

POROČILO O DELU 2008

© ZRC SAZU, 2009

Uredniški odbor

Marjetka Golež Kaučič, Nataša Jakop, Irena Naglič, Drago Perko, Alenka Porenta, Vojislav Likar.

Urednik

Mirko Ramovš

Odgovorna urednica

Barbara Šterbenc Svetina

Urednica za bibliografijo

Alenka Porenta

Za vsebino poročil odgovarjajo vodje inštitutov in enot ZRC SAZU.

Oblikovanje

Tanja Radež

Prelom in priprava za tisk

Alten10

Fotografije

Igor Lapajne, Marko Zaplatil in sodelavci inštitutov.

Založil

Znanstvenoraziskovalni center SAZU

Novi trg 2, 1000 Ljubjana

tel. 01/4706-100

<http://www.zrc-sazu.si>

Za založnika

Oto Luthar

Tisk

?

ISSN

?

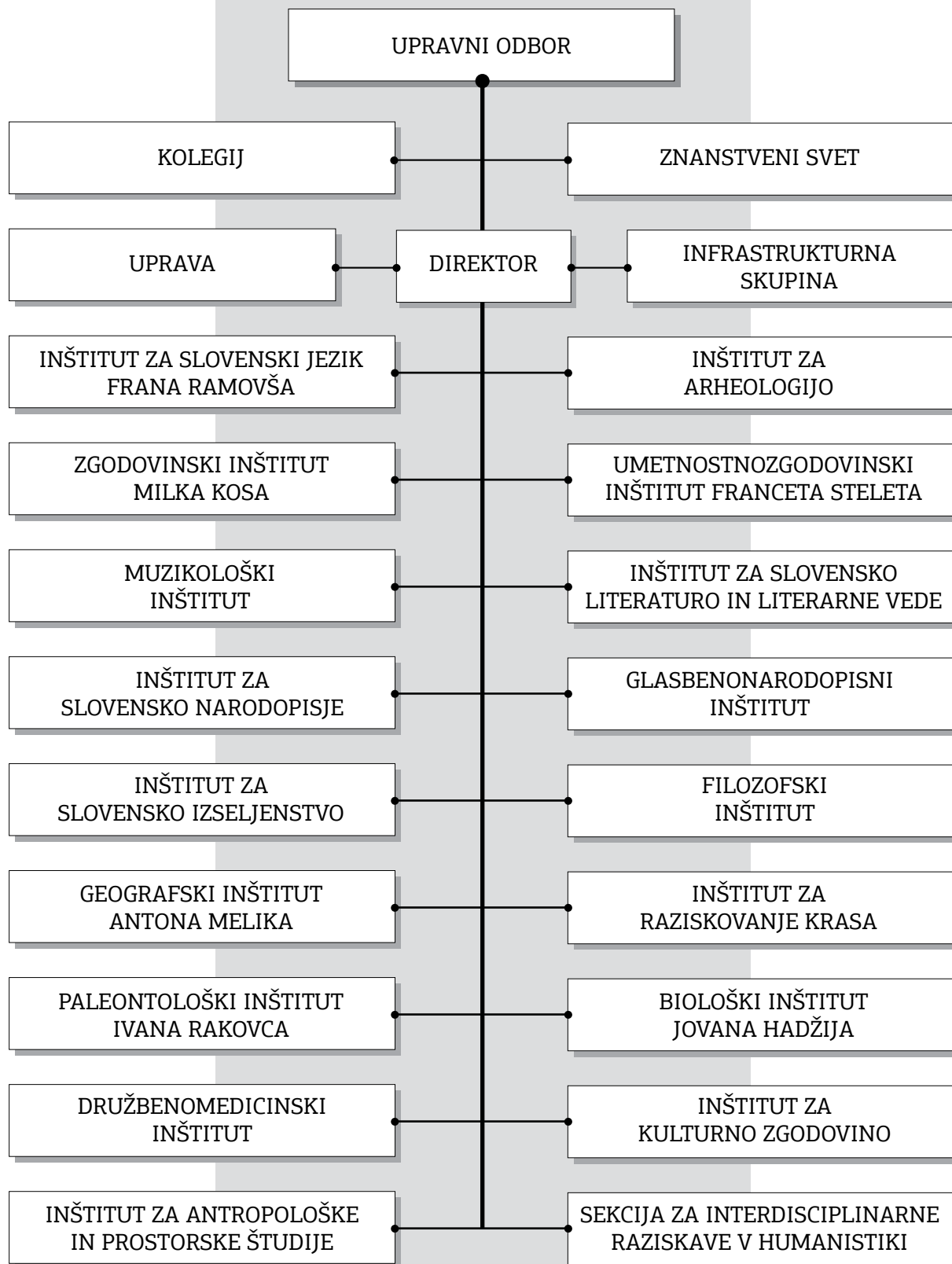
ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

POROČILO O DELU 2008

LJUBLJANA 2009

ORGANIZACIJSKA SHEMA ZRC SAZU

DIREKTORJEVO POROČILO

V skladu z zavzemanjem Kolegija predstojnikov ZRC SAZU za premišljeni razvoj raziskovalnih skupin ZRC SAZU so te rasle počasneje in le, če je šlo za povečanje najmanjših inštitutov. Kljub temu se je, predvsem zaradi prihoda novih mladih raziskovalcev in raziskovalcev, nabor zaposlenih povečal za osem ljudi. V letu 2008 je bilo na ZRC SAZU tako že 322 raziskovalcev in raziskovalcev oz. strokovnih sodelavcev in sodelavcev, od tega 54 mladih raziskovalcev in raziskovalcev. 116 je bilo zaposlenih za določen čas in 14 tistih, ki so angažirani za minimalno oz. dopolnilno delovno obveznostjo.

Pričujoča rast je med drugim tudi posledica dejstva, da vse več raziskovalcev ZRC SAZU že skoraj tri desetletja poleg običajnega raziskovalnega dela sistematično skrbi za spoznavanje, vrednotenje, ohranjanje in redno predstavljanje naravne in kulturne dediščine slovenskega naroda. To je v sedanjem času integracijskih procesov še toliko bolj pomembna naloga, saj je treba raznolike in svojstvene lastnosti slovenskega kulturnega prostora predstavljati in razlagati tudi akademski javnosti združene Evrope.

To in pa skrb za premišljeno širitev sta po drugi strani prispevala k spoznanju, da so raziskovalna mesta v Sloveniji vse redkejša in zato vse bolj dragocena.

Podobno velja za razumevanje pomena mednarodnega sodelovanja in mednarodnih razpisov za raziskovalne projekte. Vse bolj se uveljavlja spoznanje, da mednarodni projekti niso le krona raziskovalnega dela, temveč so postali sestavni del našega življenja. To je vsekakor vplivalo tudi na naš urnik dela, ki že dolgo ni omejen le na osem pretežno dopoldanskih ur, temveč se je raztegnil na cel dan. Posledice tega so večje, kot smo jih pričakovali. Po eni strani se je pokazalo, kako zelo nam primanjkuje prostorov in druge infrastrukture, po drugi strani pa povečanje števila raznovrstnih projektov pomeni tudi opazno krčenje časa za zbrano raziskovalno delo.

Kljub temu so raziskovalke in raziskovalci pred zaključkom razpisa za aplikativne in temeljne projekte v letu 2008 izvajali prek petdeset nacionalnih in dvanajst mednarodnih projektov.

A kljub temu, da na delovnem mestu preživimo več časa, tega za našo osnovno dejavnost vse bolj zmanjkuje. Kot kaže spodnji nabor bolj ali manj arbitrarno izbranih raziskovalnih rezultatov, to za sedaj ne vpliva na naše rezultate.

Pomembnejši raziskovalni rezultati

Leta 2008 je v zbirki *Monumenta artis musicae Sloveniae* (MAMS), ki jo izdaja Muzikološki inštitut, izšel zadnji sedmi zvezek zbranih del v Kopru delujočega skladatelja zgodnjega 17. stoletja Gabriella Pulitija. Izdajo je spremljal mednarodni uredniški odbor in je že doživela odmeve v mednarodnem tisku.

Peti del zbirke *Slovenske ljudske pesmi* (Pripovedne pesmi) avtorjev in urednikov Marjetke Golež Kaučič (gl. ur.), Marije Klobčar, Zmage Kumer, Urše Šivic, Marka Terseglava je izšel v sozaložništvu Založbe ZRC in Impresa iz Ivančne Gorice.

Ingrid Slavec Gradišnik (ur.), Helena Ložar Podlogar (ur.), *Čar izročila. Zapuščina Nika Kureta (1906–1995)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2008 (ZB. Opera ethnologica Slovenica).

Monika Kropej, *Od ajda do zlatoroga: slovenska bajeslovna bitja*. Celovec, Ljubljana, Dunaj: Mohorjeva založba, 2008.

Marko Juvan, *History and Poetics of Intertextuality*, West Lafayette (Indiana): Purdue University Press, 2008 (zbirka Comparative Cultural Studies).

Peter Klepec (ur.), *Radical Philosophy?* Ljubljana: Filozofski inštitut ZRC SAZU, 2008 (zb. Filozofski vestnik, ISSN 0353-4510; 2008, št. 2).

Ivan Šprajc (ur.), *Reconocimiento arqueológico en el sureste del estado de Campeche, México: 1996-2005*. Oxford: Archaeopress, 2008 (zb. BAR international series; 1742. Paris monographs in American archaeology; 19; ISBN 978 1 4073 0184 6).

Oto Luthar, Igor Grdina, Marjeta Šašel Kos, Petra Svovljšak, Alja Brglez, Peter Kos, Dušan Kos, Peter Štih, Martin Pogačar, *The Land Between. A history of Slovenia*. Frankfurt am Main (etc.): Peter Lang, 2008.

Temu je treba dodati še pregledno monografijo *Kras – trajnostni razvoj kraške pokrajine*, s katero smo uspešno sklenili prvo etapo delovanja Centra odličnosti. Delo je izšlo tik pred koncem leta 2008, javnosti pa smo ga začeli predstavljati februarja 2009.

S predstavitvami bomo nadaljevali, saj so rezultati raziskave deležni izjemnega zanimanja strokovne javnosti, civilne iniciative in upravnih enot z območja Matičnega krasa.

Podiplomski program

Podiplomski program *Primerjalni študij idej in kultur* je bil v letu 2008 deležen nepričakovanega zanimanja, o čemer priča tudi lanski vpis. Po pogovorih z vsemi kandidati smo tudi v 2008 vpisali 36 študentk in študentov. V primerjavi z letom 2007 se je interes tokrat nekoliko porazdelil, o čemer priča statistika vpisa. Odgovor na vprašanje, ali je na to vplivalo tudi preimenovanje enega od modulov (modul *Spomin narodov v historični perspektivi* smo preimenovali v modul *Kulturna zgodovina*) bomo dobili šele v prihodnjih letih. Kakor koli že, na oba programa smo v letu 2008 vpisali 36 študentk in študentov; 24 na program Primerjalni študij idej in kultur in 12 na program Krasoslovje.

Slovenske študije – tradicija in sodobnost: 2

Kulturna zgodovina: 8

Transformacija moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura: 6

Antropologija zdravja, bolezni in zdravljenj: 8

Krasoslovje: 12.

Založba ZRC

V letu 2008 je v okviru založniškega programa ZRC SAZU izšlo 40 znanstvenih monografij, 15 letnikov znanstvenih in strokovnih periodičnih publikacij in 18 enot drobnega tiska (katalogi, vabila, zloženke ipd.). Pri Založbi ZRC je bila ustanovljena nova knjižna zbirka *Studia translatoria*, ki jo izdaja Društvo slovenskih knjižnih prevajalcev. V elektronski obliki smo izdali štiri prosto dostopne monografije.

Večino publikacij sta finančno podprli Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS in Ministrstvo za kulturo RS, nekaj izdaj pa so podprli tudi Slovenska akademija znanosti in umetnosti ter drugi sponzorji in podporniki.

Svoje knjige in revije smo predstavili na 28 novinarskih konferencah in dveh knjižnih sejmih. Vse publikacije so podrobneje predstavljene in prikazane tudi na spletnem katalogu znanstvene in strokovne literature Založbe ZRC (<http://zalozba.zrc-sazu.si>).

Knjigarna Azil

Potem ko jo je humanistična strokovna javnost sprejela za svojo, knjigarna Azil kljub vse večji konkurenci dobro posluje. To je gotovo posledica dodatnega programa tematskih diskusij z naslovom *Hudournik*, v okviru katerih sodelavke in sodelavci z gosti tematizirajo različna družbena vprašanja. Izostala ni niti tradicionalna poletna prireditev *Knjižnica pod krošnjami*. Spremenila se je samo lokacija. Namesto v Tivoliju smo knjige lahko brali na trnovskem obrežju Ljubljane. Podobno je tudi z edinim slovenskim sejmom poškodovanih knjig, *Knjige v gibanju*, ki se mu je lani pridružilo nekaj novih založnikov. Tudi zato bomo knjigarno še letos preselili v večji prostor, za vse zaposlene pa bomo ob njej odprli še knjigarniško kavarno.

Novi prostori

Med največjimi pridobitvami lahko izpostavimo delno obnovo pritličja na Novem trgu 2 in nove prostore Raziskovalne postaje Prekmurje. Prostori, ki jih v matični stavbi na Novem trgu nameravamo dokončno prenoviti do začetka septembra, bodo namenjeni povečanju knjigarniške dejavnosti, knjigarniški kavarni in skladišču za knjige.

DIRECTOR'S REPORT

According to the guidelines adopted by the SRC SASA Heads of institutes to promote a more restrained expansion of SRC SASA institutes and research groups, where necessary only the smallest institutes members has increased. Therefore, mostly due to new young researchers, the total number of employees has increased by 8. In 2008, SRC SASA had 322 researchers and fellows, 54 of them young researchers. 116 employees worked on fixed term contracts and 14 with minimum or reduced work obligations.

The growth is also result of the fact that over the last 30 years the SRC SASA researchers have been increasingly involved in researching, evaluating and preserving Slovenian natural and cultural heritage. In the ongoing European integration processes this proves to be an exceptionally important mission, as the variegated and unique characteristics of Slovenian cultural space demand to be presented and explained also to the academia in united Europe.

Apart from this, the concern for reasonable growth also contributed to the realisation that research positions in Slovenia are ever rarer and therefore ever more valuable.

Similarly acute is the realisation that international cooperation and participation in international research projects is essential: international research project are no longer the crown of research work, but rather a prerequisite of our professional lives. Accordingly, the work has extended form the usual 8 daily hours over the entire day. The consequences are greater than expected; on the one hand, we have shortage of office space and other infrastructure while on the other hand the growing number of research projects necessarily constricts time available to work on a particular project. However, before the basic and applicative project call close in 2008, our researchers were participating in more than 50 national and 12 international projects.

Significant research results

In 2008, the last, seventh volume of the series *Monumenta artis musicae Sloveniae* (MAMS), published by the Institute of Musicology, was published. It presents the works of the early 17th century composer Gabriello Puliti from Koper. The publication was prepared by an international editorial board and it has already received international reception.

The 5th volume of *Slovenske ljudske pesmi* (Pripovedne pesmi) [Slovenian Folk Songs, (Narrative Songs)], by authors and editors: Marjetka Golež Kaučič (ed.), Marija Klobčar, Zmaga Kumer, Urša Šivic, Marko Terseglav, co-published by ZRC Publishing and Imprensa form Ivančna Gorica.

Ingrid Slavec Gradišnik (ed.), Helena Ložar Podlogar (ed.), *Čar izročila. Zapuščina Nika Kureta* (1906–1995) [The Magic of Heritage. The Legacy of Niko Kuret (1906–1995)]. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2008 (Opera ethnologica Slovenica).

Monika Kropelj, *Od ajda do zlatoroga: slovenska bajeslovna bitja* [From Ajd to Goldhorn: Slovenian Mythological Creatures]. Klagenfurt, Ljubljana, Vienna: Mohorjeva, 2008.

Marko Juvan, *History and Poetics of Intertextuality*, West Lafayette (Indiana): Purdue University Press, 2008 (Comparative Cultural Studies).

Peter Klepec (ed.), *Radical Philosophy?* Ljubljana: Filozofski inštitut ZRC SAZU, 2008 (Filozofski vestnik, ISSN 0353-4510; 2008, vol. 2).

Ivan Šprajc (ur.), *Reconocimiento arqueológico en el sureste del estado de Campeche, México: 1996-2005*. Oxford: Archaeopress, 2008 (BAR international series; 1742. Paris monographs in American archaeology; 19; ISBN 978 1 4073 0184 6)

Oto Luthar, Igor Grdina, Marjeta Šašel Kos, Petra Svoltjšak, Alja Brglez, Peter Kos, Dušan Kos, Peter Štih, Martin Pogačar, *The Land Between. A history of Slovenia*. Frankfurt am Main (etc.): Peter Lang, 2008.

Apart from the above titles, the overview monograph *Kras – trajnostni razvoj kraške pokrajine*, has to be mentioned. It represents the end of first leg of work within the FABRICA Centre of Excellence. The monograph has been published at the end of 2008 and the promotion started in February this year. Due to great interest in the research results expressed by the scientific public, the civil initiatives and state administrative units from the Classical Karst, the promotion will continue.

Postgraduate programme

This year, the postgraduate programme *Comparative study of ideas and cultures* has had unexpected student interest. After interviewing all the candidates, 36 have been admitted. As compared to the academic year 2007, their interests seem to be more evenly distributed among the modules. Whether this shift is result of changing the title of one of the modules (*Memory of nations in historical perspective* has been changed into *Cultural history*) remains to be seen in the following years. Anyway, 36 students are enrolled in the programmes: 24 in *Comparative study of ideas and cultures* and 12 in *Carstology*.

Slovene studies – tradition and contemporaneity: 2

Cultural history: 8

Transformation of modern thought – philosophy, psychoanalysis, culture: 6

Anthropology of health, illness and treatment: 8

Carstology: 12.

ZRC Publishing

In 2008, the SRC SASA publishing programme saw to publication of 40 scientific monographs, 15 volumes of scientific and professional periodicals, and 18 units of catalogues, invites, flyers. ZRC Publishing has initiated a new monograph series, *Studia translatoria*, published by the Association of Slovenian Literary Translators. Additionally, four open access monographs have been published electronically.

The majority of publications have been sponsored by the Slovenian Research Agency and the Ministry of Culture, some by Slovenian Academy of Sciences and Arts, and other donators and supporters.

The publications have been presented in 28 press conferences and two book fairs. All publications are presented in detail in the ZRC Publishing online catalogue of scientific and professional literature (<http://zalozba.zrc-sazu.si>).

Azil bookshop

After it has been adopted by the humanities reading public, Azil is firm in business despite some serious competition. This is surely due to the complementary thematic discussions programme, *Hudournik* [Torrent], which brings together SRC SASA researchers and various guests in discussing various socially relevant questions. Additionally, the traditional *Knjižnica pod krošnjami* [Library under the Canopy of Green] still thrives, although on a different location; previously held in the Tivoli Park, it has moved to the Ljubljana embankment in Trnovo. Similarly successful is the only Slovenian fair of damaged books, *Knjige v gibanju* [Books in Motion] which was joined by some new publishers. This is only one of the reasons why we are moving the bookshop to a larger location on the premises, which will also host a bookshop cafe.

New spaces

Among the most important acquisitions is the partly completed renovation of the ground level at 2 Novi trg, and the new premises for the Prekmurje Research Station. The renovation of the ground level at Novi trg will be finished by September 2009 when the new space will become home to the enlarged the Azil bookshop and the accompanying bookshop and cafe, and it will also serve as book storage facility.

UPRAVNI ODBOR

SESTAVA

Tatjana Fink, MBA, glavna direktorica Trimo d. d., akad. dr. Andrej Kranjc (predsednik do 15. 5.), dr. Marina Lukšič Hacin (podpredsednica), Zoran Mezeg, upravni direktor SAZU, dr. Rado Riha (predsednik od 16. 5.), akad. dr. Dragica Turnšek, prof. dr. Danilo Zavrtanik, predsednik Univerze v Novi Gorici, izr. članica SAZU prof. dr. Zinka Zorko, akad. dr. Mitja Zupančič.

Upravni odbor ZRC SAZU sprejema splošne akte ZRC SAZU oziroma daje soglasje k njim, obravnava in sprejema letne programe dela, poročila o delu, finančni načrt in zaključni račun ter imenuje direktorja ZRC SAZU. Delovanje upravnega odbora ureja Poslovnika o delu Upravnega odbora ZRC SAZU. Sestavlja ga devet članov, od katerih imenuje pet članov predstavnikov ustanoviteljica SAZU, dva člana imenuje Kolegij ZRC SAZU na predlog direktorja ZRC SAZU iz vrst uporabnikov dejavnosti ZRC SAZU, ki imajo dolgoročen interes pri povezovanju raziskovalnih dejavnosti ZRC SAZU, dva člana izvoli Kolegij ZRC SAZU izmed delavcev, zaposlenih na ZRC SAZU.

V letu 2008 je imel Upravni odbor ZRC SAZU osem sej, od tega pet rednih in tri dopisne. Potrdil je Poslovno poročilo za leto 2007 s poročilom inventurne komisije za leto 2007 in Program dela in finančni načrt poslovanja za leto 2008. Ustanovil je Sekcijo za interdisciplinarno raziskovanje, kot posebno organizacijsko enoto znotraj ZRC SAZU. Sprejel je Pravilnik o popisu in Pravilnik o napredovanju zaposlenih v plačne razrede ZRC SAZU.

Potrdil je spremembe in dopolnitve: Statuta ZRC SAZU, Pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ZRC SAZU in Kataloga delovnih mest, Pravilnika o pogojih in postopkih za napredovanje delavcev na ZRC SAZU, Poslovnika o izvolitvi in delu Znanstvenega sveta ZRC SAZU, Poslovnika o izvolitvi in delu Znanstvenih svetov inštituta, Pravilnik o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ZRC SAZU. V manjši meri se je ukvarjal tudi s kadrovske zadevami. Imenoval je dosedanjega direktorja dr. Ota Lutharja za naslednje mandatno obdobje in dal soglasje k imenovanju predstojnic in predstojnikov naslednjih inštitutov: Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU, Družbenomedicinskega inštituta ZRC SAZU, Muzikološkega inštituta ZRC SAZU, Inštituta za kulturno zgodovino ZRC SAZU, Biološkega inštituta Jovana Hadžija ZRC SAZU in Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU.

KOLEGIJ

Kolegij je posvetovalno telo direktorja ZRC SAZU. Sestavljen je iz predstojnic in predstojnikov inštitutov, vodje Raziskovalne postaje ZRC SAZU Nova Gorica, vodje založniške dejavnosti, pomočnice direktorja za upravne zadeve in vodje računovodsko-finančne službe. Sestali so se na desetih rednih in dveh izrednih sejah. Obravnavali so tekočo problematiko raziskovalnega dela.

ZNANSTVENI SVET ZRC SAZU

V letu 2008 se je na novo izvoljeni Znanstveni svet ZRC SAZU za naslednje 4-letno obdobje konstituiral v naslednji sestavi: akad. prof. dr. Matija Gogala, akad. prof. dr. Jože Krašovec, izr. članica SAZU dr. Tatjana Avšič-Županc, izr. član SAZU dr. Peter Štih, dr. Matej Gabrovec (predsednik), dr. Maja Godina Golija, dr. Marija Klobčar, izr. prof. dr. Majda Merše, dr. Matija Ogrin, dr. Metka Petrič, dr. Marjeta Šašel Kos, dr. Janja Žitnik Serafin (podpredsednica). Prof. dr. Oto Luthar, direktor ZRC SAZU, je član ZS ZRC SAZU po položaju.

ZS ZRC SAZU šteje 13 članov: 8 članov izvolijo raziskovalci ZRC SAZU iz vrst znanstvenih sodelavcev, višjih znanstvenih sodelavcev in znanstvenih svetnikov ter odgovornih nosilcev raziskovalnih projektov ZRC SAZU; 4 imenuje Predsedstvo SAZU iz ustreznih razredov.

Člani ZS ZRC SAZU zastopajo področja dejavnosti ZRC SAZU.

ZS ZRC SAZU v soglasju z znanstvenimi sveti inštitutov predlaga in oblikuje dolgoročne usmeritve raziskovalnega in razvojnega dela, daje mnenje in sprejema letni raziskovalni program dela, spremlja in vrednoti strokovno delo direktorja ZRC SAZU in delavcev s posebnimi pooblastili, spremlja izvajanje dolgoročnih, srednjeročnih in letnih raziskovalnih programov ZRC SAZU, obravnava, predlaga in daje mnenje k oblikovanju, ustanovitvi ali ukinitvi raziskovalnih inštitutov in interdisciplinarnih raziskovalnih skupin ZRC SAZU, daje soglasje k izbiri delavcev s posebnimi pooblastili in vodij interdisciplinarnih raziskovalnih skupin ZRC SAZU, daje predloge in mnenja o vseh strokovnih vprašanjih, v skladu z veljavnimi predpisi voli v naziv raziskovalce, na predlog Komisije za nagrade ZRC SAZU sklepa o predlogih za nagrajence in štipendiste ZRC SAZU, daje soglasje k uredniku ali uredniškemu odboru skupnih publikacij SAZU in ZRC SAZU, predlaga in daje mnenje k nabavi pomembnejše raziskovalne opreme in druge infrastrukture, lahko voli v nazive raziskovalce, ki niso v delovnem razmerju na ZRC SAZU, potrjuje letni načrt predvidenih napredovanj na posameznih delovnih mestih.

V letu 2008 je imel štiri seje, od tega eno razširjeno. Potrdil je Program dela in finančni načrt poslovanja za leto 2008.

Na novo ali ponovno je izvolil: 20 asistentov, 3 asistente z magisterijem, 13 asistentov z doktoratom, 14 znanstvenih sodelavcev, 6 višjih znanstvenih sodelavcev in 4 znanstvene svetnike. Potrdil je mandat imenovanja Znanstvenih svetov inštitutov za 4-letno obdobje, ki se šteje od 1. 10. 2008 dalje.

Soglašal je s podelitvijo priznanja *Častni član ZRC SAZU, zlati in srebrni znak ZRC*, podelitvijo štipendije mlajši raziskovalki Muzikološkega inštituta ZRC SAZU za delo v tujini. Obravnaval je predlog sprememb in dopolnitev Poslovnika o izvolitvi in delu ZS ZRC SAZU in Poslovnika o izvolitvi in delu Znanstvenih svetov inštitutov ZRC SAZU ter podal soglasje k imenovanju predstojnikov Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU, Družbenomedicinskega inštituta ZRC SAZU, Muzikološkega inštituta ZRC SAZU, Inštituta za kulturno zgodovino ZRC SAZU, Biološkega inštituta Jovana Hadžija ZRC SAZU in Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU. Na novoletnem sprejemu sta predsednik Znanstvenega sveta ZRC SAZU in direktor ZRC SAZU podelila priznanja in nagrade novim magistrim in doktorjem znanosti.

- 1 Irena Naglič •
- 2 Marija Michaud
- 3 Tanja Valte
- 4 Duša Bosnić
- 5 Alenka Koren
- 6 Darka Naglič
- 7 Ciril Oberstar
- 8 Tanja Pavčič
- 9 Majda Bogdanovič
- 10 Vanda Baloh
- 11 Oto Luhtar
- 12 Jelka Pekolj
- 13 Špela Žumer
- 14 Igor Lapajne
- 15 Teja Komel
- 16 Marko Zaplatil

UPRAVA

PERSONALNA SESTAVA

Direktor: red. prof. dr. Oto Luthar, znanstveni svetnik.

Pomočnica direktorja: Tanja Valte.

Znanstveni sodelavec: dr. Jeffry David Turk (1/10 delovnega časa).

Samostojni strokovni delavec: Ciril Oberstar.

Samostojni strokovni delavki: Ana Marija Ličina, mag. Romana Zajc (4/5 delovnega časa).

Strokovna sodelavka: Teja Komel.

Projektna sodelavka: Irena Naglič.

TAJNIŠTVO

Vodja glavne pisarne: Alenka Koren.

Samostojna strokovna sodelavka: Marija Maja Stipar.

RAČUNOVODSTVO

Samostojna strokovna sodelavka za finance in računovodstvo: Vanda Baloh.

Samostojna strokovna delavka: Majda Bogdanovič.

Samostojni strokovni delavki: Lidija Pangeršič, Marija Michaud (od 1. 12.).

Računovodja: Tanja Pavčič.

Tehnik: Darka Naglič.

KADROVSKA SLUŽBA

Samostojni strokovni sodelavki za kadre: Tadeja Sušnik (do 31. 8.), Jelka Pekolj.

Kadrovik: Špela Žumer.

TEHNIČNO VZDRŽEVANJE

Samostojna strokovna delavka: Duša Bosnić.

Samostojni tehniki: Marko Zaplatil, Igor Lapajne, Aleksander Kuharič (1/3 delovnega časa).

Delovodja: Marko Jevnikar.

Čistilke: Nasiha Brakić, Anica Luin, Barbara Marinković, Mirjana Marinković, Katica Softić, Amra Šabotić, Alojzija Petek, Slavica Rogić.

POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2008

Delovanje Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU je bilo v letu 2008 financirano prek programov in projektov, ki so bili pridobljeni na razpisih Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Program »Naravne in kulturne dediščine« se prek aplikativnih projektov izvaja v sodelovanju s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti. Preostale prihodke je Znanstvenoraziskovalnemu centru SAZU uspelo pridobiti od drugih ministrstev, iz sodelovanja v mednarodnih projektih ter ustvariti na trgu.

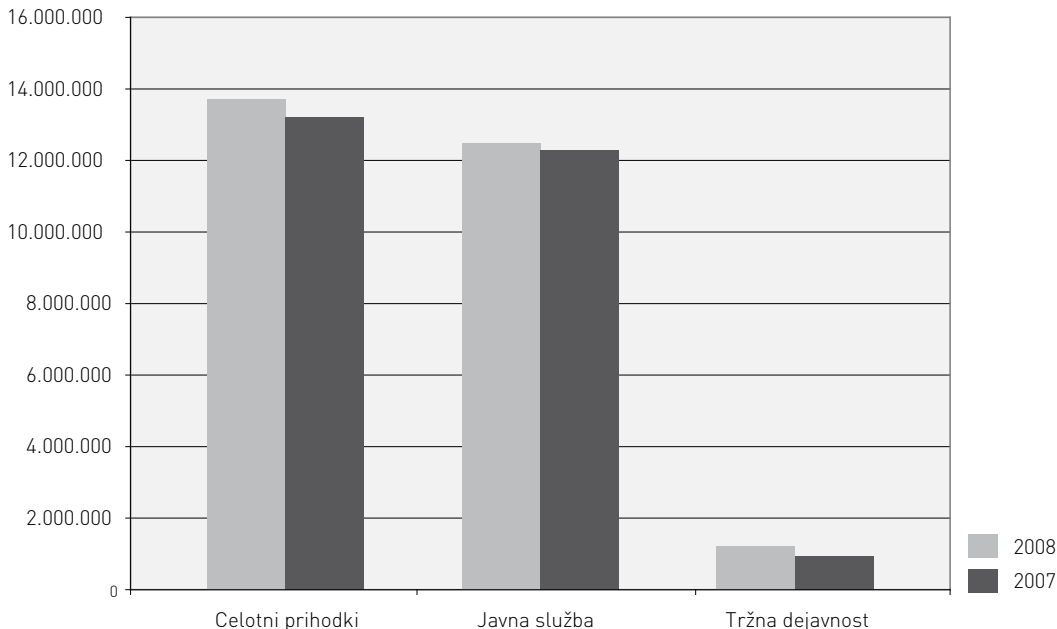
Poslovni uspeh (v EUR brez centov)

Celotni prihodki	13.708.287
Celotni odhodki	13.458.622
Presežek prihodkov nad odhodki	249.665

Prihodki (v EUR brez centov) v letih 2008 in 2007

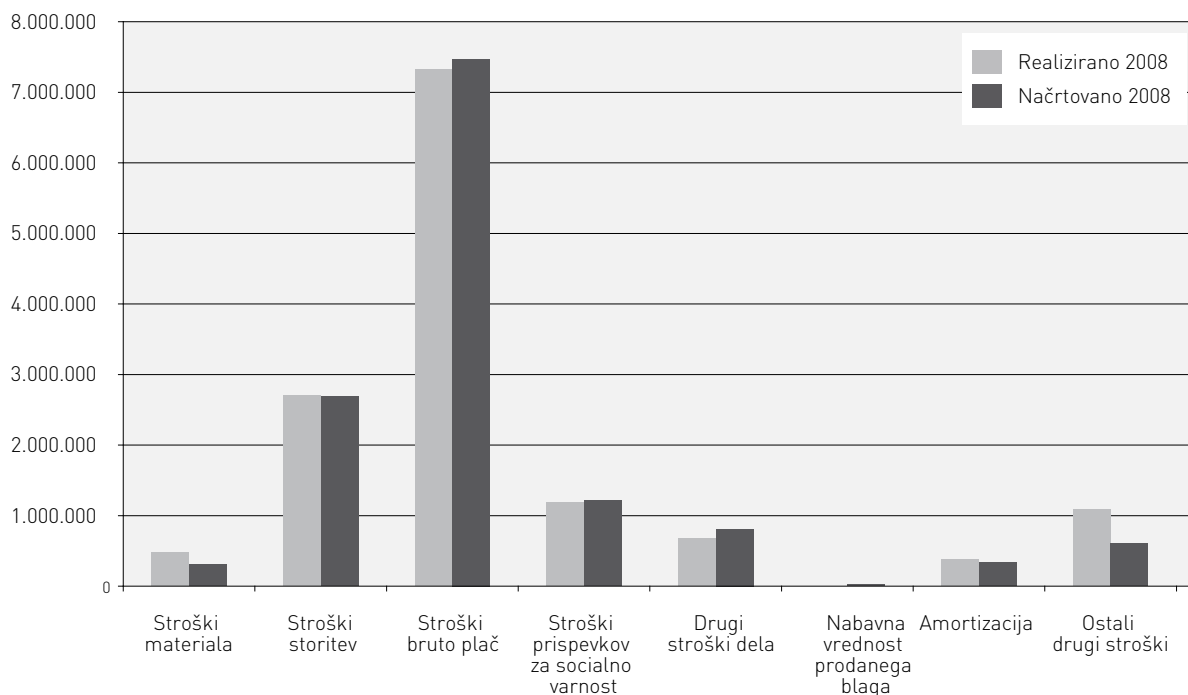
	Leto 2008	Leto 2007
Celotni prihodki	13.708.287	13.218.012
Javna služba	12.487.344	12.291.134
Tržna dejavnost	1.220.943	926.878

Primerjava prihodkov za leti 2008 in 2007

Struktura celotnih nastalih stroškov v letih 2008 in 2007

	Leto 2008	Leto 2007	Indeks 2008/2007
Material	310.497	379.998	82
Stroški energije	172.737	157.025	110
Stroški pošte in telefona	145.571	145.998	100
Stroški najemnin	210.879	151.582	139
Tiskarske in ostale storitve	591.031	615.428	96
Dnevnice za službena potovanja	89.913	91.020	99
Ostali stroški službenih potovanj	285.309	276.138	103
Pogodbeno delo - avtorski honorarji	556.875	638.266	87
Delo prek študentskega servisa	116.756	133.900	87
Sejnine upravnega odbora	7.258	4.837	150
Bruto plače	7.470.239	6.975.468	107
Prispevki	1.209.962	1.131.200	107
Davki na plače	181.525	330.978	55
Drugi stroški dela (prevoz na delo, prehrana, regres za letni dopust)	628.132	650.420	97
Davek na dohodek pravnih oseb	82.451	31.224	264
Ostali stroški, dodatno pokojninsko zavarovanje	1.057.996	1.052.491	101
Amortizacija	341.491	362.344	94
Skupaj odhodki	13.458.622	13.128.317	103
Presežek prihodkov nad odhodki	249.665	89.695	278

KADROVSKA ANALIZA

Na dan 31. 12. 2008 je bilo na ZRC SAZU zaposlenih 322 sodelavcev. Med letom je odšlo 18 sodelavcev, od tega sta se 2 upokojila, 26 pa se jih je zaposlilo na novo.

Na ZRC SAZU je bilo leta 2008 skupaj zaposlenih 56 mladih raziskovalcev. V letu 2008 je bilo odobrenih 12 mest za mlade raziskovalce. V tem letu je doktoriralo osem mladih raziskovalcev. Magistrirala je ena sodelavka in doktorirala sta dva sodelavca.

Natančnejši prikaz zaposlenih na dan 31. 12. 2008 je prikazan v priloženi preglednici.

Sodelavci ZRC SAZU na dan 31. 12. 2008

Inštitut	Asistent	Strokovni sodelavec v humanistiki	Višji strokovno raziskovalni asistent	Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki	Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki specialist	Strokovni sodelavec	Višji strokovni sodelavec	Asistent z magisterijem	Asistent z doktoratom	Strokovno raziskovalni sodelavec	Znanstveni sodelavec	Višji znanstveni sodelavec	Znanstveni svetnik	Število ostalih delavcev	Število zaposlenih skupaj	Od tega MR
Biološki inštitut J.H.								1		2	5	4	1	4	19	2
Družbenomedicinski inštitut											1	2			3	
Filozofski inštitut								1				4	4		13	4
Geografski inštitut A. M.	1	1	2	1							8	3	3	1	27	7
Glasbenonarodopisni inštitut						1	1		2		1	1	2	2	12	2
Inštitut za antropološke in prostorske študije	1						1		1		4	2	2	2	15	2
Inštitut za arheologijo				4		1	1		2		1	3	4	5	25	4
Inštitut za kulturno zgodovino					1			1			2		2	1	9	2
Inštitut za raziskovanje krasa					1				1		2	4	5	7	23	3
Inštitut za slov. liter. in liter. vede					2				2		1		3	1	12	3
Inštitut za slov. narodopisje	1					2			1			5	1	1	15	4
Inštitut za slovenski jezik F.R.	1			1	8				4		8	6	4	6	44	6
Inštitut za slovensko izseljenstvo	1								2		1	2	3	1	12	2
Muzikološki inštitut				1							1	1	1		6	2
Paleontološki inštitut I.R.						1			1	1		1	5	1	11	1
Umetnostnozgodovinski inštitut	1				1	1			1		1	2	4		15	4
Zgodovinski inštitut M.K.											2	4	3	2	14	3
Založba ZRC					2									4	6	
Uprava											1			29	30	
SIRH	1								3		3		1		11	3
skupaj	7	1	3	7	15	6	3	3	20	2	42	44	48	67	322	54

V LETU 2008 SO DOKTORIRALI:

Mag. Mimi Urbanc, Geografski inštitut Antona Melika, na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, 20. 12. 2007;
Kristina Toplak, Inštitut za slovensko izseljenstvo, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 10. 1.;
mag. Nataša Gregorič Bon, Inštitut za antropološke in prostorske študije, na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, 29. 1.;
mag. Jernej Mlekuž, Inštitut za slovensko izseljenstvo, na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, 2. 4.;
David Bole, Geografski inštitut Antona Melika, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 27. 5.;
Tina Žerjal, Inštitut za arheologijo, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 11. 6.;
Peter Jurgec, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 14. 7.;
mag. Sanja Cukut, Družbenomedicinski inštitut, na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani, 20. 8.;
Ana Žerjav, Filozofski inštitut, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 30. 9.;
Samo Tomšič, Filozofski inštitut, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 6. 10.

V LETU 2008 JE MAGISTRIRALA:

Mojca Vah, Inštitut za slovensko izseljenstvo, na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, 18. 9.

CENTER ZA PREDSTAVITVENE DEJAVNOSTI

Vodja: dr. Breda Čebulj Sajko, znanstvena svetnica.

V okviru Centra za predstavitvene dejavnosti je bila v januarju postavljena razstava izdelkov udeležencev *Raziskovalnih igralnic* v letu 2007. V juliju so bile s sodelavci iz nekaterih inštitutov ZRC ter z zunanjimi sodelavci iz muzejskih, bibliotekarskih in kulturno-umetniških ustanov že četrtič organizirane *Raziskovalne igralnice ZRC* z motom *Igrajmo se znanosti!*, ki so namenjene osnovnošolcem v času poletnih počitnic. Zaradi velikega interesa s strani sodelujočih in s strani otrok so v letu 2008 prvič potekale tri tedne, to je med 7. in 25. julijem. Namen *Igralnic* ostaja nespremenjen: s pomočjo raziskovalcev in strokovnjakov z različnih področij naravoslovnih, humanističnih in družboslovnih znanosti približati otrokom svoje znanje na poljuden, pester, predvsem pa aktiven način (v obliki terenskega, laboratorijskega in praktičnega dela ter zanimivih predavanj). Tako so otrokom približale Trubarja v letu njegove 500. obletnice rojstva, Linharta in Radovljico, zaklade NUK, secesijsko Ljubljano, mojstra Pelikana in življenje v Celju, Režijo in Režijane, življenje v srednjem veku, slovenska ljudska glasbila, starodavne pisave, kraško podzemlje in delo v Dino-laboratoriju, terensko delo biologov na Barju, življenje slepih in slabovidnih, obiskali so kostanjeviško Formo vivo in se preizkusili v kuhanju jedi iz Tajske, Maroka, Peruja in Poljske. *Raziskovalne igralnice* so, še zlasti v letu 2008, postale ena izmed najbolj medinstitucionalno povezajočih dejavnosti za otroke v Sloveniji. Tokrat se je pri izvedbi programa povezal med seboj 14 inštitutov ZRC, 16 slovenskih muzejev (še zlasti plodno je bilo v prvih dveh tednih programa sodelovanje z Mestnim muzejem Ljubljana), 2 galeriji, NUK ter 9 različnih društev. *Raziskovalne igralnice* je obiskalo 86 otrok, slovenski javnosti pa so bile predstavljene v oddaji *Kultura*, 12. 7. in v *Dnevniku*, 17. 7. – oboje na TV Slovenija 1, v oddaji *Že veste, kakšen dan bo danes* na Radiu Slovenija, 9. 7., na spletnem portalu *eljubljana.si*. Vodja je vsebino in pomen *Igralnic* predstavila na mednarodni konferenci in ekskurziji »Between the Old and the New Europe« (Ohrid: ICOM Europe, 30.9.). Projekt sta finančno podprla Ministrstvo za kulturo in ARRS.

Raziskovalno delo B. Čebulj Sajko je predstavljeno v Sekciji za interdisciplinarno raziskovanje.

HISTORIČNI ARHIV ZA SLOVENCE V AVSTRALIJI – DRŽAVA NOVI JUŽNI WALES / HISTORICAL ARCHIVES FOR SLOVENIAN AUSTRALIANS - NEW SOUTH WALES (HASA NSW)

Uradna zastopnica ZRC SAZU: dr. Breda Čebulj Sajko, znanstvena svetnica.

Uradna zastopnica HASA NSW: Martha Magajna, predsednica.

Sodelavci: Marija Grosman, Mihelca Šušteršič in slovenski izseljenci v NSW.

HASA NSW je bil ustanovljen 9. 2. 2003 v Sydneyju v času Ciljnega raziskovalnega projekta "Stanje arhivskega, muzejskega in knjižničnega gradiva pri slovenskih izseljencih po svetu", ki so ga v letih 2001–2003 izvajali sodelavci Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU in Znanstvenoraziskovalnega središča Koper. Arhiv ima svoje prostore in tri stalne strokovne sodelavke - prostovoljke, ki so se za delo arhivark izobra-

zile na različnih strokovnih avstralskih in slovenskih seminarjih. Po sklepu UO ZRC SAZU, ZS ZRC SAZU in v soglasju s SAZU je ZRC v letu 2004 postal soustanovitelj HASA NSW. Med obema ustanovama poteka usklajeno strokovno sodelovanje.

Delo HASA NSW je razdeljeno na več področij:

Terensko delo:

- sodelavke in sodelavci HASA NSW večkrat tedensko obiščejo tiste izseljence, ki so pripravljene zapustiti arhivu svoje gradivo; na terenu opravijo razgovor z lastnikom, pogosto posnamejo tudi njegovo življenjsko zgodbo in opravijo predhodni popis gradiva; poleg čedalje pogostejših podaritev osebnih arhivov je to najuspešnejši način pridobivanja novega gradiva.

Zbiranje, dokumentiranje in arhiviranje že pridobljenega gradiva:

- o delovanju slovenskih organizacij, klubov, društev, kulturnih in športnih združenj, verskih središč v NSW in ostali Avstraliji;
- slovenskoavstralskega tiska;
- posameznikov – zapuščin izseljencev;
- življenjskih zgodb prvih povojnih slovenskih priseljencev v Avstraliji;
- fotografskega in avdiovizualnega gradiva.

Organizacija različnih jubilejnih prireditev z namenom čim več izseljencev in njihovih potomcev seznaniti z možnostmi arhiviranja gradiva:

- 1. zlato srečanje slovenskih izseljencev, ki so prišli v Avstralijo l. 1957 (Sydney, 15.12.07), (najstarejše gradivo posameznika, ki ga hrani HASA NSW, je iz leta 1939);
- 2. zlato srečanje slovenskih izseljencev, ki so prišli v Avstralijo l. 1958 (13. 12. 08);
- podpisovanje *Zlate knjige* (s čimer arhiv pridobi podatke o priseljencih);
- predvajanje dokumentarnih filmov – življenjskih zgodb posameznikov na jubilejnih prireditvah (namen: povečati interes za pripovedovanje).

Sodelovanje v društvenih, klubskih in verskih programih:

- sodelavke in sodelavci arhiva so člani različnih slovenskih posvetnih in verskih združenj, kjer aktivno sodelujejo pri izvajanju njihovih letnih programov, zaradi česar lahko sproti dopolnjujejo tovrstno gradivo v arhivu.

Rezultati dela v letu 2008:

- stalno dopolnjevanje gradiva, ki je že urejeno in razvrščeno v posamezne fonde;
- dopolnjevanje manjkajočih podatkov v zapuščinah, še zlasti starejših posameznikov;
- 80 popolnoma urejenih fondov gradiva posameznikov, ki so prišli v Avstralijo v prvem desetletju po koncu 2. svetovne vojne, predvsem iz Primorske in Prekmurja;
- terensko delo.

Arhiv HASA NSW so od ustanovitve dalje obiskale vse slovenske državne delegacije, ki so bile na obisku med avstralskimi Slovenci. Zaradi izredno zanimivega in vzorno urejenega gradiva postaja čedalje bolj pomemben tudi za raziskovalce slovenskega izseljenstva v Avstraliji.

PODIPLOMSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM INTERKULTURNI ŠTUDIJI – PRIMERJALNI ŠTUDIJ IDEJ IN KULTUR

Znanstveni svet študijskega programa:

doc. dr. Marjetka Golež Kaučič, doc. dr. Jana Horvat, prof. dr. Oto Luthar,
doc. dr. Tanja Petrovič, izr. prof. dr. Rado Riha, prof. dr. Jelica Šumič Riha, izr. prof. dr. Borut Telban.

Direktorica študijskega programa: prof. dr. Jelica Šumič Riha.

Referentka za študijske zadeve in tajnica programa: Teja Komel.

Podiplomski študijski program »Interkulturni študiji – Primerjalni študij idej in kultur« poteka v okviru Fakultete za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici. Program se izvaja na ZRC SAZU, in sicer v štirih študijskih modulih:

- *Antropologija zdravja, bolezni in zdravljenj* (koordinator: izr. prof. dr. Borut Telban),
- *Transformacije moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura* (koordinator: izr. prof. dr. Rado Riha),
- *Slovenske študije – tradicija in sodobnost* (koordinatorka: doc. dr. Marjetka Golež Kaučič) ter
- *Kulturna zgodovina* (koordinator: prof. dr. Oto Luthar).

V okviru programa se izvaja:

- Podiplomski magistrski študijski program »Interkulturni študij – primerjalni študij idej in kultur«, ki traja dve leti. Po zaključenem študiju dobijo kandidati naziv magistra ali magister znanosti.
- Podiplomski doktorski študijski program »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, ki traja štiri leta. Po zaključenem študiju dobijo kandidati naziv doktorica ali doktor znanosti.

Študijski program temelji na intelektualni izmenjavi med domačimi in tujimi univerzitetnimi učiteljicami in učitelji, raziskovalkami in raziskovalci, študentkami in študenti na področju humanistike in družboslovja. V študij so vključeni raziskovalci in raziskovalke ter univerzitetni učitelji in učiteljice s področij filozofije, zgodovine, etnologije in folkloristike, antropologije, umetnostne zgodovine, jezikoslovja, literarnih ved in sociologije. Program se izvaja v obliki rednih predavanj, seminarskega dela in individualnih konzultacij, ki so razporejeni v dva semestra. V študijskem letu 2007/08 je na programu sodelovalo 16 domačih in 4 tuji predavatelji.

V program se je v študijskem letu 2008/09 na novo vpisalo 24 študentov in študentk. Skupno število študentov in študentk je tako 82. V programu so do sedaj doktorirale tri študentke in en študent, ena študentka je magistrirala. Vsako leto je podeljena štipendija za študente iz tujine.

Podiplomski študijski program „Interkulturni študiji – Primerjalni študij idej in kultur“ poteka v prostorih ZRC SAZU v Ljubljani. Domači in tuji univerzitetni profesorji predavajo na štirih modulih: filozofije, zgodovine, antropologije in slovenskih študij. Poudarek je na interdisciplinarnosti, komparativnosti ter zgodovinski, družbeni in politični kontekstualizaciji problemov.

V mesecu novembru 2008 je bila organizirana prva podiplomska konferenca »Spremenljivi kraji, meje, spomini«. Konference se je udeležilo 22 podiplomskih študentov in študentk, ki študirajo v različnih evropskih državah ter sedem že uveljavljenih raziskovalcev. V mesecu maju in juniju je filozofski modul organiziral niz javnih predavanj, na katerih so se predstavili predavatelji in predavateljice modula.

Prenova študijskega programa po bolonjskih smernicah je dokončana. Novi program „Primerjalni študij idej in kultur“ se bo izvajal le na doktorski ravni; izvajala se bosta tudi dva nova modula, in sicer jezikoslovni in arheološki. Podrobnejši podatki o študijskem programu, vključno s pravilnikom o magistrskem in doktorskem študiju, so dostopni na spletnih straneh <http://www.p-ng.si/si/> in <http://isik.zrc-sazu.si/>.

HISTORIČNI SEMINAR

Koordinacijski odbor

Predsednica: dr. Metoda Kokole.

Člani: Mojca Žagar Karer, dr. Katarina Keber, Katarina Šter, dr. Kristina Toplak, mag. Luka Vidmar.

Člani svetovalci: dr. Maja Godina Golija, dr. Marina Lukšič Hacin, dr. Vojislav Likar, dr. Petra Svoltjšak.

Uredniški odbor publikacije: dr. Katarina Keber, Katarina Šter, Mojca Žagar Karer.

V letu 2008 je bilo v okviru Historičnega seminarja izvedenih osemnajst samostojnih predavanj; nastopilo je devet vabljenih gostov iz tujine in devet domačih predavateljev:

Francka Premk: *Za sledmi še malo poznanega Trubarja* (14. 1.).

Nataša Gregorič Bon: *Albanija – etičnost in pojav novih regionalizmov* (24. 1.).

Miha Kosi: *Od Ljubljane do Jeruzalema A.D. 2007: po poti prve križarske vojne* (5. 2.).

Tanja Petrović: *Med balkanizmom in kolonializmom: slovenski javni diskurz o pridružitvi držav Zahodnega Balkana Evropski uniji* (26. 2.).

Richard Saage: *Teoretske interpretacije fašizma in njihov sodobni pomen za raziskovanje in politično izobraževanje* (v sodelovanju z Inštitutom za novejšo zgodovino; 14. 3.).

Liza Debevec: *Čakajoč na sababu: vloga islama v vsakdanjem življenju mladih moških v mestu Bobo Dioulasso v Burkina Fasu* (25. 3.).

Jana Spáčilová: *Viri o italijanski operi v srednji Evropi v 18. stoletju: od opernih libretov in partitur do problemov identifikacije* (7. 4.).

Barbara Ivančič Kutin: *Folklorna pripoved v luči konteksta in teksture* (22. 4.).

Glen Covert: *Današnji pomen habsburškega Reda zlatega runa* (15. 5.).

Martin Eybl: *Zgodnji koncerti za glasbila s tipkami s Ptuja: glasba, napisana za Dornavski dvorec* (26. 5.).

Aida Nadi Gambetta Chuk: *Vlady Kociancich (Kocjančič) in umišljena domišljija* (11. 9.).

Christian Leitmeir: *»Postrezite si!« Glasbene oživitve hrane: od Čajkovskega do Disneya* (19. 9.).

Matjaž Barbo: *František Josef Benedikt Dusik in začetki slovenskega simfonizma* (v sodelovanju s Slovenskim društvom za preučevanje 18. stoletja (5. 10.).

Boštjan Dvořák: *Orel je zgolj vrabec. Usoda, jezik in zavest egejskih Makedoncev v izseljenstvu* (5. 11.).

Matej Hriberšek: *V primežu antične znanosti: prevajanje dela Naravoslovje Plinija Starejšega* (18. 11.).

Armanda Hysa: *Ustvarjanje etnografije v komunistični Albaniji: nacionalni diskurz in njegova povezanost z zgodovino* (26. 11.).

Carool Kersten: *Ponovno o islamu v negostoljubnem svetu* (3. 12.).

Maša Mikola: *Prezentacije različnosti: primer Avstralije* (17. 12.).

V letu 2008 je izšel zbornik izbranih znanstvenih razprav *Historični seminar 6* (ur. K. Keber in K. Šter), Ljubljana: Založba ZRC, 2008, in sicer najprej v elektronski obliki, ki je prosto dostopna na spletni strani Historičnega seminarja, in nato še v klasični knjižni obliki. V zborniku je objavljenih devet razprav, od tega so tri tujejezične, ostale pa so v slovenskem jeziku. V letu 2008 je potekalo uredniško delo v zvezi z naslednjo številko publikacije (ur. K. Šter in M. Žagar Karer), ki bo na spletni strani objavljena v pomladnih mesecih leta 2009. Prenovljena je bila angleška spletna stran.

SPLETNI NASLOV HISTORIČNEGA SEMINARJA

<http://hs.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

In the year 2008 the Coordination Board of the Historical Seminar was reorganised and divided into active members and Advisory Board. Eighteen individual lectures were organised by the Historical Seminar; nine of them were given by Slovenian scholars and nine by prominent guests from other European countries and America. The subjects ranged from general to specific historical themes, subjects from literature, philology, musicology, as well as ethnological and sociological discussions. The volume of selected articles *Historični seminar 6* (ed. by K. Keber and K. Šter), Ljubljana, Založba ZRC, came out first in electronic version and later also in a printed form. By the end of the year further six articles were edited for the next volume, *Historični seminar 7* (ed. by M. Žagar Karer and K. Šter) to come out in early 2009.

KOLENDAR PRIREDITEV ZA ZUNANJE JAVNOSTI V LETU 2008

JANUAR

23. Predstavitev monografije Kozme Ahačiča *Zgodovina misli o jeziku in književnosti na Slovenskem: protestantizem*. Muzejsko društvo Škofja Loka in Knjižnica Ivana Tavčarja, Škofja Loka.
29. Predstavitev knjig: Natalija Vrečar, *Integracija kot človekova pravica. Prisilni priseljenci iz Bosne in Hercegovine v Sloveniji* (zbirka Migracije, 12); Rozina Švent, *Slovenski begunci v Avstriji (1945–1950)* (zbirka Migracije, 13); Marjan Drnovšek (uredil), *Historical and Cultural Perspectives on Slovenian Migration* (zbirka Migracije, 14); revije *Dve domovini* (št. 25/2007 in 26/2007). Atrij ZRC (Inštitut za slovensko izseljenstvo in Založba ZRC).

FEBRUAR

6. Novinarska konferenca *Kako pridobiti projekt v humanistiki*. Atrij ZRC (ZRC SAZU).
6. Javno predavanje dr. Valentine Bold *Pevcu / To the poet : Robet Burns / France Prešeren* in koncert Janija Kovačiča. Atrij ZRC (Glasbenonarodopisni inštitut in Primerjalni študij idej in kultur).
11. Predstavitev knjige Apolonije Gantar *Stalne besedne zveze*. Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana.
24. *Izvestja 4 in delo na Raziskovalni postaji ZRC SAZU v Novi Gorici*, predstavitev v sklopu predavanj »Zgodbe naših prednikov«. Ustvarjalna delavnica Abram, Pedrovo.

MAREC

- 10.–16. *Teden možganov 2008*, izobraževalna predavanja, delavnice in predstavitve o zgradbi in delovanju normalnih možganov. Atrij ZRC (Sinapsa, Slovenski svet za možgane, Kinoteka in ZRC SAZU).
11. Predstavitev monografije Kozme Ahačiča *Zgodovina misli o jeziku in književnosti na Slovenskem: protestantizem*. Knjižnica dr. Toneta Pretnarja, Tržič.
11. Predstavitev knjige Franceta Bezlaja, *Etimološki slovar slovenskega jezika, 5. zvezek. Kazala*. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, dvorana SAZU, Ljubljana.
17. Predstavitev arheoloških raziskav v letu 2008: *Vrhnika – palinologija*. Slovensko arheološko društvo, Mestni muzej, Ljubljana.
18. *Izvestja 4 in delo na Raziskovalni postaji ZRC SAZU v Novi Gorici*. Predstavitev v Goriškem muzeju, Nova Gorica.
21. *Generacije znanosti XIV*, podelitev nagrad za znanstvene dosežke. Atrij ZRC (ZRC SAZU).

APRIL

- April Razstava *Odkrivanje skrivnosti Kobariške*. Avtor Slavko Ciglenečki, sodelavci: Krištof Oštir, Žiga Kokalj, Željko Cimprič. ZRC SAZU, Ljubljana.
2. Predstavitev Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU. Oddelek za geografijo Univerze v Ljubljani.
- 17.–19. Jezikoslovni simpozij ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja *Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju*. Organizator Sekcija za zgodovino slovenskega jezika, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana.
- 18.–19. 3. posvet slovenskih umetnostnih zgodovinarjev, posvečen 50. obletnici smrti Izidorja Cankarja. Organizator Muzikološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana.
23. *Estetika performativnega*, javno predavanje prof. Erike Fischer – Lichte (Freie Universität Berlin). Prešernova dvorana SAZU (ZRC SAZU in Studentska založba).
15. april–31. maj
Telo, gibalne delavnice za otroke. Atrij ZRC (ZRC SAZU).

MAJ

- Maj, junij Razstava *Dekle je po vodo šlo. Rimski vodnjaki iz Suhadol*. Organizator Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, avtorica Jana Horvat, sodelavci: Tamara Korošec, Mateja Belak, Dragutin Valoga, Dragica Knific Lunder. Medobčinski muzej Kamnik (maj, junij).
- 6.–7. Laboratorij za korpus slovenskega jezika *Oblikoslovno označevanje besedil*. Mala dvorana ZRC SAZU, Ljubljana.

7. Javno predavanje Matjaža Vesela *Galileo proti kardinalu Bellarminu: epistemološki status astronomije v 17. stoletju*. Atrij ZRC (Filozofski inštitut ZRC SAZU).
8. Predstavitev knjige *Palaeomagnetism and Magnetostratigraphy of Karst Sediments in Slovenia / Paleomagnetizem in magnetostratigrafija kraških sedimentov v Sloveniji* (avtorji Andrej Mihevc, Nadja Zupan Hajna, Petr Pruner in Pavel Bosak). Postojna.
12. *Intelektualna diaspora iz Zahodnega Balkana*, delavnica. Hostel Celica (ZRC SAZU).
14. Javno predavanje: dr. Rado Riha, *Dozdevki in dejanja*. Atrij ZRC (ZRC SAZU in Primerjalni študij idej in kultur).
- 19.–23. *Dnevi etnografskega filma*. Organizator Inštitut za slovensko narodopisje s sodelovanjem ZRC SAZU in Slovenskega etnografskega muzeja, Ljubljana.
21. Javno predavanje dr. Alenke Zupančič *Seksualno in ontologija*. Atrij ZRC (ZRC SAZU in Primerjalni študij idej in kultur).
- 25. maj–31. avgust**
Knjižnica pod krošnjami / poletje v parku Tivoli (Azil, knjigarna ZRC SAZU in inštitut Divja misel).
28. *Poklic – geograf raziskovalec in značilnosti vremena v Sloveniji*, predstavitev poklica, dela in Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU. 2. b razred Osnovne šole Tržič.
29. *Škotske pravljicne balade*, javno predavanje dr. Emily Lyle. Atrij ZRC (Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU in Primerjalni študij idej in kultur).

JUNIJ

4. Predstavitev knjige Draga Kladnika *Terasirana pokrajina Goriških brd*. Hiša kulture, Šmartno.
4. Javno predavanje dr. Petra Klepca Kršiča *Med ugodjem in željo*. Atrij ZRC, (ZRC SAZU in Primerjalni študij idej in kultur).
5. Slavnostna otvoritev simpozija ob 500. obletnici rojstva Primoža Trubarja, Atrij ZRC (ZRC SAZU).
- 5.–6. Mednarodna konferenca *Odgovor na kozmopolitstvo: nove identitete literarne teorije*. Mala dvorana ZRC SAZU (Inštitut za literaturo in literarne vede).
- 6.–18. Razstava *Naravna dediščina otoka Suska*. Atrij ZRC (ZRC SAZU in Prirodoslovni muzej Rijeka).
- 16.–21. 16. mednarodna krasoslovna šola »Klasični kras«: *Kraški sedimenti*. Inštitut za raziskovanje krasa, Postojna.
19. *Znanost ne grize*: sejem knjig, predavanje dr. Boruta Telbana in koncert. Atrij ZRC (ZRC SAZU).
24. Predstavitev knjige Tjaše Jakop *Dvojina v slovenskih narečjih*. Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana.

JULIJ

- 7.–25. Raziskovalne delavnice za otroke, različne lokacije (ZRC SAZU).
- 9.–22. Počitniška delavnica: *Sonce v temi ali spoštovanje drugačnosti*, namenjena seznanjanju najmlajših z geografskim raziskovalnim delom in problematiko slepih in slabovidnih otrok. Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Bojan Erhartič in Primož Gašperič.

AVGUST

Avgust, september

Razstava *Dekle je po vodo šlo. Rimski vodnjaki iz Suhadol*. Organizator Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, avtorica Jana Horvat, sodelavci: Tamara Korošec, Mateja Belak, Dragutin Valoga, Dragica Knific Lunder. Gorenjski muzej Kranj.

SEPTEMBER

- 4.–6. *Poletna terminološka šola*. Organizator Sekcija za terminološke slovarje skupaj z Evropsko zvezo za terminologijo EAFT (Bruselj), TermNetom (Dunaj) in Oddelkom za prevajanje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
9. Predstavitev Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU. Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd.
- 17.–18. Mednarodna konferenca *Raziskovanje migracij*. Prešernova dvorana SAZU (ZRC SAZU).
25. 9. bienalni simpozij *Geografski sistemi v Sloveniji 2007–2008*. Organizator Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, soorganizatorji: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Inštitut za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU, Zveza geografov Slovenije in Zveza geodetov Slovenije, Ljubljana.

OKTOBRER

- 1.–30. *Frockarije – kreativno preoblikovanje naravnih materialov*, delavnice za otroke. Atrij ZRC (ZRC SAZU).
- 7.–9. Delavnica v okviru ARRS *Micro and nano satellite technologies and Applications / Tehnologija in aplikacije mikro in nano satelitov*. Organizatorji: Inštitut za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU, C3M in Univerza v Ljubljani, Ljubljana.
9. Predstavitev knjige Andreje Žele *Vežljivostni slovar slovenskih glagolov*. Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana.
10. *Zajuckaj in zapoj*, 10. večer slovenske ljudske glasbe, ki sta ga pripravili M. Kovačič in U. Šivic, sodelavki Glasbenonarodopisnega inštituta. Ob okrogli obletnici je bila tudi razstava dosedanjih plakatov, ki z zanimivimi vizualnimi motivi vabijo na to prireditve. Atrij ZRC.
- 16.–18. Mednarodni simpozij *Stropno slikarstvo okoli leta 1700. Javna in zasebna pobožnost v mestih srednje Evrope in severne Italije / Ceiling Painting around 1700. Public and Private Devotion in The Towns of Central Europe and North Italy*. Organizator Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta v sodelovanju z Raziskovalno skupino za baročno slikarstvo v srednji Evropi, Ljubljana.
22. Javno predavanje dr. Vladimirja Safatle *Love is colder than death*. Atrij ZRC (Primerjalni študij idej in kultur).
- 16.–24. Razstava *Preporod zmagoslavja. Giulio Quaglio v ljubljanski stolnici in restavratorski posegi na oboku / La Rinascita del Trionfo. L'opera di Giulio Quaglio nella cattedrale di Lubiana ed il restauro della volta*. Organizator Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta s sodelovanjem Restavratorskega centra ZVKDS. Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji / Istituto Italiano di Cultura, Ljubljana.
20. Predstavitev knjige *The land between – A history of Slovenia*. Prešernova dvorana SAZU (ZRC SAZU).
21. in 23. Matjaž Bizjak in Miha Prainfalk, *Turjaška knjiga listin I*, predstavitev monografije v Mali dvorani ZRC SAZU, Ljubljana, in v gradu Turjak, Turjak.
- 23.–24. Mednarodni posvet o novem slovarju slovenskega knjižnega jezika. Prireditelj: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša in Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Sejna soba SAZU, Ljubljana.
24. Mednarodni muzikološki simpozij *Notacija in glasbena interpretacija*. Organizator Muzikološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana;
24. Otvoritev Raziskovalne postaje ZRC Prekmurje, Petanjci.

NOVEMBER

- 4.–25. *Frockarije – tokrat o lutkah*, delavnice za otroke, Atrij ZRC (ZRC SAZU).
11. Predstavitev projekta *Okoljsko poročilo za Načrt ureditve Kobilarne Lipica - 2. del*. Lipica.
12. Kolokvij *Življenje in prakse svobode*. Organizator Filozofski inštitut ZRC SAZU in filozofski modul podiplomslega študijskega programa »Primerjalni študij idej in kultur, Ljubljana.
12. Predstavitev revije *Acta Carsologica, letnik 37, 2008, številki 1 in 2-3* ter spletnega mesta revije na tiskovni konferenci v Postojni.
12. Novinarska konferenca *Ocena širitve igrišča za golf v Lipici*: predstavitev okoljskega poročila ZRC SAZU javnosti in medijem. Hotel Maestoso, Lipica.
14. Predstavitev monografije *Gašper Križnik (1848–1904) in njegov čas* (Inštitut za slovensko narodopisje in Založba ZRC SAZU) v Motniku.
27. Predstavitev knjige Franc Miklošič, *Gjurmene shqiptare / Albanische Forschungen*. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, dvorana SAZU, Ljubljana.

DECEMBER

- 2.–4. *Delavnica usposabljanja za Skupno upravljanje podzemnih voda*. Organizatorji: Svetovno partnerstvo za vodo (GWP-MED), Sredozemska informacijska pisarna za okolje, kulturo in trajnostni razvoj (MIO/ECSDE), Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije (MOP), Savska komisija in Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU. Postojna.
4. Predstavitev knjige dr. Franja Štiblarja *Svetovna kriza in Slovenci*. Atrij ZRC (Založba ZRC).
5. Predstavitev ob izidu *Vegetacijske karte gozdnih združb Slovenije 1. 50.000 – list Murska Sobota*. 6. znanstvena konferenca PAZU »Zgodovinska identiteta sveta ob Muri« v Murski Soboti.
- 9.–30. *Frockarije – novoletne norčije*, delavnice za otroke. Atrij ZRC (ZRC SAZU).
18. Predstavitev *Čebelarskega terminološkega slovarja*. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana.
18. Predstavitev knjige Mateja Šeklija *Zemljepisna in osebna lastna imena v kraju Livek in njegovi okolici*. Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana.

INŠTITUTI

- 1 Jožica Narat •
- 2 Marjeta Humar
- 3 Polona Kostanjevec
- 4 Alenka Porenta
- 5 Karmen Kenda - Jež
- 6 Ljudmila Bokal
- 7 Vladimir Nartnik
- 8 Simon Atelšek
- 9 Matej Šekli
- 10 Mija Michelizza
- 11 Andrej Perdih
- 12 Peter Weiss

- 13 Varja Cvetko Orešnik •
- 14 Alenka Lap
- 15 Branka Lazar
- 16 Martin Ahlin
- 17 Jerica Snoj
- 18 Karmen Nemeč
- 19 Mojca Žagar Karer
- 20 Majda Merše
- 21 Nina Ledinek
- 22 Nevenka Jerman
- 23 Primož Jakopin
- 24 Silvo Torkar

- 25 Francka Premk •
- 26 Andreja Legan Ravnikar
- 27 Alenka Gložančev
- 28 Kozma Ahačič
- 29 Apolonija Gantar
- 30 Marko Snoj
- 31 Simona Klemenčič
- 32 Tjaša Jakop
- 33 Jožica Škofic
- 34 Andreja Žele
- 35 Janez Keber

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Kajetan Gantar, akad. prof. dr. Janez Orešnik (predsednik), red. prof. dr. Varja Cvetko Orešnik (do 31. 1.), izr. prof. dr. Majda Merše (namestnica predsednika), red. prof. dr. Vera Smole (do 16. 6.), izr. prof. dr. Marko Snoj (od 1. 2.), doc. dr. Jožica Škofic (od 16. 6.), doc. dr. Andreja Žele. Znanstveni svet v novi sestavi je bil konstituiran 18. 11.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica (do 31. 1.): red. prof. dr. Varja Cvetko Orešnik, znanstvena svetnica SAZU (d. d. r.).

Predstojnik (od 1. 2.): izr. prof. dr. Marko Snoj, znanstveni svetnik.

Namestnici predstojnika: doc. dr. Jožica Škofic, višja znanstvena sodelavka, doc. dr. Andreja Žele, višja znanstvena sodelavka (obe od 6. 3.).

Samostojna strokovna sodelavka: Alenka Porenta.

Tajnica: Alenka Lap.

Leksikološka sekcija

Vodja: doc. dr. Andreja Žele, višja znanstvena sodelavka (izv. 26. 3.).

Znanstvena svetnica SAZU: red. prof. dr. Varja Cvetko Orešnik (od 1. 2., d. d. r.).

Znanstveni sodelavki: dr. Aleksandra Bizjak Končar, doc. dr. Apolonija Gantar (izv. 30. 9.).

Samostojni strokovni sodelavci specialisti v humanistiki: Martin Ahlin, mag. Alenka Gložančev, Janez Keber, Polona Kostanjevec (zunanja sodelavka), mag. Branka Lazar, Zvonka Praznik, mag. Jerica Snoj, Ivanka Šircelj - Žnidaršič (zunanja sodelavka).

Asistenti, mladi raziskovalci: Peter Jurgec (do 31. 3.), Nina Ledinek (delno), Andrej Perdih (od 1. 10.).

Strokovni sodelavki: Nevenka Jerman, Rožamarija Lučka Uršič.

Etimološko-onomastična sekcija

Vodja: izr. prof. dr. Metka Furlan, znanstvena svetnica.

Znanstveni svetnik: izr. prof. dr. Marko Snoj.

Asistentka z doktoratom: dr. Simona Klemenčič.

Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki: mag. Silvo Torkar.

Strokovna sodelavka v humanistiki: mag. Helena Smole (do 20. 11.).

Sekcija za zgodovino slovenskega jezika

Vodja: izr. prof. dr. Majda Merše, znanstvena svetnica.

Višji znanstveni sodelavki: dr. Francka Premk, dr. Jožica Narat (izv. 11. 6.).

Znanstvena sodelavca: doc. dr. Kozma Ahačič, dr. Andreja Legan Ravnikar.

Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: doc. dr. France Novak (zunanjji sodelavec).

Strokovna delavka: Marjeta Kambič (zunanja sodelavka).

Dialektološka sekcija

Vodja: doc. dr. Jožica Škofic, višja znanstvena sodelavka.

Višja znanstvena sodelavca: red. prof. dr. Vera Smole (do 30. 9., d. d. r.), dr. Peter Weiss.

Znanstveni sodelavci: dr. Tjaša Jakop, doc. dr. Karmen Kenda - Jež, doc. dr. Vladimir Nartnik.

Asistenta z doktoratom: dr. Matej Šekli (izv. 26. 3.), dr. Danila Zuljan Kumar.

Asistentka, mlada raziskovalka: Mojca Horvat.

Sekcija za terminološke slovarje

Vodja: Marjeta Humar, samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki (zunanja sodelavka).

Samostojni strokovni sodelavci specialisti v humanistiki: Ljudmila Bokal, Borislava

Košmrlj - Levačič (zunanja sodelavka), Jakob Müller (zunanjji sodelavec), Cvetana Tavzes.

Asistentke, mlade raziskovalke: Tanja Fajfar (od januarja na porodniškem dopustu), Nina Ledinek (delno), Mojca Žagar Karer (26. 1. zaključila porodniški dopust).

Asistent: Simon Atelšek (od 1. 11.).

Samostojni tehničar: Marija Djurović, Karmen Nemeč (od 1. 8.).

Laboratorij za korpus slovenskega jezika

Vodja: doc. dr. Primož Jakopin, višji znanstveni sodelavec.

Znanstveni sodelavki: dr. Helena Dobrovoljc, dr. Nataša Jakop (izv. 4. 12.).

Asistentka, mlada raziskovalka: Mija Michelizza.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju

Vodja raziskovalnega programa: H. Dobrovoljc.

Naravna in kulturna dediščina – Slovaropisje in slovaropisne podatkovne zbirke

Vodja inštitutske infrastrukturne skupine: M. Humar.

Slovenska pravna terminologija in izdelava razlagalnega in normativnega slovarja pravnega izrazja

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Furlan.

Razlagalni vojaški slovar

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: N. Jakop.

Novejša slovenska leksika (v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri)

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Žele.

Besedje iz pomenskega polja »človek« v slovenskih narečjih – geolingvistična predstavitev (1. zvezek Slovenskega lingvističnega atlasa)

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: J. Škofic.

Leksika in potek izoleks v slovenskih narečjih na avstrijskem Koroškem

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: V. Smole (do 30. 9.), M. Šekli (od 1. 10.).

Dialektološke in onomastične raziskave ob slovensko-hrvaški meji

Vodja bilateralnega raziskovalnega projekta: J. Škofic.

Jezikoslovnogodovinske in sociolingvistične značilnosti misli o jeziku na Slovenskem med letoma 1607 in 1758

Vodja temeljnega podoktorskega raziskovalnega projekta: K. Ahačič.

Sodobni pravopisni priročnik v knjižni, elektronski in spletni različici

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: H. Dobrovoljc.

Slovenska terminologija v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Žele.

Delo v okviru programa in projektov je teklo v posameznih sekcijah.

LEKSIKOLOŠKA SEKCIJA

Slovar novejšega besedja slovenskega knjižnega jezika (SNB)

Vodja delovne skupine: A. Bizjak Končar (od 6. 3.).

Redaktorji: A. Bizjak Končar, A. Gantar (do maja), A. Gložančev, P. Kostanjevec, N. Ledinek, M. Michelizza, A. Perdih, I. Šircelj - Žnidaršič.

Etimološke razlage: S. Klemenčič.

Strokovni sodelavki: N. Jerman, R. L. Uršič.

V okviru Slovarja novejšega besedja poteka redakcijsko delo. Poleg dokončno vnesenih 1736 gesel (s programom SlovarRed) so redakcijsko obdelana gesla oz. iztočnice še za črke B–J, M–P, Š in Ž. Ob delu se še dopolnjujejo oz. dodelujejo redakcijska načela.

V okviru projekta Novejša slovenska leksika (v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri) nastaja tudi obsežna urejena baza novejšega in novega besedja kot gradivno izhodišče za nadaljnja slovarska dela.

Korekturno delo za ponatis SSKJ-ja v obliki občasopisne izdaje (v petnajstih zvezkih) sta do konca aprila opravljali A. Gložančev in P. Kostanjevec. Korekture so potekale v tedenskih deležih in v dogovoru z urednikom zbirke pri DZS.

Slovar sinonimov slovenskega jezika

Redaktorji: M. Ahlin, B. Lazar, Z. Praznik, J. Snoj.

Delo je potekalo v skladu s preizkušenim organizacijskim vzorcem: individualno so se pripravljali slovarski sestavki v sinonimnih razmerjih potrjenih dominantnih iztočnic (2900 na novo obdelanih slovarskih enot). Ob predhodno individualno obdelanih dominantnih slovarskih se-

stavkih so se skupinsko obravnavala zahtevnejša vprašanja (221. – 263. sestanek skupine; gl. zapisnike v arhivu SSSJ), zlasti tista, pri katerih se pojavlja potreba po specifičnih dogovorih na ravni dodelave in dopolnitve dotlejšnjih tipov slovarskih rešitev.

Frazeološki slovar slovenskega jezika

Redaktor: J. Keber.

Redaktor je vsebinsko dopolnjeval rokopis frazeološkega slovarja (pribl. 1500 novih gesel v obsegu 280 str., skupno do str. 1680) in vsebinsko usklajeval redakcije.

Vežljivostni slovar slovenskih glagolov

Redaktorica: A. Žele.

Zaključno redakcijsko delo, usklajevanje gesel in priprava za tisk. Slovar je v knjižni in elektronski obliki izšel avgusta.

Sodelovanje z drugimi sekcijami

Leksikološka sekcija skupaj z Laboratorijem za korpus slovenskega jezika sodeluje pri projektu *Novejša slovenska leksika (v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri)* (2007–2009). Iz Laboratorija za korpus slovenskega jezika pri njem sodelujeta P. Jakopin in M. Michelizza, iz Leksikološke sekcije pa A. Gložančev, R. L. Uršič in A. Žele (vodja projekta). V tem okviru je bila pripravljena (A. Gložančev, R. L. Uršič) sorazmerno obsežna baza novejših slovenske leksike (eno-, dvobesedne leksemse enote, skupno ok. 13.800 enot).

Leksikološka sekcija skupaj s Sekcijo za terminološke slovarje sodeluje pri projektu *Slovenska terminologija v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri*.

Druga dela

A. Perdih je na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani v študijskem letu 2008/9 vpisal podiplomski študij. Tema njegovega magistrskega dela je *Tipologija slovanskih enojezičnih slovarjev*.

ETIMOLOŠKO-ONOMASTIČNA SEKCIJA

Etimološko raziskovanje slovenskega jezika

M. Furlan je pri identifikaciji etimološko slabo ali celo neobdelanega slovenskega besedja, ki poteka v okviru pripravljanih del za *Novi etimološki slovar slovenskega jezika*, izdelala analize besednih družin na *bab-*, *babl-*, *breza-*, *desetsk-*, *gov-*, *govn-*, *kamen-*, *kost-*, *krat-*, *kret-*, *krot-*, *lal-*, *mis-*, *misl-*, *mor-*, *morn-*, *morsk-*, *mošč-*, *mur-*, *nal-*, *preprost-*, *pest-*, *plez-*, *prigor-*, *slab-*, *sladk-*, *slast-*, *tisn-*, *tišl-*, *von-*, *vavšt-*, *volus-*, *žak-*, *žakn-*, ki so problematične s stališča homonimije, fonetične ali morfološke strukture.

S. Klemenčič je za *Slovar novejšega besedja slovenskega knjižnega jezika* izdelala 200 kratkih etimoloških osvetlitev.

Pripravljala dela za sistematično analizo nemških izposojenk v slovenščini so bila prekinjena, ker je edina delavka na projektu H. Smole z 20. 11. odpovedala delovno razmerje.

Onomastično raziskovanje slovenskega jezika

S. Torkar je za disertacijo *Slovenska zemljepisna imena iz slovanskih antroponimov* sistemsko obdeloval etimološko in morfološko problematiko slovenskih zemljepisnih imen iz slovanskih antroponimov.

Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies

M. Snaj je pripravljala 7. številko zbornika.

Druga dela

S. Klemenčič je obravnavala problem keltskega substrata v slovenščini, odgovarjala na vprašanja o zgodovini venetske teorije na Slovenskem. Sodelovala je pri predlogu mednarodnega projekta *A Study of Mental Similarities and Differences of Landscape Approach in Various Regions in Europe by Means of Place Names* za »HERA joint Research Programme« in se med 2. in 5. 10. udeležila delovnega posveta HERA v Zadru, Hrvaška.

M. Furlan je med junijem in julijem za Dialektološko sekcijo pregledala in pisno ter ustno (2. 7.) komentirala izdelke za 30 leksikalnih vprašanj, ki jih je za nastajajoči leksikalni zvezek SLA izdelalo 5 kolegov dialektologov.

S. Torkar je vodil strokovno ekskurzijo Slovenskega etnološkega društva v zgornjo Baško dolino (12. 4.) in sodeloval pri pripravi evropskega raziskovalnega projekta *Who are you, European? Formation of collective memory and identity with proper names – diversities and commonalities in enlarged Europe* (= EurOnym) 2010–2012, katerega koordinator je M. Rutkowski (Olsztyn, Poljska).

SEKCIJA ZA ZGODOVINO SLOVENSKEGA JEZIKA

Priprava Besedišča slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja

Večina delavcev sekcije je nadaljevala s pregledom gradiva, zbranega s popolnim izpisom protestantskih besedil, z urejanjem kartotek ter s podatkovnim opremljanjem iztočnic iz del slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja. Obdelovanih je bilo devet del: šest Trubarjevih (*ABECEDARIUM, OLI TABLIZA*, 1566 /dalje TA 1566/, *TA CELI CATEHISMVS*, 1567 /dalje TC 1567/, *ENA DVHOVSKA PEISSEN SVBPER TVRKE*, 1567 /dalje TP 1567/, *ENI PSALMI, TA CELI CATEHISMVS*, 1567 /dalje TPs 1567/, *CATEHISMVS SDVEIMA ISLAGAMA*, 1575 /dalje TC 1575/, *HISHNA POSTILLA*, 1595 /dalje TPo 1595/, dve Kreljevi (*OTROZHIA BIBLIA*, 1566 /dalje KB 1566/, *POSTILLA SLOVENSKA*, 1567 /dalje KPo 1567/) in izpisi iz Bohoričeve slovnice *Arcticae horulae Succifivae*, 1584 /dalje BH 1584/. Iztočnicam so bili pripisani besednovrstni in drugi potrebni slovnični podatki, na osnovi gradiva so bili ločeni homonimi, posebni tipi iztočnic (glede na pravopisno problematiko, na citatno prevzetost itd.) pa opremljeni še z dodatnimi pojasnili. Dodane so bile kazalke. Podatkovno je bilo opremljenih pribl. 10.500 enot: 1760 iztočnic iz šestih vzporedno obdelovanih del iz let 1566 in 1567 (TA 1566, KB 1566, TC 1567, TP 1567, TPs 1567, KPo 1567; A–K; A. Legan Ravnikar); 3342 iz TC 1575 (*enkrat–žveplo*; K. Ahačič); 2260 iz TAR 1562 (*B–S*; J. Narat); 828 iz BH 1584 (*lajžeši–skoz*; K. Ahačič); 2310 iz TPo 1595 (*C–izkušnje*; M. Merše /1150/ in *U–Ž*; F. Novak /1160/). S pregledom je bilo zaobseženih pribl. 262.000 izpisov (od tega pribl. 158.000 s pregledom TPo 1595).

J. Narat je podatke, s katerimi so opremljene iztočnice iz petih Trubarjevih najzgodnejših knjig, vnesla v računalnik in opravila kontrolni pregled vnosa. M. Kambič je vnesla podatke, s katerimi so opremljene iztočnice iz Trubarjevih del *Try Duhouske peifni*, 1575 in TC, 1575.

Vsi delavci sekcije, ki so opravljali pregled gradiva (K. Ahačič, A. Legan Ravnikar, M. Merše, J. Narat in F. Novak), so na osnovi na novo odkritih jezikovnih pojavov predlagali več sprememb rešitev, ki jih izkazuje slovarski del popisa besedja slovenskih biblijskih prevodov (Das Wörterverzeichnis), objavljen v knjigi komentarjev k faksimilom najstarejših slovenskih biblijskih prevodov (Biblia Slavica, Serie IV, Band 3, 2, 2006). Predlagane spremembe zahtevajo nastavitve novih iztočnic, vključitev novih kazalk, preštevilčenje homonimov, izbris nekaterih iztočnic in kazalk, popravke nekaterih iztočnic oz. pripisanih pojasnil itd.

V okviru vzporednega raziskovalnega dela, ki se problemsko navezuje na slovarsko delo, je bil opravljen sintetični pregled dosežkov dosedanjih raziskav različnih ravnin jezikovne zgradbe slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja (oblikoslovne /M. Merše/, besedoslovne /J. Narat/, besedotvorne /A. Legan Ravnikar/ in skladenjske /K. Ahačič/). Popisane so bile sheme slovarskih struktur števnih besed (F. Novak), raziskovana pisna (F. Novak), besedotvorna (A. Legan Ravnikar, M. Merše) in prevodna problematika (K. Ahačič, F. Premk), problemi ločevanja homonimije in polisemije (J. Narat) itd.

Pripravljalna dela za Slovar jezika slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja

F. Novak je izdelal splošno strukturo slovarskega sestavka, ki bo omogočala enotnejše redigiranje, dokler ne bo možen neposreden vnos v računalniški program. Na njeni podlagi je izdelal šest redakcij: *a 1* [črka], *a 2* [glas], *a 3* [alfa], *a 4* [končnica], *a 5* vez., *a 6* čl. F. Premk je izdelovala redakcije besed *okoli*, *ostriiti*, *posvetuhojenje*, *samopravičar*, *samopravičnik* in *samopravičarski*.

M. Kambič je nadaljevala z ločevanjem sklanjatvenih oblik besednovrstno različne besedice *ta*. Oblikovno je razvrstila pribl. 22.000 izpisov iz osmih del, ki so izšla v letih 1555–1579. Po abecednem in časovnem zaporedju je združevala gesla iz enajstih Trubarjevih del, ki so izšla v času 1550–1561.

»Jezikoslovnogodovinske in sociolingvistične značilnosti misli o jeziku na Slovenskem med letoma 1607 in 1758«

K. Ahačič je v NUK-u pregledal vse rokopise in vsa dostopna tiskana dela iz raziskovanega obdobja. Pridobil je posnetke dostopnih rokopisov in tiskanih del, ki so se izkazali zanimivi za raziskavo. Našel je tudi doslej neznan tisk latinske slovnice Emmanuela Alvara, ki je bil natisnjen v Ljubljani (1686 in 1694). Zbral je vse jezikoslovne odlomke iz različnih dostopnih tiskanih in rokopisnih del iz obravnavanega obdobja in po dogovoru z NUK-om poskrbel za reprodukcije važnejših odlomkov. Preučeval je literaturo o zgodovini jezikoslovja v Nemčiji, Franciji in Italiji ter o rabi jezika v šolstvu v Sloveniji, Nemčiji, Franciji in Italiji – oboje glede na obravnavano obdobje. Za objavo je pripravil komentar besedila male slovnice slovenskega jezika v italijansko-slovenskem slovarju *Alasia da Sommaripe* (1607), članek o vplivu govora na pisno normo v obravnavanem obdobju in primerjavo med Hipolitovo slovnico iz leta 1715 ter slovnica iz let 1755 (rokopis) in 1758 (*»Celovška slovnica«*). Primerjava vključuje pravopis, slovarčke, skladnjo, oblikoslovje in besedotvorje ter jezikoslovno vsebino uvodov.

Druga dela

Nadaljevale so se organizacijske priprave na simpozij *Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)*. Zbrani so bili povzetki in pripravljen zbornik povzetkov (uredili so ga K. Ahačič, M. Merše, J. Narat in A. Legan Ravnikar). Sestavljen je bil program simpozija. Pripravljena je bila predstavitvena zgibanka o Sekciji za zgodovino slovenskega jezika (zamisel: K. Ahačič; priprava: vsi člani sekcije). Pri izvedbi simpozija, ki je potekal od 17. do 19. 4., so sodelovali vsi delavci sekcije. Prizadevanja za pridobitev donacij in sredstev za natis razprav so se nadaljevala tudi po simpoziju (M. Merše in A. Legan Ravnikar). Tekla je priprava Trubarjeve številke *Slavistične revije*, v kateri bodo objavljene razprave, ki so bile na kratko predstavljene na simpoziju. Zbrane razprave so bile vsebinsko in jezikovno pregledane (M. Merše, K. Ahačič, A. Legan Ravnikar, J. Narat) ter tehnično urejene (K. Ahačič). Napisana je bila spremna beseda (M. Merše).

A. Legan Ravnikar je pripravljala monografijo o slovenski krščanski terminologiji, ki je v zbirki *Lingua Slovenica* izšla decembra.

DIALEKTOLOŠKA SEKCIJA

Slovenski lingvistični atlas – SLA

Pod vodstvom J. Škofic je delala skupina za povezavo GIS-a in SlovarReda v dialektoloških projektih – poleg sodelavcev Dialektološke sekcije tudi sodelavec IAPŠ ZRC SAZU T. Podobnikar (vplivna območja krajevnih govorov SLA) ter T. Seliškar (SlovarRed). P. Weiss je razvijal vnašalni sistem ZRCola. Pisava 00 ZRCola je narasla za okrog 100 znakov, tako da jih trenutno vsebuje okoli 5920, font SIMBola pa za 240 novih znakov, tako da zdaj vsebuje približno 3050 simbolov.

V podatkovno bazo SlovarRed je bilo vnesenih 77 novih iztočnic in skupaj okrog 90.000 vnosov narečnega besednega gradiva iz listkovne in zvezkovne kartoteke DS po vprašalnici za 1. zvezek SLA (J. Škofic, V. Nartnik, T. Jakop, D. Zuljan Kumar, M. Horvat, M. Šekli, študentka J. Gostenčnik) ter gradivo za nadaljnje zvezke SLA: V736a – sekundarno naglašeni *e* (V736a) (M. Horvat) in nenaglašeni *a* (V704), nenaglašeni in izglasni *ę* (V720d in V720e), nenaglašeni in izglasni *q* (V721d in V721e) ter leksična vprašanja *sveča* (V078), *krsta* (V079), *kropiti* (V080), *pogreb* (V081), *pokopati* (V082), *grob* (V083), *venec* (V084), *vsí sveti* (V085), *pokopališče* (V086), *križ/razpelo* (V087), *mrtvašnica* (V088), *navček* (V089), *zvoniti* (V090) (študentka J. Gostenčnik). M. Šekli je poenotil fonetično transkripcijo za SLA V125 *peta* (*na nogi*, *na čevlju* in V044 *truplo* (*život*). Pripravljeni so bili sezname vzporednih vprašanj med SLA in OLA, ALE, SDLA ter ASLEF (V. Smole, V. Nartnik, D. Zuljan Kumar).

Komentiranih in večina tudi poskusno kartografiranih s programom SlovarRed je bilo 73 leksičnih vprašanj: V050 *barve las* (*črna*, *siva*, *plava*, *rjava*, *rdeča*), V020 *grlo*, V055 *kolk*, V611 *tast*, V612 *tašča*, V613 *zet*, V614 *snaha*, V619 *svak*, V625 *svat* (J. Škofic), V481 *vodenica*, V484 *rana*, V485 *jetika*, V480 *revma*, V482 *rdečica*, V477 *nahod*, V474 *garje*, V478 *mozolj*, V479 *bezgavka*, V490 *šepav*, V488 *slep*, V487 *ošpice*, V476 *šen* (M. Horvat), V626 *bratranec*, V627 *sestrična*, V604 *oče*, V605 *mati*, V606 *sin*, V607 *hči*, V646 *starši*, V628 *družina*, V629 *žlahta*, V013 *ustnica*, V014 *usta*, V024 *pazduha*, V635 *otrok*, V043 *rebro*, V025 *roka*, V056 *noga*, V620 *brat*, V621 *sestra*, V008 *uho*, ki v prvem zvezku SLA ne bodo imeli kart (T. Jakop), V075 *smrt*, 073 *mrlič*, 076 *umreti* 074 *stegniti se*, 010 *nosnica*, 017 *nebo*, 075 *stegno*, V247 *boter*, V247a *botra*, V638 *mož*, V059 *piščal* (V. Nartnik), V046 *popek*, V054 *križ* (V. Smole), V610 *stari oče*, V125 *peta* (*na nogi*, *na čevlju*), V044 *truplo* (*život*) (M. Šekli), V066 *trepalnice*, V065 *obrvi*, V035 *člen*, V036 *členek*, V061 *gleženj*, V780a *tuj*, V780b *tujec*, V780c *na tuje*, V012 *lice*, V739 *tvor*, V739 *sirota*, V793 *jerob* (D. Zuljan Kumar).

Delna vprašalnica za SLA je bila izpolnjena za Hum na Sotli (J. Škofic), Čabar v Gorskem Kotarju na Hrvaškem (SLA T408) – oboje vprašanja za 1. zvezek SLA – Človek (J. Škofic), T408 Ravnice na Hrvaškem – V266–289B (K. Kenda – Jež in P. Weiss), T401 Kančevci s poskusnimi posnetki (M. Horvat), T242 Rašica s 3 urami posnetkov (prepisanega je 28 min.) (V. Smole), T387 Cankova – začetek vprašalnice (T. Jakop).

Pri digitalizaciji gradiva za SLA je sodelovala N. Jerman iz Leksikološke sekcije, ki je v sodelovanju s P. Weissom poskenirala in večinoma že ustrezno poimenovala 24.402 listkov v skupni velikosti 17.257 MB: V625 *svat* (429 listkov, 508 MB), V632 *omožiti se* (424 listkov, 464 MB), V633 *oženiti se* (418 listkov, 530 MB), V474 *garje* (422 listkov, 469 MB), V475 *kašelj* (426 listkov, 513 MB), V476 *šen* (411 listkov, 471 MB) ter gramatična vprašanja V700 (425 listkov, 555 MB), V701 (429 listkov, 536 MB), V702 (424 listkov, 518 MB), V703 (425 listkov, 447 MB), V704 (425 listkov, 559 MB), V705 (280 listkov, 422 MB), V706 (279 listkov, 426 MB), V707 (427 listkov, 531 MB), V708 (426 listkov, 503 MB), V708a (155 listkov, 150 MB), V709 (429 listkov, 459 MB), V710 (279 listkov, 377 MB), V711 (431 listkov, 466 MB), V712 *vzamem* (441 listkov, 503 MB), V713 *izba* (417 listkov, 486 MB), V714 *cvete* (429 listkov, 536 MB), V715 *lahak* (452 listkov, 532 MB), V716 *lagati* (431 listkov, 553 MB), V717 *bolha* (430 listkov, 485 MB), V718 *jabolko* (275 listkov, 419 MB), V719 *sonce* (426 listkov, 463 MB), V719a *mesec/luna* (169 listkov, 114 MB), V720 (433 listkov, 366 MB), V720a (162 listkov, 159 MB), V721 (484 listkov, 448 MB), V721a (158 listkov, 82,3 MB), V722 *mesec* (264 listkov, 342 MB), V723 *pajek* (431 listkov, 456 MB), V724 *pajčina* (428 listkov, 532 MB), V725 *več* (427 listkov, 496 MB), V623 *očim* (431 listkov, 408 MB), V624 *mačeha* (432 listkov, 495 MB) in V726 *srečati* (426 listkov, 435 MB); poskenirala in poimenovala je tudi 941 strani iz zvezkovnega arhiva SLA v skupni velikosti 13.994 MB: T242 Raščica, podmapa 1959-Z (50 str., 1280 MB), T208 Stražišče pri Kranju, podmapa 1947 do 1967-S (32 str., 819 MB), T181 Poljane nad Škofjo Loko, podmapa 1947-S (34 str., 870 MB), T181 Gorenja vas pri Poljanah₁, podmapa 1946-S (41 str., 1044 MB), T181 Gorenja vas pri Poljanah₂, podmapa 1952-S (16 str., 409 MB), T149 Barka, podmapa 1976-Z (162 str., 1382 MB), T149 Barka₁, podmapa 1973-Z (99 str., 862 MB), T183 Javorje nad Poljanami, podmapa 1948-S (28 str., 358 MB), T319 Vransko, podmapa 1951-S (44 str., 785 MB), T354 Žiče, podmapa 1953-S (34 str., 324 MB), T333 Zadrže, podmapa 1953-S (39 str., 828 MB), T303 Žigon, podmapa 1954-S (36 str., 461 MB), T330 Šentrupert, podmapa 1954-S (29 posnetkov, 554 MB), T332 Žusem, podmapa: 1970 in 1980-Z (65 posnetkov, 640 MB), T247 Ribnica, podmapa: 1959-Z (38 posnetkov, 341 MB), T247 Ribnica 1, podmapa: 1959-Z (35 posnetkov, 298 MB), T336 Sp. Polskava, podmapa: 1955-Z (54 posnetkov, 495 MB), T340 Podčetrtek, podmapa: 1954-S (45 posnetkov, 708 MB), T239 Ig, podmapa: 1960-Z (38 posnetkov, 973 MB), T239 Ig 1, podmapa: 1960-S (22 posnetkov, 563 MB) – vse je ustrezno urejeno in arhivirano na računalniku 'isj-cjk' (Z):\SLA -- listki -- urejeni, TIF, za kar je poskrbel P. Weiss. Na novo je bilo posnetih po približno dve uri narečnega gradiva v Humu na Sotli in Čabru v Gorskem Kotarju (J. Škofic).

Objavljene so bile leksično-besedotvorne karte SLA za vprašanja SLA V055 *kolk*, V420 *krompir* (oboje J. Škofic).

Slovanski lingvistični atlas – OLA

V. Smole, K. Kenda – Jež, M. Šekli in M. Horvat so se od 19. do 26. 10. udeležili rednega letnega delovnega zasedanja Mednarodne komisije in mednarodne delovne skupine za sestavo Slovanskega lingvističnega atlasa (OLA) v Sarajevu v Bosni in Hercegovini in tam aktivno sodelovali v fonetični in računalniški ter morfonološki sekciji.

Za slovaški morfološki zvezek *Samostalniki* so bile dokončane korekture vnosa gradiva (zunanja sodelavka Olga Ambrošová pod nadzorom K. Kenda – Jež).

Za beloruski fonetični zvezek *Refleksji *a* so bili vneseni popravki in pripravljen komentar k slovenskemu gradivu (33 indeksov) (K. Kenda - Jež). Za makedonski morfološki zvezek *Zaimki* so bili vneseni popravki in komentarji (98 od 111 indeksov) (K. Kenda - Jež).

Pregledano je bilo zbrano gradivo za slovenski zvezek *Refleksji *i, *y, *u* (P. Weiss, K. Kenda - Jež). V enotno tabelo je bilo vneseno hrvaško, poljsko, belorusko in bolgarsko gradivo za *u (30 indeksov × 178 točk ter 30 indeksov × 36 točk) (K. Kenda - Jež).

K. Kenda - Jež je pripravljala karto L 1421 »uganka« za poljski leksični zvezek *Človek*.

Skeniranih in poimenovanih je bilo 430 strani devetih zvezkov OLA 001 Solbica v skupni velikosti 1,87 GB in 208 strani iz zvezkov OLA 004 Šmartno v Brdih v skupni velikosti 975 MB (N. Jerman v sodelovanju s P. Weissom).

Pripravljena je bila vnašalna preglednica za pripravo kart v programu MAPola (za urejanje po številkah točk, po imenih raziskovalnih točk, po prvih leksemih z odgovori, po komentarjih k posameznih raziskovalnim točkam, po posameznih jezikih in vse to po absolutnem zaporedju ter za vnašanje gradiva za posamezne jezike po nacionalnih komisijah in kasnejše sestavljanje v preglednico za celoto, potrebno za atlasno predstavitev) in napisana navodila zanjo (P. Weiss).

Evropski lingvistični atlas – ALE

J. Škofic je s prispevkom *ALE digitalisation and web-sites in 2007–2008* od 7. do 11. 5. v Draču v Albaniji aktivno sodelovala na 41. zasedanju ALE. V okviru projekta digitalizacije ALE je bil preskeniran 2. del vprašalnice ALE (93 str. v *.pdf datoteki velikosti 2534 KB). Pregledani so bili draški prispevki in dopolnjeno slovensko gradivo za naslednje leksične in motivacijske karte: »crayon« – Qu. 497 (svinčnik), »poupée« – Qu. 489 (punčka), »épouvantail« – Qu. 339 (strašilo), »dieu« – Qu. II/231 (bog), »cahier« – Qu. 495 (zvezek), »lettre« – Qu. 499 (pismo), »puits« – Qu. 281 (vodnjak), »cordonnier« – Qu. 386 (čevljar), »berceau« – Qu. 418 (zibelka), »jars« – Qu. (gosak). V razpravo o besedah za krompir v ALE so bila vnesena dopolnila irske, škotske in finske komisije (vse J. Škofic) – razprava bo izšla v 9. zvezku ALE. Razprava V. Nartnika »ju-meaux« – Qu. 462 (dvojčka) je v tisku v 8. zvezku ALE.

Druga dela

Delo pri načrtovanih individualnih monografijah je potekalo po načrtih: T. Jakop je pri Založbi ZRC izdala monografijo *Dvojina v slovenskih narečjih* (Zbirka *Linguistica et philologica*, 21); M. Šekli je objavil monografijo *Zemljepisna in osebna lastna imena v kraju Livek in njegovi okolici* (Zbirka *Linguistica et philologica*, 22). J. Škofic in D. Zuljan Kumar sta sodelovali pri jezikovnem urejanju in svetovanju avtorjem knjig iz zbirke Glasovi. J. Škofic je pripravila projektno dokumentacijo za razpis Eurocores EuroBABEL (ESF) – vsebinski del je pripravila v sodelovanju z M. Šeklijem, T. Jakop in K. Kenda - Jež; T. Jakop in D. Zuljan Kumar sta pomagali pripraviti angleške prevode. V zvezi s tem se je 9. 9. udeležila sestanka na IHJJ v Zagrebu (dogovarjanje in usklajevanje o projektu z dr. Rankom Matasovičem in dr. Dunjo Brozović Rončević).

SEKCIJA ZA TERMINOLOŠKE SLOVARJE

Splošni tehniški slovar

Sodelavke: C. Tavzes, K. Nemeč, M. Djurovič, N. Ledinek.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Andrej Paulin (vodja), prof. dr. Andrej Čadež, prof. dr. Peter Glavič, dr. Andrej Šmalc, Jože Unk, univ. dipl. inž., prof. dr. Florijan Vodopivec, mag. Anton Stušek, prof. dr. Jože Spanring, prof. dr. Sonja Malej Kveder, Božo Igljič, univ. dipl. inž., Leo Čelik, univ. dipl. inž., Peter Černigoj, univ. dipl. inž., prof. dr. Matija Tuma.

Skupina za izdelavo tehniškega slovarja je pripravljala gradivo za 2. knjigo Slovenskega tehniškega slovarja. Na 32 dvehurnih sejah je obravnavala gradivo črke C in tematsko povezane slovarske iztočnice drugih črk. C. Tavzes je vnesla v SlovarRed 2.1 470 novih slovarskih člankov in 151 kazalk, 777 razlag in 237 razmernih izrazov ter popravila 971 slovarskih člankov, 62 kazalk, 2486 razlag in 141 razmernih izrazov. N. Ledinek je vnesla 523 novih iztočnic, 442 ključev, 404 razlage in pojasnila iztočnic in 17 razmernih izrazov ter popravila 427 iztočnic, 416 ključev, 315 razlag in pojasnil iztočnic ter 62 razmernih izrazov. M. Djurovič je vpisala 1369 iztočnic, 968 razlag ter 4360 popravkov (črka D). K. Nemeč je razdružila iztočnice črke D iz Splošnega tehniškega slovarja po zvezah (55 str.).

M. Djurovič je pripravila izbor iztočnic za črko Č iz Splošnega tehniškega slovarja, jih vnesla v SlovarRed 2.1 in onaglasila.

Slovar kemijske tehnologije

Sodelavka: C. Tavzes.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Peter Glavič (vodja), dr. Andrej Šmalc, mag. Anton Stušek, dr. Sonja Malej Kveder, Leo Čelik, univ. dipl. inž.

Skupina je na 32 triurnih sejah obdelovala slovarske članke črk D in E ter z njimi povezanih iztočnic drugih črk. C. Tavzes je vnesla 378 novih iztočnic, 51 kazalk, 412 razlag, 183 razmernih izrazov, 853 angleških in nemških ustreznikov ter popravila 479 iztočnic, 20 kazalk, 1137 razlag, 141 razmernih izrazov in 729 ustreznikov.

Gledališki terminološki slovar

Vodja skupine: M. Humar.

Sodelavka: M. Žagar Karer.

Tehnični sodelavki: K. Nemeč, M. Djurovič.

Zunanje sodelavke: Slavka Lokar, prof., dr. Katja Podbevšek, dr. Barbara Michieli Sušec, mag. Ana Kocjančič.

K. Nemeč je iz worda prenesla v SlovarRed 2.1 prve, druge in tretje korekture ter popravila spole pri francoskih ustreznikih.

Biološki terminološki slovar – botanika

Vodja skupine: B. Košmrlj - Levačič.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Franc Batič, dr. Aleksa Cimerman, prof. dr. Nada Gogala, prof. dr. Andrej Martinčič,

mag. Andrej Seliškar, akad. dr. Alojz Šercelj in mag. Boris Turk.

Člani komisije so se sestali na 75 sejah, podskupina za morfologijo je imela 39, za ekologijo pa 36 sej. Člani prve podkomisije so nadaljevali z redakcijo terminov s področja organografije. Končana je bila obdelava terminov tematskih polj list, steblo, korenina, cvet, nadaljuje pa se redakcija terminov tematske skupine »socvetje«. V slovar so se sproti vključevali v posameznih razlagah uporabljeni termini z drugih področij. Sproti so se vnašali tudi razmerni izrazi in tujejezični ustrezniki. Skupaj je bilo izdelanih 629 slovarskih člankov. Člani druge podkomisije so po tematskih sklopih nadaljevali usklajevalni pregled slovarskih člankov s področij ekologija in fitocenologija, pri čemer so dopolnili tematske sklope življenjska doba, stres in področje cenologije, nekatere termine pa so izločili ali spremenili. Ustrezno so bile popravljene ali dopolnjene razlage. Slovarskim sestavkom so bili dodani razmerni izrazi in tujejezični ustrezniki. Skupaj je za ta področja pripravljenih 1811 slovarskih člankov.

B. Košmrlj - Levačič je vodila seje, vnašala podatke v SlovarRed 2.1, pripravljala gradivo za seje, po tematskih sklopih pregledovala slovarske članke in jih po potrebi ustrezno popravljala in dopolnjevala. Skupaj je bilo vnesenih 757 iztočnic, 149 kazalk, 782 razlag, 1515 tujejezičnih ustreznikov in popravljenih 2115 razlag. V celoti je bilo na sejah obravnavanih 2778 terminov.

Pravnozgodovinski terminološki slovar

Tehnična sodelavka: K. Nemeč.

Zunanji sodelavci: J. Müller, prof. dr. Vladimir Simič, doc. dr. Marko Kambič, doc. dr. Katja Škrubelj.

Na delovnih sestankih (skupaj 70 ur) se je nadaljevalo oblikovanje razlag s področij avtonomija, prisega, sodišče, pravica in dajatev. J. Müller je za M. Kambiča pripravil 450 terminov s področja dednega zgodovinskega prava in vnesel v SlovarRed 2.1 1000 novih razlag in 400 popravljenih. Za skeniranje je bilo pripravljenih 9 besedil. K. Nemeč je skenirala 11 del, očistila opombe ter vnesla manjkajoče termine in 215 označevalnikov v Slovar Red 2.1.

Umetnostnozgodovinski terminološki slovar

Sodelavka: C. Tavzes.

Zunanji sodelavci: Gregor Moder, prof. (vodja), prof. dr. Špelca Čopič, dr. Vesna Bučič, Hanka Štular, prof., Breda Ilich - Klančnik,

prof., mag. Gojko Zupan, dr. Andrej Smrekar.

Skupina je na 27 dveipolurnih sejah obravnavala gradivo s področja kiparstva in arhitekture. C. Tavzes je pripravljala gradivo in vnesla v SlovarRed 2.1 92 novih slovarskih člankov, 133 kazalk, 239 razlag, 78 razmernih izrazov, 1959 ustreznikov v šestih jezikih in popravila 636 slovarskih člankov, 12 kazalk, 1256 razlag, 22 razmernih izrazov in 777 ustreznikov.

Čebelarški terminološki slovar

Vodja skupine: L. Bokal.

Tehnična sodelavka: M. Djurovič.

Zunanji sodelavci: Simon Atelšek, prof., Franc Grajzar, elektrotehnik, Janez Gregori, univ. dipl. biol., Janez Hočevnar, univ. dipl. inž.,

doc. dr. Viktor Majdič, Janez Mihelič, univ. dipl. biol.

Komisija je na 9 sejah dopolnjevala geslovník. Člani komisije in sodelavci Sekcije za terminološke slovarje (M. Humar, C. Tavzes, B. Košmrlj - Levačič) so prebrali besedilo slovarja in predlagali popravke. L. Bokal je vnesla pripombe v SlovarRed 2.1, opremila termine z označevalnikoma Gl. in Prim., vnesla angleške in nemške ustreznike, napisala splošni in slovaropisni uvod, jezikovno pregledala leksikon slovenskih in tujih čebelarjev, brala korekture, pisala zapisnike sej, pripravljala gradivo, vnašala dokončane redakcije v SlovarRed 2.1. Oktobra je slovar izšel in bil predstavljen na sedežu Čebelarške zveze Slovenije na Brdu pri Lukovici. M. Djurovič je vnesla v SlovarRed 2448 ustreznikov in 3610 popravkov, večkrat obdelala slovarsko besedilo, konvertirala 38 ilustracij, dvakrat pregledala sinonimijo, kontrolirala ustreznost pomenov obrnjenega slovarja (nem.- slov. in angl.- slov.), urejala razmerne izraze pri večpomenskih iztočnicah, izdelala seznam latinskih ustreznikov, primerjala ujemanje razlag, izbrisala 1934 iztočnic, 2715 označevalnikov ter 2086 virov in izdelala izbor Gl. pri 31 iztočnicah.

J. Müller je pregledal nemške ustreznice in njihove besednovrstne oznake. C. Tavzes, M. Humar in B. Košmrlj - Levačič so prebrale zadnje korekture.

B. Košmrlj - Levačič je pripravila predlog za sistematičen prikaz botaničnega izrazja. L. Bokal je pripravila slovarsko besedilo za objavo na spletu.

Smučarski terminološki slovar

Vodja skupine: L. Bokal.

Zunanji sodelavci: Borut Batagelj, univ. dipl. zgod., Gorazd Bedrač, inž. stroj., Oto Giacomelli, šp. nov., Aleš Guček, univ. dipl. inž. arh., Milena Kordež, prof. šp. vzg., Iztok Kordiš, univ. dipl. inž. el., doc. dr. Blaž Lešnik, prof. šp. vzg., mag. Vlado Makuc, prof. šp. vzg., Doroteja Muhič, univ. dipl. nov., doc. dr. Mateja Supej, univ. dipl. fiz., Roman Šturm, zapriseženi stalni sodni izvedenec za smučanje, mag. Andrej Terčelj, univ. dipl. inž. el., izr. prof. dr. Mateja Videmšek, prof. šp. vzg.

Delo za smučarski slovar se je obnovilo v septembru. Obdelovale so se pojmovne skupine: vezi, plazovi, postavitve, sodnik, zavoj, žičniško izrazje, robnik, biatlon, alpske discipline, skoki. L. Bokal je na prvi stopnji dokončane redakcije (392) in termine (174), ki so jih predlagali smučarski strokovnjaki, vnesla v SlovarRed 2.1.

Veterinarski terminološki slovar

Sodelavka: C. Tavzes in zunanji sodelavci.

C. Tavzes je pregledala in vnesla popravke razlag za črke M, N, O, P, R, S.

Slovar evropske zakonodaje

Sodelavke: T. Fajfar, N. Ledinek, M. Djurovič, K. Nemeč.

Zunanji sodelavci: skupina pravnikov s Pravne fakultete Univerze v Ljubljani, ki jo vodita prof. dr. Janez Kranjc in dr. Marko Accetto.

N. Ledinek je za vnos v program SlovarRed 2.1 pripravljala gradivo črke P, pregledovala in popravljala gradivo črk A in P ter pregledovala gradivo s stališča redakcijske problematike (oblika iztočnic, tipologija »napak« in nedoslednosti).

M. Djurovič je vnesla v SlovarRed 2.1 1218 iztočnic, 1223 razlag, 1272 ustreznikov in 5249 sprememb, K. Nemeč pa 2370 iztočnic in 3160 angl. ustreznikov.

Sodobni pravni slovar

Sodelavci: M. Humar (vodja), M. Furlan (nosilka projekta), B. Košmrlj - Levačič,

M. Žagar Karer, T. Fajfar, L. Bokal, M. Djurovič, K. Nemeč.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Janez Kranjc, doc. dr. Matej Accetto, akad. dr. Alenka Šelih, akad. dr. Marjan Pavčnik, Stanislav Fortuna, dipl. prav.

Nadaljevala so se temeljna dela: izpisovanje terminov iz zakonov; označevanje iztočnic s področnimi označevalniki in urejanje geslovnika in razlag (M–Prem; M. Humar in M. Accetto); vnos označevalnikov v SlovarRed 2.1 (K. Nemeč, 6230 ključev); urejanje geslovnika (K. Nemeč, 6550 sprememb, izbris 5360 iztočnic); obdelava in odtis gradiva za redakcijo po označevalnikih CP, DSP, E, KP, MP, PTE, PZ, UPR, UST (70 str., K. Nemeč); onaglaševanje in opremljanje terminov v geslovniku s slovničnimi podatki (405 terminov, in 8501 popravkov, M. Djurovič); izdelava navodil za redakcijo in pripravljane sodelavcev na redakcijo (M. Humar).

V drugem polletju se je začela redakcija. M. Žagar Karer in S. Fortuna sta na petih sejah pregledala in uredila 154 slovarskih člankov s področja imenskih pogodb. Geslovnik za pravno teorijo je bil poslan v pregled in redakcijo. Slovar je bil ponovno prijavljen kot aplikativni projekt.

Vojaški terminološki slovar

Sodelavci: M. Humar (vodja), N. Jakop (nosilka projekta), C. Tavzes, M. Djurovič, K. Nemeč, M. Žagar Karer.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Tomo Korošec – Center za družboslovnoterminološko in publicistično raziskovanje; doc. dr. Maja Garb, doc. dr. Vinko Vegič, doc. dr. Iztok Prezelj, asist. dr. Uroš Svete, asist. mag. Erik Kopač, asist. dr. Klemen Grošelj – Katedra za obramboslovje, Milena Sevšek Potočnik, prof. (skrbnica projekta), podpolkovnik Jožef Poje, Tina Pečovnik, prof., nadporočnik Aleš Kesič, prof. dr. Dominik Gregl in drugi.

Nadaljevala se je redakcija slovarskih člankov. Gradivo sta leksikografsko pregledovali in usklajevali M. Humar in M. Žagar Karer. V program SlovarRed 2.1 so ga vnesle K. Nemeč (ok. 7000 ključev, 6200 popravkov, 355 razlag in ustreznikov), M. Djurovič (299 iztočnic, 535 razlag in 5937 ključev, 9086 popravkov), M. Humar (62 iztočnic in razlag). Izdelane so bile redakcije naslednjih pojmovnih skupin: artilerija (J. Poje, 709), smodnik, orožje, enote (A. Kesič, 250), vojaška doktrina in vojaške enote (M. Žagar Karer, 284), ugovor vesti in vojaški rok (E. Kopač, 18), terorizem, varnost, obramba ipd. (I. Prezelj, 57). V maju sta M. Humar in J. Poje opravila usklajevalni pregled iztočnic, ki se nanašajo na artilerijo, orožje in vojaško tehniko. M. Žagar Karer je pripravila predloge 124 člankov s področja inženirstva, izvidniške taktike, sanitete, vodenja in poveljevanja. M. Humar in D. Gregl sta v drugem polletju izdelala 450 redakcij s področja letalstva. Sodelavke N. Jakop, C. Tavzes, B. Košmrlj - Levačič in M. Žagar Karer so prebrale celotno gradivo in predlagale nekatere popravke, ki jih je M. Humar vnesla v SlovarRed 2.1. V delu ali že izdelani, a še ne v celoti pregledani, so slovarski članki naslednjih področij: JRKBO (T. Pečovnik), oborožitev in druga področja (A. Kesič), iztočnice, označene z DRUŽB (M. Garb in sodelavci s Fakultete za družbene vede). Ker se je projekt sredi leta iztekel, je bila vložena prijava za nadaljevanje dela.

Farmaceutski terminološki slovar

Sodelavke: M. Humar, K. Nemeč, M. Djurovič.

Zunanji sodelavci: dr. Saša Baumgartner, mag. farm., dr. Mirjana Gašperlin, mag. farm., mag. Barbara Razinger Mihovec, mag. farm., dr. Jelka Šmid Korbar, mag. farm., mag. Simona Vučko Mole, mag. farm., spec., dr. Petra Marinko, mag. farm., dr. Aleš Obreza, mag. farm.

Nadaljevala se je redakcija in izdelava geslovnika. Delo je potekalo v dveh skupinah, ki jih je vodila M. Humar.

Za področje farmacevtske tehnologije in farmakologije je bilo izdelanih 970 slovarskih člankov z angleškimi in latinskimi ustrezniki. K. Nemeč je vnesla 537 redakcij, M. Djurovič 393, M. Humar 40 z ustreznimi ključi in popravki.

Slovar elektronike, elektrotehnike in informatike (slov.-it. in it.-slov.)

Sodelavci: M. Humar, K. Nemeč, S. Atelšek.

Zunanji sodelavec: Karlo Mucci, inž.

Slovarja zaradi polletne bolezni K. Muccija ni bilo mogoče pripraviti za natis. V drugem delu leta se je nadaljeval pregled slovenskega in italijanskega dela. M. Humar je vnesla 1179 novih iztočnic z ustrezniki. K. Nemeč je pregledala nosilne besede, tudi s stališča označevalnikov bolje, tudi in ali, ter kontrolirala prikaz kratic, simbolov, vnesla 150 slovenskih iztočnic, 150 italijanskih ustreznikov. S. Atelšek je pregledal gradivo črk A–K (280 str.) in vnesel v program korekture. Besedilo je prebrala L. Bokal in predlagala popravke.

Letalski terminološki slovar

Sodelavci: M. Humar, K. Nemeč, S. Atelšek, M. Djurovič.

Zunanji sodelavec: prof. dr. Dominik Gregl.

M. Humar in D. Gregl sta hkrati izdelovala geslovnik in slovarske članke. Končanih je 1034 slovarskih člankov z angleškimi ustrezniki. M. Humar je vnesla v SlovarRed 2.1 80 slovarskih člankov, M. Djurovič 575, K. Nemeč pa približno 1800. K. Nemeč (A–M) in S. Atelšek (N–Ž) sta pregledala in uskladila označevalnike.

Gemološki terminološki slovar

Notranji sodelavki: M. Humar (vodja), K. Nemeč.

Zunanji sodelavci: dr. Meta Dobnikar, Edo Ferme, dr. Simona Jarc, dr. Miha Jeršek, Drago Mlakar, Marko Šturm.

S februarjem je ponovno začela delati skupina za gemologijo. Sestala se je na 5 sejah, ki jih je vodila M. Humar. Opravila je pregled objavljene slovarja in pripravila popravke in dopolnila za izdajo na spletu. M. Humar je vse popravke slovaropisno obdelala in jih pripravila za vnos v SlovarRed 2.1. M. Humar je v Slovar Red 2.1 vnesla 37 popravkov in dodala 44 novih vpisov. K. Nemeč je vnesla v Slovar Red 2.1 228 novih iztočnic in dodala ustrezne Gl., urejala sinonimijo in označevalnike.

Računalniški program in elektronska zbirka terminoloških besedil

B. Košmrlj - Levačič je občasno svetovala sodelavcem pri reševanju problemov, povezanih z delom v programu SlovarRed 2.1. Ob obisku sodelavcev Inštituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje iz Zagreba je na kratko predstavila računalniški program in delo z njim. Na željo M. Furlan je za sodelavce Etimološko-onomastične sekcije 17. 3. pripravila kratek pregled računalniškega programa, prikazala njegovo strukturo, vnos, možnosti obdelave in preverjanja podatkov, izpisovanje. 20. 5. je predstavila računalniški program in delo z njim tudi skupini sodelavcev Leksikološke sekcije, ki sodelujejo pri Slovarju novejšega besedja.

Priročnik za tehnike

Sodelavec: J. Müller

J. Müller se je ukvarjal s konceptualno in vsebinsko predelavo Priročnika za tehnike, ki so ga pripravili sodelavci komisije za tehniški slovar.

Administrativno in drugo delo

Administrativno delo za Sekcijo so opravljale M. Djurovič, K. Nemeč in M. Humar (prijave projektov, poročila ipd.). S. Atelšek je v novembru sodeloval pri popisu osnovnih sredstev ZRC SAZU.

LABORATORIJ ZA KORPUS SLOVENSKEGA JEZIKA

Besedilni korpus Nova beseda

Sodelavca: P. Jakopin, M. Michelizza.

Zunanja sodelavka: Marta Medvešček (od julija do decembra).

Najpomembnejša dosežka sta bila povečanje obsega korpusa in izboljšanje njegove zvrstnosti. Do konca leta je bilo za korpus obdelanih 25 milijonov besed novih besedil (skupaj 265 milijonov): 300 besedil časopisa DELO, 5 besedil revije za zdravo življenje Viva in 1303 besedila televizijskih oddaj Odprti kop (od oktobra 2004 do avgusta 2008). Besedila časopisa *Delo* so bila zbrana, pregledana in prečiščena (M. Michelizza, M. Medvešček in P. Jakopin), besedila iz revije *Viva*, pridobljena s posredovanjem ge. Aleksandre Rekar, so bila zbrana, urejena in prečiščena (M. Michelizza, M. Medvešček). Za besedila televizijskih oddaj pa je bil najprej izdelan prenosni vmesnik (P. Jakopin), nato pa so bila besedila zbrana, urejena in prečiščena (M. Medvešček in M. Michelizza). Po dogovoru s časopisnim podjetjem Delo o razširjenem sodelovanju so bila pridobljena besedila tedenskih prilog in drugih publikacij za leto 2007: Delo FT, Delo in dom, Mag, Nedelo, Ona, Polet in Vikend. V okviru spletnih strani Inštituta je bil dopolnjen izbor palindromov iz zbirke Janeza Kumšeta, ki zdaj šteje 1042 enot; izbor sta pripravili M. Michelizza in M. Medvešček.

Sodobni pravopisni priročnik v knjižni, elektronski in spletni različici

Vodja projekta: H. Dobrovoljc.

Sodelavci: N. Jakop, P. Jakopin, M. Michelizza.

Zunanja sodelavca: Peter Holozan, Miro Romih.

Izdelane so bile redakcije črk A in B (5140 slovarskih sestavkov). Vzporedno z redakcijskim delom je potekalo nadgrajevanje že predstavljenega koncepta pravopisnega slovarja ob reševanju nekaterih jezikoslovnih vprašanj: vprašanje prirednosti v t. i. medpovsodno-priponskih zloženkah vrste *indoevropski* in njihovih izpeljankah, obravnava rodbinskih imen (*Babenberžan – Babenberški*), pojmovanje citatnosti z ozidrom na citatni imenovalnik (*Abélard*), razmerje med kraticami in iz kratic izpeljanimi pridevniki (*ADAC – Adacov atlas*), prikazi kategorij živosti in snovnosti (*Vozim ami in amija; košara borovnic*).

Ob definiranju enot slovarskega sestavka za pripravo vnosnega obrazca v spletno podatkovno zbirko »Mali pravopis« v programu Microsoft Access (<http://odmev.zrc-sazu.si/mp>) so bili pripravljene šifranti za slovarske oznake, tipski prikazi slovničnih posebnosti besedja v ponazarjalnem gradivu (v ali na *Afriškem rogu*; z *Alhusserjem*) in vrste slovarskih pojasnil (npr. *Britanski muzej*: podomačeno za *British Museum*; *Abhazija*: uradno *Abhaška avtonomna republika*) in identifikacij (npr. *Abadon* stvar. i. [literarna stvaritev]; *Abadon* oseb. i. [angel smrti]; *Adidas* stvar. i. [blagovna znamka; podjetje]; *Aztek* oseb. i. [pripadnik plemena]). Pri tem so bile redakcije tudi končno tehnično poenotene (mesto zapisa naglasa; oblika zapisa orodnika po preglasu; poenotenje razvezave simbolov in kratic med pokončnicama). Vzporedno se je izdeloval geslovnik za črko D, ki vključuje pravopisno problematično besedje (*D'Annunzio – D'Annunziov, Daneu, Dayton – daytonski sporazum, design – dizajn, disertacija – dizertacija*). Novo besedje, vključno z lastnimi imeni, je bilo vključeno po sistematičnem pregledu korpusa *Nova beseda* in obstoječih spletnih in drugih besedilnih virov (vključitev neosemantemov in aktualnih poimenovanj): *arganovo olje, avatar, amiš, ADSL, Andra Pradeš, Ahtisaari, alkaidovec*.

Sodelovanje z drugimi sekcijami

Kot prejšnja leta je bilo pri reševanju različnih problemov največ sodelovanja z Leksikološko sekcijo, predvsem pri skupnem projektu *Novejša slovenska leksika (v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri)*. Iz Leksikološke sekcije v njem sodelujejo A. Žele kot nosilka in A. Gložančev ter R. L. Uršič, iz Laboratorija pa P. Jakopin in M. Michelizza. P. Jakopin je v tem okviru iz seznama Besede slovenskega jezika (A–P, 251.000 gesel) izbral 116.000 tvorjenk in določil meje predponskih obrazil oz. prvega dela zloženk, M. Michelizza pa iz seznama 104.000 gesel (Q–Ž) izbrala 59.000 tvorjenk in jim tudi določila meje predponskih obrazil oz. prvega dela zloženk.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **K. Ahačič** je pripravil scenarij za državno proslavo ob dnevu reformacije (v režiji Mateja Filipčiča), ki je bila 30. 10. v Cankarjevem domu v Ljubljani. S Svetopisemsko družbo Slovenije je sodeloval pri pripravi besedila o Trubarju za jubilejno izdajo Svetega pisma: *Sveto pismo Stare in Nove zaveze*, Slovenski standardni prevod, Jubilejna izdaja ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja, Ljubljana, 2008. Pripravil je tudi izdajo komentiranega izbora iz Trubarjevih del za mlade (*Primož Trubar.doc*, Rokus Klett 2008) ter prevod Trubarjevega Abecednika (*Primož Trubar, Abecednik (1550)*, Trubarjev forum 2008). Je član uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov*.
- **L. Bokal** je bila pobudnica kulturnih dejavnosti ob Blagajevem letu v Polhovem Gradcu. Bila je vodja simpozija »Rihard Ursini Blagaj v slovenski kulturi« in koordinirala celoletno delo sodelujočih ustanov. Skupaj z Janezom Gregorijem je 21. 11. v Čebelarskem muzeju v Radovljici predstavila *Čebelarski terminološki slovar*.
- **V. Cvetko Orešnik** je članica mednarodnih društev Indogermanische Gesellschaft in Wiener Sprachgesellschaft ter urednica jezikoslovne zbirke *Linguistica et philologica*.

- **H. Dobrovoljc** je članica Založniškega sveta Založbe ZRC, članica Komisije za infrastrukturo ZRC, urednica zbirke *Lingua Slovenica* in urednica monografije *Kras – Trajnostni razvoj kraške pokrajine*, ki je delo Centra odličnosti F.A.B.R.I.C.A. Skupaj z N. Jakop je pripravila gradivo za prijavo na javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov z naslovom *Sodobni pravopisni priročnik v knjižni in spletni različici*.
- **M. Furlan** je članica Etimološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, članica Deutsche Orient-Gesellschaft, urednica zbirke *Slovarji*, članica uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov* in Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen pri Vladi Republike Slovenije. Izdelala je dve recenziji prenovljenega študijskega programa Primerjalno slovansko jezikoslovje 1. stopnja, dvodisciplinarno in Primerjalno slovansko jezikoslovje 2. stopnja, dvodisciplinarno (oba Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).
- **A. Gantar** je v vlogi koordinatorice Fakultete za humanistiko na Univerzi v Novi Gorici sodelovala pri oblikovanju kadrovske strukture in pri oblikovanju študijskega programa *slovenistika* I. in II. stopnje na podlagi meril Bolonjske deklaracije. Je urednica za jezikoslovje pri reviji *Jezik in slovstvo*. Od junija sodeluje pri projektu *Sporazumevanje v slovenskem jeziku*, ki ga financirata delno Evropski socialni sklad in Ministrstvo za šolstvo in šport. Konzorcijski partnerji pri projektu so: Amebis, d.o.o., Univerza v Ljubljani, Inštitut Jozef Stefan, Trojina, zavod za uporabno lingvistiko in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. V okviru projekta je vodja aktivnosti pri izdelavi leksikalne podatkovne baze za slovenščino, sodeluje pa tudi pri izdelavi pisnega korpusa.
- **A. Gložančev** je članica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen pri Vladi Republike Slovenije. V okviru projekta *Delovanje komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije (2512-08-000074)* sta skupaj z M. Furlan prispevali več jezikoslovnih analiz.
- **M. Horvat** je sodelovala z Mladinskim informativnim kulturnim klubom (MIKK), Galerija Murska Sobota, pri pripravi narečnega gradiva za etnološko razstavo *Sodobni etno muzej*.
- **M. Humar** je članica upravnega odbora Evropske zveze za terminologijo (EAFI), ki ima sedež v Bruslju, Belgija. Udeležila se je 3 srečanj odbora v Bruslju, Belgija, enega na Dunaju, Avstrija, in generalne skupščine v Gatineauju, Kanada. Je urednica zbirke *Slovarji* in članica uredniškega odbora revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*.
- **N. Jakop** je skupaj s H. Dobrovoljc pripravila gradivo za prijavo na javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov z naslovom *Sodobni pravopisni priročnik v knjižni, elektronski in spletni različici*. Je članica uredniškega odbora za letno poročilo o delu ZRC SAZU.
- **T. Jakop** je sodelovala na pravljicnem maratonu v Občinski matični knjižnici v Žalcu, kjer je prispevala nekaj zgodbic v srednjehavinskem narečju, ki so govorile o znanih Žalčanih oz. Savinjšanih, 2. 4.
- **P. Jakopin** je za časopis *Delo* urejal rubriko *Besede, besede, besede*, v kateri je izšlo 21 prispevkov.
- **J. Keber** je glavni urednik *Jezikoslovnih zapiskov*. Imel je 51 prispevkov v Dnevnikovi rubriki *Iz zakladnice priimkov*. Izdal je *Leksikon imen*, Onomastični kompendij, Četrta, dopolnjena izdaja, Ljubljana 2008, Mohorjeva družba Celje.
- **K. Kenda – Jež** je članica Mednarodne komisije za sestavo Slovanskega lingvističnega atlasa (OLA) pri Mednarodnem komiteju slavistov in članica uredniškega odbora posamičnih zvezkov OLA.
- **S. Klemenčič** je pripravila in vodila Raziskovalno igralnico ZRC o razvoju pisav, 24. 7.
- **M. Merše** je članica Znanstvenega sveta ZRC SAZU in Komisije za leksikologijo in leksikografijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju ter urednica zbirke *Slovarji*. Je članica uredniškega odbora revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*.
- **V. Nartnik** je član uredniškega odbora zbornika *Studia mythologica Slavica* in *Evropskega lingvističnega atlasa* (ALE).
- **F. Novak** je član uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov* in član upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije.
- **A. Perdih** je sodeloval pri *Strokovnem posvetu o novem slovarju slovenskega jezika* in iz posnetega gradiva pripravil magnetogram.
- **A. Porenta** je urednica za bibliografijo pri letnem Poročilu o delu ZRC SAZU in članica Strokovnega sveta CTK. V novembru je sodelovala pri popisu osnovnih sredstev ZRC SAZU.
- **F. Premk** je članica uredniškega odbora revije *Riječ*, ki izhaja na Reki, Hrvaška. Sodelovala je pri oblikovanju programske zamisli Trubarjevih raziskovalnih delavnic, ki so bile del spremljevalnega programa razstave *PRIMUS 1508–1586, Primož Trubar* (prirejatelj: Mestni muzej Ljubljana).
- **V. Smole** je članica Mednarodne komisije za sestavo Slovanskega lingvističnega atlasa (OLA) pri Mednarodnem komiteju slavistov in članica uredniškega odbora posamičnih zvezkov OLA. Je članica uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov*.
- **M. Snój** je član Mednarodnega združenja belorusistov s sedežem v Minsku. Je sourednik revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*. Vodil je dve inštitutski tiskovni konferenci (9. 10. in 18. 12.). Ob odprtju Poletne terminološke šole in ob predstavitvi knjige Primož Trubar, *Abecednik (1550), Prevod v sodobni jezik*, je imel pozdravna nagovora (4. 9. in 14. 10.).
- **J. Škofic** je urednica zbirke *Slovarji*, članica Mednarodnega društva dialektologov in geolingvistov – International Society of Dialectologists and Geolinguists (SIDG) ter predsednica slovenske nacionalne komisije pri ALE in članica uredniškega odbora *Evropskega lingvističnega atlasa* (ALE). Sodelovala je z dr. Naškom Križnarjem z ISN ZRC SAZU pri načrtu vključitve slovenskih narečij v *Register nesnovne dediščine* (pripravila je vzorec za gorenjsko narečje). Pripravila in vodila je Raziskovalno igralnico ZRC na temo *Rezija in Rezijani*, 22. 7. Sodelovala je s Triglavskim narodnim parkom na Bledu in svetovala glede zbiranja in zapisovanja ledinskih in hišnih imen v okolici Bleda (najpodrobneje Selo pri Bledu).
- **C. Tavzes** je jezikovno pregledovala medicinsko revijo JAMA in glasilo Zbornice za zdravstveno nego Utrip ter druge publikacije te zbornice in glasilo Prirodoslovnega muzeja Scopolia.
- **S. Torkar** je član Onomastične komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju.

- **P. Weiss** je 30. 5. na Inštitutu za slavistiko Univerze Karla in Franca v Gradcu predstavil slovenske narečne slovarje. Je član uredniškega odbora revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*.
- **D. Zuljan Kumar** je predsedovala Odboru za pripravo Gradnikovih večerov na Gradu Dobrovo, 21.–22. 11.
- **A. Žele** je vodja *Osrednjega specializiranega informativnega centra za humanistiko* (OSICH); je urednica zbirke *Slovarji*, članica Mednarodne komisije za gramatiko slovanskih jezikov pri Mednarodnem slavističnem komiteju, članica uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapisov* in članica upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije.

Raziskovalci inštituta so pisno in ustno odgovorili na skoraj dvesto vprašanj s področja pravopisa, pravorečja, pomenoslovja, slovnice, dialektologije, uporabe korpusa Nova beseda in drugih naših spletnih enot ter etimologije in onomastike, ki so jih zastavljali predvsem predstavniki medijskih hiš in zahtevnejši posamezniki.

Jezikovno svetovanje

H. Dobrovoljc in N. Jakop sta odgovarjali na pravopisna vprašanja, prispela v e-pošta predala pravopis.isj@zrc-sazu.si in isj@zrc-sazu.si, telefonska ter druga vprašanja. P. Jakopin je odgovarjal na vprašanja v zvezi z uporabo korpusa Nova beseda in spletne različice SSKJ, prispela po elektronski pošti na naslova isj@zrc-sazu.si in besede@zrc-sazu.si.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju, Jezikoslovní simpozij ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja*, Ljubljana, 17.–19. 4. Simpozij je organizirala Sekcija za zgodovino slovenskega jezika (vodja M. Merše, tajnik K. Ahačič). Namen simpozija je bil srečanje jezikoslovcev in strokovnjakov z drugih področij (literarnih zgodovinarjev, teologov, sociologov, pravnikov itd.), pa tudi počastiti jubilej, strniti in preveriti dosedanja spoznanja o slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja in jih dopolniti z novimi. Ob tej priložnosti je izšel tudi zbornik povzetkov prijavljenih prispevkov (44 str.). Med spremne dogodke sta spadala razstava jezikoslovnih del, ki obravnavajo knjižno slovenščino 16. stoletja (pripravila jo je J. Narat) ter izlet na Rašico, ki ga je v sodelovanju z Ustanovo Stanislava Škrabca pripravil K. Ahačič. Simpozij, ki ga je med drugim pozdravil tudi predsednik države, dr. Danilo Türk, je potekal v Prešernovi dvorani SAZU. Na njem je sodelovalo 30 referentov. Vse tri dni je bil zelo dobro obiskan in medijsko odmeven.
- *Oblikoslovno označevanje besedil*, Ljubljana, 6.–7. 5. Laboratorij za korpus slovenskega jezika je v Mali dvorani ZRC SAZU priredil dvo-dnevni seminar o uporabi oblikoslovnega označevalnika, ki je v rabi na Inštitutu (vodil ga je P. Jakopin). Udeležilo se ga je 10 slušateljev iz vseh delov Slovenije.
- *Poletna terminološka šola*, Ljubljana, 4.–6. 9. Sekcija za terminološke slovarje je skupaj z Evropsko zvezo za terminologijo EAFT (Bruselj), TermNetom (Dunaj) in Oddelkom za prevajanje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani organizirala mednarodna terminološko šolo, na kateri je sodelovalo 34 predavateljev iz več evropskih držav. Udeležilo se je 150 slušateljev. Izdan je bil tudi zbornik povzetkov. Prispevki so obravnavali naslednje tematske sklope: Terminologija v narodnem jeziku in dvo-/večjezičnost globalne družbe, Normiranje in standardizacija terminologije, Terminologija in dvojezičnost, Tipologija slovenske terminologije, Proces terminologizacije in determinologizacije, Terminologija in korpusi, Terminologija in tehnologija znanja. V okviru Poletne terminološke šole je bilo organiziranih pet delavnic. Organizacijski odbor je vodila M. Humar, pomagale pa so ji predvsem M. Žagar Karer, N. Ledinek in K. Nemeč.
- *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika*, Ljubljana, 23.–24. 10. Mednarodni posvet sta v sejni sobi SAZU priredila Slovenska akademija znanosti in umetnosti in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (vodja M. Snoj). Namen posveta je bil pridobiti najveljavnejša domača in tuja mnenja o tem, kakšen naj bo novi slovar slovenskega jezika, pa tudi kdo, kdaj in kako naj ga izdela. Posveta se je udeležilo 12 povabljenih udeležencev iz vseh slovenističnih centrov na Slovenskem in dve strokovnjakinji iz nam jezikovno najbližjih slovanskih dežel, Hrvaške in Slovaške. Težišče posveta je bilo na diskusiji, ki bo za osnovnimi prikazi objavljena v pripravljajočem se zborniku (ureja ga A. Perdih).

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Parenta.

Pridobljenih je bilo 714 novih enot (597 monografij, 115 serijskih publikacij in 2 CD ROM-a). 156 obiskovalcev je knjižnico obiskalo 1131-krat in si izposodilo 1373 knjižnih enot. Poskrbljeno je bilo za veliko neevidentiranih naročil po telefonu in e-pošti, opravljene so bile poizvedbe in izposoje gradiva iz drugih knjižnic.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Andreja Žele, *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov*. Knjižna izdaja in CD. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 529 str. (Zbirka Slovarji).
- Tjaša Jakop, *The dual in Slovene dialects*. Bochum: N. Brockmeyer. XIV, 136 str. (Diversitas linguarum, Vol. 18).
- Tjaša Jakop, *Dvojina v slovenskih narečjih*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 171 str. (Zbirka Linguistica et philologica, 21).
- *Jezikoslovni zapiski 14/1, 14/2*. Urednik Janez Keber. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 221 str., 181 str.
- *Čebelarski terminološki slovar*. Uredila Ljudmila Bokal, strokovni sourednik Janez Gregori. Ljubljana: Založba ZRC, 261 str. (Zbirka Slovarji).
- Matej Šekli, *Zemljepisna in osebna lastna imena v kraju Livek in njegovi okolici*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 226 str. (Zbirka Linguistica et philologica, 22).
- Andreja Legan Ravnikar, *Slovenska krščanska terminologija: od Brižinskih spomenikov do srede 19. stoletja*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 229 str. (Zbirka Lingua Slovenica, 4).

MEDNARODNO SODELOVANJE

Inštitut sodeluje v mednarodnih projektih:

- *Slovenski lingvistični atlas – OLA*: udeležba na rednem letnem delovnem zasedanju MK OLA, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 19.–26. 10. (V. Smole, K. Kenda - Jež, M. Šekli in M. Horvat).
- *Evropski lingvistični atlas – ALE*: udeležba na 41. zasedanju uredniškega odbora ALE, Drač, Albanija, 7.–11. 5. (J. Škofic).
- *International Specialized Terminology Organization (ISTO)*, Varšava, Poljska.
- *Evropska zveza za terminologijo (EAFT)*, Bruselj, Belgija.
- Pri projektu slovensko-italijanski in italijansko-slovenski slovar elektronike, elektrotehnike in informatike sodeluje založba Mladika iz Trsta.
- Pri projektu Slovenska terminologija v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri ob Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani, sodelujejo: Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju / Slownisches Wissenschaftsinstitut in Wien, Avstrija, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb, Hrvaška, Foras na Gaeilge (Inštitut za galski jezik), Dublin, Irska.
- Bilateralni raziskovalni projekt Slovenija-Hrvaška: *Dialektološke in onomastične raziskave ob slovensko-hrvaški meji* (J. Škofic, K. Kenda - Jež, V. Nartnik, M. Šekli). Terenske raziskave v Trstju in Čabru v Gorskem kotarju (4. 4.) ter v Humu na Sotli (18. 9.). Projekt se je izvajal v sodelovanju z Inštitutom za hrvaški jezik in jezikoslovje.
- Aplikativni raziskovalni projekt *Leksika in potek izoleks v slovenskih narečjih na avstrijskem Koroškem* se izvaja v sodelovanju z Avstrijsko akademijo znanosti in Inštitutom za slavistiko Univerze Karla in Franca v Gradcu.
- *Enzyklopädie slowenische Sprache und Literatur in Kärnten* (P19519-G03). Projekt se izvaja skupaj z Avstrijsko akademijo znanosti, Dunaj (K. Ahačič, V. Cvetko Orešnik, M. Furlan, K. Kenda - Jež, S. Klemenčič, A. Legan Ravnikar, M. Merše, V. Nartnik, F. Premk, M. Šekli, J. Škofic in A. Žele.)

OBISKI V INŠTITUTU

- Skupina članov Univerze za tretje življenjsko obdobje – Grosuplje, 18. 1.: obisk Sekcije za zgodovino slovenskega jezika.
- Sodelavci Inštituta za hrvaški jezik in jezikoslovje iz Zagreba, Hrvaška, 7. 2.: obisk Dialektološke sekcije in Sekcije za terminološke slovarje.
- Prof. Chicako Shigemori Bučar skupaj s študenti in profesorji z Japonske, 26. 2.: obisk Dialektološke sekcije in Sekcije za terminološke slovarje.
- Dijaki Gimnazije Kranj s prof. Mojco Bavdek, 4. 3.: obisk Dialektološke in Leksikološke sekcije.
- Fidelma Ní Ghallchobhair, predsednica Evropske zveze za terminologijo, 4.–6. 9.: obisk Sekcije za terminološke slovarje.
- Susanne Lervad, direktorica Termplusa, København, Danska, 4.–6. 9.: obisk Sekcije za terminološke slovarje.
- Dr. Gerhard Giesemann, dop. član SAZU, redni prof. za slavistiko na Inštitutu za slavistiko Univerze Justusa Liebiga, Giessen, Nemčija, 18. 9.: obisk Sekcije za zgodovino slovenskega jezika.
- Skupina študentov slovenistov s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (mentorica Saška Štumberger), 4. 11.: obisk Sekcije za zgodovino slovenskega jezika.
- Študenti prvega letnika splošnega jezikoslovja s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, (mentorica Nataša Gliha Komac), 25. 11.: študijski obisk Sekcije za zgodovino slovenskega jezika.
- Skupina študentov prvega letnika splošnega jezikoslovja s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (mentorica Nataša Gliha Komac), 3. 12.: obisk Leksikološke sekcije.
- Skupina študentov s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (mentorica Erika Kržišnik), 15. 12.: obisk Leksikološke sekcije.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Peter Jurgec

Novejše besedje s stališča fonologije: primer slovenščine. Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 14. 7. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Kozma Ahačič

- *Zgodovina misli o jeziku in književnosti na Slovenskem: protestantizem.* Predstavitev monografije: Muzejsko društvo Škofja Loka in Knjižnica Ivana Tavčarja, Škofja Loka, 23. 1., in Knjižnica dr. Toneta Pretnarja, Tržič, 11. 3.
- *Trubar – utemeljitelj slovenskega jezika in književnosti.* Predavanje na Škrabčevi domačiji, Hrovača, 21. 2.
- *Skladnja in retorični modeli v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja.* Referat na mednarodnem jezikoslovnem simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 19. 4.
- *Trubarjeva misel o jeziku in književnosti.* Predavanje na Karlovi univerzi, Praga, Češka, 15. 5.
- *Kako pripraviti Trubarja za osnovnošolce in srednješolce.* Okrogla miza o Trubarju, »Festival ustvarjalnosti in inovativnosti pri učenju«, Gospodarsko razstavišče, Ljubljana, 21. 5.
- *Nekaj vidikov umeščanja slovenščine in evropski jezikovni prostor 16. stoletja.* Referat na mednarodnem simpoziju »Jeziki, identitete, pripadnosti med središči in obrobji – v počastitev 500. obletnice rojstva Primoža Trubarja«, SAZU, Ljubljana, 5. 6.
- Sodelovanje pri predstavitvi knjige Mimi Malenšek »Plamenica – roman o Primožu Trubarju«, Muzej v Tržiču, 23. 8.
- *Primož Trubar in mladi bralci.* Predavanje na prireditvi »Dnevi evropske kulturne dediščine«, Knjižnica Otona Župančiča, Ljubljana, 22. 9.
- *Jezikovno in prevajalsko delo Primoža Trubarja.* Referat na »34. delovnem srečanju DSKP«, Otočec, 26. 9.
- *Kulturne razlike kot izhodišče za kvalitetnejšo ciljno obravnavo jezika in književnosti Trubarjevega časa.* Referat na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenščina med kulturami«, Celovec, Avstrija, 2. 10.
- *Zgodovina misli o jeziku in književnosti na Slovenskem: protestantizem in Primož Trubar.doc.* Predstavitev knjig na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenščina med kulturami«, Kulturni dom, Pliberk, Avstrija, 3. 10.
- *Primož Trubar, Abecednik (1550), Prevod v sodobni jezik.* Predstavitev knjige, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 14. 10.
- *Kako je Primož Trubar vplival na razvoj slovenskega knjižnega jezika.* Predavanje v Društvu Obok, Ljubljana, 17. 11.
- *Trubarjev Abecednik in Trubarjevo jezikovno delo.* Predavanje v Knjižnici Mirana Jarca, Novo mesto, 20. 11.

Aleksandra Bizjak Končar

- *Dvojina v Dalmatinovem Pentatevhu.* Referat na mednarodnem jezikoslovnem simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 18. 4.
- *Ohranjanje jezika in jezikovna politika: primer slovenske jezikovne manjšine v Avstraliji.* Referat na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenščina med kulturami«, Celovec, Avstrija, 3. 10.
- *Part-of-speech tagging of Slovenian, 12 years after / Oblikoslovno označevanje slovenskih besedil - 12 let.* Referat na »Šesti konferenci Jezikovne tehnologije«, Ljubljana, 16. 10. (soavtor P. Jakopin).
- *Trubarjeva pridiga in sodobni pridižni diskurz.* Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Obdobja 27, Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)«, Univerza v Ljubljani, 22. 11.
- *Grafični prikaz besedilnih pomenov v znanstvenem članku o vsebnosti sladkorjev in organskih kislin v plodu paprika sorte 'Bianca F1' (Capsicum annuum 'Bianca F1' L.).* Referat na simpoziju »Novi izzivi v poljedelstvu 2008«, Rogaška Slatina, 5. 12.

Ljudmila Bokal

- *Zametki terminologije v Dalmatinovem registru.* Referat na mednarodnem jezikoslovnem simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 18. 4.
- *Čebelarski terminološki slovar.* Predstavitev slovarja, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 18. 12.

Metka Furlan

- *Polisemija in homonimija slovanskega pridevnika *morьskъ.* Referat na »Etymologické symposium Brno 2008«, Brno, Češka, 26. 5.
- *Interna in eksterna rekonstrukcija v slovanski etimologiji.* Referat na »14. mednarodnem slavističnem kongresu«, Ohrid, Makedonija, 12. 9.

Apolonija Gantar

- *Stalne besedne zveze v slovenščini.* Predstavitev knjige, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 11. 2.
- *Slovenska večbesedna leksika med pomenom in skladnjo.* Predavanje v okviru tečaja za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 5. 3.
- *Stalne besedne zveze v slovenščini: korpusni pristop.* Predstavitev monografije na 13. Mednarodnem srečanju slavistov, Opatija, Hrvaška, 23. 6.

- *Is it easier to teach an old dog new tricks or put off an iron shirt: foreign language phraseology between the naming need and linguistic globalization.* Referat na mednarodni konferenci EUROPHRAS 2008 »Phraseology – global – areal – regional«, Helsinki, Finska, 15. 8. (soavtorica Erika Kržišnik).

Mojca Horvat

- *Sodobni pristopi pri proučevanju slovenskih narečij (in Slovenski lingvistični atlas).* Referat na simpoziju »Miklošičevi dnevi – Jezik je živ«, Gimnazija Franca Miklošiča, Ljutomer, 4. 11.
- *Narečna podoba Prekmurja (po gradivu za Slovenski lingvistični atlas).* Referat na znanstvenem simpoziju »Življenje in delo Jožefa Borovnjaka«, Cankova, 28. 6.

Marjeta Humar

- *Gledališki terminološki slovar.* Predstavitev slovarja, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 11. 2.
- *Protipomenskost v jezikoslovnih delih slovenskih protestantov.* Referat na mednarodnem jezikoslovnem simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 18. 4.
- *Položaj in prihodnost slovenske terminologije.* Referat na »Poletni terminološki šoli«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 4. 9.
- *Sinonimija in antonimija v terminologiji.* Referat na »Poletni terminološki šoli«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 4. 9.
- *École d'été en terminologie = Summer School of terminology.* Referat na 7th Sommet de terminologie / 4th Terminology summit, EAFT, Gatineau, Kanada, 7. 10.
- *Terminologija v novem slovarju slovenskega jezika.* Referat na »Strokovnem posvetu o novem slovarju slovenskega jezika«, SAZU in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 23. 10.

Nataša Jakop

- *Der Einfluss der Globalisierung auf das Umwerten der phraseologischen Bedeutung: Phraseologismen mit der Komponente »Geld« gestern und heute.* Referat na mednarodni konferenci EUROPHRAS 2008 »Phraseology – global – areal – regional«, Helsinki, Finska, 15. 8.

Tjaša Jakop

- *Tedi ni blo tek ko dons.* Predstavitev knjige Blaža Podpečana iz zbirke Glasovi. Celjska Mohorjeva družba v Ljubljani, 18. 2., in Občinska matična knjižnica v Žalcu, 3. 6.
- *Izgubljanje in ohranjanje kategorije dvojine.* Referat na 13. mednarodnem simpoziju slavistov, Opatija, Hrvaška, 24. 6.
- *Dvojina v slovenskih narečjih.* Predstavitev knjige, Prešernova dvorana, Ljubljana, 9. 10.
- *Dvojinske oblike v delih protestantskih piscev.* Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Obdobja 27, Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)«, Univerza v Ljubljani, 20. 11.
- *Raba dvojine v slovenskih narečjih.* Dvourni delavnica za lektorje slovenščine na tujih univerzah v okviru decembrskega izobraževalnega srečanja Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Univerza v Ljubljani, 22. 12.

Primož Jakopin

- *Oblikoslovni označevalnik pri korpusu Beseda.* Jezikovno Tehnološki Abonma, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 13. 3.
- *English versus non-English in EU Legislation.* Referat na 1st Belgrade International Meeting of English Phoneticians, Beograd, Srbija, 28. 3.
- *Oblikoslovni označevalnik korpusa Beseda.* Referat na Posvetu o jezikoslovnem označevanju slovenščine »Vsi označeni, vsi drugačni?«, Fakulteta za humanistične vede, Koper, 4. 4.
- *Oblikoslovno označevanje besedil.* Predavanja na dvodnevem seminarju na ZRC SAZU, 6. in 7. 5.
- *The ISPRA Corpus as a Language Technology Resource / Korpus evropske zakonodaje kot vir za jezikovne tehnologije.* Referat na 4th Modern Language Technologies in Intercultural Communication / 4. mednarodnem znanstvenem sestanku »Sodobne jezikovne tehnologije v medkulturni komunikaciji«, Koper, 24. 5.
- *Trubarjeve vzporednice / Pismenost nekoč in danes.* Predavanje na simpoziju »Trubar in internet / Slovenci na začetku in na koncu Gutenbergove galaksije«, Maribor, 29. 5.
- *From Syllables to N-grams / Information Chunks of English / Od zlogov do nterčkov / Informacijski drobci angleščine.* Referat na 2nd international conference of the Slovene Association for the Study of English / 2. mednarodni konferenci slovenskega društva za angleške študije, Maribor, 19. 9.
- *Tujejezični iztržki v besedilih časopisa Delo za leto 2007.* Referat na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenščina med kulturami«, Pliberk, Avstrija, 3. 10.
- *Part-of-Speech Tagging of Slovenian, 12 years after / Oblikoslovno označevanje slovenskih besedil - 12 let.* Referat na »Šesti konferenci Jezikovne tehnologije«, Ljubljana, 15. 10. (soavtorica A. Bizjak Končar).

Simona Klemenčič

- *France Bezljaj, Etimološki slovar slovenskega jezika, 5. zvezek. Kazala.* Predstavitev knjige, dvorana SAZU, Ljubljana, 20. 3.

Borislava Košmrlj – Levačič

- *Izdelava terminološkega slovarja z ontološko–terminografskega vidika: O nastajanju Botaničnega terminološkega slovarja*. Vabljeni predavanje za študente Oddelka za prevajanje in tolmačenje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 10. 5.
- *Izdelava ontologij kot faza terminografskega dela*. Referat na »Poletni terminološki šoli«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 9. (soavtor Tomaž Seliškar).
- *Predstavitve uporabniške računalniške aplikacije SlovarRed 2.1 za redakcijo terminoloških slovarjev*. Delavnica na »Poletni terminološki šoli«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 9. (soavtor T. Seliškar).

Nina Ledinek

- *Skladenjsko označevanje korpusov slovenščine z vidika razvoja jezikovnih tehnologij*. Predavanje v okviru Lingvističnega krožka Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 10. 3. (soavtorica Špela Arhar).
- *Determinologizacija geografske terminologije*. Referat na »Poletni terminološki šoli«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 5. 9.
- *Oblikoskladenjske oznake JOS: revizija in nadgradnja nabora oznak za avtomatsko oblikoskladenjsko označevanje slovenščine*. Referat na »Šesti konferenci Jezikovne tehnologije«, Ljubljana, 17. 10. (soavtorica Š. Arhar).

Andreja Legan Ravnikar

- *Besedotvorna podoba slovenske knjižne leksike 16. stoletja s poudarkom na pridevniških tvorjenkah*. Referat na mednarodnem jezikoslovnem simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 19. 4.
- *Pridevniške tvorjenke na -ski, -ški, -čki in -ki v Trubarjevih in Dalmatinovih prevodih biblijskih besedil*. Referat na konferenci ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja (1508–1586) »Prodorne in preroške misli 16. stoletja«, Univerza v Mariboru, 4. 6.
- *Razvoj slovenskega strokovnega izrazja*. Referat na »Poletni terminološki šoli«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 5. 9.
- *Terminološki in stilistični vidik poimenovanja verskih pojmov v protestantizmu in obdobju katoliške preнове*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Obdobja 27, Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)«, Univerza v Ljubljani, 20. 11.
- *Slovenska krščanska terminologija: od Brižinskih spomenikov do srede 19. stoletja*. Predstavitve knjige, Prešernova dvorana, Ljubljana, 18. 12.

Majda Merše

- *Faksimili najstarejših slovenskih biblijskih prevodov s komentarji v mednarodni zbirki Biblia Slavica*. Predavanje za Slavistično društvo Maribor, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, 11. 3.
- *Oblikoslovje v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Referat na mednarodnem jezikoslovnem simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 19. 4.
- *Primož Trubar – začetnik slovenskega knjižnega jezika*. Referat na »Simpoziju ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja«, Narodni dom, Trst, Italija, 17. 5.
- *Ženski pari moških poimenovanj v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Referat na konferenci ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja (1508–1586) »Prodorne in preroške misli 16. stoletja«, Univerza v Mariboru, 4. 6.
- *Raba samostalniških manjšalnic v delih slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Obdobja 27, Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)«, Univerza v Ljubljani, 21. 11.

Mija Michelizza

- *Nove tvorjenke v spletnih besedilih (primer Wikipedije)*. Referat na Slovenskem slavističnem kongresu »Slovenščina med kulturami«, Celovec, Avstrija, 3. 10.

Jakob Müller

- *Temelji slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*. Referat na mednarodnem jezikoslovnem simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 17. 4.
- *Slovenski pravnozgodovinski slovar (do 1848)*. Predavanje na »Poletni terminološki šoli«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 5. 9.
- *Kritične misli in zamisli o SSKJ 1970–1991*. Referat na »Strokovnem posvetu o novem slovarju slovenskega jezika«, SAZU in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 23. 10.

Jožica Narat

- *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja v luči besedoslovnih raziskav*. Referat na mednarodnem jezikoslovnem simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 19. 4.
- *Homonimija in polisemija: problemi razločevanja v knjižni slovenščini 16. stoletja*. Referat na konferenci ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja (1508–1586) »Prodorne in preroške misli 16. stoletja«, Univerza v Mariboru, 4. 6.

- *Neznani pomeni znanih besed v knjižni slovenščini 16. stoletja*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Obdobja 27, Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)«, Univerza v Ljubljani, 21. 11.

Vladimir Nartnik

- *Hermanovo iskanje med iranico in glagolico*. Referat na 13. mednarodnem simpoziju slavistov, Opatija, Hrvaška, 25. 6.
- *Petrov stol pomlad izgane*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Obdobja 27, Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)«, Univerza v Ljubljani, 20. 11.

France Novak

- *Slovarska členjenost besedja glede na besednovrstnost in pomenskost: števnik v 16. stoletju*. Referat na mednarodnem jezikoslovnem simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 19. 4.
- *Razvoj slovenske pisave v 16. stoletju*. Referat na konferenci ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja (1508–1586) »Prodorne in preroške misli 16. stoletja«, Univerza v Mariboru, 4. 6.
- *Vprašanja predloga in in predpone v- pri piscih 16. stoletja*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Obdobja 27, Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)«, Univerza v Ljubljani, 20. 11.

Francka Premk

- *Za sledmi malo poznanega Trubarja*. Predavanje v okviru »Historičnega seminarja ZRC SAZU«, ZRC SAZU, Ljubljana, 14. 1.
- *Vloga izvirnika pri pomenoslovnih vprašanjih v gradivu za slovar slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja*. Referat na mednarodnem jezikoslovnem simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 19. 4.
- *Primož Trubar – prevajalec ob živem izvirnikovem vrelcu / Primož Trubars lebendiges übersetzerisches Schaffen*. Predavanje na »Slovenskem večeru«, Inštitut za slavistiko dunajske Univerze, Dunaj, Avstrija, 29. 5.
- *Trubarjeve vidne in nevidne vezi s somišljeniki in vizija sodobne elektronske komunikacije*. Predavanje na simpoziju »Trubar in internet / Slovenci na začetku in na koncu Gutenbergove galaksije«, Maribor, 30. 5.
- *Kulturnozgodovinska in jezikovna pričevanja slovensko-hrvaško-italijanskega sodelovanja pri nastanku Trubarjeve Cerkovne ordninge*. Referat na 13. mednarodnem simpoziju slavistov, Opatija, Hrvaška, 24. 6.
- *Trubarjeva vrnitev iz »nigirdoma« domov in nekaj misli ob njegovem izvirnem prevajanju*. Predavanje ob razstavi »PRIMUS, 1508–1586 Primož Trubar«, Mestni muzej, Ljubljana, 30. 9.
- *»Die Reformation in Mitteleuropa«*. Moderiranje vsebinskega bloka na mednarodnem simpoziju, Dunaj, Avstrija, 16. 10.
- *Trubar, Dalmatin, Bohorič, Krelj in prevajalsko načelo ad rudes*. Referat na simpoziju »Obdobja 27, Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)«, Univerza v Ljubljani, 20. 11.
- *»Cum Liberauerit Dominus Captiuos« Vesela žetev*. Referat na simpoziju ob petstoti obletnici Trubarjevega rojstva »The Language Parentage / Die Elternschaft der Sprachen / Starševstvo jezikov«, Zentrum für Allgemeine Sprachwissenschaft, Berlin, Nemčija, 6. 12.

Vera Smole

- *Geolingvistična predstavitev izbranih frazemov s sestavino »roka« v slovenskih narečjih in njihov obstoj v slovanskih in stičnih jezikih*. Referat na »14. mednarodnem slavističnem kongresu«, Ohrid, Makedonija, 11. 9.

Jerica Snoj

- *Novi slovar: spodbuda za posodobitev slovenskega slovaropisja*. Referat na »Strokovnem posvetu o novem slovarju slovenskega jezika«, SAZU in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 23. 10.

Marko Snoj

- *France Bezlaj, Etimološki slovar slovenskega jezika, 5. zvezek. Kazala*. Predstavitev knjige, dvorana SAZU, Ljubljana, 20. 3.
- *Slovene Place Names with the Suffix -ina: Some Difficult Cases*. Referat na »16. Balkan and South Slavic Conference«, Banff, Kanada, 1. 5.
- *Slovene Place Names from an Etymological Perspective*. Predavanje na Linguistic Colloqui, Univerza v Kansasu, ZDA, 5. 5.
- *Etimološke osvetlitve v novem slovarju slovenskega jezika*. Referat na »Strokovnem posvetu o novem slovarju slovenskega jezika«, SAZU in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 23. 10.
- *Franc Miklošič, Gjurmime shqiptare / Albanische Forschungen*. Predstavitev knjige, dvorana SAZU, Ljubljana, 27. 11.

Matej Šekli

- *Sklanjatve in naglas zaimkov v Trubarjevem jeziku*. Referat na mednarodnem jezikoslovnem simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 18. 4.
- *Zaimkovna ponovitev osebkov in predmeta v rezijanskem narečju slovenščine (s stališča jezikovnega stika s furlanščino)*. Predavanje v okviru Lingvističnega krožka Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 26. 5.

- *Dialektika in dialekti*. Sodelovanje na debatnem večeru Srečanja, galerija Središče (hostel Celica), Ljubljana, 28. 5.
- *Sklanjatve in naglas samostalnika v Trubarjevem jeziku*. Referat na 4. slovensko-hrvaškem znanstvenem srečanju, Jeruzalem, Slovenske gorice, 13. 6.
- *The Proto-Slavic Old Circumflex in the Rezijansko dialect of Slovene*. Referat na 4th International Workshop on Balto-Slavic Accentology, Scheibbs, Avstrija, 2. 7.
- *Rezija, Rezijani, rezijansko narečje, rezijanski pokrajinski/krajevni knjižni jezik*. Predavanje na 23. mednarodnem literarnem festivalu Vilenica 2008, Literarna matineja na gradu Štanjel, 7. 9.
- *Rezijansko narečje in besedno ustvarjanje v Reziji danes*. Moderiranje okrogle mize. Spremljevalni program 23. mednarodnega literarnega festivala Vilenica, Slovenska matica, Ljubljana, 2. 10.
- *O narečni osnovi jezika Celovškega ali Rateškega rokopisa ter o izvoru oblike seydi*. Predavanje v okviru Lingvističnega krožka Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 17. 11.
- *Beneškoslovenska narečja v okviru slovenskega jezika*. Predavanje v okviru prireditve »Beneški kulturni dnevi«, Špeter/San Pietro, Italija, 27. 11.
- *Rezija v ljudski pesmi in besedi*. Delavnice »Slovenska narečja v ljudski pesmi in besedi«, Kulturno društvo Sestava, Ljubljana, 4. 12.
- *Zemljepisna in osebna lastna imena v kraju Livek in njegovi okolici*. Predstavitev knjige, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 18. 12.

Jožica Škofic

- *Narečna ledinska imena v Triglavskem narodnem parku (zbiranje in zapisovanje)*. Predavanje na Srečanju zbiralcev ledinskih imen v TNP, Triglavski narodni park, Bled, 18. 1.
- *ALE - digitalizacija in spletne strani 2008*. Referat na 41th Editorial Board Meeting of the ALE, Drač, Albanija, 9. 5.
- *Določanje območij krajevnih govorov za Slovenski lingvistični atlas*. Referat na simpoziju GIS v Sloveniji 2007–2008, Ljubljana, 30. 9. (soavtorja T. Podobnikar, M. Horvat).
- *Oznake za izgovorjavo v novem slovarju slovenskega jezika*. Referat na »Strokovnem posvetu o novem slovarju slovenskega jezika«, SAZU in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 24. 10.
- *Lingvistična geografija (na Slovenskem) in Evropski lingvistični atlas*. Predavanji 4. letniku slovenistov na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 20. 10. in 10. 11.

Cvetana Tavzes

- *Slovenski tehniški slovar A–B*. Predstavitev slovarja, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 11. 2.
- *Leksikološki in leksikografski pogled na pripravo umetnostnozgodovinskega terminološkega slovarja*. Referat na »3. Posvetu slovenskih umetnostnih zgodovinarjev Umetnostna zgodovina, znanost za danes?«, ZRC SAZU, Ljubljana, 19. 4.

Silvo Torkar

- *Naselitev zgornje Baške doline v luči osebnih in zemljepisnih imen*. Vabljen predavanje v organizaciji Društva Baška dediščina in OŠ Simona Kosa, Osnovna šola Simona Kosa, Podbrdo, 9. 2.
- *O doslej prezrtem tipu flektivne derivacije v slovenskih krajevnih imenih*. Predavanje v okviru Lingvističnega krožka Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 14. 4.
- *Flektivna derivacija v slovenskih krajevnih imenih (jezikovnozgodovinski vidik)*. Referat na mednarodnem jezikoslovnem simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 19. 4.
- *Značilni pograbski in na Pograbskem razširjeni priimki*. Predavanje na Strokovnem srečanju »Rihard Ursini Blagaj v slovenski kulturi«, Polhov Gradec, 16. 5.
- *O izvoru in pomenu imena našega glavnega mesta*. Vabljen predavanje v Veliki sejni dvorani Mestne hiše, Ljubljana, 4. 6.
- *Slovenskie geografičeskie nazvanija, vznikšie iz slavjanskix antropimov. Sostojanie issledovanij i problemy identifikacii*. Referat na »14. mednarodnem slavističnem kongresu«, Ohrid, Makedonija, 12. 9.

Peter Weiss

- *Janez Žiga Valentin Popovič, Glossarium Vindicum*. Predstavitev knjige, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 11. 2.
- *Jezikoslovno delo J. Ž. V. Popoviča (1705–1774). Ob izidu knjige Glossarium Vindicum: osnutek slovenskega slovarja iz druge polovice 18. stoletja*. Predavanje v okviru Lingvističnega krožka Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 17. 3.
- *Pričevanje Benedikta Kuripečiča o verskih razmerah v Evropi okoli leta 1531*. Referat na mednarodnem jezikoslovnem simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 19. 4.
- *Primož Trubar in pismenstvo 16. stoletja*. Predavanje na Osnovni šoli na Rečici ob Savinji, 7. 6.
- *Gorših ljudi na svetu ni*. Pogovor z avtorjem dvojnega cedeja s 108 ljudskimi pesmimi in (narečnimi) besedili iz Zgornje Savinjske doline. Osrednja knjižnica, Mozirje, 27. 6.
- *Zgodovina Rečice in okolice v (Trubarjevem) 16. stoletju*. Predavanje za Kulturno-umetniško društvo Utrip, Rečica ob Savinji, 19. 9.
- *Predavanje o Trubarju*. Predavanje za Društvo katoliških prosvetnih delavcev, Mozirje, 18. 10.

- *Pisanje skupaj ali narazen v novem slovarju slovenskega jezika*. Referat na »Strokovnem posvetu o novem slovarju slovenskega jezika«, SAZU in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 24. 10.
- *Trubarjevo življenje in delo ter slovenski protestanti in z vsem tem povezani zgodovinski dogodki v Zgornji Savinjski dolini v 16. stoletju*. Predavanje v Jakijevi hiši, Nazarje, 8. 11.

Danila Zuljan Kumar

- *Izvestja 4*. Predstavitev glasila Raziskovalne postaje ZRC SAZU Nova Gorica, Goriški muzej, Nova Gorica, 18. 3.
- *Brda v Slovenskem lingvističnem atlasu*. Predavanje na posvetovanju »Primorski slovenistični dnevi«, Brda, 18. 4.
- *Brda – pokrajina dveh kultur*. Referat na »Slovenskem slavističnem kongresu«, Pliberk, Avstrija, 4. 10.
- *Narečni diskurz*. Predstavitev monografije na »Slovenskem slavističnem kongresu«, Pliberk, Avstrija, 4. 10.
- *Zlata koza pod razvalinami*. Predstavitev knjige iz zbirke Glasovi, Celjska Mohorjeva družba v Ljubljani, 6. 10. in na gradu Dobrovo, 21. 11.
- *Ledinska imena na doberdobskem Krasu*. Predstavitev knjige Vlada Klemšeta, Doberdob, 6. 11.
- *Razvoj slovenske narečne členjenosti in Slovenska narečja v sinhronem prerezu*. Predavanji na Oddelku za slavistične in vzhodnoevropske študije, Filozofska fakulteta Karlove univerze, Praga, Češka, 27. 11.

Mojca Žagar Karer

- *Elektrotehniška terminologija v slovarjih*. Referat na »Poletni terminološki šoli«, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 5. 9.

Andreja Žele

- *Vezljivost v slovenščini*. Vabljen predavanje na Oddelku za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, 16. 4.
- *Brezosebni glagoli in brezoseb(kov)na raba v slovenščini*. Predavanje v okviru Lingvističnega krožka Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 6. 10.
- *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov*. Predstavitev slovarja, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 9. 10.
- *O geslovníku za novi slovar slovenskega jezika*. Referat na »Strokovnem posvetu o novem slovarju slovenskega jezika«, SAZU in Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Ljubljana, 23. 10.
- *Pomen Bohoričeve slovnice za slovensko skladnjo*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Obdobja 27, Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)«, Univerza v Ljubljani, 20. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Mojca Horvat

- Delovni obisk pri dr. Katji Sturm-Schnabl na Dunaju, Avstrija, 11.–16. 2.: sodelovanje pri vnosu rožanskega narečnega besedila in pisavi ZRCola.

Nina Ledinek

- The European Summer School in Logic, Language and Information (ESSLLI), Hamburg, Nemčija, 4.–15. 8.: strokovno izpopolnjevanje na poletni šoli.

Mija Michelizza

- Univerza Pompeu Fabra, Barcelona, Španija, 10.–15. 7.: udeležba na leksikografsko-korpusni delavnici Lexicom.

Marko Snoj

- Univerza v Kansasu, Lawrence, ZDA, 4.–8. 5.: delovni obisk.

Jožica Škofic

- Inštitut za hrvaški jezik in jezikoslovje v Zagrebu, Hrvaška, 9. 9.: načrtovanje in prijava mednarodnega projekta *EuroBABEL* za ESF.

Peter Weiss

- Inštitut za avstrijske narečne slovarje in slovarje lastnih imen pri Avstrijski akademiji znanosti na Dunaju, Avstrija, 5. 11.: udeležba na srečanju *Transkripcijski sistemi in unikod*, na katerem so bili predstavniki ustreznih ustanov iz Avstrije, Nemčije, Finske, Irske, Madžarske in Slovenije.

Danila Zuljan Kumar

- Filozofska fakulteta Karlove univerze v Pragi, Češka, 23.–28. 11.: študijska izmenjava preko programa Erasmus (Erasmus teacher's mobility).

Mojca Žagar Karer

- Univerza na Dunaju, Center za prevajalstvo, Avstrija, 7.–11. 7.: udeležba na poletni terminološki šoli International Terminology Summer School, Terminology Management: Theory, Practise and Applications (TSS 2008).

PEDAGOŠKO DELO

Kozma Ahačič

- *Zgodovina slovenskega jezika; Slovenska književnost I.* Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Slovenska družba, kultura in literatura.* Predavanja na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Aleksandra Bizjak Končar

- *Slovenski knjižni jezik 4; Besediloslovje.* Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Varja Cvetko Orešnik

- *Stara indijsčina I, II; Historična fonetika indoevropskih jezikov; Historična morfologija indoevropskih jezikov I, II.* Predavanja na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Metka Furlan

- *Hetitščina; Laringalna teorija.* Predavanja na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Apolonija Gantar

- *Slovenski knjižni jezik 4; Leksikalna semantika in gramatika.* Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Nataša Jakop

- *Frazeologija in besediloslovje.* Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Primož Jakopin

- *Računalništvo za filologe; Besedilo in računalnik; Uporaba XML TEI, Spletna postavitev jezikovnih zbirk.* Predavanja na Oddelku za slovenistiko in Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Karmen Kenda - Jež

- *Sociolingvistika.* Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Simona Klemenčič

- *Pregled indoevropskih jezikov; Indoevropske starožitnosti; Esperanto (30-urni tečaj).* Predavanja na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Nina Ledinek

- *Izbrane vsebine iz jezikoslovja 2 (skladnja, leksikalno pomenoslovje) (vaje in seminar).* Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Majda Merše

- *Interpretacija starejših slovenskih jezikovnih spomenikov.* Predavanja na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

Vladimir Nartnik

- *Uvod v slovansko jezikoslovje.* Predavanja na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

France Novak

- *Uradovalni jezik; Jezik v medijih; Funkcijske zvrsti slovenskega knjižnega jezika.* Predavanja na Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

Vera Smole

- *Zgodovinska slovnica in dialektologija I (Glasoslovje in naglas) in II (Dialektologija); Izbirni diplomski seminar iz dialektologije in lingvistične geografije.* Predavanja na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Jezikovna identiteta slovenskih pokrajin (narečje kot izvorni temelj slovenskega jezika).* Predavanja v okviru študijskega modula Slovenske študije – tradicija in sodobnost na podiplomskem študijskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« v okviru Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU.

Marko Snoj

- *Indoevropska primerjalna slovnica: akcent in prevoji; Uvod v etimološko metodo in študij virov.* Predavanja na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Matej Šekli

- *Primerjalna slovnica slovanskih jezikov I, II (glasoslovje), III (naglasoslovje – vaje), IV (oblikoslovje – vaje)*. Predavanja na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Slovenska dialektologija; Zgodovina slovenskega jezika*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Slovenski jezik 1 (glasoslovje), II (oblikoslovje), III (skladnja)*. Predavanja na Slovenistiki, Univerza v Trstu, Italija.

Jožica Škofic

- *Uvod v jezikoslovje; Slovenski jezik v družbi*. Predavanja na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Slovenska dialektologija*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici in Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Jezikovna identiteta slovenskih pokrajin (narečje kot izvorni temelj slovenskega jezika)*. Predavanja v okviru Študijskega modula Slovenske študije – tradicija in sodobnost na podiplomskem študijskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« v okviru Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU.

Danila Zuljan Kumar

- *Slovenski knjižni jezik I; Slovenska dialektologija*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Andreja Žele

- *Oblikovanje besedil*. Predavanja na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Izbrane vsebine iz jezikoslovja 2 (skladnja, leksikalno pomenoslovje)*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Varja Cvetko Orešnik je bila mentorica mlademu raziskovalcu doktorandu Andreju Perdihu (od 1. 10.).

Primož Jakopin je bil mentor mladi raziskovalki doktorandki Miji Michelizzi.

Vera Smole je bila mentorica mladi raziskovalki doktorandki Mojci Žagar Karer (do 30. 9.).

Jožica Škofic je bila mentorica mladima raziskovalkama doktorandkama Mojci Horvat in Mojci Žagar Karer (od 1. 10.).

Andreja Žele je bila mentorica mlademu raziskovalcu doktorandu Petru Jurgcu (do 14. 7.) in mladima raziskovalkama doktorandkama Tanji Fajfar in Nini Ledinek.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://isjfr.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The researchers and other staff members at the Fran Ramovš Institute of the Slovenian language have been working on the following programme and projects: Slovenian Language in Synchronic and Diachronic Development, Research on Slovenian natural and cultural heritage, Military explanatory dictionary, Slovenian legal terminology and the writing of the normative explanatory dictionary of legal terms, The lexicon and the course of lexical isoglosses in Slovenian dialects in Austrian Carinthia, Vocabulary from the semantic field 'man' in Slovenian dialects: a geolinguistic presentation, Contemporary Slovenian lexicon (online language resources), Researching dialects and onomastics on the Slovenian-Croatian border, Historical Linguistic and Sociolinguistic Characteristics of the View on Language in Slovenia between 1607 and 1758, A modern normative guide, in print, electronic, and web versions and Slovenian Terminology in Connection with Internet Language Resources. Monographs, dissertations and papers dealing with these topics have been published and several lectures have been held.

In the Section for lexicology work has continued on four dictionary projects, in the Section for etymology and onomastics on three, in the Section for the history of the Slovenian language on three and in the Section for terminological dictionaries on seventeen dictionary projects. In the Section for dialectology the compilation of the Slovenian Language Atlas (SLA) corpus materials and the participation in General Slavonic Linguistic Atlas (OLA) and European Linguistic Atlas (ALE) international projects have continued. Researchers at the Corpus Laboratory have continued the development of the Nova beseda text corpus, of the Web List of Slovenian Words and of the Abridged Version of the Slovenian Orthographic Dictionary.

The digitalization of paper and card files has also continued in all sections of the institute and further efforts in developing software for lexicological and lexicographic purposes have been made (SlovarRed, Hist2000, SIMBola, ZRCola, MAPola).

- 1 Anton Velušček
- 2 Janez Dirjec
- 3 Tamara Korošec
- 4 Primož Pavlin
- 5 Zvezdana Modrijan
- 6 Andrej Pleterski

- 7 Snežana Tecco Hvala
- 8 Janez Dular
- 9 Drago Valoh
- 10 Tina Milavec
- 11 Benjamir Štular
- 12 Dragan Božič

- 13 Jana Horvat
- 14 Andreja Dolenc Vičič
- 15 Dragica Knific Lunder
- 16 Mateja Belak
- 17 Maja Andrič
- 18 Marjeta Šašel Kos

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJU

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Rajko Bratož, akad. prof. dr. Stane Gabrovec, dr. Janez Dular (predsednik), dr. Jana Horvat, dr. Anton Velušček.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Jana Horvat, višja znanstvena sodelavka.

Znanstveni svetniki: dr. Slavko Ciglenečki, dr. Janez Dular, ddr. Andrej Pleterski, dr. Marjeta Šašel Kos.

Višja znanstvena sodelavca: dr. Dragan Božič, dr. Anton Velušček.

Znanstvena sodelavca: dr. Maja Andrič (od 4. 12.), dr. Borut Toškan (od 26. 3.)

Strokovni sodelavec v humanistiki: mag. Primož Pavlin.

Samostojni strokovni sodelavci v humanistiki: Mateja Belak, Janez Dirjec, Sneža Tecco Hvala.

Višja strokovna sodelavka: Andreja Dolenc Vičič.

Strokovna sodelavka: Zvezdana Modrijan.

Asistent z doktoratom: dr. Benjamin Štular.

Asistenti (mladi raziskovalci): Lucija Grahek, Julijana Visočnik (do 30. 9.), Tina Žerjal (do 29. 2.),

Tina Milavec, Tjaša Korenčič, Ivan Marija Hrovatin.

Samostojni strokovni delavki: Dragica Knific Lunder, Lucija Lavrenčič.

Tajnica: Breda Justin Pavčič.

Tehnika: Tamara Korošec, Drago Veloh.

REZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Arheološke raziskave

Vodja raziskovalnega programa: S. Ciglencički.

Sodelavci: M. Belak, D. Božič, J. Dirjec, A. Dolenc Vičič, J. Dular, L. Grahek, J. Horvat, T. Korenčič, Z. Modrijan, P. Pavlin, A. Pleterski, M. Šašel Kos, S. Tecco Hvala, B. Toškani, A. Velušček, J. Visočnik, T. Žerjal, T. Milavec, I. M. Hrovatin.

Paleolitske raziskave

Pregledano je bilo gradivo iz Divjih bab I, ki je bilo pridobljeno med terenskim raziskovanjem ob priložnosti manjšega gradbenega posega pred vhomom v jamo v letu 2006. Odrbane so bile favnistične najdbe in začelo se je njihovo vrednotenje. Na že predhodno pridobljenem gradivu iz Divjih bab I je bila opravljena študija variabilnosti velikosti jamskega medveda v času, katere rezultati so bili predstavljeni v okviru 14. Mednarodnega simpozija o jamskem medvedu v švicarskem Appenzellu.

Neolitik in eneolitik

Sodelovalo se je pri pripravi in študiju arheološkega gradiva iz Križne jame na Notranjskem. Nadaljevalo se je risanje artefaktov s Spahe nad Brezovico pri Predgradu. V sodelovanju z J. Turkom je bila opravljena analiza žrnelj s tega najdišča. Potekalo je tudi sodelovanje s F. Bernardinijem iz Trsta, ki je analiziral kamnite sekire in druga glajena orodja z več najdišč v osrednji Sloveniji. Asistentka - mlada raziskovalka Tjaša Tolar, se je osredotočila na analizo in interpretacijo arheobotaničnih vzorcev s Starih gmajn (izkopavanja 2007) in na pisanje treh člankov, ki bodo sestavni del njene doktorske disertacije *Arheobotanične raziskave na najdiščih z Ljubljanskega barja*.

Utrjena prazgodovinska naselja na Dolenjskem

Ker je bil večji del programa izpolnjen že v preteklem letu (izid monografije *South-Eastern Slovenia in the Early Iron Age. Settlement - Economy - Society*), so bile v letu 2008 pripravljene na to tematiko še tri krajše razprave, in sicer o reki Savi v bronasti in železni dobi, o železnodobni družbi na Dolenjskem ter o usodi Mecklenburške zbirke.

Pričele so se priprave na novi srednjeročni program, ki bo usmerjen v raziskave pozne bronaste dobe v severovzhodni Sloveniji. Delo je bilo osredotočeno na urejanje in ovrednotenje terenske dokumentacije naselja v Ormožu. Asistentka - mlada raziskovalka Lucija Grahek se je osredotočila na pisanje zaključnih poglavij svoje doktorske disertacije: keramična produkcija v Stični, primerjava obravnavane keramike z naselbinsko in grobno keramiko iz drugih najdišč dolenjske halštatske oz. latenske mokronoške skupine ter primerjava s sosednjimi kulturnimi območji.

Raziskave latenske dobe v Sloveniji

Opravljena je bila tipološka in kronološka analiza štirih bronastih posod iz dveh poznih grobov idrijske skupine (grobova 5 in 14 iz Idrije pri Bači); ugotovljeno je bilo, da gre za poznohalštatske posode, ki so več stoletij starejše od groba, v katerem so bile najdene. V zvezi s pripravo objave železnodobnih najdb z najdišč pri Mokronogu je bila skupaj s soavtorico Almo Bavdek opravljena kontrola risb, poskrbljeno je bilo za potrebne popravke oziroma dopolnila. Za monografijo *Poznolatenško-rimsko grobišče v Novem mestu: Ljubljanska cesta in Okrajno glavarstvo* je bilo močno razširjeno poglavje o zgodovini raziskav, ki vključuje tudi prepise vseh pomembnih pisnih virov, in bilo napisano obsežno poglavje o relativni kronologiji pozne latenske dobe v jugovzhodnih Alpah in severni Italiji, v katerem je bila med drugim kritično ovrednotena relativna kronologija začetnih faz naselja na Štalenski gori na avstrijskem Koroškem in pozne latenske dobe v severni Italiji. Poskrbljeno je bilo za kakovosten prevod celotnega besedila monografije v angleščino in za lekturo prevoda, ki jo je opravila kolegica iz Velike Britanije.

Rimska doba

Nadaljevalo se je delo na monografski objavi arheoloških najdišč na območju Razdrtega. Potekale so priprave monografske objave arheološke topografije vzhodnega dela Petovione.

Delo je bilo nadalje usmerjeno v raziskovanje razvoja prometnih poti v zahodni Sloveniji in v Karnijskih Alpah ter v strukturo zgodnjericmskih naselbin in utrd v vzhodnih Alpah.

Antični literarni viri za vzhodnoalpski prostor in zahodni Balkan

V zvezi z delom na ovrednotenju podatkov o Iliriku pri grškem zgodovinarju in geografu Strabonu je izšel članek o venetskih konjih in z njimi povezani aitiološki mitični zgodbi o hvaležnem volku. V študiji so bili ovrednoteni tudi drugi antični viri, ki govorijo o slovesu venetskih konj v grškem svetu ter omenjeni arheološki viri, ki bi utegnili kazati na trgovino s konji v jugovzhodnem alpskem prostoru. V študiji, ki je bila pripravljena za monografijo o »komunikaciji v antiki«, so bile zbrane in komentirane nekatere grške legende, ki omenjajo potovanja grških in trojanskih herojev po Jadranskem morju. V Istri (Nezakciju) je bila najdena grška vaza s prizorom boja na vozu, verjetno iz Iliade, kar priča, da so bili motivi iz Homerjevih pesnitev znani tudi v območju severnega Jadrana, vsaj med višjim slojem tamkajšnjega prebivalstva.

Rimski napisi Slovenije

V okviru dela na rimskih napisih Emone in njenega upravnega teritorija se je nadaljevalo zbiranje relevantne bibliografije in podatkov, ki bodo pomembni pri pisanju komentarjev. Napisana je bila študija o kultih, svetiščih in svečenikih v Emoni in njenem upravnem ozemlju. Dokončana je bila študija o antičnih virih, ki govorijo o prometu po Savi oz. ga osvetljujejo. Večji del teh virov je epigrafski, podatke torej nudijo rimski napisi.

Poznoantične raziskave

Delo je bilo osredotočeno na dopolnjevanje in dokončanje monografije o poznoantični naselbini Tonovcov grad pri Kobaridu. K pisanju dodatnih prispevkov je bilo pritegnjenih večje število različnih strokovnjakov, tako da bo v monografiji z interdisciplinarnim pristopom vsestransko osvetljena ta pomembna poznoantična višinska naselbina. T. Milavec je zaključevala ovrednotenje nekeramičnega gradiva s primerjavami z najdišči na širšem jugovzhodnoalpskem prostoru, Z. Modrijan pa je končala analizo keramike s tega najdišča. Obe sta oddali tudi doktorski deli, ki se v večjem obsegu navezujeta prav na problematiko gradiva s Tonovcovega gradu.

Nadaljevala se je revizija dokumentacije in obravnava gradiva izkopavanj višinske naselbine Korinjski hrib nad Velikim Korinjem, ki so potekala med leti 1982–1983. Vedno izraziteje se kaže podoba pretežno na kontrolo komunikacij osredotočene postojanke, ki je v 6. st. pomenila eno izmed ključnih strateških točk na poti z vzhoda v Italijo.

Nadaljevale so se priprave na sintetično predstavitev slovenskega ozemlja v pozni antiki, kjer je bil dan poudarek predvsem na proučevanje odnosa med višinskimi in ravninskimi naselbinami, kot tudi problemu hiatusa v 5. st. Podrobneje se je raziskoval jugovzhodni del Slovenije in še posebej njegova vpetost v upravno-administrativno shemo poznoantičnega sveta (provinca Savia, Valeria Media in Dalmatia).

Veliko časa je bilo posvečeno raziskovanju celovite podobe poznoantične poselitve na balkanskem in vzhodnoalpskem prostoru, primerjalno pa predvsem v vzhodnih delih imperija (Egipt, Jordanija, Sirija, Turčija). Vse izraziteje se kaže kompleksna podoba specifične naselbinske slike v osrednjem delu imperija, ki je v dosedanjih preglednih delih, posebej pri piscih iz zahodnih držav, povsem spregledana. Zato se zdijo nujen obsežnejši, revidirani prikaz te problematike.

Vzhodne Alpe v staroslovanskem obdobju

Tehnično je bila urejena in izdana monografija o zgodnesrednjeveški naselbini na blejski Pristavi, ki podaja vse terenske izvide in naselbinske najdbe od prvega izkopavanja leta 1943 do zadnjega leta 1985. Nadalje je bila tehnično urejena in izdana monografija o kuhinjski kulturi v zgodnjem srednjem veku, katere izhodišče je sicer pristavsko gradivo, vendar zaradi multidisciplinarnega in interdisciplinarnega pristopa prerašča v kuhinjsko kulturo vzhodne Evrope in vzhodne srednje Evrope. Delo se je nadaljevalo s pripravo druge monografije o blejski Pristavi, kjer je bil najprej obdelan problem tafonomije naselbinske plasti in njenih najdb. V nadaljevanju se je pričelo klasificiranje lončenine ter načelo vprašanje njene relativne in absolutne kronologije, pri čemer delo nujno zajema pomembnejša najdišča vzhodnih Alp. Asistent - mladi raziskovalec I. M. Hrovatin se je osredotočil na sledenje proizvodnje in obdelave železa v zgodnjem srednjem veku na primeru Pržana in drugih slovenskih najdišč s sledovi železarskih dejavnosti. Druga tema je preučevanje naselbinskih sledov na najdišču (lončenina, bivališča, naravno okolje). Posvečal se je tudi študiju zgodnesrednjeveških naselbinskih najdišč in poselitve v vzhodni srednji Evropi.

Multidisciplinarno raziskovanje kolišč na Ljubljanskem barju

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Velušček.

Sodelavci: M. Andrič, M. Belak, K. Čufar, J. Dirjec, T. Korošec Lavrič, L. Krže, B. Toškan, M. Zupančič.

V okviru projekta je bil za tisk pripravljen zbornik *Stare gmajne in njen čas*, s podnaslovom »Ljubljansko barje v drugi polovici 4. tisočletja pr. Kr.« V zborniku so predstavljeni rezultati arheoloških raziskav na Starih gmajnah, Blatni Brezovici in Velikem Otavniku lb. Posebna poglavja so posvečena sedimentologiji, celoviti objavi kolesa in osi, drugim posebnim najdbam, kot so ostanki preje in lesenih toporišč, analizam kamnitih predmetov (sekire in žrmlje) ter koščeni in rogovinasti orodij. Vrhunec zbornika predstavljajo dendrokronološke raziskave, na podlagi katerih je bil dobljen vpogled v razvoj koliščarske naselbine Stare gmajne skozi čas. Dokazana je tudi sočasnost dveh 1 km oddaljenih koliščarskih naselbin, ki sta bili opuščeni okoli leta 3166 (3116) ± 10 let pr. Kr.. V okviru preučevanja kolesa in osi je bila opravljena študija ohranjenosti arheološkega lesa, ki služi kot osnova za izbor ustreznih metod konzerviranja.

Leta 2008 sta bila zaključena pelodna analiza in radiokarbonsko datiranje arheološkega profila Stare gmajne (izkopavanja 2006). Nadaljeval se je tudi redni letni monitoring pelodnega dežja na lokacijah Mali plac (Ljubljansko barje), Šijec (Pokljuka) ter Mlaka in Griblje (Bela krajina).

Pomembna je tudi analiza favne z bronastodobne koliščarske naselbine Mali Otavnik pri Bistri na Ljubljanskem barju, kjer je presenetil visok odstotkovni delež lovnih živali, kar opozarja na neumestnost pogosto preveč pavšalnega posploševanja vzorcev obanašanja bronastodobnih rejcev živine na območju, ki ga zamejujejo severovzhodna Italija, Avstrija in zahodna Madžarska s Hrvaško.

Kulturna dediščina Krvavca - priprava turističnega produkta in njegovega vodenja

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Pleterski.

Sodelavci: M. Andrič, M. Belak, A. Breznik, L. Lavrenčič, B. Štular.

Začela se je druga faza projekta, v kateri se želijo ugotoviti stavbni, kuhinjski in bivalni sledovi visokosrednjeveškega in poznosrednjeveškega selišča na krvavškem Bleku. Zato se je začela terenska raziskava ohranjenega dela. Najdena je bila jama, ki jo je lahko razumeti kot kal, ki je bil pozneje zapolnjen z blatom in prekrit z debelo plastjo odpadkov in naplavin. Prav tako je bila odkopana stavba, ki je imela hodno površino v celoti na tleh in ne dvignjeno na kole kot v sosednji zgodnesrednjeveški naselbini. Najdeni so bili tudi ostanki dveh stavb z zidanim temeljem in peščenim tlakom, ki bosta raziskani v tretjem delu terenskih raziskav. Izvedena so bila ustrezna kabinetna dokumentacijska dela, skupaj z laboratorijskimi preiskavami. V sodelovanju z RTC Krvavec je bila izdelana predstavitev muzeja na prostem za morebitne soinvestitorje.

Za svobodo domovine. Fronta v Julijcih 1915-1917

(projekt v okviru ciljnega raziskovalnega programa »Znanje za varnost in mir« 2006-2010)

Vodja projektnega sklopa »Območje soške fronte od bronaste dobe do zgodnjega srednjega veka«: D. Božič.

Sodelavci: D. Božič, M. Belak, S. Ciglencički, J. Dular, L. Lavrenčič, D. Valoh.

Napisani so bili zapiski o izbranih strateških točkah in elaborat s poglavji Zasnova in izvedba raziskav, Zgodovina predhodnih raziskav, Geografski oris, Utrdbeni sistemi, Orožje, Prizorišča vojaških spopadov in Sklep.

Vloga Navporta v procesih romanizacije vzhodnoalpskega prostora

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Šašel Kos.

Sodelavci: J. Horvat, J. Visočnik, J. Dirjec, A. Dolenc Vičič.

V prvi fazi projekta je bila pripravljena primerjalna študija o poteku romanizacije na jugozhodoalpskem prostoru. Delo je bilo posvečeno stratigrafski analizi naselbine na Hočevarjevem vrtu na Vrhnikih, raziskane leta 2005. Pripravljen je bil katalog ostankov lesa: opisi, risbe, fotografska dokumentacija, določitev vrst.

Informacijski sistem za arheološko dediščino Slovenije

Vodja: J. Dular.

Sodelavci: A. Pleterški, S. Tecco Hvala, Z. Modrijan, P. Pehani.

Vzpostavitev informacijskega sistema za arheološko dediščino na internetu se izvaja v skladu z zastavljenimi cilji. V drugi fazi je potekalo testiranje razpoložljive programske opreme za internetno karto. Izpopolnjen je bil vnosni obrazec za registriranje najdišč, zbrani in vneseni so bili vsi razpoložljivi podatki za testno regijo, ki zajema topografsko področje Ljubljana. Vnesenih je bilo 455 enot.

Razstavi

Dekle je po vodo šlo. Rimski vodnjak iz Suhadol. Avtorica: Jana Horvat. Sodelavci: Tamara Korošec, Mateja Belak, Dragutin Valoh, Dragica Knific Lunder. Medobčinski muzej Kamnik (maj, junij) in Gorenjski muzej Kranj (avgust, september).

Odkrivanje skrivnosti Kobariške. Avtor: Slavko Ciglencički. Sodelavci: K. Oštir, Ž. Kokalj, Ž. Cimprič. ZRC SAZU Ljubljana (april).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **D. Božič** je član uredniških odborov revije *Arheološki vestnik* in serije *Situla ter Katalogi in monografije*.
- **S. Ciglencički** je član uredniškega odbora revij *Arheološki vestnik* in *National Geographic Junior*. Je član Sveta za humanistiko pri ARRS, Senata Fakultete za humanistiko v Novi Gorici, Sveta javnega zavoda Pokrajinski muzej Celje in Komisije za arheološka raziskovanja pri Ministrstvu za kulturo RS.
- **J. Horvat** je članica uredniških odborov revije *Arheološki vestnik* in monografske serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*.
- **M. Šašel Kos** je glavna urednica revije *Arheološki vestnik* ter članica uredniškega odbora revije *Keria* in monografske serije *Agora*.
- **A. Pleterški** je sodeloval v projektih »Register nesnovne dediščine« (vodja: dr. Naško Križnar) in »Trajnostni razvoj varovanih območij – celostni pristop in aktivna vloga države, trajnostno gospodarjenje v varovanih območjih z vidika doseganja skladnejšega regionalnega razvoja« (vodja: dr. Dušan Plut). Je član uredništva mednarodnega zbornika *Studia Mythologica Slavica* in monografske serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*.
- **A. Velušček** je sodeloval v projektu *V deželi koliščarjev*, kjer so bile pripravljene razglednice in zgibanka s prizori iz življenja koliščarjev. Projekt se je zaključil z dobro obiskano javno prireditvijo, ki je potekala na barju v bližini Iga.
- V sodelovanju s kulturnim društvom Fran Govekar z Iga je bil organiziran že peti cikel strokovnih predavanj *Barje, ali te poznam?* Letos sta s svojimi prispevki poleg sodelavcev inštituta sodelovala še D. Vuga (*Legenda o Argonavtih – Jazonova pot od Save do morja*) in dr. D. Tome (*Ptice na Ljubljanskem barju*).

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Arheološki kataster Slovenije (ARKAS)

V letu 2008 so bili v zbirko arheoloških najdišč Slovenije vneseni vsi zbrani podatki o arheoloških lokacijah na topografskem področju Ljubljana (455 enot). S tem je zaključena faza vnosa starih podatkov, ki so objavljeni v strokovni literaturi ali so zabeleženi v topografskih zapiskih iz arhiva Inštituta za arheologijo. Dostopni so prek internetne aplikacije <http://arkas.zrc-sazu.si/>, ki je zaščitena z geslom.

Dokumentacija

V okviru dokumentacijske dejavnosti je potekalo sprotno evidentiranje, obdelava in arhiviranje dokumentarnega gradiva (fototeke, planoteke, elaboratov in poročil, topografskih zapisnikov ipd.), ki ga hrani Inštitut za arheologijo, ter dopolnjevanje in vzdrževanje podatkovnih baz in spletnih strani. Delo je obsegalo tudi pripravo in pregledovanje paleobotaničnih vzorcev in določanje živalskih kosti iz najdišč na Krvavcu, Pristavi pri Bledu, na Starih Gmajnah pri Blatni Brezovici, Tonovcovem gradu pri Kobaridu, na Tribuni in Ljubljani in na Vrhniku. Opravljene so bile izmere arheoloških najdišč (Bohinj, Krvavec) in urejanje terenske dokumentacije (Vrhnika, Ptuj) ter izdelava načrtov (Blatna Brezovica, Stare Gmajne). Risanje, digitaliziranje, skeniranje in priprava slikovnega gradiva za različne predstavitve rezultatov znanstveno raziskovalnega dela je potekalo v skladu s potrebami raziskovalnega programa in projektov Inštituta za arheologijo. V delo je bilo vključeno tudi tehnično urejanje in priprava za tisk (računalniška grafika, oblikovanje in prelom) revije *Arheološki vestnik* 59, 2008 ter publikacij v seriji *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* (zvezkov 14, 2008 in 15, 2009) in *Katalogi in monografije* 39, 2009, pa tudi knjig *Kuhinjska kultura v zgodnjem srednjem veku* in *Sporočila prostora. ARHE. Arheologija – arhitektura*.

Libera. Računalniška zbirka literature o zgodnjem srednjem veku

Redno se je obdelovala nova literatura in opravljal statistični nadzor uporabe. Zaradi nefinanciranja potrebne infrastrukturne dejavnosti je skrb za zbirko v celoti prešla na raziskovalce, kar ogroža njen obstoj.

ZBIVA. Zbirka zgodnesrednjeveških arheoloških podatkov za vzhodne Alpe in obrobje

Sprotno se je zbirala nova literatura ter se vnašali podatki o grobovih in predmetih. Vnosni sistem uporabljajo pri svojem delu tudi študenti.

Knjižnica

S šestimi akcesijami se je knjižni fond povečal za 935 enot. 187 obiskovalcev je knjižnico obiskalo 492-krat. Na dom je bilo izposojenih 1167 zvezkov, v čitalnico 39. Vzpostavljeni sta bili 2 novi redni zamenjavi.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Arheološki vestnik* 59, 2008, Ljubljana: Založba ZRC.
- Andrej Pleterski (s prispevki Timoteja Kniflica, Boruta Toškana, Janeza Dirjeca, Benjamina Štularja in Mateje Belak), *Zgodnesrednjeveška naselbina na Blejski Pristavi. Najdbe*. Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae, 14).
- Dragan Božič, *Poznatlatsko-rimsko grobišče v Novem mestu. Ljubljanska cesta in Okrajno glavarstvo: študije o fibulah in o relativni kronologiji pozne latenske dobe*. Ljubljana: Narodni muzej Slovenije (Katalogi in monografije, 39).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Inštitut za arheologijo in muzeologijo Filozofske fakultete, Masarykova univerza, Brno, Češka republika: mednarodni slovensko-češki znanstveni projekt *Zgodnje neagrarne naselbine kot prostor prenosa idej in znanja v srednjeveški Evropi*.
- Inštitut za arheologijo Poljske akademije znanosti, Varšava, Poljska: medakademijski znanstveni projekt *Absolutna kronologija zgodnje-srednjeveških kultur srednje in južne Evrope. Primerjalne študije*.
- Univerza v Bordeauxu, sodelovanje z Univerzo v Zadru in Inštitutom za arheologijo: mednarodni projekt *Informatizirani atlas antičnega Jadrana* (francoski program *Eco-net 2007-2008*), vodi Univerza v Bordeauxu (F. Tassaux).
- Inštitut za prostorske in antropološke študije ZRC SAZU, univerze iz Bordeauxa, Grenobla, Trsta, Padove, Bologne, Macerate, Barija, Lecce, Pule in Zadra ter Arheološki inštitut iz Tirane in Francoska šola v Rimu: priprava mednarodnega projekta *Interaktivni atlas antičnega Jadrana*, koordinira Inštitut za arheologijo ZRC SAZU.
- Delo na evropskem projektu *Balkan v antiki* (A European Research Group *History and Archaeology of the Balkans*), ki ga koordinira prof. Jean Luc Lamboley z univerze v Lyonu in pri katerem je M. Šašel Kos udeležena kot članica znanstvenega odbora, je v letu 2008 potekalo predvsem v pripravi velikega mednarodnega kolokvija v Grenoblu o južni Iliriji in Epiru v prazgodovini, antiki in (zgodnjem) srednjem veku, ki ga nosilec o.
- Mednarodni projekt nove izdaje rimskih napisov Norika in Panonije (*Corpus inscriptionum Latinarum*) v okviru Berlinsko-brandenburške akademije, ki ga od poletja 2007 vodi prof. W. Eck z univerze v Kölnu. M. Šašel Kos je udeležena kot koordinatorica dela na rimskih napisih Slovenije. Zvezek napisov province Norik pripravlja prof. Ekkehard Weber (univerza na Dunaju) s sodelavci. S slovenske strani pri izdaji napisov sodeluje tudi nekdanja mlada raziskovalka Inštituta za arheologijo, Julijana Visočnik (doktorirala je junija 2007).
- Sodelovanje s francoskima univerzama v Besançonu in Dijonu v okviru znanstvenoraziskovalnega projekta s Francosko republiko - Program Proteus 2008-2009. Naslov projekta: *Standardi in menjalne vrednosti v evropskih prazgodovinskih družbah*. Nosilec slovenskega dela projekta: J. Dular; sodelavci: S. Tecco Hvala, P. Pavlin, P. Turk (Narodni muzej Slovenije, Ljubljana), M. Črešnar (Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani).

OBISKI V INŠTITUTU

- Christoph Gutjahr, Graz, Avstrija, 7.–11. 2., 18.–22. 2., 8.–13. 5., 29. 12.–5. 1. 2009: delovni obiski v okviru študija zgodnjersrednjeveških najdišč in priprave doktorskega dela.
- Jiří Macháček, Inštitut za arheologijo in muzeologijo Filozofske fakultete, Masarykova univerza, Brno, Češka republika, 23.–30. 8.: delovni obisk v okviru mednarodnega slovensko-češkega znanstvenega projekta *Zgodnje neagrarne naselbine kot prostor prenosa idej in znanja v srednjeveški Evropi*.
- Michal Hlavica in Marek Vlach, Inštitut za arheologijo in muzeologijo Filozofske fakultete, Masarykova univerza, Brno, Češka republika, 27. 10.–9. 11.: delovni obisk v okviru mednarodnega slovensko-češkega znanstveni projekta *Zgodnje neagrarne naselbine kot prostor prenosa idej in znanja v srednjeveški Evropi*.
- Marko Dizdar, Inštitut za arheologijo, Zagreb, Hrvaška, 10. 3., 30. 6., 26. 8., 9. 10.: delovni obiski.
- Asja Tonc, Inštitut za arheologijo, Zagreb, Hrvaška, 25. 11.: delovni obisk.
- Francesco Boschini, Prirodoslovni muzej, Trst, Italija, 1.11.–31. 1. 2009: sodelovanje v okviru projekta *Cmepius – Bilateral*.
- Koraljka Bakrač, Hrvatski geološki inštitut, Zagreb, Hrvaška, 22.–26. 9.: delovni obisk, sodelovanje pri palinoloških raziskavah.
- Daria Loznjak Dizdar, Inštitut za arheologijo, Zagreb, Hrvaška, 11. 3.: študijski obisk.
- Bernhard Hänsel, Berlin, Nemčija, 18. 3.: študijski obisk.
- Brigite Mader, Trst, Italija, 15. 9.: študijski obisk.
- Luc Moreau, Römisch-Germanisches Zentralmuseum Mainz, 2.–11.12.: delovni obisk.
- Danijel Dzino, Univerza v Adelaide, Avstralija, 29. 1.–1. 2.: delovni obisk.
- Peter Scherrer, Univerza v Gradcu, Avstrija, junij, september: delovni obisk.
- Krešimir Filipec, Univerza v Zagrebu, Hrvaška, ? : delovni obisk.
- Ivan Cheben, Nitra, Slovaška republika, oktober: študijski obisk.
- Federico Bernardini, Trst, Italija: več študijskih obiskov.
- Marek Dulnicz, Inštitut za arheologijo in etnologijo Poljske akademije znanosti, Warszawa, Poljska, 1.–5. 9.: v okviru medakademijskega znanstvenega projekta *Absolutna kronologija zgodnjersrednjeveških kultur srednje in južne Evrope. Primerjalne študije*.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Maja Andrič

- *Vrhnika – palinologija*. Predstavitev arheoloških raziskav v letu 2007, Slovensko arheološko društvo, Mestni muzej Ljubljana, 17. 3.
- *Palinološke raziskave v Beli krajini*. Predavanje za Prirodoslovno društvo Slovenije, Ljubljana, 26. 3.
- *Neolithic/Eneolithic settlement patterns and Holocene environmental changes in Bela krajina (south-eastern Slovenia)*, M. Andrič in P. Mason, Referat na »37th International Symposium on Archaeometry«, Siena, Italija, 15. 5. (soavtor dr. Phil Mason).
- *Human impact on biodiversity through time: Comparison of phytosociological and fossil pollen data (Bela krajina, Slovenia)*. Referat na »12th International Palynological Congress in 8th International Organisation of Palaeobotany Conference«, Bonn, Nemčija, 30. 8.–5. 9. (soavtorja U. Šilc, I. Zelnik).
- *Neolithic/Eneolithic settlement patterns and Holocene environmental changes in Bela krajina (south-eastern Slovenia) / Neolitski/eneolitski vzorec poselitve in okoljske spremembe v holocenu na območju Bele krajine (JV Slovenije)*. Referat na »15th Neolithic Seminar. Climate anomalies, population and culture dynamics in prehistory«, Ljubljana, 7. 11. (soavtor P. Mason).

Slavko Ciglencečki

- *La fortificazione tardoantica Tonovcov grad presso Kobarid e la problematica delle chiese doppie nel sud-est alpino*, *Archeologia e cultura della tarda antichità e dell'alto medioevo*. Predavanje na Pontificio Istituto di Archeologia Cristiana, Rim, Italija, 14. 2.
- *Befestigte Höhensiedlungen - ein Phänomen des spätantiken Siedlungsbildes in Slowenien*. Predavanje na Ludwig-Maximilians-Universität, München, Nemčija 16. 7.

Janez Dular

- *Jugovzhodna Slovenija v starejši železni dobi*. Predavanje za Belokranjsko muzejsko društvo, Metlika, 13. 3.

Jana Horvat

- *Izbrani problemi romanizacije v zahodni in osrednji Sloveniji*. Predavanje v okviru srečanja "Settimana Aquileiese", Oglej, Italija, 17. 5.
- *Jugovzhodnoalpski prostor v 1. st. pr. Kr. - značilnosti rimske okupacijske politike*. Predavanje na simpoziju »Kontinuiteta – Diskontinuiteta«, Regensburg, Nemčija, 19. 9.
- *Nove arheološke raziskave v Navportu. Pomen Navporta v procesih romanizacije v jugovzhodnoalpskem prostoru*. Referat na »Dnevih arheologije 2008«, Piran, 18. 10.

Ivan M. Hrovatin

- *Sledovi proizvodnje železa na zgodnjerednjeveškem najdišču Pržan pri Ljubljani, Slovenija*. Referat na simpoziju »Archeologia technical«, Technicke muzeum v Brnu, Češka republika, 15. 4.
- *C14 Datierungen aus einer frühslawischen Siedlung von Pržan bei Ljubljana*. Referat na simpoziju »Frühe slawische siedlung in Mitteleuropa (6.–9. Jahrhundert) im Lichte naturwissenschaftlicher Datierung«, Wrocław, Poljska, 23. 10.

Zvezdana Modrijan

- *Last phase of the settlement on Tonovcov grad (Slovenija) – the ceramic evidence.*: Predstavitev posterja v okviru »IIIrd International Conference on Late Roman Coarse Wares. Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean: Archaeology and Archaeometry«, Pisa, Parma, Italija, 26–30. 3

Andrej Pleterski

- *Frühmittelalterliche Brandgräber im Ostalpenraum*. Referat na simpoziju »Frühmittelalterarchäologie in der Steiermark«, Gradec, Avstrija, 11. 1.
- *Uvod v obredne structure*. Predavanje za Farno kulturno društvo Koroška Bela, Koroška Bela, 26. 1.
- *Prostorsko izročilo Bleda. Arheološki pogled*. Predavanje za Društvo za zaščito okolja in Knjižnica Bled, Bled, 29. 2.
- *Krvavec 2007*. Predstavitev izkopavanja za Slovensko arheološko društvo, Mestni muzej, Ljubljana, 17. 3.
- *Ali naj postavljamo arheologiji meje?* Predavanje na Inštitutu za arheologijo ZRC SAZU, Ljubljana, 2. 4.
- *Gräberfelder als Teil der Raumplanung*. Referat na posvetovanju »Die Slawen in Tamsweg und im Lungau«, Muzej Salzburg, Tamsweg, 24. 5.
- *Nekateri topografski vidiki obrednih mest*. Referat na simpoziju »Pag u praskozorje hrvatskoga kršćanstva«, Filozofska fakulteta Univerze v Zadru, Pag, Hrvaška, 27. 9.
- *Stara baba Iskrca jedla sok iz piskrca*. Celovečerni promocijski nastop, ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 10.
- *Frühe slawische Besiedlung Sloweniens im Lichte der Typo-chronologie der Keramik*. Referat na simpoziju »Frühe slawische Siedlung in Mitteleuropa (6.–9. Jahrhundert) im Lichte naturwissenschaftlicher Datierung«, Inštitut za arheologijo Poljske akademije znanosti, Varšava, Poljska, 23. 10.
- *Kako so kruhojedci brez sklede prelisčili hudiča*. Predavanje za zainteresirano javnost, Narodni muzej, Ljubljana, 4. 11.
- *Sveta Bauka in njeno kolo*. Predavanje za študente etnologije, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Ljubljana, 11. 11.
- *Izšlo je*. Polurni pogovor o kuhinjski kulturi v preteklosti, 3. program Radia Slovenija, 13. 11.
- *Pogovori*. Polurni pogovor o kuhinjski kulturi v preteklosti, 1. program Radia Slovenija, 20. 12.

Marjeta Šašel Kos

- *Adsalluta and Magna Mater – is there a link?* Referat na simpoziju »Celtic divinities in time and space«, Molina d'Aragon, Španija, 17. 9.
- *Peoples on the northern fringes of the Greek world: Illyria seen by Strabo*. Predavanje na kolokvijiu o južni Iliriji in Epiru v prazgodovini, antiki in (zgodnjem) srednjem veku, Grenoble, Francija, 18. 9.
- *Cernunnos in Slovenia?* Referat v okviru simpozija »Noriško panonska mesta – kulti in religija«, Celje, 22. 9.

Benjamin Štular

- *Pre-Christian Perception of Nature and Perception of Creation on the South-Eastern Fringes of Carolingian Empire*, Referat na »International Medieval Congress«, Leeds, Velika Britanija, 7.–10. 7.
- *'Smart' Use of GIS in Medieval Archaeology: a Decade of Studies in Slovenia*. Referat na Arbeitsbereich »Frühzeit Ostmitteleuropas« des Geisteswissenschaftliches, Zentrum an der Universität Leipzig, Nemčija, 29. 10.
- *Ali je arheološka dediščina lahko atraktiven turistični produkt?* Prispevek pri okrogli mizi »Turizem in prosti čas«, Ljubljana, 25. 1.
- *Revitalizacija smledniškega gradu*. Predavanje za lokalno skupnost, Smlednik, 16. 4.
- *Kamen za vratom ali marmelada na kruhu – vloga kulturne dediščine pri razvoju (za)varovanih območij*. Prispevek pri okrogli mizi »Usmerjanje razvoja (za)varovanih območij«, Ljubljana, 28. 11.

Borut Toškan

- *C'era una volta nell'Era glaciale*. Predavanje v okviru srečanj Planinske zveze »La montagna è natura e cultura«, Cividale del Friuli, Italija, 6. 3.
- *Ledenodobni orjak*. Predavanje v okviru prireditve »Muzejski dogodki«, Postojna, 16. 3.
- *Moje ime je Medved, Jamski Medved*. Predavanje v okviru serije predavanj »Barje, ali te poznam?«, Ig, 19. 3.
- *Diachronic variations in cave bear body size. Case study: Divje babe I*. Referat na »14th International Cave Bear Symposium«, Appenzell, Švica, 19. 9.

Anton Velušček

- *Figuralna vaza s koliščarske naselbine pri Igu*. Predavanje v okviru serije predavanj »Barje, ali te poznam?«, Ig, 15. 4.
- *Dediščina Ostrorogega Jelena*. Predavanje učencem na Osnovni šoli Ledina, Ljubljana, 8. 5.
- *The pile-dwellings in the Ljubljansko barje, Slovenia: an innovative and accomodating research design*. Predavanje na simpoziju IKUWA 3., London, Velika Britanija, 10. 7.
- *Kolišča na Ljubljanskem barju*. Predavanje za učitelje zgodovine na srednjih šolah, Zavod RS za šolstvo, Ljubljana, 31. 8.
- *Impresso kultura na Tržaškem Krasu: med željami in resničnostjo?* Predavanje zainteresirani javnosti, Trst, Italija, 21. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Slavko Ciglencečki

- Akvileja, Gradež, Italija, 26. 1.: ogled najdišč in muzeja.
- Rim, Ostia, Italija, 13.–17. 2.: ogled poznoantičnih in zgodnjekrščanskih najdišč ter muzejev in predavanje.
- Aman, Jerash, Madaba, Mont Nebo, Petra, Akaba, Humayma, Udruh, Kirbet Qannas, Tuweiba, Lejun, Um el Rasas, Bethania, Pella, Gadara, Um el Jimal, Qasr el Baij, Mishraf, Qasr el Halabat, Azraq, Qasr Bshir, Macherus, Jordanija, 23. 4.–4. 5.: ogled poznoantičnih naselbin in muzejev.
- München, Nemčija, 2.–5. 11.: študijski obisk.

Jana Horvat

- Loron, Hrvaška, 7. 8.: ogled arheoloških izkopavanj in udeležba na delovnem sestanku.
- Zuglio, Italija, 18. 8.: ogled najdišč in arheološkega gradiva.

Andrej Pleterski

- Češka republika, 27. 7.–1. 8.: delovni obisk v okviru mednarodnega projekta *Zgodnje neagrarne naselbine kot prostor prenosa idej in znanja v srednjeveški Evropi*.
- Blatograd, Zalaegerszeg, Madžarska, 11. 9.: ogled izkopavanj in muzeja.
- Wrocław, Poljska, 21.–24. 10.: delovni obisk inštituta, obisk muzeja in udeležba na mednarodni konferenci
- Moščenice, Hrvaška, 28.–29. 11.: udeležba na mednarodni predstavitvi knjige *Božanski boj* Radoslava Katičiča in ekskurzija po mitski krajini Istre.

Marjeta Šašel Kos

- Pariz, Francija, 14.–18. 9.: sestanek o južni Iliriji in Epiru.

Tjaša Tolar

- Basel, Švica, marec: identifikacija in arheobotanična analiza vzorcev s Starih gmajn (izkopavanja 2007).

PEDAGOŠKO DELO

Maja Andrič

- *Paleobotanika*. Predavanja na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Slavko Ciglencečki

- *Arheologija zgodnjega srednjega veka*. Predavanja na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Družba in kultura vzhodnoalpskega prostora od prazgodovine do visokega srednjega veka*. Predavanja v sklopu programa »Kulturna zgodovina« na Fakulteti za humanistiko v Novi Gorici.

Tina Milavec

- Delno vključena v pedagoški proces na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete.

Andrej Pleterski

- *Arheologija zgodnjega srednjega veka*. Predavanja, proseminar in seminar na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Slavko Ciglencečki je bil mentor doktorandkam Maji Bausovac, Tini Milavec in Zvezdani Modrijan, somentor doktorandu Maksimilijanu Sagadinu ter mentor več študentom pri seminarskih in diplomskih nalogah na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Janez Dular je bil mentor mladi raziskovalki Luciji Grahek.

Jana Horvat je bila mentorica mladi raziskovalki Tini Žerjal.

Andrej Pleterski je bil mentor, magistrandoma Ivanu Mariji Hrovatinu in Katarini Mihelič ter mentor več študentom pri seminarskih in diplomskih nalogah na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Marjeta Šašel Kos je somentorica doktorandkama Jadranki Cergol in Špeli Tomažinčič na Oddelku za klasično filologijo ljubljanske univerze.

Anton Velušček je bil mentor mladi raziskovalki Tjaši Tolar.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

http://www.zrc-sazu.si/iza/si/pageloader.html?Naslov_IZA.html

SUMMARY

The research work of the Institute is conducted within the scope of a basic programme, which combines the following investigations: Palaeolithic, Neolithic and Eneolithic research, an investigation of the Bronze Age in Eastern Slovenia, an investigation of La Tène culture in central and eastern Slovenia, researches in Roman provincial archaeology in the SE Alpine region, an investigation of settlement throughout the eastern Alpine region during the Late Roman period, a study of Roman inscriptions in Slovenia and a study of the Early Medieval period in eastern Alpine region and its outskirts. Archaeological, dendrochronological, archaeozoological and pollen analyses on the Ljubljansko barje continued at several pile dwelling settlements. The Institute published the journal *Arheološki vestnik* 59 (2008) and two monographic publications (of which one as an issues of the *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*).

- 1 Miha Kosi •
- 2 Miha Preinfalk
- 3 Matjaž Bizjak
- 4 Stane Granda
- 5 Miha Seručnik
- 6 Boris Golec
- 7 Dušan Kos

- 8 Petra Svolfšak •
- 9 Darja Mihelič
- 10 Barbara Šterbenc Svetina
- 11 Eva Holz

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Rajko Bratož, akad. prof. dr. Vasilij Melik (do 30. 9.), prof. dr. Peter Štih, izredni član SAZU (od 1. 10.), prof. dr. Stane Granda (predsednik od 1. 10.), dr. Eva Holz, (predsednica do 30. 9.), izr. prof. dr. Dušan Kos, prof. dr. Branko Marušič, prof. dr. Darja Mihelič.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: prof. dr. Darja Mihelič, znanstvena svetnica.

Znanstveni svetniki: prof. dr. Stane Granda, izr. prof. dr. Dušan Kos.

Višji znanstveni sodelavci: dr. Matjaž Bizjak (od 26. 3.), doc. dr. Boris Golec, dr. Miha Kosi, doc. dr. Petra Svoltjšak.

Znanstveni sodelavci: dr. Matjaž Bizjak (do 25. 3.), dr. Katarina Keber, doc. dr. Miha Preinfalk.

Asistenti: Neva Makuc (mlada raziskovalka), Miha Seručnik (mladi raziskovalec), Klauđija Sedar (mlada raziskovalka, od 1. 10.).

Samostojna strokovna delavka: mag. Barbara Šterbenc Svetina.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Temeljne raziskave slovenske kulturne preteklosti

Vodja raziskovalnega programa: D. Mihelič.

Sodelavci: M. Bizjak, B. Golec, S. Granda, E. Holz, D. Kos, M. Kosi, N. Makuc, M. Preinfalk, M. Seručnik, P. Svovljšak, B. Šterbenc Svetina.

Raziskave s področja *temeljnih zgodovinskih ved* so zajele diplomatiko, genealogijo in heraldiko, ki razkrivajo podobo plemstva na Slovenskem in v nekdanji avstro-ogrski monarhiji, nadaljevale so se tudi temeljne antropološke raziskave slovenskega prostora v srednjem in zgodnjem novem veku. Opravljena in javno predstavljena je bila raziskava o razmerju ter kompetencah zgodovinskih in arheoloških raziskav.

V sklopu *objav virov* so bili za tisk pripravljene fragmenti petih piranskih notarskih sešitkov iz razdobja 1289 do 1305. Začelo se je delo na ediciji računskih knjig celjskih mestnih sodnikov v razdobju 1457 do 1514. V zvezi s pripravami zgodovinskega atlasa slovenskih mest so potekale raziskave gradiva številnih arhivov v Sloveniji, Avstriji in Italiji. Nadaljevalo se je delo na pripravi edicije srednjeveških obračunov freisinške škofije za gospostvi Škofja Loka in Klevevž. Izšel je tretji, v pripravi je četrti del.

Segment raziskav *historične topografije* je zajel nadaljevanje evidentiranja izvirnega gradiva z omembami nekdanjih krajevnih imen na naših tleh, prepisovanje historične topografije za Primorsko iz zapuščine akad. prof. dr. Milka Kosa in preučevanje srednjeveških mikrotoponimov južne Primorske.

Raziskave *gospodarske zgodovine* so zajele koroško gospostvo Pliberk v srednjem veku, socialne razmere in posebno strukturo vinogradniških območij na Kranjskem v drugi polovici 19. stoletja na podlagi reambulančnega katastra za Kranjsko ter gradiva cesarsko kraljevega kmetijskega ministrstva na Dunaju in deželnega zbora in odbora na Kranjskem. Rezultati so bili objavljeni v dveh izvirnih znanstvenih člankih.

V sklopu raziskovanja *družbene zgodovine* na Slovenskem so potekale sistematične raziskave plemstva na Slovenskem po gradivu nekaterih zasebnih arhivov v Avstriji in Sloveniji. V zvezi s posejstjo ustanov freisinške škofije v Istri je bila pripravljena raziskava o družinskih povezavah andeških grofov in freisinških škofov v drugi polovici 12. in v začetku 13. stoletja. Za tisk je bila pripravljena monografija *Zgodnja zgodovina srednjeveških mest na Slovenskem* in sintetična razprava o problematiki raziskovanja začetkov slovenskih srednjeveških urbanih naselbin, študija o srednjeveški Ljubljani in prometu po Ljubljani, o razvoju mesta Kranj, izšla pa je razprava o nastanku mesta Slovenj Gradec. Nadaljevala se je obdelava zbranega gradiva za mesti Črnomelj in Višnja Gora, ki je bila predstavljena v razpravi in elaboratu, pripravljenem za objavo.

V sklopu preučevanja *kulturne zgodovine* na Slovenskem so potekale raziskave starejše furlanske historiografije o slovenski zgodovini srednjega in zgodnjega novega veka. Za tisk sta pripravljene razpravi o zgodnjem srednjeveški zgodovini slovenskega prostora v interpretacijah humanističnega zgodovinopisja. Opravljene so bile raziskave o življenju in potomstvu polihistorja Janeza Vajkarda Valvasorja in Primoža Trubarja ter o fenomenu »enajste šole« na Vrhniki. Poseben poudarek je bil posvečen raziskavam o fenomenu slovenstva v prvi polovici 19. stoletja. Na te teme je izšlo več razprav in člankov, nekaj pa jih še čaka na objavo.

Politična in pravna zgodovina: Opravljene so bile raziskave o Beli krajini in Posavinju v srednjem veku, objavljene v izvirnem znanstvenem članku in poglavju v znanstveni monografiji. Izšel je izvorni znanstveni članek o pravnih ukrepih za varstvo gozdov na Slovenskem do 16. stoletja. Sodelavca inštituta sta prispevala devet poglavij za znanstveno monografijo *The Land Between. A History of Slovenia*, ki je izšla pri založbi Peter Lang, en sodelavec pa je objavil monografska pregleda slovenske zgodovine, eden od njih je bil preveden v angleški jezik. Objavljenih in za objavo pripravljenih je bilo več prispevkov na temo slovensko-hrvaških odnosov v zgodovini.

Zgodovino vsakdanjega življenja je zadevala raziskava o reprezentančnih stroških Pirana v zadnjem desetletju 13. stoletja.

Srednjeveška in novoveška pisna dediščina na Slovenskem – edicije listin

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: D. Kos.

Sodelavci: M. Bizjak, M. Preinfalk, I. Grdina (Inštitut za kulturno zgodovino).

V sklopu projekta je bilo precej časa namenjenega iskanju in evidentiranju še neznanih turjaških listin v izbranih tujih arhivih. Po tem, ko je v okviru projekta Stalnice in prelomi v zgodovini slovenskega prostora izšla *Turjaška knjiga listin I (1218–1400)*, se je nadaljevalo edicijsko delo na drugi knjigi, ki bo segala do 1500. Vzpostavljala se je digitalna baza dokumentov.

Gospodarsko-socialni položaj prebivalstva na Slovenskem na prehodu iz fevdalizma v kapitalizem

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: S. Granda.

Sodelavca: K. Keber, doc. dr. Andrej Studen (Inštitut za novejšo zgodovino).

V okviru projekta je bil v kontekstu raziskav gospodarskih in socialnih razmer v slovenskih deželah Habsburške monarhije v 19. stoletju opravljen pregled literature in tiskanih virov, med katere sodijo: topografije, časopisje, specialne publikacije, upravni šematizmi, avstrijska statistika in drugi pravni akti. Delo je potekalo večinoma v nacionalnih in drugih specialnih knjižnicah. Opravljeno delo pomeni podstat za nadaljnjo fazo raziskovanja, ki bo vključevala delo na arhivskem gradivu.

Elenchus fontium historiae Slovenicae urbanae – Objava izbora virov za slovensko urbano zgodovino

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: D. Mihelič.

Sodelavci: M. Bizjak, B. Golec, D. Kos, M. Kosi.

Sodelavci so pregledali in pretresli evropske zglede tovrstnih publikacij. Pritegnili in analizirali so sodobno tujo in domačo literaturo o problematiki zgodovine mest v Evropi in na Slovenskem. Preučili so pristope k najsodobnejšim objavam virov (npr. Monumenta Germaniae Historica) in izbrali ustrezní standard, ki ga bodo pri objavi sprejeli za zgled. Pregledali so starejše in novejše objave virov za slovenski prostor. Ukvarjali so se s smotno izbiro relevantnih virov, ki jih bo zajemala končna objava. Začelo se je delo na preučevanju arhivskih inventarjev nekaterih relevantnih arhivov; ti omogočajo evidenco še neobjavljenega arhivskega gradiva za slovensko urbano zgodovino, ki ga bo objava zajela.

Vojaki iz slovenskega prostora na tujih tleh v preteklosti

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: S. Granda.

Sodelavci: M. Bizjak, D. Kos, M. Kosi, K. Keber, D. Mihelič, M. Preinfalk, B. Šterbenc Svetina, M. Belak, M. Šašel-Kos, J. Visočnik (Inštitut za arheologijo), A. Vovko (Inštitut za kulturno zgodovino), Adrijan Kopitar (Arhiv Republike Slovenije).

Zunanja sodelavca: dr. Flavio Bonin, dr. Branko Marušič.

Sodelavci so do 31. 5. uspešno zaključili projekt in pripravili več poljudno-strokovnih in znanstvenih elaboratov o vprašanih vojaštva z naših tal na tujem od antike do konca prve svetovne vojne. Pokazali so, da je bilo sodelovanje vojakov iz našega prostora na tujem stalnica v zgodovini še izpred naselitve slovenskih prednikov v prostor med Alpami in Jadranom do današnjih dni. Naročnik načrtuje objavo rezultatov raziskave v obliki monografije, ki jo bo sintetiziralo ožje uredništvo.

Za svobodo domovine – fronta v Julijcih 1915–1917

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: P. Svolfjšak.

Sodelavka: K. Keber.

Sodelavci z drugih inštitutov ZRC SAZU: Geografski inštitut Antona Melika – M. Hrvatín, D. Kladnik, B. Komac, M. Pavšek, D. Perko, F. Petek, P. Pipan, P. Repolusk, M. Zorn, Inštitut za kulturno zgodovino – I. Grdina, P. Testen, Inštitut za slovensko izseljenstvo – J. Gombač, Inštitut za arheologijo – D. Božič, S. Ciglencečki, J. Dular, A. Pleterski, Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje v humanistiki – O. Luthar.

Sodelujoče zunanje organizacije in posamezniki: Inštitut za kovinske materiale in tehnologije, Mednarodna podiplomska šola Jožefa Stefana, Geodetski inštitut Slovenije, Željko Cimprič, Lovro Galić, Simon Pirc, Igor Ravbar.

Projekt je bil do 31. 5. uspešno zaključen. Glede na interdisciplinarno in medinstitucionalno zasnovano, je bilo raziskovalno delo zelo razvejano in je potekalo vzporedno na različnih vsebinskih sklopih projekta. V njegovem okviru je nastalo več elaboratov, ki bodo izšli v monografski objavi. Izsledki raziskave so bili predstavljeni na mednarodni delavnici »The Changing Memory of Great War« v Kobaridu ter na konferenci »34th International Congress of Military History« v Trstu. Problematika predstavlja segment priprav za prijavo evropskega projekta »The Unthinkable: The Military deads of the Great War«.

Stalnice in prelomi v zgodovini slovenskega prostora

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: I. Grdina (Inštitut za kulturno zgodovino).

Sodelavca: M. Bizjak, M. Preinfalk.

V okviru projekta, ki je bil zaključen 31. 8., sta sodelavca inštituta pripravila znanstvenokritično izdajo *Tujaška knjiga listin I (1218–1400)*, ki je izšla v inštitutski zbirki *Thesaurus memoriae, Fontes*.

Prikrita dežela

Vodja projekta: I. Grdina (Inštitut za kulturno zgodovino).

Sodelavka: K. Keber.

Inštitutska sodelavka je za področje zdravstvene službe 19. stoletja in prve svetovne vojne pregledovala in evidentirala nekatere osebnosti, ki so bile doslej v slovenski bio- in bibliografiki prezrte.

Neznani rokopisi slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja: informacijsko-tehnološko podprta evidenca, znanstvene objave in analize

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Ogrin (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).

Sodelavec: B. Golec.

Sodelavec inštituta je na bazi arhivskega gradiva pripravil in objavil razpravo o uradovni slovenščini 17. in prve polovice 18. stoletja. Pripravil je elektronsko monografijo o mestnih prisežnih besedilih v slovenščini do začetka 19. stoletja.

Arhivski viri za urbanistično in arhitekturno zgodovino na Slovenskem (16.–19. stoletje)

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: doc. dr. Metoda Kemperl

(Oddelek za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavec: B. Golec.

Sodelavec inštituta je v okviru temeljnega projekta raziskoval stavbno zgodovino Trubarjeve Rašice. Izsledke je priobčil v obsežni razpravi.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

V okviru inštituta je potekalo spremljanje slovenske zgodovinske literature. Nadaljevala se je evidenca bibliografije slovenske zgodovine za obdobja, ki jih obravnavajo raziskovalci v inštitutu, torej od pozne antike in zgodnjega srednjega veka do konca prve svetovne vojne ter deloma za obdobje med obema svetovnjima vojnama. Evidentirana bibliografija, ki se oblikuje v delovni obliki, zavzema raznovrstno problematiko: politično, gospodarsko, socialno, cerkveno zgodovino, prispevke, ki nastajajo na področju lokalne zgodovine, teorijo zgodovine. Vključuje dela domače in tuje provenience, ki zadevajo slovenski etnični prostor. Delo poteka tako s pomočjo zapisov v COBISS kot z rednim spremljanjem izhajajočih prispevkov v znanstvenem, strokovnem in poljudnem tisku. Evidenca skuša zajeti tudi neobjavljena dela, to je diplomske, magistrske in doktorske naloge.

Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU ima v Raziskovalni postaji ZRC SAZU v Novi Gorici sodelavki: mlado raziskovalko Nevo Makuc in knjižničarko Petro Kolenc. Postajo vodi sodelavec inštituta v. p. Branko Marušič.

Sodelavci ob raziskovalnem delu opravljajo tudi druge strokovne naloge v inštitutu in zunaj njega:

- **M. Bizjak** je po naročilu Zgodovinskega društva Gamberk izdelal krajšo študijo o najstarejši ohranjeni listini z omembo Gamberka.
- **B. Golec** je član uredniškega odbora inštitutske zbirke *Thesaurus memoriae*, član izvršnega odbora Arhivskega društva Slovenije in član uredniškega odbora revije *Arhivi*. Do maja 2008 je bil predsednik, odtlej pa član upravnega odbora Inštituta za novejšo zgodovino. Od 28. februarja 2008 je član sveta Narodnega muzeja Slovenije. Je član Komisije za strokovne izpite in nazive v arhivski dejavnosti pri Arhivu Republike Slovenije in izpraševalec pri strokovnih izpitih v arhivski dejavnosti. Je član tričlanske strokovne komisije za arhivsko dejavnost Ministrstva za kulturo, pri Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo pa namestnik v komisiji za podeljevanje strokovnih nazivov na področju muzealstva in arhivov. Je član uredniškega odbora mednarodnih znanstvenih revij *Ekonomski i ekohistorija* in *Podravina. Časopis za multidisciplinarna istraživanja*, ki izhajata na Hrvaškem. Je predsednik Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja, ki je včlanjeno tudi v mednarodno združenje. Je član Projektne skupine za raziskovanje diplomatske zgodovine Srednje in Jugovzhodne Evrope v okviru Center for European perspective. Je član mednarodne Kommission für die Geschichte und Kultur der Deutschen in Südosteuropa. Je soavtor stalne razstave v gradu Turjak z naslovom *Protestantsko šolstvo na Slovenskem*. Pri Novi reviji sodeluje pri projektu izdelave slovenskega zgodovinskega atlasa. Raziskoval je v Arhivu Republike Slovenije, Nadškofijskem arhivu Ljubljana, Zgodovinskem arhivu Ljubljana, Zgodovinskem arhivu Celje, Pokrajinskem arhivu Maribor, Nadškofijskem arhivu Maribor, Zgodovinskem arhivu Ptuj, v Österreichisches Staatsarchiv, v Zentralarchiv des Deutschen Ordens in Stadtarchiv na Dunaju, v Steiermärkisches Landesarchiv in Diözesanarchiv Graz–Seckau v Gradcu, v Archivio archivescivile v Gorici in v Archivio diplomatico v Trstu ter v več župnijskih arhivih in knjižnicah ter zemljiškoknjižnih uradih.
- **S. Granda** je bil predsednik Znanstvenega sveta ZRC SAZU (do 26. 3.), predsednik strokovnega sveta Narodnega muzeja, član Strateškega sveta Vlade Republike Slovenije za znanost, kulturo in izobraževanje (do 20. 11.) in član uredniškega odbora *Kronike*. Je član Sveta za splošno izobraževanje, v okviru katerega je predsednik Komisije za učbenike, predsednik Programskega sveta RTV Slovenija in član Upravnega odbora Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.
- **K. Keber** je članica koordinacijskega odbora Historičnega seminarja ZRC SAZU in sourednica monografije *Historični seminar 6*, pri Arhivu Republike Slovenije je članica Komisije za sprejem pisnega strokovnega navodila za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega Psihiatrične klinike v Ljubljani, članica Komisije za strokovno–raziskovalne nazive v humanistiki v Arhivu Republike Slovenije, bila je članica Strokovne komisije za preveritev in evidentiranje osebnosti in dogodkov ter nabor lokacij za postavitev javnih spominskih obeležij in javnih plastik pri Mestni občini Ljubljana in članica uredniškega odbora revije *Gea*. Pri tematski številki *Kronike* o zgodovini Koroške je sodelovala kot strokovna sodelavka.
- **D. Kos** je redni član Institut-a für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien.
- **M. Kosi** je član uredniškega odbora inštitutske zbirke *Thesaurus memoriae* in član uredniškega odbora revije *Kronika*. Pri Novi reviji sodeluje pri projektu izdelave slovenskega zgodovinskega atlasa. Kot soavtor je sodeloval pri zgodovinsko–potopisnem dokumentarnem filmu *Po poteh prve križarske vojne A. D. 2007*. Od 14. –17. 10. se je udeležil mednarodnega simpozija »Europäische Städte im Mittelalter« na Dunaju, Avstrija.
- **N. Makuc** je od leta 2008 članica uredniškega odbora *Goriškega letnika*, ki ga izdaja Goriški muzej. Za potrebe Raziskovalne postaje ZRC SAZU in *Goriškega letnika* prevaja predavanja, govore in povzetke iz slovenskega v italijanski jezik ter lektorira italijanska besedila.
- **D. Mihelič** je članica uredniškega odbora revije *Annales*. Sodelovala je v pripravljalnem odboru »Mednarodnog znanstvenog skupa povodom 50. obljetnice osnutka Državnog arhiva u Pazinu i 220. obljetnice ukinuća Pićanske biskupije« v Pićnu, Gračiču in Pazinu ter v uredniškem odboru za zbornik prispevkov. Je članica odbora »Commission internationale pour l'histoire des villes«, odbora »Association internationale pour l'histoire des Alpes« in odbora Zgodovinskega društva za Južno Primorsko. Je članica habilitacijske komisije Univer-

ze na Primorskem in habilitacijske komisije Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem. Raziskovala je v Pokrajinskem arhivu Koper, in v njegovi podružnici Piran. 9. 2. se je v Zürichu (Švica) udeležila okrogle mize odbora »Commission internationale pour l'histoire des villes«, 20. 9. pa v Luzernu (Švica) okrogle mize odbora »Association internationale pour l'histoire des Alpes«.

- **M. Preinfalk** je odgovorni urednik revije *Kronika*.
- **P. Svolfšak** je članica Založniškega sveta Založbe ZRC, Koordinacijskega odbora Historičnega seminarja ZRC SAZU in upravnega odbora ustanove »Fundacija Poti miru v Posočju«. Je koordinatorka univerzitetnega študijskega programa »Kulturna zgodovina« na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V inštitutu v Ljubljani in v izpostavi v Novi Gorici je obsežna tematska knjižnica za vprašanja slovenske zgodovine. V Ljubljani se hrani tudi znanstveni del rokopisne in knjižne zapuščine Franca in Milka Kosa ter Boža Otorepca, v Novi Gorici pa Henrika Tume. V letu 2008 je knjižnica pridobila ali kupila okrog 200 knjižnih enot. Obiskalo jo je blizu 220 obiskovalcev, ki si je izposodilo 200 knjig.

Knjižnica Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici šteje 6344 enot, ki so vpisane v posebne inventarne knjige. Bibliotekarka Petra Kolenc je zaključila s pripravo inventarja knjižnice Henrika Tume, ki je objavljen v obliki kataloga.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Miha Preinfalk, Matjaž Bizjak: *Turjaška knjiga listin I. Listine zasebnih arhivov kranjske grofovske in knežje linije Turjaških (Auerspergov) 1 (1218–1400)*. (Thesaurus memoriae, Fontes 6), Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- ICMH International Congress of Military History: raziskovalno sodelovanje P. Svolfšak.
- Historial de la Grande Guerre, Péronne, Francija, 30. 6.–2. 7.: udeležba P. Svolfšak na pripravljalni delavnici pod pokroviteljstvom European Science Foundation.
- Laboratorio di Storia delle Alpi LabiSAIp, Mendrisio, Švica: sodelovanje D. Mihelič v okviru Association internationale pour l'histoire des Alpes.
- Institut für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: raziskovalno in publicistično sodelovanje D. Kosa.
- Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, Avstrija: raziskovalno in organizacijsko sodelovanje.
- Forschungsinstitut für Historische Grundwissenschaften, Karl–Franzens–Universität, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- International Society for Eighteenth-Century Studies, Gradec, Avstrija: sodelovanje B. Golca pri pripravah na kongres, ki bo v Gradcu leta 2011.
- Institut für Geschichte, Universität Klagenfurt, Celovec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Slovenska teološka akademija v Rimu, Italija: sodelovanje S. Grande na simpozijih.
- Česká akademie věd, Historický ústav, Praga, Brno, Češka: sodelovanje Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU z drugimi zgodovinskimi inštituti srednjeevropskih držav;
- Zavod za hrvatsku povijest, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje
- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, Hrvaška: sodelovanje B. Golca pri pripravah na simpozij o Varaždinu, ki bo leta 2009.
- Državni arhiv u Pazinu: sodelovanje D. Mihelič pri pripravi mednarodnega posvetovanja ob 50. obletnici ustanovitve Državnega arhiva u Pazinu in 220. obletnice ukinitve Pičenske škofije (Pičen, Gračiče, Pazin, 23. in 24. oktober 2008).

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Matjaž Bizjak

- *Turjaška knjiga listin I*. Predstavitev monografije, Mala dvorana ZRC SAZU, Ljubljana, 21. 10. in grad Turjak, Turjak, 23. 10.

Boris Golec

- *Meta Matijević, Novomeške hiše in ljudje*. Predstavitev monografije, Mestni muzej Ljubljana, Ljubljana, 22. 4.
- *Kdo in od kod je bil pravzaprav Primož Trubar? Trubarjev novi "rojstni list" in popravljena "osebna izkaznica"*. Referat na simpoziju »Novi pogledi na Primoža Trubarja in njegov čas«, Slovenska matica, Ljubljana, 9. 10.
- *O novih odkritjih v zvezi s Primožem Trubarjem*. Kratek intervju za TV dnevnik, TV Slovenija 1, 9. 10.

- *Korenito nova spoznanja o izvoru, imenu in identiteti Primoža Trubarja*. Referat na 34. zborovanju Zveze zgodovinskih društev Slovenije, Rogaška Slatina, 16. 10.
- *Nova odkritja o Trubarju*. Sodelovanje v televizijski oddaji »Preverjeno«, POP TV, 28. 10.

Stane Granda

- *Vera Kržišnik Bukič, Slovenci v Bosni in Hercegovini skozi pričevanja, spomine in literarne podobe: 1831–2007*. Predstavitev knjige, KLUB CD, Cankarjev dom, Ljubljana, 21. 2.
- *Zgodovina Slovencev od Pohlina do 1. svetovne vojne*. Referat na »7. slovenisches Suymposium«, Univerza v Gradcu, Gradec, Avstrija, 13. 3.
- *Nepravi človek v nepravem času*. Referat na IV. forumu za dialog med vero in kulturo »Resnica vas bo osvobodila – Škof dr. Gregorij Rožman in njegov čas«, Lovran pri Opatiji, Hrvaška, 5. 4.
- *Meta Matijević, Novomeške hiše in ljudje*. Predstavitev knjige, Dolenjski knjižni sejem, Novo mesto, 14. 5.
- *Vloga Inštituta za zgodovino Cerkev v slovenski historiografiji*. Govor ob 30. letnici Inštituta za zgodovino Cerkev, Teološka fakulteta, Ljubljana, 20. 5.
- *»Ne vroče ne hladno« v slovensko-hrvaških odnosih 19. stoletja*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Slovensko-hrvaški odnosi skozi zgodovino«, Pokrajinski muzej Maribor, Maribor, 23. 5.
- *Zgodovina kot učiteljica univerzalne odličnosti*. Referat na 20. forumu odličnosti in mojstrstva Otočec 2008 »Univerzalna odličnost kot nova paradigma uspešnega sodelovanja med državami in kot motivacija za zdravo življenje in uspešno delo«, hotel Šport, Otočec, 23. 5.
- *Vodopivstvo kot slovenski kulturni fenomen*. Slavnostni nagovor ob 55. letnici Primorskega pevskega zbora Vinko Vodopivec, Zemono-Vipava, 23. 5.
- *Jezik ali država?* Referat na simpoziju »Jeziki, identitete, pripadnosti med središči in obdobji. V počastitev 500. obletnice rojstva Primoža Trubarja«, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, 5.–7. 6.
- *Razvoj narodne zavesti v Slovenskih goricah sredi 19. stoletja*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Slovenske gorice v revolucionarnem letu 1848 za Zedinjeno Slovenijo«, Kulturni dom Lenart, Lenart, 12. 6.
- *1848 in 1868: problem kontinuitete in diskontinuitete*. Predavanje na znanstvenem simpoziju »140 let prvega slovenskega tabora 1868–2008«, Golarjeva hiša, Ljutomer, 7. 8.
- *Reformacija. Glavno orožje kulturnega boja med Slovenci*. Predavanje na znanstvenem simpoziju »Trubarjev simpozij v Rimu, Slovenik, Rim, Italija, 19. 9.

Miha Kosi

- *Od Ljubljane do Jeruzalema A.D. 2007 : po poti prve križarske vojne*. Predavanje v okviru "Historičnega seminarja", ZRC SAZU, Ljubljana, 5. 2.
- *Stadtgründung und Stadtwerdung. Probleme und Beispiele aus dem slowenischen Raum*. Predavanje na »25. Österreichischer Historikertag 2008«, St. Pölten, Avstrija, 18. 9.

Katarina Keber

- *Čas kolere : epidemije kolere na Kranjskem v 19. stoletju*. Predstavitev knjige v okviru »Muzejskih dogodkov Notranjskega muzeja Postojna«, Kulturni dom Slavina, Slavina, 16. 5.

Darja Mihelič

- *Word vs. object. Methodological reflections on the relationship between history and archaeology*. Predavanje na posvetovanju »Geschichte und Archäologie: Disziplinäre Interferenzen«, Lehrstuhl für Kunstgeschichte und Archäologie des Mittelalters, Zürich, Švica, 8. 2.
- *Piransko ribolovno območje skozi čas*. Predavanje na klubskem večeru Društva univerzitetnih profesorjev, dom DUP, Ljubljana, 3. 4.
- *Humanistische Geschichtsschreibung über die frühmittelalterliche Geschichte des slowenischen Raumes*. Predavanje na posvetovanju »Tu felix Europa: der Humanismus bei den Slowenen und seine Ausstrahlung in den mitteleuropäischen Raum«, Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj, Avstrija, 11. 4.
- *Ribič, kje zdaj tvoja barka plava? : piransko ribolovno območje skozi čas*. Predstavitev znanstvene monografije, Foresterija Fakultete za humanistične študije Koper, Koper, 22. 4.
- *Die Grenze an der Küste Istriens und das Fischereigebiet von Piran im Wandel der Zeit*. Vabljen predavanje, Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju / Slowenisches Wissenschaftsinstitut in Wien, Dunaj, Avstrija, 6. 5.
- *Mejo na Dragonji določili v NOB: ribič, kje zdaj tvoja barka plava – delo zgodovinarke Darje Mihelič, ki pojasnjuje genezo zapletov v Piranskem zalivu*. Intervju, Primorske novice, 7. val, str. 18, 9. 5.
- *Slovensko-hrvaški odnosi in ribolovne pristojnosti nad Piranskim zalivom v preteklosti*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Slovensko-hrvaški odnosi skozi zgodovino«, Pokrajinski muzej Maribor, Maribor, 23. 5.
- *Dr. Darja Mihelič*. Oddaja »Podobe znanja«, 3. program (program ARS) Radia Slovenija, 17. 10.
- *Prispevek k zemljiškoposestni strukturi srednjeveške Istre (s poudarkom na posesti Freisinške škofije)*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem posvetovanju ob 50. obletnici nastanka Državnega arhiva v Pazinu in ob 220. obletnici ukinitve Pičanske škofije, Pičan, Gračiče, Državni arhiv, Pazin, Hrvaška, 24. 10.

- *Piranski zaliv - jabolko spora med sosedama? = Golfo di Pirano – il pomo della discordia tra vicini?*. Predavanje ob 20. obletnici delovanja Zgodovinskega društva za južno Primorsko pri okrogli mizi »Zgodovina slovensko–hrvaških odnosov«, knjižnica Znanstveno-raziskovalnega središča Univerze na Primorskem, Koper, 24. 11.

Neva Makuc

- *Izvestja št. 4 in delo na Raziskovalni postaji ZRC SAZU v Novi Gorici*. Predstavitev v sklopu predavanj »Zgodbe naših prednikov«, Ustvarjalna delavnica Abram, Pedrovo, 24. 2. in predstavitev v Goriškem muzeju, grad Kromberk, 18. 3.
- *Dante onstran domoznanstva na Tolminskem*. Oddaja »Arsov logos«, 3. program (program ARS) Radia Slovenija, 8. 7.

Miha Preinfalk

- *Rihard Ursini grof Blagaj in njegova rodbina*. Referat na simpoziju »Rihard Ursini Blagaj v slovenski kulturi«, Polhov Gradec, 16. 5.

Petra Svoljšak

- *Slovensko-hrvaški stiki med prvo svetovno vojno v luči obrambe zahodne slovenske narodne meje*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Slovensko-hrvaški odnosi skozi zgodovino«, Pokrajinski muzej Maribor, Maribor, 23. 5.
- *Slovenian memory of WWI / Prva svetovna vojna v slovenskem spominu*. Vabljen predavanje na delavnici »The Changing Memory of Great War«, Kobarid, 29. 8.
- *The Italian military occupation of Slovene ethnic territory during World War I*. Prispevek na »34th Congress of the International Commission of Military History: Military conflicts and civil populations«, Trst, Italija, 2. 9.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Matjaž Bizjak

- Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv) in Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj, Avstrija, 3.–7. 3.: raziskovalno delo.

Boris Golec

- Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv in Hofkammerarchiv), Zentralarchiv des Deutschen Ordens, Stadtarchiv Wien, Dunaj, Avstrija, 7.–12. 4., 28.–30. 5., 21.–26. 9.: raziskovalno delo.
- Steiermärkisches Landesarchiv in Diözesanarchiv Graz–Seckau, Gradec, Avstrija, 24. 1., 27. 11.: raziskovalno delo.
- Archivio archivescivile Gorizia, Gorica, Italija, 21. 2.: raziskovalno delo.
- Archivio diplomatico Trieste, Trst, Italija, 1. 7.: raziskovalno delo.

Katarina Keber

- Österreichische Nationalbibliothek in Österreichisches Staatsarchiv (Allgemeines Verwaltungsarchiv), Dunaj, Avstrija, 1.–6. 4.: raziskovalno delo.

Neva Makuc

Redno raziskovalno delo v arhivih in knjižnicah v Gorici, Vidmu in San Daniele del Friuli. Vzdržuje stike z goriško Biblioteca Statale Isontina in videmsko Deputazione di storia patria del Friuli.

Miha Preinfalk

- Zasebni arhiv grofov Thurn-Valsassina, Pliberk, Avstrija, 10. 1., 7. 5.: raziskovalno delo.
- Zasebni arhiv grofov Auerspergov, Reideben, Avstrija, 28. 3.: raziskovalno delo.
- Kärntner Landesarchiv, Celovec, Avstrija, 23. 4.: raziskovalno delo.
- Österreichisches Staatsarchiv, Dunaj, Avstrija, 10.–14. 11.: raziskovalno delo.

Klaudija Sedar

- Nadškofijski arhiv, Zagreb, Hrvaška, 2. 12.: raziskovalno delo.

Petra Svoljšak

- Raziskovalni center Historial de la Grande Guerre, Péronne, Francija, 30. 6.–2. 7.: študijski obisk.

PEDAGOŠKO DELO

Boris Golec

- *Arhivistika I* in *Arhivistika II*. Predavanja za 3. in 4. letnik, Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (2 magistranda).

Stane Granda

- *Kulturna zgodovina*. Predavanja za 1. letnik na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Zgodovina uprave na Slovenskem*. Predavanja za 1. letnik na Fakulteti za upravo Univerze v Ljubljani (izbirni predmet).
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju na Oddelku za slovenistiko in Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in Fakulteti za podiplomske državne in evropske študije, Brdo pri Kranju.

Dušan Kos

- *Pomožne zgodovinske vede*. Predavanja za 2. letnik na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.
- Sodelovanje na podiplomskem študiju na isti fakulteti.

Darja Mihelič

- *Zgodovina srednjega veka*. Predavanja za 4. letnik na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Vzpon in propad kulturnih in gospodarskih središč Sredozemlja*. Predavanja za 1. letnik na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.
- *Obča zgodovina srednjega veka*. Predavanja za 2. letnik na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem.
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Mariboru (1 doktorandka).

Miha Preinfalk

- *Slovenska zgodovina do konca 18. stoletja*. Predavanja za 2. letnik na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.

Klaudija Sedar

- *Zdravstvena terminologija*. Predavanja za 2. letnik na Srednji zdravstveni šoli Murska Sobota.

Petra Svolfšak

- *Pregled slovenske zgodovine II*. Predavanja v okviru študijskega programa »Slovenistika«, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici (izbirni predmet 2. letnik).
- *Svetovne vojne 20. stoletja*. Predavanja v okviru študijskega programa »Kulturna zgodovina«, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici (izbirni predmet 1. letnik).
- *Nacionalno in prva svetovna vojna*. Zgodovinski modul »Spomin in historični perspektivi«, Podiplomska šola Primerjalni študij idej in kultur, Univerza Nova Gorica in ZRC SAZU (3 doktorandke).
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (3 magistrandi).
- Direktorica univerzitetnega študijskega programa *Kulturna zgodovina*, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Boris Golec je mentor dvema doktorandoma, somentor doktorandki, mentor trem magistrandom na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Stane Granda je mentor doktorandki, mladi raziskovalki na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa ZRC SAZU in doktorandki na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici ter komentor doktorandu na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, magistrandu na Fakulteti za podiplomske državne in evropske študije, Brdo pri Kranju, magistrandki na Inštitutu za slavistiko (Institut für Slawistik, Geisteswissenschaftliche Fakultät), Univerze v Gradcu, Avstrija, in magistrandki na Filozofski fakulteti Univerze v Brnu, Češka republika.

Darja Mihelič je mentorica mladi raziskovalki doktorandki na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa ZRC SAZU.

Petra Svolfšak je mentorica mlademu raziskovalcu doktorandu na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa ZRC SAZU.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://zimk.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Milko Kos Historical Institute researches Slovene history from the Early Middle Ages until the end of the First World War. Its work is divided into four activities: publishing the sources for the Slovene history; topography and civilization of the Slovene territory; economic and social history; the problems dealing with Slovene history of the 19th and of the first half of the 20th Century.

In the year 2008 researchers worked on one programme (Basic Research of Slovene Cultural Past) and nine projects: Medieval and Early Modern Written Heritage in Slovenia - Editions of Charters; For Freedom of the Homeland. The Front in Julian Alps 1915–1917; Soldiers from Slovenian territory on foreign soil in the past times; Elenchus fontium historiae Slovenicae urbanae – Publication of sources for Slovene urban history; Economic and social position of Slovenes during the transition from fevdalism to capitalism; Constancies and Ruptures in the History of the Slovene Territory; The Land beneath; Unknown 17th and 18th century manuscripts of Slovenian literature: information-technology aided register, scholarly editions and analyse; Archival Sources for the History of Urbanism and Architecture in Slovenia (16th to 19th Century).

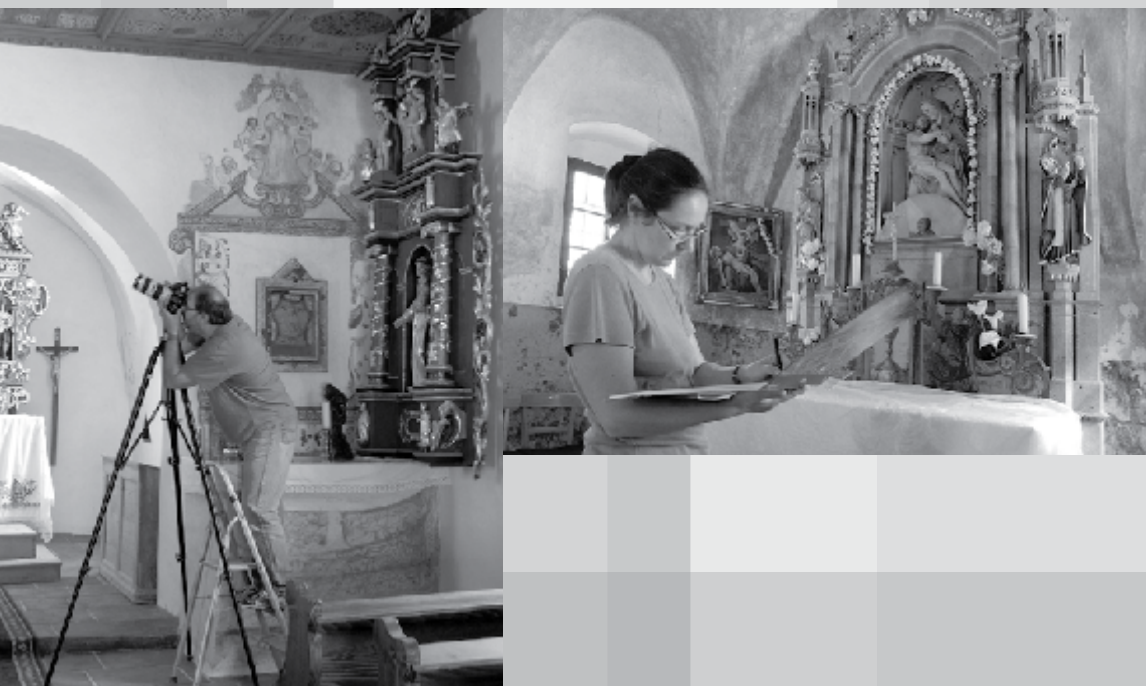
The Institute publishes a series *Thesaurus Memoriae*, which is divided in two parts, *Dissertationes* and *Fontes*. The monograph of Miha Preinfalk and Matjaž Bizjak: *Turjaška knjiga listin I. Listine zasebnih arhivov kranjske grofovske in knežje linije Turjaških (Auerspergov) 1 (1218–1400) / The Auersperg chronicles I. Documents from the private archives of the Carniolian comital and princely branches of the Auersperg family* was issued in the series *Fontes*.

The Institute is acquainted with the historical literature relevant for its work. The bibliography of the year 2008 is written by the help of the COBISS computer program.

The Institute has a large library containing books substantial for Slovene history, also including the scientific part of Milko Kos's and Henrik Tuma's private libraries. The latter is placed in the Research station of ZRC SAZU in Nova Gorica.

The Institute cooperates closely with several important scientific institutions on the other European countries (Austria, Croatia, Italy, Germany, Switzerland, Czech Republic). The Institute researchers take an active part in various scientific tasks in and outside the Institute. Many collaborators of the Institute take part in the process of study and postgraduate study at the University of Ljubljana, Koper and Nova Gorica. In the year of 2008 the collaborators of the Institute gave several lectures on different subjects in Slovenia and abroad.

- 1 Barbara Murovec
- 2 Ana Lavrič
- 3 Helena Seražin
- 4 Franci Lazarini
- 5 Mija Oter Gorenčič
- 6 Andrej Furlan
- 7 Alenka Klemenc
- 8 Blaž Resman
- 9 Romana Zajc
- 10 Damjan Prelovšek

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Stane Gabrovec, akad. prof. dr. Biba Teržan, doc. dr. Blaž Resman (predsednik, od 12. 11.),
doc. dr. Ana Lavrič (podpredsednica, od 12. 11.), doc. dr. Barbara Murovec, dr. Damjan Prelovšek (do 11. 11.),
doc. dr. Helena Seražin.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: doc. dr. Barbara Murovec, višja znanstvena sodelavka.

Znanstveni svetniki: doc. dr. Ana Lavrič, doc. dr. Blaž Resman, prof. dr. Jure Mikuž (d. d. r.), dr. Damjan Prelovšek (d. d. r.).

Višja znanstvena sodelavka: izr. prof. dr. Marjeta Ciglenečki (d. d. r.).

Znanstvena sodelavka: doc. dr. Helena Seražin (od 1. 10. 4/5 delovnega časa).

Samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki: Alenka Klemenc.

Asistentka z doktoratom: dr. Mija Oter Gorenčič (od 11. 6.).

Asistenti: Tina Košak, Franci Lazarini, Mina Mušinović (od 1. 10., izv. 17. 10.), Nataša Ivanović (od 1. 10., izv. 17. 10.), Uroš Lubej (od 1. 3., d. d. r.).

Samostojna strokovna sodelavka: mag. Romana Zajc (od 1. 9. 1/5 delovnega časa).

Strokovni sodelavec: Andrea Furlan.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru

Vodja raziskovalnega programa: B. Murovec.

Sodelavci: M. Ciglencečki, N. Ivanović, A. Lavrič, F. Lazarini, T. Košak, M. Mušinović, M. Oter Gorenčič, D. Prelovšek, B. Resman, H. Seražin.

V okviru raziskav srednjega veka se je nadaljevalo preučevanje romanske in zgodnjegotske stavbne plastike na Slovenskem. Raziskovanje se je osredotočilo na samostansko arhitekturo in stavbno plastiko meniških redov, ki so bili v 12. in 13. stoletju prisotni na današnjih slovenskih tleh. V tem okviru se je nadaljeval temeljit študij primerjalnih spomenikov v drugih evropskih državah. Nekaj časa je bilo posvečenega tudi ikonografski tematiki (M. Oter Gorenčič). V italijanskih, avstrijskih in slovenskih arhivih ter na terenu so potekale raziskave o renesančni utrdbeni arhitekturi na Slovenskem, predvsem o italijanskem arhitektu Giovanniju Pieroniju, ter raziskave o beneškem arhitektu Giorgiu Massariju. Z dokumentiranjem spomenikov in zbiranjem arhivskih virov so se nadaljevale raziskave renesančne in baročne arhitekture na Primorskem in v osrednji Sloveniji (H. Seražin). Nadaljevale so se raziskave kiparskega deleža v rezbarski cerkveni opremi 17. stoletja, raziskave baročnega kiparstva 18. stoletja pa so se osredotočile na dolensko-posavsko področje in izpostavile Krško kot pomemben umetnoobratni center (B. Resman). Raziskovanje slikarstva, risbe in grafike 17. in 18. stoletja na Slovenskem je bilo posvečeno predvsem ljubljanskemu slikarstvu, tako imenovanemu Valvasorjevemu krogu in stropnemu slikarstvu Štajerske v evropskem kontekstu (B. Murovec). Nadaljevale so se raziskave evropskih umetnostnih zvez ljubljanskih škofov in kulturnozgodovinskih podlag nastanka nekaterih ključnih ljubljanskih baročnih spomenikov (A. Lavrič). V okviru raziskav profanega slikarstva zgodnjega novega veka je bil poudarek na dokumentaciji in umestitvi tihožitij in žanrskih del iz slovenskih javnih in zasebnih zbirk v širši evropski slogovno-ikonografski kontekst. Nadaljevalo se je dokumentiranje omemb žanra in tihožitij v zapuščinskih inventarjih in analiziranje plemiških slikarskih zbirk v 17. in 18. stoletju. Raziskave so segle tudi na področje ikonografije žanra v slovenskem slikarstvu zgodnjega novega veka (T. Košak). Na področju raziskav arhitekture 19. stoletja na Štajerskem in Kranjskem se je nadaljevalo evidentiranje spomenikov, posebna pozornost pa je bila namenjena župnijski cerkvi v Smedniku ter vprašanju percepcije historistične arhitekture pri sočasnih pisarjih, kot so npr. Graus, Flis, Stegenšek, Smrekar (F. Lazarini). Nadaljevale so se raziskave o arhitektu Jožetu Plečniku (D. Prelovšek). Raziskave so potekale tudi o zgodovini fotografije na Slovenskem in o opusih več novejših avtorjev z območja severovzhodne Slovenije, katerih delo je v mnogočem vezano na druge evropske države (rodbina Kasimir-Oeltjen, France Mihelič, Stojan Kerbler) (M. Ciglencečki).

Plemeniti meceni

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: B. Resman.

Sodelavci: T. Košak, A. Lavrič, U. Lubej, B. Murovec, H. Seražin.

Potekalo je zbiranje gradiva in raziskovanje po posameznih projektih sklopov, zlasti na temo plemiškega mecenstva v okviru ljubljanske baročne umetnosti. Od relevantnega arhivskega gradiva so se preučevali predvsem testamenti in zapuščinski inventarji v Arhivu Slovenije. Raziskana je bila mecenska dejavnost kranjskih deželnih stanov v 17. stoletju ter Jakoba in Katarine Schellenburg na začetku 18. stoletja, raziskave pa so se dotaknile tudi ljubljanskega Karlovega kolegija, katerega najzaslužnejši mecen je bil Janez Anton Dolničar pl. Thalberg, namenjen pa je bil vzgoji in izobraževanju plemiške mladine.

Ikonografske raziskave in vključitev slovenske umetnostne dediščine v informacijski sistem ICONCLASS

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Lavrič.

Sodelavci: A. Klemenc, T. Košak, B. Murovec, J. Mikuž, M. Oter Gorenčič, B. Resman, H. Seražin, R. Zajc.

V letu 2008 se je nadaljevalo prevajanje sistema ICONCLASS in raziskovalno delo na posameznih ikonografskih temah. Od srednjeveških je bil izpostavljen motiv človeka požirajočega zmaja, ki ga v romanski stavbni plastiki pogosto najdemo na kapitelnih nakladah, na fasadah cerkva, na vratnih podbojih, lunetah itd. v pomenu boja proti zlu in kot moralni opomin gledalcu. Motiv je bil pri nas prepoznan na reliefu z gradu Cmurek, ki je doslej veljal za upodobitev Jeze. Med zgodnjenovoveškimi temami so bile ikonološko obravnavane podobe starosti iz Valvasorjeve grafične zbirke (VZ X, VZ XI). Študija o teh upodobitvah je v zvezi z ikonografijo starosti podala tudi novo interpretacijo slike Kmečka družina neznanega flamskega mojstra 18. stol. (Narodna galerija, Ljubljana). Od vsebin, ki so bistveno zaznamovale evropsko umetnost novega veka, je bila pozornost posvečena tudi svetniški ikonografiji, predvsem na Slovenskem zelo razširjenim upodobitvam sv. Janeza Nepomuka. Osvetljena je bila tudi vsebina znamenitega portala ljubljanskega semenišča, ki doslej še ni bil celostno ikonografsko interpretiran. Izsledki so bili delno objavljeni v obliki znanstvenih razprav.

Zbirateljstvo v zgodnjem novem veku: J. V. Valvasor in O. F. Buchheim

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Lavrič.

Sodelavke: B. Murovec, A. Klemenc, R. Zajc.

Raziskave so se osredotočile na vlogo in pomen J. V. Valvasorja in O. F. Buchheima kot dveh najpomembnejših umetnostnih zbirateljev zgodnjega novega veka na Kranjskem. Valvasor, doslej znan predvsem kot historiograf in založnik, se je izkazal kot izjemna osebnost tudi na področju zbirateljstva. Analiza njegovih grafičnih albumov je razkrila, da je bil povezan z založniki, knjigotržci in umetniki po Evropi (od Italije do Nizozemske). Izpostaviti velja, da je v njegovi kolekciji ohranjenih več izjemnih, redkih ali doslej v evropskih zbirkah še neevidentiranih grafičnih listov.

Kot zbiratelj evropskega formata se je izkazal tudi ljubljanski škof O. F. Buchheim, ki je gojil stike z umetniki in umetnostnimi trgovci na obsežnem področju svojega pastoralnega delovanja. Svoje rezidence je opremil z dragocenimi slikarskimi zbirkami. Zadnja študija v okviru omenjenega projekta je bila posvečena njegovi salzburški in passavski postojanki.

Umetnostna podoba Ljubljane – valorizacija (ogrožene) dediščine

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: B. Murovec.

Sodelavci: A. Furlan, A. Lavrič, B. Resman, H. Seražin.

Začela se je pripravljati metodologija za valorizacijo umetnostne dediščine Ljubljane, na podlagi katere bi lahko ne le dokumentirali, ampak tudi zaščitili in ohranili umetnostne spomenike, ob temeljitem poznavanju njihovega pomena.

Umetnostna topografija Slovenije

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: B. Resman.

Sodelavci: A. Furlan, M. Oter Gorenčič, H. Seražin.

Nadaljevalo se je terensko delo z natančno fotodokumentacijo ter izmero in izrisom tlorisov spomenikov, vzporedno so tekle arhivske raziskave in preverjanje dosedanjih objav. Topografija UE Kočevje je bila (razen tlorisov nekaterih spomenikov, ki še manjkajo) zaključena in redakcijsko pripravljena za tisk. Za topografijo UE Jesenice je opravljena glavnina arhivskega in terenskega raziskovalnega dela, dopolniti je treba še fotografsko dokumentacijo nekaterih spomenikov in izrisati večino tlorisov. Nadaljevalo se je tudi preliminarno raziskovalno delo na topografiji ostalih izbranih upravnih enot.

Slovenska recepcija evropske kulture: Valvasorjeva grafična zbirka (CRP »Konkurenčnost Slovenije« 2006–2013)

Vodja projekta: B. Murovec.

Sodelavci: A. Klemenc, A. Lavrič, J. Mikuž, B. Resman.

V okviru dveletnega projekta se je nadaljevalo raziskovalno delo za pripravo faksimiliranih izdaj zvezkov Valvasorjeve grafične zbirke. Opravljeno je bilo raziskovalno delo v tujini kot osnova za kritično izdajo vira.

Izdelava in demonstracija modela za načrtovanje ohranjanja umetnostnozgodovinske dediščine v vojnih spopadih (CRP »Znanje za varnost in mir« 2006–2010)

Vodja projekta: B. Murovec.

Sodelavci: A. Klemenc, A. Furlan, A. Lavrič, M. Oter Gorenčič, B. Resman, H. Seražin (v sodelovanju s Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani in Gradbenim inštitutom ZRMK d.o.o.).

Zasnovana je bila metodologija za dokumentiranje, obnovo, zaščito in varovanje kulturne dediščine v primeru naravnih katastrof, vojne in terorističnega napada ali ogroženosti posameznih spomenikov. V skladu s programom je potekala obdelava posameznih spomenikov z umetnostnozgodovinskega, gradbenega ali obrambnega vidika, analizirana so bila relevantna določila mednarodnega prava. Fotodokumentacija predstavlja osnovo za nadaljnje raziskave in za restavratorske posege. Vzpostavljenih je bilo 70 osnovnih dokumentov cerkva, ob čemer model omogoča vključevanje novih spomenikov.

Umetnostne povezave med slovenskimi in češkimi deželami od 15. do 20. stoletja

Vodji bilateralnega raziskovalnega projekta: B. Murovec, dr. Martin Mádl.

Sodelavci: A. Lavrič, M. Oter Gorenčič, U. Lubej, dr. Ivan P. Muchka, dr. Tomáš Winter, dr. Michal Šroněk, mag. Sylva Dobalová, dr. Martin Krummholz, dr. Jana Zapletalová, doc. dr. Lubomir Konečný, dr. Milada Studničková, dr. Tat'ána Petrasová.

V letu 2008 je bil projekt zaključen (nosilec na češki strani: Ústav dějin umění Akademie věd České republiky). Potekalo je raziskovanje skupnih tem na področju srednjeveške umetnosti in umetnosti zgodnjega novega veka.

Umetnostne povezave med Dunajem in Ljubljano v zgodnjem novem veku

Vodji bilateralnega raziskovalnega projekta: B. Murovec, dr. Herbert Karner.

Sodelavci: A. Lavrič, M. Oter Gorenčič, dr. Werner Telesko, dr. Erwin Pokorny.

V okviru projekta (nosilec na avstrijski strani je Kommission für Kunstgeschichte, Österreichische Akademie der Wissenschaften) je potekalo raziskovanje skupnih tem s področij srednjeveške in baročne umetnosti.

Slikar Simone Gionima med Ljubljano in Moravsko

Vodji projekta: B. Murovec, J. Zapletalová.

V okviru bilateralnega projekta (nosilec na češki strani je Universita Palackého v Olomouci, Katedra dějin umění) je potekalo raziskovalno delo na Moravskem.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Redno poteka zbiranje dokumentarnega gradiva za umetnostno zgodovino slovenskega ozemlja (A. Furlan, A. Klemenc, A. Lavrič, F. Lazarini, T. Košak, B. Murovec, M. Oter Gorenčič, B. Resman, H. Seražin, R. Zajc), ki obsega dopolnjevanje in urejanje kartotek in fototeke: *topografska kartoteka spomenikov, kartoteka umetnikov, fototeka, specialne kartoteke*. Podatki se zbirajo po literaturi in arhivih ter s terenskim delom. Poleg dopolnjevanja kartotečnih evidenc se vzpostavlja tudi računalniško vodena dokumentacija, ki se je v letu 2008 dopolnjevala.

Fotodokumentarno delo na terenu je obogatilo fototeko za več tisoč posnetkov (predvsem v digitalni obliki).

Nadaljuje se digitalizacija in obdelava materiala za vzpostavitev informacijske baze podatkov in s tem za spletno predstavitev Steletove krajevne kartoteke. V letu 2008 so bili na novo evidentirani neurejeni Steletovi zapisi naselij. V bazo podatkov je bilo vnešenih 294 objektov in narejenih 367 skenov. Istočasno so bile od originalov ločene kopije Steletovih terenskih zapiskov (R. Zajc).

Potekalo je koordiniranje nabora in priprave gesel o starejših slovenskih umetnikih za *Allgemeines Künstlerlexikon*.

- **M. Ciglencečki** je bila članica uredniškega odbora štirih števil revije *Umetnostna kronika*.
- **A. Furlan** je pomagal pri uredništvu 13. letnika revije *Acta historiae artis Slovenica*.
- **A. Klemenc** je bila članica uredniškega odbora 13. letnika revije *Acta historiae artis Slovenica*.
- **A. Lavrič** je bila članica uredniškega odbora 13. letnika revije *Acta historiae artis Slovenica*.
- **B. Murovec** je sodelovala kot konzultantka z Restavratorskim centrom Slovenije pri obnovi slik iz ljubljanskega uršulinskega samostana, slike sv. Miklavža iz Novega mesta in frančiškanskih slik. Pripravila je 3. posvet slovenskih umetnostnih zgodovinarjev in mednarodno konferenco o baročnem stropnem slikarstvu. Bila je urednica štirih števil *Umetnostne kronike* in članica uredniškega odbora 13. letnika revije *Acta historiae artis Slovenica*.
- **M. Oter Gorenčič** je bila članica uredniškega odbora štirih števil *Umetnostne kronike*.
- **D. Prelovšek** kot strokovni konzultant sodeluje pri evalviranju umetnostnozgodovinskih projektov pri Češki Grantovi agenturi v Pragi. Je tudi član iniciativnega odbora Evropske znanstvene fundacije za preučevanje likovne umetnosti pri EU. Bil je član uredniškega odbora 13. letnika revije *Acta historiae artis Slovenica*.
- **B. Resman** je sodeloval z Restavratorskim centrom Slovenije kot član konzultantske skupine za obnovo fasadne plastike na minoritski cerkvi na Ptuj in v komisiji za obnovo velikega oltarja v župnijski cerkvi v Polhovem Gradcu. S strokovnimi nasveti je pri obnovah baročne cerkvene opreme sodeloval tudi z drugimi restavratorskimi delavnicami. Bil je član uredniškega odbora 13. letnika revije *Acta historiae artis Slovenica* in štirih števil *Umetnostne kronike*.
- **H. Seražin** je z Zavodom za varstvo kulturne dediščine RS, OE Ljubljana sodelovala v konzultantski skupini za obnovo hiše na Gornjem trgu 13. Bila je urednica 13. letnika revije *Acta historiae artis Slovenica*.

Inštitutski raziskovalci svetujejo umetnostnim zgodovinarjem, strokovnjakom z drugih področij humanistike in družboslovja ter študentom umetnostne zgodovine, ki pogosto iščejo pomoč na inštitutu.

Poletna šola

Pod vodstvom H. Seražin je bila organizirana druga poletna šola za univerzitetne študente *Spoznavanje metod terenskega dela za pripravo umetnostne topografije*, ki je potekala v Piranu, Kopru in okolici, 30. 6.–5. 7. 2008. Udeleženci poletne šole so se seznanili z raziskovalnim delom v arhivih in knjižnicah in se naučili praktičnega topografskega dela na terenu. Na šoli so s predavanji sodelovali izbrani strokovnjaki z različnih področij, med njimi inštitutski sodelavci A. Furlan, B. Resman in H. Seražin.

Razstava

Preporod zmagoslavja. Giulio Quaglio v ljubljanski stolnici in restavratorski posegi na oboku / La Rinascita del Trionfo. L'opera di Giulio Quaglio nella cattedrale di Lubiana ed il restauro della volta. Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji / Istituto Italiano di Cultura, Ljubljana, 16.–24. 10. (v sodelovanju z Restavratorskim centrom ZVKDS).

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Umetnostna zgodovina, znanost za danes? Zgodovina stroke, terminologija in topografija*. 3. posvet slovenskih umetnostnih zgodovinarjev, posvečen 50. obletnici smrti Izidorja Cankarja, Atrij ZRC, Ljubljana, 18.–19. 4.
- *Stropno slikarstvo okoli leta 1700. Javna in zasebna pobožnost v mestih srednje Evrope in severne Italije / Ceiling Painting around 1700. Public and Private Devotion in the Towns of Central Europe and North Italy*. Mednarodni simpozij v organizaciji Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta in Raziskovalne skupine za baročno stropno slikarstvo v srednji Evropi, Ljubljana 16.–18. 10.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Klemenc.

Bibliotečno obdelani fond se je v letu 2008 povečal za 316 enot, pridobljenih je bilo še 112 publikacij, ki še niso bile oddane v obdelavo. Knjižnico je obiskalo 72 zunanjih uporabnikov, ki so v čitalnici uporabili 79 enot, na dom pa so si izposodili 138 knjižnih enot.

V okviru dela s Steletovo zapuščino je bil zaradi izgube že zbranih podatkov iz računalnika na novo pripravljen seznam korespondentov, dopolniti ga je treba še s podatki o številu pisemskih enot. V inštitutski knjižnici sta januarja oz. avgusta opravili del obvezne prakse (skupaj 4 dni) dve študentki bibliotekarstva z ljubljanske Filozofske fakultete. Za sprotne potrebe inštituta je potekalo prevajalsko delo, jezikovni pregledi besedil in urejanje domače spletne strani v slovenskem in angleškem jeziku.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Acta historiae artis Slovenica*, 13, 237 str.
- *Umetnostna kronika*, 18–21.

MEDNARODNO SODELOVANJE

Članstvo v RIHA (International Association of Research Institutes in the History of Art) (<http://www.riha-institutes.org/>).

Sodelovanje v raziskovalni skupini Baroque Ceiling Painting in Central Europe (http://baroque_ceiling.udu.cas.cz).

V letu 2008 so imeli raziskovalci inštituta mdr. stike z naslednjimi tujimi institucijami:

- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Kommission für Kunstgeschichte, Dunaj, Avstrija.
- Institut für Kunstgeschichte der Universität Wien, Dunaj, Avstrija.
- Alte Galerie, Steiermärkisches Landesmuseum Joanneum, Gradec, Avstrija.
- Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, Praga, Češka republika.
- Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, Hrvaška.
- Valvasorova zbirka Nadbiskupije zagrebačke, Zagreb, Hrvaška.
- Villa I Tatti, Firenze, Italija.
- Università Ca' Foscari di Venezia, Dipartimento di Storia e Critica delle Arti »Giuseppe Mazzariol«, Benetke, Italija.
- Università degli Studi di Udine, Dipartimento di Storia e Tutela dei Beni Culturali, Videm, Italija.
- Centro Internazionale di Studi di Architettura Andrea Palladio, Vicenza, Italija.
- Istituto per le Ricerche di Storia Sociale e Religiosa, Vicenza, Italija.
- Universität München, Institut für Kunstgeschichte, München, Nemčija.
- Zentralinstitut für Kunstgeschichte, München, Nemčija.
- Università degli studi di Trieste, Dipartimento Storia e Storia dell'Arte, Trst, Italija.
- Università IUAV di Venezia, Dipartimento di Storia dell'Architettura, Benetke, Italija.
- Istituto Internazionale di storia economica »F. Datini«, Prato, Italija.
- Stirling Committee of the European Science Foundation, Bruselj, Belgija.
- Česká Grantova agentura, Praga, Češka republika.
- Kunsthistorisches Institut Florenz, Max-Planck-Institut, Firenze, Italija.
- Karel-Franzes Universität, Institut für Kunstgeschichte, Gradec, Avstrija.
- Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie, Haag, Nizozemska.
- Universiteit van Amsterdam, Nizozemska.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Marjeta Ciglenečki

- *Viri za topografijo Ptujске Gore*. Predavanje na »3. posvetu slovenskih umetnostnih zgodovinarjev«, Atrij ZRC, Ljubljana, 18. 4.
- *Short presentation of Ptuj and its international activities in the field of heritage protection / Kratka predstavitev Ptuja in njegovih mednarodnih aktivnosti na področju varstva dediščine*. Vabljen predavanje na simpoziju »Old Town – Worries vs. Privileges«, Ptuj, 25.–27. 9.
- *Vera Blumenau Simonič v Ažbetovi šoli*. Predavanje na znanstvenem simpoziju ob dvestoti obletnici ustanovitve umetnostne akademije v Münchnu »München in slovensko slikarstvo 1800–1918«, Ljubljana, Narodna galerija, 4. 10.

Andrea Furlan

- *Fotografija in umetnostna topografija*. Predavanje na »3. posvetu slovenskih umetnostnih zgodovinarjev«, Atrij ZRC, Ljubljana, 18. 4.

Ana Lavrič

- *Iconography of sacred art in Baroque Ljubljana / Ikonografija sakralne umetnosti v baročni Ljubljani*. Predavanje na mednarodnem simpoziju »Ceiling Painting around 1700. Public and Private Devotion in the Towns of Central Europe and North Italy«, Ljubljana, 18. 10.

Franci Lazarini

- *Historična arhitektura kot sodobna arhitektura*. Predavanje na »3. posvetu slovenskih umetnostnih zgodovinarjev«, Atrij ZRC, Ljubljana, 18. 4.

Barbara Murovec

- *Med narodom in stroko, med kulturo in znanostjo*. Uvodno predavanje na »3. posvetu slovenskih umetnostnih zgodovinarjev«, Atrij ZRC, Ljubljana, 18. 4.
- *Terminologija in ikonografija*. Predavanje na »3. posvetu slovenskih umetnostnih zgodovinarjev«, Atrij ZRC, Ljubljana, 19. 4.
- *Slikar Andrej Herrlein v Ljubljani*. Predavanje na znanstvenem simpoziju ob dvestoti obletnici ustanovitve umetnostne akademije v Münchnu »München in slovensko slikarstvo 1800–1918«, Ljubljana, Narodna galerija, 4. 10.
- *Quaglio's ceiling painting in Ljubljana Cathedral as a religious-political triumph / Quagliova stropna poslikava v ljubljanski stolnici kot religiozno-politični triumf*. Predavanje na mednarodnem simpoziju »Ceiling Painting around 1700. Public and Private Devotion in the Towns of Central Europe and North Italy«, Ljubljana, 17. 10.

Damjan Prelovšek

- *Stoletove geografske konstante*. Predavanje na »3. posvetu slovenskih umetnostnih zgodovinarjev«, Atrij ZRC, Ljubljana, 18. 4.

Blaž Resman

- *Uršulinska cerkev sv. Trojice*. Vabljen predavanje za farno skupnost, Ljubljana, 29. 3.
- *Umetnostna topografija Slovenije*. Predavanje na »3. posvetu slovenskih umetnostnih zgodovinarjev«, Atrij ZRC, Ljubljana, 18. 4.

Helena Seražin

- *Umetnostna topografija Slovenije*. Predavanje na »3. posvetu slovenskih umetnostnih zgodovinarjev«, Atrij ZRC, Ljubljana, 18. 4.
- *Humilissimo e fidelissimo servitor Giovanni Pieroni*. Predavanje na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 27. 5.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Marjeta Ciglencečki

- London, Hardwick Hall; Lar (Nemčija), Dunaj: raziskovalno delo.

Tina Košak

- Amsterdam, Nizozemska, 1.–31. 1.: študij, raziskovalno delo.
- Gradec, München, Dunaj: raziskovalno delo.

Ana Lavrič

- München, Dunaj, Zagreb, Salzburg in okoliški kraji: raziskovalno delo.

Franci Lazarini

- Dunaj, Gradec: krajša študijska obiska.
- Gradec, Avstrija, 1.10.–31.12.: študij in raziskovalno delo.

Barbara Murovec

- Trst, Gradec, München, Haag, Amsterdam, Moravska (Češka repubika), Salzburg, Dunaj: raziskovalno delo.

Mija Oter Gorenčič

- Dunaj: raziskovalno delo.

Blaž Resman

- Dunaj, Zagreb, Trst, Vicenza: raziskovalno delo.

Helena Seražin

- Firenze, Benetke, Vicenza: krajši študijski obiski in raziskovalno delo.

PEDAGOŠKO DELO

Barbara Murovec

- Sodelovanje na podiplomskem študiju (1. in 2. letnik) na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Sodelovanje na podiplomskem študiju (1. letnik) na Oddelku za zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Helena Seražin

- *Arhitekturna dediščina*. Predmet na 1. stopnji bolonjskega študija na Oddelku za dediščino, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Zgodovina arhitekture*. Predmet na 2. stopnji bolonjskega študija na Oddelku za dediščino, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.

MENTORSTVO

Barbara Murovec je bila mentorica mladima raziskovalkama Tini Košak in Nataši Ivanović.

Ana Lavrič je bila mentorica mlademu raziskovalcu Franciju Lazariniju.

Blaž Resman je bil mentor mladi raziskovalki Mini Mušinović.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://uifs.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The institute's research work was performed within the research programme *Slovene Artistic Identity in the European Context*. The principal emphases were laid on the study of Romanesque and Early Gothic architecture and architectural sculpture; architecture, sculpture, painting and graphic arts from the 16th to the 18th century; Baroque art in Ljubljana; photography, paintings and architecture in the 19th and 20th centuries, specially Jože Plečnik. Individual researches were also performed within the framework of the following research projects: *The Noble Patron. The role and Significance of Aristocratic Patrons in Sacred Art in the Slovene Lands from the 16th to the 19th Century*; *Topographical Artistic Inventories of Slovenia*; *Slovene Reception of European Culture: the Valvasor Print Collection*; *Iconographic Studies and Inclusion of Slovene Art Heritage into the ICONCLASS Information System*; *Art Collecting in Early Modern Times: J. W. Valvasor and O. F. Buchheim*; *Art Image of Ljubljana – Valorization of (Endangered) Heritage*; *Efficient Models for the Assessment of Vulnerability of Historical Monuments in Case of Armed Conflicts*; and *Iconotheca Valvasoriana*. Of the bilateral projects, two were brought to completion in 2008: with Austria *Artistic Connections between Vienna and Ljubljana in the Early Modern Times*, and *Artistic Connections between the Slovene and the Czech Lands from the 15th to the 20th Century* as one of the two projects with the Czech Republic, while the other Slovene-Czech bilateral project, i.e. *The Painter Simone Gionima between Ljubljana and Moravia*, entered its first year of research. Edited and printed were the following publications: the journals *Acta historiae artis Slovenica* vol. 13 and *Umetnostna kronika* nos. 18–21. Organized were two scholarly conferences: *Art History – a Science for Today? The History of the Branch, Terminology, and Topographical Artistic Inventories* and the *Ceiling Painting around 1700. Public and Private Devotion in the Towns of Central Europe and North Italy* (in collaboration with the Research Group for Baroque Ceiling Painting in Central Europe). Organized was also a summer school for students, *Learning the Methods of Field Work to Compose Topographical Artistic Inventories*. The researchers participated in several symposia, expert commissions for the preservation of cultural heritage, educational process at the Department of Art History at the Faculty of Arts, University of Ljubljana; University of Maribor; and the Department of European and Mediterranean Heritage of the Faculty of Humanities, University of Primorska, Koper/Capodistria, and other tasks of art history.

- 1 Katarina Šter •
- 2 Nataša Cigoj Krstulovič
- 3 Maruša Zupančič
- 4 Metoda Kokole
- 5 Tomaž Faganel
- 6 Darja Frelj
- 7 Jurij Snoj

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. Tone Pavček, izr. član SAZU Janez Matičič, dr. Nataša Cigoj Krstulović, dr. Metoda Kokole, dr. Jurij Snoj (podpredsednik, predsednik še ni bil izvoljen).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Metoda Kokole, višja znanstvena sodelavka.

Znanstveni svetnik: dr. Jurij Snoj.

Znanstvena sodelavka: dr. Nataša Cigoj Krstulović (s polovično delovno obveznostjo).

Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: mag. Tomaž Faganel (s polovično delovno obveznostjo do 16. 12.).

Asistentka: Katarina Šter.

Asistentka: Maruša Zupančič.

Samostojna strokovna sodelavka v humanistiki in bibliotekarka: Božidara (Darja) Frelih.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Raziskave slovenske glasbene preteklosti

Vodja raziskovalnega programa: J. Snoj.

Sodelavci: N. Cigoj Krstulović, M. Kokole, K. Šter, M. Zupančič.

Zunanji sodelavci z Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani: red. prof. Matjaž Barbo, doc. dr. Aleš Nagode, dr. Gregor Pompe, izr. prof. Leon Stefanija.

Nadaljevalo se je sistematično raziskovanje izbranih tematik iz zgodovine glasbene umetnosti na Slovenskem od najstarejših glasbenih zapisov do 20. stoletja. Raziskovalci so rezultate svojih parcialnih raziskav na letu 2008 predstavili na šestih mednarodnih muzikoloških simpozijih v tujini in dveh v Sloveniji ter na treh znanstvenih srečanjih v Sloveniji. Pripravljeni sta bili tudi dve javni predavanji, eno v tujini in eno v Ljubljani.

J. Snoj je pripravil razpravo, ki obravnava nastanek in zgodnji razvoj specifično vzhodnoevropskih glasbenih pisav. Izpostavljene so bile značilnosti zgodnjih primerov esztergomske notacije in češke notacije ter značilnosti pisav posamičnih poljskih centrov. Pripravil je tudi razpravo o melodičnih variantah v t. i. Kamniškem gradualu s konca 13. stoletja, ki na konkretnih primerih ilustrira, kako se je proces poenostavljanja in diatoniziranja gregorijanskih melodij začel že v sklopu adiasmatskega pisnega izročila in ne šele s prehodom v gvidonjansko črtovje. Pripravil je tudi referat o funkciji in mestu pesmi protestantskih pesmaric v slovenskem reformiranem bogoslužju, ki ga je rekonstruiral na podlagi določil Trubarjeve *Cerkovne ordninge* in ga povezal z repertoarjem slovenskih protestantskih pesmaric, zlasti Dalmatinove iz leta 1584. Pripravil je tudi simpozijski prispevek o simbolnem načinu zapisovanja v poznosrednjeveških tipih pisav, v katerem se je osredotočil na vprašanje, ali imajo nekateri nepojasneni znaki v esztergomski notaciji (climacus z dvojnim nastavkom in iz njega izpeljani znaki) simboli ali ikonski pomen.

K. Šter je raziskovala dva žička antifonarja, rokopis 273 iz 13. in rokopis 7 iz 15. stoletja, ki ju hranijo v graški Univerzitetni knjižnici, in izpostavila zlasti razliko zapisovanja istih melodij. Opravila je tudi glasbeno-paleografsko raziskavo najstarejšega ohranjenega žičkega antifonarja, rokopisa 273 iz Univerzitetne knjižnice v Gradcu (13. stoletje). V raziskavi se je posebej osredotočila na domneve nekaterih avtorjev o različnih notatorjih in pisarjih, ki so rokopis prepisovali. Izsledke raziskav je predstavila na dveh mednarodnih simpozijih, deloma pa tudi v razpravi, objavljeni v *De musica disserenda* IV/2.

M. Kokole je v okviru raziskav pritoka posvetne renesančne glasbe v geografski prostor današnje Slovenije raziskala humanistične elemente v predgovorih glasbenih del, posvečenih domačim podpornikom, in rezultate predstavila na mednarodnem sestanku. Analizirala je izbrane posvetilne skladbe in jih predstavila v okviru razprave o fenomenu glasbenega podporništva na področju današnje Slovenije. Raziskovala je tudi pogoje za pridobivanje glasbene izobrazbe na Slovenskem v 16. stoletju in s tem povezane pogoje za razvoj glasbene poustvarjalnosti in ustvarjalnosti, kar je strnila v razpravo »*Musicale essercitio* ali kako in kje so se glasbeno izobraževali domači protestantje« (v redakciji). V okviru raziskav glasbene dediščine 17. stoletja je preverjala in dopolnjevala dosedanje vedenje o Isaacu Poschu in njegovih glasbenih delih ter revidirala besedilo za angleško objavo knjige o tem skladatelju. V okviru raziskav glasbe 18. stoletja je dokončala razpravo o delovanju Mingottijeve operne družbe v začetku štiridesetih let v Ljubljani in drugod (v tisku).

M. Zupančič je zbirala in urejala gradivo, ki priča o sledih violinizma na Slovenskem, s poudarkom na čeških violinskih vplivih. Začela je s popisom in zbiranjem biografskih podatkov o violinistih, ki so od konca 18. stoletja do leta 1939 delovali na Slovenskem, in pripravila pregledno razpravo za *De musica disserenda* IV/2.

N. Cigoj Krstulović je raziskovala klavirsko glasbo, ki je v 19. stoletju nastala na Slovenskem. Podrobneje se je posvetila ustvarjalnosti prve polovice 19. stoletja oziroma tistim priložnostnim klavirskim skladbam, ki so jih ustvarjalci posvetili svojim podpornikom ali so nastale ob določenem dogodku. Rezultat je bil objavljen v reviji *Kronika* LIV/3. Analizirala je notno gradivo in zasnovala pregledni članek o klavirski glasbi 19. stoletja na Slovenskem. Ob stoletnici smrti Benjamina in Gustava Ipvavca je v obliki referata predstavila njuno zgodnjo ustvarjalnost kot odraz časa in prostora. O tej temi je pripravila še pisno razpravo (v redakciji). Pregledovala in uredila je tudi pisma hrvaškega muzikologa Josipa Andreisa, ki jih je akademiku Dragotinu Cvetku poslal med leti 1946 in 1980; razprava je bila oddana v redakcijo revije *Arti musices*.

Cerkveni glasbeni fondi slovenskih obalnih mest

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Kokole.

Sodelavci: B. Frelih, J. Snoj, K. Šter.

Nadaljeval se je popis starejše glasbene dediščine, ki jo hrani Škofijski arhiv v Kopru (rokopisi iz 17. in 18. stoletja), študij splošne in specifične relevantne muzikološke literature in prve specifične raziskave glasbenega gradiva. Prvi rezultati teh raziskav so bili objavljeni in nato kratko predstavljeni na mednarodnem muzikološkem simpoziju v Krakovu na Poljskem.

B. Frelih je v register slovenske nacionalne rokopisne glasbene dediščine in obenem v mednarodni elektronski katalog glasbenih virov pri RISM, serija A/II, vpisala 239 rokopisnih enot iz Škofijskega arhiva Koper. Analiza doslej popisane gradiva je pokazala, da pri skoraj polovici doslej katalogiziranih skladb (137) avtor ni znan, 23 popisanih enot se nanaša na zbirke skladb znanih ali neznanih avtorjev, pri 142 skladbah pa je avtor znan. Najobsežnejši opus v doslej popisnem delu arhiva predstavljajo skladbe G. A. Rigattija (26), sledijo mu P. A. Pavona (8), O. Tarditi (6), G. Bassani (5), G. Tomadini (4) in drugi skladatelji, zastopani s še manjšim številom skladb (1–3).

M. Kokole je na podlagi natančne analize v Kopru ohranjenega korpusa rokopisnih prepisov ohranjenih del G. A. Rigattija, primerjav s skladateljevim tiskanim opusom, identifikacij vrste prepisovalcev in identifikacije unikatnih skladb tega skladatelja, izdelala razpravo o duhovnih

delih G. A. Rigattija in drugih beneških skladateljev v kontekstu glasbenega življenja v Kopru v 17. stoletju, ki je bila objavljena v zborniku in naknadno kratko predstavljena na mednarodnem znanstvenem srečanju.

J. Snój je v sklopu priprave širše kodikološke razprave pregledal srednjeveško glasbeno rokopisje v obalnih mestih in ustrezno literaturo.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Evidentiranje in katalogiziranje virov

V sodelovanju s centralno redakcijo RISM (Mednarodni elektronski katalog glasbenih virov) v Frankfurtu se je nadaljevala katalogizacija starejših glasbenih rokopisov (Serija A II – glasbeni rokopisi po 1600) s pomočjo računalniškega programa Kallisto. B. Freljih je naredila 239 zapisov o glasbenih rokopisih iz koprške škofije. S tem se je povečalo skupno število zapisov s prejšnjih 1973 na 2327.

V okviru projekta RILM (Mednarodni popis glasbene oziroma muzikološke literature) je bil v letu 2008 opravljen popis glasbene literature za leto 2006 (februarja 2008) in za leto 2007 (novembra in decembra 2008). Tako je bil v okviru področnega odbora za Slovenijo s sedežem na Muzikološkem inštitutu pripravljen izbor literature, ki pride v poštev za popis, razdeljene pa so bile tudi naloge zunanjima sodelavkama za področji glasbenega narodopisja in glasbene pedagogike. Za zbirko RILM je bilo skupno narejenih 88 zapisov.

Inštitut je v sodelovanju z vodstvom ZRC in Založbo ZRC nadaljeval z vsestranskimi prizadevanji za pripravo znanstvenokritične izdaje opere *Črne maske* Marija Kogojca.

- **N. Cigoj Krstulović** je bila članica izvršilnega odbora Slovenskega muzikološkega društva in članica društvene Sekcije za teorijo glasbe.
- **T. Faganel** je bil glavni in odgovorni urednik notne zbirke *Monumenta artis musicæ Sloveniæ* (zvezki 53, 54; *Supplementa* 1, 2) ter avtor zvezka *Supplementa* 1. V uvodu k izdaji violinske sonate Mateja Babnika v *Monumenta artis musicæ Sloveniæ, Supplementa* 2, je dopolnil in dokumentiral skladateljevo biografijo in njegov glasbeni opus. Je odgovorni urednik revije *Cerkveni glasbenik* in dirigent Komornega zbora RTV Slovenija (projektno). 16. 6. je vodil novinarsko konferenco, na kateri so avtorji predstavili nove zvezke zbirke znanstvenokritičnih notnih izdaj *Monumenta artis musicæ Sloveniæ*, in sicer št. 51: Giacomo Gorzanis, *Il primo libro di napolitane che si cantano et sonano in leuto (1570); Il secondo libro delle napolitane a tre voci (1571)*, ur. A. Bagarič; št. 52: František Josef Benedikt Dusík, *Simphonia grande in G*, ur. M. Barbo; in št. 54: Gabriello Puliti, *Integra omnium solemnitatum vespertina psalmodia (1602)*, ur. Nikola Lovrinič. Predstavljena sta bila tudi zadnja dva letnika (II in III) znanstvene revije *De musica disserenda*.
- **B. Freljih** je za Österreichisches Musiklexikon (spletna izdaja) napisala geslo *Štrifof, Niko*. Skupaj z J. Snojem je uredila publikacijo *Notacija in glasbena interpretacija / Notation and musical interpretation. Program in izvlečki / Programme and abstracts*, ki jo je ob simpoziju izdal Muzikološki inštitut. Od 4.–6. 9. se je v Ljubljani udeležila »Poletne terminološke šole« v organizaciji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Bila je vodja delovne skupine RISM za Slovenijo in članica nacionalnega odbora RILM za Slovenijo.
- **M. Kokole** je pripravila predlog temeljnega muzikološkega raziskovalnega projekta *Didaktični priročniki in glasbena vzgoja v 18. stoletju* za razpis ARRS (sprejet v 1. fazi ocenjevanja). Za Hrvatsko enciklopedijo (zv. 10, Zagreb 2008, str. 43–44, 173, 479) je napisala gesla *Slovinci – glasba, Srebotnjak, Alojz in Škerjanc, Lucijan Marija*. Uredila je drugi zvezek 4. letnika (IV/2) revije *De musica disserenda* (6 člankov) in strokovno sodelovala pri pripravi razstave *Primož Trubar (1508–1586)* v Narodnem muzeju Slovenije. Ljubljana (6. 3.–31. 12.). Bila je predsednica Koordinacijskega odbora »Historičnega seminarja ZRC SAZU«, vodja nacionalnega odbora RILM za Slovenijo in podpredsednica Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja.
- **J. Snój** je pripravil šestletni načrt za raziskovalni program *Raziskave slovenske glasbene preteklosti*, ki ga bo od 2009 financirala ARRS. Bil je glavni in odgovorni urednik mednarodne muzikološke znanstvene revije *De musica disserenda* in je uredil prvi zvezek 4. letnika (IV/1; 8 člankov). Skupaj z B. Freljih je uredil publikacijo *Notacija in glasbena interpretacija / Notation and musical interpretation. Program in izvlečki / Programme and abstracts*, ki jo je ob simpoziju izdal Muzikološki inštitut.
- **K. Šter** je skupaj s K. Keber uredila zbornik razprav *Historični seminar 6* (spletna in tiskana publikacija; 9 poglavij). Bila je članica Koordinacijskega odbora »Historičnega seminarja ZRC SAZU« in sourednica publikacije *Historični seminar 6*. Je tudi sourednica publikacije *Historični seminar 7* (izid spomladi 2009). Na Glasbeni šoli Ljubljana Vič-Rudnik se je izpopolnjevala v solopetju. Udeležila se je več delavnic s področja historičnih plesov in izvajanja stare glasbe. Je umetniški vodja Dekliške vokalne skupine »Lacrima« iz Kovorja pri Tržiču.

Inštitut je s sodelovanjem Glasbene šole Ljubljana Vič-Rudnik ob simpoziju »Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju« organiziral koncert »Glasbeno izročilo protestantizma in renesanse na slovenskih tleh«, ki je 17. 4. potekal v Atriju ZRC SAZU.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Notacija in glasbena interpretacija*. Muzikološki inštitut (zanj J. Snój in M. Kokole) je dne 24. 10. na ZRC SAZU organiziral enodnevni mednarodni muzikološki simpozij, katerega se je z referati udeležilo pet slovenskih muzikologov: Alenka Bagarič, Matjaž Barbo, Domen

Marinčič, Jurij Snój in Katarina Šter ter pet tujih uveljavljenih znanstvenikov s področja muzikologije iz štirih evropskih držav: Marina Černa (Rusija), Stefan Engels in Rudolf Flotzinger (Avstrija), Michael Talbot (Velika Britanija) in Eva Veselovska (Slovaška republika).

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica Muzikološkega inštituta je pridobila 738 enot knjižničnega gradiva: 488 enot predstavlja drugi del donacije dr. Reinharda Strohma, ki jo je Inštitut prejel avgusta 2008 in še ni bila bibliotekarsko obdelana, 250 enot pa knjižnično gradivo, ki je prišlo iz Centralne biblioteke SAZU in je bilo pridobljeno z nakupi, darovi in zamenjavami (skupaj: 96 zvezkov revij, 154 knjig in 10 zgoščenk). Najobsežnejša izmenjava gradiv je potekala z naslednjimi ustanovami: Univerzo v Tveru (Rusija), Glasbenim oddelkom Etnološkega inštituta Češke akademije znanosti v Pragi (Češka), Muzikološkim inštitutom Poljske akademije znanosti v Varšavi (Poljska), Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti (Ljubljana) in Oddelkom za muzikologijo FF (Ljubljana). Glasbeno in muzikološko literaturo so darovale naslednje inštitucije: Festival Ljubljana, Založba Družina, Kulturno društvo Glasbena matica in Društvo R. Wagner iz Ljubljane ter posamezniki: poleg R. Strohma še M. Canale Degras, M. Dolgan, T. Faganel, p. A. Florjančič, M. Kokole, D. Koman, D. Koter, E. Škulj in J. Weiss.

V letu 2008 je imela knjižnica 48 obiskovalcev, zunanjih obiskov v knjižnici je bilo 104, izposojenih je bilo 175 enot bibliotečnega gradiva.

Muzikološki inštitut je izdal 1521 kopij 22 licenčnih izvodov posameznih skladb iz zbirke *Monumenta artis musicæ Sloveniæ* desetim slovenskim in dvanajstim tujim naročnikom.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Gabriello Puliti. *Integra omnium solemnitatum vespertina psalmodia (1602)* (ur. Nikola Lovrinič), Ljubljana: SAZU, ZRC SAZU, Muzikološki inštitut 2008 (*Monumenta artis musicæ Sloveniæ*, 54).
- Matej Babnik. *Sonate pour le Piano-forte avec accompagnement de violon* (ur. Tomaž Faganel), Ljubljana: SAZU, ZRC SAZU, Muzikološki inštitut 2008 (*Monumenta artis musicæ Sloveniæ. Supplementa*, 1).
- Isaac Posch. *Pet motetov/Five Motets* (ur. Domen Marinčič), Ljubljana, SAZU, ZRC SAZU, Muzikološki inštitut 2008 (*Monumenta artis musicæ Sloveniæ. Supplementa*, 2).
- *De musica disserenda* IV/1 in IV/2.
- *Notacija in glasbena interpretacija. Program in izvlečki/Notation and musical interpretation. Programme and abstracts* (ur. Jurij Snój in Darja Frelih), Ljubljana: Muzikološki inštitut ZRC SAZU, 2008.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- RISM (Répertoire International des Sources Musicales), Frankfurt, Nemčija: nadaljeval se je računalniški popis starejših glasbenih virov na Slovenskem za svetovno elektronsko podatkovno zbirko (B. Frelih).
- RILM (Répertoire International de Littérature Musicale), New York, ZDA: nadaljevalo se je sodelovanje slovenskega odbora (M. Kokole in B. Frelih) s centralno redakcijo v New Yorku.
- Morrillova glasbena knjižnica Centra za italijanske renesančne študije Harvardske univerze, Firence, Italija: strokovno sodelovanje in izmenjava literature.
- Pedagoška univerza Državne univerze v Tveru, Rusija: nadaljevalo se je sodelovanje v obliki medsebojnega obveščanja o tekočih dosežkih in izmenjave literature; v okviru izmenjave raziskovalcev je na Muzikološkem inštitutu gostovala prof. dr. Marina Černa (19.–26. 10.).
- Etnološki inštitut (Muzikološki odsek) Češke akademije znanosti v Pragi, Češka republika: nadaljevalo se je sodelovanje v obliki medsebojnega obveščanja o tekočih dosežkih in izmenjave literature.
- Umetnostni inštitut Poljske akademije znanosti, Varšava, Poljska: nadaljevalo se je sodelovanje v obliki izmenjave znanj in podatkov ter izmenjave literature.
- Harmonia Antiqua Labacensis (mednarodna ustanova za izvajanje in raziskave stare glasbe), Ljubljana: 19. 6. je bila med obema ustanovama podpisana pogodba o sodelovanju.
- Prof. dr. Bojan Buijić (Magdalen College, Univerza v Oxfordu, Velika Britanija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem odboru za izdajo zbranih del Gabriella Pulitija (projekt zaključen v letu 2008).
- Prof. dr. Ivano Cavallini (Univerza v Palermu, Italija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem odboru za izdajo zbranih del Gabriella Pulitija (projekt zaključen v letu 2008).
- Prof. dr. Dinko Fabris (Univerza v Potenzi, Italija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem odboru za izdajo skladb Giacoma Gorzanisa v MAMS (št. 53).

- Prof. dr. Ennio Stipčević (Oddelek za zgodovino hrvaške glasbe, HAZU, Zagreb, Hrvaška) je sodeloval v mednarodnem uredniškem odboru za izdajo zbranih del Gabriella Pulitija (projekt zaključen v letu 2008).

OBISKI V INŠTITUTU

- Mag. Nikola Lovrinić, Pazin, Hrvaška, 28. 1., 18. 2., 21. 3.: konzultacije pri M. Kokole in dogovori o nadaljevanju podiplomskega študija; 16. 6.: udeležba na novinarski konferenci, kjer je predstavil zvezek 54 zbirke *Monumenta artis musicæ Sloveniæ*, ki ga je uredil.
- Mag. Marko Motnik, doktorand na Univerzi Dunaj in Univerzi za glasbo in upodabljajoče umetnosti, Dunaj, Avstrija, 20. 3.: dogovori o uredništvu zvezka 55 zbirke *Monumenta artis musicæ Sloveniæ*.
- Prof. dr. Nevio Zorzetti, Univerza v Trstu, Italija, 20. 3.: dogovori o skupni prijavi Interreg čezmejnega projekta Italija–Slovenija (2010–2013), ki bo zajel katalogizacijo liturgičnih glasbenih rokopisov akvilejskega patriarhata.
- Dr. Jana Spáčilová, Oddelek za glasbeno zgodovino Moravskega muzeja, Brno, Češka republika, 7. 4.: predavanje in obisk na inštitutu.
- Prof. dr. Martin Eybl, Univerza za glasbo in upodabljajoče umetnosti, Dunaj, Avstrija, 26. 5.: predavanje in obisk na inštitutu.
- Dr. Kathryn Bosi, Morrillova glasbena knjižnica Centra za renesančne študije Harvardske univerze, Firence, Italija, 9. 6.: strokovni obisk in izmenjava literature.
- Prof. dr. Reinhard Strohm, upokojeni prof. Univerze v Oxfordu, Velika Britanija, 18. 8.: obisk na inštitutu; v dar je pripeljal 488 strokovnih knjig za inštitutsko knjižnico.
- Prof. dr. Christian Leitmeir, Univerza v Bangorju, Wales, Velika Britanija, 19. 9.: predavanje in obisk na inštitutu.
- Inštitut je obiskalo vseh pet udeležencev mednarodnega znanstvenega sestanka Notacija in glasbena interpretacija, 24. 10.
- Prof. Paolo Rodda, Glasbeni konservatorij v Trstu, Italija, 28. 10.: dogovori o skupni prijavi Interreg čezmejnega projekta Italija–Slovenija (2010–2013) o G. Tartiniju.
- Prof. Margerita Canale Degrassi, Glasbeni konservatorij v Trstu, Italija, 21. 11.: dogovori o skupni prijavi Interreg čezmejnega projekta Italija–Slovenija (2010–2013) o G. Tartiniju.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Nataša Cigoj Krstulović

- *Podobe glasbe in glasbenega življenja na Slovenskem v šestdesetih letih 19. stoletja*. Slovenske pesme *Benjamina in Gustava Ipavca*. Referat na simpoziju ob stoletnici smrti Benjamina in Gustava Ipavca, Šentjur pri Celju, 13. 10.

Tomaž Faganel

- *Življenje ni praznik, je delovni dan*. Slavnostni govor ob odprtju razstave ob stoletnici rojstva Pavla Šivica (1908–1995), Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana, 19. 2.
- *P. Amandus Ivančič – Zur Rezeption seiner Werke in Slowenien*. Referat na simpoziju »P. Amando Ivančič OSPE – sein Leben und Wirken vor dem Hintergrund seiner Epoche«, Czestochova, Poljska, 6. 5.

Božidara Frelj

- *Caričine amazonke (1902) – prva slovenska opereta domačega skladatelja Viktorja Parme*. Referat (prebran) na mednarodnem simpoziju z naslovom »Musical education in the modern world: Dialog of Epochs« na Ruski državni pedagoški univerzi A. I. Herzna, Sankt Peterburg, Rusija, 29. 11.

Metoda Kokole

- *Humanism in music and music in humanism: the case of music prints dedicated to local patrons of art on the territory of today's Slovenia*. Referat na mednarodnem simpoziju »Tu felix Europa. Der Humanismus bei den Slowenen und seine Ausstrahlung in dem mitteleuropäischen Raum«, Dunaj, Avstrija, 12. 4.
- *'Canzon vattene al mio Signore': 16th-century musical dedications to local patrons on the territory of today's Slovenia*. Referat na mednarodnem muzikološkem simpoziju »Medieval and Renaissance Music Conference«, Univerza v Bangoru, Wales, Velika Britanija, 26. 7.
- *Sacred works by G. A. Rigatti and other Venetian composers in the context of musical life in Koper in the 17th century*. Referat na mednarodnem muzikološkem simpoziju »Early Music: Context and Ideas II«, Jagiellonska univerza v Krakovu, Poljska, 12. 9.
- *Dancing to the music by Isaac Posch*. Vabljen predavanje na Akademiji znanosti v Varšavi, Poljska, 15. 9.
- *Glasbena poustvarjalnost na Slovenskem v času Primoža Trubarja*. Referat na simpoziju »Novi pogledi na Primoža Trubarja in njegov čas«, Slovenska matica, Ljubljana, 10. 10.
- *O Trubarju, njegovem času in glasbi*. Pogovor z urednikom Andrejem Pengovom, Oddaja »Trubarjeva taberna«, Radio KAOS, 15. 12.
- *Mreža domačih glasbenih podpornikov v Trubarjevem času in njim posvečena glasba*. Vabljen predavanje v Mestnem muzeju, Ljubljana, 16. 12.

Jurij Snoj

- *Notational metamorphoses in the East*. Referat na »43rd International Congress on Medieval Studies«, Western Michigan University, Kalamazoo, ZDA, 9. 5.
- *Simbolni način zapisovanja v poznosrednjeveških tipih pisav*. Referat na mednarodnem muzikološkem simpoziju »Notacija in glasbena interpretacija«, Muzikološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana, 24. 10.
- *Slovenske protestantske pesmi in protestantska liturgija*. Referat na simpoziju »Obdobja 27, Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)«, Univerza v Ljubljani, 21. 11.
- *Melodische Varianten im Gradualfragment aus Kamnik*. Referat na mednarodnem simpoziju »Dies est leticie«, Muzikološki inštitut Madžarske akademije znanosti, Budimpešta, Madžarska, 30. 11.

Katarina Šter

- *The musical life of the Žiče Charterhouse in the 15th century*. Referat na mednarodni znanstveni konferenci »Medieval and Renaissance Music Conference«, Univerza v Bangoru, Wales, Velika Britanija, 24. 7.
- *Paleografske značilnosti rokopisa 273 iz Univerzitetne knjižnice v Gradcu*. Referat na mednarodnem muzikološkem simpoziju »Notacija in glasbena interpretacija«, Muzikološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana, 24. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Metoda Kokole

- Morrillova glasbena knjižnica Centra za renesančne študije Harvardske univerze, Firenze, Italija, 10.–14. 3.: raziskovalno delo in preverjanje podatkov.
- Britanska knjižnica, London, Velika Britanija, 23. 7.: preverjanje podatkov in pregled gradiva.
- Jagiellonska knjižnica, Krakov, Poljska, 13. 9.: preverjanje podatkov in pregled gradiva.

Katarina Šter

- Študijsko bivanje v Gradcu: raziskovanje žičkih rokopisov v Univerzitetni knjižnici v Gradcu, iskanje sekundarne literature in študij izbranih predmetov na Umetnostni univerzi v Gradcu, Avstrija, 1.–31. 1.
- Gradec, Avstrija, 9.–11. 4., 16.–18. 5. in 20.–22. 6.: trije študijski obiski zaradi udeležbe na seminarju »Glasbena paleografija« in praktičnih vajah iz gregorijanskega korala.

Maruša Zupančič

- Praga, Češka republika, od 1. 10.: stažistka (raziskovalna izmenjava) na Karlovi univerzi in na Muzikološkem inštitutu v Pragi; pregledovanje glasbenih arhivov, izpopolnjevanje v češčini in sodelovanje v mešanem pevskem zboru Karlove univerze v Pragi; skupaj s Petrom Brodským organizacija in idejna zasnova odkritja spominske plošče nemško-češko-slovenskemu violinistu Johannu (Hansu) Gerstnerju v Žlutichah na Češkem.

PEDAGOŠKO DELO

Nataša Cigoj Krstulović

- *Glasba in glasbeno življenje na Slovenskem*. Sodelovanje pri izvajanju podiplomskega predmeta v okviru podiplomskega programa »Primerjalni študij idej in kultur«, modul »Slovenske študije«, Univerza v Novi Gorici.

Tomaž Faganel

- *Zborovsko diriganje*. Orglarska šola Zavoda »Dom sv. Jožef« v Celju.

Metoda Kokole

- *Glasba in glasbeno življenje na Slovenskem*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Primerjalni študij idej in kultur«, modul »Slovenske študije«, Univerza v Novi Gorici.
- *Starejša svetovna glasba*. Podiplomski predmet v okviru individualnega študijskega programa za M. Zupančič na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani (2008/09).

Jurij Snoj

- *Zgodovina starejše svetovne glasbe*. Predavanja in seminar na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Glasbena paleografija*. Predavanja na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Metoda Kokole je bila mentorica mladi raziskovalki Maruši Zupančič.

Jurij Snoj je bil mentor mladi raziskovalki Katarini Šter.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://mi.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The members of the Institute of Musicology continued with their general and specific research into music from the Middle-Ages to the 20th century, with special regard to the music produced or performed on the territory of today's Slovenia.

The basic research was performed within the scope of the research programme *Research on the Slovenian Musical Past* (together with the Department of Musicology, Faculty of Arts, University of Ljubljana). Active were five researchers who presented the results of their research at eight international musicological conferences and three meetings in Slovenia. J. Snoj researched early Eastern-European neumatic notations, wrote an article on melodic variants in the so called Gradual from Kamnik (end of the 13th c.). He discussed the function of Slovenian Protestant hymns in the reformed liturgy that he reconstructed from Trubar's *Cerkovna ordnina*. Within the frame of the conference, organised by the institute, he prepared a paper on symbolic representation in late medieval types of musical notation. K. Šter researched two antiphonals from the Carthusian monastery in Žiče (MS. 273 from the 13th century and MS. 7 from the 15th century), discussed at international conferences. She especially researched and compared the notational characteristics of these two codices. First results were published in *De musica disserenda* IV/2. M. Kokole discussed humanistic elements in music and texts of a number of Italian secular music prints dedicated in the second half of the 16th century to Carniolan and Styrian nobility. She analysed selected complimentary compositions and their role in the then cultural life. She also looked into local conditions for acquiring music education in the Protestant era. M. Kokole completed her work on the activities of the Mingotti opera company in the seventeen-forties. M. Zupančič concentrated on collecting materials on the biographies and activities of violinists in Slovenia from the late 18th century to 1939. N. Cigoj Krstulović researched 19th century piano repertoire in Slovenia, with special attention to the pieces dedicated to local patrons or composed for specific occasions. She analysed piano repertoire with a view of an article on 19th-century piano music in Slovenia. She presented a paper on early musical output of the Slovenian composers Benjamin and Gustav Ipavec.

Within the basic research project entitled *Ecclesiastical Music Funds of the Slovenian Coastal Towns* (in its second year) continued the systematic cataloguing of sources in Koper (Episcopal Archives) for the national early music manuscripts database and also for the RISM-Series A/II international database. First results of the research were presented and published in international musicological press. B. Frelih catalogued another 239 manuscripts. J. Snoj conceived a codicological study of medieval sources in Izola and M. Kokole carefully analysed the 26 manuscript sources of music by G. A. Rigatti, studied different scribes, compared the compositions with the composer's printed opus and put them into context of musical life in Koper in the 17th century.

The Institute published one volume of the series *Monumenta artis musicæ Sloveniæ* (54) and two volumes of the *Supplementa* to the main series (1 and 2). There were also two volumes of the journal *De musica disserenda* published in 2008. The volume IV/1 was entirely dedicated to medieval subjects and no. 2 included various subjects by mostly younger researchers. On 24 October the institute organised a one day international musicological conference *Notation and musical interpretation* (10 speakers from Slovenia, Austria, Slovakia, Russia, and England).

The holdings of the Institute's library were enriched by 738 new bibliographical units, 488 of which are the donation by Prof. Reinhard Strohm. In the frame of the official collaboration with the Tver State University Dr. M. Chernaya visited the institute and participated to the international musicological conference. The international collaboration with RISM and RILM continued.

Four members of the Institute were active as teachers or lecturers at the University of Ljubljana, and at the University of Nova Gorica.

- 1 Matija Ogrin •
- 2 Marjan Dolgan
- 3 Marijan Dovič
- 4 Darko Dolinar
- 5 Jernej Habjan
- 6 Marko Juvan
- 7 Luka Vidmar

- 8 Alenka Maček •
- 9 Monika Deželak Trojar
- 10 Alenka Koron
- 11 Jola Škulj

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. France Bernik, akad. dr. Janko Kos, dr. Marjan Dolgan (predsednik),
dr. Darko Dolinar, dr. Marko Juvan, dr. Matija Ogrin.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Darko Dolinar.

Bibliotekarka: Alenka Koron.

Tajnica: Alenka Maček.

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Znanstveni svetnik: dr. Marjan Dolgan.

Znanstveni sodelavec: doc. dr. Matija Ogrin.

Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: Jože Faganel (dopolnilno delovno razmerje do 31. 12.).

Asistent z magistrirjem: mag. Luka Vidmar (mladi raziskovalec).

Asistentka: Monika Deželak Trojar (mlada raziskovalka).

Sekcija za literarno teorijo

Znanstvena svetnika: izr. prof. dr. Darko Dolinar, red. prof. dr. Marko Juvan.

Samostojni strokovni sodelavki specialistki v humanistiki: Alenka Koron, mag. Jola Škulj.

Asistent z doktoratom: doc. dr. Marijan Dovič.

Asistent: Jernej Habjan (mladi raziskovalec, od 1. 10.).

RAZISKOVALNI PROGRAMI IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Literarnozgodovinske, teoretične in metodološke raziskave

Vodja raziskovalnega programa: D. Dolinar.

Neznani rokopisi slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja: informacijsko-tehnološko podprta evidenca, znanstvene objave in analize

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Ogrin.

Elektronsko besedilno središče z multimedijско komunikacijo

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: M. Ogrin.

Evolucija avtorskih vlog: Slovenski literarni avtor v evropskem primerjalnem kontekstu

Vodja podoktorskega temeljnega raziskovalnega projekta: M. Dovič.

Primerjalne raziskave češkega in slovenskega literarnega polja v srednjeevropskem kontekstu

Vodja slovenskega dela bilateralnega raziskovalnega projekta: M. Juvan

V sklopu programa in projektov ter ob njihovem smotrnem povezovanju so se nadaljevale dolgoročne raziskave slovenske in primerjalne literarne zgodovine, literarne teorije in metodologije.

Področje slovenske književnosti

Nov projekt o neznanih rokopisih 17. in 18. stoletja se je začel s pretresom strokovne literature in z raziskovanjem v arhivskih in drugih zbirkah. Sodelavci so podatke o rokopisih vnašali v elektronski register po mednarodnih standardih konzorcija TEI. Kot informacijsko-tehnološka podpora raziskavam je bil postavljen strežniški sistem Fedora Commons, namenjen hranjenju nastajajoče besedilne in podatkovne zbirke ter zahtevnejšim poizvedbam. – Ob tem so tekle posamezne raziskave o opusu zgodovinarja J. L. Schönlebna, o meditativni prozi A. Skalarja, o virih za zgodovino Semeniške knjižnice v Ljubljani, o rokopisno-knjižni zapuščini Akademije operozov, o korespondenci Ž. Zoisa.

Sodelavci so pripravljali nekaj znanstvenokritičnih izdaj za tisk ali/in za objavo v elektronskem mediju. Izbor starejših pregledov slovstva na Slovenskem iz 16.–18. st. bo oddan v tisk v prihodnjem letu. – Delo za *Škofjeloški pasijon* je bilo zvečine končano, objava je bila odložena zaradi odkritja novih pomembnih dokumentov o tradiciji pasijonskih procesij na Škofjeloškem. – Potekale so priprave za izdajo izbranih besedil uradovalne slovenike slovenskih mest iz 17. in 18. stoletja. – Pri raziskavi opusa A. M. Slomška, ki je usmerjena v izdajanje njegovih pesniških in proznih besedil, je bilo poleg objav v periodiki zbrano in analizirano tudi neobjavljeno rokopisno gradivo; pesniška besedila so bila transkribirana in komentirana.

Na področju *novejše slovenske literarne zgodovine* so priprave za izdajo doslej neobjavljenih pesmi in fragmentov iz Kosovelove zapuščine dosegle sklepno fazo. Pesmi so bile transkribirane, opravljena je bila tekstnokritična redakcija, dopisane so bile opombe in pojasnila. – V tisk je bila oddana dopolnjena izdaja pesmi A. Podbevška z obširno spremno študijo. – Opravljene so bile organizacijske priprave za načrtovani prevzem vodenja osrednje nacionalne zbirke kritičnih izdaj »Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev«, ki bo odslej izhajala pri založbi ZRC.

Sistemске in empirične raziskave zgodovine slovenske literature in literarnega proizvajalca so se nadaljevale v podoktorskem projektu »Evolucija avtorskih vlog: Slovenski literarni avtor v evropskem primerjalnem kontekstu«. Težišče je bilo na inovacijah, ki jih je prinesel avantgardistični model literarnega proizvajalca, obravnavan ob značilnih primerih Kosovela in Podbevška. – Raziskovanje avtobiografskih pripovedi se je osredinilo na opuse nekaterih izseljenjskih pisateljic in Lojzeta Kovačiča.

Področje primerjalne književnosti, literarne teorije in metodologije literarne vede

Eno izmed glavnih težišč raziskovanja je bil historiat primerjalne književnosti na Slovenskem v 20. stoletju in njeni evropski konteksti s posebnim oziranjem na utemeljiteljsko vlogo Antona Ocvirka. Te raziskave so se širile v sistematičen pretres današnjega položaja stroke po svetu v sklopu prevratnih procesov v sodobni humanistiki.

Drugo glavno težišče raziskav je bilo usmerjeno k sodobnemu stanju literarne teorije oziroma k njenim odzivom na kozmopolitizem in globalizacijo. To problematiko je obravnaval letni kolokvij Komiteja za literarno teorijo Mednarodne zveze za primerjalno književnost (ICLA/AILC), ki je potekal v Ljubljani v soorganizaciji našega inštituta in z aktivno udeležbo treh njegovih članov.

Na obe navedeni težišči se je navezovala vrsta individualnih raziskav, ki posegajo na naslednja problemska področja:

- zgodovina in teorija primerjalne književnosti (znanstvena ideologija, svetovni literarni sistem, centri oz. metropole in periferije, transnacionalni tokovi, asimetričnost evropskega literarnozgodovinskega razvoja, razmerja med primerjalno in nacionalno literarno vedo, vloga kritičnih izdaj v razvoju literarne vede, teoretična in metodološka vprašanja literarne historiografije, intertekstualnost, literarna dinamika, poetološki transferji);
- posamezni primerjalnozgodovinski vidiki in konkretna vprašanja (srednje- in vzhodnoevropske variante modernizma, njegove različne manifestacije v dinamiki evropskih literatur; slovenska recepcija Shakespearove sonetistike; pripovedne matrice Dostojevskega; poezija zgodovinskih avantgard; avtobiografske pripovedi);

- posamezni literarnoteoretski ter sistemsko empirični vidiki (teorije pripovedi, avtobiografije, fikcije, teorije in naratologija družbenih spolov in »queer« teorije ter možnost njihove uporabe v literarnovednih raziskavah; transformacije avtorske vloge v literarnem sistemu; zgodovinske oblike in vloge literarne cenzure);
- soočenje s kulturološkimi vidiki (ideje, forme, vsebine, institucionalne matrice, ndr. »sindromi« kulturnega nacionalizma; vloga literature v kulturni realnosti; dialogizem in semiosfera; možnost rabe konceptov in metod primerjalne literarne vede pri študiju kultur);
- vloga humanistike v artikuliranju pojmovnega aparata in vednosti t. i. »trdih« znanosti, kompleksnost v literaturi in znanosti ter prelomna razumevanja kognicije.

Eden od pomembnih rezultatov raziskovalnega dela je zbirka literarnoteoretičnih in zgodovinskih monografij *Studia litteraria*, ki jo ureja in izdaja inštitut in je odprta tudi za zunanje sodelavce. 27. februarja so bile javnosti predstavljene štiri v prejšnjem letu izdane knjige. – Letos sta v zbirki izšli dve deli: tematski zbornik o primerjalni književnosti v 20. stoletju z razpravami 10 tujih in 14 slovenskih avtorjev; monografija o lirskih ciklih v slovenski poeziji 19. in 20. stoletja. (Glej rubriko *Publikacije inštituta*.) Za nadaljevanje zbirke *Studia litteraria* je bila do zadnje redakcije pripravljena monografija o alegoriji, simbolu in fragmentu.

Ob koncu leta je pri založbi univerze Purdue (ZDA) izšla predelana in dopolnjena angleška verzija monografije M. Juvana o zgodovini in poetiki intertekstualnosti.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **D. Dolinar** je sourednik zbirke *Studia litteraria* in član uredništva revije *Primerjalna književnost*. Recenziral je predloge bolonjskih študijskih programov Oddelka za primerjalno književnost in literarno teorijo ljubljanske Filozofske fakultete. Je član izvršnega odbora Slovenskega društva za primerjalno književnost.
- **M. Dovič** je podpredsednik Slovenskega društva za primerjalno književnost in skrbnik društvenih spletnih strani. Organiziral je mednarodni komparativistični kolokvij *Avtor: kdo ali kaj piše literaturo?* (Lipica, 4.–5. 9.) v okviru pisateljskega srečanja v Vilenici. Pripravil je poglavje o slovenski romantiki za gimnazijski učbenik *Umetnost besede: berilo 2*. Je glavni urednik zbirke *Goga Musica*, predsednik uredniškega sveta Založbe Goga in član uredništva revije *Park*.
- **J. Faganel** je v rednem delovnem razmerju direktor Celjske Mohorjeve družbe. Je član »Fundacije dr. Bruno Breschi«, ki podpira izdajanje virov za raziskavo starejše slovenske književnosti.
- **A. Koron** je pripravljala doktorsko disertacijo na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo ljubljanske Filozofske fakultete. Bila je članica žirije za podelitev nagrade Zlata ptica (za literaturo).
- **M. Juvan** je sourednik zbirke *Studia litteraria*, član uredništev *Slavistične revije*, *Primerjalne književnosti* in mednarodne komparativistične elektronske revije *CLCweb*.
Je član izvršnih odborov Slovenskega društva za primerjalno književnost in Evropske mreže za primerjalno literarno vedo (REELC/ENCSSL). Soorganiziral je mednarodni kolokvij Komiteja za literarno teorijo pri Mednarodni zvezi za primerjalno književnost (ICLA/AILC) in bil izvoljen za člana komiteja. Bil je predsednik žirije za podelitev nagrade Zlata ptica.
- **M. Ogrin** je bil urednik zbirke humanistične esejistike *Sidra* pri založbi Družina.
- **J. Škulj** je pripravljala doktorsko disertacijo na Oddelku za primerjalno književnost ljubljanske Filozofske fakultete. Je članica uredništva *Primerjalne književnosti*, izvršnega odbora Slovenskega društva za primerjalno književnost, raziskovalnega komiteja ICLA za vzhodno in jugovzhodno Evropo, izvršnega odbora Evropske mreže za primerjalno literarno vedo (REELC/ENCSSL) in skrbnica njenih spletnih strani; članica Ameriške zveze za primerjalno književnost (ACLA) in Evropske mreže za študij avantgarde in modernizma.
- **L. Vidmar** je nadaljeval doktorski študij po programu ZRC SAZU in Univerze Nova Gorica »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«. Je urednik izdaje *Leksikon cerkva na Slovenskem* pri založbi Celjske Mohorjeve družbe.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Koron.

Knjižni fond se je povečal za 516 knjig in 158 zvezkov revij. Evidentiranih je bilo 1067 obiskovalcev. 19 zunanjih obiskovalcev je za potrebe raziskovalnega dela, za izdelavo diplomskih in magistrskih nalog ter referatov na dodiplomskem študiju uporabljalo kartoteki Slovenski literarnoteoretični termini in Tuji literarni avtorji v slovenskem periodičnem tisku, trije obiskovalci pa so uporabljali zapuščino F. Kidriča.

Kartoteki Slovenski literarnoteoretični termini in Tuji literarni avtorji v slovenskem periodičnem tisku sta bili predstavljeni študentom primerjalne književnosti in literarne teorije s Filozofske fakultete v Ljubljani.

Tajništvo (A. Maček)

Poleg rednih administrativno-tehničnih opravil je tajnica računalniško pripravila za tisk vse inštitutske publikacije, sodelovala je tudi pri računalniški obdelavi in strukturiranju besedil v zapisu XML za potrebe projektov Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva in Neznani rokopisi slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

Zbirka *Studia litteraria* – Založba ZRC:

- D. Dolinar in M. Juvan (ur.): *Primerjalna književnost v 20. stoletju in Anton Ocvirk*.
- V. Žerjal Pavlin: *Lirski cikel v slovenski poeziji 19. in 20. stoletja*.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Končan je bil bilateralni projekt *Primerjalne raziskave češkega in slovenskega literarnega polja v srednjeevropskem kontekstu*. V njegovem sklopu so štirje člani inštituta sodelovali na kolokvijju v Českih Budjevicah 12.–14. 6. Na njem je bila kritično obravnavana *History of the Literary Cultures of East-Central Europe* (2004–). Prediskutirane so bile metode te primerjalne literarne zgodovine in njene obravnave slovenske in češke književnosti. – Na ZRC SAZU je 9.–10. 10. potekala delavnica *Paralele med slovenskimi in češkimi modernimi: modernizem in modernost v obdobju med obema svetovnjima vojnama*, ki je obravnavala izbrane primere avtorjev in problemov, simptomatičnih za uveljavljanje modernizma na Slovenskem in Češkem po 1919. – Nadaljevalo se je raziskovanje virov za starejšo slovensko kulturno zgodovino v čeških knjižnicah ter korespondence M. Murka v slovenskih hraniliščih.
- Nadaljevalo se je sodelovanje s Slavističnim inštitutom Ruske akademije znanosti, pri katerem se skupno pripravlja zgodovina slovenske književnosti za ruske strokovne bralce. Delovne verzije na Inštitutu napisanih poglavij so bile v pregledu pri ruskih partnerjih.
- 4.–6. 6. je na ZRC SAZU potekal redni letni kolokvij Komiteja za literarno teorijo Mednarodne zveze za primerjalno književnost (ICLA/AILC) *Responding to Cosmopolitanism: the New Identities of Literary Theory*, ki ga je soorganiziral M. Juvan in so se ga z referati udeležili trije člani inštituta.
- M. Juvan je sodeloval pri pripravah na organiziranje raziskovalnega projekta v sklopu HERA. Bil je član uredništva mednarodne komparativistične elektronske revije *CLCWeb* in član izvršilnega odbora Evropske mreže za primerjalno literarno vedo (ENCSL/ REELC).
- M. Ogrin je sodeloval v multilateralnem projektu *SLOVO – Towards Building a Digital Library of South Slavic Manuscripts*, ki ga vodi inštitut za literaturo Bolgarske akademije znanosti. V središču so bile metode in praksa posredovanja pisne kulturne dediščine v elektronskih znanstvenih izdajah in besedilnih zbirkah. Slovenski sodelavci so predstavili metode, uporabljene pri znanstvenokritični izdaji Brižinskih spomenikov.
- J. Škulj je sodelovala v evropskem projektu – tematski mreži *ACUME 2- Interfacing Science, Literature and the Humanities* in v evropskem projektu *SENT - The Network of European Studies*. Raziskovala je slovensko recepcijo Shakespearove sonetistike za projekt *Shakespeare's Sonnets Global*. Je članica raziskovalnega komiteja ICLA za vzhodno in jugovzhodno Evropo in članica izvršilnega odbora Evropske mreže za primerjalno literarno vedo (ENCSL/ REELC) ter skrbnica spletne strani te mreže na strežniku ZRC SAZU.

OBISKI V INŠTITUTU

- Dr. Valentina Bold, Senior Lecturer – Scottish Studies, Chrichton University Campus, Univ. of Glasgow, 6. 2.: konzultacije o Prešernu in Burnsu kot »nacionalnih pesnikih«.
- Dr. Andreas Leben, Institut für Slavistik, Univerza na Dunaju, 7. 2.: dogovori o skupnem organiziranju simpozija o avtobiografiji v letu 2009.
- Dr. Erwin Köstler in dr. Michael Reichmeyer, Avstrijska akademija znanosti, Dunaj: delo pri projektu Enciklopedija slovenskega jezika in literature na Koroškem, 12.–13. 3.
- Prof. dr. Jonathan Hart, Univ. of Alberta, Edmonton (Kanada), 27. 5.: konzultacije o vlogi primerjalne književnosti.
- Ziva Ben-Porat (Univerza v Tel Avivu), Vladimir Biti (Univerza v Zagrebu), Angela Esterhammer (Univerza v Zürichu), Péter Hajdu (Madžarska akademija znanosti, Budimpešta), Walid Hamarneh (Swarthmore College, ZDA), Ulrike Kistner (Univerza South Africa), Calin Mihailescu (Univerza Western Ontario, Kanada), John Neubauer (Univerza v Amsterdamu), Sangjin Park (Univerza Pusan, J. Koreja), Robert Stockhammer (Freie Universität Berlin), Galin Tihanov (Univerza v Manchestru), Takayuki Yokota-Murakami (Univerza v Osaki): obisk v okviru kolokvija ICLA, 4. 6.–6. 6.
- Dr. Matteo Colombi s slavističnega inštituta v Leipzigu (Geisteswissenschaftliches Zentrum Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas an der Universität Leipzig), 15. 8.–8. 9.: študij slovenske literature in kulture v večjezičnem območju Trsta in okolice.
- Prof. dr. Miloš Zelenka, Univerza v Českih Budjevicah, in dr. Anna Zelenkova, Inštitut za slavistiko Češke akademije znanosti v Pragi, 31. 8.–3. 9.: delo v okviru slovensko-češkega projekta.

- Dr. Julija Sozina, Ruska akademija znanosti (RAN) v Moskvi, 14. 9.-5. 10.: pregled sodobne slovenske pripovedne proze in literarnozgodovinskih del.
- Prof. dr. Miloš Zelenka, Univerza v Českých Budějovicah, dr. Alenka Jensterle-Doležal, Karlova univerza v Pragi, prof. dr. Ivo Pospišil, Masarykova univerza v Brnu, 8. 10.–11. 10.: obisk v okviru češko-slovenske konference.
- Prof. dr. Juri Talvet, Univerza v Tartuju, Estonija, 17. 9.: pogovor o bodočem sodelovanju.
- Dr. Elena Tomova, Bolgarska akademija znanosti, Sofija: sodelovanje v mednarodnem projektu SLOVO, 20. 11.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Monika Deželak Trojar

- *Skalarjev rokopis, 1643. Meditativna proza v kontekstu katoliške prenovе*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Obdobja 27, Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)«, Univerza v Ljubljani, 22. 11. (soavtor M. Ogrin).

Marjan Dolgan

- *O novelistični zbirki Vladimirja Kralja »Mož, ki je strigel z ušesi«*. Oddaja »Pisave«, 1. program TV Slovenija, 31. 3.

Marijan Dović

- *Literature and Censorship: from Plato's Ideal Polis to Cosmo-Polis / Literatura in cenzura: od Platonove idealne polis do kozmopolisa*. Referat na mednarodnem kolokviju Komiteja za literarno teorijo ICLA »Responding to cosmopolitanism: the new identities of literary theory«, Ljubljana, ZRC SAZU, 6. 6.
- *Slovenska literarna kultura v okviru Vzhodne Srednje Evrope: post-nacionalna perspektiva*. Referat na kolokviju v okviru projekta »Primerjalne raziskave češkega in slovenskega literarnega polja v srednjeevropskem kontekstu«, Univerza v Českých Budějovicah, Češka republika, 12.–13. 6.
- *Antique Roots of the Modern Authorial Concept / Antične korenine modernega avtorskega koncepta*. Referat na »6. mednarodnem komparativističnem kolokviju«, Lipica, 4. 9.
- *Slovenska zgodovinska avantgarda v srednjeevropskem kontekstu*. Referat na kolokviju »Paralele med slovenskimi in češkimi modernimi«, Ljubljana, ZRC SAZU, 9. 9.
- *19th Century Literary Myths and the Slovene National Thought*. Referat na 40. nacionalni konvenciji »Ameriškega združenja za razvoj slovanskih študij (AAASS)«, Philadelphia, ZDA, 21. 11.

Marko Juvan

- *Teritorializacija in deteritorializacija kulturnih tokov v moderni literaturi*. Predstaviteljski osnutka projekta na HERA Joint research programme matchmaking event, Pariz, 19. 9.
- *Influence, Intertextuality, and the World (Literary) System*. Referat na mednarodnem kolokviju Komiteja za literarno teorijo ICLA »Responding to cosmopolitanism: the new identities of literary theory«, Ljubljana, ZRC SAZU, 6. 6.
- *Komentarji k »Zgodovini literarnih kultur Vzhodne Srednje Evrope«*. Referat na kolokviju v okviru projekta »Primerjalne raziskave češkega in slovenskega literarnega polja v srednjeevropskem kontekstu«, Univerza v Českých Budějovicah, Češka republika, 12.–13. 6.
- *Stylistic Subject-Fashioning*. Referat na 13. mednarodni konferenci o Mihailu Bahtinu, University of Western Ontario, London, Kanada, 28. 7.– 1. 8.
- *Kosovelova referenca na Čapka in njen kontekst*. Referat na kolokviju »Paralele med slovenskimi in češkimi modernimi«, ZRC SAZU, Ljubljana, 9. 10.
- *»Peripherocentrism«: Geopolitics of Comparative Literatures between Ethnocentrism and Cosmopolitanism*. Referat na konferenci »Histoire de la littérature et jeux d'échange entre centres et peripheries: Les identités relatives des literatures«, Université Sorbonne Nouvelle - Paris 3, 24.–25. 10.

Alenka Koron

- *Zastopnost slovenske literature v »Zgodovini literarnih kultur Vzhodne Srednje Evrope«*. Referat na kolokviju v okviru projekta »Primerjalne raziskave češkega in slovenskega literarnega polja v srednjeevropskem kontekstu«, Univerza v Českých Budějovicah, Češka republika, 12.–13. 6.
- *Immigrant Autobiographies and/or Memoirs: Peripheral Perspectives on Two Slovene-American Writers*. Referat na 40. nacionalni konvenciji Ameriškega združenja za razvoj slovanskih študij (AAASS), Philadelphia, ZDA, 21.11.– Koreferat k referatu A. Lebna o Kovačičevem romanu *Prišleki*, prav tam, 22. 11.

Matija Ogrin

- *Odprta vprašanja Škofjeloškega pasijona*. Predavanje v okviru Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja, ZRC SAZU, 30. 1.
- *Skalarjev rokopis, 1643. Meditativna proza v kontekstu katoliške prenovе*. Referat na mednarodnem simpoziju »Obdobja 27, Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)«, Ljubljana, 22. 11. (soavtorica M. Deželak Trojar).

Jola Škulj

- *Kočljivost prigode: dialogizem in narativna identiteta*. Vabljeni predavanje na simpoziju »Dostojevski: včeraj in danes«, Ljubljana, Cankarjev dom, 5. 3.
- *On literature and European cultural realities*. Referat na generalni skupščini mednarodnega projekta »SENT Network of European Studies, WG 6: European studies versus cultural studies«, Forlì (Italija), 17. 3. – *Understanding cultures beyond logic of exclusion*. Referat, prav tam, 18. 3. – *European studies versus cultural studies: a comparative approach*. Sklepno poročilo delovne skupine (WG) 6, prav tam, 18. 3.
- *Cosmopolitics through literary theory / Kozmopolitika skozi literarno teorijo?* Referat na mednarodnem kolokviju Komiteja za literarno teorijo ICLA »Responding to cosmopolitanism: the new identities of literary theory«, Ljubljana, ZRC SAZU, 6. 6.
- *Asymmetries in literary cultures of East-Central Europe*. Referat na kolokviju v okviru projekta »Primerjalne raziskave češkega in slovenskega literarnega polja v srednjeevropskem kontekstu«, Univerza v Českih Budjevicah, Češka republika, 12.–13. 6.
- *Razmejitev pojmov modernizem in moderna*. Referat na kolokviju »Paralele med slovenskimi in češkimi modernimi«, Ljubljana, ZRC SAZU, 9. 10.
- *Complexity, literature, sciences II: autopoiesis and its sense in poiesis: on literary text as a cumulative, holistic process*. Predavanje na konferenci ACUME 2 »Complexité et autopoiesis: des sciences aux sciences humaines et à la littérature«, Université Sorbonne Nouvelle - Paris 3, Pariz, 19.–20. 9.
- *The asymmetries in literary histories: Modernist case and center/periphery issues*. Referat na konferenci »Histoire de la littérature et jeux d'échange entre centres et peripheries: Les identités relatives des literatures«, Université Sorbonne Nouvelle - Paris 3, 24.–25. 10.

Luka Vidmar

- *Semeniška knjižnica in Akademija operozov*. Predavanje v okviru Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja, Ljubljana, Semeniška knjižnica, 26. 5.
- *Recepcija slovenske reformacije na Kranjskem v dobi baroka*. Referat na simpoziju »Novi pogledi na Primoža Trubarja in njegov čas«, Ljubljana, Slovenska matica, 10. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Monika Deželak Trojar

Narodna knjižnica v Pragi, Praga, Češka republika, 27.–31. 10.: v okviru češko-slovenskega projekta pregled virov za zgodovinsko delo J. L. Schönlebna.

PEDAGOŠKO DELO

Marijan Dovič

- *Slovenska književnost IV*. Predavanja za študente slovenistike na Univerzi v Novi Gorici.

Darko Dolinar

- *Metodologija*. Predavanja v okviru skupnega predmeta za podiplomske študente literarnovednih smeri na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Jože Faganel

- *Retorika*. Proseminar za študente Teološke fakultete v Ljubljani in v Mariboru.

Marko Juvan

- *Medbesedilnost in kulturni spomin*. Konzultacije v modulu »Slovenski študiji – tradicija in sodobnost« na podiplomskem programu »Interkulturalni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, ZRC SAZU in Univerza Nova Gorica.
- *Svetovna književnost 1, 2*. Predavanja za študente slovenistike na Univerzi v Novi Gorici.
- *Literarna teorija/ Intertekstualnost*. Predavanja na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (2 uri tedensko za sloveniste, 1 ura za E-komparativiste).

Matija Ogrin

- *Slovenska književnost 1*. Predavanja za študente slovenistike na Univerzi v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Darko Dolinar je bil raziskovalni mentor mlademu raziskovalcu L. Vidmarju.

Marko Juvan je bil na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani študijski mentor pri kombinirani diplomski nalogi (N. Drašler) in magisteriju (K. Molk); kot predavatelj ali konzultant je sodeloval v več magistrskih programih na Filozofski fakulteti. V podiplomskem programu »Interkulturalni študiji – primerjalni študij idej in kultur« (ZRC SAZU in Univerza Nova Gorica) je bil somentor doktorandu L. Vidmarju.

Matija Ogrin je bil raziskovalni mentor mladima raziskovalkama Moniki Deželak Trojar in Maji Savorgnani (mlada raziskovalka v gospodarstvu).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://lit.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Unresolved historical issues in Slovenian literature are studied, in addition to those that require new elucidation and evaluation based on contemporary perspectives. A new search for unknown seventeenth- and eighteenth-century Slovene manuscripts was launched. One of the main focuses is on preparing critical editions and their conceptual and methodological development supported by computer technology and entry into electronic media. Three editions of texts from various genres and periods have been prepared for publication. In comparative literature, literary theory, and methodology, research focused on two main issues: first, the history of comparative literary studies in Slovenia and its European contexts contrasted with the present circumstances of the discipline and, second, the new identities of contemporary literary theory viewed as a response to cosmopolitanism and globalization. Further studies are underway that elucidate the central concepts and phenomena characteristic of literature's current role and function from the viewpoint of modernism and postmodernism, and analyze their scholarly and critical reflection from the perspective of post-structuralism as well as contemporary currents such as new historicism, cultural studies, and empirical and systems theory.

Major publications:

Darko Dolinar and Marko Juvan (eds.): *Primerjalna književnost v 20. stoletju in Anton Ocvirk* (Comparative Literature in the Twentieth Century and Anton Ocvirk)

Vita Žerjal Pavlin: *Lirski cikel v slovenski poeziji 19. in 20. stoletja* (The Lyric Cycle in Nineteenth- and Twentieth-Century Slovenian Poetry)

In addition, 34 papers were published and 24 papers presented at congresses, conferences, and public lectures.

- 1 Jurij Fikfak ●
- 2 Vanja Huzjan
- 3 Špela Ledinek Lozej
- 4 Božena Gabrijelčič
- 5 Aleksander Kuharič
- 6 Naško Križnar
- 7 Mojca Ravnik

- 8 Vesna Mia Ipavec ●
- 9 Marija Stanonik
- 10 Barbara Ivančič Kutin
- 11 Maja Godina Golija
- 12 Stanka Drnovšek
- 13 Monika Kropelj
- 14 Ingrid Slavec Gradišnik
- 15 Miha Peče

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. Milko Matičetov (predsednik do 30. 9.), akad. prof. dr. Franc Zdravec,
 doc. dr. Jurij Fikfak (predsednik od 1. 10.), doc. dr. Maja Godina Golija, dr. Monika Kropelj,
 doc. dr. Ingrid Slavec Gradišnik, prof. dr. Marija Stanonik.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Monika Kropelj, višja znanstvena sodelavka.

Znanstveni svetnici: prof. dr. Marija Stanonik, doc. dr. Mojca Ravnik (do 31. 12.).

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Jurij Fikfak, doc. dr. M. Godina Golija, doc. dr. Naško Križnar, doc. dr. Ingrid Slavec Gradišnik.

Asistentka z doktoratom: dr. Barbara Ivančič Kutin.

Asistentke: Saša Babič (mlada raziskovalka), Vanja Huzjan, mag. Vesna Mia Ipavec (mlada raziskovalka), Špela Ledinek Lozej (mlada raziskovalka), Saša Poljak Istenič (mlada raziskovalka).

Strokovna sodelavca: Stanka Drnovšek, Miha Peče.

Samostojna strokovna delavka: Božena Gabrijelčič.

Samostojni tehnik: Aleksander Kuharič.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Etnološke in folkloristične raziskave v slovenskem in evropskem kulturnem prostoru

Vodja raziskovalnega programa: M. Ravnik.

Sodelavci: S. Drnovšek, J. Fikfak, B. Gabrijelčič, M. Godina Golija, N. Križnar, M. Kropej, M. Peče, M. Ravnik, M. Stanonik.

Zunanja sodelavka: Helena Ložar - Podlogar.

Prehrana na Slovenskem v 20. in 21. stoletju (M. Godina - Golija)

Raziskovalno delo je bilo usmerjeno v zbiranje terenskih in arhivskih podatkov o preskrbi, samopreskrbi in nakupu živil na Slovenskem v zadnjih šestih desetletjih. Izpeljana je bila anketa med različnimi skupinami slovenskega prebivalstva o načinu in pogostosti kupovanja živil, njihovi pridelavi in konzerviranju. Ugotovljeno je bilo, da je samopreskrba z živili kljub naglemu gospodarskemu razvoju in urbanizaciji подеželja na Slovenskem še vedno zelo razširjena in da del živil za vsakdanjo in praznično hrano Slovenci ne kupujemo, ampak praviloma pridelamo sami. Na osnovi zbranega gradiva je bil napisan izvorni znanstveni članek *Oblikovanje sodobnega potrošnika : o spremembah v preskrbi in pridelavi živil na Slovenskem*, objavljen v reviji *Etnolog*.

Nadaljevalo se je tudi raziskovanje sprememb prazničnih jedilnih obrokov in jedi na Slovenskem. Zbiralo in proučevalo se je časopisno in slikovno gradivo o prazničnih jedeh ter gradivo zbrano s pomočjo vprašalnika. Za zbornik *Traditiones* je bila napisana razprava *Materialne sledi kulture. Prazniki in praznična miza Slovencev v 20. in 21. stoletju*.

Družinsko-sorodstveni odnosi v vaških okoljih Slovenije (M. Ravnik)

Raziskave družinsko-sorodstvenih odnosov so se nadaljevale s posebnim poudarkom na njihovi vlogi pri krajevnih praznikih in šegah v Italiji, kjer živi slovenska manjšina (v Kanalski dolini in v Benečiji), s terenskim snemanjem, foto (997 posnetkov) in v sodelovanju z AVL video dokumentiranjem. Napisane so bile razprave o meji med Slovenijo in Italijo na mostu čez reko Idrijo pri Podklancu/Ponte Clinaz za knjigo *Vzporednice med slovensko in hrvaško etnologijo*, o pustnih šegah v Benečiji v kontekstu selitvenih gibanj in položaj slovenskega narečja za knjigo *Čar izročila. Zapuščina Nika Kureta (1906 – 1995)* in o žegnju v Ukvah za Trinkov koledar 2009.

Raziskavi ritualnosti

1. Praznik in ritual na Primorskem – Vas in praznik (J. Fikfak)

V brkinskih naseljih (Podgrad, Hrušica, Pregarje, Obrov) je bilo dokumentirano dogajanje ob pustu, opasilu in dnevu mrtvih. V Boljuncu je bila opravljena dokumentacija ob pustu, prvem maju, prazniku fantovske skupnosti, in lučanju, prazniku dekliške skupnosti. Raziskovalec je na terenu preverjal Latourjeve teorije agentov in socialnosti, vprašanje pogajanja o tradiciji in različne vloge, ki jih informatorji zavzemajo.

2. Spominjanje smrti

Na več mestih (Avstrija, Makedonija, Rusija, Slovenija in Srbija) je v zadnjih letih potekalo dokumentiranje rituala spominjanja ob nenadnih smrtih pomembnih javnih osebnosti (Ana Politkovska, Toše Proeski, Zoran Djindjić, Joerg Haider), najprej so bile raziskane najbolj tipične izrazne možnosti, potem pa analizirani glavni problemski sklopi (spominjanje kot protest proti oblasti; ritual kot definicija etničnega sovražnika, obnavljanje nekdanje jugoslovanske skupnosti itd.) Članek se pripravlja za objavo.

Zgodovina etnološkega in folklorističnega raziskovanja (J. Fikfak)

Za veliko slovansko razstavo v Bruslju, ki jo je v začetku junija v okviru slovenskega predsedovanja EU postavil Ruski etnografski muzej, je bila pripravljena daljša razprava o Matiji Majarju Ziljskemu.

Za članek v reviji *Traditiones* so bili raziskani pogledi raziskovalcev na področje ritualnosti v zadnjih 200 letih: ugotovljeno je bilo, katera področja so najbolj obravnavali, kako so jih prikazovali in katera so poskušali oživiti itd. Na drugi strani paje ponazorjeno, kako so se stališča in pogledi samih izvajalcev na ritual, na vprašanje izvedbe, identitete ipd. skozi čas spreminjala.

Položaj slovstvene folklore v 20. stoletju (M. Stanonik)

Po utemeljitvi slovstvene folkloristike kot samostojne znanstvene discipline je bila obravnavana povezava slovstvene folkloristike s številnimi drugimi vedami. Raziskava je bila objavljena v monografiji *Interdisciplinarnost slovstvene folkloze*, ki jo je dokončala v letu 2008.

V okviru raziskave »Kontekstualnost in žanrski sistem slovstvene folkloze« je bila dokončana razprava *Dinamičnost žanrskega sistema slovstvene folkloze v 19. in 20. stoletju*, ki je v tisku pri inštitutskem zborniku *Traditiones*.

Pripravila je gesla s področja slovstvene folkloristike in narečne književnosti za Enzyklopädie der Slowenische Sprache und Literatur in Kärnten.

Slovenski pregovori in rekla (M. Stanonik)

Leta 2008 je bila dokončana glavnina dela v dolgoročno zasnovanem zbiranju, urejanju in digitalizaciji slovenskih pregovorov in rekov. Delo ma tudi v kontekstu je arhiviranih čez 50.000 enot iz 893 virov, posamezne enote so urejene v kartoteki, ki je shranjena tako v elektronskem mediju kot na papirju. Gradivo se žanrsko prečiščuje in nadalje klasificira.

Raziskovanje, dokumentiranje in urejanje pripovednega izročila (M. Kropelj)

Arhiv ljudskega pripovedništva je bil dopoljen z novim gradivom iz pisnih virov; gradivo je bilo klasificirano po žanrih in pripovednih tipih. Končana je bila raziskava na področju razvoja in recesije ljudskega pripovedništva od 19. do 21. stoletja, predstavljena v članku *Metamorfoze ljudskega pripovedništva na Gorenjskem*, ki je v tisku pri inštitutskem zborniku *Traditiones*. Za mednarodno revijo *Fabula* je bil napisan članek *Sneguljčica v izročilu zahodnih in južnih Slovanov*. Pripravljena so bila gesla za Enzyklopädie der Slowenische Sprache und Literatur in Kärnten, Hrvatsko književno enciklopedijo in Enzyklopädie des Märchens.

Slovensko bajeslovno izročilo (M. Kropelj)

Končana je bila raziskava bajeslovnih likov v slovenskem ljudskem izročilu in objavljena monografija *Od ajda so zlatoroga : slovenska bajeslovna bitja*.

Sodobno pripovedništvo (M. Kropelj)

Nadaljevalo se je zbiranje sodobnih pripovedi, urbanih legend in šaljivih zgodb. V pripravi je raziskava o spremembah na področju žanrov, vsebine in motivike ter performativnosti in načinov posredovanja preteklega in sodobnega pripovedništva.

Bovške narečne folklorne pripovedi za elektronsko izdajo (B. Ivančič Kutin)

V okviru ciljnega raziskovalnega projekta *Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva* je potekala priprava folklornih (in spominskih) narečnih besedil: opravljena je bila redakcija zvočnih posnetkov, pridobljenih na Bovškem in redakcija fonetičnih transkripcij, oblikovane so bile priredbe besedil v poknjizhenem jeziku ter sestavljeni pripadajoči sezname narečnih besed; pripravljena se spremna študija.

Ludvik Janež iz Čadrga, pripovedovalec folklornih pripovedi (B. Ivančič Kutin)

Opravljene so bile začetne terenske raziskave za analizo repertoarja (z vidike konteksta in teksture), s katerim Ludvik Janež nastopa s pripovedovanjem folklornih pripovedi v programu folklorne skupine Razor ter samostojno na drugih javnih nastopih in prireditvah.

Folklorni obrazci na Polhograjskem (B. Ivančič Kutin)

Opravljena je bila terenska raziskava, pri kateri so se pridobivali in evidentirali drobni žanri slovstvene folklorne (pregovori, reki, uganke, molitvice, zagovori, izštevanka, zbadljivke in besedila, ki so del igre in druga kratka rimana ali ritmizirana besedilca). Dokumentiranih je bilo tudi nekaj proznih žanrov (povedke, spominske pripovedi).

Besedje za bolezni v bovškem narečnem besedišču (B. Ivančič Kutin)

Potekala je raziskava romanskih in germanskih izposojenk v bovškem govoru (za pripravo prispevka na mednarodni konferenci s temo »Slovanski jeziki v stiku«): iz »Slovarja bovškega govora« in na podlagi dodatnih terenskih raziskav je bilo evidentirano in raziskano narečno besedje za bolezni (izpisano pa tudi besedje iz pomenskega polja za oblačila in prehrano).

Estetska struktura slovenskih folklornih obrazcev v časovnem preseku z vidika slovstvene folkloristike (S. Babič)

V okviru raziskav za disertacijo je bila preštudirana ustreza znanstvena in strokovna literatura, pregledan arhiv folklornih obrazcev na ISN in na zagrebškem Institutu za etnologijo in folkloristiko. Iz časopisnih/televizijskih/radijskih medijev so bili zbrani in izpisani folklorni obrazci v oglasne ali druge namene; pripravljena je bila dispozicija raziskave. V skladu s programom sodelovanja v inštitutskem projektu *Informaticizacija neoprijemljive dediščine za etnologijo in folkloristiko* so bili pregledani prepisani pregovori ter preverjeni in urejeni viri zanje.

Na terenu (Dolenjska) so bili z metodo neposrednih vprašanj pridobljeni folklorni obrazci (s poudarkom na ugankeh, kletvicah, zagovorih, molitvah) skupaj s podatki o njihovi teksturi in kontekstu.

Bivalna kultura na Goriškem (Š. Ledinek Lozej)

Nadaljevala se je raziskava (zbiranje, dokumentiranje in urejanje gradiva ter študij strokovne literature) za študijo *Stanovanjska kultura v Vipavski dolini: etnološki vidik razvoja in pomena kuhinje v 20. stoletju*.

Etnologija in kultura etnološke vede na Goriškem (V. M. Ipavec)

Preučevali so se predvsem ustni viri o etnološkem in domoznanskem raziskovalnem, strokovnem in ljubiteljskem delu na Goriškem. Nadaljevala se je priprava etnološke bibliografije za Goriško z upoštevanjem slovenske in italijanske literature in virov.

Za pripravo »Registra žive dediščine«, je bila pripravljena dokumentacija enote »Ciljanje pirhov v Mirnu«. V. M. Ipavec je z Društvom žena in deklet Šempeter ter svilogojcem Janezom Mučičem sodelovala pri pripravi prireditve »Kovalirji su pr'šli nazaj«, ki je bila 12. 10. v Šempetru pri Gorici. Njena znanstvena monografija *Murve in »kavalirji«: Svilogojstvo na Goriškem* je imela precejšen odziv v medijih javnega obveščanja, prav tako tudi knjiga spominov avtorice Marice Kolenc *Onkraj Govcev*, pri kateri je bila sourednica.

Šege ob delu: transformacija ritualnih praks in raziskovalni problemi (S. Poljak Istenič)

S. Poljak Istenič je preučevala znanstveno literaturo o ritualnih praksah in pripravljala članke o posameznih fenomenih za objave. Spremljala je šege in praznike v okolici Ljubljane; za fototeko je dokumentirala otroško pustovanje v Mednu (2. 2.), pripravo velikonočnih jedi in žegna v Mednu (22. 3.), krst v Dravljah (6. 4.), veselico na podjetniški tržnici med »Tednom obrti in podjetništva« v Škofji Loki (31. 5.), vajo narodno-

zabavnega ansambla v Kamniški Bistrici (24. 8.), otroško miklavževanje na Dobrovi (5. 12.), krašenje novoletne jelke in blagoslov hiše s kadilom v Mednu (24. 12.).

Etnološka kulturna dediščina – zbiranje, vrednotenje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije (S. Drnovšek)

Največ dokumentacijskega dela je bilo namenjenega skeniranju in obdelavi gradiva o šegah v slovenskem zamejstvu in gradiva o materialni in nesnovni dediščini v Sloveniji.

V fototeko so bili uvrščeni posnetki tekočih raziskav.

Terenski posnetki M. Ravnikove so bili digitalizirani in shranjeni na 400 CD ploščah, sezname terenskega dela s snemanjem tvorijo samostojno podatkovno bazo.

Skeniranih je bilo 433 diapozitivov, negativov oziroma fotografij in 296 enot tekstovnega gradiva. V podatkovno zbirko je bilo vnesenih in obdelanih še 1218 na novo pridobljenih diapozitivov, od tega jih je skeniranih 84.

Podatkovna zbirka inštituta šteje okoli 11.500 fotografij, 6.800 diapozitivov, okoli 4.300 enot skenoteke in prek 7.000 digitalnih posnetkov. Digitalna zbirka omogoča iskanje na različne načine (etnološka klasifikacija, gesla, avtor, čas, kraj) in predogled skeniranega gradiva v enem od grafičnih programov; šteje prek 20.000 enot in je dostopna sodelavcem inštituta po internetu.

Vizualne raziskave kulture (N. Križnar, s sodelovanjem M. Pečeta, A. Kuhariča)

Digitalizirala se je filmska zapuščina pokojnega akad. Andreja O. Župančiča (1916 – 2007). Del zapuščine na 16 mm filmskem traku (*Živalstvo Evrope*) že več let hrani AVL, del gradiva na 8 mm traku pa je podarila vdova Naka Župančič (*Bizovik, Narava, Hutovo blato, Izrael, Himalaja, Alto Orinoko 1970*) po pokojnikovi smrti. Filmsko gradivo na 8 mm traku je bilo telekinirano in digitalizirano v AVL (A. Kuharič), 16 mm film pa s finančno pomočjo Slovenske akademije znanosti in umetnosti po postopku dataskeniranja v mariborskem studiu Fotospring. Le televizijska produkcija pokojnega akademika (serija *Iz tropskega deževnega gozda*) se še nahaja v arhivu Televizije Slovenija; v AVL se hranijo le kopije na videokaseti. Nadaljevale so se raziskave spremljanja kulturnih kontekstov nesnovne dediščine v Sloveniji. Terenska snemanja so bila naslednjih lokacijah: Srednja vas-Šenčur (pustovanje 3. 2.), Idrija (pustovanje 5. 2.), Zgornje Gorje (pustovanje 5. 2.), Repišče (skupinska košnja 14. 6.), Krkavče, (oljčna nedelja 16. 3.), Gorenja Žetina (folklorni praznik 22. 6.), Ukve (žegen 20. 7.).

M. Peče je bil montažer 11 enot. Kot snemavec je sodeloval pri treh enotah. Vpisoval je enote »Zbirke vizualne dokumentacije« v računalniško bazo podatkov. Za Slovenski magazin TVS 1 je realiziral prispevek *Stoletnica padca meteorita iz Avč*.

A. Kuharič je urejal arhiv spremljanja elektronskih medijev o ZRC SAZU, posnel 4 enote in bil snemavec šestih enot. Bil je snemavec 7 enot, urednik 3 enot, režiser 5 enot in mentor pri 9 enotah.

N. Križnar, A. Kuharič in M. Peče so vključeni v raziskovalno nalogo M. Ravnikove *Žegen v Ukvah*, ob kateri nastaja etnografski film. V letu 2008 je bil v Kanalski dolini »žegen« ponovno posnet.

Informatizacija neoprijemljive dediščine za etnologijo in folkloristiko

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Stanonik.

Sodelavci: J. Fikfak, M. Godina Golija, B. Ivančič Kutin, N. Križnar, M. Kropelj, M. Ravnik, I. Slavec Gradišnik, S. Drnovšek, M. Peče.

Projekt je omogočil, da so se predvsem za interno znanstveno rabo sprotno v digitalizirani obliki urejale zbirke z naslednjo tematiko: kultura prehranjevanja, izbrane gospodarske dejavnosti, družina, sorodstvo, sosedstvo, medkrajevni in interetnični odnosi, meje in obmejnost, šege v posamičnih pokrajinah v Sloveniji in zamejstvu, pripovedništvo, pregovori in reki, verovanje. S tem so bili za izbrana tematska področja in vrste gradiva postavljeni vzorčni modeli. Tako urejeno gradivo omogoča tudi prilagojene predstavitve zbirk, za katere se načrtuje, da bodo ob ustrezni podpori dosegljive tudi širšemu občinstvu prek svetovnega spleta. Na podlagi zbirk je bilo objavljenih nekaj monografij, več znanstvenih in strokovnih člankov, predavanj na domačih in mednarodnih znanstvenih srečanjih. Skrb za informatizacijo podpira tudi delo pri pripravi slovenskega »Registra nesnovne dediščine« in omogoča načrtovane raziskave t. i. žive dediščine v Sloveniji in med Slovenci v Italiji, Avstriji in na Madžarskem.

M. Godina Golija je obdelala terensko gradivo tekočih raziskav, ki so potekale na Krasu. Digitalno so bili dokumentirani terenski zapiski o vsakdanjih in prazničnih jedeh in inovacijah v prehrani, za digitalizacijo je pripravila tudi fotografsko terensko gradivo. Obdelano je bilo tudi gradivo tekoče raziskave o preskrbi z živili in njihovi pridelavi na Slovenskem, ki je bilo zbralo s pomočjo 40 anket na različnih območjih Slovenije (Slovenske gorice, Dravsko in Ptujsko polje, Savinjska dolina, Zasavje, Maribor, Ljubljana, Koper). Digitalizirano je bilo tudi starejše slikovno gradivo o slovenskih prazničnih jedeh, o tako imenovanih narodnih jedeh in del rokopisnih zapiskov o kuharskem znanju z obmejnega območja slovenske Štajerske.

Tradicija in njeni poustvarjalci

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Stanonik.

Sodelavci: S. Babič, J. Fikfak, M. Godina Golija, M. Kropelj, S. Poljak Istenič, I. Slavec Gradišnik.

Na podlagi slovenskih folklornih pripovedi (knjižna zbirka *Glasovi: 1988–2008*, 35 knjig), zbranih v časovnem obdobju, ki ga zajema predvideni projekt, se je raziskovalo, koliko in kako njihov zapisovalec vpliva na ohranjanje in hkrati predelavo folklornih besedil in s tem postaja bistveni sestavni del tradicije.

M. Godina Golija je v okviru projekta opravila terensko delo v Pliskovici in Repnjah na Krasu in se srečala s poustvarjalci tradicije na tem območju. Podrobneje se je seznanila z delom sodelavcev Društva za razvoj kmetijstva in turizma Planta iz Coljave na Krasu in njihovimi aktivnostmi za promocijo kulinarne tradicije Krasa. Dogovorilo se je o skupni knjižni izdaji rokopisnih receptov s Krasa.

S. Poljak Istenič je za raziskavo medijskega diskurza o tradiciji izdelovala in urejala hemeroteke izbranih člankov ter pregledovala temeljno znanstveno literaturo o medijih.

I. Slavec Gradišnik se je posvečala profesionalnemu diskurzu o tradiciji, kakor ga ustvarjajo raziskovalci na podlagi razmerja s problemskim poljem raziskav. V ospredju interesa so posamezniki s svojim specifičnim osebnim in poklicnim habitusom. Pripravljeni so bili geselski članki za Enciklopedijo slovenskega jezika in literature na Koroškem, ki jo pripravlja Österreichische Akademie der Wissenschaften na Dunaju

Habitus slovenskega podjetnika

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: J. Fikfak.

Sodelavci: J. Turk, T. Bajuk Senčar.

Zunanji sodelavci: dr. Jože Prinčič (Inštitut za novejšo zgodovino), prof. dr. Detlef Garz, dr. Axel Fehlhaber, Sandra Kirsch (Pedagoški inštitut, Univerza Mainz, Nemčija).

Sodelavci projekta so uspešno zaključili projekt (1. 9. 2005–31. 8. 2008) in na njegovi osnovi izdali monografijo *Biti direktor v času socializma. Med idejami in praksami*. Vodja projekta J. Fikfak tematizira metodološka vprašanja, osnovno tipologijo direktorjev v času socializma in stališča vodstvenih elit o razmerju med ekonomijo in politiko.

Register nesovne dediščine kot del enotnega registra kulturne dediščine

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: N. Križnar.

Sodelavci: mag. Igor Cvetko, dr. Aleš Gačnik, M. Klobčar, dr. Rožana Koštial, M. Kropelj, M. Peče, dr. Martina Piko - Rustia, A. Pleterski, M. Ravnik, mag. Vida Rožac Darovec, I. Slavec Gradišnik, mag. Inja Smerdel, M. Stanonik, U. Šivic, S. Tecco Hvala. V letu je prišlo do spremembe med sodelavci. Namesto R. Koštial in V. Rožac Darovec je Znanstvenoraziskovalno središče Univerze na Primorskem zastopala Petra Kavrečič.

Ustanovljena je bila večdisciplinarna projektna skupina, sestavljena iz raziskovalcev vidnejših raziskovalnih in strokovnih ustanov v Sloveniji, ki se ukvarjajo s preučevanjem kulture v referenčnem krogu etnologije (Slovenski etnografski muzej, Znanstvenoraziskovalno središče – Bištra Ptuj, UP Znanstvenoraziskovalno središče Koper, Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik in Znanstvenoraziskovalni center SAZU).

Slovenija je leta 2007 sprejela zakon o ratifikaciji Unescove Konvencije za varovanje nesovne kulturne dediščine. Po njej je dolžna vzpostaviti sistem obravnavanja nesovne dediščine kot je določeno v Konvenciji. Medtem je bil sprejet tudi Zakon o varstvu kulturne dediščine (2008), ki številna določila Konvencije prenaša v nacionalno zakonodajo. Namen projekta je bil izdelati smernice za vzpostavitev državnega Registra nesovne dediščine, ki sodi med prve ukrepe države pristopnic.

Projektna skupina je pregledala položaj nesovne dediščine v Sloveniji in v slovenski etnologiji ter se poglobila v sistem nesovne dediščine v Konvenciji, v Zakonu o varstvu kulturne dediščine, v dosedanje izkušnje z registri v Sloveniji in v sisteme obravnavanja nesovne dediščine v drugih državah. Rezultat dela so dokumenti, ki skupaj sestavljajo predlog ali, bolje, široko predstavo o instituciji registra nesovne dediščine, ki se v Sloveniji vzpostavlja po ratifikaciji Unescove Konvencije za varstvo nesovne kulturne dediščine. Izdelan je bil seznam ustanov in podatkovnih zbirk v Sloveniji, ki vsebujejo tudi podatke o nesovni kulturni dediščini. Pripravljen je bil seznam vrst in tipov nesovne dediščine v Sloveniji kot podlaga za bodočo klasifikacijo nesovne dediščine. Dalje je bil izdelan evidenčni seznam nesovne dediščine v slovenskem etničnem prostoru, ki je nastal po pregledu literature in iz izkušenj članic in članov projektne skupine, strukturiran pa je po sistematiki predlagane klasifikacije nesovne dediščine. Prav tako so bile pripravljene podatkovne baze oz. prototipi prijave in vpisnega lista.

Koordinatorstvo za varstvo žive dediščine

Vodja projekta: N. Križnar

Sodelavci: V. Huzjan.

Po izidu javnega naročila Ministrstva za kulturo je bil Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU izbran za Koordinatorja za varstvo žive kulturne dediščine. To je služba, ki jo predpisuje novi Zakon o varstvu kulturne dediščine. Pooblastilo velja do konca leta 2009. V letu 2008 so se začele prve priprave, a služba še ni zaživela zaradi nepripravljenosti Ministrstva za kulturo.

Nesovna dediščina kot integrativni faktor evropskega kulturnega prostora

Vodja bilateralnega raziskovalnega projekta: M. Kropelj

Sodelavki: M. Piko - Rustia, Ursula Sereinig.

Raziskave so potekale na območju slovensko-avstrijske meje. Raziskano je bilo delo številnih kulturnih delavcev, ki so se v preteklosti posvečali zgodovini in kulturi teh krajev. Pregledano je bilo gradivo, ki ga hranijo arhivi tako v Sloveniji kot Avstriji, predvsem Arhiv Republike Slove-

nije, Arhiv ISN ZRC SAZU, Arhiv GNI ZRC SAZU, Arhiv Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Arhiv Rokopisnega in Glasbenega oddelka NUK, Arhiv Muzeja Ravne na Koroškem, Arhiv Narodopisnega inštituta Urban Jarnik in arhivi lokalnih ustanov na obmejnih območjih. Še posebej so bile pregledane zapuščine Franceta Marolta, Julija Felaherja, Janka Kotnika, Matije Majarja Ziljskega, Josipa Šašla in Petra Močnika (kulturno-prosvetni delavec, učitelj, organizator čebelarstva na avstrijskem Koroškem in v Mežiški dolini). Sodelavci so v okviru projekta organizirali številna posvetovanja, okrogle mize ter delavnice in se jih tudi udeleževali. V okviru projekta so nastali zborniki in članki.

Srbi v Sloveniji, Slovenci v Srbiji. Raziskave etnoloških vprašanj in spoznavanje strokovnih usmeritev

Vodja bilateralnega raziskovalnega projekta: M. Ravnik.

Sodelavci: J. Fikfak, N. Križnar, M. Kroječ, I. Slavec Gradišnik, M. Stanonik.

V sodelovanju z Etnografskim inštitutom SANU v Beogradu je bilo raziskano življenje Slovencev v Srbiji, zbrane njihove življenjske zgodbe in pripovedi. M. Stanonik je pripravila knjigo o slovenski izgnanki v Srbiji in pri tem sodelovala z dr. Mladeno Prelič z Etnografskega inštituta Srpske akademije znanosti in umetnosti v Beogradu. Sodelavci so obiskali društvo Slovencev »Sava« in številne posameznike in družine Slovencev, ki živijo v Srbiji. Primerjalno je bilo preučeno stanje etnološke vede in etnološkega filma v obeh državah.

Kulturni in znanstveni stiki – Srbi in Slovenci med 19. in 21. stoletjem

(ISN ZRC SAZU in Etnografski inštitut Srpske akademije nauka i umetnosti).

Vodja bilateralnega raziskovalnega projekta: I. Slavec Gradišnik

Sodelavci: J. Fikfak, N. Križnar, M. Kroječ, S. Poljak Istenič

N. Križnar je v Beogradu bival od 7. do 16. 11. na povabilo Etnografskega muzeja kot član žirije mednarodnega festivala etnološkega filma. Vmes se je štiri dni (od 10. do 13. novembra) posvetil kontaktom s kolegicami v Inštitutu za etnologijo SANU, ki je vse bolj povezan z dogajanjem na področju etnografskega filma v Srbiji. Predstojnica inštituta je članica programskega odbora festivala in sama aktivna ustvarjalka filmov. S tem inštitut ponovno pridobiva vlogo, ki jo je imel v času delovanja Dušana Drljače na področju filma. Sodelovanje med Slovenijo in Srbijo na področju učenja vizualne etnografije je zato tem bolj smiselno.

I. Slavec Gradišnik je nadaljevala s primerjavo disciplinarnega razvoja med etnologijo v Srbiji in Sloveniji predvsem v drugi polovici 20. in na začetku 21. stoletja. S tem in z že zbranimi pogovori s nekaterimi raziskovalci je pripravila podlago za konferenčno in pisno predstavitev.

Slovaško-slovenske vzporednice v etnologiji in folkloristiki

Vodja bilateralnega raziskovalnega projekta: I. Slavec Gradišnik

Sodelavci: S. Babič, J. Fikfak, B. Ivančič Kutin.

Projekt je namenjen primerjalni obravnavi dveh tem: disciplinarnih značilnosti etnologije in folkloristike v času socializma in raziskav folklornih žanrov in socialne komunikacije.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **S. Drnovšek** je pri pripravi inštitutskih in drugih publikacij sodelovala s skeniranjem in urejanje gradiva. Je urednica inštitutske spletne strani <http://isn.zrc-sazu.si/>.
- **J. Fikfak** je skupaj z I. Slavec Gradišnik glavni urednik zbornika *Traditiones*. Uredil je splošno številko *Traditiones* 37, 1.
- **M. Godina Golija** je bila članica uredništva »Historičnega seminarja ZRC SAZU«. Skrbela je za izvedbo etnoloških predavanj. Je članica Komisije za Murkove nagrade pri Slovenskem etnološkem društvu.
- **N. Križnar** je organiziral in vodil »Poletno šolo vizualnega«, Nova Gorica, 6.–13. 7., v sodelovanju z Območno enoto JSKD Nova Gorica. Delavnice so vodili N. Križnar (mentor vizualne produkcije), M. Peče (mentor montaže) in Tone Rački (mentor videokamere). Šole se je udeležilo 6 slušateljev, ki so pod mentorskim vodstvom izdelali šest kratkih etnografskih filmov. Bil je član senata Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru, do septembra 2008. Poleg tega je podpredsednik Slovenskega etnološkega društva. Bil je gost mednarodnega festivala etnografskega filma GIFF, v Gottingenu (29. 4.–4. 5.). Bil je vodja mednarodnega festivala »Dnevi etnografskega filma« v Ljubljani (prirejata Slovensko etnološko društvo, Slovenski etnografski muzej in ZRC SAZU), selektor in urednik kataloga (19.–23. 5.) ter organizator delavnice »New trends in regional visual ethnography« na mednarodnem kongresu EASA v Ljubljani (26.–29. 8.)
- **M. Kroječ** je članica Odbora za Štrekljevo nagrado; nagrada je bila podeljena Julijanu Strajnarju 24. 6. v Gorjanskem pri Komnu. Z Nikolaiem Mikhailovim je glavna urednica mednarodne revije *Studia mythologica Slavica*, uredila je *Studia mythologica Slavica* 11. Pripravila je 9. knjigo v zbirki *Zakladnica slovenskih pripovedi o slovenskih ljudskih pripovedih ob letnih mejnikih*.
- **M. Peče** je bil član selekcijske komisije »Dnevov etnografskega filma« v Ljubljani.
- **M. Ravnik** je pripravila evropski projekt čezmejnega sodelovanja s partnerji v Sloveniji in v Italiji. Pripravila in vodila je strokovno ekskurzijo Slovenskega etnološkega društva v Novo Gorico, Benečijo, na Liško in Kambreško (20. 9.)

- **I. Slavec Gradišnik** je pripravila etnološki geselnik za *Malo enciklopedijo Slovenije* (Mladinska knjiga Založba, Ljubljana) in sodelovala pri pripravi ustrezne etnološke terminologije za UDK vrstilce (NUK, Ljubljana). Je članica Znanstvenoraziskovalnega sveta za humanistične vede pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost RS in članica Sveta ZRS Bistra Ptuj in podpredsednica Sveta Slovenskega etnografskega muzeja. Sodelovala je (z J. Fikfakom) pri predpripravi slovenskega dela evropskega projekta, ki ga financira HERA za temo »Cultural Dynamics«, delovni naslov: »Knowledge Production and the Institutionalisation of European Heritage«, partnerji: Estonija, Švedska, Norveška, Velika Britanija, Irska, Slovenija. Bila je članica komisije za zagovor doktorske disertacije N. Gregorič Bon »Contested Spaces and Negotiated Identities in Dhermi/Drimades of Himare/Himara Area, Southern Albania (Univerza v Novi Gorici) in recenzentka Dvodisciplinarnega študija »Etnologija in kulturna antropologija, 1. in 2. stopnja« na Univerzi v Ljubljani.
- **M. Stanonik** je uredila naslednja dela: Jožko Jager, *Za mano mladostne so sanje. Pesmi*, Knjižnica Šentjur, 2008; *Gašper Križnik (1848 – 1904) in njegov čas; Slovstvena folkloristika 7, št. 1(9), junij 2008*; Elizabeta Ajtnik, Alojz Peserl, Milena Lozar, Jelka Pšajd, *Ljudi so gučali* (Glasovi 34); Peter Stres, Pavel Medešček, Viljena Devetak, Janez Dolenc, Danila Zuljan Kumar, *Zlata koza pod razvalinami* (Glasovi 35).

Dnevi etnografskega filma / Days of Ethnographic Film, Ljubljana 19. – 23.5.

Slovensko etnološko društvo je v soorganizaciji z Znanstvenoraziskovalnim centrom SAZU in Slovenskim etnografskim muzejem med 19. in 23. 5. organiziral druge »Dneve etnografskega filma« - festival etnografskega filma, kakršnega v Sloveniji še ni bilo. Letos so bili Dnevi etnografskega filma sprejeti v evropsko mrežo festivalov etnografskega filma (CAFFE). V rednem roku so avtorji prijavi in poslali 95 filmov. Za festivalski program študentskih filmov smo odbrali 14 filmov, za program izbranih etnografskih filmov pa 29 filmov. Skupaj 43. Za tri posebne programe so gosti pripravili 11 filmov, v sekciji gradiv pa je bilo predstavljenih 9 naslovov. Torej je festivalski program v celoti obsegal 63 naslovov iz 25 držav. Tri posebne programe so pripravili: Asen Balikci (Bolgarija), Paolo Piquereddu (Italija) in Eddy Appels (Nizozemska). Sekcija gradiv je potekala v Slovenskem etnografskem muzeju, največji del rednega programa pa v Mestnem muzeju Ljubljana. Sardinski film je bil predstavljen v Atriju ZRC, kjer je potekala tudi svečanost ob podelitvi nagrad Nika Kureta.

Slovensko etnološko društvo je letos ob Dnevih etnografskega filma prvič podelilo Plaketo Nika Kureta, da bi z njo potrdilo tradicijo etnografskega filma v Sloveniji in hkrati njegovo odprtost za povezovanje v svetu. Plaketi sta za življenjsko delo prejela Allison Jablonko (ZDA) in Asen Balikci (Bolgarija). Aktivni udeleženci DEF: Zvezdana Antoš, Eddy Appels, Asen Balikci, Vladimir Bocev, Allison Jablonko, Giovanni Kezich, N. Križnar, M. Piko - Rustia, Tommi Mendel, Amir Muratović, Paolo Piquereddu, Tanja Roženbergar, Michele Trentini, Daniela Vavrova, Nena Židov. O DEF so poročali naslednji mediji: Studio Delo (19. 5.), Delo (19. 5., 23. 5.), TVS (19. 5., 23. 5.) Radio Kranj (19. 5.), RAS 1 (19. 5.), MARŠ (20. 5.) V Muzeju novejšje zgodovine v Celju je 21. 6. potekal »Festival po festivalu« s programom izbranih filmov z »Dnevov etnografskega filma«.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Vodja: V. Huzjan

V letu 2008 je V. Huzjan odgovorno skrbela za nemoteno delovanje knjižnice: za naročanje (kontaktiranje z različnimi založbami, znanstvenimi ustanovami itd.), hranjenje in urejanje gradiva in za izposajo. Obveščala je (pisno, z razstavo) o knjižnih novostih in stanju gradiva. Urejala je tudi arhiv knjig in revij, ki jih napišejo ali urejajo sodelavci ISN. Skrbela je za nabavo promocijskih izvodov in izdelala obvezno statistično poročilo za knjižnico ISN. Obiskovala je brezplačne kratke tečaje v NUK-u za uspešno iskanje informacijskih virov. Primarnim uporabnikom je pomagala pri oblikovanju bibliografij, iskanju in uporabi elektronskih informacijskih virov ter opravljala druga pomožna dela. V soavtorstvu s Heleno Ložar Podlogar je uredila bibliografijo dr. Nika Kureta za monografijo Čar izročila. Knjižni fond se je povečal predvsem z darovi in zamenjavo knjižnega gradiva med ustanovami in posamezniki ter redkejšimi nakupi. Študentom Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je predstavila knjižnico in inštitut.

Dokumentacija

Vodja: S. Drnovšek.

S. Drnovšek je sodelovala pri izboru, skeniranju in pripravi posnetkov za slikovne priloge inštitutskih publikacij. Nadaljevala je z zbiranjem, vrednotenjem in varovanjem gradiva, arhivov in dokumentacije. Digitalizirala je in po potrebi v PDF obliko prenesla okoli 700 enot slikovnega in tekstovnega gradiva in nudila pomoč pri pripravi power point projekcij za nastope sodelavcev. V podatkovne zbirke je vnesla okoli 1000 novih vpisov slikovnega gradiva. Začela je z urejanjem Kartografskega in rokopisnega arhiva župnijskih knjig večjih formatov, do A1. Digitalno je uredila arhiv slovenskih pregovorov in rekov, ki so zbrani tudi v 24 fasciklih; v kratki obliki pa še v dodatno dveh fasciklih. Gradivo, ki so ga zbiral študenti Oddelka za slovanske jezike s književnostjo v okviru predmeta Izbirne vsebine iz književnosti / Slovstvena folkloristika o hišnih imenih, bo obogatilo arhiv slovenske slovstvene folklore.

Je urednica spletne strani Inštituta za slovensko narodopisje in je z dopolnjevanjem in aktualizacijo skrbela za informiranost o inštitutu, raziskavah in zbirkah s področja kulturne dediščine. Delo inštituta nekoč in danes ter stanje arhivov je predstavila študentom ob njihovem obisku na inštitutu.

Zbirka vizualne dokumentacije

Zbirka vizualne dokumentacije Avdiovizualnega laboratorija se je povečala za 85 enot. Od tega je 36 enot v lastni proizvodnji (18 enot grobe graiva in 18 urejenih enot, od tega 7 enot iz Poletne šole vizualnega in dve enoti iz pedagoškega procesa na Fakulteti za humanistične študije UP) in 49 enot tuje proizvodnje. Izdelanih je bilo 15 enot urejenih enot iz lastnega graiva. Zbirka šteje po novem 1105 enot. Vse letošnje enote so digitalizirane.

Digitalna baza Zbirke vizualne dokumentacije ima sedaj 546 vnosov ali 298 samostojnih enot.

Za arhiv spremljanja elektronskih medijev o ZRC SAZU je bilo v letu 2008 arhiviranih 70 novih enot: (47 video, 15 avdio enot in 7 enot lastne produkcije za inštitute ZRC SAZU).

Arhiv skupno šteje 1152 enot. Zbirka digitalnih fotografij šteje 12 enot CD s skupno 1929 fotografijami.

Videografija urejenega graiva v »Zbirki vizualne dokumentacije«

Odstranjevanje mejnih zapornic. – Podravno, 21.12.2007. Fakulteta za humanistične študije UP, Center za vizualno etnografijo. Terensko vodstvo: M. Ravnik, J. Strgar, kamera, režija, T. Glavina, montaža T. Glavina, I. Kupec, mentor N. Križnar, mentor montaže M. Peče.

Festivalski napovednik. – Odlomki iz festivalskih filmov. Zamisel in urejanje N. Križnar, montaža M. Peče. DVD-R, 28 sek.

Prekmurje, Porabje, odlomki. – Gančani, Gančki majuš, 1991, Monošter, Borovo gostüvanje, 1996, Predanovci, Borovo gostüvanje, 2002, Kuzma, Pohod ob vstopu v EU, 2004. Izbor in urejanje N. Križnar, montaža M. Peče. DVD-R, 6 min. 59 sek.

Oljčnica. – Krkavče, 8.4.2008. Fakulteta za humanistične študije UP, Center za vizualno etnografijo. Kamera I. Kupec, T. Glavina, N. Križnar, montaža M. Peče, urejanje N. Križnar. DV CAM, DVD-R, 10 min. 35 sek.

Jajčarija. – Javorje 2002, Treblje 2003. Izdelano aprila 2008. Kamera: N. Križnar, montaža M. Peče, urejanje N. Križnar. DV CAM, DVD-R, 15 min. 21 sek.

Stoletnica padca meteorita iz Avč. – Avče, Dunaj, marec 2008. Produkcija TVS 1, oddaja Slovenski magazin (5. 4.). Scenarij in režija M. Peče, kamera M. Peče, V. Druškovič, montaža Z. Judež. DVD-R, 4 min. 22 sek.

Slovani Evrope / Les Slaves de l'Europe. – Bruselj, 4.–6. 7. Koproductent Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik. Zamisel, kamera, režija N. Križnar, montaža M. Peče. DV CAM, DVD-R, 29. min. 10 sek. (tudi z angleškimi podnapisi)

Nastop folklorne skupine Javorje. – Gorenja Žetina, 22. 6. Kamera, urejanje N. Križnar, montaža M. Peče. Mentor vizualne produkcije N. Križnar, mentor montaže M. Peče. DV CAM, DVD-R, 104 min. 34 sek.

Tržnica. – Poletna šola vizualnega, Nova Gorica, 6.–13. 7. Avtorja Iris Kupec, Edi Glavina. Mentor vizualne produkcije N. Križnar, mentor montaže M. Peče. Mini DV, DVD, 15 min. Utrip novogoriške tržnice.

Bojana. – Poletna šola vizualnega, Nova Gorica, 6.–13. 7. Avtorja Katja Škrlj, Marko Klavora. Mentor vizualne produkcije N. Križnar, mentor montaže M. Peče. Mini DV, DVD, 12 min. Intervju z znano protifašistko Bojano Pavšič Mertl – Zajko.

V knjižnici. – Poletna šola vizualnega, Nova Gorica, 6. – 13.7. Avtor Laci Györfi. Mentor vizualne produkcije N. Križnar, mentor montaže M. Peče. Mini DV, DVD, 6 min. Vizualna študija knjižnice v Novi Gorici.

Tukaj je družba. – Poletna šola vizualnega, Nova Gorica, 6.–13. 7. Avtorici Katja Colja, Darja Kranjc. Mentor vizualne produkcije N. Križnar, mentor montaže M. Peče. Mini DV, DVD, 8 min. Popoldan v društvu upokojencev Nova Gorica.

Ujemi ritem. – Poletna šola vizualnega, Solkan, 6.–13. 7. Avtor Darja Kranjc. Mentor vizualne produkcije N. Križnar, mentor montaže M. Peče. Mini DV, DVD, 11 min. Reportaža z mednarodne glasbene delavnice.

Assane. – Poletna šola vizualnega, Nova Gorica, 6.–13. 7. Avtorica Iris Kupec. Mentor vizualne produkcije N. Križnar, mentor montaže M. Peče. Mini DV, DVD, 6 min. Razgovor z mladim najemniškim nogometašem iz Senegala.

Bojana (daljša verzija). – Poletna šola vizualnega, Nova Gorica, 6.–13. 7. Katja Škrlj, Marko Klavora. Mentor vizualne produkcije N. Križnar, mentor montaže M. Peče. DV CAM, 104 min. 10 sek.

Jutranjka. – Repišče v Halozah, 14. 6. 2. Kamera in režija N. Križnar, montaža M. Peče. DV CAM, DVD, 62 min, 44 sek.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Traditiones.* Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU 37/1. Glavna urednika J. Fikfak in I. Slavec Gradišnik. Ljubljana: Založba ZRC in SAZU, 2008.
- *Studia mythologica Slavica 11.* Odgovorna urednika M. Kropelj in Nikolai Mikhailov. Izdajata: Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU, Ljubljana; Università degli studi di Udine, Dipartimento di lingue e civiltà dell' Europa centro-orientale, Videm, Italija. Ljubljana: Založba ZRC, 2008.
- *Čar izročila : zapuščina Nika Kureta (1906 -1995),* (Opera ethnologica Slovenica). Urednici I. Slavec Gradišnik in H. Ložar - Podlogar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2008.
- *Biti direktor v času socializma : med idejami in praksami,* (Opera ethnologica Slovenica). Uredniki J. Fikfak, Jože Prinčič, Jeffrey David Turk. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2008.

- M. Stanonik, *Interdisciplinarnost slovstvene folklore*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2008.
- M. Kropelj, *Od ajda do zlatoroga : slovenska bajeslovna bitja*. Celovec–Ljubljana–Dunaj: Mohorjeva založba, 2008.
- V. M. Ipavec, *Murve in kavalirji : svilgojstvo na Goriškem*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2008.
- *Gašper Križnik (1848 – 1904) in njegov čas*. Uredniki M. Stanonik, J. Semprimožnik, B. Ivančič Kutin, S. Babič. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2008.
- B. Ivančič Kutin, *Slovar bovškega govora*. Ljubljana Založba ZRC, ZRC SAZU, 2007.
- M. Ravnik, *Borovo gostüvanje v Predanovcih* [Elektronski vir]. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2008. Način dostopa (URL): <http://isn.zrc-sazu.si/?q=node/107>.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- J. Fikfak je ko-direktor seminarja »Interpretation und Verstehen« na IUC Dubrovnik in član izvršnega odbora »International Association for Semiotic Studies«.
- M. Godina Golija je članica mednarodnega uredniškega sveta publikacije *Bealoideas*, ki jo izdaja Folklore Society of Ireland.
- N. Križnar je predstavnik Slovenije v CAFFE (Evropska koordinacije festivalov antropološkega filma), ki deluje v VANEASA (Visual anthropology network) v okviru Evropske zveze za socialno antropologijo.
- M. Kropelj sodeluje z Dipartimento di Lingue e Civiltà dell' Europa Centro-Orientale, Università degli Studi di Udine. Sodeluje tudi s Centro internazionale sul plurilinguismo, Università degli Studi di Udine. Je članica Znanstvenega sosveta Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik v Celovcu.

OBISKI V INŠTITUTU

- Biljana Milenković Vuković, Etnografski institut SANU, Beograd, Srbija, 29.–30. 2.: projekt *Srbi v Sloveniji, Slovenci v Srbiji*.
- Dr. Ervin Köstler, urednik Enzyklopädie der slowenischen Sprache und Literatur in Kärnten, Dunaj, Avstrija, 13. 3.: priprava gesel za enciklopedijo.
- Dr. Jaroslav Otčenašek, Etnologický ústav, AV ČR, Praga, Češka republika, 15. 4.: sodelovanje pri projektu *Slovar ustne književnosti Slovanov*.
- Dr. Emily Lyle, Celtic & Scottish Studies, University of Edinburgh, Škotska, 18.–31. 5.: sodelovanje pri *Studia mythologica Slavica*
- Eddy Appels, antropolog, direktor festivala Beld for Beld, Amsterdam, Nizozemska, 19.–23. 5.: obisk ob »Dnevh etnografskega filma«.
- Asen Balicki, vizualni antropolog, Sofia, Bolgarija, 19.–23. 5.: obisk ob »Dnevh etnografskega filma«.
- Allison Jablonko, vizualna antropologinja, Italija/ZDA, 19.–23.5.: obisk ob »Dnevh etnografskega filma«.
- Paolo Piquerreddu, direktor, Istituto superiore regionale etnografico, Nuoro, Italija, 19.–23. 5.: obisk ob »Dnevh etnografskega filma«.
- Dr. Mihály Hoppal, direktor Inštituta za etnologijo Madžarske akademije znanosti, Budimpešta, Madžarska, 19.–24. 5.: obisk ob »Dnevh etnografskega filma«.
- Christine Paderriosse, samostojna raziskovalka, Pariz, Francija, 24. 7.: raziskovanje zgodovine Slovanov.
- Mihaela Ferencova, Inštituta za etnologijo Slovaške akademije znanosti / Ustav etnológie SAV, Bratislava, Slovaška republika, 25. 8.: Obisk ob konferenci EASA.
- Gabriela Kilianova, direktorica Inštituta za etnologijo Slovaške akademije znanosti / Ustav etnológie SAV, Bratislava, Slovaška republika, 26.–30. 8.: sodelovanje pri projektu *Slovenija-Slovaška*.
- Dr. Ervin Köstler, urednik Enzyklopädie der slowenischen Sprache und Literatur in Kärnten, Dunaj, Avstrija, 1. 9.: dogovori o pripravi gesel za enciklopedijo.
- Milena Mileva Blažič, Pedagoška fakulteta v Ljubljani, 10. 10.: dogovori o sodelovanju pri seminarjih.
- Ursula Sereinig, Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik v Celovcu, Avstrija, 10.–25. 11.: sodelovanje pri projektu *Slovenija-Avstrija*.
- Dr. Dragana Radojčić, Etnografski institut SANU, Beograd, Srbija, 24.–28. 11.: projekt *Srbi v Sloveniji, Slovenci v Srbiji*.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

S. Babič

- *Lenoba – zvest ti bom do groba*. Referat na mednarodni konferenci »Parémie národů slovanských«, Ostrava, Češka republika. 20.–21. 11.

M. Godina Golija

- *Modernism/Futurism in food : fast food and youth food as futuristic food, »alien« food, or as a food utopia*. Predavanje na 9th SIEF Congress »Transcending European heritages, Liberating the Ethnological Imagination«, University of Ulster, (16.–20. 6.), Derry/Londonderry, Severna Irska, 17. 6.

- *Arbeiter- und Industriekultur in Slowenien*. Predavanje na Institut für Geschichtswissenschaften und Europäische Ethnologie, Fach Europäische Ethnologie, Universität Innsbruck, Innsbruck, Avstrija, 10. 6.
- *Konzepte kulturwissenschaftlicher Nahrungsforschung*. Predavanje na Leopold-Franzens-Universität Innsbruck, Innsbruck, Avstrija, 10. 6.
- *Food Culture of the Social Elite and their Expansion among Other Social Groups in Slovenia between the End of the Nineteenth Century and the Second World War*. Referat na 17th International Ethnological Food Research Conference Cultural Crossroads »Food and Meals at Cultural Crossroads«, Oslo, Norveška, 16. 9.
- *The importance of potato in Slovenia food culture*. Predavanje na l'Université François-Rabelais, Tours, Colloque »La Pomme de Terre de la Renaissance au XXIe siècle, histoire, société, économie, culture«, Tours, Francija, 19. 11.

B. Ivančič Kutin

- *Folklorna pripoved v luči konteksta in teksture*. Predavanje v okviru »Historičnega seminarja«, ZRC SAZU, 22. 4.
- *Folklorni obrazci na Polhograjskem*. Referat na strokovnem srečanju »Rihard Ursini Blagaj v slovenski kulturi«, Polhov Gradec, 16. 5.
- *Neslovanske besede v bovškem narečnem besedišču*. Referat na mednarodni »14.th International Congress of Slavists«, Ohrid, Makedonija, 10.–17. 9.
- *Raziskovalec ob terenskem dokumentiranju prozne folklore*. Predavanje, v okviru »Pravljničnega dne« s strokovnim posvetovanjem »V pravljice prost vstop«, Maribor, 20. 11.

N. Križnar

- *Register nesnovne dediščine*. Referat na posvetovanju »Duhovna kulturna dediščina Avstrijske Koroške in Slovenije kot osnova medkulturnemu dialogu«, Slovenski Kongres, Ljubljana, 8. 4.
- *Istrski kruh*. Predavanje s filmom na »Poletni šoli muzeologije«, v organizaciji Muzeja novejšje zgodovine Celje, Piran, 26. 5.
- *Srce onkraj meje*. Predstavitev filma na »Paralelah slovenske in hrvaške etnologije«, Varaždin, 30.–31. 5.
- *Naško Križnar*. Intervju v oddaji »Glasovi znanosti«, 3. program Radia Slovenija, 18. 6.
- *Visual Ethnography as an Emancipatory Act / Vizualna etnografija kot emancipacijsko dejanje*. Referat na delavnici »New trends in regional visual ethnography« na mednarodnem kongresu EASA v Ljubljani, 26.–29. 8.

M. Kropelj

- *Raziskovalna dejavnost Inštituta za slovensko narodopisje Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Prekmurju in Porabju*. Vabljeni predavanje na mednarodni konferenci »Narodopisje Prekmurskih Madžarov« (24 – 25. 1.), Lendava, 24. 1.
- *Od ajde do zlatoroga: Slovenska bajeslovna bitja*. Predstavitev knjige v Zemljepisnem muzeju ZRC SAZU, Ljubljana, 23. 6.
- *Istrian Cultural Landscape in the Time of Changing and Disappearing Borders*. Vabljeni predavanje na mednarodni konferenci »Marking the 60th Anniversary of the Institute of Ethnology and Folklore Research: Challenging Integration. Culture Research and the European Context (2.–4. 10.)«, Zagreb, Hrvaška, 3. 10.

Š. Ledinek Lozej

- *Raziskovalna postaja Nova Gorica ZRC SAZU*. Predstavitev dela v Ustvarjalnem središču Abram na Pedrovem, 24. 2.
- *Ob petdesetletnici Orlove terenske ekipe Etnografskega muzeja na Vipavskem*. Predstavitev prispevka ob izidu 4. številke »Izvestij Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici« v Goriškem muzeju na gradu Kromberk, 25. 3.
- *Kuhinja – središče doma: Razvoj kuhinje na podežlju Vipavske doline*. Predavanje v Ustvarjalnem središču Abram na Pedrovem, 6. 4.

M. Ravnik

- *Ljudje in kraji v dolini Idrije, mejne reke med Slovenijo in Italijo*. Referat na posvetovanju »Vzporednice slovenske in hrvaške etnologije«, Varaždin, 31. 5.
- *Gorazd Makarovič, Ko še nismo bili Slovenci in Slovenke. Novoveške etnične identitete pred slovensko narodno zavestjo*. Predstavitev knjige in pogovor z avtorjem, Slovensko etnološko društvo, 18. 12.

I. Slavec Gradišnik

- *Vilko Novak – med regionalno in splošno etnologijo, med Prekmurjem in svetom*. Vabljeni predavanje na mednarodni konferenci »Narodopisje Prekmurskih Madžarov«, Lendava, 24. 1.
- *Local Disciplinary Traditions. A Slovenian Case*. Referat na 9. kongresu SIEF, »Transcending European heritages, Liberating the Ethnological Imagination« University of Ulster, (16.–20. 6.), Derry/Londonderry, Severna Irska, 18. 6.

M. Stanonik

- *Glasovi, knjižna zbirka slovenskih folklornih pripovedi v sistemu duhovne kulture*. »Duhovna kulturna dediščina Avstrijske Koroške in Slovenije kot osnova medkulturnemu dialogu / Das Geistige Kulturerbe Kaerntens und Sloweniens als Grundlage fuer den inter-kulturellen Dialog«. Predavanje na »Koroških kulturnih dnevih 2008«, 8. 4.
- *Zbirka Glasovi – s posebnim pogledom na Polhograjsko hribovje in doline pod njim*. Referat na strokovnem srečanju »Rihard Ursini Blagaj v slovenski kulturi«, Polhov Gradec 16. 5.

- *Iz teorije slovstvene folklore*. Teoretični seminar, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta, Ljubljana, 4. 11.
- *Teološki in filološki vidik besede v obdobju reformacije*, Referat na mednarodnem simpoziju »Obdobja 27, Metode in zvrsti«, Ljubljana 21. 11.
- *Slovenska narečna književnost*. Predstavitev knjige na Filozofski fakulteti, Maribor, 15. 1.
- *Nada Morato, Kruh in ribe, Od Bržanije prek Trsta do Soče* (Glasovi 32), Celjska Mohorjeva družba. Predstavitev knjige pri Zvezi slovenskih kulturnih društev in Slovenski prosveti iz Trsta, Trst, Narodni dom, mala dvorana, 13. 2.
- *Blaž Podpečan, Têdi ni blo têk ko dôns* (Glasovi 33), Celjska Mohorjeva družba. Predstavitev knjige v knjigarni Mohorjeve družbe, Nazorjeva 1, Ljubljana 18. 2.
- *Elizabeta Ajtnik, Milena Lozar, Jelka Pšajd, Lüdi so gučali* (Glasovi 34). Predstavitev knjige v avli občine Sveta Ana, 10. 10., in v Dom ukulture Lenart, Lenart, 17. 10.
- *Peter Stres, Pavel Medvešček, Viljena Devetak, Janez Dolenc, Danila Zuljan Kumar, Zlata koza pod razvalinami* (Glasovi 35). Predstavitev knjige na Gradnikovem večeru, Velika dvorana gradu Dobrovo, Dobrovo, 21. 11.
- *Jožko Jager, Za mano mladostne so sanje. Pemi*. Predstavitev pesniške zbirke v Matični knjižnici Šentjur, 5. 6.
- *Gašper Križnik (1848–1904) in njegov čas*. Predstavitev monografije v Motniku, Kulturni dom, 14. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

J. Fikfak

- Tartu, Tallin, Estonija, oktober: dogovori o pripravi vsebine evropskega projekta, ki ga financira HERA.

M. Kropelj

- Inštitut za etnologijo i folkloristiku, Zagreb, Hrvaška, 8. 4.: pregledovanje arhivskega gradiva Matije Valjavca.
- Slovenski narodopisni inštitut »Urban Jarnik«, Celovec, Avstrija, 7.– 8. 8.: skupaj z Martino Piko je urejala knjigo *Zbornik in Spomine II*. Josipa Šašla.

N. Križnar

- Nuoro, Sardinija/Italija, 15.–21. 9.: gost mednarodnega festivala etnografskega filma SIEF (Sardinian International Ethnographic Film Festival) in član festivalske žirije.
- Moskva, Rusija, 2.–8. 10.: udeležba na festivalu vizualne antropologije »Mediating kamera / posredujoča kamera« s filmom *Leto oračev*. (2.–8.10.)
- Beograd, Srbija, 10.–16. 11.: gost mednarodnega festivala etnološkega filma in član mednarodne žirije.

PEDAGOŠKO DELO

J. Fikfak

- *Auf dem Weg zu vergleichende Volkskunde/Europäische Ethnologie*. Predavanja v zimskem semestru 2008/2009 (20 ur) na Institut für europäische Ethnologie (20 ur) Univerze na Dunaju, Avstrija.

M. Godina Golija

- *Govorica predmetov – poglavja iz materialne kulture Slovencev*. Predavanja in seminarsko delo v okviru podiplomskega študija »Primerjalni študij kultur in idej«, modul »Slovenske študije«, ZRC SAZU in Univerze v Novi Gorici.
- *O ljudski hrani in prehranjevali kulturi na Slovenskem*. Ciklus štirih predavanj pri predmetu »Naravna in kulturna dediščina« za 2. letnik Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem Maribor.

N. Križnar

- *Vizualne raziskave*. Izbirni predmet v programu Oddelka za kulturne študije in antropologijo, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Vizualna antropologija*. Izbirni izpitni predmet v medfakultetnem podiplomskem magistrskem študiju »Antropologija« na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.

M. Kropelj

- Sodelovanje pri seminarju »Književnost« na Pedagoški fakulteti v Ljubljani.

Š. Ledinek Lozej

- *Dediščina stanovanjske kulture in stavbarstva na Vipavskem*. Predstavitev študentom Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem pri predmetu »Etnološka dediščina« dr. Mateje Habinc, 10. 3.

M. Ravnik

- *Zgodovina in etnologija Istre*. Sonosilka predmeta in predavateljica na Fakulteti za humanistične študije Univerze v Kopru.

I. Slavec Gradišnik

- *Identiteta in večkulturnost*. Redna predavanja in seminar za 3. letnik (Kulturni študiji in antropologija), Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper (30 ur); izredni študenti (8 ur).
- *Etnologija – izbrana poglavja*. Individualne konsultacije pri izbirnem predmetu podiplomskega študija zgodovine na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem.

M. Stanonik

- *Ustno slovnstvo / slovnstvena folkloristika*. Predavanja na dodiplomskem študiju na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Slovnstvena folkloristika / Izbirni predmeti pri folkloristiki*. Predavanja in seminar na dodiplomskem študiju na Oddelku za slovanske jezike s književnostjo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.
- *Poglavje iz slovenske slovnstvene folkloristike*. Predavanja na Oddelku za južno slavistiko Filozofske fakultete Univerze v Zagrebu. (en semester gostujoča predavateljica).

MENTORSTVO

J. Fikfak je mentor doktorandu Danu Podjedu.

M. Godina - Golija je mentorica mladi raziskovalki doktorandki Š. Ledinek Lozej.

N. Križnar je mentor mladi raziskovalki doktorandki V. M. Ipavec.

M. Ravnik je bila mentorica mladi raziskovalki doktorandki K. Jerman.

I. Slavec Gradišnik je raziskovalna mentorica in pedagoška somentorica mladi raziskovalki doktorandki S. Poljak Istenič (ISN ZRC SAZU in Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, Ljubljana). Bila je mentorica pri diplomskem delu Sonje Krivec.

M. Stanonik je mentorica mladi raziskovalki S. Babič. Je tudi mentorica pri diplomski nalogah Jasmine Boromisa, Katje Dvornik, Teute Imeri, Lucije Kavčič, Tatjane Kodrič, Urške Lep, Karmen Oset, Špele Pepevnik, Eme Sevšek in Primoža Vasleta.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://isn.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Research work at the Institute of Slovenian Ethnology at SRC SASA was focused on research program *Ethnological and Folkloristic Research in Slovene and European Cultural Spaces*, and projects *Informatization of Intangible Heritage in Ethnology and Folklore Studies*; *Tradition and its Transmitters*, *Register of Intangible Heritage as a Part of Entire Cultural Heritage Register*; *Habitat of the Slovenian Entrepreneur*, and bilateral projects *Serbs in Slovenia, Slovenes in Serbia*; *Intangible Heritage in Slovenia and Austria* and *The Slovenian and Slovak Parallels in Ethnology and Folklore*.

The researchers continued with their work on family and kinship relations and customs in Slavia Veneta, Resia, and Val Canale. Researched were also the rituals of Primorsko, and documented Carnival customs and usages in Brkini and Boljunec. Research work on the food culture in Slovenia focused on the changes between the 19th and the 21st centuries, in both urban and rural areas. In Goriško continued the research for doctoral thesis titled *The Dwelling Culture in Vipava Valley*. Studied were various transformations of work customs in the vicinity of Ljubljana. The fourth book on literary folklore and interdisciplinary studies, as well as the research on mythological beings in Slovenian tradition were brought to completion. Also the studies on the Slovenian entrepreneur or director in the time of socialism were presented in the monograph. The research and preparations for the publication of Slovene proverbs and sayings as well as the research on Slovene riddles and short narrative genres continued. Collected and studied were folk narratives and memorats from the region of Bovško. Carried out was a research of the history of ethnology, also in comparison with the development of this discipline among other Slavs.

Preparations for a register of intangible heritage as a part of the entire register of cultural heritage were carried out with the cooperation of researchers working at the Institute as well as those from other ethnological institutions in Slovenia and in the bordering countries. The visual research and the process of digitalization of units from the collection of the Audiovisual Laboratory material continued. This year was organised international Ethnographic Film Festival (May, 19.–23. 2008) in Ljubljana.

The work in the Institute's documentation department was focused on scanning and processing the material from the archives and field work, and on Slovenia's intangible heritage.

Published were the institute's journals *Traditiones* 37/1 and *Studia mythologica Slavica* 11.

- 1 Katarina Šrimpf •
- 2 Julijan Strajnar
- 3 Peter Vendramin
- 4 Marko Terseglav
- 5 Drago Kunej
- 6 Mirko Ramovš

- 7 Urša Šivic •
- 8 Mojca Kovačič
- 9 Marjetka Golež Kaučič
- 10 Marija Klobčar
- 11 Rebeka Kunej

GLASBENONARODOPIJNI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. Lojze Lebič, akad. prof. dr. Boris Paternu (predsednik), doc. dr. Marjetka Golež Kaučič, dr. Marija Klobčar, doc. dr. Drago Kunej.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: doc. dr. Marjetka Golež Kaučič, znanstvena svetnica.

Znanstveni svetnik: izr. prof. dr. Marko Terseglav.

Višja znanstvena sodelavka: dr. Marija Klobčar.

Znanstveni sodelavec: doc. dr. Drago Kunej.

Asistentki z doktoratom: dr. Rebeka Kunej, dr. Urša Šivic.

Asistentka z magisterijem: mag. Maša Marty (do 31. 3.).

Asistentki: Mojca Kovačič (mlada raziskovalka), Marjeta Pisk (mlada raziskovalka).

Samostojni strokovni sodelavec: mag. Robert Vrčon (1/5 delovnega časa).

Strokovni sodelavec: mag. Gregor Strle.

Samostojni tehnik: Peter Vendramin.

Strokovna sodelavka in tajnica: Anja Serec Hodžar (od 5. 5. na porodniškem dopustu), Katarina Šrimpf (od 5. 5.)

27. decembra 2008 je umrla dolgoletna sodelavka dr. Žmaga Kumer, znanstvena svetnica v pokoju. Mednarodna znanstvena konferenca z naslovom *Kam bi s to folkloro*, s katero je Glasbenonarodopisni inštitut želel počastiti njeno 85-letnico, bo zato posvečena v njen spomin.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture

Vodja raziskovalnega programa: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Terseglav, M. Klobčar, D. Kunej, R. Kunej, G. Strle, U. Šivic, M. Kovačič, M. Pisk.

V letu 2008 so bile nekatere raziskave zaključene, druge pa se bodo nadaljevale v naslednje programske obdobje. V pripravi je šesta knjiga »Slovenskih ljudskih pesmi«. Nadaljevalo se je raziskovanje etičnih razsežnosti živali v folklori in književnosti z razdelkom »Živali v ljudskem in umetnem«, prav tako se je nadaljevalo raziskovanje ljudskega in umetnega v besedilih sodobne slovenske literature in o baladi. Kot poglavje v monografiji je izšel prispevek *Desetnica: iz pravljичnega v sodobno / »The Tenth Daughter«: From a Fairy Tale to Contemporary Literature*. Za mednarodni simpozij v Zagrebu je bil napisan članek z naslovom: *Slovenska ljudska duhovna kultura med nacionalno identiteto in evropskimi integracijskimi procesi / Slovenian folk culture between national identity and European integration processes* (M. Golež Kaučič). Nadaljevale so se raziskave o morebitnih metro-ritmičnih spremembah slovenskih ljudskih pripovednih pesmi 20. stoletja (M. Terseglav), o vplivu zborovskega petja na pesemsko izročilo Goriških brd ter o socialnih in kulturnih vidikih ljudskega pesemskega izročila tega območja (M. Pisk), o vplivu družbenih razmejevanj na ljudsko pesem kamniško-domžalskega območja (M. Klobčar) in o evropskem vidiku fenomena pritrkavanja (M. Kovačič), opravljena je bila diseminacija rezultatov raziskave *Štajeriš na Slovenskem* (R. Kunej). Narejena je bila raziskava konteksta Trubarjevega zapisa kolednice, ki pomeni prvi zapis slovenske ljudske pesmi. Spoznanja raziskave, ki odkrivajo novo vsebino tako Trubarjevega zapisa kot konteksta, so bila na simpoziju »Obdobja 27«, posvečenem 500-letnici rojstva Primoža Trubarja, predstavljena v referatu »Inu koledniki ob božiči pojo ...«: *Trubarjeva interpretacija ljudske pesmi in ljudskega* (M. Klobčar).

Dokončani sta bili dve znanstveni monografiji, ki sta izšli v zbirki »Folkloristika«, in sicer o ponarodelih pesmih *Ponarodevanje umetnih pesmi iz druge polovice 19. stoletja* (U. Šivic) in o prvih zvočnih etnomuzikoloških posnetkih v Sloveniji *Fonograf je dospel! : prvi zvočni zapisi slovenske ljudske glasbe* (D. Kunej). Izbrano in obdelano je bilo zvočno gradivo za dve zvočni publikaciji o izročilu Bele krajine, pripravljene pa sta bili tudi spremni študiji (R. Kunej, D. Kunej, Šivic, Terseglav, Vendramin).

V zvočnem arhivu GNI ZRC SAZU je potekalo digitaliziranje in arhiviranje magnetofonskih trakov, nadaljevale so se priprave zvočnega gradiva za vnos v bazo podatkov in izdelavo popisa gradiva (zapisnikov) ter optimizacija in standardizacija in prenašanje na terenu posnetega digitalnega zvočnega gradiva s spremnimi metapodatki v centralno računalniško avdio postajo. Zvočno gradivo je v prirejenem zvočnem formatu shranjeno na strežniku GNI in raziskovalcem dostopno za poslušanje s pomočjo notranje mreže ZRC (D. Kunej, P. Vendramin, G. Strle). Program je bil zaključen.

Slovenske ljudske pesmi VI (M. Golež Kaučič)

Cilj projekta je znanstvena izdaja vsega pripovednega pesemskega gradiva v šestih knjigah z znanstvenimi komentarji in analizami. Za šesto knjigo se je na podlagi metapodatkovne baze nadaljevala tipologizacija (M. Golež Kaučič). Dopolnjeval se je seznam za razdelek »Živalske pripovedne pesmi«, prav tako pa se zbira gradivo za t. i. Dodatek k pripovednim pesmim kot zaključek tega žanra. Zbrano gradivo je namenjeno tudi za najrazličnejše interdisciplinarne raziskave.

Živali v folklori (M. Golež Kaučič)

Pripravljen je bil prispevek z naslovom »Človek je najhujša zver«: *živalski svet v slovenskih ljudskih pesmih in sodobni slovenski poeziji za »Kulturni bestiarj 2« – Književna životinja / Literarna žival* (Inštitut za etnologijo in folkloristiko, Zagreb), kjer so bile raziskane podobe in vloge živali ter razmerja med človekom in živalmi v vseh zvrsteh ljudskih pesmi in v sodobni slovenski poeziji. Za mednarodni simpozij raziskovalcev balad (Cardiff 2008) je bil napisan in predstavljen referat z naslovom »Zajček je lepa reč« ali *žival kot machina animata: recepcija in ironizacija živalskega sveta v slovenskih ljudskih pesmih / "A Rabbit is a Beautiful Thing" or Animals as Machines: The Reception and Ironicization of the Animal World in Slovenian Folk Songs*. Rezultati raziskave bodo uporabni tudi za pripravo šeste knjige »Slovenskih ljudskih pesmi«.

Vpliv družbenih razmejevanj na ljudsko pesem kamniško-domžalskega območja

(Vprašanje socialne problematike v pesemskem izročilu Tuhinjske doline) (M. Klobčar)

Prvotna tema »Vprašanje socialne problematike v pesemskem izročilu Tuhinjske doline« je bila tematsko in regionalno zelo razširjena in zajema širše kamniško-domžalsko območje. Vloga tega ekonomsko zelo razvitega območja pri ohranjanju pripovednih pesmi je bila obravnavana v referatu na posvetovanju Baladne komisije v Cardiffu z naslovom *The distribution of ballads as a question of social (under) development / Razširjenost pripovednih pesmi kot vprašanje družbene (ne)razvitosti*. Spoznanja, ki izhajajo iz te raziskave, spreminjajo dosedanja pogled na temeljna folkloristična vprašanja. Podoba konteksta v ohranjeni pesemski dediščini je bila obravnavana v članku *Odsev resničnosti v Križnikovih zapisih ljudskih pesmi*, objavljenem v monografiji *Gašper Križnik (1848–1904) in njegov čas*.

V zgodovinski perspektivi sta bila raziskana tekst in kontekst pesmi *Brüder zur Sonne / Bratje, le k soncu, svobodi*, in sicer prevzemanje pesmi in njene funkcije v raznih obdobjih na Slovenskem. Prispevek je pripravljen za objavo na spletnih straneh za Deutsches Volksliedarchiv v Freiburgu v okviru raziskovalnega projekta »Historisch-kritisches Liederlexikon«.

Pritrkavanje – etnomuzikološka fenomenologija pojava in njegova vključenost v slovenski in evropski prostor (M. Kovačič)

V raziskovalni program se je vključevala doktorska disertacija *Pritrkavanje – etnomuzikološka fenomenologija pojava in njegova vključenost v slovenski in evropski prostor*. Raziskava se je osredotočala na glasbene in kontekstualne vidike pojava v Sloveniji ter obravnavala prakso pritrkavanja v drugih evropskih državah. Opredelila je zgodovinski razvoj tehnike pritrkavanja, glasbeno strukturne značilnosti pritrkovalskih viž, preučila tehnike izvajanja in njihove vplive na glasbeno podobo pritrkavanja, opazovala vplive družbenih sprememb na organiziranje pritrkovalske dejavnosti, vlogo žensk v pritrkavanju in umestila pritrkavanje v kontekst pritrkovalskih praks v Evropi. V sodelovanju z nemškim zvonoslovcem in pritrkovalcem (Achim Bursch, Dersdorf, Nemčija) je bil pripravljen besednjak s področja zvonoznanstva in pritrkavanja.

Štajeriš na Slovenskem – etnokoreološki in plesno-antropološki vidiki (R. Kunej)

V letu 2008 je potekala zadnja faza – diseminacija rezultatov raziskave. Pripravljen je bil članek *Štajeriš (Steierisch) among Slovenians* in objavljen v *Narodni umjetnosti*, vodilni etnološko-antropološki periodiki jugovzhodne Evrope, in sicer v številki s prispevki izključno v angleškem jeziku. Težišče članka predstavlja klasifikacija štajeriša s koreološkega vidika, vendar prispevek obravnava tudi plesno-antropološke aspekte tega plesa na Slovenskem in komparacijo z istim tipom plesa drugod v evropskem prostoru.

Socialni vidiki ljudskopesemskega izročila Goriških brd (M. Pisk)

Doktorski projekt, ki sestavlja integralni del programa, se osredotoča na vlogo in pomen konteksta v raziskavah ljudskopesemske tradicije, kot se kaže na podlagi terenskega dela v Goriških brdih. Kontekst je v folkloristični trihotomiji tekst - tekstura - kontekst opredeljen kot družbeni okvir, v katerem se uresniči ljudska pesem v performančnem dogodku.

Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta

Nadaljevalo in zaključilo se je delo za izdajo zgoščenk iz serije »Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta«, in sicer za zgoščenki o glasbenem in plesnem izročilu Bele krajine. Opravljen je bil končni izbor zvočnega gradiva in fotografij za obe zgoščenki in napisani spremni besedili z znanstvenimi komentarji k izbranim zvočnim posnetkom.

V okviru programa sta bili tako iz cikla »Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta« izdani dve zgoščenki, in sicer *Bela krajina in Kostel : zvočni primeri izvirne ljudske glasbe = White Carniola and Kostel : a selection of original recording of traditional music* (U. Šivic, M. Terseglav, P. Vendramin, R. Vrčon) in *Slovenske ljudske plesne viže, Bela krajina in Kostel = Slovene folk dance music, White Carniola and Kostel* (R. Kunej, D. Kunej, M. Ramovš).

Delo z zvočnimi zbirkami (D. Kunej, P. Vendramin)

Nadaljevalo se je sistematično digitaliziranje in arhiviranje zvočnega gradiva iz arhiva GNI s pomočjo računalniške avdio postaje. V letu 2008 je bilo tako arhiviranih 917 magnetofonskih trakov v skupnem trajanju 654 ur. S pomočjo računalniške avdio postaje je bilo obdelano, restavrirano in pripravljeno tudi vse zvočno gradivo iz arhiva GNI, ki so ga potrebovali sodelavci GNI in obiskovalci za predavanja, referate ter druge javne predstavitve in objave (85 enot gradiva v skupnem trajanju okoli 7 ur).

V preteklem letu je bilo aktivno tudi terensko raziskovanje. V letu 2008 se je izvajalo terensko zvočno snemanje z digitalno tehnologijo v obliki zvočnih datotek in brez fizičnih zvočnih nosilcev: v centralno računalniško avdio postajo je bilo prenesenih, arhiviranih in urejenih 203 zvočnih datotek s skupnim trajanjem okoli 49 ur.

Na osnovi dogovora s Slovenskim gledališkim muzejem sta se nadaljevala zaščita in presnemavanje njihove zvočne zbirke magnetofonskih trakov. V letu 2008 je bilo digitaliziranih 25 magnetofonskih trakov SGM (okoli 28 ur gradiva), izdelani so bili arhivski presnetki in varnostne kopije (na LTO trakove in druge podatkovne formate in nosilce), pripravljena je bila pripadajoča tehnična dokumentacija. Nadaljevala se je strokovna in tehnična pomoč pri popisu, poslušanju in shranjevanju različnih zvočnih nosilcev iz SGM.

V okviru projekta *Ljudsko izročilo Goriške v besedi in glasbi – INTERREG III A*, kjer je GNI ZRC SAZU sodeloval s Kulturnim društvom Jože Bratuš, Gorica, je bilo digitalizirano celotno zvočno gradivo (37 minidisc medijev).

Potekala sta pomoč in svetovanje pri obsežnem terenskem zvočnem dokumentiranju informatorja Jožeta Čopa iz Bohinja, nadaljevalo se je presnemavanje, zaščita, zvočna obdelava in arhiviranje posnetkov s tega dokumentiranja. V letu 2008 je bilo presneto in obdelano 7 DAT kaset z okoli 11,5 ur posnetega gradiva ter na novo posneto in arhivirano 18 zvočnih datotek z okoli 9,5 ur gradiva.

V sklopu objavljanja in izdajanja gradiva zvočnega arhiva GNI je bilo pod naslovom »Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta« pripravljeno zvočno gradivo za objavo na dveh zgoščenkah: *Bela krajina in Kostel – zvočni primeri izvirne ljudske glasbe* in *Slovenske ljudske plesne viže: Bela krajina in Kostel*. Za prvo zgoščenko je bilo pripravljeno gradivo za končni izbor primerov, obdelani so bili izbrani primeri in izdelana matrica za tisk zgoščenke (P. Vendramin), za drugo zgoščenko pa je bilo poleg zvočne obdelave gradiva in izdelave matrice za tisk zgoščenke opravljeno tudi uredniško delo (D. Kunej).

Terensko delo

Sodelavci (M. Klobčar, D. Kunej, M. Kovačič, U. Šivic, M. Terseglav, P. Vendramin) so skupaj opravili 49 terenskih snemanj, ki so vključevala zvočno, video in fotografsko dokumentiranje. Dokumentacija je sestavni del arhiva GNI. Snemanja so bila osredotočena tako na posamezne informatorje kot na srečanja ljudskih pevcev in godcev in dokumentiranje pevskih in godčevskih skupin, med katerimi so bile najpogostejše koledniške skupine.

Raziskave nosilcev ljudsko-kulturnih pojavov

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Terseglav, M. Klobčar, D. Kunej, U. Šivic, R. Kunej, M. Kovačič, M. Pisk, A. Serec Hodžar.

V letu 2008 je poleg terenskega dela potekala že t. i. implementacijska faza. Oblikovana je bila raziskava o ustvarjalcih, ki ljudsko prenašajo v književnost (M. Golež Kaučič).

Raziskana je bila povezanost obrednih pesmi z družbenoekonomsko strukturo nosilcev ljudskokulturnih pojavov; raziskava je bila objavljena v članku *Kresne pesmi kot razumevanje obrednega*, vključenem v monografijo *Čar izročila, Zapuščina Nika Kureta (1906–1995)*. V okviru vprašanja o vpetosti slovenskega etničnega območja v globalizacijske tokove je bila narejena raziskava spreminjanja obrednih pesmi, povezanih s praznovanjem božiča, in vpliva teh procesov na nosilce. Ob tem je bil pripravljen referat *Songs of celebration as messages about changing horizons / Pesmi praznovanja kot sporočila o spreminjanju obzorij*, predstavljen na kongresu SIEF v Londonderryju na Irskem, in sicer v sekciji, namenjeni obravnavi pesemske dediščine evropskih narodov (M. Klobčar).

V okviru projekta je bila ljudska pesem izpostavljena kot element simbolne identitete skupin, ki jo sestavljajo posamezni nosilci ljudsko-kulturnih pojavov. Pri tem je bil posebej izpostavljen informator oz. nosilec tradicije, skupaj z njegovimi stališči in vrednotenjem samih pesmi in drugih ljudsko-kulturnih pojavov. Izsledki raziskave so bili objavljeni v člankih *Podoba svetega Martina in martinovega v ljudskem izročilu Goriških brd* in *Raziskave ljudske pesmi med tekstem in kontekstom* ter v referatu *Dvojnost vpliva narodnoprebudnega gibanja na ljudsko pesem / The duality of the national awakening movement's influence on folk song*, predstavljenem na baladni konferenci v Cardiffu (M. Pisk).

V raziskovanje nosilcev ljudskokulturnih pojavov sodi tudi raziskava pojava trubaških glasbenih zasedb v Sloveniji. V ta namen je bil narejen etnografski film, ki je temeljil na intervjujih nosilcev tovrstnega glasbenega žanra (U. Šivic, M. Kovačič). Z vprašalniki so se zbirali podatki o družbenem ozadju nosilcev pritrkavanja; nekateri rezultati bodo predstavljeni na interaktivni karti v okviru internetnega GIS strežnika na ZRC SAZU. Vsebinsko so bila podrobneje obravnavana spolna razmerja v tej pretežno moški dejavnosti (M. Kovačič).

Nadaljevalo se je raziskovanje vplivov institucionalnih meril na spreminjanje ljudskega petja in ljudskih pevcev kot nosilcev tradicije. Izsledki so bili predstavljeni v referatu *Slovenian Part Singing: A Myth or Reality* na simpoziju v Tbilisiju. Etnomuzikološki izsledki opazovanja spreminjenih glasbenih parametrov so uporabni tudi za pedagoško dejavnost, kar dokazuje sodelovanje na seminarju »Petje ljudskih pesmi«, ki je bil 8. 3. in 29. 3. v Ljubljani, in sodelovanje na seminarju o basu v ljudskem petju ob državnem srečanju pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž v Tolminu 15. 11. (U. Šivic).

Med študenti je bila narejena anketa o poznavanju ljudskega pesništva danes. Izdana je bila zvočna publikacija, ki vsebuje raziskavo o nosilcih srbskih priseljencev (uskokov) v pesemski tradiciji Bele krajine in napisan strokovni del scenarija za TV oddajo o uskoški kulturni dediščini Bele krajine. Podoba nosilcev je bila vključena tudi v spremno študijo k zgoščenci *Je šla megljica z jezera* avtorice Ljobe Jenče. (M. Terseglav).

V sodelovanju s Fakulteto za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani je bila končana izgradnja šifrant in vnosnih mask za opis informatorjev oz. nosilcev (pevcev, godcev, pesalcev itd.), transkriptorjev in zapisovalcev, ki se nanašajo na zbirke digitalnega multimedijskega arhiva EtnoMuza (www.etnomuza.si), prilagojen DaGNI za vnos metapodatkov o informatorjih, pripravljena je bila tudi posebna maska za vnos ter narejena aplikacija referenčnega modela CIDOC CRM. (R. Kunej, D. Kunej, G. Strle, A. Serec Hodžar). Projekt je bil zaključen.

Raziskave žanrskega, tipološkega in strukturnega opredeljevanja folklornega gradiva

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Klobčar, M. Terseglav, D. Kunej, U. Šivic, R. Kunej, G. Strle, M. Pisk, M. Kovačič, A. Serec Hodžar.

Projekt se je začel 1. 7. 2007.

Projekt preučuje vprašanja folklornih žanrov, tipologije, vrst in klasifikacijskih modelov v ljudskem pesništvu, glasbeno-strukturnih parametrov v ljudski glasbi in v etnokoreoloških pojavih. V navezavi na informacijski sistem GNI odpira problematiko preučevanja, analize in tipologiziranja teh pojavov na ravni teksta, tekture in konteksta. V letu 2008 sta potekali že prva znanstvena analiza teh pojavov ter začetna vzpostavitev učinkovitega informacijskega modela za sistematizacijo podatkov. Urejena je bila struktura že opisanih variant ljudskih pesmi, ki so del rokopisnih zbirk. Tri raziskovalke so se udeležile simpozija raziskovalcev balad v Cardiffu in velikega kongresa SIEF v Londonderryju na Severnem Irskem (M. Golež Kaučič, M. Klobčar, M. Pisk), štirje raziskovalci pa so sodelovali na simpozijih v okviru ICTM, IEASA (U. Šivic, M. Kovačič, D. Kunej, P. Vendramin) in drugod.

Nadaljevala se je žanrska klasifikacija in tipologizacija balade kot žanra, ki je najbolj enigmatičen (M. Golež Kaučič), potekalo je tudi razvrščanje posameznih strukturnih pojavov v glasbi in plesu.

Na podlagi objav ljudskopesemskega gradiva v 19. stoletju je bila osvetljena zgodovina oblikovanja tipologije ljudskopesemskega gradiva, ob tem pa je bila definirana usmeritev stroke v posamičnih obdobjih. Poseben poudarek je bil na Štreklevi tipologiji - na analiziranju načrtov za zbirko »Slovenske narodne pesmi«, realizaciji tega projekta, ki usmerja tudi današnje etnomuzikološko delo, in njenim kritičnim pretresom. Študija še ni zaključena, njena spoznanja pa so bila že vključena v predavanje *Tipologija slovenske ljudske pesmi in vplivi narečij* na seminarju za vodje pevskih skupin (M. Klobčar).

Analično so bile obravnavane glasbene strukture 270-ih pritrkovalskih viž (M. Kovačič), na primeru plesa štajeriš pa so bile preučene obstoječe tipologije slovenskega ljudskega plesa (R. Kunej). Raziskan je bil vpliv konteksta na raziskovanje posameznih žanrov, pri čemer je bilo

poleg samih žanrov in tipologij ljudskopesemskega gradiva izpostavljeno tudi konstruiranje procesov, ki formirajo razumevanje žanrov in njihovo klasifikacijo. Glavne ugotovitve raziskave so bile predstavljene na 9. kongresu SIEF v Londonderryju (Severna Irska) v referatu *Bordering regions: Is there a common heritage of songs? Case study, Slovene - Friulian border* (M. Pisk).

Preučene so bile spremembe v glasbenih parametrih, ki jih oblikujejo vplivi drugih glasbenih zvrsti, ob tem pa tudi medžanrski vplivi, opazovani s primerjavo starejših in novejših primerov večglasnega petja. Z znanstveno monografijo *Po jezeru bliz Triglava. Ponarodevanje umetnih pesmi iz druge polovice 19. stoletja* je bila zaokrožena raziskava ponarodevanja z glasbeno-analitično primerjavo umetnih pesmi in njihovih ponarodelih variant (U. Šivic). Vzpostavljena in utemeljena so bila merila in narejeni primeri za določanje tipov in podtipov za klasifikacijo zbranega pesemskega gradiva v GNI. Pregledani so bili klasifikacijski kriteriji avstrijskega Volksliedwerk z Dunaja (M. Terseglav).

Raziskave omenjenega projekta so tesno povezane z ostalimi projekti GNI: predvsem s Ciljnim raziskovalnim projektom *Etnomuza* (zaključen 2008) in Temeljnimi raziskovalnimi projekti *Etnokatalog* (2008 - 2011). Dokončna izgradnja obeh aplikacij (t.j. aplikacije za upravljanje z digitalnimi/iziranimi vsebinami in spletne aplikacije) bo namreč možna šele z ureditvijo omenjene tipološke klasifikacije slovenske ljudske pesmi in glasbe. Problem predstavljajo zlasti nekonsistentni opisi in definicije izrazov ter zelo pogosto neujemanje klasifikacij na rokopisih posameznih pesmi in opisih le teh v katalogu GNI.

Urejanje klasifikacije je precej problematično in ni rešljivo v kratkem času - v letu 2008 je bila tako preučena celotna struktura (gre za več kot 4300 različnih tipov), nadaljnje raziskave in ureditev omenjene strukture sta prioriteti TRP *Raziskave žanrskega, tipološkega in struktur-nega opredeljevanja folklornega gradiva* v letu 2009/10.

Etnokatalog: pridobivanje semantičnih opisov ljudske pesmi in glasbe na podlagi melodične in metro-ritmične analize.

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Klobčar, M. Terseglav, D. Kunej, U. Šivic, R. Kunej, G. Strle, M. Pisk, M. Kovačič, A. Serec Hodžar.

Sodelujoča skupina Fakultete za računalništvo in informatiko (Laboratorij za računalniško grafiko in multimedije) Univerze v Ljubljani: doc. dr. Matija Marolt, dr. Alenka Kavčič, dr. Marko Privošnik, prof. dr. Saša Divjak, Janez Franc Frantar, Ciril Bohak.

Temeljno raziskovalno izhodišče projekta *Etnokatalog* so folkloristične in etnomuzikološke raziskave verzni, melodičnih, ritmičnih in metričnih specifičnosti slovenskega ljudskega pesništva, ki se osredotočajo na korelacijo med zlogovnonaglasno strukturo verza ter ritmično in tudi melodično strukturo napeva. Namen projekta *Etnokatalog* je nadgradnja obstoječega digitalnega arhiva *Etnomuza* (www.etnomuza.si) v smeri semantične povezljivosti vsebin. Poudarek je na glasbenih zvočnih posnetkih ter na raziskavah medsebojne povezanosti besedila in melodije (metro-ritmičnih struktur) znotraj ljudske pesmi in glasbe. V tem kontekstu so bile raziskave osredotočene na sodobne metode iskanja po glasbenih zvočnih posnetkih (ljudske glasbe) kot tudi po drugih multimedijskih vsebinah ter na različne možnosti vizualizacij teh vsebin, semantičnih opisov ljudske pesmi predvsem s stališča muzikoloških vidikov in konteksta, hkrati pa tudi pridobivanja semantičnih pomenov na podlagi glasbene podobe pritrkovalskih viž. Vzpostavljeni so bili koncepti za tekstološko analizo ljudskih pesmi in viž. Predvideni dolgoročni cilj omenjenih raziskav je omogočiti in spodbuditi širše komparativne raziskave slovenske ljudske pesmi in glasbe na GNI, ki do sedaj, tudi zaradi tehničnih omejitev, niso bile možne.

V tem okviru so bili digitalizirani in pripravljene posnetki izvirnega terenskega zvočnega gradiva (580 enot-trakov v dolžini 520 ur), opremljenega z osnovnimi metapodatki in pripravljenega za kasnejše analize.

Etnomuza: digitalna multimedijska shramba slovenske ljudske glasbene in plesne kulture

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: U. Šivic, D. Kunej, R. Kunej, G. Strle.

Sodelujoča skupina s Fakultete za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani: M. Marolt, A. Kavčič, M. Privošnik, S. Divjak in J. F. Frantar.

Namen projekta *Etnomuza* je bil izgradnja digitalnega arhiva s poudarkom na aplikacijah in orodjih za upravljanje in iskanje po multimedijskih vsebinah (tekst, glasbeni zvočni posnetki, MIDI, slikovno gradivo itd.), ki jih hrani GNI. Raziskave so potekale v sodelovanju GNI in LGM (Laboratorij za grafiko in multimedije, Fakulteta za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani). Projekt je bil razdeljen v tri faze, ki so obsegale: zasnovano fleksibilnega podatkovnega modela, ki nam omogoča reprezentacijo različnih multimedijskih vsebin in formatov; izgradnjo aplikacije in orodij za upravljanje z zbranim/posnetim gradivom ter izgradnjo spletne aplikacije in orodij za iskanje po arhivu. Pri zasnovi fleksibilnega podatkovnega modela so bile raziskave osredotočene predvsem na obstoječe konceptualne modele oz. formalne ontologije za reprezentacijo in integracijo informacij kulturne dediščine – fleksibilni podatkovni model temelji na formalni ontologiji FRBR_oo (Functional Requirements for Bibliographic Records, object oriented definition). Raziskave so se nanašale na primerna orodja za upravljanje z gradivom, na digitalno produkcijo (snemanje, dokumentiranje) in postprodukcijo (arhiviranje) – v sklopu teh je bil poudarek predvsem na upravljanju s posnetki ljudskih pesmi in glasbe. Pripravljene so bili številni vzorčni primeri že obstoječih zapisnikov, testiran njihov vnos v digitalno bazo podatkov in na podlagi rezultatov izvedene korekture in optimizacija baze. Preučene so bile različne možnosti iskanja in reprezentacije multimedijskih vsebin ter izgradnje spletne aplikacije. Iz interne (že obstoječe) baze podatkov je z namenom vključitve v digitalni arhiv predal podatke tudi etnokoreološki oddelek.

Ob zaključku projekta je bil narejen pregled gradiva, vnešenega v digitalno bazo podatkov, ter pripravljen izbor zapisov in polj za prenos v mednarodno digitalno bazo DISMARC - Discovering Music Archives, ki vsebuje popise zvočnih zbirk izrednega kulturnega pomena iz številnih evropskih držav. Vključenih je bilo 8.000 zapisov, ki so dostopni širši javnosti na medmrežju: <http://www.dismarc.org>. Projekt je bil uspešno realiziran in zaključen, raziskave se nadaljujejo v TRP *Etnokatalog* (2008-11). Digitalni arhiv *Etnomuza* je dostopen na www.etnomuza.si.

EPOCH Network of Excellence:

Excellence in Processing Open Cultural Heritage / Digitalizacija kulturne dediščine.

Sodelavci v mednarodnem projektu: M. Golež Kaučič, G. Strle, D. Kunej, M. Klobčar.

EPOCH je evropska mreža odličnosti, ki deluje v okviru FP6 in združuje več kot 100 evropskih kulturnih ustanov (univerz, raziskovalnih centrov, muzejev, nacionalnih agencij in podjetij) z namenom, da se določijo potrebe po uporabi postopkov in novih tehnologij na področju predstavljanja kulturne dediščine, v zadnjem času pa tudi na področju standardov (npr. CIDOC CRM) za mediacijo in integracijo različnih vsebin. Glavne teme so: pospeševanje integracije (raziskovalnih skupin na ravni EU); razvijanje skupne infrastrukture (poudarek na IST tehnologijah za kulturno dediščino); postavitve učnega okvira, meril dobre prakse ter standardov za področje kulturne dediščine. Glasbenonarodopisni inštitut je bil eden od partnerjev, katerih koordinator je bila Univerza v Brightonu/Velika Britanija*. Na podlagi sodelovanja v EPOCH se je začela implementacija konceptualnih modelov za reprezentacijo informacij kulturne dediščine, natančneje CIDOC CRM in FRBR. Kombinacija obeh modelov je predstavljena v konceptualni shemi FRBRoo, ki je bila uporabljena pri definiranju fleksibilnega podatkovnega modela za CRP Etnomuza. Projekt je trajal od leta 2004 do leta 2008. EU mreža odličnosti – EU FP6 Network of Excellence EPOCH (<http://www.epoch-net.org>).

Register nesovne dediščine

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: N. Križnar (Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU).

Sodelavki iz GNI ZRC SAZU: M. Klobčar, U. Šivic

Sodelavki M. Klobčar in U. Šivic sta sodelovali pri izdelavi in izpopolnitvi seznama pojmov (ljudsko petje, ljudske pesmi, ljudski inštrumenti, ljudska glasba, koledništvo, društva, prireditve) in pripravili gesla »Trikraljevsko koledovanje« in »Pastirska glasbila« (U. Šivic) »Kresnice« (M. Klobčar), in sicer z opisi ter ustreznim fotografskim in video gradivom.

Naravna in kulturna dediščina: Infrastrukturalna skupina ZRC SAZU

Vodja infrastrukturnega projekta: H. Dobrovoljc (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU).

GNI je vključen v organizacijsko enoto z naslovom *Kulturna dediščina*, in sicer z naslednjimi sodelavci: D. Kunej, U. Šivic, R. Vrčon, A. Serec Hodžar, P. Vendramin, G. Strle.

Europeana Connect. Prijava EU projekta s predvidenim trajanjem 30 mesecev (prva faza prijave pozitivna, druga faza prijave je v teku, rezultat znan v februarju 2009).

Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU pri projektu sodeluje kot partner, pri čemer prispeva gradivo, ki bo vključeno in integrirano v bodočo bazo Europeana, skrbi zanj in ga analizira. Partnerji, ki so vključeni v delovno skupino velikega projekta Europeana, bodo sodelovali predvsem na avdio-glasbenem področju. V prvi fazi bo pregledano gradivo, posredovane pa bodo informacije o kvaliteti, vsebini in kvantiteti gradiva. V testnem obdobju bo GNI skrbel, da se bo posredovano gradivo ujemalo z dejanskim stanjem arhiva. Arhiv GNI bo v času trajanja projekta vključil v bazo in pripravil že digitalizirano gradivo kot tudi gradivo, ki se bo digitaliziralo v času projekta. Sodelovanje bo potekalo tudi pri analizi integriranega gradiva, uporabnosti in optimalnem delovanju orodij, ki bodo razvita za potrebe uporabnikov. Koordinator t. i. dela projekta je: Max Kaiser, institucija Österreichische Nationalbibliothek na Dunaju, s strani GNI je vodja D. Kunej, sodelavec pa P. Vendramin.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Golež Kaučič** je s pomočjo sodelavcev inštituta pripravila nov raziskovalni program z naslovom *Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture*, zanj je pripravila in napisala tudi samoevalvacijo ter ga vsebinsko predstavila na panelu 13. 6. v dvorani Zemljepisnega muzeja. Napisala je predlog projekta za evropski programa HERA *Folklore, literature in glasba kot mediji kulturne dinamike – forme, komunikacijski kanali in diskurzi / Folklore, literature, and music as media of cultural dynamics: forms, communication channels, and discourses* in bila po njegovem sprejetju povabljena aprila na t.i. »Matchmaking Event« v Pariz. Napisala je evalvacijo estonskega »Centra odličnosti na področju folklorne in literature« in ocenila tri raziskovalne programe: »Slovenske identitete v svetovnem in evropskem prostoru« (B. Jezernik), »Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks« (M. Stanonik) ter »Antropološke in prostorske

raziskave« (I. Šprajc). Za prijavo na razpis za pridobitev mladega raziskovalca je napisala program njegovega usposabljanja s temo *Folklorne in literarne zvrsti ter vrste in njihove metroritmične oblike in značilnosti v evropskem kontekstu*. Koordinirala je študij v okviru modula »Slovenske študije – tradicija in sodobnost« v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« (Univerza v Novi Gorici in Znanstvenoraziskovalni center SAZU). Ob prijavi mednarodnega znanstvenega simpozija »Kam bi s to folkloro« na Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je s pomočjo sodelavcev napisala utemeljitev z vsebino in cilji simpozija. 27. 8. je v Mali dvorani ZRC SAZU organizirala preliminarni sestanek treh članov predsedstva Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore – SIEF (predsednik Ulli Kockel, Clara Saraiva in M. Golež Kaučič). 2. 3. je v Mali dvorani ZRC SAZU vodila zagovor doktorske disertacije Jerneja Mlekuža *Burek – predmet ali akter* kot koordinatorka modula »Slovenske študije – tradicija in sodobnost« podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«. Je podpredsednica (novi mandat od 2008 do 2011) Mednarodne komisije za raziskovanje balad – Kommission für Volksdichtung (SIEF), članica predsedstva (novi mandat od 2008 do 2011) Société International d'Ethnologie et de Folklore (SIEF), članica Znanstvenega sveta podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« (Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU), članica uredniškega odbora zbornika Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU *Traditiones*, glavna urednica znanstvene zbirke *Slovenske ljudske pesmi VI*, predsednica uredništva za mednarodne objave del raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU v sodelovanju z Založbo Peter Lang, predsednica komisije za Evropsko jezikovno priznanje za leto 2008 pri Centru RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (mandat 2007 do 2013) in predsednica programskega odbora mednarodnega simpozija »Kam bi s to folkloro?« v organizaciji Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU (24.–29. 9). Pri ministristvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je registrirana kot mednarodna ocenjevalka znanstvenih programov in projektov.

- **M. Klobčar** je pripravila in prijavila na Agencijo za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije 1. fazo temeljnega projekta *Meje in identitete: refleksija družbenih razmejevanj v ljudski pesmi*. Pripravila je pregled zgodovine kamniške keramike in z vodstvi Občine Kamnik in Eti Svit organizirala dva sestanka, namenjena ohranitvi te tradicionalne umetne obrti v Kamniku. Jezikovno je pregledala besedilo knjige U. Šivic »Po jezeru bliz Triglava« in besedilo M. Terseglava »Odprti vrata, krajina mi bela« za zgoščenko o ljudskem glasbenem izročilu Bele krajine. Za Institut Cultural Ladin »Majon di fascegn« v Italiji je pripravila komentarje za predstavitev Slovencev v akciji zbiranja ljudskih pesmi v monografiji »Il canto popolare ladino«. Je članica uredniškega odbora zbornika Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU *Traditiones*, Izvršnega odbora Slovenskega etnološkega društva, kjer pripravlja etnološke večere na temo »Živeti z dediščino«, in programskega odbora za pripravo mednarodnega simpozija »Kam bi s to folkloro?«.
- **M. Kovačič** je skupaj z U. Šivic pripravila 10. večer slovenske ljudske glasbe »Zajuckaj in zapoj«, ki je bila v atriju ZRC SAZU 10. 10. Ob okrogli obletnici sta pripravili razstavo vseh dosedanjih plakatov, ki z zanimivimi vizualnimi motivi vabijo na to prireditev (atrij ZRC SAZU 10.–24. 10.). Od 10.–13. 7. se je v okviru festivala »Le soleik« v Lanšpržu pri Trebnjem udeležila tridnevne delavnice dokumentarnega filma pod vodstvom Maje Malus. Je članica mednarodnega združenja za tradicijsko glasbo ICTM, upravnega odbora KD Folk Slovenija in francoskega kampanološkega društva (Société française de campanalogie).
- **D. Kunej** je za prijavo pripravil vsebino treh evropskih projektov v okviru programa *eContentplus*, kjer je Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU soorganizator projekta (skupaj s P. Vendraminom): *Europeana Connect (Best practice network)*, *Dream-on (Targeted project)* in *E-musa (Best practice network)*. Pripravil je in prijavil na Agencijo za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije 1. fazo aplikativnega raziskovalnega projekta *Zvočno gradivo gramofonskih plošč kot vir etnomuzikoloških in folklorističnih raziskav*. Za različne uporabnike je skupaj s P. Vendraminom presnel zvočno gradivo iz arhiva GNI (5 uporabnikov, okoli 85 enot gradiva v skupnem trajanju okoli 7 ur). Je tajnik Tehničnega komiteja pri IASA (Technical Committee, International Association of Sound and Audiovisual Archives), član ekspertne delovne skupine za pripravo Enotnih tehnoloških zahtev za avdiovizualno področje pri Arhivu Republike Slovenije, član upravnega odbora KD Folk Slovenija, član Slovenskega društva za akustiko (SDA) in Društva restavratorjev Slovenije (DRS), član izpitne komisije za podelitev naziva Strokovni vodja folklorne skupine pri Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti in član programskega odbora za pripravo mednarodnega simpozija »Kam bi s to folkloro?«.
- **R. Kunej** je v okviru Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU in s sodelovanjem Slovenskega muzikološkega društva in podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU organizirala izvedbo predavanj dveh vodilnih hrvaških etnokoreologov (dr. Tvrтко Zebec, »Plesna raziskovanja – razvoj discipline«, dr. Iva Niemčič, »Nevidna plesalka ali od terena do teksta in nazaj«). Je članica uredniškega odbora *Folklornika*, Glasila Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, namenjenega poustvarjalcem ljudskega izročila.
- **M. Pisk** je javno predstavila dispozicijo doktorske teme *Kontekst v raziskavah ljudskega pesemskega izročila – območje Goriških brd* in jo predložila Znanstvenemu svetu študijskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Fakultete za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, ki jo je potrdil in sprejel sklep, da se kandidatki odobri neposreden prehod na doktorski študij. Je članica organizacijskega odbora za pripravo mednarodnega simpozija »Kam bi s to folkloro?«.
- **U. Šivic** je skupaj z M. Kovačič pripravila 10. večer slovenske ljudske glasbe »Zajuckaj in zapoj«, ki je bila v atriju ZRC SAZU 10. 10. Ob okrogli obletnici sta pripravili razstavo vseh dosedanjih plakatov, ki z zanimivimi vizualnimi motivi vabijo na to prireditev (atrij ZRC SAZU 10.–24. 10.). V Hostelu Celica je 1. 4. organizirala predavanje Jakša Primorca z naslovom »Medkulturni fenomen 'urbanega večglasja' in klapsko petje na Hrvaškem« ter koncertni večer skupine »Klapa Mali grad« iz Kamnika. Je članica upravnega odbora Slovenskega muzikološkega društva in Delovne skupine za ljudsko glasbeno dediščino pri KD Glasbena matica.

- **M. Terseglav** je za Pedagoško fakulteto v Kopru pripravil elaborat o ljudskem pesništvu kot možnosti kulturnega izobraževanja in osveščanja na različnih stopnjah v šolskih programih. Je urednik zbirke »Folkloristika, ki jo izdaja Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU, član uredniškega odbora zbornika Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU *Traditiones* in član mednarodnega uredniškega odbora revije *Narodna umjetnost*, ki jo izdaja Inštitut za etnologijo in folkloristiko v Zagrebu. Je član Komisije za folkloro pri Mednarodnem slavističnem kongresu, član IOF (International Organisation of Folklore) na Dunaju, predsednik komisije za podelitev Murkovih nagrad, priznanj in listine pri Slovenskem etnološkem društvu ter član strokovne komisije za podelitev Štrekljevih nagrad pri Občini Komen.
- **P. Vendramin** se je udeležil internega uvodnega tečaja za elektronsko označevanje besedil v zapisu XML po smernicah TEI, ki ga je pripravil Inštitut za slovensko literaturo ZRC SAZU. Sodeloval je pri pripravi in prijavi treh EU projektov v okviru programa eContent*plus*, in sicer »Europeana Connect (Best practice network)«, »Dream-on (Targeted project)« in »E-musa (Best practice network)«. Urejal in osveževal je spletne strani GNI, se udeležil etnološkega tabora »Med kulturami«, ki je bil med 17. in 21. 7. v Kopru, in sodeloval v radijski oddaji »Izštekani« na radiu Val 202.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Zgodovinski in prihajajoči pristopi k aplikativni etnomuzikologiji*, Ljubljana, 9.–13. 7. Mednarodni etnomuzikološki simpozij, katerega so-organizator je bil tudi Glasbenonarodopisni inštitut, skupaj s Slovenskim muzikološkim društvom, Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani, Slovenskim etnografskim muzejem, Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti in Kulturnim društvom Folk Slovenija.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica Glasbenonarodopisnega inštituta je priročna, namenjena predvsem potrebam sodelavcev. Razvrščena je v pet vsebinskih področij (slovenske zbirke, domača strokovna literatura, tuja strokovna literatura, priročniki in dopolnilna ter primerjalna literatura) in urejena z avtorskim in stvarnim katalogom. V letu 2008 je bilo pridobljenih okrog 200 knjig.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Traditiones* 37/1 . Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU. Glavna urednika Jurij Fikfak in Ingrid Slavec Gradišnik.
- Kunej, Drago. *Fonograf je dospel! : prvi zvočni zapisi slovenske ljudske glasbe*, Zbirka Folkloristika. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 324 str., ilustr.
- Kunej, Rebeka, Ramovš, Mirko, Kunej, Drago. *Slovenske ljudske plesne viže, Bela krajina in Kostel = Slovene folk dance music, White Carniola and Kostel*, Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta. Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC: = SRC SASA, ZRC Publishing, 2008. 1 CD, stereo.
- Šivic, Urša, *Po jezeru bliz Triglava. Ponarodevanje umetnih pesmi iz druge polovice 19. stoletja*, Zbirka Folkloristika. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 143 str., ilustr..
- Šivic, Urša, Terseglav, Marko, Vrčon, Robert, Šivic, Urša (ur.), jezikovni pregled / slovenian text editing Marija Klobčar, *Bela Krajina in Kostel : zvočni primeri izvirne ljudske glasbe = White Carniola and Kostel : a selection of original recording of traditional music*. Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta). Ljubljana: ZRC SAZU: = SRC SASA: Založba ZRC: = ZRC Publishing, 2008. 1 CD, stereo.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Phonogrammarchiv pri Österreichische Akademie der Wissenschaften na Dunaju, Avstrija: medsebojne izmenjave izkušenj na področju arhiviranja in zaščite zvočnega arhiva.
- Institut für Volksmusikforschung na Dunaju, Avstrija.
- Österreichisches Volksliedwerk na Dunaju, Avstrija.
- Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, Avstrija.
- Slovenski narodopisni inštitut »Urban Jarnik« v Celovcu, Avstrija.
- GML University of Wisconsin, Milwaukee (Digitalni arhiv GNI); konzorcij partnerjev NoE EPOCH (FP7 NoE).

- Univerza v Vidnu/Udine (Università degli Studi di Udine), Italija; Kulturni center Lojze Bratuž, Gorica, Italija.
- Institut ruskoj literaturi »Puškynski dom« v Sankt Peterburgu, Rusija.
- Etnologický ústav Akademie věd ČR v Prahi, Češka republika.
- Ústav hudobnej vedy SAV v Bratislavi, Slovaška republika.
- Instytut Sztuki Pan v Varšavi, Poljska.
- Institut za etnologiju i folkloristiku v Zagrebu, Hrvaška.
- Ethnographical Institute of Hungarian Academy of Sciences ter Akademiai Kisebbschutzato Muehely v Budimpešti, Madžarska.
- Golda Meir Library, Milwaukee/Wisconsin, ZDA.
- Sodelovanje z različnimi evropskimi partnerji pri projektu »EPOCH Network of Excellence (Digitalizacija kulturne dediščine)«; koordinatorica je bila univerza iz Brightona (University of Brighton –Velika Britanija). Projekt se je izvajal do marca 2008.
- Univerzi iz Edinburgha in Glasgowa, univerza v Tartuju in Inštitut za etnologiju i folkloristiku iz Zagreba ter Royal Scottish Academy of Music and Drama: priprava projekta HERA.
- Mednarodno združenje zvočnih arhivov (IASA – International Association of Sound and Audiovisual Archives). Deutsches Volksliedarchiv v Freiburgu, Nemčija: sodelovanje pri projektu Liederlexikon Institut Cultural Ladin »majon di fascegn«, Vich/Vigo di Fassa, Italija.
- Mednarodno združenje za posnete zvočne zbirke (ARSC).
- Mednarodno združenje tonskih mojstrov (AES).
- International Council for Traditional Music (ICTM).

OBISKI V INŠTITUTU

- Maja Breznik iz Mirovnega inštituta iz Ljubljane, 10. 1.: intervju z M. Golež Kaučič o organizaciji in financiranju raziskav na GNI.
- David Verbuč iz Radia Študent, 16. 1.: pogovor o sodelovanju GNI pri pripravi zgoščenke z gradivom iz Zgornje Savinjske doline.
- Rudi Bartoloth iz Slovenskega kulturnega središča Planika v Trbižu, Italija, 17. 1.: dogovor o restavriranju in presnemavanju dveh magnetofonskih trakov iz Rezije in pogovor o morebitnem skupnem sodelovanju pri arhiviranju, digitaliziranju in objavi vsega zvočnega gradiva iz Rezije iz arhiva GNI.
- Dr. Valentina Bold, profesorica z Univerze v Glasgowu, Campus Dumfries in predstojnica Škotskih študij Univerze v Glasgowu, Škotska/Velika Britanija, 28. 1.–11. 2.: na povabilo M. Golež Kaučič na štirinajst dnevnem raziskovalnem obisku; raziskovala je vpliv Burnsa na Prešerna oziroma morebitne povezave med obema nacionalnima poetoma. 6. 2. je v Atriju ZRC SAZU imela predavanje o Prešernu in Burnsu tudi v okviru podiplomskega programa »Interkulturne študije: primerjalni študij idej in kultur: Slovenske študije« z naslovom *Robert Burns 'bard of Nature's making' - primerjava s Prešernom*; ob predavanju je bil koncert Janija Kovačiča, ki je izvajal pesmi Burnsa in Prešerna.
- Mag. Biljana Milenković-Vuković iz beograjskega Etnografskega inštituta SANU, 29.–30. 1.: pogovori o možnostih ponovnega sodelovanja med inštitutoma in prikaz publikacij in literature sodelavcev GNI.
- Zdravko Debeljak, zbiralec starih glasbil, harmonikar in lajnar iz Železnikov, 3. 3.: pogovor o zbiranju in predvajanju starih gramofonskih plošč ter njegovi zbirki starih gramofonov in plošč.
- David Verbuč, Ljubljana, 31. 3.: vsebinski pregled spremnega besedila za zgoščenko »Ljudske pesmi Zgornje Savinjske doline«.
- Dr. Tvrtko Zebec in dr. Iva Niemčić iz Inštituta za etnologijo in folkloristiko v Zagrebu, Hrvaška, 9. 4.: seznanitev s trenutnimi etnokoreološkimi projekti GNI, pogovor o bodočem sodelovanju.
- Učenci 7.–9. razreda OŠ Trnovo izbirnega predmeta Klaviatura in računalnik (učiteljica Alenka Kovačič), Ljubljana, 9. 4.: predstavitev zvočnega arhiva GNI ter načina arhiviranja, sistemiziranja in zaščite zvočnega gradiva ter predstavitev načinov terenskega snemanja ljudske glasbe.
- Boštjan Narat, vodja ansambla »Katalena«, Ljubljana, 8. 5.: dogovarjanje za objavo posnetka iz Arhiva GNI.
- Dr. Suzana Marjanović in dr. Simona Delić iz Inštituta za etnologiju i folkloristiku iz Zagreba, 20. 5.: predavanji v okviru Podiplomskega programa »Slovenske študije« z naslovom *Antropologija živali – paradoks ali nujnost in Španske romances v zbirki Volkslieder (1778/79) Johanna Gottfrieda Herderja, v zbirki Silva de romances viejos Jakoba Grimma (1815) in njihovi medkulturni odmevi v Hrvaški*.
- Dr. Emily Lyle, honorarana predavateljica Celtic and Scottish Studies School of Literatures, Languages and Cultures University of Edinburgh, 29. 5.: štirinajst dnevni obisk v Sloveniji (tudi na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo FF) v okviru medakademijske izmenjave med SAZU in Royal Scottish Society Edinburgh; v Atriju ZRC je imela predavanje z naslovom *Scottish Fairy Ballads / Škotske pravljicne balade*.
- Bogdana Herman, Ljubljana, 1. 9.: dogovarjanje za dokumentarec o ljudski pesmi na RTV.
- Dr. Emilie Beneševa, Paul Baudisch in Iveta Mrvikova iz Češkega nacionalnega arhiva (Oddelek za foto, zvočno in filmsko gradivo), Praga, Češka republika, 5. 9.: ogled in predstavitev zvočnega arhiva GNI ter načina arhiviranja, sistemiziranja in zaščite zvočnega gradiva; pogovor o terenskem snemanju ljudske glasbe ter o digitalizaciji in dolgoročni zaščiti teh posnetkov.
- Joe Valenčič, kustos zbirk v The National Cleveland Style Polka Hall of Fame, Cleveland, ZDA, 8. 9. in 23. 12.: nadaljevanje pogovorov o restavriranju, konzerviranju in arhiviranju zvočnih posnetkov ter sodelovanju GNI pri zaščiti njihovega arhivskega zvočnega gradiva.
- Marija Sivec, 22. 9.: dogovor z M. Golež Kaučič o študiju v okviru modula »Slovenske študije«.

- Miline Ivanović-Barišić iz Etnografskega inštituta SANU, Beograd, 17. 9.: posredovanje informacij o pravoslavnih naseljih v Beli krajini in kritični pretres strokovne literature o njih.
- Joon Kyu Park, direktor Korean dance Education Academy of the national center for Korean Traditional Performing Arts, 25. 9.: pogovor o sodelovanju; navzoča sta bila tudi Nataša Visočnik, ki je srečanje koordinirala, in Mirko Ramovš.
- Obisk študentov 1. letnika Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, predmet »Metodologija etnologije in kulturne antropologije« (predavatelj dr. Jože Hudales), 20. 10.: predstavitev Glasbenonarodopisnega inštituta; napotki za terenska snemanja ljudske glasbe ter predstavitev zvočnega arhiva GNI in načina arhiviranja, sistemiziranja in ohranjanja zvočnega gradiva.
- Mojca Kreft iz Slovenskega gledališkega muzeja, več obiskov: dogovori in izpeljava sodelovanja - arhiviranja njihovega zvočnega gradiva v Arhivu GNI.
- Simon Golobič, zbiratelj gramofonskih plošč iz Ljubljane, več obiskov: pogovor o starih ploščah (78 o/min), njihovem zbiranju, presnemanju, restavriranju, arhiviranju in obdelavi.
- Dr. Matija Marolt, sodelavec Fakultete za računalništvo in informatiko v Ljubljani, več obiskov: dogovori in izpeljava sodelovanja pri skupnih projektih *Etnomuz* in *Etnokatalog*.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Marjetka Golež Kaučič

- *Slovenske ljudske pesmi bodo izhajale še desetletja*. Intervju, Delo, 5. 3. 2008, leto 50, št. 53, str. 19, portret.
- *Podoba matere v slovenskih ljudskih pripovednih pesmih*. Prispevek v oddaji "Gremo plesat" Radia Koper, 16. 3.
- *Slavnostni govor ob 60. letnici Akademске folklorne skupine France Marolt*. Cankarjev dom, Ljubljana, 12. 4.
- *»Matchmaking Event« / Spoznavno srečanje predlagateljev projektov v okviru EU programa HERA*. Predstavitev predloga projekta v obliki posterja, Pariz, 18.–19. 4.
- *Is there a European heritage of songs or European heritage in songs?* Priprava in vodenje panela na mednarodnem kongresu SIEF »Transcending European Heritages: Liberating the Ethnological Imagination / Preseganje evropskih dediščin - osvobajanje etnološke domišljije«, Univerza Ulster, Londonderry, Velika Britanija, 17. 6.
- *Humanities in the European Research Area*. Predstavitev predloga za nov EU program HERA na raziskovalni delavnica, Univerza Ulster, Londonderry, Velika Britanija, 18. 6.
- *Delovanju mednarodne skupine raziskovalcev balad/ KfV*. Poročilo na Znanstvenem zasedanju SIEF, Univerza Ulster, Londonderry, Velika Britanija, 18. 6.
- *Slovenske študije – tradicija in sodobnost*. Predstavitev modula na informativnem dnevu podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, Ljubljana, Mala dvorana ZRC SAZU, 3. 7. in 1. 9.
- *A Bunny is a Beautiful Thing or Animals as Machines(!?): The Reception and Ironicization of the Animal World in Slovenian Folk Song*. Referat na »38. mednarodnem simpoziju raziskovalcev balad (International Ballad Conference - Kommission für Volksdichtung: KfV SIEF/ Societe International d'Ethnologie et de Folklore)«, Univerza v Cardiffu, Cardiff, Wales, Velika Britanija, 1. 8.
- *Slovenian Folk Culture between National Identity and the European Integration Process*. Vabljen predavanje na mednarodni konferenci »Challenging Integration: Culture Research and the European context/ Izzivi integracije: raziskave kulture v evropskem kontekstu« ob 60. obletnici Inštituta za etnologijo in folkloristiko, Zagreb, 3. 10.
- *Program in projekt HERA*. Predstavitev na mednarodni konferenci "Challenging Integration: Culture Research and the European context/ Izzivi integracije: raziskave kulture v evropskem kontekstu" ob 60. obletnici Inštituta za etnologijo in folkloristiko, Zagreb, 4. 10.
- *Sv. Martin v slovenskem ljudskem pesemskem izročilu*. Sodelovanje v debatni kavarni ob predstavitvi zbornika predavanj »Sveti Martin Tourski kot simbol evropske kulture«, Cankarjev dom, Ljubljana, 28. 11.

Marija Klobčar

- *Pesmi življenjskega in koledarskega kroga*. Predavanje na seminarju JSKD za vodje pevskih skupin, Ljubljana, 29. 3.
- *Etnološka dediščina Kamnika in okolice*. Predavanje na tečaju za lokalnega turističnega vodnika v organizaciji Agencije za razvoj turizma in podjetništva v občini Kamnik, Kamnik, 17. 5.
- *Kako živijo slovenski gradovi : Dvorec Zaprice Kamnik*. Sodelovanje v oddaji TV Slovenija, 26. in 28. 5.
- *Songs of celebration as messages about changing horizons*. Referat na 9th SIEF Congress »Transcending European heritages, Liberating the Ethnological Imagination«, Univerza Ulster, 16.–20. 6, Londonderry, Velika Britanija, 17. 6.
- *The distribution of ballads as a question of social (under) development*. Referat na »38th International Ballad Conference«, Cardiff, Wales, Velika Britanija, 28. 7.–3. 8.
- *Nova prepoznavnost zgodovine kamniške kavarne*. Predavanje v okviru 38. Dnevo narodnih noš, Kamnik, 11. 9.
- *Stanovske ljudske pesmi*. Prispevek v oddaji »Gremo plesat« Radia Koper, 21. 9.
- *Tipologija slovenske ljudske pesmi in vplivi narečij*. Predavanje na seminarju JSKD za vodje pevskih skupin, Ljubljana, 9. 2.

- »Inu koledniki ob božiči pojo ...« : *Trubarjeva interpretacija ljudske pesmi in ljudskega*: Referat na 26. simpoziju »Obdobja 27, Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)«, Ljubljana, 21. 11.
- »Ko v našo se odenem ...«. Pogovor z avtorjem knjige Bojanom Knificem o vprašanih pripadnostnega kostumiranja in podobe dediščine v njem, Etnološki večer iz tematskega sklopa »Živeti z dediščino«, Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 25. 11.

Drago Kunej

- *Zbiranje pesmi na terenu in pregled knjižnih objav slovenskih ljudskih pesmi*. Predavanje na seminarju JSKD za vodje pevskih skupin, Ljubljana, 29. 3.
- *CD-R nosilci kot arhivski medij?* Predavanje študentom 4. letnika Filozofske fakultete, oddelek Bibliotekarstvo, pri predmetu »Zaščita in konzerviranje knjižničnega in arhivskega gradiva« (nosilec predmeta doc. dr. Jedert Vodopivec), 6. 5.
- *Slovenska ljudska glasba*. Sodelovanje v radijski oddaji Izštekani »Od vriska do piska! Izštekani z AFS France Marolt«, v živo na Valu 202 Radia Slovenija, 16. 5.
- *Računalništvo in ljudska glasba: aplikativni vidiki*. Predavanje v okviru »Seminarja E-poučevanje teorije glasbe«, v organizaciji Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 6. 6.
- *Začetki zvočnih snemanj pri nas in po svetu*. Predavanje v okviru razstave »Zlata petdeseta«, Pokrajinski muzej Maribor, Maribor, 25. 11.
- *Slovenska ljudska vokalna glasba*. Predavanje na začetnem seminarju JSKD za vodje odraslih in otroških folklornih skupin, Ljubljana, 13. 12.
- *Pesem godal*. Vodenje tiskovne konference ob izidu zgoščenke Julijana Strajnarja (izvajalec Ljubljanski godalni kvartet), Atrij ZRC, Ljubljana, 26. 9.

Urša Šivic

- *Ludsko petje*. Seminar za pevce ljudskih pesmi v organizaciji Območne izpostave JSKD Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, 16. 2.
- *Vplivi ljudske glasbe na umetno*. Oddaja v okviru 3. programa (program ARS) Radia Slovenija, 18. 2.
- *Petje ljudskih pesmi*. Predavanje na seminarju JSKD za vodje pevskih skupin, Ljubljana, 8. in 29. 3.
- *Guča after party*. Predstavitev dokumentarnega filma (soavtorica M. Kovačič) na »Dnevh etnografskega filma«, Ljubljana, 21. 5., na XVII International Festival of Ethnological Films, Beograd, Srbija, 12. 11. in na The First Symposium of ICTM Study Group Music and Dance in Southeastern Europe, Struga, Makedonija, 6. 9.
- *Slovenian part singing: A myth or reality?* Referat na »The Fourth International Symposium on Traditional Polyphony«, Tbilisi, Gruzija, 15.–20. 9.
- *Bas v ljudskem petju*. Predavanje in delavnica ob državnem srečanju pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž, Tolmin, 15. 11.

Mojca Kovačič

- *Petje ljudskih pesmi*. Predavanje na seminarju JSKD za pevce ljudskih pesmi, Ljubljana, 8. in 29. 3.
- *Written, Oral and Nonverbal Communication in Oral*. Referat na mednarodnem študentskem simpoziju »Folklore and Ethnomusicology«, Istanbul, Turčija, 3. 4.
- *Ljudska glasbila*. Delavnica za otroke v okviru "Raziskovalnih igrice ZRC SAZU", Ljubljana, 21. 7.
- *The Music of the Others or the Music of the Ours*. Referat na »The First Symposium of ICTM Study Group Music and Dance in Southeastern Europe«, Struga, Makedonija, 6. 9.
- *Guča after party*. Predstavitev dokumentarnega filma (soavtorica U. Šivic) na »Dnevh etnografskega filma«, Ljubljana, 21. 5., na »XVII International Festival of Ethnological Films«, Beograd, Srbija, 12. 11. in na »The First Symposium of ICTM Study Group Music and Dance in Southeastern Europe«, Struga, Makedonija, 6. 9.

Marjeta Pisk

- *Kontekst v raziskavah ljudskega pesemskega izročila - območje Goriških brd*. Javna predstavitev doktorske teme, Mala dvorana ZRC SAZU, 7. 2.
- *Podobe Brd in življenja briških ljudi v Gradnikovi poeziji*. Predavanje na »19. Primorskih slovenističnih dnevih«, Viteška dvorana Gradu Dobrovo, 18. 4.
- *Bordering regions: Is there a common heritage of songs? Case study, Slovene - Friulian border*. Referat na 9th SIEF Congress »Transcending European heritages, Liberating the Ethnological Imagination«, Univerza Ulster, 16.–20. 6., Londonderry, 17. 6.
- *The duality of the national awakening movement's influence on folk-song*. Referat na »38th International Ballad Conference«, Cardiff, Wales, Velika Britanija, 31. 7.

Marko Terseglav

- *Bela krajina*. Referat na mednarodnem simpoziju »Kultura na stičiščih«, Prebold, 19. 1.
- *O ljudskem pesništvu*. Sodelovanje v oddaji »Nočni gost«, 1. program Radia Slovenija, 27. 1.
- *Je šla meglica z jezera*. Predstavitev zgoščenke Ljobe Jenče, Cerknica, 1. 2.
- *Folkloristika*. Predavanje za študente Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper, 9. 5.
- *Tri prste pod popkom*. Predstavitev zbirke erotičnih pesmi, Knjižnica Kranjska Gora, Kranjska Gora, 23. 5.
- *Ljudske erotične pesmi*. Predavanje za Muzejsko društvo Jesenice, Jesenice, 18. 9.

Peter Vendramin

- *Preparation and incorporation of sound in a digital archive*. Predavanje na mednarodni konferenci »Technical challenges and developments in 21th century folk music archiving«, Institute for musicology of Hungarian Academy of Sciences, Budimpešta, Madžarska, 11.–12. 6.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Gregor Strle

- Oddelek »Filozofija - Kognitivna znanost«, Univerza v Lundu, Švedska: gostujoči raziskovalec na podiplomskem izobraževanju, kjer pripravlja doktorsko disertacijo z naslovom *Semantics within: The Representation of Meaning through Conceptual Spaces*; področje raziskovanja je kognitivna znanost s poudarkom na kognitivni semantiki in konceptualnih reprezentacijah.

PEDAGOŠKO DELO

Marjetka Golež Kaučič

- *Ljudska in umetna pesem – folkloristični in medbesedilni vidiki*. Konsultacije in seminarsko delo v okviru podiplomskega študija »Primerjalni študij kultur in idej« – modul »Slovenske študije« (ZRC SAZU in Univerza v Novi Gorici).

Drago Kunej

- *Glasbena akustika*. Predavanja na Akademiji za glasbo in Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, zimski in letni semester.

Marko Terseglav

- *Ljudsko slovstvo*. Predavanja za redne študente Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (predmet Folkloristika II, dve uri tedensko).

MENTORSTVO

Marjetka Golež Kaučič je raziskovalna ter pedagoška mentorica pri podiplomskem študiju mladi raziskovalki Mojci Kovačič, pedagoška mentorica doktorandki Marjeti Pisk, mentorica magistrandki Vladki Tucovič in somentorica diplomantki Jani Samsa (Oddelek za kulturologijo Fakultete za družbene vede) pri diplomski nalogi z naslovom *Nacionalne razsežnosti ljudske pesemske ustvarjalnosti pri Slovencih*.

Marko Terseglav je somentor in član komisije pri magistrskem delu *Slovenska rockovska besedila v literarnem sistemu* kandidatke Mojce Saksida. Bil je član komisije za oceno doktorske teze *Ljudsko pesništvo Šavrinije*, ki jo je Fakulteti za humanistične študije v Kopru predložila kandidatka Rožana Koštial, in somentor pri disertaciji.

Marija Klobčar je raziskovalna mentorica mladi raziskovalki Marjeti Pisk.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://gni.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Scientific research work of the Institute of Ethnomusicology SRC SASA has followed research programme *Folkloristic and Ethnological Research of Slovenian Folk Spiritual Culture*, thematically oriented research projects *Research of Carriers of the Folk-culture Phenomena*, *Research of Genre, Typological and Structural Definitions of Folkloristic Material* and *EthnoCatalog: Semantic Descriptions of Folk Song and Music Based on Melodic and Metro-rhythmic Analysis*. Further research was done on goal oriented research projects *Ethno-Muse: digital multimedia repository of the Slovene Folk Music and Dance Culture* and *Register of Untangible Heritage*, and in EU Network of Excellence *EPOCH: Excellence in Processing Open Cultural Heritage*.

Presented programme and projects are core evidence of fundamental research activities of the Institute: various studies strive towards elucidation of genesis, acceptance, modification and variation of lyrical, musical and dance heritage in all its phenomena, underlying the specificity of this heritage and its place in a wider, European context. Use of modern technologies offers a valuable aid to systematic research of folk song and music culture within Institute's multimedia digital archive EthnoMuse, creating a solid base for future scientific research and publishing.

In course of the programme, two CD's from cycle *From the Archive of the Institute of Ethnomusicology* two CDs have been published: *Bela Krajina in Kostel : zvočni primeri izvorne ljudske glasbe = White Carniola and Kostel : a selection of original recording of traditional music* and *Slovenske ljudske plesne viže, Bela krajina in Kostel = Slovene folk dance music, White Carniola and Kostel*. In collection *Folkloristika* two new monographs have been published: *Fonograf je dospel! : prvi zvočni zapisi slovenske ljudske glasbe* and *Ponarodevanje umetnih pesmi iz druge polovice 19. stoletja*. Findings and results from the programme and research projects were presented both in form of seminars and presentations on national and international conferences, and in form of scientific articles in thematic monographic publications. In 2008, field research consisted of 49 field recordings which included sound, video and photo documentation, while sound archive continued with digitization, simultaneous sorting and computer processing of audio recordings.

- 1 Marjan Drnovšek
- 2 Špela Marinšek
- 3 Janja Žitnik Serafin
- 4 Jure Gombač
- 5 Jernej Mlekuž

- 6 Maša Mikola
- 7 Urška Strle
- 8 Mirjam Milharčič Hladnik
- 9 Marina Lukšič Hacin
- 10 Kristina Toplak
- 11 Irena Gantar Godina

INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Vasilij Melik (do 20. 9.), akad. prof. dr. Janez Stanonik, izr. član SAZU dr. Jože Pirjevec (od 20. 9.), doc. dr. Irena Gantar Godina (predsednica), dr. Marjan Drnovšek, izr. prof. dr. Marina-Lukšič Hacin, doc. dr. Mirjam Milharčič-Hladnik, dr. Janja Žitnik Serafin.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: izr. prof. dr. Marina Lukšič-Hacin, višja znanstvena sodelavka.

Znanstveni svetniki: doc. dr. Irena Gantar Godina, dr. Marjan Drnovšek, dr. Janja Žitnik Serafin.

Višja znanstvena sodelavka: doc. dr. Mirjam Milharčič-Hladnik.

Znanstveni sodelavec: dr. Jure Gombač.

Asistenta z doktoratom: dr. Jernej Mlekuž (od 30. 9.), dr. Kristina Toplak (od 26. 3.).

Mladi raziskovalki: Maša Mikola, Urška Strle.

Asistentka: Mojca Vah.

Samostojna strokovna delavka: Špela Marinšek.

Sekcija za migracijske študije

Vodja: doc. dr. Mirjam Milharčič-Hladnik.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Narodna in kulturna dediščina slovenskega izseljenstva

Vodja raziskovalnega programa: M. Drnovšek.

Sodelavci: I. Gantar Godina, J. Gombač, M. Lukšič-Hacin, Š. Marinšek, M. Mikola, M. Milharčič-Hladnik, K. Toplak, U. Strle, J. Žitnik Serafin.

Z letom 2008 se je zaključilo petletno trajanje raziskovanja v okviru programa, ki je bilo že predhodno nadgrajeno z objavo rezultatov (*Historical and cultural perspectives on Slovenian migration*, ur. Marjan Drnovšek, Migracije 14, 2007). V okviru zbirke Migracije sta izšli še deli Janje Žitnik Serafin, *Večkulturna Slovenija*, Migracije 15) in Kristine Toplak, *Buenas artes*, Migracije 16). V letu 2008 sta izšli številki 27 in 28 znanstvene revije *Dve domovini / Two Homelands*. Revija je bila leta 2008 vključena v mednarodno bazo podatkov SSCI kot ena od redkih revij s področja humanistike v Sloveniji. Vse omenjene knjige in številne razprave v reviji so prišle izpod peres članov programske skupine. Tematsko so se raziskave v tem letu osredotočile na izseljenske intelektualce in dijaštvo, izseljevanja po železnici, ohranjanje izseljenske arhivske dediščine in vloge interneta, položaj migrantske književnosti in kulture, vlogo interneta in preobrazbe ohranjanja kulturne dediščine v slovenskoameriških etničnih skupnostih, na multikulturne politike v Evropi, ustvarjalnost Slovencev in njihovih potomcev v Buenos Airesu. Raziskave v okviru programske skupine je lahko sintetizirati na zgodovinske analize, reintegracijo slovenske izseljenske književnosti, likovno ustvarjalnost, raziskave posameznikov in skupnosti, na analize migracijskih situacij, na etničnih vidikih migracijskih procesov, na prisilnih migracijah in begunstvu in na priseljevanju in povratništvu. S tem opravljene raziskave potrjujejo večdisciplinarne pristope v okviru skupine.

Internet kot medij ohranjanja narodne in kulturne dediščine med Slovenci po svetu

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: M. Drnovšek.

Sodelavci: M. Lukšič-Hacin, M. Milharčič-Hladnik, J. Gombač, J. Mlekuž, M. Mikola, Š. Marinšek.

Delo na projektu poteka po programu, ki je bilo zastavljeno. Končana je njegova druga faza, v kateri so bili opravljeni natančen pregled številnih spletnih strani Slovencev po svetu ter intervjuji z nekaterimi administratorji spletnih strani. Ena od pomembnih ugotovitev je, da je v zadnjem času relativno statično, enosmerno komunikacijo »klasičnih« spletnih strani nadomestila precej bolj interaktivna na forumih, straneh za nasnemavanje videoposnetkov, blogih in nadgradnjah spletnih strani. Še posebej živahna, neposredna in interaktivna je diskusija med mladimi Slovenci in potomci Slovencev po svetu na nadgradnjah spletnih strani Facebooku in Myspaceu, kjer diskusije potekajo v okviru številnih skupin. Mladi, ki raziskujejo slovenski del svoje identitete, so namreč tu našli tako prostor za zbiranje informacij kot tudi somišljenike, ki počnejo podobno. Na drugi strani je bilo ugotovljeno, da tudi klasične spletne strani Slovencev po svetu prinašajo cel kup izredno pomembnih podatkov o delovanju in življenju Slovencev po svetu skozi zgodovino, ki so pomembni za slovensko narodno in kulturno dediščino. Na to so bile že opozorjene ustrezne institucije, na kar so se nekatere že odzvale. (Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu). Raziskovalci so poskrbeli tudi za diseminacijo rezultatov. V znanstveni reviji *Dve domovini/Two Homelands* št. 28 sta izšla dva članka, ki predstavljata rezultate trenutnega dela. To je pomembno še posebej zato, ker je ta revija indeksirana v bazi SSCI, kar pomeni, da je njena vsebina dostopna vsemu izobraževalnemu sistemu ZDA ter znanstvenikom po vsem svetu. Prav tako je bil članek na temo interneta in intervjuja s članom projektne skupine objavljen v reviji *Ampak* novembra 2008. Sodelavci so prisotni pa tudi na Facebooku in Myspaceu, kjer navezujejo stike s člani skupin Slovencev po svetu.

Stanje arhivskega in muzejskega gradiva pri slovenskih izseljencih v Nemčiji in državah Beneluksa

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: M. Drnovšek.

Sodelavci: M. Lukšič-Hacin, J. Gombač, K. Toplak, mag. Daša Koprivec (Slovenski etnografski muzej), mag. Danijela Juričič Čargo (Arhiv Republike Slovenije).

V okviru projekta »Konkurenčnost Slovenije / Učinkovitost in cenejša država« je bilo dokončano urejanje izseljenskega arhivskega gradiva v Frankfurtu (društvo Sava) in Berlinu (društvo Slovenija Berlin). Predhodno je potekalo tesno sodelovanje z ostalimi izseljenskimi društvi v Nemčiji, sodelovanje na letnih srečanjih s strokovnimi predavanji (Rüdesheim, Berlin, Stuttgart), na arhivskih seminarjih v Sloveniji. Poleg arhivskega gradiva je bilo vzorčno analizirano umetniško gradivo, fotografije in etnološko gradivo. Rezultati so bili objavljeni v letu 2008 (Kristina Toplak, *Arhivska ustna zgodovina. Pomen, zbiranje in ohranjanje ustnih pričevanj za zgodovino migracij*; Marjan Drnovšek, *Društveni arhivi v Nemčiji: med preteklostjo in sedanjostjo*; Daša Koprivec, *Hramba, popis in vsebinski pomen fotografskega gradiva pri slovenskih izseljenskih društvih v Nemčiji*). Vse tri razprave so objavljene v reviji *Arhivi*, letnik 31, št. 2 (2008).

Demografska, etnična in migracijska dinamika v Sloveniji in njen vpliv na Slovensko vojsko

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: J. Žitnik Serafin.

Sodelavci: M. Lukšič-Hacin, J. Gombač, K. Toplak, J. Mlekuž, M. Vah, D. Knežević Hočevar (Družbenomedicinski inštitut ZRC SAZU), dr. Damir Josipovič (Inštitut za narodnostna vprašanja).

V projektu, ki poteka v okviru ciljnega raziskovalnega programa »Znanje za varnost in mir«, sodelujeta poleg Inštituta za slovensko izseljenstvo, ki je nosilec projekta, še Družbenozgodovinski inštitut ZRC SAZU in Inštitut za narodnostna vprašanja. Delo je potekalo v okviru sedmih

tematskih sklopov, napovedanih v Programu dela za obravnavano obdobje. Spoznanja so bila sintetizirana v 1. delu *Ekspertize*, izdelana je bila večina poglavij zaključne znanstvene monografije. Vmesni rezultati raziskave so bili objavljeni v znanstvenih revijah *Journal of Ethnic and Migration Studies*, *Studia Historica Slovenica*, *Dve domovini/Two Homelands* ter v znanstveni monografiji *Večkulturna Slovenija* (Ljubljana, 2008), predstavljeni pa so bili tudi na številnih domačih in mednarodnih znanstvenih konferencah, seminarjih in delavnicah.

Vpliv medetičnih in medverskih odnosov na mir in stabilnost Zahodnega Balkana

(Ciljni raziskovalni projekt »Znanost za varnost in mir«, v koordinaciji ECERS in v sodelovanju z Inštitutom za novejšo zgodovino)

Vodja: dr. Silvo Devetak.

Sodelavci iz ZRC SAZU: M. Lukšič-Hacin, I. Gantar Godina, M. Milharčič-Hladnik, J. Mlekuž, K. Toplak, M. Vah, T. Petrovič, N. Gregorič Bon.

Sodelavci so nadaljevali zbiranje podatkov in sondiranje stanja na področju usposabljanja in izobraževanja pripadnikov Slovenske vojske. Opravili so več strokovnih obiskov doma in v tujini, izvajali konzultacije z različnimi mednarodnimi eksperti in naročnikom. S tem je bila definirana struktura priročnika za vojake in častnike in nabora vsebin, potrebnih pri usposabljanju pripadnikov SV. Sistematično so opredelili geografske območje in njegove značilnosti na podlagi zgodovinskih analiz Zahodnega Balkana, zbrali in analizirali so gradivo o etnični strukturi in migracijah na prostoru Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne Gore, Makedonije, Kosova in Albanije in razdelali koncept multikulturalnosti.

Spodbujanje medkulturnega dialoga skozi raziskovanje migracij

Vodja projekta: Marina Lukšič-Hacin.

Sodelavci: K. Toplak, J. Mlekuž, M. Vah.

Na podlagi mednarodne konference Raziskovanje migracij in drugega opravljenega raziskovalnega dela je bil pripravljen scenarij za virtualno interaktivno razstavo o sodelovanju med različnimi kulturami in narodnimi identitetami z naslovom *Mladi in migracije : spodbujanje medkulturnega dialoga skozi raziskovanje migracij*.

Razstava je razdeljena na 4 dele, ki se ločijo glede na vsebine (medkulturnost, toleranca in sprejemanje drugačnosti) in načine prezentacije teh vsebin. Uporabniki imajo možnost aktivno sodelovati pri razvoju in spremembah razstave, saj je vanjo vključena možnost komentiranja, s čimer merimo tudi odzivanje na vsebine. Razstava bo prispevala k razumevanju in osveščanju o pomembnosti medkulturnega dialoga, migracij, medkulturnih stikov in vzpodbujanja tolerantnega in spoštljivega odnosa do kulturnih razlik ter bo v prihodnje služila kot didaktični pripomoček.

Projekt je financiralo Ministrstvo RS za notranje zadeve.

Mladi in migracije

Vodja projekta: K. Toplak.

Sodelavci: M. Lukšič-Hacin, M. Vah, Š. Marinšek.

Sodelavci so nadaljevali s predstavitvijo internetne razstave »Ljubljana: križišče na poti v svet« in seznanjanjem slovenskih osnovnošolcev in srednješolcev s slovenskim izseljenstvom in koordinacijo dogodkov, ki jih pripravljajo na posameznih šolah. Osrednji dogodek pa je bila prireditve »Raziskovanje migracij« septembra v Ljubljani, ki je bila združena s projektom »Youth and migration«.

Projekt se je izvajal s finančno podporo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in Mestne občine Ljubljana.

Svoboda govora in tiska ter njeno omejevanje v Sloveniji (1945–1991)

Vodja projekta: Inštitut Nove revije, zavod za humanistiko.

Sodelavec iz ZRC SAZU : M. Drnovšek.

V letu 2008 je M. Drnovšek realiziral predstavitev teme »Cenzura in slovenska politična emigracija 1945–1991«. V Filadelfiji (ZDA) je imel 21. 11. vabljen predavanje v okviru »40th National Convention of the AAASS«. Predstavil je bila dejavnost Državne varnosti v Sloveniji v povezavi s kontrolo poštnih pošiljk emigrantov v Slovenijo.

Za svobodo domovine: Fronta v Julijcih 1915–1917

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: dr. Petra Svoljšak.

Sodelavec: J. Gombač

Opravljena je bila analiza zbranih podatkov o migracijah civilnega prebivalstva in vojakov med oboroženimi spopadi s poudarkom na 1. svetovni vojni. Članek je v pripravi.

Learning migration / Učenje migracij

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: University of Stavanger.

Nacionalna koordinatorja: M. Lukšič-Hacin, J. Mlekuž.

V mednarodnem *Comenius 3* projektu sodelujejo raziskovalne, pedagoške in/ali izobraževalne institucije (šole, zavodi, univerze itd.) iz dvanajstih evropskih držav. Namen projekta je vzpostaviti mednarodno dejavnost na različnih ravneh izobraževanja v okviru migracij in medkul-

turnih vsebin. V zadnjem letu triletnega projekta je bila organizirana mednarodna konferenca v Romuniji (Vilcea) in več seminarjev, pa tudi manjših, lokalnih dogodkov (okrogle mize, razstave, gledališke igre, delavnice itd.), dopolnjene so bile vsebine na spletnih straneh projekta, ki predstavljajo dobro osnovo za različno delo na obravnavanih področjih.

Partnerji v Sloveniji so v okviru projekta letu 2008 pripravili več dogodkov, med katerimi je posebej treba omeniti sodelovanje pri srečanju »Raziskovanje migracij«, z gradivom iz Slovenije so bile dopolnjene nekatere vsebine na spletni strani projekta itd.

YAM 2008 – Youth and Migration (2005–2008) / Mladi in migracije

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: Hans Storhaug, The Norwegian Emigration Center, Stavanger, Norveška.

Nacionalna koordinatorica: K. Toplak.

Sodelavka: M. Vah.

Triletni mednarodni projekt »Youth and Migration YAM - Stavanger 2008« se je v tem letu zaključil. Delo na mednarodnem izobraževalnem in raziskovalnem projektu, ki je namenjen mladim, je v letu 2008 obsegalo koordinacijsko dejavnost in organizacijo mednarodnega posveta »Raziskovanje migracij« (17.–18. 9. v prostorih ZRC SAZU), in organiziranje udeležbe učencev slovenskih šol na zaključnem dogodku »YAM World Village« v Stavangerju (21.–26. 9.). Na posvetu »Raziskovanje migracij« je bilo predstavljeno delo v projektu sodelujočih šol, ki je nastalo v zadnjih treh letih, potekale so 3 delavnice za osnovnošolce in okrogla mizo, ki so jo oblikovali učenci. Vzporedno je potekala okrogla miza, kjer so formirani raziskovalci pretresli perspektive raziskovanja migracij. V okviru projekta je bil javno predstavljen in dokumentiran tretji del projekta »Mladi in migracije«, ki je v okviru YAM 2008 nastal pod mentorstvom učiteljice na OŠ Martina Krpana (23. 10.).

Čehi in Slovenci. Skupne kulturne in idejne vezi

Vodja bilateralnega raziskovalnega projekta: I. Gantar Godina.

Sodelavka: dr. Eva Holz.

Projekt je eden pomembnejših bilateralnih projektov na ISI ZRC SAZU. Osrednja pozornost projekta je bila namenjena predvsem slovenskim intelektualcem, likovnim in literarnim umetnikom, znanstvenikom, prevajalcem, publicistom in politikom ob koncu 19. stoletja in v začetku 20. stoletja. Ti so s svojim delom in delovanjem pomembno vplivali na slovensko kulturo, znanost in politiko. Posebna pozornost je bila namenjena katoliškemu krogu. Delni rezultati so objavljeni v revijah *Slovenske historičke studije*, *Kronika*, *Dve domovini*, *Prispevki za novejšo zgodovino*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Drnovšek** je bil urednik zbirke *Korenine* (Založba Nova revija), član uredniškega odbora *Dve domovini/Two Homelands*, št. 28 (Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU), član uredniškega odbora *Kronike*, časopisa za slovensko krajevno zgodovino (Zveza zgodovinskih društev Slovenije), član uredniškega odbora *Zgodovina v šoli* (Zavod RS za šolstvo).
- **J. Gombač** je bil urednik revije *Dve domovini/Two Homelands*.
- **M. Lukšič-Hacin** je podpredsednica Upravnega odbora ZRC SAZU in članica Senata Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici. V letu 2008 je bila nacionalna recenzentka za ocenjevanje CRP projektov in organizatorica modula predavanj o migracijah, ki so jih raziskovalci ZRC SAZU izvedli na delavnici 5. modula 8. evropskega diplomatskega programa, Brdo pri Kranju, 15.–17.5.
- **M. Mikola** je organizirala Prvo mednarodno podiplomsko konferenco ZRC SAZU in Univerze Nova Gorica z naslovom »Spreminjanje prostorov, meja, spominov / Changing Places, Borders, Memories«, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 27.–29. 11.
- **M. Milharčič-Hladnik** je kot direktorica skupnega magistrskega študija »Joint MA in Migration and Intercultural Relations«, vodila program, ki se je začel izvajati na Univerzi v Novi Gorici v študijskem letu 2006–2007.
- **J. Mlekuž** je bil urednik monografske zbirke *Migracije* (od marca) in član Založniškega sveta ZRC SAZU.
- **K. Toplak** je soorganizirala programski sklop »Being human, being migrant : dealing with memory, dreams and hopes in everyday life« na 10. Biennial EASA Conference »Experiencing diversity and mutuality«, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 28.–29. 8.
- **M. Vah** je bila soorganizatorica virtualne razstave »Mladi in migracije : spodbujanje medkulturnega dialoga skozi raziskovanje migracij«. Ljubljana, Inštitut za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU.
- **J. Žitnik Serafin** je bila urednica monografske zbirke *Migracije* (do marca), članica uredniškega odbora revije *Dve domovini / Two Homelands*, članica Znanstvenega sveta ZRC SAZU.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V preteklem letu se je nadaljevalo zbiranje dokumentacije. Knjižnični fond se je povečal za 53 knjig in 98 revij.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Dve domovini / Two Homelands: Razprave o izseljenstvu / Migration Studies*, št. 27 in 28. Ur. J. Gombač. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU
- J. Žitnik Serafin, *Večkulturna Slovenija: Položaj migrantske književnosti in kulture v slovenskem prostoru* (Migracije, 15). Ljubljana: Založba ZRC, 314 str.;
- K. Toplak, »*Buenas artes*«: *Ustvarjalnost Slovencev in njihovih potomcev v Buenos Airesu* (Migracije, 16). Ljubljana: Založba ZRC, 220 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- School of Behavioural Sciences, Macquarie University, Sydney, Avstralija.
- Association of European Migration Institutions (AEMI), Aalborg, Danska.
- Narodna in študijska knjižnica Trst, Italija.
- Slovene Studies, ZDA.
- Norwegian Emigration Center v Stavangerju, Norveška.
- Centre de Documentacion sur les Migration Humaines, Luksemburg.
- The Danish Emigration Archives v Aalborgu, Danska.
- Archives Department, Maritime Archives & Library, Merseyside Maritime Museum v Liverpoolu, Velika Britanija.
- The North Frisian Emigrant Archive v Bredstedtu, Nemčija.
- Institut za migracije i narodnosti, Hrvaška.
- Rheinisch-Westfälische Auslandsgesellschaft E.V., Auslandsinstitut, Dortmund, Nemčija.
- University of Minnesota, Immigration History Research Center, Minneapolis, ZDA.
- Siirtolaisuusinstituutti, Turku, Finska.
- Universität Bremen, Migrationsforschung, Bremen, Nemčija.
- Museo dell'Emigrante/Centro Studi Permanente sull'Emigrazione, San Marino, Republika San Marino.
- Czech and Slovak History Conference, ZDA.
- Historický Ústav České Akademie věd, Praga-Brno, Češka republika.
- Ameriška ženska zveza, ZDA.
- Hoger Instituut voor de Arbeid, Katholieke Universiteit Leuven, Belgija.
- Centre for the Study of Migrations and Intercultural Relations, Universidade Aberta, Lizbona, Portugalska.
- Institute of Sociology, Chinese Academy of Social Sciences, Peking, Kitajska.
- Centre for Studies of National Development, Meerut, Indija.
- Università di Bologna, Italija.
- Istituto per l'Europa Centro. Orientale e Balcanica, Forlì, Italija.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

J. Mlekuž:

Predmet kot akter? Primer bureka v Sloveniji. Univerza v Novi Gorici, 2. 4. – doktorsko delo.

M. Vah:

Migrating to Do Good. Expatriate Development Workers and Nation-State Building / Migrirati in »delati dobro«. Mednarodni razvojni delavci in formiranje nacionalne države. Univerza v Novi Gorici, 18. 9. – magistrsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

M. Drnovšek

- *Urejanje arhiva v društvu Slovenija e.V. – Berlin*. Televizijski intervju na Offener Kanal Berlin, 11. 10.
- *Censorship and Slovenian political emigration (1945-1991) / Cenzura in slovenska politična emigracija (1945-1991)*. Vabljeni predavanje na 40. nacionalni konvenciji Ameriškega združenja za razvoj slovanskih študij, Philadelphia, 21. 11.
- *Praktične izkušnje urejanja izseljenskega arhivskega gradiva na primeru Društva Slovenija, Berlin*. Predavanje na seminarju za izseljenske arhivarje, Arhiv Republike Slovenije. Ljubljana, 15.–19. 9.

I. Gantar Godina

- *Slovene intellectuals in emigration : between myth and loyalty : Slavdom and dynasty*. Predavanje na »1st Global Conference Intellectuals, Knowledge, Power, Ideas«, Budimpešta, Madžarska, 8. 5.

J. Gombač

- *Science and politics in shaping the Italian minority discourse in Yugoslavia after the Second World War*. Referat na »3rd Workshop on Ethnic Politics in the Cold War«, Oldenburg, 13.–15. 3.
- *Western Balkans and migrations / Zahodni Balkan in migracije*. Uvodno predavanje na 5. modulu 8. evropskega diplomatskega programa, Brdo pri Kranju, 15.–17. 5. (soavtorica T. Petrovič).
- *Arriving, swamping, sneaking : migrations and integration policies in the Western Balkans / Prihajajo, preplavljajo, vdirajo: migracije in integracijske politike na zahodnem Balkanu*. Predavanje na delavnici 5. modula 8. evropskega diplomatskega programa, Brdo pri Kranju, 15.–17. 5.
- *Internet ter ohranjanje kulturne in narodne dediščine med Slovenci po svetu*. Oddaja »Slovcem po svetu«, 1. program Radia Slovenija, 14. 3.
- *Vsi smo lahko Slovenci. Pogovor z dr. Juretom Gombačem*. Ampak, l. 9, št. 11, str. 37–39. Ljubljana, november.

M. Lukšič-Hacin

- *Multikulturalizem*. Predavanje v okviru usposabljanja za medkulturne kompetence, Andragoški center RS, Ljubljana, 7. 1.
- *Kultura in kulturne identifikacije*. Predavanje na seminarju »Posodobljanje kurikula za družboslovje z razvijanjem vseživljenjskih znanj: Evropa v šoli – večperspektivnost kot didaktično načelo«, Center Evropa, Ljubljana, 15. 4.
- *Izseljevali so se najpogumnejši in najbolj pronicljivi. Pogovor z dr. Marino Lukšič Hacin*. Dolenjski list, 10. 4., l. 59, št. 15 (3058), str. 22, portret.
- *Multiculturalism and welfare states / Multikulturalizem in države blaginje*. Predavanje na delavnici 5. modula 8. evropskega diplomatskega programa, Brdo pri Kranju, 15.–17. 5.
- *Intercultural dialogue*. Predavanje na posvetovanju »Horizontalne delovne skupine za droge«, Council of the European Union, Bruselj, 12. 6.
- *Multikulturalizem*. Predavanje na usposabljanju za medkulturne kompetence, Andragoški center RS, Ljubljana 7. 11.
- *Živjeti sa različitostima / Živeti z različnostmi*. Predavanje na posvetovanju »Medkulturni dijalog u obrazovanju«, grad Jablje, Loka pri Mengšu, 5. 11.
- – *Dr. Marina Lukšič Hacin*. Oddaja »Podobe znanja«, 3. program (program ARS) Radia Slovenija, 7. 11.
- *Neizogibnost večkulturnih okolij. Razlogi za migracije, integracija vs. segregacija, priložnosti večkulturnih okolij*. Predavanje na mednarodnem seminarju »Kdo smo jaz?«, čajarna Krojač, Novo mesto, 20.–23. 11.

M. Mikola

- *Behind the iron fence:(dis)placing difference and otherness / Za železno ograjo: premikanje razlike in drugosti*. Predavanje na mednarodni konferenci EASE, Ljubljana, 28. 8.
- *Oko/Eye*. Predavanje kratkega filma o migracijah na mini filmskem festivalu v okviru mednarodne konference »Youth and migration«, Ljubljana, 25. 9.
- *Newborn nostalgia. Reinvented traditionalisms and a quest for a new Slovenian identity*. Vabljeni predavanje na mednarodni konferenci z naslovom »Post-Yugoslav Identities«, Univerza Melbourne, Avstralija, 27. 9.
- *Traces of diversity: Multi-vocality and migrant spaces*. Predavanje na »Work-in-progress-day«, Australian Centre, School of Historical Studies, Univerza Melbourne, 5. 6.
- *Prezentacije različnosti: primer Avstralije*. Predavanje v okviru »Historičnega seminarja«, ZRC SAZU, 17. 12.
- *(Dis)placing otherness, initiating silences / Premeščanje drugosti in oblikovanje tišin*. Predavanje na Prvi mednarodni podiplomski konferenci ZRC SAZU in Univerze Nova Gorica »Spreminjanje prostorov, meja, spominov / Changing Places, Borders, Memories«, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 29. 11.

M. Milharčič-Hladnik

- *100% Slovenian: the stories of Slovenian women in America*. Predstavitel filma in predavanje v Euclid Public Library, Euclid (Ohio), ZDA, 19. 6.
- *Raziskovanje migracij*. Vodstvo okrogle mize na posvetu v okviru mednarodnega projekta »Youth and Migration«, ZRC SAZU, Ljubljana, 18. 9.

U. Strle

- *Izseljevanje Slovencev v Kanado*. Pogovor okviru oddaje »Slovenecem po svetu«, 1. program Radia Slovenija, 11. 4.
- *The power of sensing freedom : illegal crossings of western Yugoslavian border after World War II in oral history*. Prispevek na mednarodni konferenci »Freedom and power« v Varšavi, Poljska, 16. 6.
- *Načela ustne zgodovine*. Predavanje na seminarju za izseljenske arhivarje, Mala dvorana SAZU, Ljubljana 16. 9.
- *Oko/Eye*. Predvajanje kratkega filma o migracijah na mini filmskem festivalu v okviru mednarodne konference »Youth and migration«, Ljubljana, 25. 9.
- *Illegal crossings through the prism of oral testimonies : the case of Yugoslavian western border region after the World War II / Ilegalni prehodi skozi prizmo ustnih pričevanj; primer zahodne jugoslovanske meje po drugi svetovni vojni*. Predavanje na 1st International Postgraduate Conference ZRC SAZU and University of Nova Gorica »Spreminjanje prostorov, meja spominov / Changing Places, Borders, Memories«, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 27. 11.

K. Toplak

- *Being an artist, emigrant, foreigner? : perceptions of Slovenian culture politics towards Slovenians abroad / Biti umetnik – biti izseljenec – biti tujec? Percepcija odnosa slovenske kulturne politike do Slovencev po svetu*. Vabljeni predavanje na mednarodni konferenci »Transnational Ethnic Communities: the State and its Diaspora«, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 21.–22. 6.

M. Vah

- *Small nations during times of mass emigration: the case of Slovenians*. Predavanje na posvetovanju »Cultures in Transit«, Liverpool Hope University, Cornerstone Campus, Everton, Velika Britanija, 18.–21. 7.
- *Multiculturalism and welfare states / Multikulturalizem in države blaginje*. Predavanje na delavnici 5. modula 8. evropskega diplomatskega programa, Brdo pri Kranju, 15.–17. 5.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

M. Drnovšek

- Izseljensko društvo Sava Frankfurt, Frankfurt, Nemčija, 14.–21. 2.: urejanje, popisovanje in analiza arhivskega gradiva.
- Izseljensko društvo Slovenija Berlin, Berlin, Nemčija, 1.–8. 9.: urejanje, popisovanje in analiza arhivskega gradiva.

J. Gombač

- Antwerp, Belgija, 18.–19. 10.: dogovarjanje v zvezi s prijavo projekta na 7. Okvirnem programu.

M. Lukšič-Hacin

- Oldenburg, Nemčija, 22. 4.: udeležba na delovnem sestanku konzorcija mednarodnega študija

M. Mikola

- Melbourne, Avstralija, 1. 3.–31. 8.: 2. terensko delo in študijsko izpopolnjevanje (gostujoča raziskovalka / podiplomska študentka) na Avstralskem centru »Šole ta historične študije« na Univerzi v Melbournu; na podlagi terenskega dela je potekalo delo za doktorsko disertacijo.

M. Milharčič-Hladnik

- Oldenburg, Nemčija, 22. 4.: udeležba na delovnem sestanku konzorcija mednarodnega študija »Joint MA Migration and Intercultural Relations«.
- Cleveland in New York, junij in julij: terensko delo v ZDA.

J. Mlekuž

- Oldenburg, Nemčija, 3.–7. 11: udeležba na delovnem srečanju za projekt » Learning Migration«.

U. Strle

- Edmonton, Toronto in Ottawa, Kanada, 1.1.–15. 3.: terensko delo, za potrebe doktorske disertacije; namen študijske poti je bil seznanjanje s kanadsko zgodovino in kanadsko imigracijsko politiko ter pridobitev življenjskih zgodb v Kanadi živečih priseljencev slovenskega izvora in njihovih potomcev s poudarkom na njihovi izseljenski izkušnji.

PEDAGOŠKO DELO

I. Gantar Godina

- *Zgodovina evropskih narodov v 19. stoletju*. Predavanja na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, 1. 10. 2008– 1. 2. 2009.

J. Gombač

- *Kultura regij in mejnih prostorov*. Predavanja v okviru programa »Kulturna zgodovina« na Fakulteti za humanistični študij Univerze v Novi Gorici.

M. Lukšič-Hacin

- *Slovenia Emigratns Between Tradition and the Contemporaneity / Slovenski izseljenci med tradicijo in sodobnostjo*. »Joint Master in Migration and Intercultural Relations«. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici; University of Stavanger, Norveška; Carl von Ossietzky, Oldenburg, Nemčija; Universidade Aberta, Lizbona, Portugalska.
- *Slovenski izseljenci med tradicijo in sodobnostjo*. Predavanja na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici. Predmet se je izvajal tudi v okviru individualnih študijskih programov na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Kulture, globalizacija in multikulturalizem*. Izbirni predmet na podiplomskem študiju na Fakulteti za družbene vede, Univerza v Ljubljani.
- *Političnost migracij*. Individualni študijski program za podiplomski študij na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

M. Milharčič-Hladnik

- *Sociološki vidiki profesionalne identitete učiteljskega poklica*. Predavanja za študente podiplomskega študija na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Vloga in pomen ženske v slovenski družbi in kulturi*. Predavanja za študente podiplomskega študija na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *The Role of Women in) Society and Culture / Vloga in pomen ženske v slovenski družbi in kulturi*. »Joint Master in Migration and Intercultural Relations«. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici

MENTORSTVO

I. Gantar Godina je mentorica mladi raziskovalki U. Strle

M. Lukšič-Hacin je pedagoška mentorica pri diplomskih, magistrskih in doktorskih nalogah na Fakulteti za humanistiko in na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, na Fakulteti za družbene vede in Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, na ISH ter raziskovalna mentorica raziskovalcema J. Mlekužu in M. Vah in mladi raziskovalki M. Mikola .

M. Milharčič-Hladnik je somentorica magistrandkama Darji Gorup in Mojci Dimec na Fakulteti za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici in mentorica magistrandoma Oyvindu Gjerdeja in Ani Gabriele Vilarinho Joao na skupnem študijskem programu »Migration and Intercultural Relations« na Fakulteti za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštitutta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://isi.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The work at the Institute for Slovenian Emigration Studies continues on the research programmes *National and Cultural Identity of Slovenian Emigration*, *Internet as a Medium for Preserving the National and Cultural Heritage among Slovenians around the World*, *Demographic, Ethnic and Migratory Dynamics in Slovenia and its Impact on Slovenian Army*, and *The Impact of Inter-Ethnic and Inter-Religion Relations on Peace and Stability of the Western Balkans*. Five research projects were successfully completed: *The State of the Archive and Museum material of Slovenian Emigrants in Germany*, *Learning Migration, Stavanger 2008 – Youth and Migration 2005-2008*, *Slovenes in Serbia*, *Serbs in Slovenia*, *Czech and Slovenes: a Shared Bond of Culture and Ideology*.

Two new issues of the scientific journal *Dve domovini/Two Homelands* were published (27 and 28). Two books were published in the monograph series *Migracije*: J. Žitnik *Multicultural Slovenia: The Position of Migrant Literature and Culture in Slovenia* and K. Toplak »*Buenas Artes*«, *Creativity of Slovenians and their Descendants in Buenos Aires*.

Researcher J. Mlekuž successfully defended his dissertation and Mojca Vah was awarded a Masters degree.

- 1 Peter Klepec Kršič
- 2 Rado Riha
- 3 Aleš Erjavec
- 4 Jelica Šumič Riha
- 5 Matej Ažman
- 6 Tadej Troha

FILOZOFSKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. red. prof. dr. Josip Globevnik (do 28. 11.), akad. red. prof. dr. Tine Hribar (predsednik), akad. red. prof. dr. Janko Kos, akad. red. prof. dr. Slavoj Žižek (od 28. 11.), red. prof. dr. Aleš Erjavec, red. prof. dr. Oto Luthar, izr. prof. dr. Rado Riha (podpredsednik), red. prof. dr. Jelica Šumič Riha. Znanstveni svet v novi sestavi je bil konstituiran na seji dne 28. 11.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Rado Riha, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetniki: red. prof. dr. Aleš Erjavec, red. prof. dr. Oto Luthar (do 31. 12.), dr. Tomaž Mastnak.

Znanstvene svetnice: red. prof. dr. Jelica Šumič Riha, izr. prof. dr. Marina Gržinič Mauhler (izv. 4. 12.), doc. dr. Alenka Zupančič (izv. 4. 12.).

Višja znanstvena sodelavca: doc. dr. Peter Klepec Kršič, doc. dr. Matjaž Vesel.

Asistentki z doktoratom: dr. Katja Kolšek (do 31. 8.), dr. Ana Žerjav (izv. 4. 12.).

Asistenta z doktoratom: dr. Aleš Bunta (do 31. 5.), dr. Samo Tomšič (izv. 4. 12.).

Asistent z magisterijem: mag. Matej Ažman.

Asistenta: Tadej Troha (mladi raziskovalec), Rok Benčin (mladi raziskovalec, od 1. 10., izv. 4. 12.).

Tajnik: mag. Matej Ažman.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Pogoji in problemi sodobne filozofije

Vodja raziskovalnega programa: R. Riha.

Sodelavci: O. Luthar, A. Erjavec, T. Mastnak, J. Šumič Riha, M. Gržinič Mauhler, A. Zupančič, M. Vesel, P. Klepec Kršič, A. Bunta, K. Kolšek, A. Žerjav, S. Tomšič, T. Troha, R. Benčin.

V petem letu letu raziskovalnega programa so bila sintetično povzeta temeljna raziskovalna dognanja v okviru treh osnovnih problemskih sklopov raziskovalnega programa, a) raziskovanja premen tradicionalnih filozofskih kategorij v postmodernej filozofski misli; b) raziskovanja filozofsko relevantne zgodovine politične misli in raziskovanje zgodovine filozofskega in znanstvenega oblikovanja modernega sveta; c) raziskovanja filozofske estetike in filozofske problematike vizualnosti ter vizualne umetnosti in kulture. Sinteza je zajela naslednje teme in probleme: problem subjekta; razmerje med postmoderno filozofijo in družboslovnimi in humanističnimi vedami; etični diskurzi v filozofiji in znanosti; premislek političnega in problematike države; zgodovino filozofskega in znanstvenega oblikovanja modernega sveta; problematiko sodobne estetike, vizualne kulture ter univerzalne podobe.

Antropološki stroji, biopolitika in produkcija ter genealogija (golega) življenja

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: dr. M. Gržinič Mauhler.

Sodelavci: mag. Matej Ažman, dr. Aleš Erjavec, dr. Peter Klepec Kršič, dr. Rado Riha, dr. Matjaž Vesel, dr. Alenka Zupančič.

V drugem letu se je raziskovalni projekt podrobneje ukvarjal z naslednjimi problemi in temami: s pojmom biopolitike kot produkcije (golega) življenja oziroma kot redukcijo političnega in socialnega življenja na njegovo golo biološko osnovo; s kritično analizo pojmov modalnega in golega oziroma nemodalnega življenja; z zarisom sodobnega geopolitičnega zemljevida življenja, temelječim na predpostavki, da je modalno življenje, umeščeno v zahodne demokracije, golo življenje pa v nerazviti tretji oziroma drugi svet; razmerjem med zakonom in njegovo zunanjostjo; vprašanjem suverenosti v dobi globalizacije; problemom političnega upravljanja z življenjem in redukcije biosa na zoe.

Umetniške prakse 20. in 21. stoletja in politično

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: dr. A. Erjavec.

Sodelavci: dr. Marina Gržinič Mauhler, dr. Peter Klepec Kršič, dr. Rado Riha, dr. Jelica Šumič Riha, dr. Alenka Zupančič.

V prvem letu je raziskovalno delo obravnavalo naslednje teme: ključne zgodovinske točke v odnosu umetniških praks in politike ter političnega; razmerje kapitala do umetniških strategij; zemljevid razmerij med estetskim in političnim, kot ga zarisujejo srečevanja, zaveznitva in kratki stiki med politiko in umetnostjo; vprašanje politizacije umetnosti in estetizacije politike v sodobni francoski filozofiji ter njuna percepcija v nemškem ter anglo-ameriškem prostoru in pri nas; vprašanje imanence, vidnega in perspektive, svobode in vzroka, interpretacije in dejanja, obravnavana iz perspektive psihoanalize.

Evropa in politika prevajanja

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: dr. Jelica Šumič-Riha.

Sodelavci: dr. Aleš Erjavec, dr. Peter Klepec Kršič, dr. Tomaž Mastnak, dr. Rado Riha, dr. Alenka Zupančič.

Drugo leto raziskovalnega projekta je bilo posvečeno: problemu neprevedljivosti v njegovi lingvistični filozofski in psihoanalitični perspektivi ter analizi meja prevedljivosti; kritični obravnavi Wittgensteinove teze o nemožnosti zasebnih jezikov iz perspektive teorije nezavednega kot zasebnega jezika; pomenu prevajanja kot zastavka politike; premisi morebitne prihodnje »politike prevajanja« v sodobni Evropi in raziskovanju, v kakšni meri so, v nasprotju s teoretsko in politično problematičnim prizadevanjem za izoblikovanje evropskega metajezika, ravno navzkrižja in nerazumevanje pogoj možnosti za konstitucijo političnega subjekta.

Analiza konfliktov in kulturnih razlik v Severni in Podsaharski Afriki

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: T. Mastnak.

Sodelavci: L. Debevec, P. Repolusk, J. Elyachar Mastnak.

V drugem letu raziskovalnega projekta se je pripravilo gradivo in izvedlo prvo predavanje za pripadnike slovenske vojske, ki se bodo udeležili mirovnih operacij v Čadu; nadaljevalo delo na sprotne pregledu študijskega gradiva in pripravljalo gradivo za končni priročnik, opravljalo terensko delo v Zahodni Afriki (Burkina Faso in Slonokoščena obala); izveden študijski obisk Univerze v Londonu in Univerze Irvine v Kaliforniji, ZDA; nastopi z znanstvenimi referati na mednarodnih konferencah, simpozijih in drugih znanstvenih srečanjih.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Filozofski inštitut ZRC SAZU je v okviru podiplomskega programa Univerze v Novi Gorici in Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU »Interkulturalni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, filozofskega modula »Transformacije moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura« organiziral niz javnih predavanj. Uvodno predavanje z naslovom *On Modelling Political Action* je imel 16. 4. gostujoči predavatelj Oliver Feltham. Predavali so še Matjaž Vesel, Rado Riha, Alenka Zupančič in Peter Klepec Kršič

- **A. Erjavec** je član uredništva *Filozofskega vestnika*, član uredniškega sveta revije *International Aesthetics*, Beijing, Kitajska; član uredniškega sveta revije *Contemporary Aesthetics*, Castine, Maine, ZDA. Je predstojnik Oddelka za kulturne študije Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, predstojnik podiplomskega programa »Filozofija in teorija vizualne kulture« (FHŠ Koper, UP) in član senata Fakultete za humanistične študije Koper UP.
- **R. Benčin** je član programskega odbora Delavsko-punkerske univerze in član uredništva revije *Agregat*.
- **P. Klepec** je odgovorni urednik revije *Filozofski vestnik* in član uredništva revije *Problemi*.
- **T. Mastnak** je urednik serije *Clasica* v okviru zbirke *Philosophica* pri Založbi ZRC.
- **R. Riha** je član uredništva revije *Filozofski vestnik*.
- **J. Šumič Riha** je urednica serij *Moderna* in *Prizma* v okviru zbirke *Philosophica* pri Založbi ZRC ter članica uredništva revije *Filozofski vestnik*.
- **T. Troha** je bil mentor bralnih seminarjev *Simptom* (zimski semester 2007/2008), *Freud in paranoja* (poletni semester 2007/2008) ter *Hrbtna stran psihoanalize* v okviru Delavsko-punkerske univerze (zimski semester 2008/2009).
- **M. Vesel** je glavni urednik revije *Filozofski vestnik* in urednik zbirke *Historia Scientiae* pri Založbi ZRC.
- **A. Zupančič** je glavna urednica revije *Problemi* in članica uredništva revije *Filozofski vestnik*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Življenje in prakse svobode*, ZRC SAZU, Ljubljana, 12. 11. Kolokvij v organizaciji Filozofskega inštituta ZRC SAZU in filozofskega modula podiplomskega študijskega programa "Primerjalni študij idej in kultur" (organizatorica in voditeljica J. Šumič-Riha) je potekal ob izidu knjige Michela Foucaulta *Življenje in prakse svobode*, ki je izšla v seriji *Moderna* (zbirka *Philosophica*) pri Založbi ZRC. Na kolokvijju je s prispevki sodelovalo šest raziskovalcev, moderirala sta ga J. Šumič-Riha in S. Tomšič.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2007 je bilo v knjižnico vpisanih 205 monografij in 150 zvezkov periodike.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Izšle so tri redne številke XXIX. letnika *Filozofskega vestnika*. V prvi in tretji so objavljeni prispevki domačih in tujih avtorjev v slovenskem jeziku. Druga številka, naslovljena *Radical Philosophy?*, ki jo je uredil Peter Klepec, je mednarodna, posvečena premisleku navezave med filozofijo in radikalnostjo danes. Prispevki avtoric in avtorjev so objavljeni v angleškem jeziku z izvlečki v angleškem in slovenskem jeziku.
- Michel Foucault: *Življenje in prakse svobode*. Predgovor Alain Badiou. Prevedli J. Kernev Štrajn, M. Mihelič, V. Likar, K. Rotar, S. Tomšič in A. Žerjav; izbrala in uredila Jelica Šumič-Riha. Serija *Moderna* (zbirka *Philosophica*), Ljubljana: Založba ZRC, 307 str.
- Ernesto Laclau: *Emancipacija/Emancipacije*. Prevedla Zdenka Erbežnik, spremna beseda Rado Riha. Serija *Prizma* (zbirka *Philosophica*), Ljubljana: Založba ZRC, 151 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Universidad de Barcelona, Barcelona, Španija
- University of Art and Design Helsinki, Helsinki, Finska
- Cowell College, University of California, Santa Cruz, ZDA
- Critical Theory Institute, University of California at Irvine, Irvine, ZDA
- Institut za filozofiju, Zagreb, Hrvaška
- Université Paris VIII, Pariz, Francija
- Collège international de philosophie, Pariz, Francija
- Salford University, Manchester, Velika Britanija
- Higher Institute for Fine Arts, Gent, Belgija
- Jan van Eyck Academie, Maastricht, Nizozemska
- Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Srbija
- Columbia University, New York, ZDA
- Center for Global Culture and Communication, Northwestern University, Evanston, ZDA
- University of Kent, Canterbury, Velika Britanija

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Ana Žerjav

Prehodi ontologije v Badioujevi filozofiji in Lacanovi psihoanalizi, Oddelek za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 30. 9. – doktorsko delo.

Samo Tomšič

Kaj je antifilozofija?, Oddelek za filozofijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 6. 10. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Rok Benčin

- *Od demokracije proti totalitarizmu do demokracije kot totalitarizma*. Predavanje v okviru Delavsko-punkerske univerze, ciklus predavanj Totalitarizem, Ljubljana, 21. 2.
- *Subjekt diskontinuitete kot nerazrešena Foucaultova dediščina*. Predavanje na kolokviju »Michel Foucault: Življenje in prakse svobode« v organizaciji Filozofskega inštituta ZRC SAZU in filozofskega modula podiplomskega študijskega programa »Interkulturni študij – Primerjalni študij idej in kultur«, Ljubljana, 12. 11.

Aleš Erjavec

- *Power and Resistance: Political Theater in Slovenia*. Predavanje na UC Santa Cruz, skupina »Visual and Performance Studies«, Cowell College, Santa Cruz, ZDA, 9. 4.
- *Art and Politics*. Predavanje na UC Berkeley, Townsend Center for the Humanities, Berkeley, ZDA, 22. 4.
- *Aesthetics and the Aesthetic: Today*. Uvodno plenarno predavanje na IV. sredozemskem kongresu za estetiko, Yarmouk University, Irbid, Jordanija, 22.–25. 6.
- *Power and Resistance*. Referat na mednarodni konferenci »English Literature and Cultural Studies«, org. Capital Normal University, Beijing, Kitajska, 27.–28. 9.
- *Art and: A Toothless Tiger, a Cuddly Panda or a Snow Leopard?* Plenarno predavanje na mednarodni konferenci »Marxist Aesthetics and Contemporary Society«, v org. Institute of Literary Studies, Chinese Society for Aesthetics in Tianjin Normal University, Tianjin, Kitajska, 18.–19. 10.
- *Power and Resistance*. Predavanje na Oddelku za primerjalno književnost, School of Literature, Capital Normal University, Beijing, Kitajska, 20. 10.
- Plenarno predavanje na panelu »Formations of Global Civil Society and Domains of Public Culture«, 7th Gwangju Biennale, v organizaciji 7th Gwangju Biennale, Central Academy of Fine Arts (CAFA, Beijing) in People's University of China (Beijing), Beijing, Kitajska, 28. 10.–1. 11.
- *Pogovor z Alešem Erjavcem*. Intervju, *Sodobnost*, letnik 72, str. 372–381, marec 2008.

Marina Gržinić Mauhler

- *New feminism. Queer and networking conditions*. Predstavitev zbornika na 9. mednarodnem feminističnem in queer festivalu »Rdeče zore«, Ljubljana, 5. 3. (skupaj z Roso Reitsamer).
- *Research - open lab*. Referat na Delovni konferenci, Tanzquartier Dunaj, Dunaj, Avstrija, 29. 3.
- *Evropsko-slovenski nekrokapitalizem*. Predavanje ob predstavitvi 3. številke časopisa »Reartikulacija«, Center sodobnih umetnosti Celje, Celje, 3. 4.
- *New feminism: worlds of feminism, queer and networking conditions*. Predstavitev knjige na »Galerientage«, ESC im LABOR, Graz, Avstrija, 12. 4.
- *Gender und Technologie*. Prispevek na panelu v okviru razstave »Frauen, Technologie & Netzwerke in Osteuropa«, Kunstraum Kreuzberg/Bethanien, Berlin, Nemčija, 11. 5.
- *Rearticulation*. Prispevek ob predstavitvi knjige »Are you talking to me?« v okviru Bucharest Biennale 3, Bukarešta, Romunija, 25. 5.
- *New feminism: worlds of feminism, queer and networking conditions*. Predstavitev knjige na »Eclectic Tech Carnival«, Amsterdam, Nizozemska, 30. 5.
- *Gender, Queer and Capitalism*. Vabljeni predavanje v okviru teoretičnega seminarja »Rolling Rolak«, Universidad del Pais Vasco/Euskal Herriko Unibertsitateko, Bilbao, Španija, 12. 7.
- *New feminism and the political act*. Prispevek na panelu v okviru srečanja »Femmes'r'us: feminismus in Pop-Musik-Kunst-Film heute«, Berlin, Nemčija, 8. 8.
- *Provokation als erfüllte Erwartung*. Prispevek ob razstavi »Bad painting - good art«, Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien, Dunaj, Avstrija, 4. 10.
- *Presentation of the guest professors*. Predstavitev in diskusije na Higher Institute for Fine Arts, Gent, Belgija, 5.–7. 11.
- *Dotik občutka in New-media technology, science, and politics*. Sodelovanje pri predstavitvi obeh publikacij, Knjigarna Konzorcij, Ljubljana, 2. 12.

Peter Klepec Kršič

- *Med ugodjem in željo*. Javno predavanje v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana, 4. 6.
- *Radikalno kao trend*. Predavanje v okviru ciklusa »Šta je, u stvari, radikalno?«, Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Srbija, 26. 6.
- *O Lakanovom liku gospodara*. Predavanje v okviru ciklusa »Šta je, u stvari, radikalno?«, Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Srbija, 27. 6.
- *Ob zagatah radikalnega*. Vabljeni predavanje na 6. tradicionalnem poizpitnem poletnem taboru »Politologija malo drugače«, organizacija »Zofijini ljubimci« in »Študentsko društvo Polituss«, Portorož, 12. 7.
- *Badiou on the division of the subject and the body*. Prispevek na konferenci »Politics & thought«, Jan van Eyck Academie, Maastricht, Nizozemska, 28. 9.
- *Pank kapitalizam?* Predavanje v okviru ciklusa »Šta je, u stvari, radikalno?«, Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Srbija, 26. 12.

Katja Kolšek

- *Jacques Rancière's View on the Relation Between Art and Politics. Regimes of Art*. Predavanje na konferenci »Umetnost in politika« na FHŠ Koper UP, v okviru podiplomskega študijskega programa »Filozofija in teorija vizualne kulture«, Koper, 14. 3.
- *Althusserjeva lekcija*. Predavanje v Mladinskem, kulturnem in socialnem centru Koper, v org. DPZN, KŠOK, Aktiv F3, Koper, 23. 4.
- *The Contingent Encounter of Equality and Liberty in Contemporary Theories of Postdemocracy / Kontingentno soočenje enakosti in svobode v sodobnih teorijah postdemokracije*. Predavanje na Mednarodnem znanstvenem sestanku »Svoboda in demokracija: evropske percepcije, evropske perspektive«, Koper, 4.–6. 12.

Tomaž Mastnak

- *Inclusion and exclusion in and on the borders of Europe / Vključevanje in izključevanje v in na mejah Evrope*. Uvodno predavanje na mednarodnem simpoziju »Inclusion and Exclusion in and on the Borders of Europe«, v organizaciji Mirovnega inštituta/Inštituta za sodobne družbene in politične študije, Ljubljana, in School for International Training (SIT Study Abroad – World Learning), Zagreb, Portorož, 6.–7. 6.
- *Barbarians to the Balkans*. Referat na mednarodnem simpoziju »Inclusion and Exclusion in and on the Borders of Europe«, v organizaciji Mirovnega inštituta/Inštituta za sodobne družbene in politične študije, Ljubljana, in School for International Training (SIT Study Abroad – World Learning), Zagreb, Portorož, 6.–7. 6.

Rado Riha

- *Dozdevke in dejanje*. Javno predavanje v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana, 14. 5.
- *L'acte et le semblant*. Referat na konferenci »Politics & thought«, Jan van Eyck Academie, Maastricht, Nizozemska, 27. 9.
- *Est-ce que la science pense?* Vabljeni predavanje v okviru seminarja »Versus Laboratory«, Jan van Eyck Academie, Maastricht, Nizozemska, 2. 12.

- *Privid i čin*. Javno predavanje v okviru niza »Šta je, u stvari, radikalno?«, Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Srbija, 23. 12.
- *Da li nauka misli?* Javno predavanje v okviru niza »Šta je, u stvari, radikalno?«, Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Srbija, 24. 12.

Jelica Šumič Riha

- *Giorgio Agamben's Politics of the Remnant*. Plenarno predavanje na mednarodnem simpoziju »Italian Thought Today: Biopolitics, Nihilism, Empire«, University of Kent, Canterbury, Velika Britanija, 5.–6. 4.
- *The One of the Same*. Plenarno predavanje na mednarodnem simpoziju »More than a Lot«, Jan van Eyck Academie, Maastricht, Nizozemska, 10.–11. 5.
- *The Power(lessness) of the Many*. Plenarno predavanje na mednarodnem simpoziju »The Question of Political Identities: Class, People, Multitude«, Northwestern University, Evanstone, ZDA, 7. 11.
- *(Ne)moč množstva*. Vabljeni predavanje v okviru ciklusa »Šta je, u stvari, radikalno?«, Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Srbija, 22. 12.
- *Koliko je Drugi drugi u psihoanalizi i politici?* Vabljeni predavanje v okviru ciklusa »Šta je, u stvari, radikalno?«, Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Srbija, 23. 12.

Samo Tomšič

- *Arheologija kot strukturalistična filozofija*. Predavanje na kolokviju »Michel Foucault: Življenje in prakse svobode« v organizaciji Filozofskega inštituta ZRC SAZU in filozofskega modula podiplomskega študijskega programa »Interkulturni študij – Primerjalni študij idej in kultur«, Ljubljana, 12. 11.
- *Psihoanaliza med neumnostjo in izsiljenjem*. Predavanje v okviru Delavsko-punkerske univerze, Ljubljana, 16. 12.

Tadej Troha

- *Nemoč misliti govorne spodrsaljake politikov*. Predavanje v okviru cikla »Kaj je z mišljenjem danes«, AKTIV F3, Koper, 30. 1.
- *QWERT: Foucault in objektivnost*. Predavanje na kolokviju »Michel Foucault: Življenje in prakse svobode« v organizaciji Filozofskega inštituta ZRC SAZU in filozofskega modula podiplomskega študijskega programa »Interkulturni študij – Primerjalni študij idej in kultur«, Ljubljana, 12. 11.

Matjaž Vesel

- *Na smetišču zgodovine znanosti. Pogovor z dr. Matjažem Veselom*. Delo, Ljubljana, 15. 2.
- *Pogovor z dr. Matjažem Veselom*. Oddaja »Podobe znanja«, 3. program (program ARS) Radia Slovenija, 25. 4.
- *Galileo proti kardinalu Bellarminu*. Javno predavanje v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana, 7. 5.
- *Johannes Kepler protiv Frane Petrića: pitanje o ontologiji neba i kretanjima nebeskih tijela*. Predavanje na mednarodni konferenci »Petrić i renesansne filozofske tradicije«, Cres, Hrvaška, 27. 9.

Alenka Zupančič

- *Sexuality as operator of the inhuman*. Predavanje na mednarodni konferenci »Philosophical criticisms of the psychoanalytic concept of sexuality«, Institute of Philosophy, Leuven, Belgija, 6. 3.
- *Seksualno in ontologija*. Javno predavanje v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana, 21. 5.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Aleš Erjavec

- University of California Santa Cruz, Department for the History of Consciousness, Cowell College, Santa Cruz, ZDA, april: gostujoči profesor.

Marina Gržinić Mauhler

- New York, ZDA, september: študijsko potovanje v okviru projekta »Cutting realities. Gender strategies in art«.

Peter Klepec Kršič

- Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Srbija, 25.–29. 6. in 24.–28. 12.: znanstveno sodelovanje in soorganizacija projekta »Šta je, u stvari, radikalno?«,
- Jan van Eyck Academie, Maastricht, Nizozemska, 26.–29. 9.: študijski obisk.

Tomaž Mastnak

- Critical Theory Institute, University of California at Irvine, Irvine, ZDA, januar - maj - september: gostujoči profesor.
- University of California at Irvine, Irvine, ZDA, zimski semester: sodelovanje na seminarju Etienna Balibarja »Speaking the Universal: Reason and Authority«, program Critical Theory Emphasis.

Rado Riha

- Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales in Reid Hall Institute, Columbia University, Pariz, Francija, 1.–30. 6.: delo na pripravi zaključne publikacije mednarodnega projekta *Exclusion et Traduction: l'Europe: une communauté de traduction*, International Program for Advanced Studies, Maison des Sciences de l'Homme.
- Université Paris VIII, Département de philosophie, Pariz, 1.–30. 6.: študijski obisk.

Jelica Šumič Riha

- Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales in Reid Hall Institute, Columbia University, Pariz, Francija, 1.–30. 6.: delo na pripravi zaključne publikacije mednarodnega projekta *Exclusion et Traduction: l'Europe: une communauté de traduction*, International Program for Advanced Studies, Maison des Sciences de l'Homme.
- Université Paris VIII, Département de philosophie, Pariz, 1.–30. 6.: študijski obisk.

Samo Tomšič

- Université Paris VIII, Pariz, Francija, 1. 1.–30. 6.: znanstveno izpopolnjevanje.

Matjaž Vesel

- Institut za filozofiju, Zagreb, Hrvaška, 1. 1.–31. 12.: sodelavec na projektu »Temeljni problemi renesansnog novoplatonizma i hrvatski renesansni filozofi«.

Ana Žerjav

- Ecole de psychanalyse des forums du Champ lacanien, Pariz, Francija, 1. 1.–30. 6. in 2. 11.–31. 12.: študijsko izpopolnjevanje.

PEDAGOŠKO DELO

Aleš Erjavec

- *Transkulturalna estetika*. Predavanja v okviru dodiplomskega predmeta, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem Koper, zimski semester 2007/2008.
- *Teorija vizualne kulture*. Predavanja podiplomskega predmeta v okviru programa »Filozofija in teorija vizualne kulture«, FHŠ Koper UP, november 2007–januar 2008.
- *Contemporary Art and Aesthetics in a Global Context*. Ciklus predavanj na University of California Santa Cruz, Department for the History of Consciousness, Cowell College, Santa Cruz, ZDA, april 2008.

Marina Gržinić Mauhler

- *Sodobne teorije umetnosti in kulture ter estetika novih tehnologij*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.
- Redna profesorica na Akademiji za likovno umetnost, Dunaj, Avstrija.

Peter Klepec Kršič

- *Teorija oblasti in emancipatoričnih praks*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Izbrane vsebine iz književnosti (Filozofija)*. Predavanja v okviru dodiplomskega programa »Slovenistika« Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica, letni semester.

Katja Kolšek

- *Filozofski temelji humanističnih ved*. Predavanja in vaje, Oddelek za kulturne študije FHŠ Koper UP, zimski semester.
- *Teorija ideologije*. Predavanja in vaje, Oddelek za kulturne študije FHŠ Koper UP, poletni semester.
- *Uvod v filozofijo*. Predavanja na Oddelku za oblikovanje ALUO v Ljubljani, poletni semester.

Rado Riha

- *Transformacije postmoderne misli*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Epistemologija humanističnih ved*. Nosilec modula v okviru ISH, Fakultete za podiplomski humanistični študij, zimski semester.

Jelica Šumič Riha

- *Filozofija, psihoanaliza, etika*. Podiplomski program »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Epistemologija humanističnih ved*. Predavanja v okviru modula na ISH - Fakulteti za podiplomski humanistični študij.

Matjaž Vesel

- *Pojmovna geneza modernega sveta*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Alenka Zupančič

- *Psihoanaliza in kultura*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Interkulturni študiji – Primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

MENTORSTVO

Marina Gržinič Mauhler je bila mentorica magistrandki Andreji Repič Agrež (Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana).

Peter Klepec je bil mentor mag. Juliji Magajna na podiplomskem študijskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« (Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana) in pri diplomski nalogi Boštjana Nedoha (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede.)

Rado Riha je bil mentor mladi raziskovalki Ani Žerjav (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Jelica Šumič Riha je bila mentorica mlademu raziskovalcu Samu Tomšiču (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani), mentorica pri podiplomskem študiju mladega raziskovalca Roka Benčina (Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana), somentorica pri podiplomskem študiju Barbare Predan, mentorica pri podiplomskem študiju Erne Strniša in Gregorja Strleta, somentorica pri podiplomskem študiju Martina Marzidovška (Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana).

Matjaž Vesel je bil mentor doktorandki mag. Ingrid Kodolja (Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana).

Alenka Zupančič je bila mentorica pri podiplomskem študiju mladega raziskovalca Tadeja Trohe (Univerza v Ljubljani), Lidije Šumah (Univerza v Ljubljani) in Dejana Aubrehta (ISH, Ljubljana) ter mentorica Mojci Pretnar in Sandiju Mavriču na podiplomskem študijskem programu (Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://fi.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Work continues on research programme *Conditions and Problems of Contemporary Philosophy* and research projects *Anthropological Machines*, *Biopolitics*, *Production and Genealogy of (bare) Life*, *Europe and the politics of translation*, *Analysis of conflicts and cultural differences in North and Sub-Saharan Africa*. The research domains that were systematically explored are the following: philosophy, political and legal philosophy, philosophy of history, history of philosophy, philosophy of culture, philosophical anthropology, ethics, aesthetics, ontology, epistemology, psychoanalysis, history of political thought.

New research project *Artistic Practices of the Twentieth and the Twenty-First Centuries and the Political* started.

Three issues of the Institute's journal *Filozofski vestnik* have been published. The second issue of the 2008 volume, *Radical Philosophy?*, is an international issue.

- 1 Rok Ciglič ●
- 2 Peter Repolusk
- 3 Primož Gašperič
- 4 Blaž Komac
- 5 Aleš Smrekar
- 6 Bojan Erhartič
- 7 Primož Pipan
- 8 Drago Kladnik
- 9 Matej Gabrovec
- 10 Drago Perko
- 11 Matija Zorn

- 12 Janez Nared ●
- 13 Miha Pavšek
- 14 Jerneja Fridl
- 15 Meta Ferjan
- 16 Polona Pagon
- 17 Maja Topole
- 18 Mateja Breg
- 19 Katarina Polajnar
- 20 Mimi Urbanc
- 21 David Bole

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. Andrej Kranjc, akad. dr. Igor Vrišer, dr. Matej Gabrovec (predsednik do 4. 11.), dr. Drago Kladnik (od 30. 9.), dr. Milan Orožen Adamič (do 30. 9.), dr. Drago Perko, dr. Marjan Ravbar (predsednik od 4. 11.) in dr. Maja Topole.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Drago Perko, znanstveni svetnik.

Znanstvena svetnika: dr. Milan Orožen Adamič, dr. Marjan Ravbar.

Višji znanstveni sodelavci: dr. Matej Gabrovec, dr. Drago Kladnik, dr. Irena Rejec Brancelj.

Znanstveni sodelavci: dr. David Bole (od 30. 9.), dr. Blaž Komac, dr. Janez Nared, dr. Franci Petek, dr. Aleš Smrekar, dr. Maja Topole, dr. Mimi Urbanc (od 11. 6.), dr. Matija Zorn (od 26. 3.).

Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki: Mauro Hrvatin.

Strokovni sodelavec v humanistiki: Peter Repolusk.

Višja strokovno raziskovalna asistenta: mag. Jerneja Fridl, mag. Miha Pavšek.

Asistentka z magisterijem: dr. Mimi Urbanc (do 11. 6.).

Asistenti: David Bole (do 30. 9.), Rok Ciglič (od 1. 10.), Mateja Breg Valjavec, Bojan Erhartič, Primož Gašperič, Polona Pagon (od 30. 9.), Primož Pipan, Katarina Polajnar, Nika Razpotnik, dr. Matija Zorn (do 26. 3.).

Samostojna strokovna delavka: Meta Ferjan.

Referentka: Darka Naglič (do 31. 10.).

Inštitut ima 9 organizacijskih enot:

Oddelek za fizično geografijo

(vodja: Mauro Hrvatin),

Oddelek za socialno geografijo

(vodja: Marjan Ravbar),

Oddelek za regionalno geografijo

(vodja: Drago Perko),

Oddelek za naravne nesreče

(vodja: Milan Orožen Adamič),

Oddelek za varstvo okolja

(vodja: Aleš Smrekar),

Oddelek za geografski informacijski sistem

(vodja: Matej Gabrovec),

Oddelek za tematsko kartografijo

(vodja: Jerneja Fridl),

Zemljepisni muzej

(vodja: Primož Gašperič),

Zemljepisna knjižnica

(vodja: Maja Topole).

Na inštitutu deluje tudi

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije

(predsednik: Milan Orožen Adamič).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Geografija Slovenije

Vodja raziskovalnega programa: M. Ravbar.

Sodelavci: D. Bole, M. Breg Valjavec, R. Ciglič, B. Erhartič, M. Ferjan, J. Fridl, M. Gabrovec, P. Gašperič, M. Hrvatin, D. Kladnik, B. Komac, D. Naglič, J. Nared, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, D. Perko, F. Petek, P. Pipan, K. Polajnar, N. Razpotnik, I. Rejec Brancelj, P. Repolusk, M. Rupert, A. Smrekar, M. Topole, M. Urbanc, M. Zorn.

Raziskovalni program obsega temeljna analitska in sintezna geografska preučevanja Slovenije, njenih pokrajinskih sestavin in regionalnih enot, geografske primerjalne študije, razvijanje geografske terminologije, vključno z zemljepisnimi imeni, pa tudi razvijanje geografskih metod in tehnik ter geografskega informacijskega sistema in z njim povezane tematske kartografije.

Raziskave so razdeljene v šest vsebinskih sklopov:

- fizična geografija (z naravnimi nesrečami),
- socialna geografija (z regionalnim planiranjem),
- regionalna geografija,
- varstvo okolja,
- geografska terminologija (z zemljepisnimi imeni),
- geografski informacijski sistemi in tematska kartografija.

V okviru fizične geografije in geografije naravnih nesreč so potekale meritve površinskih spiranj na treh različnih rabah tal in umikanj strmih golih flišnih pobočij v slovenski Istri. O tem je bila pripravljena obsežna znanstvena monografija. Napisana je bila tudi znanstvena monografija o geografskih vidikih poplav v Sloveniji, s čimer je bilo zaokroženo večdesetletno raziskovalno delo geografov na tem področju. Sodelavci so se posebej ukvarjali s problemom urbanizacije poplavnih območij. Izdana je bila tudi znanstvena monografija o zemeljskih plazovih v Sloveniji, v kateri je celovito predstavljena problematika plazenja, s poudarkom na preventivi. S pomočjo statističnih metod so bili izdelani trije zemljevidi plazovitosti Slovenije. Končane so bile raziskave plazovitosti v Goriških brdih. Sodelavci so se ukvarjali s vprašanjem vpliva sprememb rabe tal na erozijo in problem prikazali na primeru geografskih procesov v Zgornjem Posočju v zadnjih dveh stoletjih. Preučevali so povezanost kamninske sestave in izoblikovanosti reliefa ter pričeli z analiziranjem stanja geomorfološke dediščine v Sloveniji. V okviru rednih meritev sta bila geodetsko izmerjena Triglavski in Skutin ledenik, preučevali pa so tudi spremembe gorskega sveta v črnogorskem Durmitorju in avstrijskih Visokih Turah s posebnim poudarkom na umikanju ledenikov. Snežne plazove so preučevali v Julijskih Alpah in v turškem Kačgarskem gorovju. Organizirana je bila konferenca o naravnih nesrečah v Sloveniji. Z geografskim informacijskim sistemom je bil določen pomen višine, naklona in ekspozicije površja za skupna zemljišča, določena je bila starodavna oblika lastništva, v celoti in ločeno

za različne vrste kmetijskih zemljišč. Ugotavljalo se je, ali so se skupna kmetijska zemljišča v Sloveniji res ohranila le na območjih s slabimi naravnimi razmerami za kmetijstvo.

Na področju socialne geografije in regionalnega razvoja so sodelavci preučevali sodobno prostorsko preobrazbo naselij, neenakomerno razporejenost ustvarjalnosti in človeških virov, kar vpliva na inovativen gospodarski in družbeni razvoj, prostorsko organizacijo ter učinke gospodarstva, socialnih skupin in družbenih odnosov v pokrajini. Primerjali so manj razvita območja v Sloveniji in Srbiji. Pripravili so monografijo o ekonomski preobrazbi slovenskih mest ter ustvarjalnosti kot pomembnem razvojnem dejavniku v Sloveniji.

V regionalnogeografskem sklopu so izdelovali metodologijo določanja tipov pokrajin v Sloveniji in ugotavljali njihovo vlogo kot dejavnikov regionalnega razvoja in regionalnih razlik v Sloveniji. Obdelali so tipične slovenske poplavne in plazovne pokrajine. Izdelana je bila bela regionalizacija zgornjega porečja Soče. Izdani sta bili monografija o Sloveniji in njenih pokrajinah v angleškem jeziku ter monografija o Goriških brdih kot značilnem primeru terasirane pokrajine.

V okviru varstva okolja so raziskovali socialne, politične, regionalne in okoljske geografske procese v slovenskih pokrajinah. Za Ministrstvo za okolje in prostor je bilo pripravljeno obsežno okoljsko poročilo o širitvi igrišča za golf v Lipici, z ugotovitvijo, da je ob številnih omilitvenih ukrepih in na dodobra zmanjšanem območju poseg sprejemljiv. Za Mestno občino Ljubljana je bil skupaj s Kmetijskim inštitutom Slovenije dokončan projekt o fenomenu vrtičkarstva v prestolnici. Ugotovljeno je bilo, da so vrtičkarji zmerno okoljsko ozaveščeni. Mestnim oblastem so bila podana priporočila, kako usmerjati in nadzorovati to doslej zelo stihijsko naravnano dopolnilno dejavnost. Skupaj z Javnim podjetjem Vodovod - Kanalizacija d. o. o. iz Ljubljane je bil uspešno prijavljen mednarodni projekt, s katerim bo pripravljeno kakovostno gradivo za varovanje ljubljanske podtalnice ob njenem morebitnem onesnaženju.

Pri geografski terminologiji in zemljepisnih imenih so preučili zgodovinski razvoj zemljepisnega imena Piranski zaliv, nadaljevali standardizacijo imen upravnih enot ter slovenskih eksonimov. Slovenskemu prevajalskemu oddelku Evropske komisije je bila posredovana vrsta konkretnih odgovorov v zvezi z njihovimi dilemami okrog ustrezne rabe podomačenih zemljepisnih imen.

V sklopu geografski informacijski sistemi in tematska kartografija je bila s prikazovanjem rezultatov raziskav na tematskih zemljevidih nudena podpora raziskovalnemu delu. Izdelano je bilo več kot štiristo tematskih zemljevidov za številne znanstvene in strokovne publikacije, monografije, učbenike in razstave. Zasnovan je bil celovit geografski informacijski sistem za izdelavo tematskih zemljevidov za znanstveno monografijo *Slovenia in focus*. Organiziran je bil 9. bialni simpozij o geografskih informacijskih sistemih.

Uporaba geografskega informacijskega sistema pri reliefni členitvi Slovenije

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: B. Komac.

Sodelavci: B. Erhartič, M. Hrvatin, M. Pavšek, D. Perko, P. Pipan, M. Zorn.

V prvem letu projekta je bila pridobljena in preučena relevantna, predvsem tuja literatura. Na temelju stometrskega in petindvajsetmetrskega digitalnega modela višin so bili pripravljene različni podatkovni sloji za nadaljnjo obdelavo v geografskem informacijskem sistemu. Testirana in izbrana je bila dostopna programska oprema, za analize so bili izbrani naslednji programi: ArcGIS, Idrisi, TAS, SAGA in LandSerf. S pomočjo te programske opreme so sodelavci pri obeh izbranih digitalnih modelih višin ugotavljali in določali širši izbor kazalnikov, pomembnih za analizo ter členitev reliefa. Na temelju izbranih kazalnikov so opravili preliminarno analizo členitve reliefa Slovenije z digitalnim modelom višin 100 krat 100 m. Značilnosti in oblike površja so ugotavljali z analizo razmestitve celic digitalnega modela višin oziroma njihovih prostorskih razmerij. Na podlagi razmestitve višin celic, ki se kaže v značilnih oblikah površja, so na lokalni ravni razločili slemena, vrhove in kotline ter na pokrajinski ravni dolinska dna, kotline, gričevja, hribovja in gorovja. Na podlagi te analize so bila izbrana testna območja za podrobno analizo, in sicer po eno v vsakem od štirih reliefnih tipov.

Triglavski ledenik kot pokazatelj podnebnih sprememb

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Gabrovec.

Sodelavci: B. Erhartič, J. Fridl, M. Hrvatin, B. Komac, M. Pavšek, K. Polajnar, M. Zorn.

Zunanji sodelavci: Franjo Drole, Jernej Gartner, Gregor Vertačnik.

V projektu, ki se je v tem letu končal, je delo potekalo v sodelovanju z Geodetskim inštitutom Slovenije. Redne meritve Triglavskega ledenika so potekale ob koncu talilne dobe, in sicer 27. in 28. avgusta. Opravljena je bila tahimetrična in fotogrametrična izmera oboda in detajlnih točk na samem površju ledenika ter oslonilnih točk za fotogrametrično izmero ledenika. Površina ledenika na dan meritve je bila 1,09 ha. Glede na leto 2007 se je obseg ledenika precej povečal, največ na njegovem zgornjem robu. Meril se je lahko le obseg snežišča, ki je prekrival ledenik, zato rezultati meritev kažejo precenjeno vrednost. V desnem spodnjem delu pa se ledenik še naprej tanjša, zato na tem mestu v naslednjih letih lahko pride do razkosanja ledenika. Tudi obseg ledenika pod Skuto se je v primerjavi z letom 2007 precej povečal, letošnja izmerjena površina je bila 1,37 ha. Na Geodetskem inštitutu Slovenije je bila za izbrana leta izračunana površina Triglavskega ledenika s pomočjo obdelave starih panoramskih arhivskih posnetkov, izvedenih z nemetrično kamero Horizont. Uporabljena je bila interaktivna metoda orientacije.

Slovenski eksonimi: metodologija, standardizacija, GIS

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: D. Kladnik.

Sodelavci: D. Bole, M. Breg Valjavec, R. Ciglič, M. Hrvatini, B. Komac, D. Perko, P. Repolusk, M. Urbanc.

Projekt je potekal prvo leto. Sodelavci so se ukvarjali z raznovrstnimi vidiki rabe podomačenih tujih zemljepisnih imen oziroma eksonimov v slovenščini. Eksonimi so pomemben del naše jezikovne in s tem kulturne dediščine. Skladno z rokovnikom je bila že vzpostavljena baza za vpis eksonimov s pripadajočimi podatki. Pregledana je bila relevantna domača in tuja literatura s poudarkom na dodatni izostritvi definicije eksonima, izdelan je bil seznam virov za zajem eksonimov in začeli so se zajemati dodatni eksonimi. Vzpostavljena zbirka eksonimov se bo dopolnjevala, iz nje se bodo črpale informacije o stanju rabe eksonimov pri nas.

Preobrazba pokrajine zaradi posodabljanja kmetijstva in spreminjanja poselitvenega vzorca

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: D. Kladnik.

Sodelavci: B. Komac, F. Petek, P. Repolusk, M. Urbanc, M. Topole, M. Zorn.

Projekt je potekal zadnje leto. Izvajala ga je Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani pod vodstvom dr. Lucije Ažman Momirski skupaj s soizvajalci. Pokrajinski učinki posodabljanja kmetijstva so bili preučeni na ravneh vzorčnih kmetijskih obratov in naselij v Goriških brdih, Spodnji Savinjski dolini in Suhi krajini, pokrajinah, ki so bile po temeljitem razmisleku izbrane kot vzorčna območja diverzifikacije kmetovanja v Sloveniji. Pripravljeno je bilo sklepno poročilo, ki je podlaga za načrtovano znanstveno monografijo.

Učinkovitost in vplivi investicij na regionalni in prostorski razvoj

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: M. Ravbar.

Sodelavka: N. Razpotnik.

Zunanja sodelavca: dr. France Križanič, dr. Žan Oplotnik.

Pri projektu, ki je potekal zadnje leto, je sodeloval tudi Ekonomski inštitut Pravne fakultete Univerze v Ljubljani. Ugotovljene so bile nekatere geografske značilnosti investicijskega razvoja v prvih letih 21. stoletja in na ta način je bila zapolnjena vrzel v ekonomski geografiji. Pregledana je bila prostorska razporeditev investicij, ki kaže razmeroma visoko stopnjo razprostranjenosti, podrobnejše vrednotenje pa je pokazalo, da gre pri lokalnih skupnostih le za manjše naložbe. V treh četrtinah občin je bila le desetina naložb, kar polovica od vseh naložb v Sloveniji pa je osredotočena v petih večjih mestih. O izsledkih raziskav se pripravlja znanstvena monografija.

Presoja instrumentov in mehanizmov regionalne politike

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: D. Perko.

Sodelavec: J. Nared.

Zunanja sodelavca: mag. Damjan Kavaš, Sergeja Praper.

V okviru projekta, pri katerem sodelujeta tudi Inštitut za ekonomska raziskovanja in Urbanistični inštitut Republike Slovenije, so bili izoblikovani predlogi za sisteme vmesnega in končnega vrednotenja aktivnosti s področja regionalne politike v Sloveniji. Opredeljena so bila temeljna izhodišča projekta, preučilo se je stanje na področju regionalnega razvoja v Sloveniji, skupaj z dosedanjimi izkušnjami na področju vrednotenja regionalne politike. Opredeljene so bile poglobitve potrebe spremljanja regionalne politike in izhodišča, ki jih morajo upravljalci regionalne politike upoštevati pri zasnovi predhodnega vrednotenja regionalnih razvojnih programov in projektov. Pripravlja se tudi priručnik o spremljanju in vrednotenju regionalne politike v Sloveniji.

Izvajanje regionalne politike v spremenjenih pogojih upravljanja z razvojem zaradi uvedbe novih teritorialnih ravni

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: J. Nared.

Sodelavca: D. Bole, M. Ravbar.

V projektu, ki je potekal prvo leto, se pripravljajo raziskovalne (strokovne) podlage za izdelavo Strategije regionalnega razvoja Slovenije, Strategijo za oblikovanje pokrajin (koncept) ter predlog vključevanja bodočih pokrajin v izvajanje kohezijske politike, in sicer na podlagi izkušenj obstoječega sistema izvajanja ter na osnovi predlogov reforme kohezijske politike v obdobju po letu 2013.

Dnevna prometna migracija na delovno mesto in šolo

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: M. Gabrovec.

Sodelavci: D. Bole, J. Fridl, P. Repolusk.

Pri projektu, ki je potekal zadnje leto, so sodelovali še Fakulteta za gradbeništvo Univerze v Mariboru, Urbanistični inštitut Republike Slovenije, Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem ter Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani. Izdelani so bili sintetični

zemljevidi o izbiri prometnega sredstva dnevnih vozačev po posameznih smereh. S pomočjo analitičnega modela dostopnosti so sodelavci v izbranih občinah primerjali potovalni časi z osebnim in javnim prometom. Z vidika uporabnikov javnega potniškega prometa so obravnavali prestopne točke, s pomočjo prometnega modeliranja pa koridor Ljubljana–Škofja Loka. Na podlagi vseh predhodnih analiz so predlagali deset ukrepov prometne politike za povečanje uporabe trajnostnih oblik prometa. O glavnih izsledkih se pripravlja znanstvena monografija.

Trajnostno urejanje prometa na lokalni ravni

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: M. Gabrovec.

Sodelavec: D. Bole.

Zunanji sodelavec: Klemen Gostič.

Nosilec projekta, ki je potekal zadnje leto, je bil Urbanistični inštitut Republike Slovenije, sodelovala je še Fakulteta za gradbeništvo Univerze v Mariboru, vodja projekta je bil dr. Aljaž Plevnik. Na inštitutu so bili ovrednoteni primeri dobrih praks trajnostnega urejanja prometa v malih mestih, to je takih z okrog 10.000 prebivalci. Analizirani so bili posamezni ukrepi v slovenskih in izbranih evropskih mestih.

Analiza konfliktov in kulturnih razlik v Severni in Podsaharski Afriki – geografija

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: P. Repolusk.

V okviru projekta, ki ga na ZRC SAZU vodi dr. Tomaž Mastnak, se pripravlja strokovna podlaga priručnika za Slovensko vojsko ob morebitni napotitvi vojakov na mirovne operacije v afriške države. Pripravljena je bila obsežna baza demografskih, gospodarskih in socialnih podatkov za posamezne države in regije. Analizirane so bile politične razmere, skupaj s konfliktnimi situacijami v severnoafriških državah Mavretaniji, Zahodni Sahari, Maroku, Alžiriji, Tuniziji, Libiji in Egiptu. Pripravljena je bila tudi vsebinska zasnova kartografskih prikazov.

CAPHAZ-Net

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: B. Komac.

Sodelavci: M. Pavšek, P. Pipan, M. Zorn.

Začele so se prve aktivnosti mednarodnega projekta, ki se financira v okviru 7. okvirnega programa EU in bo dejansko stekel sredi leta 2009. Inštitut bo zbral sodobno znanje glede izobraževanja o naravnih nesrečah v Evropi in po svetu ter predlagal izboljšave na tem področju. S pridobljenimi informacijami in drugim znanjem bo povezal vpletene ustanove in tako prispeval k izboljšanju izobraževalne, socialne in informacijske pripravljenosti družbe na naravne nesreče.

DIAMONT – Data infrastructure for the Alps: mountain orientated network technology / Podatkovna infrastruktura za Alpe: gorsko usmerjena mrežna tehnologija

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: M. Urbanc.

Sodelavci: M. Ferjan, J. Fridl, B. Komac, M. Hrvatin, J. Nared, M. Pavšek, D. Perko, F. Petek, P. Pipan, M. Ravbar, N. Razpotnik, P. Repolusk, M. Zorn.

DIAMONT je bil mednarodni projekt v okviru programa INTERREG III B za območje Alp. V njegovem zadnjem letu so bila pripravljena gradiva za knjigo o participativnem procesu, ki je bil uporabljen v projektu, in o rezultatih delavnic. Sodelavci so uredili slovensko različico knjige Atlas Alp. Na sklepnih konferenci so predstavili delovni paket, ki je bil koordiniran, razstavljeni so bili plakati o Idriji kot izbranem slovenskem testnem območju v okviru paketa 10. Sodelovali so tudi pri pripravi filma o izbranih testnih območjih.

ClimAlpTour – Climate Change and its Impact on Tourism in the Alpine Space / Podnebne spremembe in njihov vpliv na turizem v alpskem prostoru

Vodja projekta transnacionalnega sodelovanja: J. Nared.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, R. Ciglič, B. Erhartič, J. Fridl, M. Hrvatin, B. Komac, P. Pagon, M. Pavšek, D. Perko, F. Petek, K. Polajnar, A. Smrekar, M. Zorn.

Projekt transnacionalnega sodelovanja na območju Alp bo potekal do leta 2011. Preučevale se bodo posledice podnebnih sprememb na turizem v Alpah, s pomočjo prilagoditvenih strategij se bo skušalo usposobiti prizadeta alpska območja za uspešnejše prilaganje nastalim razmeram. V projektu so sodelavci Inštituta odgovorni za posamezne naloge, ki se nanašajo na slovenska pilotna območja ter za ozaveščanje javnosti, kar je zelo pomembno, če se želi na podnebne spremembe dobro pripraviti in ustrezno odzvati.

CAPACities – Competitiveness Actions and Policies for Alpine Cities / Dejavnosti in politike za spodbujanje konkurenčnosti alpskih mest

Vodja projekta transnacionalnega sodelovanja: J. Nared.

Sodelavci: D. Bole, J. Fridl, M. Gabrovec, P. Gašperič, D. Kladnik, P. Pipan, M. Ravbar, N. Razpotnik, P. Repolusk, M. Topole, M. Urbanc.

Projekt transnacionalnega sodelovanja na območju Alp bo potekal dve leti in pol. Preučila se bo vloga majhnih urbanih središč na območju Alp pri doseganju ciljev Lizbonske strategije. V projektu sodelavci Inštituta vodijo delovni paket 4, ki je namenjen metodološkim podlagam projekta ter opredelitvi in izbiri majhnih urbanih središč. Opredeljena so bila temeljna merila za izbor tovrstnih središč, pripravljen je bil vprašalnik za deležnike v alpskih občinah. V metodološkem delovnem paketu bosta poleg metodoloških izhodišč pripravljena tudi mednarodno primerljivo raziskava ter dosje s pomembnejšimi dokumenti in dobrimi praksami.

Primerjava kartiranja snežnih plazov, protilavinskih ukrepov in objektov ter ugotavljanje njihove primernosti in uporabnosti v gorskih območjih Julijskih Alp (SZ Slovenija) in Rize-Sivrikaya (SV Turčija)

Vodja bilateralnega raziskovalnega projekta: M. Ravbar.

Sodelavci: B. Erhartič, P. Gašperič, B. Komac, M. Pavšek, P. Pipan, M. Zorn.

Slovensko-turški bilateralni projekt o snežnih plazovih je potekal tretje leto. Turški partner je Oddelek za raziskovanje snežnih plazov (ÇA-GEM), ki deluje v okviru Direktorata za naravne nesreče (AFET) s sedežem v Ankari. V okviru obojestranskih obiskov je bila zadnje leto bilateralne posebna pozornost namenjena zaščitnim objektom, ki varujejo pred snežnimi plazovi (trajno in občasno varstvo) in podrobnejšemu spoznavanju lavinske problematike na obeh izbranih območjih. Pripravljajo se članki za objavo v strokovnih publikacijah obeh držav in ene od mednarodnih publikacij. Sodelavci inštituta so se ob zadnjem obisku na turškem izbranem območju v Carigradu udeležili delavnice o naravnih nesrečah, ki jo je pripravilo združenje *European and Mediterranean Major Hazards Agreement* (EUR-OPA, Evropski in sredozemski dogovor o nesrečah velikega obsega). Na srečanju je bil predstavljen referat, hkrati je bila izražena pripravljenost Slovenije za polnopravno članstvo v tem združenju. Pri pristojnih organih bodo sproženi potrebni postopki za včlanitev Slovenije.

Sodobne fizičnogeografske spremembe v gorskih pokrajinah

Vodja bilateralnega raziskovalnega projekta: B. Komac.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, B. Erhartič, M. Gabrovec, M. Hrvatin, M. Pavšek, P. Pipan, M. Zorn.

Slovensko-srbski bilateralni projekt je potekal prvo leto. Kolegi z Geografske fakultete v Beogradu so sodelovali pri meritvah Triglavskega ledenika, sodelavci inštituta pa so obiskali pogorje Durmitor, kjer so sodelovali pri meritvah ledenika Debeli namet. Rezultati meritev so pomembni, ker bo na njihovi podlagi lahko opredelili vpliv človekovih dejavnosti (hidroelektrarne, smučišča, ceste, kmetijstvo, črpališča vode ipd.) na naravne procese. Ugotavljalo se bo, do kakšne mere so še sprejemljivi človekovi posegi v gorskih pokrajinah oziroma kje je meja njihove sprejemljivosti.

Primerjava valorizacij manj razvitih območij v Srbiji in Sloveniji

Vodja bilateralnega raziskovalnega projekta: J. Nared.

Sodelavci: D. Bole, D. Perko, M. Ravbar, N. Razpotnik.

Slovensko-srbski bilateralni projekt je potekal prvo leto. Srbski partner je Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti iz Beograda. Aprila so bili na obisku srbski raziskovalci. Največ časa je bilo namenjenega spoznavanju temeljnih področij spodbujanja skladnega regionalnega razvoja v obeh državah. Organizirana je bila enodnevna delovna ekskurzija v Posočje in Idrijo. Septembrski obisk v Srbiji je bil namenjen spoznavanju dela in sodelavcev srbskega geografskega inštituta ter udeležbi strokovne ekskurzije v Jagodino in vzhodni, manj razviti del Srbije.

Center odličnosti FABRICA – geografija Krasa

Vodja: D. Perko.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, J. Fridl, M. Gabrovec, M. Hrvatin, D. Kladnik, B. Komac, J. Nared, M. Pavšek, F. Petek, P. Repolusk, A. Smrekar, M. Topole, M. Urbanc, M. Zorn.

Geografija Krasa je del projekta Kras v okviru centra odličnosti Fabrica. Sodelavci so za monografijo pripravili poglavji *Ljudje* in *Raba tal* ter del poglavja *Kamnine in relief*, kakor tudi gradivo za kartografsko in spletno ponazoritev vsebin. Opremilijo so jo s številnimi zemljevidi, grafikoni, shemami in fotografijami. Ob koncu leta je bilo gradivo za poglavja, pri katerih so sodelovali, uredniško pripravljeno za tisk, sodelovali so tudi pri korekturah postavljenega besedila. Pri snovanju monografije so bili sodelavci zadolženi tudi za pripravo kartografskega gradiva ter izbor in obdelavo fotografskega gradiva, zato sta bila kar dva člana inštituta imenovana v njen uredniški odbor.

Vrtičkarstvo v Mestni občini Ljubljana kot vir onesnaževal v tleh, pridelani hrani in podzemni vodi

Vodja: A. Smrekar.

Sodelavci: D. Bole, M. Breg Valjavec, B. Erhartič, D. Kladnik, K. Polajnar.

Pri projektu, ki ga je financirala Mestna občina Ljubljana, sta sodelovala Kmetijski inštitut Slovenije kot nosilna ustanova in Javno podjetje Vodovod - Kanalizacija. Vrtičkarska dejavnost je nastala zaradi socialnih in ekonomskih potreb človeka v urbanem okolju. Zaradi ostankov fitofarmaceutskih sredstev in težkih kovin v pridelani hrani ter onesnaževanja podtalnice predstavlja tveganje za zdravje ljudi in okolje. Analiza vrtičkarske dejavnosti v Mestni občini Ljubljana, ki je bila izvedena na podlagi anketiranja 300 vrtičkarjev v Ljubljani, je med drugim pokazala, da je opremljenost vrtičkov precej slaba in da je kapnica najbolj razširjen način oskrbe vrtičkov z vodo. Vrtičkarstvo je praviloma dejavnost starejših in manj premožnih, ki večinoma živijo v blokkih. Polovica je upokojenih, le tretjina zaposlenih. Večina vrtičkov je najemnih, saj ima le slaba desetina anketiranih zemljišče, na katerem je vrtiček, v lastni. Vrtičkarji so s sedanjimi razpoložljivimi zemljišči in razmerami zadovoljni, saj nimajo želje po dodatnem najemanju. Vrtiček si želijo obdelovati tudi v prihodnje. Skoraj polovica vrtičkarjev je pripravljenih obstoječ vrtiček zamenjati za ustrezno opremljen vrtiček na primernejši lokaciji.

Analiza sodobnih poslovnih, nakupovalnih in drugih gospodarskih središč v Ljubljani

Vodja: M. Ravbar.

Sodelavca: D. Bole, N. Razpotnik.

Projekt financira Mestna občina Ljubljana, cilj pa je analizirati sodobna gospodarska središča v mestu, ki so nastala kot rezultat intenzivnega gospodarskega in prostorskega razvoja v zadnjih dveh desetletjih. V projektu se analizirajo družbenogospodarske značilnosti postindustrijske Ljubljane, tipizirajo se sodobna gospodarska središča in ugotavljajo se njihove geografske značilnosti. Analiza bo podlaga za ovrednotenje Strateškega prostorskega načrta Ljubljane, zlasti tistih njegovih delov, ki se tičejo prostorskega razvoja gospodarstva.

Postopek aplikacije standarda zagotavljanja kakovosti storitev SIST:EN 13816 za organizacijo mestnega linijskega prevoza potnikov v Mestni občini Ljubljana

Vodja: M. Gabrovec.

Sodelavca: D. Bole, P. Pipan.

Zunanja sodelavca: Klemen Gostič, Milena Karanović.

Naročnik projekta je Mestna občina Ljubljana, pri njegovi izvedbi pa sodeluje še Fakulteta za gradbeništvo Univerze v Mariboru. Izbrani so bili le nekateri kriteriji kakovosti, saj vseh iz seznama v standardu (teh je 106) v Mestni občini Ljubljana ni smiselno ali ekonomično meriti. Sodelavci so za vsak posamezni kriterij določili kazalnike in metodo merjenja. Pripravili so orodja za merjenje posameznih prvin kakovosti, skupaj z anketnimi obrazci za ugotavljanje zadovoljstva uporabnikov. Orodja so preizkušali na testnem vzorcu. Na podlagi dognanj s terena je bil pripravljen načrt izvajanja meritev kakovosti.

Okoljsko poročilo za Načrt ureditve Kobilarne Lipica – 2. del

Vodja: A. Smrekar.

Sodelavci: B. Erhartič, M. Hrvatini, B. Komac, M. Pavšek, K. Polajnar, P. Repolusk, M. Urbanc, M. Zorn.

Načrt prostorskih ureditev, katerega zasnovo je naročnik Ministrstvo za okolje in prostor predal v ocenjevanje (okoljsko poročilo in presoja sprejemljivosti vplivov na varovana območja), obravnava 80 ha severozahodnega dela Kobilarne Lipica, kjer sta obstoječe igrišče za golf in območje njegove predvidene razširitve. Kot narekuje Uredba o okoljskem poročilu, so sodelavci ugotavljali, opisali in ovrednotili pomembne vplive izvedbe načrta, pri čemer so upoštevali okoljske cilje in značilnosti območja po naslednjih segmentih okolja: tla, voda, podnebni dejavniki, zrak, narava, krajina, kulturna dediščina, prebivalstvo in njegovo zdravje ter še posebej vidik varovanega območja. Na podnebne dejavnike, zrak ter prebivalstvo in njegovo zdravje naj ob izgradnji igrišča za golf ne bi bilo vplivov oziroma bi bili ti nebitveni. Drugače je z drugimi segmenti, ki sicer dopuščajo širitev igrišča za golf, vendar z natančno določenimi omilitvenimi ukrepi. Večji vpliv je pričakovati le na potencialno posebno ohranitveno območje Kras, in sicer na skupino hroščev, zlasti bukovega kozlička kot kvalifikacijsko vrsto Natura 2000. Na podlagi teh ugotovitev je bila pripravljavcu Načrta prostorskih ureditev predlagana izločitev 17 ha velikega območja iz nadaljnjih posegov in nova razporeditev igralnih polj. Popravljen predlog upošteva izločitev območja na zahodu obravnavanega območja, kjer se razprostira habitat bukovega kozlička, poleg tega bi se s to spremembo zavarovalo tudi nahajališča fosilov in dobro ohranjene javorove gozdove.

Izdelava conskega sistema v Republiki Sloveniji

Vodja: M. Gabrovec.

Sodelavci: D. Bole, J. Fridl, N. Razpotnik.

Zunanji sodelavec: Klemen Gostič.

Projekt, ki ga je naročilo Ministrstvo za promet, je bil izveden v sodelovanju z Agencijo za promet iz Ljubljane. Pripravljene so bile tarifne cone za javni potniški promet v Sloveniji, ki naj bi jih začeli uporabljati do leta 2012, ko naj bi bila v Sloveniji uvedena enotna vozovnica za vse vrste javnega potniškega prometa. Tarifne cone so bile pripravljene variantno, po tako imenovanih malih in velikih conah, to je takih s premerom 5 oziroma 10 km. V okviru projekta sta bila urejena tudi baza postajališč in daljinar vseh vrst javnega potniškega prometa v Sloveniji.

Izdelava tarifnega sistema javnega potniškega prometa v Republiki Sloveniji

Vodja: M. Gabrovec.

Sodelavca: D. Bole, J. Fridl.

Nosilka projekta, ki ga je naročilo Ministrstvo za promet, je bila Agencija za promet iz Ljubljane, vodja pa dr. Marko Hočevnar. Sodelovanje je potekalo pri pripravi več variant tarifnih modelov, ki naj bi jih uporabili ob uvedbi integriranega javnega potniškega prometa v Sloveniji. Za uporabo predlaganega tarifnega modela v Sloveniji je bila z uporabo geografskega informacijskega sistema pripravljena preglednica oddaljenosti med tarifnimi conami v obliki matrike velikosti 252 krat 252 polj, ki je potrebna za izračun cene na poljubni relaciji v Sloveniji skladno s tarifno lestvico.

Priprava strokovnih podlag za izvajanje gospodarske javne službe javnega potniškega prometa v Sloveniji (SIJPRO).

Vodja: M. Gabrovec.

Sodelavec: D. Bole.

Pri projektni nalogi, ki jo je naročila Direkcija Republike Slovenije za ceste, se sodeluje v konzorciju izvajalcev pod vodstvom Fakultete za gradbeništvo Univerze v Mariboru. Sodeluje še podjetje Igea d. o. o. iz Ljubljane. V okviru priprave strokovnih podlag za načrtovanje informacijskega sistema so sodelavci inštituta zadolženi za pripravo modela povpraševanja po prevoznih storitvah.

Slovenia in focus

Vodja: D. Perko.

Sodelavci: J. Fridl, D. Kladnik, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, P. Repolusk, M. Urbanc.

Zunanja sodelavka: Milojka Žalik Huzjan.

Priprava monografije *Slovenia in focus* je od zasnove do preloma za tisk potekala na inštitutu. Obsegala je pripravo avtorskih prispevkov in izdelavo večjega števila zemljevidov ter celotno oblikovanje knjige. Monografija je bila zasnovana kot promocijsko gradivo ob slovenskem predsedovanju Evropski zvezi. Od klasičnih knjig, ki so namenjene predstavitvi naše države, se razlikuje po tem, da natančneje in znanstveno predstavi vpetost Slovenije v evropske tokove, njene regionalne razlike ter pomembnejše družbene in naravne značilnosti in posebnosti. Metaforično naj bi predstavljala povečevalno steklo, ki bralcu omogoča celovit pogled na Slovenijo v srcu Evrope. Večino izvodov je odkupil Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje.

Enciklopedija Alpe

Vodja: M. Zorn.

Sodelavci: J. Fridl, M. Gabrovec, M. Hrvatina, B. Komac, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, D. Perko, F. Petek, M. Topole in M. Urbanc.

Zunanja sodelavca: mag. Borut Peršolja, Špela Komac Sušnik.

Leta 2006 se je končal mednarodni projekt francoske založbe Glénat z naslovom *Dictionnaire encyclopédique des Alpes*, pri katerem je sodelovalo več kot 250 avtorjev iz vseh alpskih držav. Izšla sta dva zvezka enciklopedično-leksikografske predstavitve Alp na čez 1200 straneh. Po izidu so napovedali, da bodo sledile še izdaje v drugih alpskih jezikih. Tako je leta 2008 pri založbi Priuli & Verlucca izšel italijanski prevod z naslovom *Il grande dizionario enciclopedico delle Alpi*. Pri tem ne gre le za prevod, pač pa za dopolnjeno izdajo, pri kateri je sodelovalo več kot 280 avtorjev. Delo je izšlo v dvanajstih zvezkih, ki imajo skupaj 1920 strani. V prvih sedmih je na leksikografski način po abecednem redu predstavljeni okrog 3400 krajsih gesel o Alpah, v zadnjih petih pa je na enciklopedičen način predstavljenih deset večjih in 92 krajsih alpskih tem. Člani inštituta so s sodelavci prispevali okrog 60 leksikografskih gesel in eno enciklopedično geslo.

Pregled zemljepisnih imen na vojaškem zemljevidu avstrijske Koroške (1763–1787)

Vodja: M. Zorn.

Zunanja sodelavka: Vesna Logar Zorn.

V okviru projekta *Josephinische Landesaufnahme 1763–1787 für das Gebiet des Bundeslandes Kärnten (Republik Österreich)* oziroma *Koroška na vojaškem zemljevidu*, ki ga vodi dr. Vincenc Rajšp s Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju, sta bila do tiska pripravljena dva zvezka (*Beljak* in *Celovec*) Jožefinskega vojaškega zemljevida za avstrijsko Koroško.

Državna pregledna karta Republike Slovenije v merilu 1 : 250.000

Vodja: D. Kladnik.

Sodelavec: D. Perko.

Zunanje sodelavke: dr. Metka Furlan, mag. Alenka Gložančev, dr. Alenka Šivic-Dular.

Državna pregledna karta Republike Slovenije v merilu 1 : 250.000 s standardiziranimi slovenskimi zemljepisnimi imeni je po večletnem delu izšla jeseni 2008. Izdelal jo je Geodetski inštitut Slovenije, v imenu Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije pa jo je izdala Geodetska uprava Republike Slovenije. Na hrbtni strani je seznam vseh na zemljevidu zapisanih zemljepisnih imen s koordinatami in oznako kvadrantov, kjer so vrisana. Standardizirani so vsa zemljepisna imena na ozemlju Republike Slovenije (okrog 4200 imen) in vsi slovenski eksonimi (več deset imen) v sosednjih državah.

Standardizacija imen svetovnih upravnih enot

Vodja: D. Kladnik.

Sodelavec: D. Perko.

Zunanji sodelavci: dr. Janez Dular, dr. Metka Furlan, mag. Alenka Gložančev, dr. Alenka Šivic-Dular.

Za Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije se je nadaljevala standardizacija slovenskih imen svetovnih upravnih enot v okviru svetovnega standarda ISO 3166-2. S podrobno obravnavo upravnih enot po državah je bil pripravljen predlog minimalne in maksimalne različice slovenjenja za neodvisne države in odvisna ozemlja z največjo stopnjo avtonomnosti.

Zakon o zemljepisnih imenih

Vodja: D. Perko.

Sodelavca: D. Kladnik, M. Topole.

V okviru Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije je bil pripravljen osnutek Zakona o zemljepisnih imenih, pri čemer je bil izdelan obširen uvodni del s cilji, načeli in poglobljenimi rešitvami ter pregledom zakonske obravnave zemljepisnih imen v več državah Evropske zveze, in okvirno zasnovano členov zakona, ki ga čakajo nadaljnji proceduralni postopki.

Spremljanje dela Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije

Vodja: M. Topole.

Sodelavci: D. Kladnik, M. Orožen Adamič, D. Perko, M. Urbanc.

KSZI VRS je tudi leta 2008 namesto predsednika Milana Orožna Adamiča vodil Drago Perko. Komisija se je sestala sedemkrat. Ker je marca začel veljati Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (ZDOIONUS), ki določa, da je v postopek vključena tudi KSZI VRS, se je obseg njenega dela močno povečal. V tem letu je bilo prejetih 33 dopisov ustanov in posameznikov, odposlanih pa 73. Sodeluje se tudi pri pripravi Zakona o zemljepisnih imenih. Sodelavci so se udeležili simpozija o zemljepisnih imenih kot delu kulturne dediščine (GeoNames08), katerega glavni organizator je bil Nizozemsko-nemški jezikovno-zemljepisni oddelek Skupine strokovnjakov Združenih narodov za zemljepisna imena. Potekal je od 19. do 21. 5. na Dunaju. Mednarodni javnosti so predstavili problematika imena Piranskega zaliva. Udeležili so se tudi 19. srečanja Vzhodnosrednjeevropskega in jugovzhodnoevropskega jezikovno-zemljepisnega oddelka Skupine strokovnjakov Združenih narodov za zemljepisna imena, ki je bilo od 19. do 21. 11. v Zagrebu in predstavili slovensko poročilo o delu komisije. Kot vsako leto so pripravili obsežen elaborat »Delovanje Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije v letu 2008«, ki vsebuje zapisnike sestankov s prilogami ter kopije prejetih in poslanih dopisov, dokazil o mednarodnem sodelovanju, dokumentov ter znanstvenih in strokovnih prispevkov članov komisije.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **D. Bole** je član strokovnega odbora simpozija »Slovenski regionalni dnevi« in sodelavec pri urejanju inštitutskih spletnih strani.
- **M. Breg Valjavec** je nadomestna članica Sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije, članica organizacijskega odbora bienalnega simpozija »Geografski informacijski sistemi v Sloveniji« in tajnica Zveze geografskih društev Slovenije.
- **R. Ciglič** ureja inštitutske spletne strani, sodeloval pa je pri izvedbi triennialnega znanstvenega posveta »Naravne nesreče v Sloveniji«.
- **B. Erhartič** je član Izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva ter referent za geografske večere in za prvomajsko strokovno ekskurzijo pri Ljubljanskem geografskem društvu. Bil je član komisije za ekologijo in varstvo okolja na državnem srečanju mladih raziskovalcev Slovenije pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije. Sodeloval je pri izvedbi znanstvenega posveta »Naravne nesreče v Sloveniji«.
- **J. Fridl** je bila sourednica monografij *Slovenia in focus* in *Kras: trajnostni razvoj kraške pokrajine*.
- **M. Gabrovce** je član uredniškega odbora revij *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* in *Geografski vestnik*, član mednarodnega posvetovalnega odbora internetne revije za historično geografijo in okoljsko zgodovino *Klaudyán*, predsednik znanstvenega sveta ZRC SAZU in podpredsednik znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, predsednik Zveze geografskih društev Slovenije, član nadzornega odbora Geomorfološkega društva Slovenije, Komisije za preučevanje sprememb rabe in pokrovnosti tal pri Mednarodni geografski zvezi ter upravnega odbora Evropskega inštituta za modeliranje pokrajin in prostorov skozi daljše časovno obdobje. Bil je član organizacijskega in programskega odbora 20. zborovanja slovenskih geografov v Pomurju, znanstvenega odbora triennialnega znanstvenega posveta »Naravne nesreče v Sloveniji« in odbora za pripravo »Geografske učne poti Selo« v občini Moravske Toplice.
- **P. Gašperič** je upravnik in član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik* ter član Komisije za tisk in Komisije za finančnogospodarska vprašanja Zveze geografskih društev Slovenije.
- **D. Kladnik** je član Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije in njene Podkomisije za imena držav, predsednik Podkomisije za zemljepisna imena in geografsko terminologijo Zveze geografskih društev Slovenije, član delovne skupine za eksonime pri UNGEGN-u (United nations group of experts on geographical names), Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije in znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, urednik zbirke *Vodniki* Ljubljanskega geografskega društva ter sourednik zbirke *Geografija Slovenije* in *Georitem*. Bil je sourednik monografije *Slovenia in Focus*. Je urednik in pisec dveh geografskih prispevkov na 635. strani teleteksta Televizije Slovenija, član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik* in svetovalec pri pripravi načel splošnega geslovnika COBISS-a (*Kooperativni online bibliografski sistem in servisi*) v okviru OSICH-a (Osrednji specializirani informacijski center za humanistiko).
- **B. Komac** je urednik revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik*, tajnik Geomorfološkega društva Slovenije, blagajnik Komisije za finančnogospodarska vprašanja Zveze geografskih društev Slovenije in član nacionalnega odbora UNESCO ob mednarodnem letu planeta Zemlja.
- **J. Nared** je sourednik zbirke *Regionalni razvoj*, predsednik strokovnega in organizacijskega odbora bienalnega simpozija »Regionalni razvoj v Sloveniji«, član Statističnega sosveta za regionalno statistiko, nacionalni predstavnik za Slovenijo v RSA (The Regional Studies Association) in član Odbora za gospodarstvo Regionalnega razvojnega sveta Ljubljanske urbane regije.
- **M. Orožen Adamič** je predsednik Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, član Podkomisije za zemljepisna imena in geografsko terminologijo Zveze geografskih društev Slovenije, vodja Delovne skupine za eksonime pri UNGEGN-u (United nations group of experts on geographical names), član Delovne skupine za podatkovne zbirke in imenike zemljepisnih imen pri UNGEGN-u, član znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU ter član uredniškega odbora revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* in uredniškega odbora revije *Ujma*. Bil je sourednik monografije *Slovenia in focus*.
- **P. Pagon** je bila članica organizacijskega odbora triennialnega znanstvenega posveta »Naravne nesreče« v Sloveniji.
- **M. Pavšek** je član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik* in glasila občine Trzin Odsev, vabljeni član Podkomisije za reševanje izpod plazov Gorske reševalne zveze Slovenije ter član Komisije za snežne plazove pri Ministrstvu za okolje in prostor, Komisije za zagotovitev pogojev za delo pripadnikov službe za proženje snežnih plazov Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje pri Ministrstvu za obrambo in zunanji sodelavec Katedre za gornišvo Fakultete za šport Univerze v Ljubljani. Tedensko pripravlja geografsko obarvane prispevke za rubriko »Vreme in ljudje« v okviru priloge Prosti čas v časopisu Dnevnik in mesečno za rubriko »Vremenska sekirica« v glasilu Odsev. Bil je sourednik monografij *Slovenia in focus* in *Kras: trajnostni razvoj kraške pokrajine*.
- **D. Perko** je nacionalni koordinator za geografijo in član Znanstvenoraziskovalnega sveta za humanistiko pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Je urednik znanstvene revije *Geografski vestnik* ter sourednik knjižnih zbirke *Geografija Slovenije, Georitem, GIS v Sloveniji* in *Regionalni razvoj*. Bil je sourednik monografije *Slovenia in focus*. Je član uredniškega odbora revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik*, revije *National Geographic Slovenija*, publikacije Poročilo o delu ZRC SAZU, založniškega sveta Založbe ZRC, izdajateljskega sveta revije *National Geographic Junior*, Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije in njene Podkomisije za imena držav, Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije, Podkomisije za zemljepisna imena in geografsko terminologijo Zveze geografskih društev Slovenije, znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, Komisije za priznanja in nagrade ZRC SAZU, znanstvenega odbora triennialnih znanstvenih posvetov »Naravne nesreče v Sloveniji« ter organizacijskih odborov bienalnih simpozijev »Geografski informacijski sistemi v Sloveniji« in »Regionalni razvoj v Sloveniji«.

- **F. Petek** je član komisije za preučevanje sprememb rabe in pokrovnosti tal pri Mednarodni geografski zvezi, Disciplinske komisije Zveze geografskih društev Slovenije in delovne skupine za pripravo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki jo je imenovalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije.
- **P. Pipan** je referent za ekskurzije po Sloveniji pri Ljubljanskem geografskem društvu. Sodeloval je pri izvedbi bienalnega simpozija Geografski informacijski sistemi v Sloveniji in triennialnega znanstvenega posveta »Naravne nesreče v Sloveniji«.
- **K. Polajnar** je članica Izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva in referentka za predavanja pri Ljubljanskem geografskem društvu. Je članica organizacijskega odbora bienalnega simpozija »Regionalni razvoj v Sloveniji«.
- **M. Ravbar** je predsednik znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, član delovne skupine za oblikovanje pokrajin in sprememb zakona o regionalnem razvoju, strokovnega sveta »Socialnih razgledov« pri UMAR-ju, strokovnega sveta za podeželje pri RRA LUR, strokovnega sveta URS Novo mesto in Akademskega zbora FUDŠ v Novi Gorici, upravnega odbora Dolenjske akademske pobude ter uredniških odborov revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik in IB-revije za trajnostni razvoj*. Je tudi član programskega odbora bienalnega simpozija »Regionalni razvoj v Sloveniji«.
- **N. Razpotnik** je predsednica Komisije za finančnogospodarske zadeve in članica Izvršilnega odbora Zveze geografskih društev Slovenije. Je sourednica knjižne zbirke *GIS v Sloveniji* ter članica organizacijskih odborov bienalnih simpozijev »Geografski informacijski sistemi v Sloveniji« in »Regionalni razvoj v Sloveniji« ter triennialnih znanstvenih posvetov »Naravne nesreče v Sloveniji«. Je urednica inštitutskih spletnih strani, ter spletnih strani Zveze geografskih društev Slovenije in Ljubljanskega geografskega društva.
- **I. Rejec Brancelj** je predsednica Sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije ter predsednica Nacionalnega komiteja Zveze geografskih društev Slovenije.
- **P. Repolusk** je član Sosveta za statistiko prebivalstva pri Statističnem uradu Republike Slovenije in član Nadzornega odbora Zveze geografskih društev Slovenije. Bil je sourednik monografije *Slovenia in focus*.
- **A. Smrekar** je predsednik Komisije za ekologijo in varstvo okolja na državnem srečanju mladih raziskovalcev Slovenije pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije ter član Sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije, Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor Regionalnega razvojnega sveta Ljubljanske urbane regije in Komisije za gradbene zadeve ZRC SAZU.
- **M. Topole** je članica znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU in tajnica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.
- **M. Urbanc** je bila članica uredniškega odbora revije *Geografski obzornik*, predsednica Komisije za priznanja Zveze geografskih društev Slovenije, članica Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije in Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije ter nacionalna delegatka pri »The Permanent European conference for the study of the rural landscape«. Bila je sourednica monografije *Slovenia in focus*.
- **M. Zorn** je član Komisije za finančnogospodarske zadeve in Komisije za tisk Zveze geografskih društev Slovenije. Je upravnik in član uredniških odborov znanstvenih revij *Geografski vestnik* in *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik*. Je predsednik popisne komisije na ZRC SAZU. Je član organizacijskega odbora bienalnih simpozijev »Geografski informacijski sistemi v Sloveniji« in triennialnih znanstvenih posvetov »Naravne nesreče v Sloveniji«.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji 2007–2008*. 9. bienalni simpozij, Ljubljana, 25. 9., soorganizatorji: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Inštitut za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU, Zveza geografov Slovenije, Zveza geodetov Slovenije.
- *Naravne nesreče v Sloveniji*. 1. triennialni znanstveni posvet, lg. 11. 12., soorganizatorja Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

MUZEJ, KNJIŽNICA IN ZBIRKE

Zemljepisni muzej

Vodja: P. Gašperič.

Zemljepisni muzej pridobiva, hrani in ureja kartografsko, slikovno in arhivsko gradivo ter pripravlja razstave. Kartografska zbirka obsega karte različnih vsebin in meril od 16. stoletja do sodobnosti. Največ je tematskih in topografskih kart ter šolskih stenskih kart in atlasov. Večina gradiva se nanaša na slovensko ozemlje in sosednje dežele. Slikovna zbirka obsega razglednice in fotografije slovenskih krajev in pokrajin ter manjše število bakrotiskov. Zbirka statističnih podatkov za slovensko ozemlje obsega arhivsko pisno in statistično gradivo o Sloveniji. V dvorani Zemljepisnega muzeja na Gosposki ulici 16 se je zvrstilo več kot sto prireditev, srečanj, posvetov in predstavitev. Od 14. do 25. 7. je gostil počitniške delavnice za otroke, ki jih je pripravilo več inštitutov ZRC SAZU in posameznikov. V muzeju je urejen in digitaliziran

večji del zbirke atlasov. Podrobno so popisani podatke in lastnosti posameznega atlasa ter vnešene po tri fotografije vsake enote. Začelo se je z urejanjem muzejske zbirke knjig. Nadaljevala se je digitalizacija gradiva o slovenskih ledenikih.

Zemljepisna knjižnica

Vodja: M. Topole.

Knjižnico so obiskali 203 obiskovalci. 125 obiskovalcev si je izposodilo 148 zvezkov v čitalnici, 78 obiskovalcev pa 90 enot na dom. Na novo je bilo signiranih 611 knjižničnih enot. Večina knjig je bila pridobljena z zamenjavo ali prejetih kot darila, manjši del knjig pa je bil kupljen.

Ker je bil razpoložljivi prostor za knjižni fond popolnoma zapolnjen, je bilo treba del knjig (okrog 700 enot, ki v zadnjih 15 letih niso bile nikoli izposojene) odpisati oziroma vrniti Biblioteki SAZU. Knjige izpred leta 1900 (takih je bilo 106), so bile ločene in locirane v zemljepisnem muzeju, čigar knjižnica je sicer del knjižnice GIAM. Prostor je bil pridobljen tudi z nakupom nekaj novih polic, tako da je bila knjižnica (6500 knjig in 750 knjižnih zbirk ter periodičnih publikacij) povsem na novo urejena. Pri tem je bila izvedena tudi inventura oziroma popis vseh knjig v knjižnici. Poskrbljeno je bilo za digitalizacijo več dragocenih elaboratov (14 raziskav s področja kvartarnih sedimentov in 12 s področja poplavnih območij). Gre za rezultate inštitutskih projektov iz obdobja 1959 do 1977, ki so v knjižnici le v obliki tipkopisov oziroma kopij tipkopisov. Po eni strani jim grozi uničenje (črke močno bledijo), po drugi pa so v digitalni obliki mnogo bolj uporabni (možno je izdelati sinteze, ki še niso bile opravljene).

Hkrati se je nadaljeval pregled knjig knjižnice nekdanjega Inštituta za geografijo, ki je danes pridružena knjižnici GIAM, selektivno se je izvajalo njihovo novo signiranje oziroma vključevanje v fond Biblioteke SAZU.

Geografska zbirka

Vodja: P. Gašperič.

Geografska zbirka je nadgradnja več večjih in nekaj manjših zbirk, ki so nastajale vse od ustanovitve inštituta, leta 1999 pa se jih je s pomočjo geografskega informacijskega sistema začelo združevati v enotno zbirko. Je temeljna podatkovna, kartografska in slikovna baza za inštitutska raziskovanja. Njena organizacija omogoča sodelovanje s podobnimi podatkovnimi zbirkami v tujini in na medmrežju. Zbirke se pripravljajo in dopolnjuje tako, da se lahko neposredno poveže s podatkovnimi sloji geografskega informacijskega sistema in z grafičnimi sloji digitalnih tematskih zemljevidov. Zbirka je zasnovana hierarhično. Na vrhu je Slovenija kot celota, na nižji ravni so slovenske makroregije, na še nižji slovenske mezo-regije, nato mikroregije in nazadnje še prostorske enote ali objekti najnižje ravni, na primer Triglavski ledenik. V letu 2008 se je nadaljevala digitalizacija starega gradiva, ki obsega podatke, slike, zemljevide, letalske in druge posnetke, terenske zapise, zemljepisna imena in podobno. Največ digitaliziranega gradiva se nanaša na Triglavski ledenik. Številčni podatki se v računalnik vnašajo klasično z vpisom, slikovne podatke pa se skenirajo z natančnostjo vsaj 300 pik na palec (rastrski zapis), kar omogoča tudi njihovo tiskanje, ali pa se digitalizirajo z digitalizatorjem (vektorski zapis). Vsi digitalizirani podatki so geokodirani glede na zemljepisno širino in dolžino ter nadmorsko višino.

Kartografska zbirka

Vodja: M. Ferjan.

Zbirka vsebuje vse temeljne topografske zemljevide Slovenije v merilih 1 : 5000 oziroma 1 : 10.000 in 1 : 25.000 ter množico tematskih zemljevidov, ki se stalno dopolnjujejo in so temelj za izgradnjo inštitutskih geografskih informacijskih sistemov ter zbirk. Je najboljšejša zbirka tematskih zemljevidov v Sloveniji. V tem letu se je zbirka povečala za 11 kupljenih enot in 429 novih digitalnih tematskih zemljevidov, ki so jih izdelali na inštitutu. Izposojenih je bilo 83 zemljevidov, večinoma topografskih zemljevidov v merilu 1 : 25.000. Nadaljevala se je prostorska stiska kartografske zbirke. Zemljevidi so sicer sistematično shranjeni v več kot tridesetih kovinskih ognjevarnih omarah za viseče zemljevide ter precej kovinskih in drugih dostropnih predalnih omarah, vendar pa so omare razporejene po več hodnikih, sobah in v kleti, kar zelo otežuje iskanje in sposojanje zemljevidov, nekateri zemljevidi pa so praktično nedostopni. Nadaljevala se je selitev dela zbirke iz kletnih prostorov inštituta na Gosposki ulici 13 v prostore inštituta v 2. nadstropju na Trgu francoske revolucije 7. Najdragocenejši zemljevidi so bili preseljeni v zavarovane prostore Zemljepisnega muzeja na Novem trgu 2.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Lučka Ažman Momirski, Drago Kladnik, Blaž Komac, Franci Petek, Peter Repolusk, Matija Zorn, *Terasirana pokrajina Goriških brd*. Geografija Slovenije 17. Uredila Drago Perko, Drago Kladnik. Ljubljana: Založba ZRC, 198 strani.
- Matija Zorn, *Erozijski procesi v slovenski Istri*. Geografija Slovenije 18. Uredila Drago Perko, Drago Kladnik. Ljubljana: Založba ZRC, 424 strani.
- David Bole, *Ekonomska preobrazba slovenskih mest*. Geografija Slovenije 19. Uredila Drago Perko, Drago Kladnik. Ljubljana: Založba ZRC, 232 strani.
- Blaž Komac, Karel Natek, Matija Zorn, *Geografski vidiki poplav v Sloveniji*. Geografija Slovenije 20. Uredila Drago Perko, Drago Kladnik. Ljubljana: Založba ZRC, 180 strani.
- Aleš Smrekar, Drago Kladnik, *Gnojišča na Ljubljanskem polju*. Georitem 7. Uredila Drago Kladnik, Drago Perko. Ljubljana: Založba ZRC, 120 strani.
- Matija Zorn, Blaž Komac, *Zemeljski plazovi v Sloveniji*. Georitem 8. Uredila Drago Kladnik, Drago Perko. Ljubljana: Založba ZRC, 120 strani.
- Jerneja Fridl, Drago Kladnik, Drago Perko, Mimi Urbanc, *Slovenia in focus*. Uredili Jerneja Fridl, Drago Kladnik, Milan Orožen Adamič, Miha Pavšek, Drago Perko, Peter Repolusk, Mimi Urbanc. Ljubljana: Založba ZRC, 160 strani.
- Drago Perko, Matija Zorn, Nika Razpotnik, Marjan Čeh, David Hladnik, Marko Krevs, Tomaž Podobnikar, Blaž Repe, Radoš Šumrada (ur.), *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji 2007–2008*. GIS v Sloveniji 9. Ljubljana: Založba ZRC, 442 strani.
- *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik 48-1*. Uredil Blaž Komac. Ljubljana: Založba ZRC, 180 strani.
- *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik 48-2*. Uredil Blaž Komac. Ljubljana: Založba ZRC, 188 strani.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Accademia Europea di Bolzano EURAC (Evropska akademija v Bolzanu), Bolzano, Italija: projekta *DIAMONT* in *ClimAlpTour*.
- Afet Ytleri Genel Müdürlüğü, Çyđ Arařtıyrma-Geliřtirme, Etüd ve Önlem Őube Müdürlüđü (Oddelek za raziskovanje snežnih plazov in varstvo pred njimi Generalnega direktorata za naravne nesreče), Ankara, Turčija: slovensko-turški projekt o snežnih plazovih.
- AIAT, Azienda Informazione ed Accoglienza Turistica (Podjetje za turistične informacije in sprejem), Aosta, Italija: projekt *AlpAccueil*.
- Akademie für Raumplanung und Landesplanung ARL (Akademija za regionalno in prostorsko planiranje), Hannover, Nemčija: urbana geografija, regionalno planiranje.
- Albert Ludwigs Universität Freiburg, Institut für Physische Geographie (Oddelek za fizično geografijo Univerze v Freiburgu), Freiburg, Nemčija: projekt *AlpAccueil*.
- Alpen-Adria-Universität Klagenfurt, Fakultät für Interdisziplinäre Forschung und Fortbildung, Standort Wien (Fakulteta za interdisciplinarno raziskovanje in izobraževanje Univerze v Celovcu), Dunaj, Avstrija: raba tal.
- Alpenforschungsinstitut GmbH (Inřtitut za raziskovanje Alp), Garmisch-Partenkirchen, Nemčija: projekt *ClimAlpTour*.
- Bosch & Partner GmbH, München, Nemčija: projekt *DIAMONT*.
- Centre National de la Recherche Scientifique (Nacionalni center za znanstvene raziskave), Pariz, Francija: projekt *AAP*.
- City of Oslo, Central office for urban development (Oddelek za urbani razvoj Mesta Oslo), Oslo, Norveška: projekt *Catch_MR*.
- City of Vienna, Municipal Department 18 (city development and planning) (Oddelek za mestni razvoj in planiranje Mesta Dunaj), Dunaj, Avstrija: projekt *Catch_MR*.
- Collège Régional des Conseils d'architecture, d'urbanisme e de environnement de Provence-Alpes Cote d'Azur (Univerza regionalnega sveta za arhitekturo in okolje Provansalskih Alp in Azurne obale), Embrun, Francija: projekt *CAPACities*.
- Commission Internationale pour la Protection des Alpes (Mednarodna komisija za varstvo Alp), Lihtenřtajn: projekt *AAP*.
- Das Bayerische Staatsministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz (Bavarsko ministrstvo za okolje, zdravstvo in varstvo potrořnikov), München, Nemčija: podatkovne baze za projekt *DIAMONT*.
- Fakultät Ressourcenmanagement in Göttingen (Fakulteta za upravljanje z regionalnimi viri v Göttingenu), Göttingen, Nemčija: regionalni razvoj.
- Földrajztudományi Kutatóintézet, Magyar Tudományos Akadémia (Geografski inřtitut Madžarske akademije znanosti), Budimpeřta, Madžarska: standardizacija zemljepisnih imen.
- Gemeinsame Landesplanungsabteilung Berlin-Brandenburg (Oddelek za skupno pokrajinsko planiranje Berlin-Brandenburg), Potsdam, Nemčija: projekt *Catch_MR*.
- Geografski inřtitut Jovan Cvijić Srpske akademije nauka i umetnosti (Geografski inřtitut Jovana Cvijića Srpske akademije znanosti in umetnosti), Beograd, Srbija: projekt bilateralnega znanstvenega sodelovanja.
- Georg-August-Universität Göttingen Stiftung Öffentlichen Rechts (Univerza v Göttingenu), Göttingen, Nemčija: prijava sprejetega projekta *INCOME*.
- Graubünden Department des Innern und der Volkswirtschaft Amt für Raumentwicklung (Graubündenski oddelek notranjega in gospodarkega urada za prostorski razvoj), Chur, Švica: projekt *CAPACities*.
- Haute école spécialisée de Suisse occidentale Valais, Institut Economie & Tourisme, (Inřtitut ekonomije in turizma pri Specializirani visoki řoli v zahodni Švici) Sierre, Švica: projekt *ClimAlpTour*.

- Hochschule für Technik Rapperswil, Forschungsstelle für Freizeit, Tourismus und Landschaft, Institut für Landschaft und Freiraum (Inštitut za okolje in prostor Visoke tehniške šole v Rapperswilu), Rapperswil, Švica: projekt *ClimAlpTour*.
- Hochschule München, Fakultät für Tourismus (Fakulteta za turizem Visoke šole v Münchnu), München, Nemčija: projekt *ClimAlpTour*.
- HTW Chur, Institut für Tourismus- und Freizeitforschung (Inštitut za turizem in prosti čas), Chur, Švica: projekt *ClimAlpTour*.
- IFUPLAN, Institut für Umweltplanung, Landschaftsentwicklung und Naturschutz (Inštitut za okoljsko in pokrajinsko načrtovanje ter varstvo okolja), München, Nemčija: projekt *DIAMONT*.
- Institut d'Urbanisme de Grenoble, Université Pierre Mendes France (Urbanistični inštitut Univerze v Grenoblu), Grenoble, Francija: projekt *CAPACities*.
- Institut für Geographie, Universität Innsbruck (Inštitut za geografijo Univerze v Innsbrucku), Innsbruck, Avstrija: projekt *DIAMONT*.
- Instituto Antártico Argentino (Argentinski antarktični inštitut), Buenos Aires, Argentina: ledeniki.
- IREALP, Istituto di Ricerca per l'Ecologia e l'Economia Applicate alle Aree Alpine (Inštitut za raziskovanje ekologije in uporabne ekonomije na alpskih območjih), Milano, Italija: projekt *ClimAlpTour*.
- Kommission für Glaziologie, Bayrischen Akademie der Wissenschaften (Komisija za glaciologijo Bavarske akademije znanosti), München, Nemčija: ledenik pod Skuto.
- LA.MO.RO Agenzia di sviluppo (Razvojna agencija), Mango, Italija: projekt *CAPACities*.
- Le Recherche pour l'Ingénierie de l'Agriculture et de l'Environment, Unité de Recherche Développement des Territoires Montagnards CEMAGREF (Kmetijski in okoljevarstveni raziskovalni regionalni center, Oddelek za razvoj gorskih območij), Grenoble, Francija: projekt *DIAMONT*.
- London School of Economics (Londonska ekonomska šola), London, Združeno kraljestvo: projekt *AAP*.
- Metropolitan Research Institute (Metropolitanski raziskovalni inštitut), Budimpešta, Madžarska: projekt *Catch_MR*.
- Ministero dell'Ambiente e della tutela del territorio e del Mare (Ministrstvo za okolje in morje), Rim, Italija: projekt *ClimAlpTour*.
- National Service for Archaeological Heritage (Nacionalna služba za arheološko dediščino), Amersfoort, Nizozemska: Stalna evropska konferenca za proučevanje kulturne pokrajine (PECSRL).
- Norwegian institute for nature research (Norveški inštitut za naravoslovne študije), Oslo, Norveška: varstvo okolja.
- ÖIR, Österreichisches Institut für Raumplanung (Avstrijski inštitut za prostorsko planiranje), Dunaj, Avstrija: prostorsko načrtovanje.
- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Gebirgsforschung (Inštitut za gorske raziskave Avstrijske akademije znanosti), Innsbruck, Avstrija: projekt *AAP*.
- Polska akademia nauk, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Zakład Geomorfologii i Hydrologii Gór i Wyzyn (Oddelek za geomorfologijo in hidrologijo gora in višavij Inštituta za geografijo in urejanje prostora Poljske akademije znanosti), Krakov, Poljska: geomorfologija.
- Provincial administration of Lower Austria, Department for spatial structure and regional policy (Oddelek za prostor Deželne uprave Spodnje Avstrije), St. Pölten, Avstrija: projekt *Catch_MR*.
- Region Akershus (Regija Akershus), Oslo, Norveška: projekt *Catch_MR*.
- Regione Autonoma Valle d'Aosta, Assessorato Territorio Ambiente e Opere pubbliche, Direzione Ambiente (Direkcija za okolje Urada za okolje in javna dela avtonomne regije Dolina Aoste), Aosta, Italija: projekt *ClimAlpTour*.
- Regione Autonoma Valle d'Aosta, Direzione Turismo (Direkcija za turizem avtonomne regije Dolina Aoste), Aosta, Italija: projekt *ClimAlpTour*.
- Regione Lombardia - DG Territorio e Urbanistica (Oddelek za prostor in urbanizem pokrajine Lombardije), Milano, Italija: projekt *CAPACities*.
- Regione Piemonte, Direzione Programmazione Strategica (Direkcija za strateško načrtovanje pokrajine Piemont), Torino, Italija: projekt *CAPACities*.
- Regione Autonoma Valle d'Aosta, Dipartimento Territorio, Ambiente e risorse idriche (Oddelek za prostor, okolje in vodne vire avtonomne regije Dolina Aoste), Aosta, Italija: projekt *CAPACities*.
- Regione Veneto (Pokrajina Benečija), Benetke, Italija: projekt *ClimAlpTour*.
- Slovenski znanstveni inštitut, Dunaj, Avstrija: zemljepisna imena.
- Technische Universität Darmstadt (Tehniška univerza v Darmstadtu), Darmstadt, Nemčija: prijava sprejetega projekta *INCOME*.
- The Göteborg Region Association of Local Authorities (Združenje lokalnih skupnosti regije Göteborg), Göteborg, Švedska: projekt *Catch_MR*.
- The Regional Studies Association (Zveza za regionalne študije), Seaford, Združeno kraljestvo: regionalne študije.
- UNCEM, Unione Nazionale Comuni Comunità Enti Montani (Italijanska zveza skupnosti gorskih občin), Rim, Italija: projekta *DIAMONT* in *ClimAlpTour*.
- UNGEGN, United nations group of experts on geographical names (Skupina izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena), New York, ZDA: zemljepisna imena.
- United Nations Environment Programme in Vienna (Okoljski program Združenih narodov), Dunaj, Avstrija: projekt *ClimAlpTour*.
- Università di Trento, Centro Studi e Documentazione sui Demani civici e le Proprietà collettive (Raziskovalni in dokumentacijski center za javna in skupna zemljišča Univerze v Trentu), Trento, Italija: projekt *FABRICA*.
- Universität Graz, Institut für Geographie und Raumforschung (Oddelek za geografijo in raziskave prostora Univerze v Gradcu), Gradec, Avstrija: projekt *AlpAccueil*.

- Universität Innsbruck, Institut für Geographie (Inštitut za geografijo Univerze v Innsbrucku), Innsbruck, Avstrija: projekt *DIAMONT*.
- Universität Innsbruck, Institut für Ökologie (Inštitut za ekologijo Univerze v Innsbrucku), Innsbruck, Avstrija: projekt *DIARICO*.
- Universität Innsbruck, Institut für strategisches Management, Marketing und Tourismus, Innsbruck (Inštitut za strateško upravljanje, marketing in turizem Univerze v Innsbrucku), Innsbruck, Avstrija: projekt *ClimAlpTour*.
- Universität St. Gallen, Forschungsstelle für Wirtschaftsgeographie und Raumordnungspolitik (Raziskovalni inštitut za ekonomsko geografijo in regionalni razvoj Univerze v St. Gallnu), St. Gallen, Švica: projekt *DIAMONT*.
- Université de Savoie, Institut de la Montagne, (Inštitut za gore Savojske univerze), Le Bourget du Lac, Francija: projekt *ClimAlpTour*.
- Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje (Oddelek za socialno geografijo in regionalni razvoj Naravoslovne fakultete Karlove univerze), Praga, Češka: raba tal.
- Univerzita Komenského (Univerza Komenskega), Bratislava, Slovaška: raba tal.
- Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (Kmetijska univerza Hugona Kołłątaja v Krakovu), Krakov, Poljska: sodelovanje pri pripravi monografije *Cultural Landscapes – Across Disciplines*.
- Ústav geoniky, Akademie věd České republiky (Inštitut za geoniko Češke akademije znanosti), Brno, Češka: regionalni razvoj.
- World Wide Fund for Nature (Svetovno združenje za naravo), Rim, Italija: projekt *ClimAlpTour*.

OBISKI V INŠTITUTU

- G. Eladio Fernandez-Galiano, generalni sekretar sporazuma EUR-OPA (Evropski in sredozemski sporazum za nesreče velikega obsega), Ljubljana, 22. 1.: naravne nesreče.
- Makoto Izakura, namestnik japonskega veleposlanika, Japonsko veleposlaništvo v Ljubljani, Ljubljana, 14. 4.: ustreznost rabe slovenskega eksonima Japonsko morje/Vzhodno morje.
- Dr. Jasmina Đorđević, dr. Marina Todorović, mag. Radmila Miletić, mag. Dragana Miljanović in Marko Milošević, prvi obisk sodelavcev Geografskega inštituta Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 14.–16. 4.: manj razvita območja, slovensko-srbska bilateralna.
- Dr. Nehir Varol, mag. Ömer Murat Yavaş in Zafer Yazici, peti obisk sodelavcev Oddelka za raziskovanje snežnih plazov in varstvo pred njimi Generalnega direktorata za naravne nesreče, Ankara, Turčija, 6.–15. 5.: snežni plazovi, slovensko-turška bilateralna.
- Dr. Vladimir Ira, Geografski inštitut Slovaške akademije znanosti, Bratislava, Slovaška, 17.–20. 6.: sodelovanje med geografskima inštitutoma.
- Dr. Werner Gamerith, Oddelek za geografijo Univerze v Passauu, Passau, Nemčija, 25. 8.: obisk s študenti.
- Dr. Viktor Kaufmann in ing. Walter Krämer, Inštitut za daljinsko zaznavanje in fotogrametrijo Tehnične univerze v Gradcu, Gradec, Avstrija, 27.–28. 8.: meritve Triglavskega ledenika.
- Dr. Predrag Djurović, Aleksandar Petrović, prvi obisk sodelavcev Geografske fakultete Univerze v Beogradu, Beograd, Srbija, 27.–31. 8.: sodobne fizičnogeografske spremembe v gorskih pokrajinah, slovensko-srbska bilateralna.
- Mag. Petr Mareš, Prirodoslovna fakulteta Karlove univerze, Praga, Češka, 1. 7.–14. 10.: raba tal, študijsko izpopolnjevanje.
- Mag. Ömer Murat Yavaş, Zafer Yazici in Gökhan Arslan, šesti obisk sodelavcev Oddelka za raziskovanje snežnih plazov in varstvo pred njimi Generalnega direktorata za naravne nesreče, Ankara, Turčija, 16.–23. 12.: snežni plazovi, slovensko-turška bilateralna.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

David Bole

Geografski vidiki ekonomske preobrazbe slovenskih mestnih naselij, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 27. 5. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

David Bole

- *Družbenoekonomska razvitost slovenskih mest*. Predavanje v okviru študijskega obiska slovensko-srbskega bilateralnega projekta v Zemljepisnem muzeju GIAM ZRC SAZU, Ljubljana, 15. 4.

Bojan Erhartič

- *Islandija*. Predavanje na Univerzi za tretje življenjsko obdobje, Ljubljana, 14. 2., 15. 2.
- *Nova Zelandija*. Predavanje na Prirodoslovnem društvu Slovenije, Ljubljana, 16. 4.
- *Jemen*. Vodenje strokovne ekskurzije za Ljubljansko geografsko društvo, 25. 4.–11. 5.

- *Slovenia's Triglav glacier as an indicator of climate change*. Poster na mednarodni konferenci »Globalne okoljske spremembe – izzivi za znanost in družbo v jugovzhodni Evropi«, Sofija, Bolgarija, 21. 5.
- *Conserving abiotic natural heritage in Slovenia*. Predstavitev posterja na delavnici »Mapping Geoheritage«, Lozana, Švica, 17. 6.
- *Sonce v temi ali spoštovanje drugačnosti*. Zasnova in izvedba počitniške delavnice, namenjene seznanjanju najmlajših z geografskim raziskovalnim delom in problematiko slepih in slabovidnih otrok, Ljubljana, 9.–22. 7.
- *Vpliv naravnih nesreč na naravno in kulturno dediščino*. Predavanje na 1. trienalnem znanstvenem posvetu »Naravne nesreče v Sloveniji«, Ig, 11. 12.

Jerneja Fridl

- *Trajnostni razvoj v izobraževalnem procesu*. Seminar za učitelje v organizaciji Centra za poklicno izobraževanje, Srednja strojna šola, Novo mesto, 15. 3.
- *Seča*. Eksperimentalno terensko delo na seminarju za učitelje z naslovom »Vrednote prostora in trajnostni prostorski razvoj« v okviru Ministrstva za okolje in prostor ter Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, Portorož, 11.–12. 4.
- *Uporabnost izbranih učil pri prepoznavanju in evidentiranju prostorskih vrednot na terenu*. Predavanje na seminarju za učitelje »Vrednote prostora in trajnostni prostorski razvoj« v okviru Ministrstva za okolje in prostor ter Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, Portorož, 11.–12. 4.
- *Trajnostni razvoj v izobraževalnem procesu*. Seminar za učitelje v organizaciji Centra za poklicno izobraževanje, Medpodjetniški izobraževalni center, Velenje, 31. 5.
- *Uporaba kartografskega gradiva in fotografij pri prepoznavanju in evidentiranju vrednot prostora*. Predavanje za 4. letnike študentov Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 11. 11.
- *Od Zemlje do zemljevida*. Predavanje za učence 5. razreda Osnovne šole Tone Čufar iz Ljubljane, Ljubljana, 18. 11.

Matej Gabrovec

- *Medkrajevni avtobusni promet*. Moderator omizja in poročevalec na delavnici o javnem potniškem prometu, Laško, 18. 1.
- *Kratka zgodovina Triglavskega ledenika*. Predavanje za Geomorfološko društvo Slovenije, Ljubljana, 13. 2.
- *Different speeds of various erosion processes in a Submediterranean river basin (SW Slovenia)*. Predavanje na 31. mednarodnem geografskem kongresu, Tunis, Tunizija, 13. 8.
- *Changes in the modal split of Slovenian commuters since 1981*. Predavanje na 31. mednarodnem geografskem kongresu, Tunis, Tunizija, 14. 8.
- *Posebnosti načrtovanja prometa v manjših mestih – primeri tuje prakse*. Predavanje na delavnici Ministrstva za okolje in prostor, Ljubljana, 18. 9.
- *The history of Triglav glacier / Zgodovina Triglavskega ledenika*. Predavanje na 6. mednarodni konferenci in generalni skupščini zavarovanih območij v Alpah »Življenje v Alpah - novi izzivi«, Vrata, 8. 10.
- *Zakaj sploh javni potniški promet in standardi dostopnosti?* Prispevek na delavnici o projektu »Integrirani javni potniški promet« na Ministrstvu za promet, Ljubljana, 3. 12.

Primož Gašperič

- *Sonce v temi ali spoštovanje drugačnosti*. Zasnova in izvedba počitniške delavnice, namenjene seznanjanju najmlajših z geografskim raziskovalnim delom ter problematiko slepih in slabovidnih otrok, Ljubljana, 9.–22. 7.

Mauro Hrvatin

- *Triglavski ledenik*. Predavanje študentom Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru, Ljubljana, 9. 5.

Drago Kladnik

- *The Bay of Piran (Piranski zaliv). An example of political controversy in geographical names as an expression of cultural relations*. Predavanje na posvetovanju »Zemljepisna imena kot del kulturne dediščine« v organizaciji Nizozemsko-nemškega jezikovno-zemljepisnega oddelka Skupine izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena, Avstrijskega sveta za zemljepisna imena, Inštituta za urbane in regionalne raziskave ter Inštituta za leksikografijo avstrijskih narečij in imen Avstrijske akademije znanosti, Dunaj, Avstrija, 20. 5.
- *Imena krajev*. 8,5-minutni audio- in videoposnetek, pripravljen za TV tednik TV SLO junija 2007, večkrat prikazan v juniju, juliju in avgustu 2008 v jutranjem sklopu izobraževalnih vsebin na 3. programu TV SLO (urednica Ljerka Bizilj). V prispevku nastopa še mag. Silvo Torkar in dr. Marko Snoj z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.
- *Terasirana pokrajina Goriških brd*. Predstavitev knjige, Hiša kulture, Šmartno, 4. 6.
- *Prispevek Geografskega terminološkega slovarja k slovenskemu zemljepisnemu izrazju*. Predavanje na »Poletni terminološki šoli«, Ljubljana, 5. 9.
- *Jesenkov pomen za slovensko znanstveno geografijo*. Predavanje na posvetu o geografu, zgodovinarju in prevajalcu Janezu Jesenku, Slovenska matica, Ljubljana, 19. 11.

Blaž Komac

- *Anton Melik Geographical Institute: Departments of Physical Geography and Natural Disasters / Geografski inštitut Antona Melika: Oddelek za fizično geografijo in naravne nesreče*. Predavanje na Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje v okviru pristopanja k mednarodnemu sporazumu EUR-OPA, Ig, 22. 1.

- *Naravni procesi v svetih spisih*. Predavanje za Društvo svetega Jakoba, Kamnik, 25. 1.
- *Landslide hazards in the Goriška brda hills / Ogroženost zaradi zemeljskih plazov v Goriških brdih*. Predavanje na zaključni konferenci mednarodnega INTERREG IIIB projekta ALPTER »Living terraced landscapes: perspectives and strategies to revitalise the abandoned regions«, Ljubljana, 14. 2.
- *Modeliranje naravnih procesov na primeru zemeljskih plazov*. Predavanje pri predmetu »Geomorfologija« za študente prvega letnika na Oddeleku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 13. 3.
- *Geografske značilnosti naravnih nesreč*. Predavanje, Uprava za zaščito in reševanje, Center za izobraževanje, Ig, 19. 3.
- *Naravni procesi v svetih spisih*. Predavanje za župnijsko skupnost Trebnje, Trebnje, 11. 4.
- *Influence of spreading urbanization in flood areas on flood damage / Vpliv širjenja urbanizacije na poplavnih območjih na škodo zaradi poplav*. Predavanje na 14. konferenci podonavskih držav o hidroloških napovedih in hidroloških podlagah za upravljanje z vodami, Bled, 3. 6.
- *Response of soil erosion to land use change with particular reference to the last 200 years (Julian Alps, Western Slovenia) / Vpliv sprememb rabe tal na erozijo v zadnjih 200 letih (Julijske Alpe, zahodna Slovenija)*. Poster na 14. konferenci podonavskih držav o hidroloških napovedih in hidroloških podlagah za upravljanje z vodami, Bled, 2.–3. 6.
- *The Debris Flow in Log pod Mangartom, NW Slovenia*. Predavanje na 2. mednarodni konferenci o monitoringu, simulaciji, zaščiti in remediaciji gmotnih in drobirskih tokov, The New Forest, Združeno kraljestvo, 19. 6.
- *Deterministic and probability modelling of landslide hazard on national scale - the example of Slovenia*. Poster na regionalni konferenci Mednarodne geomorfološke zveze »Plazovi, poplave in globalne okoljske spremembe v gorskih pokrajinah«, Braşov, Romunija, 18. 9.
- *Erosion response to land use changes in the last 200 years (Julian Alps, Slovenia)*. Predavanje na regionalni konferenci Mednarodne geomorfološke zveze »Plazovi, poplave in globalne okoljske spremembe v gorskih pokrajinah«, Braşov, Romunija, 18. 9.
- *Naravne nesreče – družbeni problem? Vabljen predavanje na 1. triennialnem znanstvenem posvetu »Naravne nesreče v Sloveniji«, Ig, 11. 12.*

Janez Nared

- *DIAMONT WP 10 Common Results and Lessons Learned*. Innsbruck, Avstrija, 1. 2.
- *Heritage, Imagination and Economy: The Case of Idrija*. Predavanje na konferenci »Regije – deleme integracije in medsebojnega tekmovanja«, Praga, Češka, 28. 5.

Miha Pavšek

- *Poklic – geograf raziskovalec in značilnosti vremena v Sloveniji*. Predstavitev poklica, dela in inštituta 2.b razredu na Osnovni šoli Trzin, Trzin, 16. 1.
- *Anton Melik Geographical Institute: Departments of Physical Geography and Natural Disasters*. Predavanje na Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje v okviru pristopanja k mednarodnemu sporazumu EUR-OPA, Ig, 22. 1.
- *Nastanek in osnovne značilnosti snežnih plazov ter plazovita območja v Sloveniji*. Predavanje na »Dnevi varstva pred snežnimi plazovi« (Gorska reševalna zveza Slovenije), Koča na Grohatu, 19. 1.
- *Prerez in testiranje snežne odeje ter opredeljevanje sprejemljivega tveganja s pomočjo presejanega sistema*. Predavanje in praktično delo na »Dnevi varstva pred snežnimi plazovi« (Gorska reševalna zveza Slovenije), Koča na Grohatu, 19. 1.
- *Dnevi varstva pred snežnimi plazovi*. 24 ur, POP TV, Ljubljana, 20. 1.
- *Nastanek in osnovne značilnosti snežnih plazov ter plazovita območja v Sloveniji*. Predavanje na »Dnevi varstva pred snežnimi plazovi« (Gorska reševalna zveza Slovenije), Rudno polje/Pokljuka, 26. 1.
- *Prerez in testiranje snežne odeje ter opredeljevanje sprejemljivega tveganja s pomočjo presejanega sistema*. Predavanje in praktično delo na »Dnevi varstva pred snežnimi plazovi« (Gorska reševalna zveza Slovenije), Rudno polje/Pokljuka, 26. 1.
- *Dnevi varstva pred snežnimi plazovi*. Dnevnik, 1. program TV SLO, 26. 1.
- *Predor – rešitev za Vršič? 24ur.com (po STA)*, Ljubljana, 6. 2.
- *Varstvo pred snežnimi plazovi*. Gorske sledi, TV Pika, Ljubljana, 16. 2.
- *Planinstvo - zimski del*. Zimovanje študentov Fakultete za šport Univerze v Ljubljani, Koča pod Bogatinom, Komna, 16.–19. 3.
- *Sneg, dejavniki za nastanek in vrste snežnih plazov ter značilnosti plazovitih območij v Sloveniji*. Predavanje študentom Fakultete za šport Univerze v Ljubljani v okviru predmeta »Planinstvo – zimski del«, Koča pod Bogatinom, Komna, 17. 3.
- *Vreme v gorah*. Predavanje za udeležence planinskega krožka PD Onger, Trzin, 1. 4.
- *Beli zmaj ali fizikalni rebus – snežni plazovi v Sloveniji*. Kolokvij na Inštitutu Jožefa Stefana, Ljubljana, 9. 4.
- *Pogovor s strokovnjakom za snežne plazove o lavinski problematiki, trenutnih razmerah in predavanju na Inštitutu Jožef Stefan*. Sodelovanje v oddaji »Doživetja narave«, Radio Ognjišče, Ljubljana, 11. 4.
- *Glaciological researches of the Triglav and Skuta glacier*. Srečanje Delovne skupine za primerjalno raziskovanje gorskih območij (Arbeitsgemeinschaft für Vergleichende Hochgebirgsforschung, Nemčija), Bohinj, 23. 5.
- *Geomorfološke značilnosti Bohinjske doline (Ukanc–Stara Fužina–Vogar–Ribčev Laz)*. Ekскурzija udeležencev srečanja Delovne skupine za primerjalno raziskovanje gorskih območij (Arbeitsgemeinschaft für Vergleichende Hochgebirgsforschung, Nemčija), Bohinj, 24. 5.
- *Prispevek Geografskega terminološkega slovarja k slovenskemu zemljepisnemu izrazju*. Predavanje na »Poletni terminološki šoli«, Ljubljana, 5. 9.
- *Regular measurements on the Triglav glacier 1946–2008 / Redne meritve Triglavskega ledenika 1946–2008*. Objava plakata na 6. generalni skupščini zavarovanih območij v Alpah, Življenje v Alpah – novi izzivi, Bled, 9. 10.

- *Avalanche protection of the road over the Vrsic pass in NW Slovenia – learning from the past for the future.* Predavanje na mednarodni delavnici držav članic sporazuma EUR- OPA (Evropski in sredozemski sporazum o nesrečah velikega obsega) z naslovom »For a new natural risks' governance by public authorities«, *European Natural Disasters Training Center (AFEM)*, Generalni direktorat za naravne nesreče (Ankara), Carigrad, Turčija, 27. 10.
- *Aleš Horvat in njegov prispevek na področju varstva in zaščite pred naravnimi nesrečami.* Predavanje na 1. triennialnem znanstvenem posvetu Naravne nesreče v Sloveniji, Ig, 11. 12.

Drago Perko

- *Predstavitel Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU.* Predavanje študentom Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 2. 4.
- *Geografsko raziskovanje v Sloveniji.* Predavanje v okviru študijskega obiska slovensko-srbskega bilateralnega projekta v Zemljepisnem muzeju GIAM ZRC SAZU, Ljubljana, 15. 4.
- *Regionalizacija Slovenije.* Predavanje študentom Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, Ljubljana, 9. 5.
- *Predstavitel knjige Terasirana pokrajina Goriških brd.* Hiša kulture, Šmartno, 4. 6.
- *Predstavitel Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU.* Predavanje članom Geografskega inštituta Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 9. 9.
- *Bilateralno sodelovanje med Slovenijo in Srbijo na področju preučevanja manj razvitih območij.* Sodelovanje v oddaji TV Jagodina, Srbija, 10. 9.

Primož Pipan

- *Geography and history of Ljubljana / Geografske in zgodovinske značilnosti Ljubljane.* Predavanje na ekskurziji za Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana, 15. 4.
- *The Bay of Piran (Piranski zaliv): an example of political controversy in geographical names as an expression of cultural relations.* Predavanje na posvetovanju »Zemljepisna imena kot del kulturne dediščine« v organizaciji Nizozemsko-nemškega jezikovno-zemljepisnega oddelka Skupine strokovnjakov Združenih narodov za zemljepisna imena, Avstrijskega sveta za zemljepisna imena, Inštituta za urbane in regionalne raziskave ter Inštituta za leksikografijo avstrijskih narečij in imen Avstrijske akademije znanosti, Dunaj, Avstrija, 20. 5.
- *Geonames: Geographische Namen und deren Politische Bedeutung.* Radio ORF 1, oddaja Dimensionen Magazin – Die Welt der Wissenschaft, Dunaj, Avstrija, 23. 5.
- *Geography and history of Ljubljana / Geografske in zgodovinske značilnosti Ljubljane.* Predavanje na ekskurziji za Geografski inštitut Slovaške akademije znanosti, Ljubljana, 17. 6.
- *Geography and history of Ljubljana / Geografske in zgodovinske značilnosti Ljubljane.* Predavanje na ekskurziji za Geografsko Fakulteto Univerze v Beogradu, Ljubljana, 26. 8.
- *Ljubljanica, the river of the seven names / Ljubljanica, reka s sedmimi imeni.* Predavanje na ekskurziji za Geografsko Fakulteto Univerze v Beogradu, Ljubljana, 30. 8.
- *Geography and history of Ljubljana / Geografske in zgodovinske značilnosti Ljubljane.* Predavanje na ekskurziji za udeležence sestanka delovne skupine projekta caENTI (Coordinated Action of the European Network of Territorial Intelligence), Ljubljana, 4. 9.
- *Primerjava obnove po potresih v Furlaniji in Posočju 1976 z obnovo po potresu v Zgornjem Posočju 1998.* Predavanje na 1. triennialnem znanstvenem posvetu »Naravne nesreče v Sloveniji«, Ig, 11. 12.

Katarina Polajnar

- *Conservation education and environmental awareness / Izobraževanje o ohranjanju narave in okoljskem ozaveščanju.* Prispevek in poster na mednarodni okoljski konferenci »Premostitev prepada – odgovor na okoljske spremembe – od besed k dejanjem«, Portorož, 14.–16. 5.
- *Slovenia's Triglav glacier as an indicator of climate change.* Prispevek in poster na mednarodni konferenci »Globalne okoljske spremembe – izzivi za znanost in družbo v jugovzhodni Evropi«, Sofija, Bolgarija, 19.–21. 5.

Marjan Ravbar

- *Prostorno planiranje u funkciji društvenog razvoja – iluzije ili? / Prostorsko načrtovanje v vlogi družbenega razvoja – iluzije ali?* Predavanje v okviru študijskega obiska slovensko-srbskega bilateralnega projekta v Zemljepisnem muzeju GIAM ZRC SAZU, Ljubljana, 15. 4.
- *Pokrajine.* Sodelovanje v oddaji »Tarča«, TV Slovenija, 2. program, Ljubljana, 12. 3.
- *Referendum o pokrajinah.* Sodelovanje v oddaji »Bitka za pokrajine«, TV Slovenija, 1. program, Ljubljana, 19. 6.
- *Diskussionen zur europäischen Planungskultur. »Raumentwicklung in Mittel- und Südosteuropa auf der Basis gemeinsamer Planungskultur.«* Vabljen predavanje na srečanju ožje delovne skupine za Srednjo in Jugovzhodno Evropo »Možnosti usklajevanja prostorsko pomembnih projektov z vidika posameznih srednjeevropskih in jugovzhodnoevropskih držav«, Höhenried, Nemčija, 1.–2. 10.
- *Creativity and investments: regional geographical aspects of developmental potentials in Slovenia – a challenge to cross-border cooperation / Ustvarjalnost in naložbe: regionalno geografski pogled na razvojne možnosti v Sloveniji – izziv za čezmejno sodelovanje.* Vabljen predavanje na Prvi konferenci geografov Zgornjega Jadrana »Skupno upravljanje območja brez meja«, 27.–28. 11. Koper, 27.–28. 11.
- *Izzivi slovenskih mest v Evropi brez meja: ustvarjalnost - konkurenčnost - tolerantnost.* Predavanje na konferenci »Prostorska preobrazba Slovenije in sosedstva ob vstopu v EU –Priložnost za obmejna območja«, Koper, 30. 11.

Nika Razpotnik

- *Podeželje in kmetijska politika v Sloveniji*. Predavanje v okviru študijskega obiska slovensko-srbskega bilateralnega projekta v Zemljijsnem muzeju GIAM ZRC SAZU, Ljubljana, 15. 4.

Peter Repolusk

- *Nekatere geografske značilnosti Čada*. Predavanje enoti Slovenske vojske, napotene na mirovno operacijo v Čad, Vrhnika, 15. 1.

Aleš Smrekar

- *Zavest o rabi vode kot naravnega vira*. Predavanje dodiplomskim študentom 3. letnika usmeritve »Varstvo geografskega okolja« Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 2. 4.
- *Okoljsko poročilo za Načrt ureditve Kobilarne Lipica – 2. del*. Javna predstavitev projekta, Lipica, 11. 11.
- *Širitev igrišča za golf v Lipici*. Vabljeni uvodno predavanje pri okrogli mizi »Ohranitev kraške krajine – jutri bo to tudi tvoj problem!«, Sežana, 28. 11.

Mimi Urbanc

- *Koncept vrednot prostora v sistemu trajnostnega razvoja*. Predavanje na seminarju za učitelje »Vrednote prostora in trajnostni prostorski razvoj« v okviru Ministrstva za okolje in prostor ter Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, Portorož, 11. 4.
- *Od zavedanja do definiranja prostorskih vrednot*. Delavnica na seminarju za učitelje z naslovom »Vrednote prostora in trajnostni prostorski razvoj« v okviru Ministrstva za okolje in prostor ter Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, Portorož, 11. 4.
- *Sečoveljske soline*. Terensko delo na seminarju za učitelje z naslovom »Vrednote prostora in trajnostni prostorski razvoj« v okviru Ministrstva za okolje in prostor ter Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, Portorož, 11. 4.

Matija Zorn

- *Anton Melik Geographical Institute: Departments of Physical Geography and Natural Disasters / Geografski inštitut Antona Melika: Oddelka za fizično geografijo in naravne nesreče*. Predavanje na Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje v okviru pristopanja k mednarodnemu sporazumu EUR-OPA, Ig, 22. 1.
- *Podori na Dobraču: ob 660. obletnici beljaškega potresa*. Intervju v oddaji »Minute za šolstvo, izobraževanje, znanost« Radia Maribor, Maribor, 24. 1.
- *Naravni procesi v Svetih spisih*. Predavanje za Društvo svetega Jakoba, Kamnik, 25. 1.
- *Landslide hazards in the Goriška brda hills / Ogroženost zaradi zemeljskih plazov v Goriških brdih*. Predavanje na zaključni konferenci mednarodnega INTERREG IIIB projekta ALPTER Living terraced landscapes: perspectives and strategies to revitalise the abandoned regions, Ljubljana, 14. 2.
- *Preučevanje erozijskih procesov*. Predavanje pri predmetu »Geomorfologija« za študente prvega letnika na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 20. 3.
- *Razvodje*. Poster na razstavi »Odkrivanje skrivnosti Kobariške« Inštituta za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU, Ljubljana, 2. 4.
- *Meritve erozijskih procesov v porečju Dragonje*. Vodenje terenskih vaj pri predmetu »Fizična geografija Sredozemlja« za študente četrtega letnika na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, Marezige, 3. 4.
- *Measurements of interrill soil erosion under different land use in slovene Istria*. Poster na letnem kongresu Evropske zveze geoznanosti, Dunaj, Avstrija, 13.–18. 4.
- *Measurements and modelling of rainfall interception and soil erosion processes on the Dragonja experimental river basin*. Predavanje na Konferenci o opazovanju voda in informacijskih sistemih za podporo odločanju, Ohrid, Makedonija, 27.–31. 5.
- *Influence of spreading urbanization in flood areas on flood damage/ Vpliv širjenja urbanizacije na poplavnih območjih na škodo zaradi poplav*. Predavanje na 14. konferenci podonavskih držav o hidroloških napovedih in hidroloških podlagah za upravljanje z vodami, Bled, 3. 6.
- *Response of soil erosion to land use change with particular reference to the last 200 years (Julian Alps, Western Slovenia) / Vpliv sprememb rabe tal na erozijo vzdolž 200 letih (Julijske Alpe, zahodna Slovenija)*. Poster na 14. konferenci podonavskih držav o hidroloških napovedih in hidroloških podlagah za upravljanje z vodami, Bled, 2.–3. 6.
- *Interrill soil erosion on flysch soil under different land use in Slovene Istria / Površinsko spiranje flišne prsti na različnih rabah tal v slovenski Istri*. Poster na 14. konferenci podonavskih držav o hidroloških napovedih in hidroloških podlagah za upravljanje z vodami, Bled, 2.–3. 6.
- *Predstavitev knjige Terasirana pokrajina Goriških brd*. Hiša kulture, Šmartno, 4. 6.
- *The Debris Flow in Log pod Mangartom, NW Slovenia*. Predavanje na 2. mednarodni konferenci o monitoringu, simulaciji, zaščiti in remediaciji gmotnih in drobirskih tokov, The New Forest, Združeno kraljestvo, 19. 6.
- *Different speeds of various erosion processes in a Submediterranean river basin (SW Slovenia)*. Predavanje na 31. mednarodnem geografskem kongresu, Tunis, Tunizija, 14. 8.
- *Triglavski ledenik: ob rednem merjenju 2008*. Intervju v oddaji »Doživetja narave« Radia Ognjišče, Ljubljana, 29. 8.
- *Deterministic and probability modelling of landslide hazard on national scale – the example of Slovenia*. Poster na regionalni konferenci Mednarodne geomorfološke zveze »Plazovi, poplave in globalne okoljske spremembe v gorskih pokrajinah«, Braşov, Romunija, 18. 9.
- *Erosion response to land use changes in the last 200 years (Julian Alps, Slovenia)*. Predavanje na regionalni konferenci Mednarodne geomorfološke zveze »Plazovi, poplave in globalne okoljske spremembe v gorskih pokrajinah«, Braşov, Romunija, 18. 9.

- *Measurements of different erosion processes in a coastal submediterranean catchment (SW Slovenia)*. Poster na regionalni konferenci Mednarodne geomorfološke zveze »Plazovi, poplave in globalne okoljske spremembe v gorskih pokrajinah«, Braşov, Romunija, 19. 9.
- *Erosion response to land use changes in the last 200 years (Julian Alps, Slovenia)*. Predavanje na mednarodni poletni šoli »Naravne nesreče in trajnostni razvoj v gorskih pokrajinah«, Pătârlagele, Romunija, 24. 9.
- *Deterministic and probability modelling of landslide hazard on national scale – the example of Slovenia*. Poster na mednarodni poletni šoli »Naravne nesreče in trajnostni razvoj v gorskih pokrajinah«, Pătârlagele, Romunija, 24. 9.
- *Measurements of different erosion processes in a coastal submediterranean catchment (SW Slovenia)*. Poster na mednarodni poletni šoli »Naravne nesreče in trajnostni razvoj v gorskih pokrajinah«, Pătârlagele, Romunija, 24. 9.
- *9. bienalni simpozij Geografski informacijski sistemi v Sloveniji 2007–2008*. Vodenje simpozija, Ljubljana, 30. 9.
- *1. trienalni znanstveni posvet Naravne nesreče v Sloveniji*. Vodenje posvetovanja, lg, 11. 12.
- *Naravne nesreče – družbeni problem?* Vabljeni predavanje na 1. trienalnem znanstvenem posvetu »Naravne nesreče v Sloveniji«, lg, 11. 12.
- *Ali se zavedamo hitrosti erozijskih procesov?* Predavanje na 1. trienalnem znanstvenem posvetu »Naravne nesreče v Sloveniji«, lg, 11. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

David Bole

- Pokrajina Lombardija, Milano, Italija, 10. 4.: sestanek možnih partnerjev za prijavo projekta *CAPACities* v programu Območje Alp 2007–2013.
- Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 8.–11. 9.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta v Beogradu in osrednji Srbiji.
- Pokrajina Lombardija, Milano, Italija, 30. 9.: začetni sestanek partnerjev projekta *CAPACities* v programu Območje Alp 2007–2013.

Bojan Erhartič

- Inštitut za geografijo Univerze v Innsbrucku, Innsbruck, Avstrija, 1. 2.: zaključna konferenca projekta *DIAMONT*.
- Inštitut za geografijo Fakultete za geoznanosti in okolje Univerze v Lozani, Lozana, Švica, 17.–20. 6.: udeležba na delavnici Mapping Geo-heritage.
- Geografska fakulteta Univerze v Beogradu, Beograd, Srbija, 1.–6. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta s terenskim delom v izbranih gorskih pokrajinah (Durmitor).
- Oddelek za raziskovanje snežnih plazov (ÇAGEM) Generalnega direktorata za naravne nesreče (AFET), Ankara, Turčija, 15.–26. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-turškega bilateralnega projekta s terenskim delom na izbranih plazovitih območjih Črnomskega gorovja.
- Avtonomna pokrajina Furlanija-Juljska krajina, Osrednja direkcija za kmetijske, naravne in gozdne vire, Videm, Nevejsko sedlo, Italija, 22. 12.: študijski obisk v okviru slovensko-turškega bilateralnega sodelovanja na sedežu Lavinske službe Furlanije-Juljske krajine v Vidmu in ogled strelnih naprav za umetno proženje snežnih plazov »Gazex« na smučišču Sella Nevea.

Primož Gašperič

- Oddelek za raziskovanje snežnih plazov (ÇAGEM) Generalnega direktorata za naravne nesreče (AFET), Ankara, Turčija, 15.–26. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-turškega bilateralnega projekta s terenskim delom na izbranih plazovitih območjih Črnomskega gorovja.

Drago Kladnik

- Avstrijska akademija znanosti, Dunaj, Avstrija, 19.–21. 5.: udeležba na posvetovanju »Zemljepisna imena kot del kulturne dediščine« v organizaciji Nizozemsko-nemškega jezikovno-zemljepisnega oddelka Skupine strokovnjakov Združenih narodov za zemljepisna imena, Avstrijskega sveta za zemljepisna imena, Inštituta za urbane in regionalne raziskave ter Inštituta za leksikografijo avstrijskih narečij in imen Avstrijske akademije znanosti.

Janez Nared

- AIAT, Podjetje za turistične informacije in sprejem, Aosta, Italija, 15.–16. 1.: delovni sestanek s prijavitelji projekta *AlpAccueil*.
- Inštitut za geografijo Univerze v Innsbrucku, Innsbruck, Avstrija, 31. 1.–2. 2.: zaključna konferenca projekta *DIAMONT*.
- Inštitut za geografijo Univerze v Innsbrucku, Innsbruck, Avstrija, 31. 1.–1. 2.: delovni sestanek s prijavitelji projekta *AAP*.
- Oddelek za skupno pokrajinsko planiranje Berlin-Brandenburg, Potsdam, Nemčija, 7.–8. 2.: delovni sestanek s prijavitelji projekta *Catch_MR*.
- IREALP, Inštitut za raziskovanje ekologije in uporabne ekonomije na alpskih območjih, Milano, Italija, 5. 3.: delovni sestanek s prijavitelji projekta *ClimAlpTour*.
- Ministrstvo za okolje, prostor in morje, Rim, Italija, 10. 4.: delovni sestanek s prijavitelji projekta *ClimAlpTour*.
- Ekonomska univerza v Pragi, Praga, Češka, 27.–29. 5.: sestanek nacionalnih predstavnikov The Regional Studies Association.
- Oddelek za urbani razvoj Mesta Oslo, Oslo, Norveška, 12.–13. 6.: delovni sestanek s prijavitelji projekta *Catch_MR*.
- Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 8. 9.–11. 9.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta v Beogradu in osrednji Srbiji.

- Pokrajina Lombardija, Oddelek za prostor in urbanizem, Milano, Italija, 29. 9.: kick-off srečanje projekta *CAPACities*.
- Evropska akademija v Bolzanu, Bolzano, Italija, 9., 10.: kick-off srečanje projekta *ClimAlpTour*.
- Pokrajina Lombardija, Oddelek za prostor in urbanizem, Milano, Italija, 27. 11.: delovni sestanek z vodilnim partnerjem projekta *CAPACities*.
- Pokrajina Lombardija, Oddelek za prostor in urbanizem, Milano, Italija, 27. 11.: delovni sestanek partnerjev projekta *ClimAlpTour*.
- IREALP, Inštitut za raziskovanje ekologije in uporabne ekonomije na alpskih območjih, Milano, Italija, 28. 11.: delovni sestanek partnerjev projekta *ClimAlpTour*.
- Združenje lokalnih skupnosti regije Göteborg, Göteborg, Švedska, 3.–5. 12.: delovni sestanek s prijavitelji projekta *Catch_MR*.

Polona Pagon

- Evropska akademija v Bolzanu, Bolzano, Italija, 9., 10.: kick-off srečanje projekta *ClimAlpTour*.

Miha Pavšek

- Inštitut za daljinsko zaznavanje in fotogrametrijo Tehnične univerze v Gradcu, Ture, Avstrija, 18.–19. 8.: obisk meritev na kamnitem ledeniku Doesengletscher nad Malnitzem (Vzhodne Ture).
- Štajerska izpostava urada za meteorologijo in geodinamiko (lavinska služba), Gradec, Avstrija, 9. 10.: delavnica za prijavo projekta *NOPAWA*.
- Oddelek za raziskovanje snežnih plazov (ÇAGEM) Generalnega direktorata za naravne nesreče (AFET), Ankara, Turčija, 15.–26. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-turškega bilateralnega projekta s terenskim delom na izbranih plazovitih območjih Črnomoškega gorovja.
- Avtonomna pokrajina Furlanija-Juljska krajina, Osrednja direkcija za kmetijske, naravne in gozdne vire, Videm, Nevejsko sedlo, Italija, 22. 12.: študijski obisk v okviru slovensko-turškega bilateralnega sodelovanja na sedežu Lavinske službe Furlanije-Juljske krajine v Vidmu in ogled strelnih naprav za umetno proženje snežnih plazov »Gazex« na smučišču Sella Nevea.

Drago Perko

- Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 8.–11. 9.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta v Beogradu in osrednji Srbiji.

Primož Pipan

- McKenzie-Mohr in družbeniki, Townsville, Avstralija, 9. 1.: udeležba na delavnici »Uvod v socialni marketing na podlagi skupnosti«.
- McKenzie-Mohr in družbeniki, Townsville, Avstralija, 10.–11. 1.: udeležba na delavnici »Socialni marketing na podlagi skupnosti« - nadaljevalni tečaj.
- Prof. dr. Sam Ham, Center za mednarodno izpopolnjevanje Oddelka za ohranjanje socialnih znanosti Univerze v Idahu, ZDA, Townsville, Avstralija, 14.–15. 1.: udeležba na delavnici »Tematska interpretacija v turizmu«.
- Prof. dr. Sam Ham, Center za mednarodno izpopolnjevanje Oddelka za ohranjanje socialnih znanosti Univerze v Idahu, ZDA, Townsville, Avstralija, 16.–17. 1.: udeležba na delavnici »Tematska interpretacija v sonaravnem razvoju«.
- Inštitut za geografijo Univerze v Innsbrucku, Innsbruck, Avstrija, 31. 1.–2. 2.: zaključna konferenca projekta *DIAMONT*.
- Avstrijska akademija znanosti, Dunaj, Avstrija, 19.–21. 5.: udeležba na posvetovanju »Zemljepisna imena kot del kulturne dediščine« v organizaciji Nizozemsko-nemškega jezikovno-zemljepisnega oddelka Skupine strokovnjakov Združenih narodov za zemljepisna imena, Avstrijskega sveta za zemljepisna imena, Inštituta za urbane in regionalne raziskave ter Inštituta za leksikografijo avstrijskih narečij in imen Avstrijske akademije znanosti.
- IDRC, Mednarodna konferenca o naravnih nesrečah, Davos, Švica, 28. 8.: udeležba na sekciji »Celovito upravljanje ogroženih območij«.
- Hrvaški geodetski inštitut državne geodetske uprave, Zagreb, Hrvaška, 19.–21. 11.: udeležba na 19. zasedanju vzhodnosrednjeevropskega in jugovzhodnoevropskega jezikovno-zemljepisnega oddelka pri UNGEGN (United nations group of experts on geographical names).
- Avtonomna pokrajina Furlanija-Juljska krajina, Osrednja direkcija za kmetijske, naravne in gozdne vire, Videm, Nevejsko sedlo, Italija, 22. 12.: študijski obisk v okviru slovensko-turškega bilateralnega sodelovanja na sedežu Lavinske službe Furlanije-Juljske krajine v Vidmu in ogled strelnih naprav za umetno proženje snežnih plazov »Gazex« na smučišču Sella Nevea.

Katarina Polajnar

- Inštitut za geografijo Univerze v Innsbrucku, Innsbruck, Avstrija, 31. 1.–2. 2.: zaključna konferenca projekta *DIAMONT*.
- Evropska akademija v Bolzanu, Bolzano, Italija, 9.–10. 10.: kick-off srečanje projekta *ClimAlpTour*.
- Geografska fakulteta Univerze v Beogradu, Beograd, Srbija, 1.–6. 10.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta s terenskim delom v izbranih gorskih pokrajinah (Durmitor).

Marjan Ravbar

- Akademija za regionalno in prostorsko planiranje, Hannover, Nemčija, 1.–2. 10.: sestanek ožje delovne skupine za prostorsko planiranje za srednjo in jugovzhodno Evropo.
- Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 8.–11. 9.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta v Beogradu in osrednji Srbiji.

Nika Razpotnik

- Pokrajina Lombardija, Milano, Italija, 10. 4.: sestanek možnih partnerjev za prijavo projekta CAPACities v programu Območje Alp 2007–2013.
- Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 8.–11. 9.: študijski obisk v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta v Beogradu in osrednji Srbiji.
- Pokrajina Lombardija, Milano, Italija, 30. 9.: začetni sestanek partnerjev projekta CAPACities v programu Območje Alp 2007–2013.

Matija Zorn

- Fakulteta za gozdarstvo Transilvanske univerze, Braşov, Romunija, 18. 9.: sestanek Karpatsko-balkanske geomorfološke komisije in Karpatsko-balkansko-dinarske delovne skupine Mednarodne geomorfološke zveze.
- Raziskovalna postaja za preučevanje naravnih nesreč Oddelka za geografijo Univerze v Bukarešti, Pătârlagele, Romunija, 20.–25. 9.: udeležba na mednarodni poletni šoli Naravne nesreče in trajnostni razvoj v gorskih pokrajinah.
- Avtonomna pokrajina Furlanija-Juljska krajina, Osrednja direkcija za kmetijske, naravne in gozdne vire, Videm, Nevejsko sedlo, Italija, 22. 12.: študijski obisk v okviru slovensko-turškega bilateralnega sodelovanja na sedežu Lavinske službe Furlanije-Juljske krajine v Vidmu in ogled strelnih naprav za umetno proženje snežnih plazov »Gazex« na smučišču Sella Nevea.

PEDAGOŠKO DELO

Jerneja Fridl

- *Metodologija geografskega raziskovanja*. Vaje v zimskem semestru za 2., 3. in 4. letnik v okviru izbirnega predmeta na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem.

Blaž Komac

- *Geografija naravnih nesreč*. Predavanja in terenske vaje za 2., 3. in 4. letnik v zimskem semestru izbirnega predmeta na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem.

Miha Pavšek

- *Geografija naravnih nesreč*. Predavanja in terenske vaje za 2., 3. in 4. letnik v zimskem semestru izbirnega predmeta na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem.
- *Ocena ogroženosti zaradi naravnih nesreč*. Predavanja in terenske vaje v okviru uvajalnega in temeljnega usposabljanja poveljnikov in štabov civilne zaščite v Izobraževalnem centru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig.

Marjan Ravbar

- *Celostni razvoj podeželja*. Predavanja za 2. letnik Višje kmetijske šole Grm, Novo mesto.
- *Regionalna planiranje*. Predavanja za 3. letnik v zimskem semestru na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem.

MENTORSTVO

Drago Kladnik je somentor doktorandu Primožu Pipanu.

Blaž Komac je mentor doktorandu Mihi Pavšku.

Drago Perko je mentor magistrandu Roku Cigliču ter doktorandom Mateji Breg Valjavec, mag. Jerneji Fridl, Mauru Hrvatino in Primožu Gašperiču.

Marjan Ravbar je mentor magistrandki Niki Razpotnik in doktorandu Petru Repolusku, bil pa je tudi mentor doktorandu Davidu Boletu.

Irena Rejec Brancelj je mentorica doktorandu Bojanu Erhartiču.

Aleš Smrekar je mentor magistrandki Katarini Polajnar.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografije je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://giam.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The Geographical Institute was founded in 1946 by the Slovenian Academy of Sciences and Arts. In 1976 it was named after Slovenia's greatest geographer, academy member Anton Melik (1890–1966), who served as the institute's first director. Since 1981, the institute has been one of the members of the Scientific Research Center of the Slovenian Academy of Sciences and Arts. In 2002 the Institute for Geography (established in 1962) and the Geographical Museum of Slovenia (established in 1946) were joined to the institute.

From the very beginning, the institute's main task has been to conduct basic and applied geographical research on Slovenia and its landscapes and to prepare basic geographical texts on Slovenia as a country and as a part of the world. Since Slovenia gained independence, in cooperation with other Slovenian geographers the institute's staff has prepared a large variety of basic geographical works on Slovenia as an independent country. These include national, world, school, and census atlases, a dictionary of geographical terminology, a lexicon of Slovenian place names, and a regional and general monograph. The institute participates in numerous projects in Slovenia and abroad, organizes academic conferences, trains junior researchers, and participates in professional exchanges. In the past ten years, the institute's research team has published over 3,000 bibliographic units and made over 500 presentations at conferences in Slovenia and abroad.

The institute has nine organizational units: the Department of Physical Geography, the Department of Social Geography, the Department of Regional Geography, the Department of Natural Disasters, the Department of Environmental Protection, the Department of Geographic Information Systems, the Department of Thematic Cartography, the Geographical Museum, and the Geographical Library. The institute also houses cartographic and geographical collections, and is the headquarters of the Commission for the Standardization of Geographical Names of the Government of the Republic of Slovenia (*Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije*).

The institute issues five scholarly publications. *Geografija Slovenije* (Geography of Slovenia) and *Georitem* (Georhythm) are series of volumes in Slovenian that appear several times a year. *Acta geographica Slovenica/Geografski zbornik* is a journal published twice a year in English and Slovenian. The articles can be downloaded in Slovenian or English from the institute's homepage (<http://ags.zrc-sazu.si>). Volumes in the series *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* (Geographic Information Systems in Slovenia) are published in even years, and volumes in the series *Regionalni razvoj* (Regional Development) in odd years. The monographs are published in Slovenian with English summaries.

Altogether in 2008, 26 institute researchers published 9 monographs and over 150 papers, gave almost 130 lectures and reports, and made over 50 research trips abroad.

- 1 Tadej Slabe ●
- 2 Franci Gabrovšek
- 3 Janez Mulec
- 4 Matija Perne
- 5 Martin Knez
- 6 Franjo Drole
- 7 Leon Drame
- 8 Jurij Hajna
- 9 Bojan Otoničar

- 10 Metka Petrič ●
- 11 Nadja Zupan Hajna
- 12 Tanja Pipan
- 13 Sonja Stamenković
- 14 Janja Kogovšek
- 15 Mitja Prelovšek,
- 16 Andrej Kranjc

- 17 Mateja Zadel ●
- 18 Slavuljka Šušak
- 19 Nataša Ravbar
- 20 Maja Kranjc
- 21 Stanka Šebela

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Ivan Gams, akad. dr. Mario Pleničar, dr. Franci Gabrovšek, dr. Metka Petrič, dr. Tadej Slabe, dr. Stanka Šebela (predsednica), dr. Nadja Zupan Hajna (od 1.10.).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Tadej Slabe, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetniki: akad. red. prof. dr. Andrej Kranjc, doc. dr. Martin Knez, doc. dr. Andrej Mihevc, izr. prof. dr. Stanka Šebela.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Franci Gabrovšek, doc. dr. Metka Petrič, doc. dr. Tanja Pipan, doc. dr. Nadja Zupan Hajna.

Znanstvena sodelavca: dr. Janez Mulec, dr. Nataša Ravbar.

Asistent z doktoratom: dr. Bojan Otoničar.

Asistenti: Matija Perne (od 1.11.), Mitja Prelovšek, Janez Turk.

Samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki: mag. Janja Kogovšek.

Samostojna strokovna delavka: Maja Kranjc.

Samostojni tehniki: Leon Drame, Franjo Drole, Jurij Hajna, Mateja Zadel.

Tajnica: Sonja Stamenković.

Snažilka: Slavuljka Šušak.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Raziskovanje krasa

Vodja raziskovalnega programa: T. Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, S. Šebela, J. Turk, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, M. Kranjc, S. Stamenković, M. Zadel.

Usmeritev je sledila razvoju najbolj pomembnih področij krasoslovja, načinov in vsebine proučevanja, ki tvorijo celostno vedo. Izsledki so temelj za načrtovanje življenja v svojevrstni in ranljivi kraški pokrajini in znanju, ki ga podajamo v naši podiplomski šoli Krasoslovje in slovenskih programih geografije. Razvoj vede je seveda tvoren le v mednarodnih razmerah. Inštitut sodeluje s krasoslovci s celega sveta in je eno izmed najbolj pomembnih raziskovalnih in študijskih mednarodnih krasoslovnih središč.

Raziskovanje geoloških strukturnih elementov je bilo usmerjeno na kraške terene v Krnskem pogorju (Pološka jama) in v severno obrobje Gorjancev (Kostanjeviška jama). V povezavi z aktivno tektoniko in potresi sta bila v obe jami nameščena dva tenziometra TM 71 za merjenje mikro-premikov. Poleg dveh inštrumentov, ki v Postojnski jami beležita premike ob dinarski prelomni coni že od leta 2004, so se raziskave razširile še na opazovanje prečno-dinarske razpoklinske cone v Kostanjeviški jami in na premaknjeno leziko v Pološki jami. Z razumevanjem dinamike aktivnih premikov ob geoloških strukturah se želi bolje razumeti vpliv aktivnih struktur na zakrasevanje.

Proučevala sta se skalni relief kraškega površja in škrapelj kot sled njihovega oblikovanja in razvoja. Izsledki razkrivajo razvoj sprva podtalnih škrapelj na Gobji in Kačji gori v Yunnanu in gorskih škrapelj v severnem delu te kitajske province, v jugovzhodnem delu Tibeta, kjer je na razmeroma visokih nadmorskih višinah, med 4000 in 5000 metri, a manjši geografski širini, v oblikah površja in njegovem skalnem reliefu moč jasno razbrati sledi snega in dežja, ki se izmenjujeta kot odločilna dejavnika razvoja. Na omenjenih lokacijah je bilo vzetih več vzorcev kamnine za nadaljnje podrobne petrološke, stratigrafske, mikrotektonske ter kalcimetrične raziskave. Sledilo se je delom na dolenski avtocesti in se dopolnjevalo znanje o podtalnem oblikovanju kraškega površja, podtalnih škrapelj in kamnitih gozdov.

Z laboratorijskimi mavčnimi modeli se je nadaljevalo proučevanje razvoja jam, zlasti ponornih, kjer je dotok vode v kraški masiv večji kot jo lahko prevajajo jame. Strnjeni so bili izsledki o značilni prevotljenosti breče na flišu, ki obdaja strmi zahodni rob Nanosa. Spoznanja, pridobljena pri proučevanju jam brez stropa, so bila strnjena v model, ki povzema temeljne značilnosti njihovega oblikovanja in razvoja. Z mavčnimi modeli so se pričele tudi raziskave medplastnega zakrasevanja. V ta namen je bilo pripravljenih več, po trdoti in granulaciji različnih mavčnih blokov in se je med slednjimi ugotavljala različna stopnja korozije in erozije.

Še naprej se je nadaljevalo razvijanje modelov zgodnje speleogeneze. Z njimi so bili odkriti novi možni scenariji hipogene speleogeneze, raziskoval se je vpliv napetosti v kamninah na razvoj mreže kraških kanalov.

Nadaljevale so se dolgoročne raziskave pretakanja vode in prenosa snovi skozi vadozno cono v Postojnski jami, ki obsegajo zvezne meritve padavin ter pretoka, temperature in specifične električne prevodnosti treh izbranih curkov v vadozni coni in vzorčenje vode v okviru sledilnega poskusa. Zbrani podatki so se primerjali z značilnostmi kraških izvirov, v katerih so se tudi merili zgoraj omenjeni parametri. Tako se je spremljanjem parametrov učinkovite infiltracije s površine (vhodna funkcija), curkov z različnimi hidrološkimi značilnostmi v jami (tok v vadozni coni) in iztekanja na kraškem izviro (izhodna funkcija) ter njihovo primerjavo sklepalo na vpliv in pomen dogajanja v vadozni coni na pretakanje v kraškem vodonosnem sistemu in na odzivanje kraških izvirov.

Nadaljevale so se hidrološke raziskave v jamah porečij Ljubljani in podzemnega toka reke Reke. Analize nivojskih in temperaturnih hidrogramov nudijo nova dognanja o pretakanju podzemne Ljubljani med Planinskim poljem in Vrhniko.

Sodelovalo se je pri obdelavi in interpretaciji meritev CO₂ in drugih klimatskih parametrov v jami Bijambare, BIH.

Jamski sedimenti imajo pomembno vlogo pri razkrivanju geološke zgodovine in procesov v jamah ter na kraškem površju. Jamske zapolnitve, glede na svojo sestavo, lego in fosilne ostanke, lahko ponudijo veliko število uporabnih informacij o geološkem razvoju površja (vključno razvoj tektonskih enot), morfologiji (geomorfološki razvoj različnih enot) in samih jam, kot so značilnosti in okolje usedanja ali odlaganja, starosti, paleoklimatskih in paleogeografskih razmer v času njihove sedimentacije. Sedimenti iz izbranih profilov v jamah (Divaška jama, Postojnska jama, Račiška pečina) in opuščene kamnoloma sige pri Gorjanskem na Krasu so se preučevali z različnimi geološkimi in geomorfološkimi metodami. Uporaba različnih datacijskih metod (paleomagnetna metoda, numerične metode (na primer U/Th metoda), biostratigrafija in stratigrafija) je omogočila natančnejše datacije procesov na krasu. Mineraloške raziskave pa so osvetlile izvor in okolje nastanka ter odlaganja sedimentov v jamah.

Preučeval se je odnos človeka do kraške pokrajine na primeru suhih zidov in uporabe kraškega podzemlja v vojaške in religiozne namene. V zvezi s kraško terminologijo in njeno zgodovino so se sodelavci posvečali terminom, ki izvirajo z Dinarskega krasa, še posebej terminu vrtača (dolina), pa tudi zgodovini jamskega turizma in raziskovanja krasa. Pri varstvu krasa je bilo poudarjeno delo v zvezi s Škocjanskimi jamami.

Izsledki raziskovanja površinskih kraških pojavov kot smernice za načrtovanje posegov v kraško pokrajino

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: S. Šebela.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, B. Otoničar, T. Pipan, T. Slabe, N. Zupan Hajna.

Na izbranih kraških predelih (Dolenjska, Vipavska - pod Nanosom, na Notranjskem in Primorskem krasu) so potekale raziskave površinskih kraških pojavov (vrtač, udornic, škrapelj, žlebičev, š kavnic, kamnitih gozdov, kraških polj, uval, brezstropnih jam, idr.). Pri tem so bile opravljene dokumentacija, geološke analize (sedimentološke, stratigrafske, strukturno-tektonske, datacije sedimentov) in geomorfološke analize (nastanek in oblikovanje določenega površinskega kraškega pojava, geomorfološko kartiranje terena, razvoj reliefa). Na območju pokritega krasa Dolenjske so se proučevale male in srednje velike površinske kraške geomorfne oblike ter kamnine, v katerih so razvite. Raziskovalce sta zanimala vpliv litologije (apnenec/dolomit) in stopnja pokritosti krasa na oblikovanje škrapelj. V ta namen je bilo za analize pobranih več vzorcev karbonatnih kamnin in glinastega pokrova. Ponekod vsebujejo sedimenti, ki pokrivajo mezozojske karbonate, precej karbonatne komponente in so srednje miocenske starosti, v njih pa so pogosti morski fosili (školjke, polži, zobje morskih psov). Lokalno so bila predvsem v dolomitnih kamninah odkrita relativno obsežna škrapljišča, razgiban relief podtalnih škrapelj (kamniti gozdovi) pa lahko doseže do okoli 5 m.

Pri gradnji hitre ceste pod Nanosom so potekale raziskave površinskih kraških pojavov v pobočni breči ter v kontaktu s flišnimi kamninami. Raziskoval se je tudi razvoj dežnih žlebičev, pri čemer je bil razvit model toka in raztapljanja tankega vodnega sloja na nagnjeni kamniti ploskvi. Teoretično je bil obravnavan problem denudacijske stopnje na krasu, opozorjeno je bilo na probleme različnih pristopov k merjenju kraške denudacije. Izsledki raziskovanja površinskih kraških pojavov so bili uspešno vključeni v študije o posegih v kraško pokrajino (npr. gradnja avtocest, železnic, komunalnih odpadkov, predvidena gradnja novih turističnih poti, golf igrišč, pri pripravi naravovarstvenih pogojev pri koncesijski pogodbi za rabo jamskih sistemov, pri onesnaževanju krasa z izcednimi vodami, pri obratovanju vojaških poligonov).

Zastavljeni cilji projekta so bili v celoti realizirani, v nekaterih primerih (npr. golf igrišče v Lipici ter priprava naravovarstvenih pogojev pri koncesijski pogodbi za rabo Postojnskega in Predjamskega jamskega sistema) pa so se raziskave površinskih kraških pojavov navezale tudi na kraško podzemlje, tako da je bil projekt razširjen tudi na nekatere kraške jame. Kras je namreč 3D sistem, kjer se površje močno navezuje na podzemlje.

Informacijsko-tehnološka mreža za integriranje dolgoročnih ekoloških, biodiverzitetnih in socio-ekonomskih raziskav na krasu: LTER-Slovenija

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: T. Pipan.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, A. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, M. Petrič, M. Prelovšek, T. Slabe.

LTER (Long-Term Ecological Research) je mreža znanstvenikov, vključenih v dolgoročne ekološke in socioekonomske raziskave na določenih območjih. Tehnološka mreža za integriranje ekoloških, biodiverzitetnih ter socioekonomskih podatkov deluje pod okriljem mreže LTER-Slovenija. Predlagani projekt naslavlja potrebo po povečani zaščiti podzemeljske biodiverzite in kraških ekosistemov s socio-ekonomskega vidika. V okviru temeljnega projekta se nadgrajujejo predhodne raziskave, vzpostavlja se elektronska meta baza podatkov ter pripravljata grafično modeliranje podatkov. Z namenom, da bodo biodiverzitetni podatki elektronsko dostopni širši javnosti, se je pričel pregled relevantne literature o biodiverziteti krasa, predvsem pa pregled že obstoječih podatkov o biodiverziteti izbranega študijskega mesta – to je Postojnsko-Planinski jamski sistem ter pregled literature o ekoloških in socio-ekonomskih raziskavah študijskega mesta. Namen projekta je izdelava smernic za oceno vzorcev razširjenosti ter izdelava smernic za upravljanje s kraškimi habitati na podlagi analize Postojnsko-Planinskega jamskega sistema. Pripravljala se je tudi posodobljena spletna stran mreže LTER-Slovenija.

Žvepleni izviri v Sloveniji s krasoslovnega vidika in njihova mikrobiota

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: A. Kranjc.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Mulec, T. Pipan, M. Prelovšek, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna, M. Zadel.

Na podlagi podatkov v literaturi in terenskih raziskav je bilo v letu 2008 identificiranih 14 zanimivih naravnih mineralnih izvirov, od tega pet žvepljenih (Smrdljiva voda v Hajnskem, žvepleni izvir v Podvolovljeku, izvir v Termah Topolšica, Žveplenica v Trebuši, vrtina ob Sovri). Opravljene so bile fizikalno-kemijske meritve na teh izvirih ter vzorčevanje za identifikacijo organizmov s pomočjo PCR (16S in 18S rDNA). Identificiranih je bilo 245 osebkov nevretenčarjev. V prvem letu projekta je bilo največ pozornosti namenjene Žveplenici v Trebuši, ki leži med regionalno pomembnima prelomoma, Idrijskim in Predjamskim.

Spremenljivost pretakanja voda in prenosa snovi v krasu ob različnih hidroloških pogojih – primeri z Dinarskega krasa

Nosilec podoktorskega raziskovalnega projekta: N. Ravbar.

V prvem letu trajanja projekta je bila zbrana in pregledana že obstoječa literatura, urejeni so bili obstoječi podatki o že opravljenih hidrogeoloških raziskavah obravnavanega območja. Z merilnimi napravami so bili opremljeni kraški izviri na Planinskem polju ter ponikalnice v njihovem zaledju. Izvedena je bila prva faza sledilnega poizkusa ob nizkem vodostaju. V dve injicirni točki sta bili injicirani dve različni umetni sledili. V ponor Pivke v Postojnski jami je bil injiciran sulfordamin G, v ponor Cerkniščice v Veliko Karlovico pa uranin. Na obravnavanih izviri ter v podzemskih vodotokih se je spremljal čas do prvega pojava sledila, njegova maksimalna koncentracija in proces upadanja te koncentracije ter celotno trajanje pojavljanja sledila. Rezultati so bili dopolnjeni s podatki o pretokih, temperaturi in specifični električni prevodnosti vode.

Uporaba sledenj z naravnimi in umetnimi sledili pri načrtovanju zaščite kraških vod

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Petrič.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Mulec, B. Otoničar, T. Pipan, T. Slabe, J. Turk, N. Zupan Hajna.

V prvem letu projekta je bila na osnovi analize zbranih poročil o dosedanjih sledenjih z umetnimi sledili in z uporabo GIS orodij postavljena informacijska baza sledenj na slovenskem krasu. Zbrani so bili že obstoječi podatki o hidroloških značilnostih kraškega vodonosnega sistema v zaledju izvirov Malenščice ter bili ustrezno obdelani s hidrološkimi in statističnimi analizami. Vzpostavljena je bila mreža terenskih meritev fizikalno-kemičnih parametrov vodotokov v prispevnem zaledju teh izvirov in na izviri. Ocenjeni so bili trendi spreminjanja kakovosti vodnega vira Malenščice. V izbranih vodnih valovih so bili zajeti vzorci za kemijske analize vode. Na območju izbranega študijskega poligona sta bila izvedena dva kombinirana sledilna poskusa.

Center odličnosti FABRICA

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, J. Hajna, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, M. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, S. Stamenković, S. Šebela, J. Turk, M. Zadel, N. Zupan Hajna.

Inštitut je sodeloval pri projektu in pripravi monografije o krasu in življenju na njem pri naslednjih delovnih sklopih: *Kamnine in relief, Voda in Turizem*.

Kamnine so ena od temeljnih značilnosti pokrajine. V veliki meri vplivajo na razvoj površja, oblikovanost reliefa in nastanek prsti. Večino površja na izbranem območju gradijo dobro zakrasele sedimentne karbonatne kamnine, to so apnenci in dolomiti, od triasne do eocenske starosti. Zato so na površju razvite različne kraške oblike, od drobnih, kot so žlebiči, do največjih, kot so kraška polja in ravniki. V Vipavski dolini, Brkinih, dolini Reke in Pivški kotlini so na površju flišne kamnine eocenske starosti, ki so vododržne in je zato na njih razvita gosta rečna mreža. Najbolj značilen kraški pojav, brez katerega ni pravega krasa, so kraške jame in brezna. Na obravnavanem ozemlju je doslej znanih 2188 kraških votlin. Najdaljši spleti jamskih rogov pripadajo Postojnskemu, Predjamskemu in Škocjanskemu jamskemu sistemu. Človek s svojim načinom življenja in velikokrat nepremišljenimi posegi v prostor močno ogroža naravo. To še posebej velja za kras, saj je le ta zaradi svoje prevotljenosti zelo občutljiv za različne oblike onesnaženja, nepravilno ravnanje pa ima lahko dolgotrajne posledice.

Voda na krasu se večinoma pretaka podzemeljsko in je zaradi značilnih lastnosti kraškega vodonosnika zelo občutljiva za onesnaževanje. Njegova dobra prepustnost omogoča hitro infiltracijo vode v podzemlje, znotraj tega pa zelo hitro pretakanje na velikih razdaljah in po običajno nepoznanih poteh. Z vodo se hitro širi tudi onesnaženje, ki ogroža kraške izvire. Da bi jih lahko ustrezno zaščitili, je treba dobro poznati delovanje kraških vodonosnih sistemov. Podzemno pretakanje vode narekuje posebne rešitve pri načrtovanju in izvedbi vodooskrbe ter svojevrstne metode določevanja ranljivosti in ogroženosti kraških vodnih virov.

Smernice uravnoteženemu in trajnostnemu jamskemu turizmu so bile osnovane na podlagi zgodovinskih dejstev, dosedanjih izkušenj in tekočih raziskav. Za varen obisk je nujno upoštevati poleg načel okoljevarstva tudi zakonodajo, ki definira človeku varno okolje. Predvsem se je treba zavedati, da monitoring ni sam sebi namen. Vedeti je treba, kaj je v jami res pomembno, kateri so pogoji, da se ti ohranijo in se temu prilagodi monitoring. Velikokrat se zgodi, da se spremljajo parametri, ki mogoče za določeno jamo niso bistveni, ob tem pa se spregledajo drugi škodljivi vplivi, npr. fizični posegi v jamo.

Pehotna strelišča kot dejavnik tveganja za okolje s poudarkom na ekološki sanaciji pehotnega strelišča na vojaškem poligonu Poček (Ciljni raziskovalni projekt: Znanje za varnost in mir 2004–2010)

Vodja projekta: doc. dr. B. Pokorny (ERICO Velenje).

Sodelavki z IZRK: J. Kogovšek, M. Petrič.

Opravljen je bil terenski ogled izbranih pehotnih strelišč na krasu. Proučene so bile geološke in geomorfološke značilnosti območij strelišč ter izbrane točke monitoringa njihovega vpliva na vodne vire. Za oceno vpliva strelišča Poček so bili zajeti vzorci izvira Malenščice v času vodnega vala in bile opravljene kemijske analize ter bili zajeti vzorci voda in sedimentov za analizo težkih kovin in organskih snovi. Za oceno vpliva strelišča pri Bloški polici so bili zajeti vzorci v Mrzli jami pri Bločicah in v Križni jami ter za oceno strelišča Bač v izviru Pivke pri Zagorju in v vrtini na Kljunovem ribniku. Za ta in ostala strelišča je bil pripravljen tudi opis hidrogeoloških značilnosti.

RAZISKOVALNO DELO V OKVIRU MEDNARODNIH PROJEKTOV

Projekt SMART KARST: International KARStological school "Sustainable Management of natural Resources on karst" / Mednarodna krasoslovna šola »Sonaravno upravljanje naravnih virov na krasu« (v 6. okvirnem programu EU)

Vodja projekta: M. Petrič.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, T. Slabe, S. Šebela, J. Turk, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, M. Kranjc, S. Stamenković, M. Zadel, S. Šušak.

V času med 16. in 21. junijem je bilo organizirana 16. mednarodna krasoslovna šola »Klasični kras« z naslovom »Kraški sedimenti«. To je bil že četrti dogodek v sklopu projekta SMART-KARST, na kateri je bilo s štipendijami Marie Curie omogočeno sodelovanje 51 mladim raziskovalcem iz 20 držav. Za uvodna predavanja so bili pridobljeni 4 mednarodno priznani strokovnjaki, ki so z različnih vidikov osvetlili vodilno temo šole, program pa je vključeval še druga predavanja in predstavitev posterjev. Predvsem za mlade udeležence pa so bile še posebej koristne ekskurzije, na katerih je bila obravnavana tematika predstavljena tudi s praktičnimi primeri.

Projekt Life Watch: LIFEWATCH e-Science and Technology Infrastructure for biodiversity data and observatories / Projekt »Bditi nad življenjem« - e-znanost in tehnološka infrastruktura za podatke o biološki pestrosti in opazovalnicah (v 7. okvirnem programu EU)

Predstavnica v Sloveniji: T. Pipan

V prvem letu sodelovanja pri evropskem projektu LifeWatch: »Preparatory project for the Life Watch infrastructure for biodiversity research«, kjer sodeluje 27 znanstvenih evropskih inštitucij, so bili opredeljeni ter ocenjeni prvi osnutki biodiverzitetnih raziskav. LifeWatch je pripravljalni projekt in je namenjen povezovanju raziskovalnih zmogljivosti v Evropi, izmenjavi znanj in raziskovalcev med raziskovalnimi ustanovami in raziskovalnimi mrežami. Na prvih delovnih srečanjih so bili opredeljeni cilji posameznih nacionalnih mrež, ki bodo zbirale ter analizirale biodiverzitetno v različnih tipih habitatov. Dogovorjeno je bilo tudi, naj bi se s pomočjo infrastrukture, ki jo ponuja LifeWatch, projektu pridružile še druge evropske mreže, ki temeljijo na biodiverzitetni domeni, npr. MarBef, AlterNet, ipd. Slovenska nacionalna mreža prispeva k projektu podatke o podzemni kraški favni.

Merjenje aktivnih tektonskih struktur na krasu (Institute of Rock Structure and Mechanics, Academy of Sciences of the Czech Republic, Praga, Češka republika)

Vodja projekta v Sloveniji: S. Šebela.

Sodelavci: J. Mulec, dr. Josef Stemberk, dr. Blahoslav Košťak, Petra Štepančíková, Tomáš Nydl, Filip Hartvick.

V prvem letu projekta so bili češki sodelavci štirikrat na delovnem obisku v Sloveniji.

Od 15.–16. 5. je bilo nameščeno ogrodje za TM 71 v Pološko in Kostanjeviško jamo. Od 17.–19. 6. sta bila na ogrodje nameščena še inštrumenta in začelo se je redno merjenje. Prvega avgusta je bilo v Kostanjeviški jami opravljeno 24 urno merjenje mikro-premikov, in sicer vsakih 10 minut. Sočasno so meritve opravljali tudi v drugih kraških jamah na Češkem in Slovaškem. Od 26.–29. 11. je Janez Mulec obiskal »Institute of Rock Structure and Mechanics« v Pragi ter se seznanil z rezultati 24 urnega merjenja. Prve analize kažejo vidne trende mikro-premikov v vertikali ter rotacijo. V Postojnski jami so bili v juliju in avgustu 2008 zaznani nekoliko večji premiki kot običajno. V okviru projekta so tako nameščeni štirje tenziometri TM 71 v kraških jamah v Sloveniji.

Paleomagnetne raziskave sedimentov na kraških področjih Slovenije: aplikacija za rekonstrukcijo geomorfološkega razvoja v kenozoiku (Academy of Sciences of the Czech Republic, Institute of Geology, Praga, Češka republika)

Vodji projekta: F. Gabrovšek, dr. Petr Pruner.

Sodelavci v Sloveniji: N. Zupan Hajna, A. Mihevc, J. Turk.

Sodelavci na Češkem: prof. dr. Pavel Bosák, mag. Petr Schnabl, mag. Stanislav Šlechta.

V drugem letu projekta so bile opravljene načrtovane izmenjave raziskovalcev: od 2. 7. do 8. 7. sta bila pri nas na delovnem obisku P. Bosák in P. Pruner iz Inštituta za geologijo CAS iz Prage; od 8. do 13. 11. sta bila pa na delovnem obisku v Pragi dr. N. Zupan Hajna in dr. A. Mihevc. Skupaj je bil opravljen del terenskega in kabinetnega raziskovalnega dela. Posebno pozornost je bila posvečena interpretaciji rezultatov. Izdano je bilo več skupnih publikacij, najpomembnejša je vsekakor monografija z naslovom *Palaeomagnetism and magnetostratigraphy of karst sediments in Slovenia / Paleomagnetizem in magnetostratigrafija kraških sedimentov v Sloveniji*. Knjiga predstavlja rezultat več kot 10-letnega intenzivnega preučevanja paleomagnetnih lastnosti in magnetostratigrafije kraških sedimentov v Sloveniji. Raziskovanje je zaobseglo najpomembnejša kraška območja Slovenije, od nižin do Alp, iz dobro (Kras, Postojnska jama, Divaška jama, itd.) in relativno slabo poznanih jam in popolnoma novih lokacij. Najpomembnejši rezultat je vsekakor odkritje, da so jamske zapolnitve precej starejše, kot je bilo pred raziskavami znano. V kombinaciji z drugimi geološkimi preiskovalnimi metodami in predvsem biostratigrafijo, je bil premaknjen možen začetek sedimentacije v jamah na krasu Slovenije pod mejo terciar/kvartar. Objavljen je bil tudi članek v *Acti Carsologica* in reviji *Kras*, izsledki skupnih raziskovanj so bili predstavljeni na več konferencah.

Krasoslovje in gradnja prometnic (Université Nice-Sophia Antipolis, Francija)

Vodji projekta: T. Slabe, izr. prof. dr. Philippe Audra.

Sodelavci v Sloveniji: M. Knez, F. Gabrovšek, S. Šebela.

Sodelavci v Franciji: Eloïse Kiefer, dr. Mélanie Duval, dr. Ludovic Mocochain.

Delo je bilo osredotočeno na načrtovanje posegov na krasu in oskrbo s pitno vodo ter poglobljanje temeljnega znanja o krasu. V vseh naštetih primerih so osrednjega pomena pestra geološka zgradba, razvoj in zakraselost krasa Nice, Toulona in Mentona. Pri Toulonu se je spričo pospešenega zakrasevanja sadre, ki ga je povzročila gradnja, med delom posedla cev predora. Primerjali so se bogati izsledki, ki so bili pridobljeni pri gradnji slovenskih avtocest. Gosta poseljenost in veliko število turistov, ki obiše ta priobalni pas, terjata posebno skrb za zagotavljanje pitne vode. V ta namen se izvajajo tudi dolgotrajne študije obalnih izvirov pri Mentonu. Veliko pozornost je še naprej posvečena hidrotermalnemu oblikovanju jam in vplivom nihanja gladine morja na zakrasevanje ter velikih količin naplavin, ki so jih prinesle reke s severa.

Hidroekološke analize visokih voda in poplav na krasu na obmejnem področju med Hrvaško in Slovenijo (Građevinsko-arhitektonski fakultet, Split, Hrvaška)

Vodji projekta: T. Slabe, dr. Ognjen Bonacci.

Sodelavci v Sloveniji: M. Knez, J. Kogovšek, M. Petrič.

Sodelavci na Hrvaškem: dr. Tanja Roje-Bonacci, mag. Ivana Fistanić, Josip Rubinić.

V času med 15. in 16. majem so bile na slovenskem krasu organizirane terenske vaje za skupino študentov 4. letnika Fakultete za gradbeništvo z Reke, ki jih je vodil sodelavec na projektu mag. J. Rubinić. Večja projektna skupina, ki so jo sestavljali O. Bonacci in T. Roje-Bonacci s Fakultete za gradbeništvo in arhitekturo iz Splita in mag. Josip Rubinić s Fakultete za gradbeništvo z Reke se je skupaj s člani inštitutske projektne skupine v času med 2. in 4. junijem udeležila 24. konference donavskih držav o »Hidroloških napovedih in hidroloških osnovah gospodarjenja z vodami« na Bledu. Sodelovalo se je pri skupni prijavi projekta na razpis čezmejnega sodelovanja Slovenija-Hrvaška 2007–2013.

Vpliv izgradnje letališča na kraški vodonosnik in kakovost vode v njem – študija izvira Qinglongdong spring catchment, Kunming, China (Yunnan Institute of Geography, Yunnan University, Kunming, Kitajska)

Vodji projekta: T. Slabe, Liu Hong.

Sodelavci v Sloveniji: M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, M. Petrič.

Sodelavci na Kitajskem: Chen Xiaoping, Tan Shucheng, Huang Chuxing.

Opravljene so bile zaključne hidrogeološke raziskave vodonosnika v zaledju Kunminga, zajeti in analizirani so bili vzorci voda na širšem območju bodočega letališča ter bila pripravljena vsa izhodišča za izvedbo sledilnega poskusa. V kamnitem gozdu je bila z mikrometrom odmerjena hitrost raztapljanja kamnine. Meritve so del dolgoročnih raziskav oblikovanja in razvoja tega izjemnega kraškega pojava. Z vodstvom Kamnitega gozda je bilo dogovorjeno, da bodo raziskave sodelavcev inštituta še dopolnjene in izsledki strnjeni v knjigi. Nadaljevale so se raziskave krasa visoke planote Tibeta. Večdnevna odprava na 4500 m nadmorske višine je razkrila posebnost oblikovanja

kraškega površja v teh nadmorskih višinah in na manjši geografski širini. Prepletajo se sledi oblikovanja karbonatnih kamnin pod snegom in deževnice. Proučene so bile škraplje Kačje gore nad Kunmingom. Za objavo v vodilni kitajski geološki reviji *Geologica Sinica* je bila poslana razprava o razvoju škrapelj na Gobji gori v južnem delu Yunnana.

Favna v prenikli vodi kraških jam kot indikator onesnaženja s površja (Institute of Speology, Cluj-Napoca, Romunija)

Vodja projekta v Sloveniji: T. Pipan.

Sodelavec v Sloveniji: A. Mihevc, J. Mulec.

Vodja projekta v Romuniji: dr. Oana Teodora Moldovan.

Sodelavca v Romuniji: dr. Sanda Iepure, Aurel Persoiu.

Raziskava je bila usmerjena predvsem v odkrivanje še nepoznane vrstne sestave epikraške favne, ki jo curki prenikle vode prinašajo v jame. Analizirani so bili rezultati speleobioloških raziskav, opravljenih v izbranih jamah klasičnega krasa v Sloveniji in jamah zahodnih Karpatov v Romuniji. Poseben poudarek je bil na ugotavljanju vpliva kakovosti prenikle vode ter proučevanju polutantov v prenikli vodi na biodiverziteti. Z enoletnim vzorčenjem in analiziranjem zbranih podatkov se bo skušala razviti metoda, ki bo neposredno uporabna pri monitoringu in upravljanju ter varovanju vodnih virov na kraških področjih tako v Sloveniji kot v Romuniji. V nadaljevanju bilateralnega sodelovanja se bo ugotavljalo, ali je omenjena metoda uporabna tudi za vsa druga kraška področja, kjer kraški vodni viri predstavljajo osnovno preskrbo s pitno vodo.

Projekt ALTER-Net: Mreža dolgoročnih ekoloških raziskav – Long-Term Ecological Research Network v 6. okvirnem programu EU

Predstavnica v Sloveniji: T. Pipan

Tehnološka mreža za integriranje ekoloških, biodiverzitetnih ter socioekonomskih podatkov z izbranih platform deluje pod okriljem mreže LTER-Slovenija. Nacionalna mreža je del svetovne mreže ILTER (International Long Term Ecological Research) in evropske mreže ALTER-Net. V okviru evropskega projekta so bile nadgrajene predhodne raziskave, manjkajoči podatki pa pridobljeni z dodatnimi speleobiološkimi vzorčenji. Pričela se je izdelava protokola za izdelavo smernic za oceno vzorcev razširjenosti kraške biodiverzitete in njene zaščite.

Promocija slovenske znanosti v letu 2008: Izdelava znanstvenih osnov in načrtov za ureditev jame Dong Tien Duong v Vietnamu

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: M. Knez, M. Prelovšek, F. Drole.

Jama Thien Duong leži v provinci Quang Binh v osrednjem delu Vietnama. Zaradi svoje lege v parku Phong Nha-Ke Bang, ki je na seznamu UNESCO-ve naravne svetovne dediščine, čudovitih kapniških oblik, prostranosti podzemskih prostorov ter vodoravne lege, je jama potencialno zelo primerna za turistični obisk. Skupaj s podjetjem Turizem KRAS d.d., ki upravlja s Postojnsko jamo, so se začele meritve poteka jame, začela se je inventarizacija najpomembnejše podzemne naravne dediščine, njena evaluacija ter ocena primernosti ureditve za turistični obisk z vidika turističnega potenciala. Izdelano je bilo več variant turistične opreme jame, celoten projekt pa že drugič predstavljen vladi province Quang Binh ter na novinarski konferenci v prostorih IZRK ZRC SAZU v Postojni. Načrtovana je tudi predstavitev projekta na spletni strani ter objava v priznani strokovni ali znanstveni reviji.

IGCP UNESCO Project No. 513 – Global Study of Karst Aquifers and Water Resources / Globalno proučevanje kraških vodonosnikov ter vodnih virov

Vodja projekta: M. Knez.

Sodelavci slovenske skupine: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna.

Sodelavci so se avgusta v Oslu v okviru 33. mednarodnega geološkega kongresa udeležili srečanja krasoslovcev in delovnega sestanka na projektu IGCP UNESCO št. 513. Kongresa, ki so ga organizirale skandinavske države, se je udeležilo prek 6000 geologov z vsega sveta. Krasoslovci so se srečali na dveh tematskih simpozijih: »GSM-03 1-2 Karst as global phenomenon« pod vodstvom Stein-Erika Lauritzena in Tima Atkinsona (sklop Geomorphology, Soil Science) in simpoziju »HYH-09 8 International perspectives on karst aquifers and water resources (UNESCO-IUGS-IGCP 513)« pod vodstvom Chrisa Grovesa in Bartolomea Andrea (sklop Hydrogeology). Namen simpozija je bil deliti izkušnje o poznavanju kraške hidrologije, deliti izkušnje pri rešitvah med državami z razvito tehnologijo varovanja krasa in kraških vod in državami, ki so se šele začele ukvarjati z varovanjem vode na krasu. V okviru »Sestanka IGCP 513: Global Study of Karst Aquifers and Water Resources« je bila podana predstavitev dela na projektu po posameznih državah, uvodoma pa je Bartolomé Andreo Navarro predstavil španski kras, zaščito izvirov, kartiranje ranljivosti, nivo zaščite kraških izvirov in jam ter težave z onesnaženostjo. Chris Groves je poudaril, da je

tekoči projekt že četrti IGCP projekt s kraško vsebino, obenem pa poteka tudi že četrto leto. Dogovorilo se je o pripravi poročil. Naslednji sestanki bodo julija 2009 v Teksasu, maja v Ukrajini (o hipogenih jamah) in septembra na Plitvicah (o zaščiti krasa).

Scientific and technical cooperation in the field of Earth sciences in the area of the junction of Alps-Dinarides / Znanstveno in tehnično sodelovanje na področju geoznanosti na stiku Alpe-Dinaridi

Sodelavci: ARSO Urad za seizmologijo in geologijo (mag. Mladen Živčič), IZRK ZRC SAZU (S. Šebela), Dipartimeto di Scienze della terra, Università degli studi di Trieste (prof. dr. Giovanni G. Costa, prof. dr. Peter Suhadolc).

Meritve tresljajev, ki so bili opravljene s prenosnimi seizmografi v Črni jami v letu 2007, so bile v letu 2008 analizirane. Za nameravano postavitev seizmografa v Črni jami je potrebno pridobiti vse potrebne dokumente.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Recentni speleogenetski procesi, dejavniki in oblike v epifreatični coni

Mladi raziskovalec: M. Prelovšek.

Nadaljevale so se meritve hitrosti kraških procesov v več slovenskih jamah (Križna jama, Postojnska jama, Planinska jama, Škocjanske jame, Tkalca jama, Lekinka...). Rezultati so se povezovali z različnimi hidrološko meteorološkimi spremenljivkami ter med njimi iskali najpomembnejši. Na osnovi prostorsko-časovne spremenljivosti procesov je bila dobljena informacija o trenutnem razvoju specifičnih geomorfničnih oblik ter se le-te primerjale z obstoječimi. S tovrstno primerjavo je bil dobljen vpogled v recentnost ali fosilnost sedanjih oblik v najpomembnejših slovenskih jamah, s tem pa tudi v (najverjetneje) klimatsko pogojen razvoj jam v zadnjih nekaj deset tisoč letih.

Pomen in funkcija jam v kraški hidrologiji

Mladi raziskovalec: J. Turk.

Interpretiran je bil hidrogeološki in hidravlični pomen izbranih jam v vodonosniku severno od Planinskega polja. Interpretacije temeljijo na meritvah vodnega nivoja in temperature podzemne vode v jamah in tudi površinske vode (Unice) na Planinskem polju. Obdelani so bili temperaturni podatki iz Postojnske jame, ugotavljen je bil njen termalni pomen. Preučen je bil tudi hidravlični pomen določenih hidrogeoloških prepek v Postojnski jami.

Razvoj modelov speleogeneze v epifreatični coni v pogojih časovno spremenljivega dotoka

Mladi raziskovalec: M. Perne.

Pričela se je izdelava izboljšane numeričnega modela kraškega vodonosnika in speleogeneze. Poleg tega so bili za objavo pripravljene rezultati numeričnih raziskav nastanka dežnih žlebičev.

Zbiranje, obdelava in preverjanje podatkov o jamah ter njihovo sporočanje

Vodja projekta: A. Mihevc.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, J. Hajna.

Na osnovi pogodbe z MOPE se je poročalo o stanju v slovenskih jamah. Dopolnjeni so bili podatki o jamah v Sloveniji. V digitalni podatkovni zbirki so zapisi za 9264 podzemnih jam, kolikor je jam registriranih v Sloveniji. V Bazi podatkov so dodani podatki o novih registriranih jamah in novi izpopolnjeni podatki o starih, že registriranih jamah. Podatkovna baza je izdelana v programu ACCESS. Od zadnjega poročanja se je število jam povečalo za 297 novih jam. Vnosi novih jam v kataster jam so bili opravljeni na osnovi 1557 dokumentov, osnovnih in drugih zapisnikov, ki so vloženi v kataster jam na IZRK. V digitalno podatkovno zbirko so vneseni samo osnovni podatki, ki omogočajo osnovno razvrščanje in spremljanje stanja jam v Sloveniji oziroma vzpostavljanje registra jam.

Na papirnih dokumentih so v katastru jam še druge informacije ali podatki, na primer različni strokovni opisi jam (tehnični opisi jam, geološki, hidrološki, arheološki, biološki, zgodovinski in drugi zaznamki, zapisi o obiskovalcih, citati, časopisni izrezki), fotografije, risbe in načrti. Z njihovo pomočjo je mogoče identificirati nove jame oziroma ugotavljati, ali v jamah prihaja do pomembnih sprememb.

Preučevanje pretakanja padavin in prenosa snovi skozi vadozno cono krasa kot sestavnega dela kraških vodonosnikov v letu 2008

Vodja projekta: J. Kogovšek.

V letu 2008 so se nadaljevale fizikalne meritve curkov v vadozni coni, ki bodo dopolnile že obstoječo večletno bazo podatkov. V okviru vzporedno potekajočega sledilnega poskusa s površja skozi vadozno cono, ki poteka že sedem let, se je nadaljevalo z rednim zajemanjem vzorcev in njihovo analizo na injicirano sledilo. Za spremljanje prenosa kontaminantov so bili zajeti vzorci in bile opravljene kemijske analize.

Geološka spremljava v okviru naravne dediščine: Krasoslovno speleološke značilnosti na območju HC Razdrto-Vipava-Rebernice (km 6,600-10,100)

Vodja projekta: T. Slabe.

Sodelavci: M. Knez, A. Mihevc, S. Šebela, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna.

Krasoslovci sodelujejo pri načrtovanju in krasoslovni spremljavi gradnje slovenskih avtocest. Velik del jih namreč vodi po krasu. Njihovo poslanstvo je razpoznati in razložiti na novo odkrito naravno dediščino. Spoznanja, zlasti o prevotljenosti krasa, pa so pogosto tudi v tehnično pomoč graditeljem cest. V brečah, ki leže na nagnjeni neprepustni osnovi fliša, so se razkrili za tovrstni kras značilni in pri nas razmeroma redki kraški pojavi. Razločene so bile značilne vrste jam in začetne stopnje razvoja vrtač. Največje in najbolj pogoste so jame, ki so nastale v breči nad stikom s flišem, manjše in največkrat z drobnostno naplavino zapolnjene so jame, ki so sredi breče, posebnega porekla pa so razpoklinske jame, prečno na padec pobočja. Sledi strnjena navpičnega prenikanja vode so manj izrazite. Jame nastajajo tudi v flišu.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: Paleontološke, stratigrafske, sedimentološke, mineraloške ter krasoslovne značilnosti na območju gradnje AC Ponikve -Hrastje

Vodja projekta: B. Otoničar.

Sodelavci: F. Drole, M. Prelovšek, N. Zupan Hajna.

V letu 2008 se je začelo terensko delo, ki je obsegalo geološko kartiranje trase avtoceste v merilu 1:5000 in snemanje krajših geoloških posnetkov izbranih profilov. Vzporedno so se vzorčili kamnine in sedimenti za nadaljnje analize in hranjenje vzorcev. Del vzorcev je bilo pripravljenih za laboratorijske analize. Že z dosedanjim terenskim delom je bilo ugotovljeno, da so predhodni raziskovalci večji del raziskovanega območja stratigrafsko napačno umestili, nekatere litostratigrafske enote pa so povsem spregledali.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: Paleontološke, stratigrafske, sedimentološke in mineraloške ter krasoslovno speleološke značilnosti na območju gradnje AC Pluska - Ponikve

Vodja projekta: B. Otoničar.

Sodelavci: F. Drole, M. Prelovšek, N. Zupan Hajna.

Podobno kot velja za AC odsek Ponikve-Hrastje je bil tudi na tem odseku v letu 2008 opravljen velik del terenskega dela, ki je obsegalo geološko kartiranje trase avtoceste v merilu 1:5000 in snemanje krajših geoloških posnetkov izbranih profilov. Tudi tu so se vzorčili kamnine in sedimenti za nadaljnje analize in hranjenje vzorcev, del vzorcev pa je bil tudi že pripravljen za laboratorijske analize in bil preiskan. Čeprav je na tem odseku neskladje med ugotovitvami dosedanjih in potekajočih raziskav nekoliko manjše kot v primeru predhodno obravnavanega AC odseka, pa so tudi tu podrobnejše raziskave razkrile številne nove litostratigrafske enote, ki so ključnega pomena za ugotavljanje geološke dinamike raziskovanega območja predvsem v obdobju Jure.

Izdelava študije izvedljivosti nove železniške povezave Trst-Divača (CROSS-5), Interreg III/A, Odsek na slovenskem ozemlju - krasoslovni elaborati

Odgovorni vodja del podizvajalca: M. Knez.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Mihevc, J. Mulec, M. Petrič, T. Pipan, T. Slabe, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna.

V tem letu je bila uspešno zaključena študija izvedljivosti nove železniške povezave Trst-Divača. Na obravnavanem področju se je, na dveh različicah bodoče trase, na podlagi podrobnih geoloških, geomorfoloških, hidroloških in speleoloških raziskav, na podlagi gostote registriranih jam, meritev v profilih Črnokalskega kamnoloma ter Beško-Ocizeljskega jamskega sistema, kot tudi rezultatov krasoslovnega nadzora gradnje avtocest na krasu, ocenila stopnja prevotljenosti karbonatne kamnine. Zakrasele kamnine so namreč prepredene z večjimi in manjšimi, znanimi in neznanimi kraškimi jamami. Te jame so lahko suhe, lahko so zalite z vodo (občasno ali stalno), lahko so zapolnjene z jamskimi sedimenti (glino, ilovicami, peski, sigo). Vzdolž trase sta bili izpostavljeni dve območji, kjer je gostota jamskih vhodov povečana. Prvo je območje stika med flišem in apnencem, ob katerem je razvit Beško-Ocizeljski jamski sistem (širša okolica 25+000 km, različica optimizirana rešitev). Več kraških jam se pričakuje tudi v okolici 16+750 km (optimizirana rešitev) in okolici 17+000 km (različica Osp). Drugo območje je med Divačo in Lokvami (33+000 km do 35+600 km, optimizirana rešitev), kjer poteka glavna vodna pot kraškega vodonosnika med Škocjanskimi jamami in izviri Timava v Italiji. Na zgoraj omenjenih področjih je verjetnost, da bo trasa presekala kraške votline, velika. Pod vasjo Beka predvidene tunelske cevi sekajo več tektonskih struktur, v katerih je razvita gosta mreža jamskih rogov. Tam je lahko skoraj z gotovostjo pričakovati, da bodo pri gradnji tunela naleteli na kraške votline metrskih velikosti. Za oceno tveganja pri gradnji dveh dolgih predorov med Divačo in Črnim Kalom je zgovoren že podatek, da je bilo na 70 km dolgi in 25 m široki trasi avtoceste na krasu, odkritih več kot 350 votlin.

Strokovni nadzor in svetovanje pri upravljanju z jamskimi sistemi

Naročnik: Turizem KRAS d.d.

Nosilka aktivnosti iz ZRC SAZU: S. Šebela

Naročnik ima podpisano Koncesijsko pogodbo za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem, na podlagi katere upravlja z navedenima jamskima sistemoma. Od 14. 5. Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU izvaja strokovni nadzor in svetovanje pri upravljanju z jamskimi sistemi. Sodelovanje je potekalo pri oblikovanju dogovorjenega programa rabe za naravni vrednoti Postojnski in Predjamski jamski sistem ter pri strokovnem mnenju o posebnih prireditvah v Postojnski jami.

Okoljsko poročilo za načrt ureditve Kobilarne Lipica - 2. del

Vodja projekta: A. Smrekar (Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU)

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Kogovšek, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, M. Prelovšek, S. Šebela, J. Turk, N. Zupan-Hajna.

Vlada RS je sprejela sklep, da je treba obstoječe igrišče za golf v Lipici dograditi tako, da bo imelo 18 igralnih polj. Sodelavci IZRK so sodelovali pri pripravi Okoljskega poročila v sklopih Tla, Voda in Narava. Sodelovali so tudi s prispevkom v Dodatku okoljskega poročila za Presajo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja. Sodelovali so pri pripravi Variante II širitve igrišča za golf, ki bi bila za zavarovano območje sprejemljiva ob doslednem spoštovanju zakonskih predpisov in omilitvenih ukrepov.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *16. mednarodna krasoslovna šola »Klasični kras«: Kraški sedimenti*, Postojna, 16.–21.6., organizacija: Nadja Zupan Hajna, Andrej Mihevc, Tadej Slabe, Metka Petrič, Franci Gabrovšek, Janja Kogovšek, Andrej Kranjc, Bojan Otoničar, Mitja Prelovšek, Stanka Šebela, Janez Turk, Nataša Ravbar.
- *Delavnica usposabljanja za Skupno upravljanje podzemnih voda*, Postojna, 2.–4. 12., organizatorji: Svetovno partnerstvo za vodo – Sredozemlje (GWP-MED), Sredozemska informacijska pisarna za okolje, kulturo in trajnostni razvoj (MIO/ECSDE), Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije (MOP), Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Savska komisija.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Knjižnica ima skoraj 37.000 enot, ki jih je pridobila bodisi z zamenjavo za inštitutsko publikacijo Acta Carsologica, bodisi kot darilo sorodnih raziskovalcev oziroma jih je kupila; velika večina gradiva pokriva področje krasoslovja, speleologije in sorodnih ved, vsebuje pa tudi bogato zbirko stare literature o krasu. V letu 2008 se je knjižni fond povečal za 140 knjig in 220 izvodov periodike. Del člankov (33.000) s podrobnimi deskriptorji je izpisan s programom Eva v računalnik, kar bistveno poveča uporabnost knjižnice. V tem letu je bilo pridobljenih 10 enot elaboratov. L. 2008 je bilo vpisanih 1410 naslovov strokovnih člankov (to so pretežno xerox kopije, ki niso uradno katalogizirane, vendar so zelo pomembne aktualne reference, ki se uporabljajo v študijske namene).

V letu 2008 si je 195 obiskovalcev (skupaj z inštitutskimi raziskovalci) v čitalnici izposodilo 3930 zvezkov, na dom pa 330 zvezkov. Izposoja se je močno povečala zaradi porasta tako dodiplomskih kot podiplomskih študentov. Medbibliotečno je bilo posojenih 45 zvezkov sedmim domačim bibliotekam in 2 knjigi dvema tujima bibliotekama.

Kataster jam

V okviru rednega letnega dela Katastra jam je bilo v sodelovanju z Jamarsko zvezo Slovenije pridobljeno in vloženo v kataster 492 dokumentov. Na njihovi osnovi je bilo registriranih 94 novih jam. Število znanih oziroma registriranih jam v Sloveniji se je povzpelo na 9358. Osnovni podatki o novih jamah ter pomembne dopolnitve ali popravki starih jam so bili vnešeni tudi v digitalno podatkovno bazo.

Kartografska zbirka

Zbirka zajema 9945 enot tiskanih, risanih in natisnjenih kart.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Acta Carsologica*, 37/1, str. 1–168, Ljubljana, 2008.
- *Acta Carsologica*, 37/2-3, str. 175–349, Ljubljana, 2008.
- *Annotated Bibliography of Karst Publications, 15-16*, str. 7–127, Ljubljana, 2008
- Nadja Župan Hajna, Andrej Mihevcj, Petr Pruner, Pavel Bosák, *Palaeomagnetism and magnetostratigraphy of Karst sediments in Slovenia*, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2008, 266 str. (Carsologica, 8).

OBISKI V INŠTITUTU

- Prof. dr. David C. Culver, Department of Biology, American University, Washington DC, ZDA, 17. 12. 2007–14. 3.: delovni obisk – priprava znanstvenih publikacij.
- Dr. Trevor R. Shaw s soprogo Jean, Bath, Velika Britanija, 9. 4.–9. 5., 11. 6.–11. 7., 22. 9.–22. 10.: zunanji sodelavec.
- Minister za okolje in prostor Janez Podobnik in direktor ZRC SAZU dr. Oto Luthar, 7.2.: podpis pogodbe o dolgoročnem sodelovanju v okviru celovitih presoj kraškega ekosistema.
- 24 prof. in študentov Institut Polytechnique, Nancy, Francija, 27. 2.: seznanjanje s klasičnim krasom, posebej s Cerknjskim jezerom.
- RNDr. Svatava Kubešova, Department of Botany Moravian Museum, Brno, Češka Republika, 24.-29.3.: vzorčevanje mahov lampenflore v slovenskih turističnih jamah.
- Dr. Philippe Meus, Yerneer-Fraineux, Belgija, 24. 4.: razgovor o metodah v kraški hidrologiji in ogled nekaj večjih kraških izvirov v okolici Postojne.
- Dr. J. Stemberk, Miloš Briestensky, Tomáš Nydl in Monika Hladka, Institute of rock structure and mechanics, Academy of Sciences of the Czech Republic, 13.–19. 5.: namestitev ogrodka za TM 71 tenziometer v Pološko in Kostanjeviško jamo, delo v okviru projekta BI-CZ/08-09-015.
- Prof. dr. Ognjen Bonacci, dr. Tanja Roje – Bonacci, mag. Josip Rubinič, Faculty of Civil Engineering and architecture, University of Split, Croatia 2.–4. 6.: delo v okviru projekta BI-HR/07-08-007.
- Debbie Kreitzer in David Keeling s skupino 11ih študentov, Department of Geography & Geology, Western Kentucky University, Bowling Green, ZDA., 2. 6.: terensko delo na klasičnem krasu.
- Prof. dr. Ira Sasowsky, Director of Environmental Studies, The University of Akron, ZDA, 14. 6.: obisk na Inštitutu, udeležba na 16. mednarodni krasoslovni šoli in uvodno predavanje.
- Prof. dr. Jean-Noël Salomon, Bordeaux Geographical Institute, University Michel de Montaigne, Bordeaux, Francija: obisk na Inštitutu, udeležba na 16. mednarodni krasoslovni šoli in uvodno predavanje; 15.–22. 6..
- Prof. dr. Wolfgang Dreybrodt, Karst Processes Research Group, University of Bremen, Nemčija, 16. 6.: obisk na Inštitutu, udeležba na 16. mednarodni krasoslovni šoli in uvodno predavanje.
- Prof. dr. Peter Bull, Hartford College, University of Oxford, Velika Britanija, 15.–18. 6.: obisk na Inštitutu, udeležba na 16. mednarodni krasoslovni šoli in uvodno predavanje.
- Prof. dr. Pavel Bosák, Institute of Geology, Academy of Sciences of the Czech Republic, Praga, Češka, 15.–21. 6.: obisk na Inštitutu, udeležba na 16. mednarodni krasoslovni šoli in vabljeni predavanje.
- Dr. Paolo Forti, Dip. Scienze della Terra, Università di Bologna, Italija, 18. 6.: obisk na Inštitutu, udeležba na 16. mednarodni krasoslovni šoli in vabljeni predavanje.
- Prof. dr. Kazuko Urushibara, Department of Geography, Hosei University, Japonska, 15.–21. 6.: obisk na Inštitutu, udeležba na 16. mednarodni krasoslovni šoli in vabljeni predavanje.
- Prof. dr. Tihomir Marjanac, Geološki odsjek Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvaška, 15.–21. 6.: obisk na Inštitutu, udeležba na 16. mednarodni krasoslovni šoli in vabljeni predavanje.
- Dr. Nada Horvatinčić, Laboratorij za merjenje nizkih aktivnosti; Ruđer Bošković, Zagreb, Hrvaška, 15.–21. 6.: obisk na Inštitutu, udeležba na 16. mednarodni krasoslovni šoli in vabljeni predavanje.
- Prof. dr. Osborne Armstrong, University of Sydney, Avstralija, 9.–21. 6.: obisk na Inštitutu, udeležba na 16. mednarodni krasoslovni šoli in vabljeni predavanje.
- Charles Self, Chairman of Genetic Mineralogy working group, Mineralogy Commission, UIS, Velika Britanija, 15.–21. 6.: obisk na Inštitutu, udeležba na 16. mednarodni krasoslovni šoli in vabljeni predavanje.
- Dr. Barbara J. Campbell, University of Delaware, Lewes, ZDA in dr. Annette Summers Engel, Louisiana State University, Geomicrobiology, Baton Rouge, ZDA s študenti: Kathleen Brennan, Kathryn Huber, Karen Rossmassler, Brendan Donnelly, Philip Bergeron, 15. 6.–1. 7.: Klasični kras in vzorčevanje mineralnih izvirov v okviru projekta NSF »DEB-0640835: Collaborative Research: Epsilonproteobacteria from Terrestrial Caves and Springs«
- Dr. Philippe Audra, Ecole Polytechnique de l'Université de Nice - Sophia Antipolis (EPU), Biot, Francija in Eloise Kiefer, Institut EGID - EA GHYMAC, University of Bordeaux, Pessac, Francija, 15.–21. 6.: izmenjava v okviru slovensko-francoskega bilateralnega projekta BI-FR/08-09-PROTEUS-001.

- Dr. Josef Stemberk, Institute of rock structure and mechanics, Academy of Sciences of the Czech Republic, 15.–20. 6.: namestitev TM 71 na ogrodje v Pološki in Kostanjeviški jami, delo v okviru projekta BI-CZ/08-09-015.
- D. Gideon Henderson, Department of Earth Sciences, Oxford, Velika Britanija, dr. Eelco Rohling, University of Southampton, Southampton, Velika Britanija in Mike Rogerson, Department of Geography, University of Hull, Hull, Velika Britanija, 1.–3.: proučevanje stabilnih izotopov kisika in ogljika v sigi kot klimatskem indikatorju.
- Prof. dr. Stephan Kempe, University of Technology Darmstadt, Institute for Applied Geosciences, Physical Geology and Global Cycles, Darmstadt, Nemčija, 6. 8.: Pregled podpisov v Postojnski jami, razgovor o izdaji Naglovega rokopisa.
- Dr. Dwight Deal s skupino 15ih geologov in hidrogeologov, Hydrology and Environmental Science, Denver, Colorado, ZDA, 11.–15. 9.: obisk Inštituta in strokovna ekskurzija na Notranjski kras in okolico Škocjanskih jam.
- Dr. Josef Stemberk, Institute of rock structure and mechanics, Academy of Sciences of the Czech Republic, 18.–19. 9.: delo v okviru projekta BI-CZ/08-09-015.
- Liu Hong, Yunnan Institute of Geography, Yunnan University, Chen Xiaoping, Yunnan Institute of Geography in Zhang Yunson, Yunnan University, Yunnan, Kitajska, 4.–18. 11.: terensko delo v okviru projekta BI-CN/07-09-015.
- Dr. Dejan Milenić s skupino študentov: Nenad Doroslavac, Žarko Veljković, Đorđe Stanojković, Ana Vranješ, Jelena Perović, Milica Uskoković, Rudarsko-geološka fakulteta Univerze v Beogradu, Srbija, 25.–28. 11.: priprava terenske ekskurzije za študente 4. letnika hidrogeologije z Rudarsko-geološke fakultete iz Beograda.
- Prof. dr. Pavel Bosák, podpredsednik UIS, 30. 11.–7. 12.: delo v pisarni na sedežu UISa (Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU) in sestanek dela biroja Mednarodne speleološke zveze v Sloveniji.
- Andrew Eavis, predsednik UIS in dr. Fadi Nader, generalni sekretar UIS, 3.–6.12.: obisk Inštituta in sestanek dela biroja Mednarodne speleološke zveze v Sloveniji.
- Dr. Josef Stemberk, Institute of rock structure and mechanics, Academy of Sciences of the Czech Republic, 11.–12. 12.: delo v okviru projekta BI-CZ/08-09-015, pregled delovanja TM 71 inštrumentov v Postojnski in Kostanjeviški jami.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Franci Gabrovšek

- *Acta Carsologica*. Predstavitev spletnega mesta revije *Acta Carsologica* na tiskovni konferenci, Postojna, 12. 11.
- *Karst: processes, models and reality / Kras: procesi, modeli in resničnost*. Predavanje v okvirju seminarja na Podiplomskem študijskem programu »Znanosti o okolju«, Univerza v Novi Gorici, 12. 12.

Martin Knez

- *Krasoslovne značilnosti na trasi železniške proge Divača-Trst*. Predavanje na sedežu RFI (Sedež italijanskih državnih železnic), Trst, 22. 1.
- *Karstology and motorway construction / Krasoslovje in gradnja avtocest*. Predavanje na simpoziju, Agadair, Maroko, 23. 4.
- *Geološke značilnosti Krasa*. Predavanje za študente Fakultete za gradbeništvo z Reke (Hrvaška), Postojna, 15. 5.
- *Kras med Postojno in Škocjanskimi jamami*. Vodenje ekskurzije za krasoslovce iz ZDA, Postojna, 11.–15. 9.

Janja Kogovšek

- *Hidrološke napovedi in hidrološke osnove upravljanja z vodami*. Vodenje ekskurzije na mednarodni konferenci, Bled, 4. 6.
- *Okoljsko poročilo – Lipica 2. del*. Javna predstavitev rezultatov naloge, Lipica, 12. 11.

Andrej Kranjc

- *Pozdravni govor*. Predavanje ob otvoritvi »XXIVth Conference of the Danubian Countries«, IHP UNESCO, Bled, 2. 6.
- *Ciper*. Predavanje ob otvoritvi »Cipskega tedna«, Kranj, 11. 6.
- *An example of karst terminology evolution: from »Dolina« to »Tiankeng«*. Referat na 31. mednarodnem geografskem kongresu »Building together our territories«, Tunis 2008, Tunis, 14. 8.
- *Some examples of show caves non-sustainable development*. Predavanje na »International forum on show caves«, Zhijian (Guizhou, Kitajska), 29. 8.
- *The beginning of cave tourism: Postojnska jama 1819 - 1828*. Predavanje na ALCADI 2008, Baden, Avstrija, 15. 9.
- *Kras po svetu*. Predavanje v okviru »Znanstvenih večerov, Zemono pri Vipavi, 2. 10.
- *Kras po svetu*. Sodelovanje v oddaji TV Primorka Nova Gorica, 5. 10. (ponovitvi 11. 10. in 18. 10.).
- *Uvodna beseda*. Okrogla miza o Cerknjskem jezeru, Slovenska matica, Ljubljana, 16.10.
- *Acta carsologica, letnik 37, 2008, številki 1 in 2-3*. Predstavitev na tiskovni konferenci, Postojna, 12. 11.
- *Naš kras in svet*. Predavanje na »Strokovnem posvetu Turistične zveze Brkini, Kras, Notranjska«, Postojna, 18. 11.
- *Badain Jaran (Gobi) - skrivnostna jezera*. Predavanje za Ljubljansko geografsko društvo, Ljubljana, 18. 11.

- *Dry wall - an important element of karst cultural landscape : an example from Dinaric karst.* Predavanje na simpoziju in delavnici »Living with landscapes«, Cairo (Egypt), 23.11.

Andrej Mihevc

- *Pozidava na Krasu.* Sodelovanje pri oddaji »Omizje«, 1. program TV Ljubljana, 26. 3.
- *Istorija speleoloških istraživanja u kršu Ljubljance i Reke.* Predavanje na »Susretu speleologa BiH«, Zavidovići 2008, 12. 4.
- *Sedimenti in morfologija Postojnske jame.* Vodenje ekskurzije za vodiče pri Postojnski jami, Postojna, 6.3. (skupaj z J. Kogovšek in B. Otoničarjem).
- *Paleomagnetizem in magnetostratigrafija kraških sedimentov v Sloveniji (starost sedimentov / pomen za razvoj krasa in kraškega reliefa).* Predavanje za Slovensko geološko društvo in Geomorfološko društvo Slovenije, Ljubljana, 23. 4. (soavtorica N. Zupan Hajna).
- *Karst phenomena and some implications / Kraški pojavi in njihove posledice.* Predavanje na »2. Evropski konferenci o raziskavah na področju cest in cestnega prometa - Transport Research Arena, TRA 2008«, Postojna, 24. 4.
- *Palaeomagnetism and Magnetostratigraphy of Karst Sediments in Slovenia / Paleomagnetizem in magnetostratigrafija kraških sedimentov v Sloveniji.* Predstavitev knjige na novinarski konferenci, Postojna, 8. 5. (soavtorji N. Zupan Hajna, P. Pruner in P. Bosak).
- *Distribution and characteristics of Ice caves in Slovenia / Razporeditev in značilnosti ledenih jam v Sloveniji.* Predavanje na »3rd International Workshop on Ice Caves«, Kungur, Perm, Rusija, 9.–17. 5.
- *Sediments in Pisani rov, Postojna cave / Sedimenti v Pisanem rovu, Postojnska jama.* Vodenje ekskurzije skupaj v okviru 16. mednarodne krasoslovane šole »Klasični kras«: Kraški sedimenti, Postojna, 17. 6. (skupaj z N. Zupan).
- *Electrical resistivity imaging of Divaška jama cave/ Meritve električne upornosti nad Divaško jama.* Poster na 16. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«: Kraški sedimenti, Postojna, 16. 6. (soavtor Uroš Stepišnik).
- *Paleomagnetic research of cave sediments in Slovenia in 2007 / Paleomagnetne raziskave jamskih sedimentov v Sloveniji v letu 2007.* Poster na 16. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«: Kraški sedimenti, Postojna, 16. 6. (soavtorji P. Pruner, N. Zupan Hajna, dr. Danila Venhodova, P. Schnabl, S. Šlechta, P. Bosak)
- *Matarsko podolje and Dimnice cave / Matarsko podolje in jama Dimnice.* Vodenje ekskurzije, v okviru 16. mednarodne krasoslovane šole »Klasični kras«: Kraški sedimenti. Postojna, 17.6. (skupaj z N. Zupan Hajna).
- *Cave sediments at Škocjanske jame and surface above caves / Jamski sedimenti v Škocjanskih jamah in sedimenti na površju.* Vodenje ekskurzije v okviru 16. mednarodne krasoslovane šole »Klasični kras«: Kraški sedimenti. Postojna, 18. 6. (skupaj z N. Zupan Hajna).
- *Karst sediments of Kras plateau / Kraški sedimenti na Krasu.* Vodenje ekskurzije v okviru 16. mednarodne krasoslovane šole »Klasični kras«: Kraški sedimenti. Postojna, 19. 6. (skupaj z N. Zupan Hajna).
- *Classical Karst / Klasični kras.* Vodenje ekskurzije v okviru 16. mednarodne krasoslovane šole »Klasični kras«: Kraški sedimenti. Postojna, 20. 6. (skupaj z N. Zupan Hajna).
- *Logatec in kras.* Predavanje za vzgojitelje, VVZ Kurirček, Logatec, 11. 9.
- *Polje, jame in gozdovi Notranjske.* Vodenje ekskurzije za skupino FARMATEH, svetovanje in projektiranje, d.o.o., 14. 9.
- *Logatec in kras.* Predavanje za vzgojitelje, VVZ Kurirček, Logatec, 18. 9.
- *Snežna jama cave – the age and morphology.* Predavanje na »3. Mitteleuropäische Geomorphologietagung . Geomorphologie in Wissenschaft und Praxis - Kompetenzen und Herausforderungen«, Salzburg, Avstrija, 25. 9.
- *Paleomagnetic and palaeontological research in Račiška pečina Cave, SW Slovenia.* Predavanje na »11th Castle Meeting«, Grad Bojnice, Slovaška republika, Danišovice, 6. 11. (soavtorja P. Pruner, P. Bosák).
- *Snežna jama cave – the age and morphology.* Predavanje na »3. Central European Geomorphology Meeting«, Salzburg, Avstrija, 25. 9.

Janez Mulec

- *An overlooked subaerial habitat – stromatolitic stalagmites.* Predstavitev posterja, ESF, Complex Systems and Changes: Water & Life Event, Taormina, Italija, 29.–31. 10.
- *Amoebae in carbonate precipitating habitats of karst caves and a new vahlkampfiid amoeba, Allovahlkampfia spelaea gen. nov., sp. nov.* Predavanje na »7th International Symposium for Subsurface Microbiology«, Shizuoka, Japonska, 21. 11.
- *AIDS v Afriki.* Izjava za Oddajo »Eppur si muove – in vendar se vrti«, Radio Slovenija, Ljubljana, 1. 12.
- *Obnovljivi viri energije - primeri dobrih praks iz Španije in do kje seže naša pripravljenost na spremembe.* Uvodno predavanje in sodelovanje na javni razpravi, organizator Društvo Drobnovratnik, Postojna, 18. 12.

Bojan Otoničar

- *Sedimenti in morfologija Postojnske jame.* Vodenje ekskurzije za vodiče pri Postojnski jami skupaj z J. Kogovšek in A. Mihevcem. Postojna, 6. 3.
- *Vranja in Skednena jama, Planinsko polje.* Vodenje ekskurzije za učence osnovne šole Dol pri Ljubljani, 3. 6.
- *Evolution of paleokarst related to a forebulge unconformity: An example from the Late Cretaceous and Paleogene of Kras, Matarsko Podolje and Istria, Southwest Slovenia and Northwest Croatia.* Vabljeno predavanje na mednarodnem simpoziju »Karst from recent to reservoirs«, Rapid City, South Dakota, ZDA (Karst Waters Institute; ZDA), 10. 6.

- *Geološke in geomorfološke zanimivosti Triglavske severne stene, Bovškega Gamsovca in Kriških podov*. Vodenje ekscurzije na taboru študentov geologije NTF Univerze v Ljubljani, Kranjska Gora, 19. 7. (skupaj s F. Gabrovškom).

Metka Petrič

- *Kraško povodje Ljubljanice*. Vodenje ekscurzije za študente Fakultete za gradbeništvo z Reke (Hrvaška), Postojna, 15. 5.
- *Hidrogeološke značilnosti slovenskega krasa*. Vodenje tridnevne ekscurzije za študente Fakultete za rudarstvo in geologijo iz Beograda (Srbija), 4. letnik, smer Hidrogeologija (27 študentov), Postojna, 29.–31. 5.
- *Hidrogeološke raziskave v zaledju izvirov Malenščice*. Vodenje ekscurzije na mednarodni konferenci »Hidrološke napovedi in hidrološke osnove upravljanja z vodami«, Bled, 4. 6.
- *Značilnosti in dinamika vodnega toka v zaledju izvirov Malenščice (JZ Slovenija)*. Predstavitev na »36. kongresu Mednarodnega združenja hidrogeologov IAH«, Toyama, Japonska, 21. 10.

Mitja Prelovšek

- *Problematika čistilnih naprav na krasu*. Referat na »Posvetu o čistilnih napravah v Sloveniji«, Cerknica, 30. 9.
- *Okoljsko poročilo – Lipica 2. del*. Javna predstavitev rezultatov, Lipica, 12. 11.
- *Guidelines for spatial development on karstic areas; Centre of excellence FABRICA and Lipica case study / Smernice prostorskega razvoja na kraških območjih; primer Center idličnosti FABRICA in primer Igrišče za golf v Lipici*. Prispevek na mednarodni delavnici »Skupno upravljanje virov podzemnih voda«, Postojna, 2.–4. 12.

Nataša Ravbar

- *Karst characteristics. Dinaric karst and Sava River basin / Značilnosti krasa: Dinarski kras in povodje Save*. Prispevek na Mednarodni delavnici »Skupno upravljanje virov podzemnih voda«, Postojna, 2.–4. 12.
- *Kako nastanejo Pivška jezera?* Izjava za Radio Slovenija, Ljubljana, 10. 12.
- *Naravne nesreče na krasu*. Prispevek na 1. triennialnem znanstvenem posvetu »Naravne nesreče v Sloveniji 2008«, Ig, 11. 12.

Tadej Slabe

- *Karstology and motorway construction*. Referat na »The 1st International symposium on Scientific and Tourist Speleology (SPELEO 2008). The underground world: heritage and sustainable human development vector«, Agadair, Maroko, 23.–26. 4.
- *Nove knjige IZRK ZRC SAZU*. Predstavitev na 16. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«: Kraški sedimenti, Postojna, 16.–21. 6.
- *Slovensko krasoslovje*. Predavanje na Delavnici usposabljanja za Skupno upravljanje podzemnih voda, Postojna, 2.–4. 12, organizatorji: Svetovno partnerstvo za vodo – Sredozemlje (GWP-MED), Sredozemska informacijska pisarna za okolje, kulturo in trajnostni razvoj (MIO/ECSDE), Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije (MOP), Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Savska komisija.

Stanka Šebela

- *Merjenje tektonskih premikov v Postojnski jami*. Predavanje na 13. srečanju SZGG, Ljubljana, 17. 1.

Janez Turk

- *Hidrogeologija Postojnske jame in širšega območja*. Vodenje ekscurzije skupaj s N. Zupan Hajna in T. Slabetom za vodiče pri Postojnski jami, Postojna, 12. 4.

Nadja Zupan Hajna

- *Pečina v Borštu in slepa dolina Jezerina*. Terenska predavanja za študente 3. in 4. letnika UP FHŠ, predmet »Osnove krasoslovja«, Postojna, 9. 1.
- *Geologija in jamski sedimenti v Postojnski jami in Predjami*. Vodenje ekscurzije skupaj s T. Slabetom in J. Turkom za vodiče pri Postojnski jami, Postojna, 12. 4.
- *Paleomagnetizem in magnetostratigrafija kraških sedimentov v Sloveniji* (starost sedimentov/ pomen za razvoj krasa in kraškega reliefa). Predavanje za Slovensko geološko društvo in Geomorfološko društvo Slovenije, Ljubljana, 23. 4. (soavtor A. Mihevc).
- *Kras v Sloveniji in delo na IZRK*. Predavanje za Oddelek za geografijo (vodja dr. Dražen Perica) Univerze v Zadru, Postojna, 7. 5.
- *Geologija Cerknškega jezera in Rakovega Škocjana*. Vodenje ekscurzije za Oddelek za geografijo Univerze v Zadru, Postojna, 7. 5.
- *Starost jamskih sedimentov in krasa v Sloveniji*. Predavanje na Muzejskem večeru, Notranjski muzej, Postojna, 7. 5.
- *Palaomagnetizem and Magnetostratigraphy of Karst Sediments in Slovenia / Paleomagnetizem in magnetostratigrafija kraških sedimentov v Sloveniji*. Predstavitev knjige na novinarski konferenci, Postojna, 8. 5. (soavtorji A. Mihevc, P. Pruner in P. Bosák).
- *Kraški pojavi na Velebitu in Kornatih*. Terenska predavanja za študente 3. in 4. letnika UP FHŠ, predmet: Geomorfološka krasa, Velebit, Kornati, 15.–18. 5.
- *Sediments in Pisani rov, Postojna cave / Sedimenti v Pisanem rovu, Postojnska jama*. Vodenje večerne ekscurzije v okviru 16. mednarodne krasoslovne šole »Klasični kras«: Kraški sedimenti, Postojna, 16. 6. (skupaj z A. Mihevcem).

- *Matarsko podolje in cave Dimnice / Matarsko podolje in jama Dimnice.* Vodenje popoldanske ekskurzije v okviru 16. mednarodne krasoslovne šole »Klasični kras«: Kraški sedimenti, Postojna, 17. 6. (skupaj z A. Mihevcem).
- *Cave sediments at Škocjanske jame and surface above caves / Jamski sedimenti v Škocjanskih jamah in površje nad jamami.* Vodenje popoldanske ekskurzije v okviru 16. mednarodne krasoslovne šole »Klasični kras«: Kraški sedimenti, Postojna, 18. 6. (skupaj z A. Mihevcem).
- *Karst sediments of Kras plateau / Kraški sedimenti na Krasu.* Vodenje celodnevne ekskurzije skupaj z A. Mihevcem v okviru 16. mednarodne krasoslovne šole »Klasični kras«: Kraški sedimenti, Postojna, 19. 6. (skupaj z A. Mihevcem).
- *Classical Kars / Klasični kras.* Vodenje celodnevne ekskurzije skupaj v okviru 16. mednarodne krasoslovne šole »Klasični kras«: Kraški sedimenti, Postojna, 20. 6. (skupaj z A. Mihevcem).
- *Paleomagnetic research of cave sediments in Slovenia in 2007 / Paleomagnetske raziskave jamskih sedimentov v Sloveniji v letu 2007.* Poster na 16. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«: Kraški sedimenti, Postojna 16. 6. (soavtorji P. Pruner, A. Mihevc, D. Venhodova, P. Schnabl, S. Šlecht, P. Bosák).
- *Aragonite in Slovenian karst caves / Aragonit v slovenskih jamah.* Poster na 16. mednarodni krasoslovni šoli »Klasični kras«: Kraški sedimenti, Postojna, 16. 6.
- *Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU in slovensko krasoslovje.* Prispevek v Nočnem programu, 1. program Radia Slovenija, Ljubljana, 7. 7.
- *Results of palaeomagnetic research of karst sediments in Slovenia / Rezultati paleomagnetskih raziskav kraških sedimentov v Sloveniji.* Predavanje na »33. International Geological Congress«, Oslo, Norveška, 7. 8. (soavtorji P. Pruner, P. Bosák in A. Mihevc).
- *Age of cave sediments in Slovenia.* Predavanje na »3. Mitteleuropäische Geomorphologietagung. Geomorphologie in Wissenschaft und Praxis - Kompetenzen und Herausforderungen«, Salzburg, Avstrija, 25. 9.
- *Paleomagnetic and palaeontological research in Račiška pečina Cave, SW Slovenia.* Predavanje na »11th Castle Meeting«, Grad Bojnice, Slovaška republika, Danišovice, 6. 11. (soavtorji P. Pruner, P. Bosák in A. Mihevc)
- *Siga in njena sestava.* Predavanje na Muzejskem večeru, Notranjski muzej, Postojna, 12. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Martin Knez

- Univerza IBN ZOHR Agadir, Maroko, 23.–26. 4.: udeležba na simpoziju »The 1st International Symposium on Scientific and Tourist Speleology (SPELEO 2008), The underground world: heritage and sustainable human development vector«.
- Kras v okolici Kunminga, Yunnanski geografski inštitut, Univerza v Kunmingu, Yunnan, Kitajska, 30. 6.–13. 7.: terensko delo v okviru bilateralnega projekta.
- Polytech'Nice - Sophia Antipolis, Université de Nice - Sophia Antipolis, Biot, Francija, 18.–29. 8.: terensko delo v okviru bilateralnega projekta *Krasoslovje in gradnja prometnic*.

Janja Kogovšek

- Kras v okolici Kunminga, Yunnanski geografski inštitut, Univerza v Kunmingu, Yunnan, Kitajska, 30. 6.–13. 7.: terensko delo v okviru bilateralnega projekta.
- Rudarsko-geološka fakulteta Univerze v Beogradu, Beograd, Srbija, 22.–26. 9.: delovni obisk v okviru podpisa dogovora o sodelovanju.

Andrej Kranjc

- Le Centre du patrimoine mondial à l'UNESCO, Pariz, 23. 5.: sestanek delovne skupine CPM/ICOMOS/UICN za Lascaux.
- Tunis, Tunizija, 12.–15. 8.: udeležba na 31. mednarodnem geografskem kongresu »Building together our territories«.
- Zhijin (Guizhou, Kitajska), 28.–31. 8.: udeležba na »International forum on show caves«.
- Baden, Avstrija, 15.–17. 9.: udeležba na »9th International Symposium on Speleo-History in the Alpine, Carpathian and Dinaric Regions, ALCADI 2008«.
- Grenoble, Francija, 8.–9. 10.: udeležba na »Apprentissage des sciences dans l'Europe de la connaissance«.
- Kairo in Sinaj, Egipt, 22.–27. 11.: udeležba na simpoziju in delavnici »Living with landscapes«.

Andrej Mihevc

- 2. Susret speleologa BiH, Zavidovići 2008, Zavidovići, 11.–13. 4.: udeležba na simpoziju.
- 3rd International Workshop on Ice Caves, Kungur, Perm, Rusija, 9.–17. 5.: udeležba na delavnici.
- Lipska pečina pri Cetinju, Črna gora, 1. 6.–4. 6.: raziskovanje jame za preureditev jame za turizem.
- Jame in kraško površje v Bosni, 18.–23. 8.: geomorfološke in speleološke raziskave Popovega polja.
- Jame in kraško površje v Bosni in Hercegovini ter Črni gori, 23.–30. 8.: geomorfološko kartiranje poledenitve in speleološke raziskave Orjena.
- 3. Central European Geomorphology Meeting; Salzkammergut (kras in jame na Dachsteinu), Salzburg, Avstrija, 23.–26. 9.: udeležba na konferenci in terensko delo.

- Kontaktni kras in jame v JZ delu Romunije, 10.–23. 10.: terensko delo v okviru medinštitutskega sodelovanja.
- Inštitut za geologijo, ČAV, Praga, 8.–13. 12.: delovni obisk v okviru bilateralnega sodelovanja med Slovenijo in Češko.

Janez Mulec

- Program Leonardo da Vinci, Walqa Technology Park, Španija, 19.–25. 10.: izobraževanje za vpeljavo obnovljivih virov energije v Notranjsko-kraško regijo.
- Medizinische Universität Wien, Klinisches Institut für Hygiene und medizinische Mikrobiologie, Abteilung für medizinische Parasitologie, Dunaj, Avstrija, 26. 11.: diskusija rezultatov identifikacije praživali iz kraških jam.
- Department of Botany, Moravian Museum, Brno, Češka republika, 26. 11.: konzultacije in diskusija rezultatov o identifikaciji mahov iz slovenskih turističnih jam.
- Academy of Sciences of the Czech Republic, Praga, Češka republika, 26.–29. 11.: meritve s tenziometrom TM71 na Češkem (Bozkovské dolomitové jeskyně ter Drábské Stětničky).
- Naturhistorisches Museum, Dunaj, Avstrija, 22.–23. 12.: identifikacija nevretenčarjev v izviru Žveplnica v Dolenji Trebuši.

Bojan Otoničar

- Karst Waters Institute, Rapid City, South Dakota, ZDA, 7.–11. 6.: udeležba na mednarodnem simpoziju »Karst from recent to reservoirs«.

Metka Petrič

- Graz, Avstrija, 25.–26. 4.: udeležba na sestanku Združenja za sledilno hidrologijo ATH.
- Kunming, kras province Yunnan, Kitajska, 30. 6.–14. 7.: delovni obisk v okviru projekta BI-CN/07-09-015.
- Rudarsko-geološka fakulteta Univerze v Beogradu, Beograd, Srbija, 22.–26. 9.: delovni obisk v okviru podpisa dogovora o sodelovanju.
- 36. kongres Mednarodnega združenja hidrogeologov IAH, Toyama, Japonska, 17.–31. 10.: udeležba na kongresu.

Tadej Slabe

- Kras v okolici Kunminga in južnega Tibeta, Yunnanski geografski inštitut, Univerza v Kunmingu, Yunnan, Kitajska, 30. 6.–13. 7.: terensko delo v okviru bilateralnega projekta.
- Polytech'Nice - Sophia Antipolis, Université de Nice - Sophia Antipolis, Biot, Francija, 25.–31. 10.: terensko delo v okviru bilateralnega projekta *Krasoslovje in gradnja prometnic*.

Nadja Zupan Hajna

- Oslo, Norveška, 5.–10. 8.: udeležba na 33. mednarodnem geološkem kongresu s predavanjem in udeležba na ekskurziji (Excursion 57: Geoenery). Oslo, Norveška, 9. 8.: udeležba na sestanku projekta IGCP UNESCO št. 513 z naslovom »Global Study of Karst Aquifers and Water Resources«.
- Konferenca 3. Central European Geomorphology Meeting, Salzburg, Avstrija, 23.–26. 9.: udeležba na konferenci s predavanjem in udeležba na ekskurziji Salzkammergut (kras in jame na Dachsteinu).
- Urbino, Italija, 17.–21. 11.: delovni obisk (primerjava klasičnega krasa in krasa na evapornih domi na Marsu).
- Inštitut za geologijo, ČAV, Praga, 8.–13. 12.: delovni obisk v okviru bilateralnega sodelovanja med Slovenijo in Češko: naslov projekta »Paleomagnetne raziskave sedimentov na kraških področjih Slovenije: aplikacija za rekonstrukcijo geomorfološkega razvoja v kenozoiku«.

PEDAGOŠKO DELO

Franci Gabrovšek

- *Osnove zakrasevanja*. Predavanja v okviru podiplomskega programa »Krasoslovje« na Fakulteti za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.

Martin Knez

- *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa*. Predavanja v okviru podiplomskega študija na »Šoli za krasoslovje«, Univerza Nova Gorica.
- *Geologija krasa ter kraške jame in vode*. Izbirni predmet v okviru »Geografije kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Osnove krasoslovja*. Predavanja za del modula »Kras«, »Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Geomorfologija krasa*. Predavanja za del modula »Kras«, »Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.

Andrej Kranjc

- Direktor doktorskega programa »Krasoslovje« na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici in nosilec več predmetov na programu Krasoslovje.

Andrej Mihevc

- *Geografija Krasa*. Predavanja v okviru predmeta »Geografija Krasa«, Usmeritev »Kras«, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani v Ljubljani, 2007/2008.
- *Velebit*. Vodenje terenskega dela v okviru predmeta »Geografija Krasa«, Usmeritev »Kras« na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 19.– 24. 5.
- *Osnove geomorfologije krasa*. Predavanja pri predmetu »Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa« v okviru podiplomskega študija na »Šoli za krasoslovje«, Politehnika Nova Gorica, šolsko leto 2007/2008.
- *Izbrana poglavja iz geomorfologije krasa, modul Geomorfologija*. Predavanja v okviru podiplomskega študija na »Šoli za krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici.

Bojan Otoničar

- *Plate tectonics, geodynamics and regional geology of karstic regions*. Predavanja pri predmetu »Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa« v okviru podiplomskega študijskega programa »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici, študijski leti 2007/2008 in 2008/2009.

Metka Petrič

- *Osnove krasoslovja*. Predavanja v okviru modula »Kras« – »Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem, šolsko leto 2007/2008.
- *Geomorfologija krasa*. Predavanja v okviru modula »Kras« – »Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem, šolsko leto 2007/2008.
- *Osnove hidrologije krasa*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici, šolsko leto 2008/2009.
- *Raziskovalne metode in tehnike v kraški hidrologiji*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici, šolski leti 2007/2008 in 2008/2009.
- *Uporaba in varstvo kraških vodnih virov*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici, šolski leti 2007/2008 in 2008/2009.
- *Izbrana poglavja iz kraške hidrologije*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici, šolski leti 2007/2008 in 2008/2009.

Tanja Pipan

- *Osnove krasoslovja*. Predavanja v okviru modula »Kras« – »Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem, šolsko leto 2007/2008.
- *Osnove ekologije in trajnostni razvoj*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici, šolsko leto 2008/2009.

Tadej Slabe

- *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa*. Predavanja na »Šoli za krasoslovje« v okviru podiplomskega študija, Univerza Nova Gorica.
- *Izbrana poglavja iz geomorfologije krasa*. Predavanja v okviru modula »Geomorfologija«, Program »Krasoslovje«, Fakulteta za podiplomske študije, Univerza v Novi Gorici.
- *Uporaba in varstvo kraških jam*. Predavanja v okviru modula »Speleologija«,
- Program »Krasoslovje«, Fakulteta za podiplomske študije, Univerza v Novi Gorici.
- *Izbrana poglavja iz speleologije*. Predavanja v okviru modula »Speleologija«, Program »Krasoslovje«, Fakulteta za podiplomske študije, Univerza v Novi Gorici.
- *Geologija krasa ter kraške jame in vode*. Predavanje za izbirni predmet na »Geografiji kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Osnove krasoslovja*. Predavanja za del modula »Kras« – »Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Geomorfologija krasa*. Predavanja za del modula »Kras« – »Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.

Stanka Šebela

- *Izbrana poglavja iz geomorfologije krasa*. Predavanja za podiplomski študijski program »Krasoslovje«, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici (2007/08).
- *Raziskovalne metode in tehnike v speleologiji*. Predavanja za podiplomski študijski program »Krasoslovje«, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici (2007/08).
- *Geomorfologija krasa*. Predavanja na Fakulteti za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem, 2007/08.
- *Osnove krasoslovja*. Predavanja na Fakulteti za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem, 2007/08.

Nadja Zupan Hajna

- *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa*. Predavanja za podiplomski program »Krasoslovje«, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza Nova Gorica.
- *Osnove krasoslovja*. Predavanja za modul »Kras«– »Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem, šolsko leto 2007/2008.
- *Geomorfologija krasa*. Predavanja za modul »Kras«– »Geografija kontaktnih prostorov«, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem, šolsko leto 2007/2008.

MENTORSTVO

Franci Gabrovšek je mentor mladima raziskovalcema Janezu Turku in Matiji Pernetu ter doktorandoma Borutu Pericu in Simonu Milanolu. Je diplomski mentor Tanji Novak (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem).

Martin Knez je mentor Jušu Avguštinu pri diplomskem delu (Fakulteta za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem).

Andrej Kranjc je mentor več doktorandom (Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici).

Andrej Mihevc je mentor doktorandom mag. Jasminku Mulaomeroviću, Juriju Košutniku in Rosani Cerkvénik in mentor študentom pri diplomskem delu Karmen Peternelj in Sašu Sašič (Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani).

Metka Petrič je bila mentorica Aleksandru Udoviču pri diplomski nalogi (Fakulteta za humanistične študije Koper) ter doktorandoma Gregorju Kovačiču (Fakulteta za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem) in Janji Kogovšek (Podiplomski študijski program »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici).

Tadej Slabe je bil mentor Aniki Stančič pri diplomskem delu (Fakulteta za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem).

Nadja Zupan Hajna je bila mentorica Barbari Race pri diplomski nalogi (Fakulteta za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem) in je mentorica magistrandki Suzani Vidmar (Podiplomski študijski program »Krasoslovje«, Univerza v Novi Gorici).

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Andrej Kranjc

Častni član Turističnega društva Postojna.

Izvoljen za glavnega tajnika SAZU, 6. 5.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://kras.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

According to our long-term orientation we followed the most important topics of karstology, ways and contents of study that form the entire science. The results are foundations for planning life in peculiar and vulnerable karst landscape and also passed to students in our post-graduate study Karstology and in Slovene programmes of geography. The science development is creative only in connection with international circumstances. We cooperate with karstologists from all over the world. Our Institute is one of the most important international research and study karstological centre.

The central part of our researches is summed up in the Karst Research Programme.

We are developing karstology also in the following projects: The results of surface karst phenomena research as direction for planning on the karst landscape; Information and technology network for integration of long-term ecological, biodiversity and socio-economic studies in karst: LTER-Slovenia; Sulphur springs in Slovenia from karstological point of view and their microbiota; Variability of groundwater flow and transport processes in karst under different hydrologic conditions - examples from the Dinaric karst; Use of tracing with environmental and artificial tracers in planning of the protection of karst waters; Centre of excellence FABRICA; Project SMART KARST: International KARSTological school "Sustainable Management of natural Resources on karst" in the 6th FP EU; Project Life Watch: LIFE-WATCH e-Science and Technology Infrastructure for biodiversity data and observatories in the 7th FP EU; Project ALTER-Net: Long-Term Ecological Research Network in the 6th FP EU; Monitoring of active tectonic structures on karst; Paleomagnetic studies of sediments in karst areas of Slovenia: implication for paleotectonic reconstruction; Karstology and traffic lines construction; Hydroecological analyses of high water and floods in karst regions along border land between Croatia and Slovenia; The impact of airport construction on karst aquifer behaviour and water quality - case study of Qinglongdong spring catchment, Kunming, China; Fauna in percolation water of the karst caves as an indicator for surface pollution; Promotion of the Slovene science in 2008: Composition of scientific bases and surveys for the cave display Dong Tien Duong, Vietnam; IGCP UNESCO Project No. 513 – Global study of karst aquifers and water resources and scientific and technical cooperation in the field of Earth sciences in the area of the junction of Alps-Dinarides.

- 1 Franc Cimerman
- 2 Katica Drobne
- 3 Miloš Bartol
- 4 Adrijan Košir

- 5 Irena Debeljak
- 6 Alenka Eva Črne
- 7 Tomislav Popit

- 8 Kata Cvetko Barić
- 9 Špela Goričan

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. Mario Pleničar (predsednik), akad. dr. Dragica Turnšek, dr. Irena Debeljak, dr. Špela Goričan, mag. Adrijan Košir.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Špela Goričan, višja znanstvena sodelavka.

Znanstveni sodelavci: dr. Irena Debeljak, dr. Aleksander Horvat, dr. Glenn S. Jaecks, dr. Vasja Mikuž, dr. Nina Zupančič.

Asistent z doktoratom: dr. Miloš Bartol (od 1. 6.)

Asistent specialist: mag. Adrijan Košir.

Mlada raziskovalka: Alenka Eva Črne.

Strokovni sodelavec: Tomislav Popit.

Višja tehničarica: Kata Cvetko - Barič.

RAZISKOVALNI PROGRAMI IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Paleontologija in sedimentarna geologija

Vodja raziskovalnega programa: Š. Goričan.

Sodelavci: I. Debeljak, A. Horvat, V. Mikuž, N. Zupančič, A. E. Črne, K. Cvetko - Barić.

Program je razdeljen na več nalog, ki obsegajo paleontološke, stratigrafske in sedimentološke raziskave mezozoika in kenozoika.

V Črni gori so sodelavci raziskovali spodnjejurške apnenice Visokega Krasa in Budvanske cone. Letos je bilo končano terensko delo – posnetih je bilo več manjših dodatnih profilov na Rumiji in en profil pri Hercegovnem. Analizirali so mikrofacijske 50 vzorcev. Opravili so meritve stabilnih izotopov kisika in ogljika na 500 vzorcih in meritve vsebnosti karbonata na 150 vzorcih. Rezultati so bili predstavljeni na dveh mednarodnih kongresih.

Raziskovali so srednjejurške do zgornjekredne globljemorske sedimente bazena Pichakun na jugovzhodu gorovja Zagros v Iranu (sodelovanje v programu MEBE, projekt *Sedimentology and sequence stratigraphy of the Mesozoic Tethys margin: compared tectono-climatic evolution of the Iran and Oman domains*). Z radiolariji je bila določena starost 30 vzorcev roženca s štirih profilov. Rezultati so oddani v tisk in bodo objavljeni kot poglavje v monografiji o geologiji Zagrosa (zbirka *Geological Society London, Special Publications*). Primerjava med stratigrafskimi zaporedji bazenov Pichakun v Iranu in Hawasina v Omanu je bila predstavljena na 33. mednarodnem geološkem kongresu avgusta 2008 v Oslu. V reviji *Cretaceous Research* je bil oddan članek o zgornjekrednih radiolarijih v Antalijskih pokrovih južne Turčije.

Nadaljevale so se paleontološke in stratigrafske raziskave terciarja. O najdbah posameznih pomembnejših fosilov (polžev, navtilidov, koral, morskih ježkov, črvov in sesalcev) je bilo objavljenih deset člankov. Članek o miocenskih gorgonarijskih koralah je oddan v reviji *Geologica Carpathica*.

Proučevali so stratigrafijo in ekologijo badenijskega nanoplanktona iz Slovenskih goric. Rezultati so predstavljeni v doktorski nalogi M. Bartola. V združbah sta bili najdeni dve novi vrsti, članek z opisom novih vrst je oddan v reviji *Micropaleontology*.

V sodelovanju z Inštitutom za geoznanosti Univerze v Potsdamu so se nadaljevale raziskave paleoekologije in sedimentologije foraminifernih apnenecv in koralno-mikrobialitnih tvorb ter kemostratigrafije zaporedja paleocenskih in eocenskih platformnih karbonatov na Krasu. Rezultati so bili predstavljeni v treh prispevkih na mednarodnih konferencah, daljša članka sta objavljena v revijah *Facies* in *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology*.

Nadaljevale so se raziskave starostne in spolne sestave fosilne populacije jamskega medveda iz Križne jame in Herkovih peči. V študiji o jamskem medvedu v visokogorskih okoljih so bili uporabljeni rezultati prejšnjih raziskav o velikosti in morfologiji zob iz Divjih bab, Mokriške jame in Potočke zijalke. Za objavo je bil pripravljen članek za monografijo o Križni jami.

V okviru programa se v manjšem obsegu izvajajo tudi petrološke raziskave magmatskih in metamorfnih kamnin ter raziskave onesnaženosti tal. V letu 2008 je bil objavljen članek o marmorjih na Pohorju v reviji *Chemie der Erde*. Objavljen je tudi članek, ki obravnava uporabo geokemičnih analiz v tleh za petrološke interpretacije. Rezultati o geokemiji tal na območju nekdanjih fužin v dolini Radovne so bili predstavljeni na kongresu *EGU General Assembly 2008* na Dunaju.

Spremembe okolja in produktivnosti na spodnje- do srednjejurški karbonatni platformi v Tetidi: primer severnega roba Dinarske karbonatne platforme (Trnovski gozd, Slovenija)

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: Š. Goričan

Sodelavci: A. Košir, G. S. Jaecks, A. E. Črne.

V drugem letu raziskav sta bila detajlno posneta dva krajša profila pri vaseh Kovk in Gozd na Trnovskem gozdu. Sodelavci so analizirali faci-ese, določili foraminifere in pobrali vzorce za analizo brahiopodov. V reviji *Bollettino della Società Geologica Italiana* je bil objavljen članek, ki obravnava primerjavo med spodnjejurškimi faciesi na Trnovskem gozdu in v coni Visokega Krasa v Črni gori.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke značilnosti na območju HC Razdrto – Vipava (km 6.600 do km 10.100)

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: T. Popit, K. Cvetko - Barič.

Na spodnjem odseku hitre ceste na Rebrnicah sta bili kartirani trasa in okolica. Posnetih je bilo 12 profilov na izdankih eocenskega fliša v večjih usekih ter 17 profilov v kvartarnih pobočnih sedimentih in lehnjakih.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke raziskave na območju trase in spremljajočih objektov HC Koper – Izola

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: T. Popit, A. Horvat, A. E. Črne, K. Cvetko - Barič.

V letu 2008 sta bili kartirani trasa in njena okolica med Semedelo (Markovcem) in Izola.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke značilnosti na območju trase in spremljajočih objektov na AC Vrba - Črnivec (Peračica).

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: T. Popit, F. Cimerman, A. Horvat, A. E. Črne, K. Cvetko - Barič.

V kvartarnih fluvialnih in glacialnih ter fluvioglacialnih sedimentih je bilo posnetih 9 profilov v skupni debelini 32 metrov. Iz izpirka dveh vzorcev oligocenskih klastitov (sivice), ki so bili za mikropaleontološke analize pobrani v glinokopu pri Dvorski vasi, je bilo določenih 56 taksonov bentoških foraminifer, ki pripadajo 45 rodovom in 30 družinam, in 3 taksoni planktonskih foraminifer, ki pripadajo dvema rodovoma in dvema družinama. Končno poročilo je v pripravi.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke značilnosti na območju gradnje AC Maribor-Lenart.

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: T. Popit, A. Horvat, V. Mikuž, A. E. Črne, K. Cvetko - Barič.

Sodelavci so izvajali raziskave miocenskih, pliocenskih in kvartarnih sedimentov (mikro- in makropaleontologija, stratigrafija, sedimentna petrologija). Posneli so 3 profile v skupni debelini 53 m. 46 vzorcev miocenskih laporjev so pobrali za mikropaleontološke analize. Na trasi so iz 3 profilov analizirali prisotnost kalcitnega nanoplanktona v 29 vzorcih.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke značilnosti na AC odseku Spodnja Senarska-Cogetinci.

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: T. Popit, A. Horvat, V. Mikuž, A. E. Črne, K. Cvetko - Barič.

Med gradbenimi deli so se izvajale paleontološke, sedimentološke in stratigrafske raziskave terciarnih in kvartarnih sedimentov. V pliocenskih in kvartarnih aluvialnih sedimentih s paleotalnimi horizonti je bilo posnetih 19 profilov v skupni debelini 60 metrov.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke značilnosti na območju gradnje AC Cogetinci–Vučja vas –2. del.

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: T. Popit, A. Horvat, V. Mikuž, A. E. Črne, K. Cvetko - Barič.

Potekale so paleontološke, sedimentološke in stratigrafske raziskave terciarnih in kvartarnih sedimentov na drugi etapi trase avtoceste. V pliocenskih in kvartarnih aluvialnih sedimentih s paleotalnimi horizonti je bilo posnetih 7 profilov v skupni debelini 28 metrov.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižni fond se je povečal za 57 knjig in 250 zvezkov periodike, izposojenih je bilo 357 zvezkov. Izdelanih in inventariziranih je bilo 900 standardnih zbruskov, 40 impregniranih zbruskov, 122 izpirkov za mikropaleontološke raziskave, 30 vzorcev za rentgenske difrakcijske analize in 500 vzorcev za izotopske analize. Na vrstičnem elektronskem mikroskopu JEOL JSM 330A je bilo opravljenih 250 obratovalnih ur in posnetih 3000 digitalnih posnetkov. Na petrografskem mikroskopu, opremljenem z digitalno kamero je bilo posnetih in računalniško obdelanih več kot 2000 slik.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Naturhistorisches Museum, Basel, Švica: tema *Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentičnih foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)*.
- Geološko-paleontološki zavod PMF, Zagreb, Hrvaška: tema *Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentičnih foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)*.
- Dipartimento di Scienze Geologiche, Ambientali e Marine, Univerza v Trstu, Italija: tema *Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentičnih foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)*.
- Dipartimento di Paleontologia, Università di Napoli, Italija: tema *Dazikladacejske alge v paleogenskih plasteh*.
- Hrvatski geološki inštitut, Zagreb, Hrvaška: projekt *Mezozojski radiolariji* (medakademijska izmenjava).
- Prirodoslovni muzej Rijeka, Reka, Hrvaška: tema *Terciarna makrofavna Istre*.
- Institut für Paläontologie, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: projekt *Eine hochalpine Jagdstation des Neandertalers: Die Potočka-Höhle in den Karawanken (Slowenien)*.
- Université de Rennes 1, Francija: projekt CNRS *Sedimentology and sequence stratigraphy of the Mesozoic Tethys margin: compared tectono-climatic evolution of the Iran and Oman domains*.
- Muséum National d'Histoire Naturelle, Pariz, Francija: tema *Biodiverziteta mezozojskih radiolarijev*.
- Institute of Materials Science N.C.S.R. »Demokritos«, Atene, Grčija: tema *Lastnosti in primerjava slovenskih in grških marmorjev iz kamnolomov in arheoloških najdišč*.
- Institut für Geowissenschaften, Universität Potsdam, Nemčija: projekt *Biosphere response to climatic events during the Paleogene: sedimentological and biological integrated approach to biocalcification processes*.
- Department für Angewandte Geowissenschaften und Geophysik, Montanuniversität Leoben, Avstrija: slovensko-avstrijski znanstveno-tehnološki projekt *Primerjava triasnih in jurskih zaporedij v Vzhodnih Alpah (Avstrija) in Dinaridih (Slovenija, Črna gora): paleogeografske implikacije*.
- Institute of Geological Research, Tirana, Albanija: slovensko-albanski znanstveno-tehnološki projekt *Geologija področja Librazhd-Korça, SE Albanija*.

OBISKI V INŠTITUTU

- Patrice Moix, Univerza v Lausanni, Švica, 26.–31. 8.: študijski obisk, dokončanje članka o krednih radiolarijih Antalijskih pokrovov.
- Andrea Martín Pérez, Univerza v Madridu, Španija, 4. 9.–4. 12.: izpopolnjevanje na področju sedimentologije karbonatov.
- Hans-Jürgen Gawlick in Sigrid Missoni, Montanuniversität Leoben, Avstrija, 5.–14. 9.: terensko delo v Črni gori za bilateralni projekt *Primerjava triasnih in jurskih zaporedij v Vzhodnih Alpah (Avstrija) in Dinaridih (Slovenija, Črna gora): paleogeografske implikacije*.
- Kujtim Onuzi, Institute of Geological Research, Tirana, Albanija, 15.–18. 11.: sodelovanje v bilateralnem projektu *Geologija področja Librazhd-Korça, SE Albanija*.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Miloš Bartol

Taksonomija in paleoekologija kalcitnega nanoplanktona iz badenijskih plasti v Slovenskih goricah, Oddelek za geologijo Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, 15. 5.– doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Miloš Bartol

• *Badenian calcareous nannoplankton from NE Slovenia (Mura depression, western Central Paratethys): paleogeography and paleoecology*. Predavanje na »12th INA Conference«, Lyon, Francija, 15. 9.

Alenka Eva Črne

- *Triassic-Jurassic boundary in Montenegro: sedimentological and isotopic evidence for environmental change*. Poster na »SwissSed«, Frimbourg, Švica, 23. 2.
- *Biocalcification crisis and negative stable carbon isotope anomaly at the Triassic-Jurassic boundary: a record from the pelagic Budva Basin (Montenegro)*. Predavanje na »EGU General Assembly 2008«, Dunaj, Avstrija, 14. 4.

Špela Goričan

- *Jurassic and Cretaceous radiolarian biostratigraphy of the Pichakun and Hawasina basins*. Predavanje na »33rd International Geological Congress«, Oslo, Norveška, 9. 8.

Tomislav Popit

- *Prepariranje ostankov dinosavrov iz Kozine*. Predavanje na OŠ Majde Vrhovnik, Ljubljana, 11. 07.
- *Ekскурzija po Notranjskem Krasu*. Vodstvo ekскурzije za OŠ Ivana Cankarja, Vrhnika, 16. 05.
- *Otroške ustvarjalne delavnice o dinosavrih*. Vodstvo delavnic, Dinolab, ZRC SAZU, Ljubljana, 2. 6., 3. 6., 4. 6., 7. 6., 17. 7., 21. 7.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Miloš Bartol

- Črna gora, 21. 4.–5. 5.: terensko delo za doktorsko nalogo A. E. Črne.
- Lyon, Francija, 7.–11. 9.: udeležba na »12th INA (The International Nannoplankton Association) Conference«.

Alenka Eva Črne

- Eidgenössische Technische Hochschule, Zürich, Švica, 18. 9. 2007–29. 2. 2008: izpopolnjevanje v okviru doktorskega študija.
- Dunaj, Avstrija, 13.–17. 4.: udeležba na »EGU (European Geosciences Union) General Assembly 2008«.
- Črna gora, 21. 4.–5. 5.: terensko delo za doktorsko nalogo.
- Eidgenössische Technische Hochschule, Zürich, Švica, 25. 5.–2. 6. in 3. 9.: geokemične analize za doktorsko nalogo.
- Univerza v Trstu, Italija, 7.–10. 7.: udeležba na tečaju »Chemostratigraphy: applications, limitations and implications for global environmental change« (predavatelj prof. H. Jenkyns).
- Črna gora, 6.–14. 9.: terensko delo za bilateralni projekt *Primerjava triasnih in jurskih zaporedij v Vzhodnih Alpah (Avstrija) in Dinaridih (Slovenija, Črna gora): paleogeografske implikacije*.

Špela Goričan

- Université de Rennes 1, Francija, 10. 3.–5. 4.: vabljeni raziskovalka.
- Makedonija, 6.–10. 5.: terensko delo v Vardarski coni.
- Univerza v Trstu, Italija, 7.–10. 7.: udeležba na tečaju »Chemostratigraphy: applications, limitations and implications for global environmental change« (predavatelj prof. H. Jenkyns).
- Severne Apneniške Alpe, Avstrija, 14.–21. 7.: terensko delo za bilateralni projekt *Primerjava triasnih in jurskih zaporedij v Vzhodnih Alpah (Avstrija) in Dinaridih (Slovenija, Črna gora): paleogeografske implikacije*.
- Oslo, Norveška, 6.–22. 8.: udeležba na 33. mednarodnem geološkem kongresu in pokongresni ekскурziji.

- Črna gora, 6.–14. 9.: terensko delo za bilateralni projekt *Primerjava triasnih in jurskih zaporedij v Vzhodnih Alpah (Avstrija) in Dinaridih (Slovenija, Črna gora): paleogeografske implikacije*.
- Albanija, 29. 9.–3. 10.: terensko delo za bilateralni projekt *Geologija področja Librazhd-Korça, SE Albanija*.
- Université de Lausanne, Švica, 8.–12. 12.: študijski obisk, dokočanje conacije spodnjejurskih radiolarijev.

Aleksander Horvat

- Univerza v Trstu, Italija, 7.–10. 7.: udeležba na tečaju »Chemostratigraphy: applications, limitations and implications for global environmental change« (predavatelj prof. H. Jenkyns).
- Severne Apneniške Alpe, Avstrija, 14. –21. 7.: terensko delo za bilateralni projekt *Primerjava triasnih in jurskih zaporedij v Vzhodnih Alpah (Avstrija) in Dinaridih (Slovenija, Črna gora): paleogeografske implikacije*.

Adrijan Košir

- Institut für Geowissenschaften, Universität Potsdam, Nemčija, 11.–13. 3.: študijski obisk pri J. Zamagni, dokončanje članka o paleocenskih mikrobialitno-koralnih kopah v Sloveniji.
- Cardiff University, Cardiff, Velika Britanija, 23.–26. 3.: študijski obisk pri V.P. Wrightu.
- Severne Apneniške Alpe, Avstrija, 14. –21. 7.: terensko delo za bilateralni projekt *Primerjava triasnih in jurskih zaporedij v Vzhodnih Alpah (Avstrija) in Dinaridih (Slovenija, Črna gora): paleogeografske implikacije*.

MENTORSTVO

Špela Goričan je bila mentorica doktorandki Alenki Evi Črne.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://paleo.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The research programme covers palaeontology of selected groups of organisms (diatoms, silicoflagellates, radiolarians, molluscs, echinoderms, corals, and vertebrates), sedimentary geology of Mesozoic and Cainozoic carbonate platforms and basins, and geobiology of Tertiary and Recent terrestrial carbonates. In 2008 the following topics were studied: Jurassic stratigraphy of the High Karst and Budva zones in Montenegro; Jurassic and Cretaceous stratigraphy of the Pichakun Basin (south-east Zagros Range, Iran); Taxonomy and palaeobiogeography of Cretaceous vertebrates from Slovenia; Sedimentology and palaeoecology of Palaeocene-Eocene carbonate platform in SW Slovenia; Stratigraphy, palaeontology and palaeoecology of Neogene successions in the western part of the Central Paratethys; Quaternary sediments in Slovenia; Mortality dynamics of cave bear; Calcification products of plant roots in Palaeogene calcretes and present-day calcareous soils; and Micromorphology, mineralogy and stable isotope geochemistry of vadose-zone carbonates.

The institute works on one national research programme and one research project, funded by the Slovenian Research Agency, and officially collaborates in 13 international projects. The results were presented at nine scientific meetings and are published in 20 papers.

- 1 Urban Šilc
- 2 Iztok Sajko
- 3 Andrej Paušič
- 4 Andrej Seliškar
- 5 Rajko Slapnik
- 6 Matjaž Kuntner

- 7 Aleksander Marinšek
- 8 Petra Košir
- 9 Tjaša Lokovšek
- 10 Simona Kralj Fišer

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. ddr. Jože Maček, akad. dr. Mitja Zupančič, dr. Metka Culiberg, dr. Tatjana Čelik, dr. Igor Dakskobler (predsednik), dr. Matjaž Kuntner, prof. dr. Oto Luthar (do 1. 4.).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik inštituta: dr. Matjaž Kuntner (od 1. 4.), znanstveni sodelavec.

V. d. predstojnika: prof. dr. Oto Luthar (do 1. 4.).

Znanstvena svetnica: dr. Metka Culiberg.

Višji znanstveni sodelavci: doc. dr. Andraž Čarni, dr. Igor Dakskobler, dr. Rajko Slapnik, dr. Branko Vreš.

Znanstveni sodelavci: dr. Ingi Agnarsson, dr. Valerija Babij (do 31. 1.), dr. Tatjana Čelik, dr. Urban Šilc, dr. Petra Košir (izv. 11. 6.), dr. Igor Zelnik (izv. 4. 12, do 31. 12.).

Asistenta z magisterijem: mag. Aleksander Marinšek, mag. Aljoša Pirnat (do 31. 1.).

Asistenta: Simona Kralj Fišer, Andrej Paušič (izv. 4. 12.).

Raziskovalnorazvojna sodelavca: mag. Boško Čušin, mag. Andrej Seliškar.

Samostojni strokovni delavec: Iztok Sajko.

Višja strokovna delavka: Olga Dežman Jokić (do 7. 1. 2009).

Strokovna sodelavka, tajnica: Tjaša Lokovšek (od 31. 8.).

Tehnica, tajnica: Olga Kardoš.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Flora, favna in vegetacija Slovenije in sosednjih območij

Vodja temeljnega raziskovalnega programa: A. Čarni.

Člani projektne skupine: V. Babij, M. Culiberg, A. Čarni, T. Čelik, I. Daksobler, B. Drovenik, O. Dežman-Jokić, O. Kardoš, P. Košir, S. Kralj-Fišer, M. Kuntner, R. Slapnik, U. Šilc, B. Vreš, I. Zelnik.

Člani projektne skupine so na območju med Brežicami in Krškim popisovali floro negozdnih (prodiščnih, vodnih, travniških in ruderalnih) habitatov. Evidentirali so številna nova suha travišča z ogroženimi vrstami kukavičevk, za katere je bilo opravljeno tudi preliminarno populacijsko vzorčenje. Za ugotavljanje dinamike flore blatnih jezerskih tal so bili po dveh letih ponovljeni popisi v akumulaciji Klivnik-Molja. Na Ljubljanskem barju so bile opravljene raziskave za ugotavljanje številčnosti in gostote populacije močvirskega tulipana ter Loeselove grezovke. Na številnih lokacijah v Sloveniji so potekale raziskave flore vlažnih in vodnih habitatov, kraških in gorskih travišč v zaraščanju ter ruderalnih rastišč. Na različnih nahajališčih in rastiščih je bilo zbrano herbarijsko gradivo za taksonomsko in horološko obdelavo rodov *Cyperus*, *Eleocharis* in *Hieracium*.

Zaključene so bile raziskave združb visokih steblik v vlažnih žlebovih in visokogorskih kotanjah v severnem delu Trnovskega gozda in v Juljskih Alpah, opisanih je bilo pet novih asociacij: *Cardamino trifoliae-Adenostyletum glabrae*, *Astrantio carnioicae-Adenostyletum glabrae*, *Aconito ranunculifolii-Peucedanetum ostruthii*, *Trollio europaei-Aconitetum ranunculifolii* in *Festuco calvae-Stemmacanthetum rhapsodicum*. V srednji Soški dolini je bil najden nov takson za floro Slovenije, *Crocus biflorus* subsp. *biflorus*, raziskana so bila njegova nahajališča in rastišča. Pripravljen je bil sintezni pregled s kratkimi opisi bukovih združb v Sloveniji.

Proučevali so plevelno vegetacijo Slovenije in Balkanskega polotoka. Plevelna vegetacija zahodnega Balkana je zaradi izvora plevelnih vrst na bližnjem vzhodu dober študijski primer, saj se zahteve vrst z oddaljevanjem od njihovega optimalnega areala spreminjajo. Na podlagi numeričnih analiz je bil potrjen obstoj na tem območju opisanih sintaksonov in večji pomen kulturne rastline na floristično sestavo plevelne vegetacije kot v srednji Evropi. Analize plevelne vegetacije so razširili tudi na ruderalno vegetacijo. Raziskovali so vplive kompleksnih gradientov (frekvenca in jakost motenosti rastišča, nutrienti, vlažnost, osončenost) na strukturne in dinamične vzorce teh rastlinskih združb in predvsem floristično sestavo. Predvsem se to odraža tudi v nastopanju tujerodnih vrst v teh sestojih. V raziskavo je bila vključena tudi vegetacija pohojenih habitatov v Evropi. Potekale so raziskave mokrotnih travnikov po celotni Sloveniji. Preučen je bil vpliv vodnega režima na conacijo mokriščnih združb, na vzorec porazdelitve rastlinskih vrst, ekoloških strategij rastlin in biodiverzitete. Podrobno so bili preučeni odnosi med združbami mokrotnih travnikov zveze *Molinon* in njihovimi ekološkimi razmerami v Sloveniji. Popisana je bila vegetacija in bila opravljena analiza talnih dejavnikov (pH, dostopni P in K, N, organski C, C/N, izmenljivi Ca^{2+} , Mg^{2+} , K⁺, Na⁺, H⁺, električna prevodnost, V). Preučeni so bili tudi drugi gradienti (letna temperatura in padavine, indeks humidnosti, povprečja Ellenbergovih vrednosti za vlago in hranila), da bi lahko potekalo testiranje še drugih možnih korelacij. Reakcija tal je najbolj signifikanten ekološki gradient, ki pojasnjuje največ variabilnosti preučevane vegetacije. Ugotovljene so bile številne statistično signifikantne razlike v ekoloških razmerah med posameznimi združbami (pH, vlažnost, nutrienti, kalcij).

Gradnja cestnega sistema je največji poseg v naravo v Sloveniji v preteklih desetletjih. Cestne brežine, ki pri tem nastanejo, so zelo obsežne in bi lahko, v primeru ustreznega gospodarjenja, deloma kompenzirale izgubo naravnih habitatov in povezovalle preostale populacije zaželenih vrst. Posejani sta bili dve setveni mešanici in na osnovi specifičnih parametrov testirani, katera je primernejša za renaturacijo obcestnih brežin. Prva mešanica je vsebovala tudi varovalne vrste, druga pa je vsebovala večji del le vrste, tolerantne na stres zaradi suše. Rezultati kažejo na boljšo renaturacijo in razvoj v smeri vrstno bogatih suhih travnikov v primeru mešanice s tolerantnimi vrstami.

Nadaljevale so se analize termofilnih listnatih gozdov z območja jugovzhodne Evrope, rezultati so bili pripravljeni za tisk. Numerično je bilo potrjenih 8 zvez, ki se na tem območju pojavljajo, ugotovljene so bile njihove diagnostične vrste, ekološke razmere in razširjenost, usklajena je bila nomenklatura z mednarodnimi standardi. Objavljena je bila tudi analiza brezovih gozdov v jugovzhodni Sloveniji, začela se je analiza gabrovih gozdov v južni Evropi.

Zaključena je bila tudi obdelava flore in vegetacije stepskega območja, ki se nahaja v osrednjem delu Republike Makedonije. Sodelavci so ugotovili endemične, halofitske, stepske in ostale redke vrste, vegetacijske tipe in habitate tega območja; tako sta predstavljena njihova razširjenost in ekologija, s standardi je usklajena tudi njihova nomenklatura (predlagani so posamezni novi opisi in nomenklaturi popravki) ter njihova zastopanost v naravovarstveni zakonodaji. Predlagana so tudi botanično najbolj pomembna območja.

Zaključilo se je delo na *Vegetacijski karti gozdnih združb 1 : 50.000 - list Muska Sobota* s komentarjem, delo je bilo natisnjeno v obliki monografske publikacije.

V okviru paleobotaničnih raziskav je potekala analiza pelodnega sedimenta iz Blejskega jezera, in sicer tam, kjer je bil najden bronastodobni meč, bilo je ugotovljeno, da je bila vegetacija v okolici jezera tedaj že antropogeno spremenjena. Pri naselju Ljubno na Gorenjskem so bili ugotovljeni pleistocenski sedimenti, ki ležijo v kotanji na vrhu grebena, geološko precej starejše zgradbe.

Karpološko in antrakotomsko so bili analizirani makro rastlinski ostanki predvsem z arheoloških najdišč, odkritih na trasah avtocestnih odsekov z vseh delov Slovenije, največ pa s severovzhodnega dela – Prekmurja. Z najdišča Nova Tabla pri Murski Soboti je bilo iz velike količine oglja ugotovljeno, da je na tem področju že v bronasti dobi in tudi v rimski dobi v drevesni vegetaciji prevladoval hrast, bila je tu še tudi bukev, ki pa je danes ni več. Podobno je bilo ugotovljeno tudi še na drugih najdiščih v Prekmurju (npr. Ivanjkovci, Gorice).

Nadaljevale so se taksonomske, ekološke in zoogeografske raziskave stigobiontskih polžev v Dinaridih. Najbolj ogroženim petindvajsetim vrstam, ki so bile predstavljene v *Rdeči knjigi podzemne favne Hrvaške*, so bile podane stopnje ogroženosti in mere zaščite. Dopolnjevala se je baza podat-

kov o biodiverziteti in sistematiki polžev iz družine Ellobiidae (*Carychium*, *Zospium*), alpskih polžev iz rodu *Orcula* in *Trichia* v Sloveniji in širše, na izbranih lokalitetah je bil nabran referenčni material za genetske raziskave. Na območju spodnje Save so bile inventarizirane in podane ekološke ocene za vodne in kopenske polže ter školjke s poudarkom na Natura vrstah. Območje naseljuje 94 vrst in podvrst polžev ter školjk, kar predstavlja dobrih 30 % celotne malakofavne v Sloveniji. Na primerih Natura vrst polžev je bila testirana uspešnost uveljavljenih metod terenskega vzorčevanja v različnih habitatnih tipih. Urejevala in dopolnjevala se je podatkovna baza malakološke zbirke Biološkega inštituta ZRC SAZU.

Izvedene so bile avtekološke in populacijske raziskave dveh v evropskem merilu ogroženih vrst dnevnih metuljev, *Coenonympha oedippus* in *Zerynthia polyxena* (Ljubljansko barje, območje južno od Krškega), pripravljene so bili splošni protokoli za terensko delo in obrazci za terensko popisovanje obeh vrst v letu 2009. V vzhodnem delu Kamniških Alp je bila inventarizirana favna dnevnih metuljev in pregledana ustreznost potencialnih nahajališč Natura 2000 vrste *Erebia calcaria*. Oblikovana sta bila metodologija in model za naravovarstveno vrednotenje travnišč (različne fitocenozе, različne kmetijske rabe) na podlagi diverzitetе favne dnevnih metuljev. V sodelovanju s kolegi iz Francije, Nemčije, Madžarske in Poljske je bil pripravljen pregled pristopov k integraciji različnih metodologij monitoringa biodiverzitetе in splošnih statističnih metod za obdelavo integriranih podatkov. Podatkovna baza FloVegSi je bila dopolnjena z 2967 zapisi terenskih lepidopteroloških podatkov. Nadaljevalo se je pisanje člankov o biodiverziteti, etologiji in evoluciji. Napisana je bila študija o biodiverziteti pajkov Krasa (v recenziji, *Hacquetia*) in Gvajane (v tisku, *Journal of Animal Ecology*), o etologiji pajkov in gosi (objavljeno v *Journal of Zoology*; v recenziji v *Journal of Ethology*) ter o spolni koevoluciji pri pajkih (v tisku, *Evolution*)

Naravna in kulturna dediščina – Infrastrukturna dejavnost (OE Naravna dediščina)

Vodja organizacijske enote: A. Seliškar.

Sodelavci: V. Babij, M. Culiberg, A. Čarni, B. Čušin, I. Dakskobler, O. Kardoš, P. Košir, S. Kralj, M. Kuntner, T. Lokovšek, A. Marinšek, A. Paušič, I. Sajko, R. Slapnik, U. Šilc, B. Vreš, I. Zelnik.

Sodelavci so v okviru raziskovalnega programa in projektov na terenu popisovali in kartirali floro, favno, habitatne tipe in vegetacijo, postavljali so pasti za lov hroščev, lovili metulje, pajke, mehkužce za determiniranje, dopolnjevanje biološke zbirke ali genetske analize, markirali so metulje, s štetjem so ugotavljali velikost populacij izbranih vrst metuljev, rastlin, vrtali so talne profile za palinološke analize, jemali vzorce talnih sedimentov in sedimentov v vodah za favnistične raziskave, herbarizirali so rastline, dokumentarno so fotografirali organizme in njihove habitate. V laboratoriju so preparirali ulovljene primerke, jih etiketirali in uvrščali v zbirke, pripravili so vzorce tal, sedimentov za sortiranje, sortirali so osebke iz vzorcev, etiketirali vzorce, pripravljali so preparate za določanje osebkov, peloda in za svetlobno in vrstično elektronsko mikroskopiranje in fotografiranje, gojili in opazovali vedenje pajkov, pripravljali so material za genske analize, opravili so genetske laboratorijske obdelave in pomnoževanje DNK (PCR), preparirali vzorce iz vrtin za palinološke analize, pripravljali vzorce za radiokarbonske analize, fotografirali so ostanke lesa, semen iz arheoloških najdišč, sušili herbarizirane rastline, jih etiketirali in vlagali v herbarijsko zbirko. Pri kabinetnem delu so determinirali herbarizirane rastline, preparirali živalske vrste, vrste peloda, vzorcev lesa, semen, analizirali so mikroskopske preparate, terenske in laboratorijske podatke so pripravili za vnos v podatkovne zbirke in jih vanje vnesli (FloVegSi, Turboveg, Tilia, Nephilid specimen database), pripravili so fotografije za vnos v podatkovne zbirke, izdelali favnistične, floristične in vegetacijske tabele ter pelodne diagrame, digitalizirali so rokopišne vegetacijske karte in karte habitatnih tipov. Z nabranim biološkim gradivom so dopolnjevali zbirke cvetnic in praprotnic, mahov, lišajev, pelodnih vzorcev in rastlinskih makroostankov iz arheoloških najdišč, dnevnih in nočnih metuljev, hroščev, polžev in školjk ter pajkov. Urejali so zbirke, jih vzdrževali in postopno digitalizirali. Dopolnjevali so podatkovne digitalne zbirke z nadgradnjo sistemskih datotek in programskih modulov. V okviru urejanja revije *Hacquetia* so oblikovali in pripravljali besedila, grafične priloge in tematske karte.

Biodiverzitetа Posočja in naravovarstvene aplikacije za območja Natura 2000

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: I. Dakskobler.

Sodelavci: V. Babij, M. Culiberg, T. Čelik, B. Čušin, M. Kuntner, A. Seliškar, R. Slapnik, O. Kardoš, B. Vreš, B. Drovenik, V. Žagar.

Sodelavci so dopolnili vednost o biotski raznolikosti slovenskega ozemlja. V Posočju so popisali in horološko opredelili več kot 2000 taksonov praprotnic in semen. Štirje med njimi so novi za floro Slovenije, pet vrst je iz svetovnega rdečega seznama, osem je evropsko varstveno pomembnih vrst (Natura 2000), okoli 190 vrst je iz Rdečega seznama in okoli 100 jih je pri nas zavarovanih. Favna pajkov v Sloveniji je bila obogatena za tri nove vrste. Za evropsko varstveno pomembne vrste (osem praprotnic in semenk, trije mehkužci in osem metuljev) je bila dopolnjena vednost o njihovi razširjenosti, opredeljeni so bili priporočeni načini sonaravnega gospodarjenja. Vednost o teh vrstah je strokovna podlaga za spoštovanje mednarodnih konvencij in direktiv s področja varstva narave ter nacionalnih predpisov in programov, ki vzpodbujajo trajnostni razvoj. Znanstvena spoznanja o biodiverziteti Posočja in o njenem vrednotenju bodo pomoč naravovarstvenim službam pri njenem ohranjanju in trajnostni rabi.

»Inbreeding« in evolucijske slepe ulice: od populacijskih procesov do makroevolucijskih vzorcev

Vodja temeljnega podoktorskega raziskovalnega projekta: I. Agnarsson.

Sodelavec: M. Kuntner.

Dve glavni temi raziskav, filogenetika in populacijska genetika socialnih pajkov z inbreedingom, zahtevata intenzivno vzorčenje vrst po svetu in sekvenciranje DNK iz vzorčenih primerkov. Na teh področjih se je močno napredovalo, saj je bila z vzorčenjem v tropskih delih Afrike,

Amerike in Azije pridobljena večina potrebnih pajkov rodu *Anelosimus*. Vzpostavljeno je bilo še sodelovanje s kolegi v Braziliji, Japonski ter na Kitajskem, od koder se dobiva potreben material. Skupaj je tako pokritega kar 90% biološkega gradiva, potrebnega za izvedbo raziskav. Pridobljeni so bili že sekvenčni podatki petih genov iz 200 primerkov, kar predstavlja okoli polovico potrebnih sekvenc. Z analizami teh podatkov je bila pripravljena znanstvena publikacija o posledicah inbreedinga (v recenziji, *Molecular Ecology*), napisana je bila tudi študija o evoluciji mrež pajkov (v recenziji, *Proceedings of the National Academy of Sciences*).

Pomen intraspecifične vedenjske plastičnosti za sistematiko živalskih skupin

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta (usposabljanje mladega raziskovalca): M. Kuntner.

Mlada raziskovalka: S. Kralj-Fišer.

Kandidatka je napisala osnutek doktorske disertacije, pripravila rokopis dveh SCI člankov v prvem avtorstvu ter sodelovala pri nastanku članka o spolnem vedenju pajkov, objavljenega v *Journal of Zoology*, ter sodelovala pri predstavitvi študije alometrije mrež pajkov, ki je bila predstavljena na ameriškem arahnološkem kongresu.

Pregled živalskih in rastlinskih vrst, njihovih habitatov ter kartiranje habitatnih tipov s posebnim ozirom na evropsko pomembne vrste, ekološko pomembna območja, posebna varstvena območja, zavarovana območja in naravne vrednote na območju spodnje Save (od Krškega do državne meje) oziroma na vplivnem območju predvidenih HE Brežice in HE Mokrice

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: Marijan Govedič, Center za kartografiranje faune in flore Slovenije (CKFF).

Vodja koordinatorjev na BIJH: R. Slapnik.

Koordinatorji projekta na BIJH: A. Čarni (habitatni tipi, negozdna flora), T. Čelik (metulji), R. Slapnik (mehkužci) in B. Vreš (flora).

Člani projektne skupine na BIJH: V. Babij, A. Čarni, T. Čelik, P. Košir, A. Marinšek, I. Sajko, A. Seliškar, R. Slapnik, U. Šilc, B. Vreš, I. Zelnik.

Člani projektne skupine so v okviru raziskav vegetacije na podlagi rastlinskih združb določili gozdne habitatne tipe. Nato so celotno gozdno vegetacijo skartirali, gozdne habitatne tipe pa so tudi naravovarstveno ovrednotili. Poleg tega so popisovali floro na 10 izbranih gozdnih lokalitetah in jo naravovarstveno ovrednotili.

Pri inventarizaciji rastlinskih vrst na ca. 300 izbranih vzorčnih mestih v raziskovanem območju je bilo v obdobju od septembra 2007 do oktobra 2008 zabeleženih 793 višjih rastlin (praprotnic in semenk), med njimi 65 naravovarstveno pomembnih vrst. Na osnovi analize zbranih podatkov je bilo opredeljenih 8 za rastline naravovarstveno pomembnih območij. V obdobju od marca do septembra 2008 je bilo v raziskovanem območju na 12 vzorčnih mestih s celotno dolžino transektov 19 km izvedenih 385 popisov favne dnevnih metuljev in zabeleženih 7396 osebkov 69 vrst, med njimi 11 ogroženih. Raziskovalci so na podlagi razširjenosti in relativne številčnosti populacij registriranih vrst ter stopnje ohranjenosti njihovih habitatov v raziskovanem območju opredelili štiri naravovarstveno pomembna območja.

Malakološke raziskave obravnavanega območja so obsegale vodne in kopenske polže ter školjke. Vodnih polžev je bilo evidentiranih 29 vrst. Prevladujejo vodni pljučarji z velikimi areali, nekaj vrst pa predstavljajo predškrgarji z manjšimi areali razširjenosti. Kopenskih polžev je bilo ugotovljenih 58 vrst. Školjk je bilo evidentiranih 7 vrst. Območje naseljuje 94 vrst in podvrst polžev ter školjk kar predstavlja dobrih 30 % celotne malakofavne v Sloveniji. So zelo različnih arealnih tipov, 72 vrst je z velikim arealom razširjenosti, 9 vrst je alpskih, 4 vrste so mediteranske, 4 vrste so alpsko – dinarske, 2 vrsti sta donavski, po 1 vrsta je dinarska in alpsko – mediteranska in 3 vrste so endemične. Za dve vrsti, ki sta uvrščeni v Natura 2000, so bila izpostavljena štiri naravovarstveno pomembna območja.

Trajnostno gospodarjenje z naravno in kulturno pokrajino / FABRICA/

Vodja projekta: O. Luthar.

Vodja projekta na BIJH: V. Babij.

Člani projektne skupine na BIJH: M. Culiberg, A. Čarni, B. Čušin, I. Dakskobler, P. Košir, A. Marinšek, A. Pirnat, A. Seliškar, R. Slapnik, U. Šilc, B. Vreš, I. Zelnik.

V sklopu projekta, katerega cilj je bila priprava rešitev za trajnostno rabo in sonaravno gospodarjenje za ohranjanje biotske pestrosti kraške pokrajine, je bil pripravljen pregled značilnih življenjskih prostorov, travišč, kali in lokev, skalnih razpok, melišč, kraških jam ter njiv, sadovnjakov in vinogradov. Člani projektne skupine so obravnavali naravovarstveno problematiko in dejavnike, ki vplivajo na njihovo pojavljanje, spreminjanje. Domača stran: <http://www.razvojkraja.si/si/narava/>.

Naravni sestoji macesna v Sloveniji

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: I. Dakskobler.

Sodelavci: M. Culiberg, T. Čelik, A. Seliškar, A. Marinšek, I. Sajko, U. Šilc, B. Vreš.

Opravljen je bil ogled naravnih macesnovih sestojev v Apici nad Zadnjo Trento, na Kukli in pod Debelo pečjo nad Trento, med planinama Za Skalo in Za Črnim vrhom, v Fužinskih planinah (okoli planin Pri Jezeru, Dedno polje, Ovčarija, Laz in Krstenica) ter na planini Klek na Poklju-

ki in v dolini Male Pišnice. V Julijskih Alpah so bili kot primeren objekt za gozdoslovne, prirastoslovne in pedološke raziskave izbrani macesnovi sestoji na planini Klek in nad dolino Male Pišnice. V naravnih macesnovih gozdovih, ki poraščajo pobočja nad planino Klek, je bila postavljena sistematična mreža krožnih vzorčnih ploskev (površina 5 arov).

Kartiranje negozdnih habitatnih tipov za območji Šentjernej-Gorjanci in Bloščica

Vodja projekta: U. Šilc.

Sodelavci: A. Čarni, B. Čušin, P. Košir, A. Marinšek, I. Sajko, A. Seliškar, B. Vreš, I. Zelnik, U. Šilc.

V letu 2008 je bilo skartirano območje Šentjernej-Gorjanci, oddano je bilo končno poročilo. Za območje Bloščice je bil pripravljen seznam predvidenih habitatnih tipov, pregledano je bilo območje in v manjšem delu opravljeno kartiranje. Naročniku je bila predlagana sprememba metodologije kartiranja zaradi specifičnosti območja, izrazitih zlasti pri vlažnih, močvirnih habitatnih tipih.

Kartiranje negozdnih habitatnih tipov za območje Žerjavinskega potoka

Vodja projekta: U. Šilc.

Sodelavca: U. Šilc, I. Zelnik.

Skartirano je bilo območje Žerjavinskega potoka.

Vpliv nekdanjega gospodarjenja s krajino na sedanjo gozdno vegetacijo

Vodja aplikativnega projekta (usposabljanja mladega raziskovalca A. Paušiča): A. Čarni.

Sodelavci: A. Čarni, P. Košir, A. Marinšek, A. Paušič (od 1. 10.), U. Šilc, I. Zelnik.

Raziskava je potekala v jugovzhodni Sloveniji (Bela krajina). V okviru projekta so bili zbrani razpoložljivi zgodovinski viri, iz katerih je mogoče ugotoviti, kakšna je bila raba krajine v tistem obdobju. Tako so bili pridobljeni podatki iz vojaških kart, starih katastrov, vegetacijskih kart in letalskih posnetkov. Poleg tega so sodelavci zbirali tudi pisno gradivo (knjige, članki, elaborati) in ustne vire. Kartografsko gradivo se trenutno obdeluje in analizira.

Razvoj informacijskega sistema podatkovnih baz naravne nacionalne dediščine

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: prof. dr. Dea Baričević, Fakulteta za agronomijo, Univerza v Ljubljani.

Vodja projekta na BIJH: B. Vreš.

Člana projektne skupine: A. Seliškar, B. Vreš.

Na izbranih vzorčnih mestih na Krasu, Nanosu, Banjšicah in v Trnovskem gozdu je bilo v mesecih juniju in juliju po standardnih srednjeevropskih metodah (Ehrendorfer & Hamman 1965, Braun-Blanquet 1964) narejeno več fitocenoloških in florističnih popisov, ugotovljene so bile osnovne rastlinske združbe na rastiščih 10 izbranih vzorčnih rastlinskih vrst. Terenski podatki (fitocenološke in floristične popise) so bili vnešeni v podatkovno bazo FloVegSi (skupno ca. 2000 zapisov), s pomočjo katere so bili navedeni podatki povezani v skupni informacijski sistem MEDPLANT. Pri terenskem delu zbrano herbarijsko gradivo je shranjeno v delovni zbirki BIJH ZRC SAZU. Za nadgradnjo informacijskega sistema je bil dopolnjen nabor sistemskih datotek in povezav na podatkovno bazo florističnih in vegetacijskih podatkov, ki so potrebne za integracijo z drugimi podatkovnimi viri (pedologija, ex-situ zbirka).

Razvoj medmrežne različice sistema beleženja in kartiranja gliv Slovenije: Boletus informaticus.NET

Vodja projekta: dr. Dušan Jurc, Gozdarski inštitut Slovenije.

Vodja projekta na BIJH: V. Babij.

Člana projektne skupine: V. Babij, A. Seliškar.

Pripravljen je bil podatkovni standard za zapis oziroma izmenjavo podatkov o rastlinah in glivah na osnovi podatkovnih zbirk Boletus informaticus.NET in FloVegSi, pripravljene so bile minimalne zahteve za prenos podatkov na strežnike ZRC, GIS ali PMS s DiGIR protokolom po Darwin Core 1.2 standardu, kot osnovo za neposredno objavo na omrežju GBIF (Global biodiversity Information Facility). Na GBIF je bilo objavljenih 160.757 zapisov o glivah, 56.711 zapisov o rastlinah in 65 zapisov o metuljih. Domača stran: <http://data.gbif.org/search/slovenia>.

Raziskave populacijsko genetskih in rastiščnih značilnosti avtohtonega črnega topola (*P. nigra* L.) na obrežnih in poplavnih območjih ter usmeritve za njegovo ohranitev

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: dr. Gregor Božič, Gozdarski inštitut Slovenije.

Vodja projektne skupine na BIJH: A. Čarni.

Člani projektne skupine na BIJH: A. Čarni, P. Košir, A. Marinšek, U. Šilc, I. Zelnik.

Potekale so raziskave ekoloških razmer sestojev, kjer se pojavlja avtohtoni črni topol (*Populus nigra*). Natančne lokalitete je posredoval Zavod za gozdove Slovenije. Tako so bili popisani sestoji v skladu s standardno srednjeevropsko metodo in podatki ovrednoteni. Ugotovljeno je

bilo, da so optimalna rastišča črnega topola v pasu gozdov bele vrbe in pasu bresta in jesena, redkeje pa jih je najti višje na bregu v pasu doba. Posamezno pojavljanje črnega topola na dobavih rastiščih je posledica spremembe toka reke. Tako so se ekološke razmere na teh rastiščih spremenile in razmere za uspevanje topola niso več primerne, vendar pa so se posamezna drevesa topola na teh rastiščih ohranila.

Razvoj sistema monitoringov genetske pestrosti v naravnih in ogroženih habitatih

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: dr. Nike Krajnc, Gozdarski inštitut Slovenije.

Vodja projektne skupine na BIJH: A. Čarni

Člani projektne skupine na BIJH: A. Čarni, I. Dakskobler, P. Košir, A. Marinšek, U. Šilc, I. Zelnik.

Projektna skupina za vegetacijo je izdelala metodologijo za pregled izbranih redkih rastlin in ocene učinkovite velikosti populacij, ki temeljijo na naslednjih točkah: definicija redke vrste, poizvedba po literaturi in bazi vegetacijskih popisov, preverba podatkov na terenu, določitev rastlinske združbe oz. habitata, določitev potencialnih rastišč te rastlinske vrste, preverba natančnosti določitev. Nato je bila metodologija testirana na primeru brezovih gozdov v jugovzhodni Sloveniji.

Vzpostavitev monitoringa izbranih ciljnih vrst metuljev (Lepidoptera)

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta Ministrstva za okolje in prostor RS:

doc. dr. Rudi Verovnik, Biotehniška fakulteta (Oddelek za biologijo). Univerza v Ljubljani.

Vodja projekta na BIJH: T. Čelik.

Sodelavci na BIJH: T. Čelik.

Namen projektne naloge je priprava dolgoročnega monitoringa za izbrane ogrožene (navedene v Prilogah II in IV Direktive 92/43/EC) vrste metuljev (*Callimorpha quadripunctaria*, *Coenonympha oedippus*, *Colias myrmidone*, *Erannis ankeraria*, *Erebia calcaria*, *Euphydryas maturna*, *Lycaena dispar*, *Maculinea nausithous*, *M. teleius*, *Zerynthia polyxena*) na podlagi literaturnih virov in preverjanja različnih pristopov k monitoringu s pomočjo terenskih raziskav. V letu 2008 so bili (i) pripravljene splošni protokoli za terensko delo za vse izbrane vrste in obrazce za terensko popisovanje ter (ii) bila izbrana območja, izveden je bil prvi monitoring za vrste *E. maturna*, *M. nausithous*, *M. teleius* in *L. dispar*.

Vzpostavitev monitoringa izbranih ciljnih vrst mehkužcev

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta Ministrstva za okolje in prostor RS: R. Slapnik.

Člani projektne skupine: O. Kardoš, I. Sajko, R. Slapnik.

Obravnanih je bilo pet vrst mehkužcev (3 vrste kopenskih polžev in 2 vrsti sladkovodnih školjk) s Habitatne direktive (Direktiva Sveta 92/43/EC), ki se pojavljajo v Sloveniji: *Anisus (Disculifer) vorticulus* (Troschel 1834) (drobni svitek), *Vertigo (Vertilla) angustior* Jeffreys 1830 (ozki vrtenec), *Vertigo (Vertigo) geyeri* Lindholm 1925 (Gejerjev vrtenec), *Unio crassus* Philipsson 1788 (navadni škrček) in *Congerina kusceri* Bole, 1962 (jamska školjka, Kuščerjeva kongerija). Testirane so bile poznane metode terenskega vzorčevanja in popisovanja. Glede na specifično ekologijo vrst so bile nekatere metode modificirane oziroma nadomeščene z novimi.

Ocena stanja populacij in habitatov ter predlog monitoringa za ogrožene vrste barjanski okarček (*Coenonympha oedippus*), močvirski tulipan (*Fritillaria meleagris*) in Loeselova grezovka (*Liparis loeselii*) na Ljubljanskem barju

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta Mestne občine Ljubljana: T. Čelik.

Člani projektne skupine: T. Čelik, A. Seliškar, B. Vreš.

V letu 2008 so na Ljubljanskem barju potekale raziskave razširjenosti in velikosti populacij treh, v nacionalnem in evropskem merilu ogroženih vrst, *Coenonympha oedippus*, *Liparis loeselii* in *Fritillaria meleagris*, ter bile ugotovljene spremembe v stanju populacij in habitatov obravnavanih vrst glede na ugotovitve raziskav v preteklih letih. Velikost populacij se je proučevala z metodo MRR (*C. oedippus*) oz. z metodo štetja cvetočih in ne cvetočih osebkov na naključno izbranih vzorčnih ploskvah površine 1 m² v habitatni krpi (*L. loeselii*, *F. meleagris*). Za opredelitev stanja habitatov obravnavanih vrst so bili narejeni fitocenološki popisi in evidentirani načini gospodarjenja v habitatni krpi.

Okoljsko poročilo za Načrt ureditve Kobilarne Lipica – 2.del

Vodja projekta: A. Smrekar (GIAM).

Koordinator področja biologija: B. Čušin.

Člani projektne skupine na BIJH: M. Culiberg, A. Čarni, T. Čelik, B. Čušin, I. Dakskobler,

O. Kardoš, P. Košir, M. Kuntner, A. Marinšek, I. Sajko, A. Seliškar, R. Slapnik, U. Šilc, B. Vreš, I. Zelnik.

Sodelavci Biološkega inštituta so skupaj z zunanjimi sodelavci pripravili del »Okoljskega poročila« znotraj poglavja »Narava« ter naredili presojo vpliva na zavarovana območja in območja Natura 2000. Ugotovili so stanje zavarovanih in ogroženih organizmov ter habitatnih tipov, ocenili vpliv načrtovanega posega ter predlagali omilitvene ukrepe na območju predvidenih posegov znotraj posestva Kobilarne Lipica.

Pehotna strelišča kot dejavnik tveganja za okolje s poudarkom na ekološki sanaciji pehotnega strelišča na vojaškem poligonu Poček

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: doc. dr. Boštjan Pokorny, ERICO Velenje.

Vodja na BIJH: I. Zelnik.

Sodelavci: A. Čarni, P. Košir, A. Marinšek U. Šilc.

Sodelavci so v okviru projekta nadaljevali izdelavo naravovarstvene ocene pehotnih strelišč. V preteklem letu so zbirali terenske podatke, popisovali habitate ter nabirali rastline, ki jih bodo obdelali v laboratoriju in kabinetu. Rezultati in zbrani podatki bodo osnova za naravovarstveno vrednotenje in pripravo naravovarstvene ocene strelišč.

RAZISKOVALNO DELO V OKVIRU MEDNARODNIH PROJEKTOV

Atlas Florae Europaeae

Vodja raziskovalnega projekta: prof. dr. Pertti Uotila (Botanical Museum University of Helsinki, Helsinki).

Koordinator projekta na BIJH: B. Vreš.

Člani projektne skupine na BIJH: V. Babij, B. Vreš.

Za 15. del Atlasa flore Evrope so bili analizirani in pripravljeni horološki podatki za posamezne vrste rodu *Rubus*.

Primerjava brezovih gozdov in njihove sindinamike v Sloveniji in na Hrvaškem

Vodji meddržavnega projekta: P. Košir (Slovenija), doc. dr. Željko Škvorc, Šumarski fakultet Zagreb.

Člani projektne skupine: A. Čarni, P. Košir, A. Marinšek, U. Šilc, I. Zelnik.

Potekale so raziskave sukcesijskega razvoja gozdnih združb na termofilnih rastiščih v Slavoniji. Na podlagi aerofotoposnetkov so bile določene kronosekvence. Na izbranih ploskvah so bili narejeni vegetacijski popisi in vzeti talni vzorci. V nadaljevanju raziskave bodo podatki analizirani in posamezne vegetacijske združbe postavljene v sukcesijski niz. Raziskave bodo zajele tudi termofilne hrastove gozdove na širšem območju jugovzhodne Evrope, narejena bo njihova sinteza. Analize so pokazale osem ekološko in fitogeografsko razločljivih skupin gozdov, ki sovpadajo z osmimi že tradicionalno sprejetimi zvezami.

Proces in strukturne spremembe med obnovo vegetacije v gozdovih vrste *Pinus brutia* po požaru

Vodja meddržavnega raziskovalnega projekta: A. Čarni (Slovenija), dr. Ali Kavgaci, Southwest Anatolia Forest Research Station, Antalya (Turčija).

Člani projektne skupine na BIJH: A. Čarni, P. Košir, A. Marinšek, U. Šilc, I. Zelnik.

Nadaljevala se je analiza popisnih ploskev na požariščih brucijskega bora na območju Antalye. Poleg tega je potekala raziskava vegetacije hladnih dolinic na pogorju zahodnega Taurusa (okolica mesta Elmali). Tu se je popisovala vegetacija, ki se uvršča v razred *Trifolio-Polygonetea* in se spreminja z višino od dna posamezne dolinice (kar ustreza različno dolgemu obdobju poplavljenosti). Tako se je merila tudi razdalja popisnih ploskev od dna dolinice, velikost dolinic ter nadmorsko višino dolinic. Na podlagi tega bo ovrednoteno spreminjanje floristične sestave in strukture vegetacijskih tipov.

Nephilid Spiders – Filogenija pajkov iz družine Nephilidae kot test antagonistične koevolucije spolov

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: M. Kuntner.

Član projektne skupine na BIJH: M. Kuntner.

Dveletni projekt je bil zaključen 31. 3. S filogenetskim pristopom je bila testirana originalna hipoteza spolno antagonistične koevolucije pri pajkih iz družine Nephilidae. Izvedeni sta bili dve mednarodni biološki odpravi (Južna Afrika 2006, Jugovzhodna Azija 2007), pridobljeni material je bil analiziran z morfološkimi in molekularnimi pristopi. Članki sodelavcev so objavljeni ali sprejeti v revijah *Evolution*, *Journal of Zoology*, *Cladistics* in *Systematic Biology*, rezultati pa so bili predstavljeni na mednarodnih simpozijih (Brazilija, Nova Zelandija, Španija) ter na vabljenih predavanjih v ZDA, Italiji, Singapurju in na Švedskem.

Radiation in space and time – Phylogeny and phylogeography of the Ellobiidae (Gastropoda, Pulmonata) / Radiacija v prostoru in času – filogenija in filogeografija polžev iz družine elobij (Gastropoda, Pulmonata)

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: Prof. dr. Anette Klussmann-Kolb, J.W. Goethe University, Frankfurt am Main.

Član projektne skupine na BIJH: R. Slapnik.

Dopolnjevala se je baza podatkov o biodiverziteti in sistematiki polžev iz družine Ellobiidae (*Carychium*, *Zospeum*), na izbranih lokalitetah se je nabiral referenčni material za genetske raziskave.

Genetic diversity and phylogeography of selected Alpine land snails: In the search for glacial refugia / Genska raznolikost in filogeografska razširjenost izbranih alpskih vrst polžev v povezavi z glacialnimi refugiji

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: Priv. Doz. Dr. Elisabeth Haring, Museum of Natural History, Dunaj).

Član projektne skupine na BIJH: R. Slapnik.

Dopolnjevala se je baza podatkov o biodiverziteti in sistematiki izbranih alpskih polžev iz rodu *Orcula* in *Trichia* v Sloveniji, Avstriji in Italiji, na izbranih lokalitetah se je nabiral referenčni material za genetske raziskave.

Crvena knjiga podzemne faune Hrvatske / Rdeča knjiga podzemne favne Hrvaške

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: Roman Ozimec (HBSD).

Član projektne skupine na BIJH: R. Slapnik.

V poglavju »Podzemni puži« je predstavljenih 25 stigobiontskih vrst polžev na ozemlju Hrvaške. K arealu razširjenosti so podane stopnje ogroženosti in ukrepi varovanja za posamezne vrste.

EUMON – EU-wide monitoring methods and systems of surveillance for species and habitats of Community interest / EuMon – Evropske metode monitoringa in nadzora za vrste in habitatne tipe, ki so v interesu Evropske Unije

Vodja projekta: dr. Klaus Henle, UFZ - Helmholtz Zentrum für Umweltforschung, Leipzig.). Vodja WP3: A. Seliškar.

Člani projektne skupine na BIJH: V. Babij, T. Čelik, A. Seliškar.

V projektu je bil pripravljen pregled metod monitoringa vrst in habitatnih tipov v Evropi, izdelano je bilo orodje za primerjavo učinkovitosti podobnih metod za spremljanje omrežja NATURA 2000 in doseganje cilja za zmanjšanje upadanja biodiverzitet do leta 2010. Sodelovanje je potekalo pri integraciji različnih shem monitoringa, pri pripravi metode določanja odgovornosti posamezne države za varstvo vrst in habitatnih tipov. Projektna domača spletna stran: <http://eumon.ckff.si/>.

Spremljanje in tehnična podpora projektov programa LIFE (ASTRALE)

Vodja projekta: dr. J. Oszlanyi, ILE SAS - ASTRALE GEIE ILE, Slovak Academy of Sciences, Bratislava. Odgovoren za Slovenijo: A. Seliškar (BIJH ZRC SAZU).

Član projektne skupine: A. Seliškar.

Za Evropsko komisijo se je spremljalo izvajanje sedmih slovenskih projektov LIFE – narava ter se nudila tehnična in strokovna pomoč pri njihovi izvedbi. Skladno s standardiziranimi normativi je bila opravljena revizija projektnih tehničnih in finančnih poročil, tiskanih gradiv in druge dokumentacije, organizirani so bili razgovori, terenski ogledi, obiski predstavnikov Evropske komisije in svetovanja, sodelevec se je udeleževal sestankov ASTRALE skupine v Bruslju in drugod. Projektni domači spletne strani: <http://astrale.aeidl.be/>; http://ec.europa.eu/environment/life/countries/documents/slovenia_en_may.pdf.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **I. Agnarsson** je član komisije pri zagovoru magistrske naloge S. Hanitriniaine (University of Antananarivo, Madagaskar), član uredniškega odbora revije *Hacquetia* in urednik za področje sistematike pri *Journal of Arachnology*.
- **V. Babij** je članica uredniškega odbora revije *Hacquetia*.
- **M. Culiberg** je članica uredniškega odbora revije *Hacquetia*.
- **I. Daksobler** je bil predsednik komisije za oceno in zagovor doktorske naloge A. Rozmana (Oddelek za gozdarstvo Biotehnične fakultete Univerze v Ljubljani) in je član uredniškega odbora revij *Hacquetia* in *Hladnikia*.
- **A. Čarni** je bil član komisije za zagovor diplomske naloge N. Juvan (Biotehnična fakulteta Univerze v Ljubljani), član komisije za zagovor magistrske naloge R. Kuštrevske (Prirodnomatematični fakultet Skopje) in je član uredniškega odbora revij *Hacquetia*, *Hladnikia*, *Godišnji zbornik*, *Fitosociologia*, *Biologia*, *Acta Botanica Croatica*, *Zbornik zemaljskog muzeja BiH*, *Drypis*.
- **T. Čelik** je članica uredniškega odbora revije *Acrocephalus*.
- **M. Kuntner** je bil član komisije za zagovor diplomske naloge M. Gregorič (Biotehnična fakulteta Univerze v Ljubljani), član komisije pri zagovoru magistrske naloge S. Hanitriniaine (University of Antananarivo, Madagaskar), član komisije za zagovor doktorata S. Kralj Fišer (Biotehnična fakulteta Univerze v Ljubljani), je član uredniškega odbora revije *Hacquetia* ter član sveta in nacionalni korespondent pri »International Society of Arachnology«.
- **A. Seliškar** je član uredniškega odbora revije *Proteus* in delovne skupine za pripravo *Botaničnega terminološkega slovarja* ter član komisije za pripravo in izvedbo državnega tekmovanja iz biologije za učence osnovnih šol.

- **R. Slapnik** je bil član komisije za zagovor magistrske naloge K. Kožak (Prirodoslovno matematična fakulteta Univerze v Zagrebu); vodil je program »Polži okrog nas« z ekskurzijo na Ljubljansko barje v okviru Raziskovalnih igralnic ZRC SAZU (18. 7.) ter organiziral in vodil specializirani seminar »«Stigobionske vrste polžev v Sloveniji in na Hrvaškem« (29. 9.–3. 10.).
- **U. Šilc** je glavni urednik revije *Hacuetia*.
- **B. Vreš** je urednik in član uredniškega odbora revije *Acta Biologica Slovenica* in član predsedstva »Internationale-CLUSIUS Forschungsgesellschaft«, Güssing, Avstrija.

KNJIŽNJICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2008 je bilo delo osredotočeno predvsem na urejanje knjižnice na inštitutu, kar je bilo potrebno zaradi selitve in odsotnosti knjižničarke, da je bila omogočena nemotena izposoja.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Hacquetia* 7/1, 88 str., Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- *Hacquetia* 7/2, 81 str., Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- *Vegetacijske karte gozdnih združb 1: 50.000 - list Murska Sobota* s komentarjem. Murska Sobota: Pomurska akademska znanstvena unija – PAZU (A. Čarni, P. Košir, L. Marinček, A. Marinšek, U. Šilc, I. Zelnik). (monografska publikacija) Flora and Vegetation of Macedonian steppe. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (V. Matevski, A. Čarni, M. Kostadinovski, P. Košir, U. Šilc, I. Zelnik). (monografska publikacija)

RAZSTAVE

- **M. Culiberg** je sodelovala pri razstavi *Arheolgija Jerovice* v Tolminskem muzeju s prispevkom o paleobotaničnih raziskavah (*Prva platanarska češpa*).
- **B. Vreš** in **V. Babij** sta sodelovala pri organizaciji razstave »Prirodna baština otoka Suska / Naravna dediščina otoka Suska« v organizaciji Prirodoslovnega muzeja Rijeka s sodelovanjem z BIJH ZRC SAZU, Ljubljana, 6.–20. 6.

OBISKI V INŠTITUTU

- Roman Ozimec, Hrvatsko biospeleološko društvo, 15. 1.: fotografiranje podzemeljskih polžev in urejanje gradiva za knjigo *Crvena knjiga podzemne faune Hrvatske*.
- Jasna Lajtner, Prirodoslovno-matematični fakultet, Sveučilište u Zagrebu, 29. 9.–3. 10.: udeležba na specializiranem seminarju »Stigobionske in izvirske vrste polžev v Sloveniji in Hrvaški«.
- Tajana Sekelj Ivanjčan, Institut za arheologiju u Zagrebu, 21. 12.: pregled paleobotaničnega materiala.
- Ali Kavgaci, Saime Basaran, Mehmet Ali Basaran, Southwest Forestry Research Institute, Antalya, Turčija, 7.–13. 10.: obdelava podatkov o požariščih gozdov *Pinus brutia*.
- Daniel Krstonosić, Željko Škvorc, Šumarski fakultet, Zagreb, Hrvaška, 17.–18.12.: raziskave sukcesij.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Igni Agnarsson

- *Spider silk as a novel humidity-driven biomimetic muscle*. Referat na »American Arachnological Society Annual Meeting 2008«, University of California, Berkeley, ZDA, 25.–30. 6.
- *Spider silk as a novel humidity-driven biomimetic muscle*. Referat na »24th European Congress of Arachnology«, Bern, Švica, 25.–29. 8. . . .»

Valerija Babij

- *National responsibilities – habitats*. Referat na zaključni delavnici projekta »EuMon« (6. okvirni program), Leipzig, Nemčija, 28.–30. 1. (soavtor A. Seliškar).

Metka Culiberg

- *Rastlinski ostanki v Ajdovski jami. Dediščina Ajdovske jame*. Predavanja raziskovalcev Ajdovske jame, Brezovska Gora, Leskovec pri Krškem, 6. 11.

Andraž Čarni

- *Syntaxonomic diversity in the evaluation of biodiversity hotspots in mediterranean region*. Referat na »17th Workshop European Vegetation Survey«, Brno, Češka republika, 1. 5. (soavtor akad. prof. dr. Sulejman Redžić, Prirodoslovnomatemiški fakultete, Sarajevo).
- *Gradienti in biodiverziteti: flora, favna in vegetacija*. Predstavitev raziskovalnega programa BIJH na ARRS, 11. 6.
- *Wet meadows of the alliance Molinion and their environmental gradients in Slovenia*. Poster na »17th Workshop European Vegetation Survey«, Brno, Češka republika, 1. 5. (soavtor I. Zelnik).
- *Vegetacijska karta gozdnih združb Slovenije 1 : 50.00 – list Murska Sobota*. Predstavitev ob izidu, PAZU, Murska Sobota, 5. 12. (soavtorji P. Košir, L. Marinček, A. Marinček, A. Paušič, U. Šilc, I. Zelnik).
- *Vegetacijski oris poplavnih gozdov*. Sodelovanje pri okrogli mizi »Gospodarjenje s polavnimi gozdovi ob Muri«, Mota pri Ljutomeru, 9. 12. (soavtorji P. Košir, L. Marinček, A. Marinček, A. Paušič, U. Šilc, I. Zelnik).
- *Pattern of plant traits in trampled vegetation along climatic gradient in Europe*. Poster na »51st Annual Symposium of the International Association for Vegetation Science«, Stellenbosch, Južna Afrika, 7.–12. 9. (soavtor U. Šilc).
- *Weed vegetation in northwestern Balkans: diversity and differentiation*. Poster na »17th International Workshop European Vegetation Survey«, Masaryk University, Brno, Češka republika, 1.–5. 5. (soavtorji U. Šilc, Sava Vrbničanin, Dragana Božič, Dora Dajić Stevanović).

Boško Čušin

- *Fitogeografska in taksonomska problematika vrste *Leontodon tenuiflorus* (Gaud.) Rchb.* Referat na simpoziju »Flora in vegetacija Slovenije 2008«, Ljubljana, 18. 10.

Igor Dakskobler

- *Pregled bukovih rastišč v Sloveniji*. Referat na 26. gozdarskih študijskih dnevih »Bukovi gozdovi: ekologija in gospodarjenje«, Čatež ob Savi, 2. 4.
- *Nekaj botaničnih zanimivosti v posoškem delu Triglavskega narodnega parka (od Črne prsti do Trente)*. Vabljeni predavanja v Info središču Trenta, Trenta, 25. 4.
- *Kartografija habitatov na Krasu in povezava z *Naturo 2000**. Vabljeni predavanja na simpoziju »Analisi e gestione ambientale / Okoljska analiza in upravljanje«, Padriciano/Padriče, Italija, 23. 4. (soavtorja A. Seliškar, B. Vreš).
- *Fitocenološka in floristična oznaka logov v Posočju*. Sodelovanju pri omizju »Obrežni in poplavni gozdovi«, Knjižnica Cirila Kosmača, Tolmin, 17. 9.
- *Fitocenološka istraživanja šumskih ekosustava na početku 21. stoljeća*. Referat na mednarodnem znanstvenem posvetu ob 110. letnici ustanovitve Gozdarske fakultete v Zagrebu, Univerza v Zagrebu, Gozdarska fakulteta, Zagreb, Hrvaška, 16. 10.
- *Združbe visokih steblik z vrsto *Peucedanum ostruthium* v Sloveniji*. Referat na simpoziju »Flora in vegetacija Slovenije 2008«, Ljubljana, 18. 10.
- **Crocus biflorus* Mill. vendarle tudi v flori Slovenije*. Referat na simpoziju »Flora in vegetacija Slovenije 2008«, Ljubljana, 18. 10. (soavtor dr. Tone Wraber).
- *Nahajališča in rastišča vrste *Pulsatilla vernalis* v Julijskih Alpah*. Referat na simpoziju »Flora in vegetacija Slovenije 2008«, Ljubljana, 18. 10. (soavtorji Iztok Sinjur, Ivan Veber, Branko Zupan).
- **Orobancha lycoctoni* Rhiner, a neglected broomrape species of the *Centra European flora**. Poster na simpoziju »Flora in vegetacija Slovenije 2008«, Ljubljana, 18. 10. (soavtorja dr. Gerald. M. Schneeweiss, Botanični inštitut Univerze na Dunaju, in dr. Božo Frajman).

Petra Košir

- *Vegetacijska karta gozdnih združb Slovenije 1 : 50.000 – list Murska Sobota*. Predstavitev ob izidu in v okviru 6. znanstvene konference »Zgodovinska identiteta sveta ob Muri«, PAZU, Murska Sobota, 5. 12. (soavtorji A. Čarni, L. Marinček, A. Marinšek, A. Paušič, U. Šilc, I. Zelnik).
- *Vegetacijski oris poplavnih gozdov*. Sodelovanje pri okrogli mizi »Gospodarjenje s poplavnimi gozdovi ob Muri«, Mota pri Ljutomeru, 9. 12. (soavtorji A. Čarni, L. Marinček, A. Marinšek, A. Paušič, U. Šilc, I. Zelnik).

Matjaž Kuntner

- *The golden orb weaver: update on *Nephila* taxonomy*. Referat na »American Arachnological Society Annual Meeting 2008«, University of California, Berkeley, ZDA, 20.–30. 6.
- *The golden orb weaver: update on *Nephila* taxonomy*. Referat na »24th European Congress on Arachnology«, Bern, Švica, 25.–29. 8.
- *Webs, Sex and Systematics: Evolutionary Arms Race in *Nephilid* Spiders*. Vabljeni predavanja v Swedish Museum of Natural History, Stockholm, Švedska, 1. 10. 1. 10.

Aleksander Marinšek

- *Vegetacijska karta gozdnih združb Slovenije 1 : 50.00 – list Murska Sobota*. Predstavitev ob izidu in v okviru 6. znanstvene konference »Zgodovinska identiteta sveta ob Muri«, PAZU, Murska Sobota, 5. 12. (soavtorji A. Čarni, L. Marinček, A. Paušič, U. Šilc, I. Zelnik).

- *Vegetacijski oris poplavnih gozdov*. Sodelovanje pri okrogli mizi »Gospodarjenje s poplavnimi gozdovi ob Muri«, Mota pri Ljutomeru, 9. 12. (soavtorji A. Čarni, L. Marinček, A. Paušič, U. Šilc, I. Zelnik).

Andrej Paušič

- *Vegetacijska karta gozdnih združb Slovenije 1 : 50.00 – list Murska Sobota*. Predstavitev ob izidu in v okviru 6. znanstvene konference »Zgodovinska identiteta sveta ob Muri«, PAZU, Murska Sobota, 5. 12. (soavtorji A. Čarni, L. Marinček, A. Marinšek, U. Šilc, I. Zelnik).
- *Vegetacijski oris poplavnih gozdov*. Sodelovanje pri okrogli mizi »Gospodarjenje s poplavnimi gozdovi ob Muri«, Mota pri Ljutomeru, 9. 12. (soavtorji A. Čarni, L. Marinček, A. Marinšek, U. Šilc, I. Zelnik).

Andrej Seliškar

- *Data issues in habitat monitoring*. Referat na zaključni delavnici projekta »EuMon« (6. okvirni program), Leipzig, Nemčija, 28.–30. 1.
- *Kartografija habitatov na Krasu in povezava z Naturo 2000*. Vabljeni predavanje na simpoziju »Analisi e gestione ambientale / Okoljska analiza in upravljanje«, Padriciano/Padriče, Italija, 23. 4. (soavtorja I. Daksobler, B. Vreš).
- *Botanika pri naravoslovju in biologiji: Rastlinske združbe v različnih ekosistemih*. Predavanja in vodstvo seminarja v organizaciji Zavoda RS za šolstvo, Slovenske Konjice, 23.–24. 5. (skupaj z B. Vrešem).
- *Improvements of project monitoring and evaluation*. Referat na letnem sestanku projektne skupine ASTRALE, Marseille, Francija, 18.–20. 6.
- *Progress of LIFE - Nature projects in Slovenia*. Referat na letnem sestanku projektne skupine ASTRALE, Bruselj, Belgija, 20.–21. 11.

Rajko Slapnik

- *Alpine Landschnecken 2008*. Vabljeni predavanje v Naturhistorisches Museum Wien, Johnsbach, Avstrija, 23.–26. 4.
- *Troglobitic snails come out of the dark: A comprehensive study sheds new light on the genus Zospeum (Gastropoda, Pulmonata, Ellobioidea, Carychiidae)*. Referat na »5th Congress of the European Malacological Societies«, University of the Azores, Portugalska, 2.–6. 9. (soavtorja A. Jochum in A. Klusmann-Kolb).

Urban Šilc

- *Diversity of weed vegetation on arable land in Slovenia*. Referat na »24th German conference on weed biology and weed control«, Stuttgart-Hohenheim, Nemčija, 4.–6. 3.
- *Weed vegetation in northwestern Balkans: diversity and differentiation*. Poster »17th International Workshop European Vegetation Survey«, Masaryk University Brno, Češka republika, 1.–5. 5. (soavtorji Sava Vrbničanin, Dragana Božić, A. Čarni, Dora Dajić Stevanović)
- *Human impact on biodiversity through time : comparison of phytosociological and fossil pollen data (Bela krajina, Slovenia)*. Poster na »12th International Palynological Congress [&] 8th international Organisation of Palaeobotany Conference«, Bonn, Nemčija, 30. 8.–5. 9. (soavtorja M. Andrič, I. Zelnik)
- *Multivariate analysis in weed vegetation research : examples from NW Balkans*. Referat na »VIII kongresu o korovima«, Vrnjačka Banja, Srbija, 22.–26. 9. (soavtor Sava Vrbničanin). Pattern of plant traits in trampled vegetation along climatic gradient Europe.- Predavanje na »51st Annual Symposium of the International Association for Vegetation Science«, Stellenbosch, Južna Afrika, 7.–12. 9. (soavtor A. Čarni).
- *Vegetacijska karta gozdnih združb Slovenije 1 : 50.00 – list Murska Sobota*. Predstavitev ob izidu in v okviru 6. znanstvene konference »Zgodovinska identiteta sveta ob Muri«, PAZU, Murska Sobota, 5. 12. (soavtorji A. Čarni, L. Marinček, A. Marinšek, I. Zelnik).
- *Vegetacijski oris poplavnih gozdov*. Sodelovanje pri okrogli mizi »Gospodarjenje s poplavnimi gozdovi ob Muri«, Mota pri Ljutomeru, 9. 12. (soavtorji A. Čarni, A. Marinšek, A. Paušič, P. Košir, I. Zelnik).

Branko Vreš

- *Botanika pri naravoslovju in biologiji: Rastlinske združbe v različnih ekosistemih*. Predavanja in vodstvo seminarja v organizaciji Zavoda RS za šolstvo, Slovenske Konjice, 23.–24. 5. (skupaj z A. Seliškarjem).
- *Kartografija habitatov na Krasu in povezava z Naturo 2000*. Vabljeni predavanje na simpoziju »Analisi e gestione ambientale / Okoljska analiza in upravljanje«, Padriciano/Padriče, Italija, 23. 4. (soavtorja I. Daksobler, A. Seliškar).

Igor Zelnik

- *Vegetacijska karta gozdnih združb Slovenije 1 : 50.00 – list Murska Sobota*. Predstavitev ob izidu in v okviru 6. znanstvene konference »Zgodovinska identiteta sveta ob Muri«, PAZU, Murska Sobota, 5. 12. (soavtorji A. Čarni, L. Marinček, A. Marinšek, I. Zelnik).
- *Vegetacijski oris poplavnih gozdov*. Sodelovanje pri okrogli mizi »Gospodarjenje s poplavnimi gozdovi ob Muri«, Mota pri Ljutomeru, 9. 12. (soavtorji A. Čarni, A. Marinšek, A. Paušič, U. Šilc, P. Košir).
- *Wet meadows of the alliance Molinion anf their environmental gradients in Slovenia*. Poster na »17th Workshop European Vegetation Survey«, Brno, Češka republika, 1. 5. (soavtor A. Čarni).

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Andraž Čarni

- Southwest Forestry Research Institute, Antalya, Turčija, 1.–10. 6.: raziskave vegetacije.
- Šumarski fakultet v Zagrebu, Hrvaška, 28.–29. 5.: raziskave sukcesij v Slavoniji.

Matjaž Kuntner

- Smithsonian Institution, Washington DC, ZDA, 28. 10.–28. 11.: raziskave sistematike pajkov.

Andrej Seliškar

- Marseille, Francija, 18.–20.6., Bruselj, 20.–21. 11.: letni sestanek projektne skupine ASTRALE.

PEDAGOŠKO DELO

Andraž Čarni

- *Botanika*. Predavanja, vaje, terenski pouk na Visoki šoli za vinogradništvo in vinarstvo v Novi Gorici.

Igor Dakskobler

- *Fitocenologija* (posebni del, pregled gozdnih združb Slovenije). Predavanja za študente gozdarstva (univerzitetni in visokošolski študij) in krajinske arhitekture (univerzitetni študij) na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Petra Košir

- *Splošna botanika*. Predavanja na Fakulteti za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo Univerze na Primorskem.

MENTORSTVO:

A. Čarni je bil somentor pri diplomski nalogi N. Juvan (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani), somentor pri magisteriju D. Ribeiro (Univerza v Novi Gorici) in mentor doktorandu A. Paušiču (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

M. Kuntner je bil somentor doktorandki S. Kralj Fišer (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani), somentor magistandki Sahondri Hanitriniaina (University of Antananarivo, Madagaskar) in somentor pri diplomski nalogi M. Gregoriču (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani)

I. Agnarsson je bil somentor magistandki Sahondri Hanitriniaina (University of Antananarivo, Madagaskar)

R. Slapnik je bil mentor doktorandki mag. V. Štamol (Prirodoslovno matematična fakulteta v Zagrebu).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://bijh.zrc-sazu.si/bio/si/info/index.asp>

SUMMARY

The sixteen researchers and six other staff of the Jovan Hadži Biological Institute have continued the investigations within the research programme "Fauna, flora, and vegetation of Slovenia and neighbouring countries, and within the various basic and applied national and international projects researching, among other topics, the natural and cultural heritage, the biodiversity of the of the Posočje region, the ecology and managing of Slovenian forests, the phylogenetics of spiders (family Nephilidae), and the interface of behavioural plasticity and phylogenetics in zoology (Mollusca: Gastropoda, Insecta: Lepidoptera). Additionally, the institute has been involved in 9 international collaborations within Europe and USA. Our house journal *Hacquetia* has been continuously published, and our researchers have helped edit other national and international journals. We have housed eight mostly international guests, and our researchers have presented their work at numerous international scientific meetings as are 17th Workshop European Vegetation Survey, Brno; Flora in vegetacija Slovenije 2008, Ljubljana; Mednarodni znanstveni posvet ob 110. letnici ustanovitve Gozdarske fakultete v Zagrebu, Zagreb, 6. znanstvena konferenca PAZU, Murska Sobota; Analisi e gestione ambientale / Okoljska analiza in upravljanje, Padriciano – Padriče; Alpine Landschnecken 2008, Johnsbach; 5th Congress of the European Malacological Societies, University of the Azores; 24th German conference on weed biology and weed control. – Stuttgart-Hohenheim; 17th International Workshop European Vegetation Survey, Masaryk University Brno; 12th International Palynological Congress [&] 8th international Organisation of Palaeobotany Conference, Bonn; VIII kongres o korovima, Vrnjačka Banja; 51st Annual Symposium of the International Association for Vegetation Science, Stellenbosch.

- 1 Lilijana Šprah •
- 2 Duška Knežević Hočevar
- 3 Sanja Cukut
- 4 Majda Černič Istenič

DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Marjan Kordaš, akad. prof. dr. Zdravko Mlinar, doc. dr. Majda Črnič Istenič (predsednica),
izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar, doc. dr. Lilijana Šprah.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar, višja znanstvena sodelavka.

Višja znanstvena sodelavka: doc. dr. Majda Črnič Istenič.

Znanstvena sodelavka: doc. dr. Lilijana Šprah.

Asistentki z doktoratom: dr. Urška Rajgelj (do 31. 1.), dr. Sanja Cukut (izv. 30. 9.).

Zunanji sodelavci: dr. Andrej Udovč, Tatjana Novak, Martina Kurboš, Maja Milavec, Martina Barat, Barbara Dolenc.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Odnosi med generacijami in spoloma na kmetijah v Sloveniji

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: M. Černič Istenič.

Sodelavke: D. Knežević Hočevar, L. Šprah, S. Cukut.

Zunanji sodelavec: dr. Andrej Udovč (Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani).

V letu 2008 je bilo oblikovano zaključno poročilo (63 str.), v katerem je bilo predstavljeno: izhodišča raziskave, metodika projekta, analiza znanstvene in strokovne literature, rezultati raziskave, poročilo pa je bilo tudi grafično ter tabelarno opremljeno. Pri prijavi projekta se je izhajalo iz dejstev, da so družinske kmetije še vedno prevladujoča oblika kmetijske dejavnosti v Sloveniji, da se število kmetij iz leta v leto zmanjšuje, da je neugodna starostna struktura kmečkega prebivalstva in posledično majhna reprodukcijska sposobnost družinskih kmetij, ki se kaže tudi v odsotnosti zagotovljenega naslednika. Ker je raziskav s področja preučevanja odnosov med generacijami v kmečkih družinah razmeroma malo, je bilo delo osredotočeno prav na proučevanje družinske klime, ki omogoča oz. ovira predajo kmetije in na pomen kmetijskih subvencij pri odločitvi posameznika za ohranitev družinske kmetije. Na podlagi izvedbe anketne raziskave (N = 817) o odnosih med generacijami in spoloma na kmetijah je bilo ugotovljeno: da si mladi prevzemniki v primerjavi z neprejemniki kmetijskih subvencij želijo nadaljevati s kmetovanjem, nasprotujejo razdelitvi dediščine med več upravičencev in živijo na večjih kmetijah. Prav tako bolj uspešno usklajujejo interese različnih članov gospodinjstva, imajo višjo izobrazbo in višjo rodnost in so v primerjavi z drugimi preučevanimi skupinami (urbano, podeželsko, kmečko prebivalstvo – neprejemniki subvencij) bolj zavezani k skrbi za starejšo generacijo. Njihova pripravljenost nadaljevati in izboljšati kmetovanje se med drugim kaže tudi v kritični presoji opremljenosti svojega bivalnega okolja s storitvenimi dejavnostmi. Vendar pa mladi prevzemniki kot najverjetnejši nosilci razvoja kmetijstva v Sloveniji niso vključeni v širša socialna omrežja, ampak nasprotno, opirajo se izključno na svoje ožje sorodstvo.

Razvoj kakovosti in dostopnosti preventivne zdravstvene dejavnosti na področju duševnega zdravja na primarnem nivoju

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: Mojca Zvezdana Dernovšek, IRIO (Izobraževalno raziskovalni inštitut Ozara) Ljubljana.

Sodelavka: L. Šprah.

V letu 2008 je bilo popisanih s pomočjo vprašalnika ESMS za zajemanje podatkov o dostopnosti in raznolikosti služb na področju duševnega zdravja ter o oblikah preventive, ciljnih skupinah in varovalnih dejavnikih ter dejavnikih tveganja, na katere želijo vplivati izvajalci programov, 370 služb vladnega in nevladnega sektorja, ki izvajajo storitve na področju duševnega zdravja v 12 slovenskih statističnih regijah. V oktobru je bilo izdelano zaključno poročilo in pripravljeno gradivo za potencialne uporabnike storitev na področju duševnega zdravja, ki bo distribuirano prek spletne strani in v okviru znanstvene monografije.

Evalvacija učinkov psihoedukacije in farmakoterapije bolnikov z bipolarno motnjo razpoloženja

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Z. Dernovšek, IRIO Ljubljana.

Sodelavki: L. Šprah, D. Knežević Hočevar.

V letu 2008 je bila opravljena serija delavnic psihoedukacije in nevropsihološkega testiranja 60 oseb z bipolarno motnjo razpoloženja in njihovih svojcev ter 70 prostovoljcev, in sicer s pomočjo računalniško krmiljenega nevropsihološkega instrumentarija za testiranje selektivne pozornosti (emocionalni Stroop), vedenjske inhibicije (emocionalni Go/NoGo test) in socialne kognicije (Bentonov test prepoznavanja obrazov) ter kliničnih lestvic za oceno manije, depresije, impulzivnosti, lestvic razpoloženja ter osebnostnih značilnosti. V okviru študije se je začel tudi postopek validacije vprašalnika afektivnih temperamentov TEMPS-A, ki bo opravljena na vzorcu 600 študentov.

Evalvacija preventivnih programov preprečevanja zasvojenosti v projektih vzgojnih ciljev za mlade

Vodja MOL ekspertize: M. Černič Istenič.

Sodelavka: U. Rajgelj.

V letu 2008 je bilo izdelano končno poročilo, v katerem so bili predstavljeni rezultati analize petih preventivnih programov za dijake srednjih šol. Evalvacija programov in storitev programov primarne preventive je spremljala njihovo kvaliteto kot tudi njihove učinke na uporabnike. Ocenjevanje delavnic je bilo izpeljano s pomočjo pogovorov z udeleženci, ter dvema vprašalnikoma; prvim, ki so ga dijaki izpolnili ob zaključku delavnice ter drugim »Poročilo izvajalca o izvedbi preventivnega programa«, ki ga je izpolnil izvajalec delavnice.

eDESDE-LTC- Electronic standard coding and mapping of services for long-term care / Standardizirano elektronsko kodiranje in mapiranje služb za dolgotrajno nego

Evropski projekt, ki ga sofinancira Public Health Executive Agency (Comission of the European Communities). Druženomedicinski inštitut ZRC SAZU je eden izmed osmih sodelujočih partnerjev.

Vodja mednarodnega projekta: Prof. dr. Luis Salvador Carulla, ASOCIACION CIENTIFICA PSICOST, Španija.

Sodelavke: L. Šprah (raziskovalka), D. Knežević Hočevar (projektna upraviteljica), S. Cukut (administratorica).

V okviru projekta, ki se je začel 1. 7. in bo trajal do 1. 11. 2010, je bil v letu 2008 preveden in dopolnjen obstoječi DESDE obrazec ter nabor udeležencev kvalitativne analize ustreznosti njegove elektronske inačice, s katero bo v nadaljevanju raziskave opravljena pilotska študija.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2008 so bile oblikovane naslednje podatkovne zbirke:

370 enot (popis služb glede na dostopnost, značilnosti, oblike preventive, ciljne skupine, varovalne dejavnike in dejavnike tveganja) v okviru projekta *Ocena kakovosti in dostopnosti preventivne zdravstvene dejavnosti na področju duševnega zdravja*;

130 enot (nevropsihološki indikatorji kognitivno emocionalnih funkcij in zdravstvenega statusa 70 zdravih prostovoljcev in 60 oseb z bipolarno motnjo) v okviru raziskave *Nevropsihološka evalvacija psihoedukacije in farmakoterapije bolnikov z bipolarno motnjo razpoloženja*.

110 enot - evalvacije petih delavnic, ki so bile izvedene v okviru projekta *Evalvacija preventivnih programov preprečevanja zasvojenosti v projektih vzgojnih ciljev za mlade*.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

S. Cukut

Spol in migracija: izkušnje migrantk v Sloveniji. Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, 20. 8. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Sanja Cukut

- *Migration, equal opportunities & integration policies: the Slovenian experience*. Vabljen predavanje na mednarodni konferenci »Immigrants' Entrepreneurship for Socioeconomic Cohesion and Improvement of Living Standards: experience and results of the IMMENSITY Project«, Solun, Grčija, 1. 2.
- *Voicing feminist concerns, Voices in front of the Fortress Europe*. Referat na mednarodni konferenci »Feminisms in a transnational perspective«, Dubrovnik, Hrvaška, 26.–30. 5.
- *Restrictive migration policies and their effect on female migrants (women from the former Soviet Union in Slovenia) / Restriktivne migracijske politike in njihov vpliv na migrantke: ženske iz nekdanje Sovjetske zveze v Sloveniji*. Referat na mednarodni konferenci »Inclusion and exclusion in and on the borders of Europe«, Portorož, 6.–7. 6.
- *Identities and transnational migratory spaces: female migrants from the former Soviet Union in Slovenia / Identitete in transnacionalni migracijski prostori: migrantke iz nekdanje Sovjetske zveze v Sloveniji*. Referat na mednarodni konferenci EASA »Experiencing diversity and mutuality«, Ljubljana, 26.–30. 8.
- *Pogovori z migrantkami*. Prispevek na posvetu »Raziskovanje migracij« v okviru dveh mednarodnih projektov FEMAGE in FeMiPol in predstavitev dela na projektu »Enake možnosti v diplomaciji«, Mala dvorana ZRC SAZU, Ljubljana, 17. 9.

Majda Černič Istenič

- *Ruralno okolje; povečan dejavnik tveganja za ženske žrtve*. Predavanje na strokovnem posvetu v okviru projekta »Raznolikost je bogastvo družbe«, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 11. 6.
- *Differences in fertility behaviour among urban, rural and farm populations in Slovenia*. Referat na XII World Congress of Rural Sociology, Goyang, Južna Koreja, 6.–11. 7.
- *Perception of intergenerational relationships on farms through the gender lens*. Predavanje na 18. posvetovanju Österreichischen Gesellschaft für Agrarökonomie »Neue Impulse in der Agrar- und Ernährungswirtschaft?«, Dunaj, Avstrija, 18.–19. 9. (soavtorica D. Knežević Hočevar).
- *Stališča prebivalcev Slovenije do tujcev*. Predavanje na posvetu »Raziskovanje migracij« v okviru dveh mednarodnih projektov FEMAGE in FeMiPol in predstavitev dela na projektu »Enake možnosti v diplomaciji«, Mala dvorana ZRC SAZU, Ljubljana, 17. 9.

Duška Knežević Hočevar

- *Opposing the »quiet revolution«: the -way to have children and university education / Nasprotovanje »tih revolucij«: imeti otroke in univerzitetno izobrazbo.* Predavanje na 10. bienalni EASA konferenci »Experiencing diversity and mutuality«, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 27. 8.
- *Perception of intergenerational relationships on farms through the gender lens.* Predavanje na 18. posvetovanju Österreichischen Gesellschaft für Agrarökonomie »Neue Impulse in der Agrar- und Ernährungswirtschaft?!«, Dunaj, Avstrija, 18.–19. 9. (soavtorica M. Černič Istenič).
- *Soočanje mnenj deležnikov na področju migracijske politike.* Predavanje na posvetu »Raziskovanje migracij« v okviru dveh mednarodnih projektov FEMAGE in FeMiPol in predstavitev dela na projektu »Enake možnosti v diplomaciji«, Mala dvorana ZRC SAZU, Ljubljana, 17. 9.

Lilijana Šprah

- *Stable and state-dependent impulsivity in bipolar disorder.* Referat na »8th Alps-Adria Psychology Conference«, Ljubljana, 2.–4. 10.
- *Kognitivna inhibicija emocionalnih dražljajev pri osebah z bipolarno motnjo razpoloženja.* Referat na 11. mednarodni multikonferenci »Informacijska družba - IS 2008«, Inštitut Jožef Štefan, Ljubljana, 13.–10. 10.
- *Prepoznavanje čustvenih izrazov pri osebah z bipolarno motnjo razpoloženja v evtимиčni fazi.* Referat na 11. mednarodna multikonferenci »Informacijska družba - IS 2008«, Inštitut Jožef Štefan, Ljubljana, 13.–17. 10.
- *Ocena kognitivnega funkcioniranja bolnikov z bipolarno motnjo razpoloženja v okviru različnih emocionalnih kontekstov.* Referat na 4. slovenskem psihiatričnem kongresu, Maribor, 23.–25. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA**Lilijana Šprah**

- Dunaj, Avstrija, 24.–28. 9.: delovno srečanje projektne skupine mednarodnega projekta *eDESDE-LTC*.

PEDAGOŠKO DELO**M. Černič Istenič**

- *Ruralna sociologija.* Predavanja na Oddelku za agronomijo na Katedri za agrarno ekonomiko in razvoj podeželja, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Izbrana poglavja iz ruralne sociologije.* Predavanja na podiplomskem študiju, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani;
- *Metode raziskovanja v ruralni sociologiji.* Predavanja na podiplomskem študiju, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani;
- *Celostni razvoj podeželja.* Predavanja na podiplomskem študiju, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani;
- *Sociologija varovanja okolja v kmetijstvu/ na podeželju.* Predavanja na podiplomskem študiju, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

D. Knežević Hočevar

- *Analiza klasičnih etnografij iz demografske antropologije (devetdeseta leta prejšnjega stoletja) – Analiza novejših etnografij iz demografske antropologije (Rostock 2005) – Ideološko ozadje oblikovanja demografske znanstvene discipline in njene teorije prvega demografskega prehoda – Presek med antropologijo in demografijo: antropološka demografija in/ali demografska antropologija – Presoja teorije drugega demografskega prehoda in umestitev antropologije v demografsko polje.* Pet predavanj (20 ur) v okviru študijskega programa »Interkulturni študiji – Primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici, za slušatelje predmeta »Antropološka demografija«, 17.–21. 3.

MENTORSTVO

M. Černič Istenič je pedagoška somentorica mladima raziskovalkama doktorandkama Jeleni Juvan in Sanji Cukut.

D. Knežević Hočevar je bila delovna in pedagoška mentorica mladi raziskovalki doktorandki Sanji Cukut in pedagoška somentorica doktorandki Nataši Gregorič Bon.

L. Šprah je delovna mentorica štirim študentkam (Martina Kurboš, Maja Milavec, Martina Barat, Barbara Dolenc), ki so opravljale obvezno študijsko prakso na področju raziskovalnega dela v okviru študijskega programa »Psihologija« Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Je somentorica pri diplomskih delih Martine Kurboš in Maje Milavec.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://dmi.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Domestic projects

Generations and gender relations on farms in Slovenia: in 2008, the final report was completed. The results of the survey (n = 817) on the generations and gender relations on farms in Slovenia show that in comparison with non-beneficiaries, subsidy beneficiaries (young successors) are willing to continue with farming, they oppose the equal distribution of agricultural property among the heirs, they live on bigger farms, they also more successfully harmonise various interests of farm household's members, have higher education and fertility, and finally, they expressed greater concern in care giving for their older generation, compared to other observed groups (urban and rural).

Development of quality and accessibility of preventive health activity on primary level of mental health: Evaluation of 370 mental health services addressed to their availability, utilization and preventive activities, was carried out with Slovenian adaptation of *The European Service Mapping Schedule*.

Evaluation of a psychoeducation and pharmacotherapeutic effects in patients with bipolar mood disorder: Neuropsychological testing of selective attention, behaviour inhibition, social cognition, and clinical scales for mania, depression and impulsivity assessment were applied in the group of healthy volunteers (n = 70) and patients with bipolar mood disorder (n = 60) in order to evaluate the impact of different therapies on cognitive and emotional functioning.

Evaluation of drug prevention programmes in the projects of educational aims for the youth:

The final report of the project was prepared. It contained the analyses of results of five preventive programmes designed for high school pupils. In the evaluation of preventive programmes and services their quality and effects for users were considered. The evaluation was carried out through the interviews with participants and workshops' implementers with two different set of questionnaires.

International projects and cooperation

Electronic standard coding and mapping of services for long-term care (eDESDE-LTC):

Slovenian translation and adaptation of DESDE questionnaire (english version) was accomplished. We composed a list of Slovenian services occupied with long term care for severe physical and intellectual disabilities, mental disorders and elderly with dependency.

- 1 Pavlina Bobič
- 2 Urška Hozjan
- 3 Igor Grdina
- 4 Martin Grum
- 5 Mateja Matjašič Friš
- 6 Andrej Vovko
- 7 Andrej Rahten

INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO

ZNANSTVENI SVET

Akad. red. prof. dr. Kajetan Gantar (predsednik), akad. red. prof. dr. Vasilij Melik (do 30. 9.), red. prof. dr. Peter Štih, izredni član SAZU (od 1.10.), akad. dr. Mitja Zupančič, red. prof. ddr. Igor Grdina, Martin Grum (do 30. 9.), dr. Mateja Matjašič Friš, doc. dr. Andrej Rahten (od 1. 10.), izr. prof. dr. Andrej Vovko.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Andrej Vovko, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetnik: red. prof. ddr. Igor Grdina.

Višji znanstveni sodelavec: doc. dr. Andrej Rahten (od 1. 7., izv. 5. 12.).

Znanstvena sodelavka: dr. Mateja Matjašič Friš.

Znanstvena sodelavka: doc. dr. Irena Avsenik Nabergoj (1/3 delovna obveznost, do 31. 10.).

Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: Martin Grum.

Asistentki z magisterijem: mag. Pavlina Bobič (izv. 30. 9., 2 uri tedensko od 1. 5. do 31.12.), mag. Neža Zajc (mlada raziskovalka, od 1.10., izv. 4. 12.).

Asistentka: Katja Škrlj (mlada raziskovalka).

Samostojna strokovna sodelavka: Urška Hozjan (od 1. 9.).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Biografske in bibliografske raziskave z dokumentacijo

Vodja raziskovalnega programa: A. Vovko.

Sodelavka: M. Matjašič Friš.

Raziskovalni program se nadaljeval in konec leta 2008 iztekel ob omejitvah, ki sta jih že vse od njegovega začetka začrtala finančni in kadrovski okvir. Kot prejšnja leta je bil usmerjen v tri temeljne delovne sklope: v dopolnjevanje biografsko-bibliografske podatkovne zbirke, proučevanje in objavljanje bio-bibliografskih raziskav in kulturno-zgodovinskih raziskav in pripravljane pripomočkov za pisanje člankov ter gradiva zanje za novi *Slovenski biografski leksikon (SBL)*. Tako raziskovanje kot publiciranje rezultatov je potekalo na dveh osnovnih ravneh, delni oz. specializirani in splošni. Delne raziskave so pokrivalo določene tematske, geografske in zgodovinske in podobne sklope tako osebnosti, ki so delovale v okviru določenih vseslovenskih organizacij ali samostojno v posameznih krajevnih in širših geografskih okvirih.

V letu 2008 so se nadaljevale priprave za izdajanje novega Slovenskega biografskega leksikona (SBL) z dopolnjevanjem geslovnika osebnosti, ki bodo vključene vanj, ter s poenotenjem kriterijev za razvrščanje osebnosti v posamezne kategorije (najvišja A, srednja B in najnižja C, predvsem glede na predvideni obseg člankov) ter s prizadevanji za enakomernejše vključevanje osebnosti z vseh področij in oblik človeškega življenja in dela, kot tudi za ustrezno geografsko uravnoteženo pokritost. Člani Strokovnega sveta novega SBL so tako predlagali in kategorizirali, t.j. ovrednotili ustvarjalni opus 6.744 osebnosti, ki sestavljajo jedro geslovnika za novi SBL. Za glavnega urednika novega SBL je bil imenovan A. Rahten, izoblikovan je bil tudi ožji in zato bolj operativen uredniški odbor iz članov Inštituta za kulturno zgodovino in zunanjih članov. Konec leta je bila oblikovana spletna stran sbl.zrc-sazu.si, kjer so dostopni biografski članki, katerih število ter vsebina, kot tudi sama spletna stran se postopno dopolnjuje in izpopolnjuje. Izdelani in posodobljeni so bili nekateri pripomočki ter navodila za avtorje bodočih biografskih člankov. V pripravi je naslednja monografija v seriji publikacij Inštituta za kulturno zgodovino *Življenja in dela IV* z izbranimi biografskimi razpravami o slovenskih pomembnih osebnostih z različnih geografskih področij in področij delovanja.

A. Vovko je nadaljeval z biografskimi in kulturno-zgodovinskimi raziskavami življenja in dela članov nekaterih najpomembnejših slovenskih kultur-nih, narodno prebudnih in prosvetnih društev oziroma organizacij v 19. in 20. stoletju, predvsem Družbe sv. Mohorja, Družbe sv. Cirila in Metoda in Slovenske Maticе, kot tudi drugih pomembnih slovenskih osebnosti, tako na matičnem slovenskem ozemlju kot tudi v zamejstvu in izseljenstvu. Eno od težišč tega proučevanja in objavljanja so bili člani teh organizacij v nekaterih najpomembnejših slovenskih mestih, predvsem v Gorici, ter na nekaterih območjih zunaj matičnega slovenskega ozemlja. Nadaljeval je tudi raziskave predvsem kulturnozgodovinskih, pa tudi ostalih vsebin pisanja nekaterih manj znanih ali do sedaj manj proučevanih slovenskih revij, predvsem *Slovenskega Branika*, *Straže v viharju* in *Goriškega lista*.

M. Matjašič Friš je nadaljevala bio-bibliografske in kulturno-zgodovinske raziskave o osebnostih iz severovzhodne Slovenije, pomembnih za slovensko preteklost in sedanost, predvsem Francu Kovačiču, Antonu Rudolfu Legatu, Janku Šlebingeru, Franu Rosini, Karlu Verstovšku in Pavlu Turnerju. Izdala je monografijo z naslovom *Anton Rudolf Legat (1887-1978): stenograf, ustanovitelj in ravnatelj Legatove šole v Mariboru*. V soavtorstvu nadaljuje z objavo celotne Turnerjeve korespondence. V pripravi je 4. del te korespondence: korespondenti od G – H. Nadaljevala je direktni doktorski študij na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani, kjer je z odlično oceno opravila vse študijske obveznosti in pripravila doktorsko nalogo o življenju in delu dr. Pavla Turnerja. Konec leta je postala tehnična urednica novega Slovenskega biografskega leksikona.

I. Grdina je nadaljeval široko kronološko in tematsko zastavljeno poglobljeno raziskovanje in objavljanje monografij ter znanstvenih člankov o različnih še odprtih vprašanih slovenske kulturne zgodovine, med njimi predvsem iz obdobja protestantizma na slovenskem ozemlju, zlasti v luči 500. obletnice rojstva Primoža Trubarja, ter prosvetljenega absolutizma v habsburški monarhiji.

M. Grum je za ožja strokovna področja pripravljajl izpise osebnosti iz bio-bibliografske podatkovne zbirke, ki so služili kot osnova za pripravo geslovnika za novi Slovenski biografski leksikon. Večino izpisov je opremil tudi s spremnim dopisom z navedbo osnovnih virov, na katerih temeljijo izpisi, z razlago zasnove leksikona in z navodili za kategorizacijo osebnosti. Konec leta je postal urednik spletne izdaje Slovenskega biografskega leksikona. Geslovník za novi SBL z omenjenimi 6. 744 osebnostmi je pripravil kot delovno gradivo.

Stalnice in prelomi v zgodovini slovenskega prostora

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: I. Grdina.

Sodelavci: I. Avsenik Nabergoj, M. Grum, M. Bizjak, M. Preinfalk.

V letu 2008 se je nadaljevalo in uspešno končalo delo na projektu v okviru načrta, kolikor je to dopuščal odobreni finančni in kadrovski okvir. Težišče je bilo na sistematičnem proučevanju plemstva na slovenskem ozemlju, zlasti na podlagi ohranjenega gradiva plemiške rodbine Turjaških/Auerspergov, ki sega v več stoletij srednjega in novega veka, zgodovine intelektualnih tokov ter na proučevanju mita Lepe Vide na osnovi evidentiranega in proučenega gradiva v domačih in tujih arhivih in knjižnicah (zlasti v Avstriji).

I. Grdina je v okviru projekta raziskoval zlasti problematiko poznega srednjega veka, reformacije in protireformacije ter katoliške obnove, tudi v luči 500. letnice rojstva Primoža Trubarja, prosvetljenstva, prosvetljenega absolutizma in 20. stoletja. Poseben poudarek je dal starejšim obdobjem, zlasti analizi reformacijskih tokov na Slovenskem. Rezultate svojih raziskav je objavil v ustreznih znanstvenih monografijah in revijah.

I. Avsenik Nabergoj je v okviru projekta celovito predstavila zgodbo Lepe Vide v primerjavi z zgodbami starozaveznih bibličnih likov in s folklornimi liki z mediteranskega prostora, ter eksistencialne vidike folklorne zgodbe ter s poznejšimi transformacijami tematike lepe Vide v slovenski in

evropski literaturi. Rezultate svojih raziskav je med drugim objavila v znanstveni monografiji *Longing, Weakness and Temptation: From Myth to Artistic Creations / Hrepenenje, šibkost in skušnjava: od mita do umetniških stvaritev*, ki je izšla pri založbi Cambridge Scholars Publishing.

Prikrita dežela, Zgodovina slovenskega naroda

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: I. Grdina.

Sodelavci: M. Grum, K. Keber, O. Luthar, M. Matjašič Friš, M. Ratej, dr. Julijana Visočnik (Univerza v Novi Gorici), A.Vovko.

Začelo se je sistematično pregledovanje vseh sintetičnih zgodovinskih del, ki obravnavajo slovensko zgodovino, in identificiranje ter obdelovanje tistih procesov in osebnosti, ki so bile doslej iz takšnih ali drugačnih razlogov premalo raziskane. Pripravljati so se začele tudi kratke biografije, ki bodo kasneje po potrebi dopolnjene vključene v novi SBL, pri čemer bo posebna pozornost posvečena uravnoteženosti različnih področij delovanja kot tudi uravnovešeni zastopanosti osebnosti znotraj in zunaj slovenskega državnega oziroma etničnega prostora.

Objavljene so bile že nekatere pomembne raziskave, zlasti I. Grdine, predvsem o grofih in knezih Celjskih ter njihovi vlogi in pomenu v primerjavami z drugimi tedanjimi pomembnimi evropskimi fevdalnimi rodbinami ter o zgodovini slovenskega prostora na začetku modernizacijskih procesov v habsburški monarhiji v času Jožefa I in Karla VI. Posebna pozornost je namenjena intelektualcem v tedanjem slovenskem prostoru od časov oblikovanja prve ljubljanske akademije operozov do t. i. Zoisovega krožka.

Zapostavljeni spomin pokrajine.

Prekmurska zgodovina kot primer spregleda lokalne zgodovine v učnem načrtu osnovnih in srednjih šol

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta »Konkurenčnost Slovenije 2006–2013«: A. Vovko.

Sodelavci: V. Babij, I. Grdina, A. Lap, O. Luthar, M. Pavšek, M Ratej, A. Žele.

Interdisciplinarno zasnovani ciljni raziskovalni projekt je bil uspešno zaključen z oblikovanjem vrste vsebin, ki jih bo mogoče smiselno vključiti v osnovnošolski in srednješolski pouk zgodovine, geografije in biologije, tako s področja zgodovino pisja, umetnostne zgodovine, etnologije, geografije, jezikoslovja, literarne zgodovine in biologije, naravnih znamenitosti, običajev in dejavnosti ter najzanimivejših naravnih znamenitosti Prekmurja. Ob ostalih objavah je bil pripravljen poljudnoznanstveni vodnik po Prekmurju Prekmurje za začetnike, ki bralcu predstavi njene kulturne, zgodovinske, naravne in duhovne značilnosti te pokrajine. Osredotočen je na stereotipne predstave o prebivalcih Prekmurja in življenje v tej vse premalo širše poznani slovenski pokrajini.

OSTALE RAZISKAVE

A. Vovko je sodeloval v ciljnem raziskovalnem projektu *Vojaki iz slovenskega prostora na tujih tleh v preteklosti* (vodja projekta dr. Stane Granda), kjer je raziskoval biografske podatke o padlih vojaki slovenskega rodu v oboroženih silah ZDA med 2. svetovno vojno.

I. Grdina je sodeloval v ciljnem raziskovalnem projektu *Preoblikovanje spomina / propaganda in komemoracija kot sestavni del I. svetovne vojne* (vodja dr. Oto Luthar). V okviru dopolnilnega delovnega razmerja je preučeval slovensko ekonomsko zgodovino na Inštitutu za civilizacijo in kulturo v Ljubljani.

M. Matjašič Friš in A. Vovko sta v okviru dopolnilnega delovnega razmerja raziskovala vojaške osebnosti pri ciljnem raziskovalnem projektu *Slovenske vojaške osebnosti - vojaške kariere* na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.

P. Bobič je v zadnjem letu svojega doktorskega študija na Univerzi v Oxfordu pod mentorskim vodstvom profesorja Hewa Strachana intenzivno pisala disertacijo z naslovom »*War and Faith, The Catholic Church in Slovenia 1914–1918* in ob tem opravila vse seminarske oziroma študijske obveznosti na univerzi. Disertacija je bila oddana v določenem roku v septembru.

K. Škrj pripravlja doktorat iz kulturne zgodovine prve svetovne vojne. Vključena je bila v mednarodni bilateralni projekt *Preoblikovanje spominske pokrajine v Sloveniji in Srbiji po letu 1991* in v ciljni raziskovalni projekt *Za svobodo domovine – fronta v Julijcih 1915–1917*. Poleg tega je raziskovala aleksandrinke in pripravila o njih poglavje za monografijo *Krila migracij, po meri življenjskih zgodb*, ki je v tisku. Na »Poletni šoli vizualnega« (Nova Gorica, 6.–13. 7.) je posnela kratek film in daljše pričevanje taboriščnice iz Auschwitza.

N. Zajc proučuje slovenske kulturne in znanstvene stike s slovanskim svetom ter nekatere slovenske osebnosti, zlasti s področja diplomatske zgodovine, ki so delovale v tem prostoru.

INŠTITUTSKI ARHIV IN SLOVENSKA BIO-BIBLIOGRAFSKA PODATKOVNA ZBIRKA

Osebnne mape klasičnega Arhiva SBL so bile tako kot prejšnja leta poleg tekočega gradiva – izrezki iz časopisja – dopolnjevale tudi z drugim, težje dostopnim gradivom (npr. brošure, zbirke in drugo drobno gradivo z biografskimi podatki, ki je nastalo ob različnih priložnostih, npr. koncerti, razstave, spominske prireditve itd.). Največ tovrstnega gradiva so tudi v letu 2008 prispevali predvsem dr. Marjan Dolgan, Drago Samec in sodelavci inštituta. Konec leta je arhiv SBL obsegal 14.312 map. Z novim gradivom je bilo dopoljenih ok. 900 obstoječih map in odprtih 62 novih.

Na prošnjo institucionalnih in individualnih uporabnikov so sodelavci pripravljali pisne in ustne bio-bibliografske informacije. Največjo skupino uporabnikov arhiva so predstavljali raziskovalci in študentje (diplomske in seminarske naloge, magistrski, doktorski ter različne raziskave). Pomembna skupina uporabnikov pa še naprej ostajajo pisci bio-bibliografskih člankov za najrazličnejše leksikone in druge enciklopedične izdaje. Sodelavci ZRC SAZU so v tem letu tako pisali članke za avstrijski koroški leksikon ter periodične publikacije (jubilejni članki, nekrologi).

V letu 2008 so bili za bio-bibliografsko elektronsko podatkovno zbirko pridobljeni podatki za 267 osebnosti, ki jih v zbirki še ni bilo. Konec leta je bilo v zbirki 22.533 elektronskih bio-bibliografskih zapisov. Podatki so bili pridobljeni iz novega gradiva za arhiv SBL, nekaj novih podatkov pa so posredovali člani Strokovnega sveta za novi SBL. Obstoječi zapisi so se dopolnjevali in redigirali, npr. z datumi in kraji smrti za tiste osebnosti, ki so umrle v letu 2008, in jih je bilo 54, ter z novimi ali popravljenimi podatki, ki so jih prinesla nova raziskovanja.

OSREDNJI SPECIALIZIRANI INFORMACIJSKI CENTER ZA HUMANISTIKO (OSIC)

M. Grum je kot odgovorna oseba OSIC-a za humanistiko tudi v letu 2008 v sodelovanju zlasti z vodjo OSIC-a za humanistiko dr. Andrejo Žele in drugimi sodelavci zelo intenzivno nadaljeval delo v okviru OSIC-a za humanistiko, predvsem pri načrtovanju razvoja informacijske infrastrukture. Sodeloval je pri izboljševanju metodoloških osnov za vodenje bibliografij raziskovalcev, pri spremljanju in nadziranju ustreznosti razvrstitve bibliografskih enot raziskovalcev po veljavni tipologiji dokumentov za vodenje bibliografij v sistemu COBISS.Si, redigiral bibliografske zapise v primeru nepravilnih razvrstitev bibliografskih enot (spreminjanje tipoloških oznak), pri organiziranju arbitraž v primeru vsebinsko spornih tipologij, v sodelovanju z Znanstvenoraziskovalnim svetom za humanistiko, ki deluje v okviru ARRS, pri razvoju enotnega splošnega kontroliranega slovarja za sistem COBISS.Si, pri vrednotenju kakovosti bibliografskih zapisov z vidika vsebinske obdelave, ki so jih ustvarile posamezne knjižnice ter pri dopolnjevanju bibliografij raziskovalcev, ki delujejo zunaj raziskovalnih ustanov.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **Irena Avsenik Nabergoj** je sodelovala v študijski komisiji na Univerzi v Novi Gorici.
- **I. Grdina** je predsednik strokovne komisije za mednarodno sodelovanje na Ministrstvu za kulturo (do 29. 11.), član sveta Slovenske filharmonije, član Znanstvenega sveta Inštituta za narodnostna vprašanja, član programskega sveta Foruma slovanskih kultur in glavni urednik *Zbranih del Primoža Trubarja*.
- **M. Grum** je predsednik Sindikata inštitutov ZRC SAZU in SAZU in član uredniškega odbora *Gorenjskega biografskega leksikona*.
- **M. Matjašič Friš** je članica uredniškega odbora in tehnična urednica znanstvene humanistične revije *Studia historica Slovenica (SHS)*, članica organizacijskega odbora mednarodnega znanstvenega simpozija »Slovensko-hrvaški stiki skozi čas«, in tehnična urednica zbornika povzetkov s simpozija ter članica organizacijskega odbora znanstvenega simpozija ob 70. obletnici smrti dr. Franca Kovačiča.
- **A. Vovko** je član uredniških odborov znanstvenih revij *Šolska kronika*, *Dve domovini / Two Homelands* in *Studia historica Slovenica*, član slovenskega dela programskega sveta Foruma slovanskih kultur in član Znanstvenega sveta Inštituta za narodnostna vprašanja.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Jeziki, identitete, pripadnosti med središči in obrobji*. Mednarodni znanstveni simpozij v počastitev 500-letnice rojstva Primoža Trubarja sta na pobuda I. Grdine organizirala ZRC SAZU in SAZU. Simpozij si je zadal nalogo premisliti temeljna bivanjska vprašanja narodov in jezikovnih skupnosti v preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Ob zgodovinskih razsežnostih je ponudil tudi veliko aktualnih izhodišč in predstavil Trubarjev čas s proučevanjem vprašanj, ki so trajna in prostorsko neomejena. Povabilu na simpozij se je odzvalo 24 znanstvenikov iz Slovenije, Avstrije, Češke republike, Italije, Izraela, Madžarske, Ruske federacije, Slovaške republike in Švice, večina z referati, ostali pa so obljubili prispevke za znanstveno monografijo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Irena Avsenik Nabergoj

- *Skodelica kave*. Predavanje o Ivanu Cankarju, Zavod za kulturo Slovenska Bistrica, Slovenska Bistrica, 23. 1.
- *Življenje in delo Ivana Cankarja*. Izobraževalno predavanje za turistične vodiče, Cankarjev dom, Vrhnika, 7. 3.
- *Vinjeta v literaturi*. Oddaja »Razlaga z razlogom«, 2. program (Val 202) Radia Slovenija, 13. 3.
- *Ko zaboli srce - Ivan Cankar o žrtvah nasilja*. Oddaja »Odpri termin«, radijski esej, 3. program (program ARS) Radio Slovenija, 13. 6.
- *Nasmeh telesa - ples umetnosti in življenja (o baletni umetnosti Pie in Pina Mlakarja)*. Oddaja »Odpri termin«, radijski esej, 3. program (program ARS) Radia Slovenija, 18. 4.
- *Hrepenenje in skušnjava v ljubezenski poeziji Simona Jenka. Primerjava s Prešernovo in Heinejevo poezijo*. Referat na simpoziju o Simonu Jenku, Univerza v Novi Gorici, Nova Gorica, 21. 10.

Pavlina Bobič

- »Italy ante portas«, *O odzivu katoliške Cerkve (na Slovenskem) na vstop Italije proti Avstro-Ogrski leta 1915*. Predavanje na Univerzi v Oxfordu, Oxford, Velika Britanija, 20. 10.

Igor Grdina

- *Za popotnico Trubarjevemu letu 2008*. Oddaja »Nedeljska reportaža« (Dušan Berne, ur.), 1. program Radia Slovenija, 13. 1.
- *Trubar - utemeljitelj slovenskega jezika in književnosti*. Predavanje v Škrabčevi domačiji, Hrovača, 21.2. (sodelujoči Kozma Ahačič).
- *Aktualni znanstveni pogledi na slovenstvo*. Predavanje v Slovenski matici, (soorg. Inštitut za narodnostna vprašanja), Ljubljana, 26. 2.
- *Tržaški škof Pietro Bonomo in Primož Trubar*. Oddaja »Sledi časa«, 1. program Radia Slovenija, 13. 4. (ostali sodelujoči Kozma Ahačič, Lilijana Žnidaršič Golec, ur. Dušan Berne).
- *Dva človeka - dva bregova*. Oddaja »Sledi časa«, 1. program Radia Slovenija, 30. 3. (ostali sodelujoči Kozma Ahačič, Marko Kerševan, ur. Jurij Popov).
- *Der Humanismus und Primus Truber*. Referat na posvetovanju »Tu felix Europa: der Humanismus bei den Slowenen und seine Ausstrahlung in den mitteleuropäischen Raum«, Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj, Avstrija, 9.–12. 4.
- *Primož Trubar in slovenska književnost*. Predavanje na Univerzi v Pragi, Praga, Češka republika, 15. 5.
- *Izbrano poglavje, vprašanje o dialogu med kulturami v času 21. stoletja v Evropi*. Sodelovanje v oddaji 1. programa Televizije Slovenija, 21. 5.
- *Slovensko-hrvaški odnosi, kultura kot politika*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Slovensko-hrvaški odnosi skozi zgodovino«, Pokrajinski muzej Maribor, Maribor, 22.–24. 5.
- *Slovenska književnost in zgodovina*. Predavanje na Univerzi v Regensburgu, Regensburg, Nemčija, 27. 5.
- *Pripadnosti in identitete med zgodovino in vizijami prihodnosti*. Referat na mednarodnem simpoziju v počastitev 500. letnice rojstva Primoža Trubarja »Jeziki, identitete, pripadnosti med središči in obrobji«, Ljubljana, 5.–7. 6.
- *Predstavitev obdobja v slovenski kulturni zgodovini 1890–1920*. Sodelovanje v oddaji »Studio ob 17h«, 1. program Radia Slovenija, 25. 6.
- *Zgodovina kot poseben način vednosti. Kaj je evropska zavest? Filozofski in sociološki vidiki, literarni, kulturni in civilizacijski vidiki*. Predavanje v Slovenskem centru PEN, Ljubljana, 26.–30. 3.

Andrej Rahten

- *Trilistična ideja v slovensko-hrvaških odnosih*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Slovensko-hrvaški odnosi skozi zgodovino«, Pokrajinski muzej Maribor, Maribor, 22.–24. 5.
- *Politika zapadnih velesila prema južnim Slavenima 1918. i 1919. godine*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »1918. godina: prethodnice, zbivanja, posljedice«, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, Hrvaška, 5. 12.

Katja Škrlič

- *Aleksandrinke*. Predavanje v Višješolskem središču v Gorici, Gorica, Italija, 14. 11.
- *Aleksandrinke med mitom in pozabo*. Vabljen predavanje na »Mednarodnih študijskih dnevih, Trst 1.–2. 12.
- *Lešandrinke*. Sodelovanje pri okrogli mizi, Dvorana pokrajinskega sveta, Gorica, Italija, 12. 12.

Andrej Vovko

- *Udje Družbe sv. Mohorja na Hrvaškem do leta 1918*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju »Slovensko-hrvaški odnosi skozi zgodovino«, Pokrajinski muzej Maribor, Maribor, 22.–24. 5.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Mateja Matjašič Friš

- Avstralija, 1.–30. 8.: raziskovalno delo v okviru raziskovalnega projekta »Slovenske vojaške osebnosti – vojaške kariere«.

Katja Škrlič

- Kriegersarchiv in Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj, Avstrija: raziskovanje virov za soško fronto 1915–1917.
- Arhiv Jugoslavije in Črne gore, Arhiv Srbije, Inštitut za novejšo zgodovino, Beograd, Srbija, 30. 3–5. 4.: preučevanje virov za prvo svetovno vojno.
- Istorijski muzej Srbije, Beograd, Srbija: raziskovanje dnevniških zapiskov iz prve svetovne vojne.

PEDAGOŠKO DELO

Irena Avsenik Nabergoj

- *Uvod v študij književnosti z literarno teorijo; Pisanje vrstnih besedil*. Predavanja na Oddelku za slovenistiko Fakultete za humanistiko na Univerzi v Novi Gorici. Sodelovanje pri pripravi bolonjskih programov za II. stopnjo smeri Slovenistika – literarne vede (2 predmeta) ter smer Religijologija in teologija (predmeti s področja literature na dodiplomski in podiplomski stopnji).

Igor Grdina

- *Tipologija in členitev slovenske književnosti; Slovenska kulturna zgodovina*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko na Univerzi v Novi Gorici

Andrej Rahten

- *Zgodovina neevropskih narodov po letu 1918*. Predavanja in seminar na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.
- *Politična zgodovina habsburške monarhije v 19. in 20. stoletju*. Predavanja in seminar na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Andrej Vovko

- *Novejša kulturna zgodovina*. Predavanja na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.
- *Muzeologija*. Predavanja in seminar na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

MENTORSTVO

Irena Avsenik Nabergoj je bila mentorica pri diplomu Žive Strnad in pri 29 seminarskih nalogah na Univerzi v Novi Gorici.

Igor Grdina je bil mentor pri diplomskih nalogah Katarine Jamnik in Helene Lovše na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Andrej Rahten je bil komentor magistrandu Maksimilijanu Frasu in mentor pri diplomski nalogi Ivane Šafarič na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.

Andrej Vovko je bil mentor pri diplomskih nalogah Božene Krivec, Tanje Mrzdovnik, Alenke Nabernik, Teje Purgaj, Klavdije Satler in Anite Vajs ter pri diplomskih seminarskih nalogah Irene Elbl, Primoža Gašparja, Tanje Meklav, Eve Pančur in Darje Zavolovšek na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://odmev.zrc-sazu.si/instituti/ikz/>

SUMMARY

The Institute for Cultural History, dedicated as usual the most of its documentary, research and publishing work in the year 2008 to his three principal working fields: biographical and bibliographical data base, researching and publishing of various methodological and other biographical and bibliographical research studies, and the long term preparation work for the new edition of the Slovenian Biographical Lexicon., which was intensified in this year with the organizing of the Council of the experts. The work on the biographical and bibliographical database continued and was intensified both in classic and electronics forms. New emphasis was given to the latter. So far there are 14.312 maps and 22.553 electronic entries of biographical and bibliographical data of in important personalities and families. The biographical and bibliographical studies and the studies of cultural history continued in the frame of the research program The biographical and bibliographical studies with the documentation and the research project The Constants and the ruptures in the History of Slovenian space, which were both concluded in 2008. The new research project The Land Beneath: The History of the Slovene People started in 2008. The studies included the research of the curriculum vitae of Slovenian personalities, the members of Celjski and Turjaški/Auersperg, of other aristocratic families, of some of the crucial periods in Slovenian history (Reformation, The Enlightened Absolutism and others) , of the personalities Slovenian minorities and in the emigration, the members of Slovenian patriotic educational organisations and publishing houses in Slovenian ethnic territory and abroad, and of the myth of "lepa Vida". Strong emphasis was given to the biographical and bibliographical methodological research. Research and preparations for the new Slovenian Biographical Lexicon continued with the preparation of the instruments for the future authors of the bio-bibliographical articles and the compiling of the list of 6.744 personalities classified in three categories, regarding their importance, and will be a gradually published in *Življenja in dela, Biografsko bibliografske študije* (The Lives and the Deeds, Biographical and Bibliographical Studies) and also accessible in the digital version in the new digital site, which was established to supplement the existing and future classical publishing of the bio-bibliographical articles.

- 1 Peter Pehani
- 2 Žiga Kokalj
- 3 Borut Telban
- 4 Ivan šprajc
- 5 Krištof Oštir
- 6 Aleš Marsetič
- 7 Peter Lamovec

- 8 Urša Kanir
- 9 Saša Čaval
- 10 Liza Debevec
- 11 Elise Fovet

INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Matija Gogala, akad. prof. dr. Igor Vrišer, izr. prof. dr. Krištof Oštir (predsednik), doc. dr. Ivan Šprajc, izr. prof. dr. Borut Telban, doc. dr. Tomaž Podobnikar (do 12.12.), dr. Liza Debevec (od 12.12.).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: doc. dr. Ivan Šprajc, znanstveni svetnik.

Višji strokovni sodelavec: Peter Pehani.

Strokovna sodelavka: Saša Čaval.

Tajnica: Melita Robič (od 24. 11. na porodniškem dopustu).

Sekcija za prostorske študije

Vodja: izr. prof. dr. Krištof Oštir, višji znanstveni sodelavec.

Znanstvena sodelavka: dr. Tatjana Veljanovski.

Asistenta: Žiga Kokalj, Aleš Marsetič.

Sekcija za antropologijo

Vodja: izr. prof. dr. Borut Telban, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetnik: doc. dr. Ivan Šprajc.

Znanstvene sodelavke: dr. Tatjana Bajuk Senčar, dr. Julia Elyachar Mastnak, dr. Liza Debevec.

Asistentka z doktoratom: dr. Nataša Gregorič-Bon

Sekcija za okoljske študije

Vodja: doc. dr. Tomaž Podobnikar, višji znanstveni sodelavec.

Sodelavka: Daniela Ribeiro (do 1. 7.).

Asistent: Peter Lamovec (od 1. 10.).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Antropološke in prostorske raziskave

Vodja raziskovalnega programa: I. Šprajc.

Sodelavci: B. Telban, K. Oštir, T. Podobnikar, T. Veljanovski, Ž. Kokalj, N. Gregorič Bon, L. Debevec, M. Robič.

Sodelavci so na področju prostorskih raziskav nadaljevali z uporabo daljinskega zaznavanja in GIS v arheologiji in antropoloških vedah ter z razvijanjem novih tehnik in metod obdelave podatkov. Pri daljinskem zaznavanju so težišče raziskav usmerili v lasersko skeniranje (lidar). Pri razvoju metod GIS so se posvečali zlasti pripravi digitalnih modelov reliefa iz podatkov različne kakovosti. V okviru antropoloških raziskav so nadaljevali socialno- in kulturnoantropološke študije na Papui Novi Gvineji, v Zahodni Afriki in Albaniji ter arheološke in arheoastronomske raziskave na območju Mezoamerike, s posebnim poudarkom na prostorskih razsežnostih kulturnih procesov.

Antropologija evropske integracije

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: T. Bajuk Senčar.

Sodelavec: dr. Jeffrey David Turk.

Projekt je etnografska raziskava življenj ter poklicnih izkušenj slovenskih »evrokratov«, zaposlenih v institucijah, ki so tesno povezane z delom Evropske unije v Bruslju. V skladu z raziskovalnim načrtom se je posvečalo predvsem različnim metodam terenskega dela. Ta faza vsebuje predvsem zbiranje pripovedi življenjskih oz. poklicnih izkušenj sogovornikov ter etnografsko analizo tistih formalnih, za zaposlene obveznih družbenih mehanizmov, prek katerih te institucije skušajo integrirati svoje nove zaposlene.

Habitus slovenskega podjetnika med 1960 in 1990

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: J. Fikfak (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavci: T. Bajuk Senčar, J. D. Turk, O. Luthar (ZRC SAZU), dr. Jože Prinčič (Inštitut za novejšo zgodovino).

Projekt, ki vsebuje multidisciplinarni pristop k analizi razvoja socialističnega povojnega podjetništva, se je zaključil z avgustom 2008. Raziskava je temeljila predvsem na zbiranju in analizi pripovedi številnih direktorjev ključnih slovenskih socialističnih podjetij ter na analizi ustreznega arhivskega gradiva. Letos se je zaključila analiza gradiva ter pisanje znanstvene monografije, ki je izšla januarja 2009 z naslovom *Biti direktor v času socializma: med idejami in praksami*.

Analiza konfliktov in kulturnih razlik v Severni in Podsaharski Afriki

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: T. Mastnak (Filozofski inštitut).

Sodelavci: J. Elyachar Mastnak, L. Debevec, P. Repolusk (Geografski inštitut Antona Melika).

Izkušnje mednarodnih mirovnih operacij (mirovne sile pri Organizaciji združenih narodov, NATO, Afriški uniji itd.) kažejo, da je poznavanje lokalnih kulturnih razlik ključnega pomena za varno in uspešno delovanje na terenu. Vedno bolj je jasno, da si morajo mirovne operacije prizadevati, da bi delovale na podlagi lokalnih tradicij in izkušenj in da ne vsiljujejo tujih modelov vladanja in upravljanja s konfliktnimi situacijami. Vendar pa so mirovne operacije največkrat odraz širših političnih interesov in rezultat tega je med drugim tudi to, da so na konfliktna območja poslani vojaki, ki nimajo izkušenj z danim kulturnim okoljem. Zaradi preslabega poznavanja lokalne situacije je njihovo bivanje in delovanje lahko ogroženo in manj uspešno. Poznavanje lokalne situacije, izjemnega pomena za uspešno mirovno operacijo, vključuje poznavanje in razumevanje geopolitičnega stanja, družbeno-kulturnega stanja, etničnih razlik in zgodovinskega konteksta. Glede na ta dejstva pričujoči projekt obsega dva glavna tematska sklopa: pregled geopolitičnega stanja ter preteklih in sedanjih konfliktov v Severni in Podsaharski Afriki, in predstavitev kulturnih razlik na tem območju.

Uporaba lidarskega daljinskega zaznavanja v preučevanju preteklih kulturnih pokrajin

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: I. Šprajc.

Sodelavci: Ž. Kokalj, A. Marsetič, K. Oštir, S. Tecco Hvala (Inštitut za arheologijo), mag. Andrej Kobler (Gozdarski inštitut Slovenije).

V okviru projekta se uporablja lidarska tehnika daljinskega zaznavanja za prepoznavanje elementov preteklih kulturnih pokrajin. Projekt obsega interpretacijo, razvijanje in testiranje različnih tehnik in postopke obdelave lidarskih podatkov ter pripravo ustreznih izdelkov, zaradi česar je mogoče ovrednotiti in razločevati njihovo uporabnost v posameznih tipih naravnega okolja in glede na specifične potrebe.

Študija izvedljivosti mikrosatelita za daljinsko zaznavanje z inovativnim pogonom za natančno gibanje orbitalne platforme

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: dr. Tomaž Rodič.

Vodja delovne skupine: K. Oštir.

Sodelavci: A. Marsetič, Ž. Kokalj, P. Pehani, T. Veljanovski.

Cilj predlaganega projekta je izdelati študijo izvedljivosti mikrosatelita za daljinsko zaznavanje. Motivacija za predlog projekta temelji na zadnjih dosežkih na področju tehnologije mikro in nano satelitov, ki omogočajo cenovno ugodno zajemanje lokalnih in globalnih podatkov iz vesolja. Sodelavci so v prvi fazi projekta na podlagi analize uporabniških potreb, tehničnih in finančnih omejitev poiskali najprimernejšo koristnejšo rešitev za pridobivanje podatkov daljinskega zaznavanja.

»Konkurenčnost Slovenije 2003–2006« v letu 2008

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: dr. Borut Vrščaj.

Vodja pridružene skupine: T. Podobnikar.

Uporaba geografskih informacijskih sistemov (GIS) ter digitalnega pedološkega kartiranja in modeliranja predstavlja trenutno najpomembnejše smernice pri ugotavljanju prostorske diferenciacije tal, saj je s tem prihranjeno ogromno dragocenega časa, finančnih sredstev in terenskega fizičnega napora. Projekt se je začel v oktobru, izpeljani so bili začetni sestanki in usklajevanja.

Metodologija izdelave podrobne digitalne karte višine in gostote vegetacijskega pokrova

Vodja ciljnega raziskovalnega projekta: dr. Mitja Janža.

Vodja delovne skupine: K. Oštir.

Sodelavca: A. Marsetič, Ž. Kokalj.

Sodelavci so v projektu iskali relativno natančne in poceni metode za pridobivanje prostorsko eksplicitne in velikopovršinske informacije o višinah in gostoti gozda. Metoda temelji na izkoriščanju tehnik daljinskega zaznavanja. Študije kažejo, da je mogoče ugotoviti relativno visoko stopnjo korelacije med različnimi satelitskimi podatki in višino vegetacije. Pri več podobnih raziskavah je bil lidar uporabljen kot referenčni vir natančnih in točnih podatkov za kalibracijo modelov, ki na podlagi drugih daljinsko zaznanih podatkov podajajo ocene sestojnih parametrov gozda na širšem območju.

Družbeni, kulturni in okoljevarstveni pogledi na razvoj trajnostnega turizma na obalnem delu južne Albanije

Vodja bilateralnega raziskovalnega projekta: T. Bajuk Senčar.

Sodelavka: N. Gregorič Bon.

Znanstvenoraziskovalno sodelovanje se nanaša na raziskave družbenih, kulturnih in okoljevarstvenih pogledov na razvoj trajnostnega turizma v vaseh občine Himarë/Himara, južna Albanija (slovenski raziskovalci) ter v Piranu in Bohinju (albanski raziskovalci). V letu 2008 so bila izvedena tri raziskovalna srečanja sodelujočih raziskovalcev, med katerimi sta dve potekali v Albaniji in eno v Sloveniji. Srečanja so združevala usklajevalne sestanke nosilcev in sodelujočih raziskovalcev in terenske raziskave na omenjenih območjih v Albaniji in Sloveniji. Rezultati raziskav so pokazali nesopadanje institucionalnih in lokalnih pogledov in praks v razvoju trajnostnega turizma v Himarë/Himari, Piranu in Bohinju.

CAENTI – Coordination Action of the European Network of Territorial Intelligence / Koordinacija aktivnosti Evropske mreže za prostorsko oz. teritorialno inteligenco

Vodja evropskega projekta: dr. Jean Jaques Girardot.

Vodja delovne skupine: K. Oštir.

Sodelavci: T. Podobnikar, T. Veljanovski, dr. Klemen Zakšek, Ž. Kokalj, A. Marsetič, S. Čaval, P. Pehani.

»CAENTI – Coordination Action of the European Network of Territorial Intelligence« je raziskovalni projekt 6. okvirnega programa, Raziskave in tehnološki razvoj (RTD). Umeščen je v 7. prioriteto tematsko skupino »Prebivalstvo in upravljanje v na znanju temelječi družbi«, vodja projekta: Jean-Jacques Girardot, Théma–MTI MSH Ledoux, Univerza Franche–Comté (Francija). Cilj projekta CAENTI je združitev trenutnih raziskav o orodjih za teritorialno inteligenco, in sicer tako, da bi le-ta ustrezala različnim evropskim razsežnostim. CAENTI želi promovirati primerjalne raziskave, ki bi razvile in razširile orodja, metodologije in raziskovalne protokole, dostopne raziskovalcem v družboslovju in tistim, ki se kakorkoli ukvarjajo s trajnostnim razvojem prostora. Projekt želi osnovati uporabne podatke za multidisciplinarne raziskave in za t.i. teritorialni (prostorski) razvoj. Prispevek inštituta je omejen na zasnovo in razvoj spletnih GIS orodij.

GMES – Downstream Service Land: Austria–Slovenia–Andalusia, Concept for a Harmonized Cross-border Land Information System

Vodja mednarodnega raziskovalnega projekta: K. Oštir.

Sodelavci: Ž. Kokalj, A. Marsetič, T. Veljanovski, P. Pehani.

Cilj predlaganega projekta ERA-STAR je dvojen. Prvič, razviti koncept za informacijski sistem rabe tal/pokrovnosti, ki bo učinkovit in uporaben preko meja (Avstrija–Slovenija), ter drugič, integrirati podatke GMES z že obstoječimi podatki regij (GIS, terenske meritve). Kot tak je ERA-STAR zapolnil manjkajočo praznino na področju – trenutno še neobstoječe – ustrezne in usklajene inventarizacije rabe tal/pokrovnosti na regionalni ravni.

Evropski laboratorij za modeliranje pokrajin in prostorov

Vodji mednarodnega raziskovalnega projekta: K. Oštir in dr. Laure Nuninger.

Sodelavci: P. Pehani, I. Šprajc, M. Robič, Ž. Kokalj, T. Veljanovski, A. Marsetič, S. Tecco Hvala (Inštitut za arheologijo)

Inštitut ModelTER izvaja raziskave v razvoju konceptov in metod s področja dinamičnih odnosov med družbenimi skupnostmi in okoljem skozi čas. Skupina proučuje prostorsko poselitev v preteklosti, ustroj družbenih strategij do prostora ter s tem povezane sisteme preoblikovanja pokrajine. Raziskave so bile oprte na združevanje različnih arheoloških podatkov z različnimi prostorskimi podatki, s čimer se lahko pridobi številne nove korelacije in informacije.

Uporaba visoko ločljivih satelitskih posnetkov za prostorsko načrtovanje – primer kantona in mesta Sarajeva pokrajin in prostorov (bilatelarni projekt ARRS z Republiko Bosno in Hercegovino)

Vodja projekta: K. Oštir.

Sodelavci: Ž. Kokalj, T. Veljanovski, A. Marsetič.

Po zadnji vojni v Bosni in Hercegovini se je pojavil problem masovnih črnih gradenj, ki se hitro in nenadzorovano širijo okoli mesta. Nelegalna naselja predstavljajo velik problem kantona in celotne Bosne in Hercegovine, saj otežujejo oziroma celo onemogočajo normalen (nadzorovan) razvoj in kakršnokoli urbano in regionalno planiranje. V projektu se uporabljajo satelitski posnetki različnih let (2001, 2004 in 2006) za zaznavanje sprememb, opravljamo operacije za umestitev posnetkov v prostor (ortorektifikacijo), polsamodejno zaznavanje sprememb, modeliranje in kartiranje. V letošnjem letu so bili opravljeni 3 obiski, dva v Sloveniji, eden pa v Bosni in Hercegovini.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **S. Čaval** je bila vodja sekcije »Astronomical aspects of Archaeological cultures« na 14. letni konferenci »European Association of Archaeologists«, ki je potekala od 19.–24. 9. v Valetti na Malti.
- **L. Debevec** je bila urednica za knjižne recenzije pri mednarodni reviji *Social Anthropology*, Oxford (UK): Blackwell Publishing, in članica uredništva slovenske znanstvene revije *Anthropological Notebooks*.
- **N. Gregorič Bon** je bila urednica za knjižne recenzije in gostujoča urednica tematske številke *Contributions to Albanian Studies* pri reviji *Anthropological Notebooks*. Kot recenzentka je sodelovala pri *The International Journal of Euro-Mediterranean Studies*. Meseca marca je bila ena od koordinatic delavnice »The new Europe: the politics of recognition, inclusion and exclusion« na bienalni konferenci EASA »European Association of Social Anthropologists 2008« v Ljubljani.
- **Ž. Kokalj** je v sodelovanju s sodelavci inštituta pripravil razstavo *Odkrivanje skrivnosti Kobariške*, ki je bila na ogled v Atriju ZRC SAZU aprila 2008. Od 22. do 24. 11. se je v Zadru (Hrvaška) udeležil »EARSel Conference on Remote Sensing Techniques in Disaster Management and Emergency Response in the Mediterranean Region«.
- **K. Oštir** je recenzent revije *IEEE Transactions on Remote Sensing and Geoscience*, predsednik Sekcije za fotogrametrijo in daljinsko zaznavanje pri Zvezi geodetov Slovenije; član komisije za zagovor magistrske naloge Tonija Levičnika na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani, član znanstvenega odbora konference »Spatial dynamics of settlement patterns and natural resources: towards an integrated analysis over a long term, from Prehistory to the Middle Ages«, Dijon, Francija, 23–25. 6, član znanstvenega odbora konference »Tools and methods of Territorial Intelligence«, Besancon, Francija, 15.–18.10. Bil je tudi predsednik znanstvenega odbora konference MARS Annual conference »Geomatics in support of the CAP«.
- **A. Marsetič** se je od 17. do 21. 3. na Inštitutu »Jožef Stefan« v Ljubljani udeležil predavanj »Analysis of environmental data with machine learning methods«, organiziranih s strani »Centre for Knowledge Transfer in Information Technologies«; udeležil se je »Predstavitve možnosti sodelovanja med slovensko industrijo in Evropsko organizacijo za uporabo meteoroloških satelitov«, ki je bila 10. 4. v Ljubljani, in 27. 8. posveta »Evropska vesoljska agencija in Galileo«, prav tako v Ljubljani.

- **T. Podobnikar** je član znanstvenega odbora SAGEO (International Conference on Spatial Analysis and Geomatics) in član uredniškega in organizacijskega odbora simpozija in monografije *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji 2007–2008*. Kot recenzent je sodeloval pri IJGIS (*International Journal of Geographical Information Science*), *Geographica Pannonica*, *Geodetski vestnik*, *Varstvo narave*, CRP in monografiji *Extraction et gestion de connaissances dans un contexte spatio-temporel*, RNTI E-13.
- **I. Šprajc** je bil član uredniških odborov revije *Anthropological Notebooks* in knjižne zbirke *Studia Humanitatis*.
- **B. Telban** je član upravnega odbora »European Society for Oceanists (ESFO)« in soorganizator sedme konference z naslovom »Putting people first: international dialogue and imagining the future in Oceania«, Universita di Verona, 10.–12. 7; je organizator in vodja sekcije »The poetics of existence: words and images«, član mednarodnega uredniškega odbora pri antropoloških revijah *Ethnos* in *Suomen Antropologi: Journal of the Finnish Anthropological Society* ter glavni urednik antropološke revije Društva antropologov Slovenije *Anthropological Notebooks*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Micro and nano satellite technologies and applications / Tehnologija in aplikacije mikro in nano satelitov*. Znanstvenoraziskovalni center SAZU, C3M in Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 7.–9. 10. Delavnica v okviru projekta ARRS je pritegnila približno 60 udeležencev, od tega 5 iz tujine.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V knjižnici je zbranih več kot 1300 bibliografskih enot (člankov in knjig), ki se pretežno nanašajo na geografske informacijske sisteme, daljinsko zaznavanje, arheologijo in antropologijo. Prejema znanstvene revije *International Journal of Remote Sensing*, *Photogrammetric Engineering and Remote Sensing*, *IEEE Transactions on Geoscience and Remote Sensing*, *International Journal of Geographical Information Science*, *GIM International*, *Latin American Antiquity*, *Ancient Mesoamerica*, *Mexicon*, *Archaeoastronomy: The Journal of the Center for Archaeoastronomy*. Zbrana in urejena je baza podatkov o arheoloških najdiščih in arheološki kulturni dediščini Srednjedalmatinskih otokov ter bibliografska baza podatkov za Mezoameriko.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Gregorič Bon, N., *Prostori neskladij: etnografija prostora in kraja v vasi Dhërmi/Drimades, Južna Albanija*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2008. 263 str., ilustr.
- D. Perko et al., *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji 2007–2008*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 441 str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Instituto Nacional de Antropología e Historia, Mehika: sodelovanje v okviru projekta *Arheološko rekognosciranje na jugu države Campeche*, Mehika.
- Université of Franche-Comte, Besançon, Francija: sodelovanje pri projektih *ArchaeDyn* in *CAENTI* ter ustanavljanju evropskega laboratorija za dolgoročno modeliranje pokrajin in ozemelj *ModelTER* (European Laboratory for Modelling of Landscapes and Territories over the Long Term).
- Univerza 'Ismail Qemali', Vlora, Albanija: znanstvenoraziskovalno sodelovanje z Republiko Albanijo 2007–2008 v projektu *Družbeni, kulturni in okoljevarstveni pogledi na razvoj trajnostnega turizma v obalnem delu južne Albanije*.
- The Australian National University, Avstralija.
- AGILE (Association Geographic Information Laboratories) kot kolektivni člani.
- Tehniška univerza na Dunaju, Avstrija.
- Tehniška univerza v Dresdnu, Nemčija.
- Eötvös University, Budimpešta, Madžarska.
- Joanneum Research, Graz, Avstrija.
- University of Kent at Brussels, Bruselj, Belgija.

OBISKI V INŠTITUTU

- Mag. Armanda Kodra iz Inštituta za kulturno antropologijo in umetnost, Center za albanološke študije Tirana, Albanija, 26. 11.: obisk inštituta v okviru »Historičnega seminarja«, 26. november, 2008.
- Mag. Nevila Furxhiu in mag. Fioralba Vela iz Univerza 'Ismail Qemali', Vlora, Albanija, 15.–23. 12.: obisk inštituta v okviru znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Republiko Albanijo in Republiko Slovenijo.
- Laurie Tremblay, University of Burgundy, Dijon, Francija, 27.–31. 1.: obisk v okviru magistrskega študija.
- Vince Gaffney in Andy Howard, University of Birmingham, Velika Britanija, 30. 4.: obisk v okviru projekta.
- Admir Mulahusić, Univerza v Sarajevu, Bosna in Hercegovina, 14.–20. 7 in 1.–30. 9.: obisk v okviru bilateralnega projekta SLO-BiH
- Marion Landre, University of Franche-Comte, Francija, 14.–31. 7.: obisk v okviru projekta *CAENTI*
- Elise Fovet, University of Franche-Comte, Francija, 10. 1.–30. 6 in 2. 12.–20. 12.: raziskave v okviru doktorskega študija.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Tatiana Bajuk Senčar

- *The integration of »East« and »West«: Slovene Eurocrats and shifts in European identity within the institutions of the European Union / Integracija Vzhoda in Zahoda. Slovenki evrokrati in spremembe v Evropski identiteti znotraj institucij EU.* Predavanje na 10. bienalni konferenci EASA (European Association of Social Anthropologists), »Experiencing diversity and mutuality«, Ljubljana, 26.–30. 8.

Saša Čaval

- *Astronomical orientations of sacred structures during the medieval period in Slovenia.* Vabljeni predavanje na »Cosmology across cultures«, 16. letni konferenci »Societe Europeenne pour l'Astronomie dans la Culture«, Granada, Španija, 8.–12. 9.
- *Astronomical orientations during the Romanesque period in Slovenia.* Vabljeni predavanje na 14. letni konferenci »European Association of Archaeologists«, Valletta, Malta, 19.–24. 9.

Liza Debevec

- *Čakajoč na sababu : vloga islama v vsakdanjem življenju mladih moških v mestu Bobo Dioulasso v Burkina Fasu.* Vabljeni predavanje na »Historičnem seminarju« ZRC SAZU, 25. 3.
- *How to reach tomorrow: practicing (and not practicing) Islam among women in urban Burkina Faso.* Vabljeni predavanje na University of California, Oddelek za antropologijo, Irvine, ZDA, 29. 5.
- *Muslim and civil wedding celebrations in urban Burkina Faso through a food lense.* Predavanje na »15th Mediterranean Ethnological Summer Symposium«, Ljubljana, 23.–27. 8.
- *Postponing piety in urban Burkina Faso: discussing ideas on when to start acting as a pious Muslim / Odlaganje s pobožnostjo v urbanem Burkina Fasu: razmišljanje o predstavah pri Muslimanih.* Predavanje na 10. Biennial EASA Conference »Experiencing diversity and mutuality«, Filozofska fakulteta, Ljubljana, 27. 8.

Julia Elyachar Mastnak

- *Phatic Labor and Payments Spaces in Egypt.* Vabljeni predavanje znotraj modula »People and Practices Research Group«, University of California, Irvine, ZDA, 16. 12.

Nataša Gregorič-Bon

- *Envisioning place, change and the 'nation-state' on the peripheries of Europe.* Predavanje na 10. bienalni konferenci EASA (European Association of Social Anthropologists) »Experiencing diversity and mutuality«, Filozofska fakulteta v Ljubljani, 26.–30. 8. (soavtorica Michaela Schäuble, Univerza Martin-Luther, Halle, Nemčija).
- *Negotiating the 'local' Dhërmi/Drimades of Southern Albania.* Predavanje na konferenci ASA (Association of Social Anthropologists) »Ownership & appropriation«, Univerza v Aucklandu, Nova Zelandija, 8.–12. 12.

Žiga Kokalj

- *Modelling the spatial parameters for dynamic road pricing / Modeliranje prostorskih parametrov dinamičnega cestninjenja*. Predavanje na mednarodni konferenci TRA 2008, Ljubljana, 23. 4.
- *Observation of torrential rains devastation in Slovenia*. Predstavitev posterja na »1st EARSeL Conference on Remote Sensing Techniques in Disaster Management and Emergency Response in the Mediterranean Region«. Zadar, Hrvaška, 23. 9.
- *Uporaba laserskega skeniranja za opazovanje preteklih pokrajin – primer okolice Kobarida*. Predavanje na simpoziju »Geografski informacijski sistemi v Sloveniji 2007-2008«, 30. 9.
- *Laser scanning (lidar) applications*. Predavanje na Univerzi v Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 26. 11.
- *Laser scanning (lidar) technology*. Predavanje na Univerzi v Sarajevu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 26. 11.

Krištof Oštir

- *Images radar pour études archéologiques*. Intervju na radiu France Bleu, Besançon, Francija, 17. in 18. 5.
- *Models for territorial dynamic studies*. Predavanje na konferenci »Spatial dynamics of settlement patterns and natural resources: towards an integrated analysis over a long term, from Prehistory to the Middle Ages«, University of Burgundy, Dijon, Francija, 23.–25. 6.
- *Web mapping tools / Spletna kartografska orodja*. Predavanje na delavnici »CAENTI WP6«, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Ljubljana, 4.–5. 9.
- *The Application of advanced point cloud filtering and visualization in the study of past cultural landscapes with laser scanning data / Uporaba naprednega filtriranja in vizualizacije v študijah preteklih pokrajin s podatki laserskega skeniranja*. Predavanje na »International aerial archaeology conference AARG 2008, Aerial Archaeology Research Group, Ljubljana, 8.–10. 9.
- *Opportunities and benefits of applying new remote sensing technologies in Slovenia / Možnosti in prednosti uporabe novih tehnologij daljinskega zaznavanja v Sloveniji*. Predavanje na »International aerial archaeology conference AARG 2008, Aerial Archaeology Research Group«, Ljubljana, 8.–10. 9.
- *Opportunities and benefits of applying new remote sensing technologies in Slovenia / Možnosti in prednosti uporabe novih tehnologij daljinskega zaznavanja v Sloveniji*. Predavanje na delavnici »Micro and nano satellite technologies and applications«, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, C3M in Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 7.–9. 10.
- *Interactive map for CAENTI – application of the web mapping technology*. Predavanje na konferenci »Tools and methods of Territorial Intelligence«, University of Franche-Comte, Besançon, Francija, 15.–18. 10.
- *Guidelines for spatial development on karstic areas*. Predavanje na konferenci »Shared Groundwater Resources Management, Global Water Partnership-Mediterranean«, Postojna, 2. 12.
- *Application of laser scanning lidar data for land cover classification / Uporaba podatkov laserskega snemanja pri klasificiranju rastja*. Vabljen predavanje na MARS Annual conference »Geomatics in support of the CAP«, Joint Research Centre, Ljubljana, 3.–5. 12.

Peter Pehani

- *Interactive map for caENTI – application of the web mapping technology*. Predavanje na konferenci »Tools and methods of Territorial Intelligence«, University of Franche-Comte, Besançon, Francija, 15.–18. 10.

Tomaž Podobnikar

- *Enhancing terrain features for improved cartographic visualisation*. Predavanje na »Second International Conference on Cartography and GIS«, ICA, University of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, Borovec, Bolgarija, 21.–24. 1.
- *An attempt for automatic detection and visualisation of talus cones from digital elevation data*. Predavanje na »Second International Conference on Cartography and GIS«, Borovec, Bolgarija, 21.–24. 1.
- *A method for automatic outlining of talus cones from digital elevation data based on sectorial histograms*. Predstavitev posterja na »EGU General Assembly 2008«, Dunaj, Avstrija, 13.–18. 4.
- *From Slovenian to Mars terrain models, from airborne data acquisition to morphological analysis*. Predavanje in predsedovanje na »GIS-DATA International Users Conference«, Opatija, Hrvaška, 7.–10. 5.
- *Simulation and representation of the positional errors of boundary and interior regions in maps*. Vabljen predavanje na School of Surveying, University of Otago, Otago, Nova Zelandija, 15. 9.
- *Determination and shape analysis of selected terrestrial and martian geomorphic features derived from high resolution DTMs*. Predavanje na konferenci »PANGEO 2008«, Dunaj, Avstrija, 23. 9.
- *Določanje območij krajevnih govorov za Slovenski lingvistični atlas*. Vabljen predavanje na konferenci »Geografski informacijski sistemi v Sloveniji 2007-2008«, Ljubljana, 30. 9.
- *Natural topographic microstructures: ALS case studies in tectonic geomorphology*. Predavanje na »Spatial Data from Laser Scanning and Remote Sensing«, Dunaj, Avstrija, 14. 11.
- *Model reliefa Slovenije - izboljšava z novimi podatki in analizami kakovosti*. Predavanje na konferenci »38. Geodetski dan«, Podčetrtek, 21.–22. 11.

- *Neprijetna resnica & Al Gore*. Predavanje v Grand hotelu Union, Ljubljana, 10. 12.
- *Ocena tveganja pred naravnimi nesrečami z uporabo podatkov zračnega laserskega skeniranja - primer za območje Alp*. Predavanje na konferenci 1. Trienalni znanstveni posvet »Naravne nesreče v Sloveniji«, lg, 11. 12.

Ivan Šprajc

- *Po sledih Majev v goščavi polotoka Yucatána*. Vabljeni predavanje za Univerzo za tretje življenjsko obdobje, Mariborska knjižnica, Maribor, 12. 2.
- *Astronomija predšpanskih ljudstev Mezoamerike*. Vabljeni predavanje za Astronomsko društvo Javornik, Fakulteta za matematiko in fiziko, Ljubljana, 19. 2.
- *Po sledih Majev v goščavi polotoka Yucatána*. Vabljeni predavanje v okviru cikla »Znanstveni večeri«, Univerza v Novi Gorici, Dvorec Zemono pri Vipavi, 20. 3.
- *ŠOUPova literarna avantura: monografski večer z dr. Ivanom Šprajcem: »Premislimo kulture – premislimo svet«*. Predstavitev knjige *Quetzalcátlova zvezda*, Študentska organizacija Univerze na Primorskem, Koper, 8. 4.
- *Astronomical and cosmological aspects of Maya architecture and urbanism*. Vabljeni predavanje na »Cosmology across Cultures: An International Conference on the Impact of the Study of the Universe in Human Thinking«, Granada, Španija, 8.–13. 9.
- *Arqueología del sureste de Campeche, a la luz de los descubrimientos recientes*. Vabljeni predavanje na »VI. Mesa Redonda de Palenque«, Palenque, Chiapas, Mehika, 16.–21. 11.

Borut Telban

- *Remembering Donald Tuzin*, letno srečanje ASAO (Association for Social Anthropology in Oceania). Sodelovanje na panelu, Canberra, Avstralija, 12.–16. 2.
- *Kulturni premiki na Papui Novi Gvineji*. Vabljeni javno predavanje v okviru prireditve »Znanost ne grize«, ZRC SAZU, 19. 6.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Tatiana Bajuk Senčar

- Bruselj, Belgija, 1. 1.–31. 12.: terensko delo.
- Bruselj, Belgija, 10. 7.–31. 12.: raziskovalno delo na University of Kent at Brussels.

Saša Čaval

- Mehika, maj–junij: snemanje dokumentarnega filma in terensko delo v okviru projekta *Arheološko rekognosciranje na jugu države Campeche, Mehika*.

Liza Debevec

- Burkina Faso, januar-februar: terenska raziskava.
- Burkina Faso, Slonokoščena obala, oktober-november: terenska raziskava.

Nataša Gregorič–Bon

- Dhërmi/Drimades, južna Albanija, marec in oktober: terenske raziskave v okviru znanstvenoraziskovalnega sodelovanja z Republiko Albanijo 2007-2008 pri projektu »Družbeni, kulturni in okoljevarstveni pogledi na razvoj trajnostnega turizma v obalnem delu južne Albanije«.

Žiga Kokalj

- Birmingham, Združeno Kraljestvo, 4. 5.–4. 9.: raziskovalno delo in študijski obisk v *VISTA CENTRE*.
- Besancon, Francija, 18.–22. 11.: tehnična pomoč pri pripravi ponudbe za lidarsko snemanje dveh območij v okolici Besancona.

Aleš Marsetič

- Mehika, maj–junij: snemanje dokumentarnega filma in terensko delo v okviru projekta *Arheološko rekognosciranje na jugu države Campeche, Mehika*.
- Besancon, Francija, 18.–22. 11.: tehnična pomoč pri pripravi ponudbe za lidarsko snemanje dveh območij v okolici Besancona.

Krištof Oštir

- Pariz, Francija, 14. – 15. 1.: sestanek znanstvenega komiteja projekta *ArchaeDyn*.
- Pariz, Francija, 28. – 29. 1.: sestanek znanstvenega odbora *ModeLTER*.
- Besancon, Francija, 7. 4.–6. 7.: University of Franche-Comte, raziskovalno delo.
- Besancon, Francija, 18.–22. 11.: tehnična pomoč pri pripravi ponudbe za lidarsko snemanje dveh območij v okolici Besancona.

Tomaž Podobnikar

- Dunaj, Avstrija, 1. 1.–31. 12.: Tehniška univerza na Dunaju, raziskovalno delo.

Ivan Šprajc

- Mehika, maj–junij: snemanje dokumentarnega filma in terensko delo v okviru projekta *Arheološko rekognosciranje na jugu države Campeche, Mehika*.

Borut Telban

- The Australian National University, Anthropology Department, Research School of Pacific and Asian Studies, Canberra, Avstralija, 5. 10. 2007–5. 5. 2008: gostujoči predavatelj.
- Papua Nova Gvineja, 19. 11. 2007–18. 1. 2008; 3. 3.–17. 4.: terensko delo.

Tatjana Veljanovski

- Gradec, Avstrija, 13. 11.: udeležba na sestanku *GMES DSL*.
- Besancon, Francija, 18.–22. 11.: tehnična pomoč pri pripravi ponudbe za lidarsko snemanje dveh območij v okolici Besancona.

PEDAGOŠKO DELO

Liza Debevec

- *Etnografija zahodne Afrike in Antropologija Afrike*. Izvajanje individualnih predmetov na podiplomskem študiju na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete na Univerzi v Ljubljani.

Julia Elyachar Mastnak

- *Management, History, Knowledge Practices*. Predavanja na University of California, Irvine ZDA.
- *Anthropology Theory*. Izvajalka proseminarja, University of California, Irvine, ZDA.
- *Witchcraft and The Evil Eye*. Predavanja na University of California, Irvine, ZDA.
- *Anthropology of Value*. Predavanja na University of California, Irvine, ZDA.

Nataša Gregorič Bon

- *Uvod v terensko delo v antropologiji*. Predavanja v sklopu modula »Antropologiji zdravja, bolezni in zdravljenj«, »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici, 5. 12..

Žiga Kokalj

- *GIS in kartografija*. Predavanja na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 8. in 15. 4.
- *Daljinsko zaznavanje*. Predavanja na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, 8. in 15. 10.

Krištof Oštir

- *Daljinsko zaznavanje*. Predavanja na Oddelku za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (60 ur).
- *Satelitsko daljinsko zaznavanje in Avtomatizacija v geodeziji*. Predavanja v okviru podiplomskih predmetov na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.
- *Daljinsko zaznavanje in fotointerpretacije*. Predavanja na interdisciplinarnem univerzitetnem podiplomskem študiju varstva okolja na Univerzi v Ljubljani.

Tomaž Podobnikar

- *Okoljski informacijski sistemi in GIS*. Predavanja pri dodiplomskih in podiplomskih predmetih Fakultete za okolje Univerze v Novi Gorici.

Ivan Šprajc

- *Čas in prostor v starih civilizacijah*. Predavanja in seminarji na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper (60 ur).

Borut Telban

- *Zdravje, bolezen in smrt v Melaneziji*. Predavanja v sklopu modula »Antropologija zdravja, boleznin in zdravljenj« v podiplomskem programu »Interkulturni študiji: primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici.
- Izredni profesor in koordinator modula »Antropologija zdravja, boleznin in zdravljenj« na podiplomskem programu »Primerjalni študij idej in kultur«, Fakulteta za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Liza Debevec je bila somentorica magistrandkama Almi Rogina in Anuši Pisanec na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Julija Elyachar Mastnak je bila mentorica dvema doktorandoma na University of California, Irvine, ZDA, in enemu doktorandu na University of California, Los Angeles, ZDA.

Krištof Oštir je mentor mlademu raziskovalcu Žigi Kokalju ter doktorandoma Andreju Koblerju in Elise Fovet.

Tomaž Podobnikar je bil somentor diplomantoma Petru Možini in Maticu Podmeniku, mentor Danieli Ribeiro, Portugalska (s štipendijo Leonardio da Vinci). Je mentor mlademu raziskovalcu Petru Lamovcu.

Ivan Šprajc je bil komentor doktorandki S. Čaval (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani); doktorandki Urši Habjan (Podiplomska šola »Interkulturni študiji: primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici), mentor doktorandu Goranu Gumzeju (Podiplomska šola »Interkulturni študiji: primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici)

Borut Telban je bil mentor doktorandki N. Gregorič (Podiplomska šola »Interkulturni študiji: primerjalni študij idej in kultur«, Univerza Nova Gorica), doktorandu Alešu Verdirju (Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani), doktorandki Urši Habjan (Univerza v Novi Gorici) in magistrandki Špeli Peršin (Univerza v Novi Gorici); komentor doktorandu Goranu Gumzeju (Podiplomska šola »Interkulturni študiji: primerjalni študij idej in kultur«, Univerza Nova Gorica) in magistrandki Izi Verdel (Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://iaps.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

In 2008, the Institute of Anthropological and Spatial Studies continued with the development of methods and techniques of spatial research, giving a special emphasis on Geographical Information Systems (GIS) and remote sensing techniques, and on their applicability in anthropological studies. Our activities included spatial analyses of renewable energy sources and the development of the techniques for processing LiDAR scanning data; in the latter case, we were focused on elaboration of digital elevation models and advanced visualization of the results thus obtained, considering that, in order to be applied in anthropological research, the methods of data processing must be adjusted to specific needs, e.g. for observing modern or past modifications of landscape. With applications of GIS and remote sensing techniques we participated in a number of national and international research projects aimed at developing adequate strategies for sustainable natural and cultural resource management in Slovenia and beyond.

- 1 Lucija Mulej
- 2 Teja Komel
- 3 Irena Avsenik Nabergoj
- 4 Tanja Petrović
- 5 mala Olga
- 6 Jasna Fakin Bajec
- 7 Ana Hofman
- 8 Martin Pogačar
- 9 Ivanka Huber
- 10 Mateja Ratej
- 11 Breda Čebulj Sajko
- 12 Nina Peršak
- 13 Oto Luthar

SEKCIJA ZA INTERDISCIPLINARNO RAZISKOVANJE V HUMANISTIKI

Sekcija se osredotoča na raziskovanje odnosa med jezikom, spominom in politikami reprezentacije na Slovenskem in v širšem prostoru osrednje in jugovzhodne Evrope. Njeno raziskovalno delo zaznamuje izrazito interdisciplinarna usmeritev in kombinacija raznovrstnih raziskovalnih metod, ki so posledica različnega akademskega ozadja sodelujočih raziskovalcev (med njimi so zgodovinarji, antropologi, jezikoslovci, etnomuzikologi, literarni zgodovinarji, etnologi, pravniki) in interdisciplinarnost pristopa vsakega posameznega raziskovalca. Sekcija za naslednje obdobje pripravlja dve vlogi za mednarodna projekta (HERA in 7 OP), v katerih bo nosilni partner prek nje ZRC SAZU. Ob seriji monografij in prispevkov v zbornikih, ki bodo objavljeni pri mednarodnih založbah in v mednarodno uveljavljenih časopisih, so v načrtu tudi tri daljša gostovanja (predavanja, sodelovanja v projektih) v Nemčiji, ZDA in Avstriji.

PERSONALNA SESTAVA

Vodja: prof. dr. Oto Luthar, znanstveni svetnik.

Znanstvena svetnica: dr. Breda Čebulj Sajko.

Znanstvene sodelavke: doc. dr. Irena Avsenik Nabergoj, doc. dr. Nina Peršak, doc. dr. Tanja Petrovič.

Asistentke z doktoratom: dr. Mateja Ratej (na porodniškem dopustu od 9. 2. dalje), dr. Ana Hofman, dr. Lucija Mulej.

Asistenti: Martin Pogačar, Ivanka Huber (mlada raziskovalka), Petra Testen (mlada raziskovalka),

Jasna Fakin Bajec (mlada raziskovalka).

Strokovna sodelavka: Teja Komel.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Človekove pravice, varnost in izzivi sodobne kriminalitete

Vodja *podoktorskega raziskovalnega projekta*: N. Peršak.

V drugem letu projekta so potekale raziskave, kako novejši tip kazensko-pravne prepovedi (nanašajoč se na »protidružbeno vedenje«) krši človekovo svobodo ravnanj in s tem negativno posega v t.i. pozitivno plat človekovih pravic, tj. raznolikost človeka. Raziskovalka je analizirala nove formalne in vsebinske trende formalnega družbenega nadzorstva in izpostavila kriminalizacijo skozi stranska vrata – prek prekrškovnega prava, ki spada v kazensko pravo v širšem smislu. Ob pojavu »penalnega populizma«, prek katerega vdirajo čustva v kazensko-pravni okvir, se je lotila vprašanj legitimnosti tega pojava. Prav tako je (ob 60. letnici sprejetja Splošne deklaracije o človekovih pravicah) preučila dosežke in neuspehe oz. kritike koncepta človekovih pravic in ocenila, kakšno je normativno stanje oz. moralna moč človekovih pravic danes. Podrobneje se je ustavila pri krizi človekovih pravic, ki izhaja iz današnje varnostne kulture, in analizirala, kako hujše oblike sodobne kriminalitete in državni/mednarodni odzivi nanjo vplivajo na človekove pravice. Rezultate je predstavila v obliki prispevkov na domačih in mednarodnih znanstvenih srečanjih ter v obliki znanstvenih prispevkov, že objavljenih in dogovorjenih za objavo v domačih (*Varstvo-slovje*, *RKK*, *Pravnik*) in mednarodnih revijah (*Criminal Law and Philosophy*) ter mednarodni znanstveni monografiji (izdajatelj: Nomos).

Ustvarjanje podobe sosedstva: Avstrija, Slovenija in diskurzi o jugovzhodni Evropi

Vodja *podoktorskega raziskovalnega projekta*: T. Petrović.

Temeljni namen projekta je orisati razvoj diskurzov, skozi katere se je v Avstriji in Sloveniji oblikovala podoba sosednjega območja Jugovzhodne Evrope (»Zahodnega Balkana«) in te diskurze umestiti v širši okvir diskurzivnih oblikovanj drugega in drugačnosti. Delo na projektu bo vsebovalo naslednje raziskovalne dejavnosti: a) nadaljevanje z zbiranjem gradiva; b) priprava znanstvenih člankov za objavo c) priprava znanstvene monografije, ki bo objavljena v ediciji *Mediawatch* (Mirovni inštitut, Ljubljana) v letu 2009 v slovenskem in angleškem jeziku; d) predavanja na mednarodnih znanstvenih srečanjih, vabljen predavanja na slovenskih fakultetah in univerzah v tujini e) mednarodno sodelovanje z Avstrijsko akademijo znanosti (priprava mednarodnega projekta *Orientalizem v Centralni Evropi*).

Zgodovina oblik v judovsko-krščanskih virih in tradiciji

Vodja *raziskovalnega programa*: akad. prof. dr. Jože Krašovec.

Sodelavka iz ZRC SAZU: I. Avsenik Nabergoj.

V okviru programa *Zgodovina oblik v judovsko-krščanskih virih in tradiciji*, ki poteka na TEOF UL, Inštitut za Sveto pismo, judovstvo in zgodnje krščanstvo, I. Avsenik Nabergoj raziskuje zgodovino in značilnosti različnih literarnih vsebin ter drugih umetnostnih oblik, ki izražajo teme vrednostnega sveta starega Izraela in prvotnega krščanstva. V zvezi s tem je zastavljeno tudi raziskovanje literarnih vzorcev in vsebin v slovenskem in evropskem prostoru. Raziskovanje poteka na diahroni in sinhroni ravni. V preučevanju zgodovine literarnih, likovnih in glasbenih oblik duhovne in kulturne dediščine se ne omejuje le na materialne in pisne vire, temveč raziskuje predvsem razvojno-kulturne in zgodovinske dejavnike, ki so razlog za nastanek teh vsebin in oblik. V interpretaciji literarnih del se pogosto pokaže, da so ta ozko povezana z zgodovinskimi okoliščinami in na različne načine odsevajo družbene razmere. Rezultat zadnjega dela je znanstvena monografija *Mirror of reality and dreams: stories and confessions by Ivan Cankar* (Frankfurt am Main: Peter Lang).

Stalnice in prelomi v zgodovini slovenskega prostora

Vodja *temeljnega raziskovalnega projekta*: I. Grdina.

Sodelavci: I. Avsenik Nabergoj, M. Bizjak, M. Grum, M. Preinfalk.

Projekt je od 1. 9. 2005 do 31. 8. 2008 potekal na Inštitutu za kulturno zgodovino. I. Avsenik Nabergoj je delne rezultate predstavila v člankih in v predavanju *Intertextual Representations of Longing and Temptation* na mednarodnem kongresu American Association of Teachers of Slavic and East European Languages and Literatures, 28. 12. v San Franciscu, ZDA. Temeljni rezultat deleža I. Avsenik Nabergoj v okviru projekta je priprava znanstvene monografije *Longing, Weakness and Temptation: From Myth to Artistic Creations* za tisk pri založbi Cambridge Scholars Publishing.

Vpliv medetničnih in medverskih odnosov na mir in stabilnost Zahodnega Balkana

(Ciljni raziskovalni projekt »Znanje za varnost in mir« 2006–2010, v koordinaciji ECERS in v sodelovanju z INV)

Vodja *projekta*: dr. Silvo Devetak.

Sodelavka iz ZRC SAZU: T. Petrović.

V okviru projekta je raziskovalka uredila tematski sklop *Zahodni Balkan: Dediščine, prakse, politike in identitetne strategije vis-a-vis procesa oblikovanja nacij* v reviji *Dve domovini* (27/2008) in sodelovala v pripravi priručnikov za vojake in poveljnike Slovenske vojske s prispevki o Srbiji, Črni Gori in Makedoniji. Organizirala je delavnico v okviru modula mednarodne diplomatske akademije in nastopila z uvodnim predavanjem o Zahodnem Balkanu.

Raziskovanje naravne in kulturne dediščine – izhodišče za medkulturni dialog

(Projekt Ministrstva za kulturo)

Vodja projekta: B. Čebulj Sajko.

Vsebina projekta je bila evalvacija povezave znanosti z dediščinskimi ustanovami v Sloveniji, ki jo je vodja izvedla v času izvajanja »Raziskovalnih igralnic ZRC«.

Program Znanost mladini v letu 2008: Raziskovalne igralnice ZRC

Vodja projekta: B. Čebulj Sajko.

Vsebina projekta je program *Raziskovalnih igralnic* (glej Center za predstavitvene dejavnosti).

Medkulturni dialog v ljubljanski regiji

Nosilec: Slovensko etnološko društvo.

Vodja projekta: B. Čebulj Sajko.

Namen projekta je evidentirati čim več različnih etničnih skupnosti, ki živijo v Ljubljani, predstaviti njihove probleme medsebojnega komuniciranja v odnosu do Ljubljančanov, stereotipov enih in drugih ter možne poti k boljšemu sožitju in medsebojni tolerantnosti. Projekt se vključuje v evropsko leto medkulturnega dialoga in se sproti rezultira v obliki strokovnega posveta (dec. 2007), natisnjene zbornika (2008, 2009) in okrogle mize (2009).

RAZISKOVALNO DELO V OKVIRU MEDNARODNIH PROJEKTOV

Nostalgia or Subversion?: Rural Culture Practices in Post-socialist Serbia / Nostalgija ali subverzija? Ruralne kulturne prakse v postsocialistični Srbiji

Nosilec: New Europe College, Bukarešta.

Sodelavka iz ZRC SAZU: Ana Hofman.

Projekt se osredotoča na vlogo kulturnih praks v okviru strategij vsakdanjega življenja v Srbiji. Poseben poudarek je na socialističnih javnih manifestacijah in dinamiki med preteklostjo in sedanjostjo v post-socialističnem kontekstu.

CEU-OSI Comparative History Project/ CEU-OSI primerjalni zgodovinski projekt

Nosilec: Center of Comparative Recent History, Pasts, Inc. Institute of Historical Studies,

Central European University, Budimpešta, Madžarska.

Sodelavka iz ZRC SAZU: P. Testen.

Mlada raziskovalka je pripravila izbor bibliografije najpomembnejših del iz primerjalne zgodovine v slovenskem prostoru ter s tega vidika izpostavila tri referenčne avtorje z njihovimi pomembnejšimi razpravami (Igor Grdina, Peter Vodopivec in Tone Kregar), ki bodo, poleg ostalih referenčnih avtorjev s tega tematskega področja iz jugovzhodne in vzhodnocentralne Evrope, predstavljeni v mednarodni monografiji.

Shaken Order: Authority and Social Trust in Post-Communist Societies / Pretresen red: Avtoriteta in družbeno zaupanje v pokomunističnih družbah

Nosilec: Centre for Advanced Studies (CAS) Sofia, Bolgarija.

Sodelavka iz ZRC SAZU: N. Peršak.

V okviru projekta, ki preučuje problematiko zmanjšane družbenega zaupanja v postkomunističnih državah, je raziskovalka zbirala gradivo in izdelala osnutek problematike, kot se kaže v slovenskem pravnem okolju, s posebnim ozirom na kazensko pravo in pravosodje.

WeReurope

Nosilec: Institut für Bildungsforschung der Wirtschaft.

Nacionalni koordinator: dr. Oto Luthar.

Sodelavca iz ZRC SAZU: L. Mulej, M. Pogačar.

Evropa potrebuje za promocijo družbene kohezivnosti v državah članicah inovativne instrumente. (Vsakdanja) kultura in umetnost lahko služita kot posrednika v trajnostnem pristopu k učenju in k preseganju kulturnih razlik. Se lahko identificira skupna kulturna dediščina, na kateri bi se mogla zgraditi skupna vizija prihodnosti Evrope? Se lahko prenesejo tovrstna spoznanja v orodja za učenje? Projekt zbira strategije za nadaljnje izobraževanje v 27 državah članicah, da bi se tako lahko zagotovil boljši dostop do uporabnikov tovrstnega znanja: starejših

občanov: Neformalen pristop bo s spodbujanjem ustvarjalnega izraza usmerjen k marginaliziranim skupinam. Vplival bo na razširjanje čezmejnega dialoga in na medkulturno delo v izobraževanju. Slovenska ekipa sodeluje kot glavni evalvator vsebinske izvedbe projekta.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **I. Avsenik Nabergoj** je bila članica v študijski komisiji Fakultete za humanistiko na Univerzi Nova Gorica ter vodja jezikovnega svetovanja in lektorskega dela na strokovnih posvetih prevajalcev novega prevoda *Svetega pisma* na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani. Sodelovala je pri pripravi bolonjskih programov za II. stopnjo smeri »Slovenistika« na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici in pri pripravi bolonjskih programov s področja literarnih ved za dodiplomsko in podiplomsko stopnjo v okviru smeri »Regiologija in teologija« na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani. Bila je članica komisije za oceno strokovne usposobljenosti prof. Zorana Božiča in mag. Ane Toroš.
- **B. Čebulj Sajko** je bila urednica zbornika znanstvenih in strokovnih razprav *Etnologija in regije: Ljubljana* s podnaslovom »Urbana etnologija in identitete Ljubljane« (Knjižnica Glasnika Slovenskega etnološkega društva, 42). Redno sodeluje na »Muzeoforumu« v organizaciji Slovenskega muzejskega društva (Cankarjev dom, 31. 3., 24. 11.) ter na mednarodni »Šoli muzeologije« (Piran: Muzej novejšje zgodovine Celje, Inštitut za dediščino Sredozemlja ZRS Univerze na Primorskem Koper, 25.–28. 5.). Je članica programskega in organizacijskega odbora za pripravo mednarodne konference »Slovenska avtobiografija«, ki bo 23. 4. 2009 na ZRC SAZU. S strani ZRC SAZU je uradna zastopnica v medsebojnem sodelovanju s Historičnim arhivom za Slovence v Avstraliji – v državi Novi Južni Wales. V l. 2008 je opravljala tudi delo vodje Centra za predstavitvene dejavnosti ZRC SAZU.
- **J. Fakin Bajec** je mlada raziskovalka na Raziskovalni postaji v Novi Gorici, kjer pripravlja doktorsko disertacijo z naslovom *Kulturna dediščina med tradicijo in inovacijo na Krasu*. 17. 9. je sodelovala pri izvedbi »Tečaja za lokalne turistične vodiče po Krasu«, ki so ga organizirali Zavod za šport, turizem in prosti čas, Sežana, občine Krasa ter Višje in visokošolsko središče iz Sežane. Tečajnikom je predavala o zgodovini in etnologiji Krasa.
- **A. Hofman** je urednica mednarodne revije *International Journal of Euro-Mediterranean Studies* (EMUNI center, ZRC SAZU, Univerza v Novi Gorici). Prva številka prvega letnika je namenjena medkulturnemu dialogu na območju evropskega Sredozemlja; je sodelavka *Nove srpske političke misli* – časopisa za politično teorijo in družbena raziskovanja (www.nspm.rs). Je organizirala in se aktivno udeležila HERA CMC delavnice (ZRC SAZU, 13.–15. 11.).
- **I. Huber**, sociologinja na Raziskovalni postaji Prekmurje, v okviru programa usposabljanja mladega raziskovalca raziskuje zgodovinski in sociološki vidik družine v Prekmurju na prehodu iz 19. v 20. stoletje do 1. svetovne vojne. Njena raziskava je v fazi zbiranja različnih vrst gradiva, virov in literature.
- **L. Mulej** je skupaj s H. Drnovšek-Zorko uredila zbornik *New paradigms, new models : culture in the EU external relations / Nove paradigme, novi modeli: kultura v zunanjih odnosih EU* (ZRC SAZU, Založba ZRC); skupaj z O. Lutharjem in M. Pogačarjem je uredila priročnik *A way to Brussels or How to win an European project in humanities : general information on FP7 work programme / Pot v Bruselj ali kako pridobiti evropski projekt v humanistiki: splošne informacije o 7OP* (Založba ZRC) in bila področni urednik *Družboslovnih razprav* za obd. 2006–08 (Slovensko sociološko društvo, Fakulteta za družbene vede). Je tudi vodja mednarodne pisarne ZRC, kjer koordinira prijavljanje vlog na mednarodne razpise, opravlja svetovanje in analizo vsebin ter finančnih zadev.
- **O. Luthar** je direktor ZRC SAZU, do 1. 10. je bil dekan Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici in je vodja Sekcije za interdisciplinarno raziskovanje.
- **M. Pogačar** je sodeloval pri pripravi in izvedbi prve mednarodne konference podiplomskih študentov ZRC SAZU in Univerze v Novi Gorici »Spreminjanje krajev, meja, spominov« (Ljubljana, november). Z O. Lutharjem je sodeloval na predstavitvi knjige *The Land Between. A History of Slovenia* na SSEES, UCL (London, december).
- **P. Testen** je bila članica organizacijskega odbora mednarodnega simpozija »Jeziki, identitete, pripadnosti med središči in obrobji« (ZRC SAZU, SAZU, 5.–8. 6.). Je ena izmed urednikov znanstvene monografije prispevkov udeležencev simpozija (izšla bo v l. 2009). Kot mlada raziskovalka zgodovinarica pripravlja doktorsko disertacijo *Hišne pomočnice – žensko delo v mreži narodnih in socialnih odnosov na Goriškem v 19. in 20. stoletju*.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Historični arhiv za Slovence v Avstraliji – država Novi Južni Wales.
- School of Behavioural Sciences, Macquarie University, Sydney, Avstralija.
- ICOM (ICOM Slovenija, ICOM Europe, ICME, CIMUSET).
- Inštitut za slavistiko, Univerza na Dunaju, Avstrija.
- Hrvaško etnološko društvo, Zagreb, Hrvaška.
- Etnografski inštitut SANU, Beograd, Srbija.
- Max Plank Institute for Social Anthropology, Halle, Nemčija.
- New Europe College, Bukarešta, Romunija.

- Barry S. Brook Center for Music Research and Documentation and Répertoire International de Littérature Musicale (RILM), The City University of New York Graduate Center, New York, ZDA.
- Columbia University New York, ZDA.
- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija.
- Johannes Kepler Universität Linz, Linz, Avstrija.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Irena Avsenik Nabergoj

- *Skodelica kave: predavanje o Ivanu Cankarju*. Vabljeno predavanje v organizaciji Zavoda za kulturo Slovenska Bistrica, Salon gradu v Slovenski Bistrici, 23. 1.
- *Življenje in delo Ivana Cankarja*. Vabljeno izobraževalno predavanje za turistične vodiče, Cankarjev dom na Vrhniki, 7. 3.
- *Vinjeta v literaturi*. Strokovni prispevek v oddaji »Razlaga z razlogom«, 2. program (Val 202) Radia Slovenija, 13. 3.
- *Nasmeh telesa – ples umetnosti in življenja (o baletni umetnosti Pie in Pina Plakarja)*. Radijski esej v okviru oddaje »Odpri termin«, 3. program (program ARS) Radia Slovenija, 18. 4.
- *Ko zaboli srce – Ivan Cankar o žrtvah nasilja*. Radijski esej v okviru oddaje »Odpri termin«, 3. program (program ARS) Radia Slovenija, 13. 6.
- *Hrepenenje in skušnjava v ljubezenski poeziji Simona Jenka. Primerjava s Prešernovo in Heinejevo poezijo*. Predavanje na simpoziju o Simonu Jenku v sklopu prireditve ob »Jenkovi dnevi« v organizaciji Društva slovenskih pisateljev na Univerzi v Novi Gorici, 21.10.
- *Zapeljevanje in ugrabitev v mitih in literaturi*. Radijski esej v okviru oddaje »Odpri termin«, 3. program (program ARS) Radia Slovenija, 7. 11.
- *Ivan Cankar*. Vabljeno slavnostno predavanje ob 50-letnici Cankarjeve knjižnice na Vrhniki in 90. obletnici smrti Ivana Cankarja v organizaciji Cankarjeve knjižnice Vrhnika, Knjižnica Ivana Cankarja na Vrhniki, 11. 12.
- *Mirror of Reality and Dreams. Stories and Confessions by Ivan Cankar / Ogledalo resničnosti in sanj. Pripovedi in izpovedi Ivana Cankarja*. Predstavitev knjige v Knjigarni Konzorcij, Mladinska knjiga (v okviru sejma Frankfurt po Frankfurtu), 11. 12.
- *Mirror of Reality and Dreams / Ogledalo resničnosti in sanj*. Intervju o knjigi, Novice na Info TV, 11. 12.
- *Simon Jenko: ljubezenska balada med evropsko romantiko in realizmom*. Radijski esej v okviru oddaje »Odpri termin«, 3. program (program ARS) Radia Slovenija, 12. 12.
- *Podobe božiča v Cankarjevih delih (ob 90. obletnici njegove smrti)*. Radijski esej v okviru oddaje »Odpri termin«, 3. program (program ARS) Radia Slovenija 26. 12.

Breda Čebulj Sajko

- *Življenjske zgodbe – vir za raziskovanje in prezentacijo univerzalne dediščine*. Vabljeno predavanje v »Šoli muzeologije« (Muzej novejšje zgodovine Celje, Inštitut za dediščino Sredozemlja ZRS Koper UP), Piran, 27. 5.
- *Brezmejnost ženskega hotenja : življenjska zgodba izseljenke – prenašalke, oblikovalke in nosilke ženskih vrednot v izražanju etnične identitete izseljencev*. Referat na 10. hrvaško-slovenskih etnoloških paralelah »Kultura, identiteti, ideologije granica: Jedna granica, dvije etnologije?«, org. Hrvatsko etnološko društvo in Slovensko etnološko društvo, Varaždin, 31. 5.
- *Science Institutions and Museums – Together for Children*. Referat na »ICOM Europe Museum Tour and Conference: Between the Old and the New Europe«, Ohrid, Makedonija, 30. 9.

Jasna Fakin Bajec

- *Kraška arhitekturna dediščina*. Predavanje na Ustvarjalnem središču Abram, Pedrovo nad Branikom, 9. 3.
- *Tourism in the Karst Region in Slovenia: Redevelopment after the Decline during the Socialist Period / Turizem na slovenskem delu Krasa: vnovičen razvoj po padcu v socialističnem obdobju*. Prispevek na mednarodni konferenci »European Association of Social Anthropologist Experiencing Diversity and Mutuality« (na delavnici »Eastbound: Perspectives on Tourism in Central and Eastern Europe«), Ljubljana, 28. 8.
- *Moderni in postmoderni vplivi na interpretacijo lokalne preteklosti. Kras v obdobju SFRJ Jugoslavije in v obdobju samostojne Slovenije*. Prispevek na 34. zborovanju Zveze zgodovinskih društev Slovenije »Evropski vplivi na slovensko družbo«, Rogaška Slatina, 16. 10.

Ana Hofman

- *Rod u dominantnim etnomuzikološkim narativima u Srbiji*. Referat na mednarodnem znanstvenem srečanju »Dani Vlade S. Miloševića«, Banja Luka, Bosna in Hercegovina, 11. 4.
- *Storytelling in Ethnomusicological Research: Case Study of the Female Singers in Southeast Serbia*. Referat na mednarodnem znanstvenem srečanju »(Auto)Biography as a Musicological Discourse«, Beograd, Srbija, 20. 4.
- *Experiencing Socialism: The Female Singers in Southeastern Serbia*. Predavanje na Oddelku za socializem in postsocializem, Max Planck Institute for Social Anthropology, Halle, Nemčija, 21. 5.

- *Sound Nostalgia: Music and the Yugoslav Meta-Community on the Internet*. Predavanje na »5. sestanku študijske skupine za glasbo in manjšine Mednarodnega sveta za tradicionalno glasbo«, Praga, Češka republika, 26. 5.
- *Performing Modernization: Socialist Culture Policy and Folkloric Manifestations in Serbia*. Predavanje za "Europa Fellow Research Group", New Europe College, Bukarešta, Romunija, 13. 6.
- *Maintaining the Distance: Rethinking the Activist Position in Applied Ethnomusicology* Predavanje na »1. sestanku študijske skupine za uporabno etnomuzikologijo Mednarodnega sveta za tradicionalno glasbo«, Ljubljana, 9. 7.
- *Better Past: music-making and the everyday life strategies in post-socialist Serbia*. Predavanje na »1. sestanku študijske skupine za vzhodno-evropsko glasbo in ples Mednarodnega sveta za tradicionalno glasbo«, Struga, Makedonija, 5. 9.
- *O jednoj civilizovanosti, urbanosti, evropskosti: Novi Sad i festival Exit*. Predavanje na letnem srečanju Hrvaškega etnološkega društva, Zagreb, Hrvaška, 12. 9.
- *Music of "working people": musical folklore and the creation of Yugoslav identity*. Referat na mednarodnem znanstvenem srečanju »Musical Folklore as a Vehicle?«, Beograd, Srbija, 18. 11.
- *How we were singing on the road: Rural women's memories on socialism*. Predavanje na 40. nacionalni konvenciji Ameriškega združenja za razvoj slovanskih študij, Philadelphia, ZDA, 21. 11.

Oto Luthar

- *Monumentalisation of the future? Changing the memorial landscape and (as) identity politics in transitional Europe*. Predavanje na University of Portsmouth, Velika Britanija, 12. 3.
- *Between assimilation and »positive discrimination«: Hungarians in Yugoslavia: 1945-1991*. Prispevek na delavnici »Ethnic Politics in the Cold War«, Oldenburg, Nemčija, 14. 3.
- *The land beneath*. Prispevek na konferenci »Slovenia in Europe: from democratization to the EU presidency«, University of Southern Main, Glickman Library, Portland, ZDA, 3. 4.
- *(Un)Flexible loyalties, evolving identities*. Diskusijski prispevek na Harriman Institute, Columbia University, New York, ZDA, 7. 4.
- *Flexible loyalties: national and/or regional histories*. Predavanje na Rutgers University, Center for European Studies v okviru srečanja »A Big Event: About a Small Country: Slovenia«, New Brunswick, New Jersey, ZDA, 8. 4. (soavtor dr. Dejan Djokić).
- *Intellectual diaspora from the Western Balkans / Intelektualna diaspora iz zahodnega Balkana*. Prispevek na konferenci »New paradigms, new models: culture in the EU external relations«, Ljubljana, 13.–14. 5. (soavtorja T. Petrović, D. Djokić).
- *»Alles für die Geschichte - Geschichte für alle.« Zwei Generationen slowenischer Historiker/innen*. Prispevek na panelu »Gedächtnis/Revolute« v okviru 7. Österreichischer Zeitgeschichtetag, Innsbruck, Avstrija, 29. 5.
- *Kulture razlikovanja in koncepti pripadanja. Spreminjajoče se identitete in kulture in zgodovinopisje*. Referat na mednarodnem simpoziju »Jeziki, identitete, pripadnosti med središči in obrobi«, Ljubljana: ZRC SAZU, SAZU, 5.–7. 6.
- *The end of an illusion / Konec neke iluzije*. Vabljen predavanje na delavnici »The Changing Memory of the Great War«, Kobarid, 29.–31. 8.
- *Ohranitev Kraške krajine - Jutri bo to (tudi) tvoj problem!* Prispevek pri okrogli mizi, organizator Civilna iniciativa Kras, Sežana, 28. 11.

Lucija Mulej

- *European network of living labs EnoLL / Evropska mreža živih laboratorijev EnoLL*. Predavanje na 21. posvetovanju eCollaboration »Overcoming Boundaries Through Multi-Chanell Interaction«, Bled, 15.–18. 6. (soavtorica izr. prof. dr. Nada Trunk Širca).
- *Hegemony of certainty versus possible worlds as the source of imagination and creation*. Predavanje na 14. letni mednarodni konferenci kreativnosti, Klein Kariba Resort, Limpopo, JAR, 7.–10. 10.
- *Management of the intercultural dialogue as a tool for bypassing gaps of meaning*. Predavanje na mednarodnem posvetovanju »Intercultural Dialogue and Management«, Institut Europeu de la Mediterrània, Barcelona, Španija, 26.–29. 11.
- *Identity and violence/ Identitea in nasilje*. Predavanje na seminarju v okviru magistrskega študija »Civilizations/Civilizacije«, Univerza EMUNI, Portorož, 17.–18. 12. (soavtor prof. dr. Abdouli Touhami, Univerza v Sousse, Tunizija).

Nina Peršak

- *Criminalise this! : the erosion of the right to non-conform*. Referat na »8th annual Conference of the European Society of Criminology«, Edinburg, Škotska, Velika Britanija, 2.–7. 9.
- *Contemporary trends in social control: criminalising through the back door / Sodobni trendi v socialni kontroli / Kriminaliziranje skozi zadnja vrata*. Referat na »7th biennial international criminal justice conference«, Ljubljana, 23.–26. 9.
- *Managing insecurities: social trust and law in transition*. Predavanje na Centre for Advanced Study (CAS), Sofija, Bolgarija, 6. 11.

Tanja Petrović

- *Med balkanizmom in kolonializmom : slovenski javni diskurz o pridružitvi držav zahodnega Balkana Evropski uniji*. Predavanje na »Historičnem seminarju«, ZRC SAZU, Ljubljana, 26. 2.
- *Transkripcija in politične reprezentacije*. Predavanje na spomladanskem seminarju jezikoslovja, Raziskovalna postaja Petnica, Valjevo, Srbija, 3. 5.

- *Diskurz o Zahodnem Balkanu in politike identitete v EU in Sloveniji*. Predavanje na dodiplomskem predmetu "Politične mitologije", Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 14. 5.
- *Zahodni Balkan in migracije*. Uvodno predavanje na 5. modulu 8. evropskega diplomatskega programa, Brdo pri Kranju, 15.–17. 5. (soavtor J. Gombač).
- *Med balkanizmom in kolonializmom: diskurzi o jugovzhodni Evropi*. Predavanje na delavnici 5. modula 8. evropskega diplomatskega programa, Brdo pri Kranju, 15.–17. 5.
- *»Gnezdenje kolonializmov«: novi in stari vzorci izključevanja na evropski periferiji*. Predavanje na mednarodni konferenci »Vključevanje in izključevanje na obrobjih Evrope«, Portorož, 6.–7. 6.
- *Razumeti razpad Jugoslavije: spomin na JLA*. Predavanje ameriškim študentom v okviru programa »Študij v tujini - Balkan: Spol, transformacije in civilna družba«, Zagreb, Hrvaška, 4. 9.
- *Spomin na JLA na prostorih bivše Jugoslavije : kaj nam lahko danes povedo vojaške zgodbe*. Predavanje na teoretskem seminarju, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta, Ljubljana, 14. 10.
- *Od balkanizma do kolonializma: Zahodni Balkan, Slovenija in EU*. Predavanje na Univerzi v Kijotu, Japonska, 23. 10.
- *Od balkanizma do kolonializma: Zahodni Balkan, Slovenija in EU*. Predavanje na Univerzi v Tokiu, Japonska, 27. 10.
- *Ideja Evrope ali Evropa brez idej: Diskurzi o "Zahodnem Balkanu" kot ogledalo moderne evropske identitete*. Predavanje na podiplomskem programu »Kulture različnosti«, Univerza na Dunaju, Avstrija, 13. 11.
- *'Postati pravi moški' v socialistični Jugoslaviji: Fotografske reprezentacije vojakov Jugoslovanske ljudske armade in spomini na služenje JLA*. Predavanje na 40. nacionalni konvenciji Ameriškega združenja za razvoj slovanskih študij, Philadelphia, ZDA, 21. 11.
- *Spomin na Jugoslovansko ljudsko armado: moškost, spomin in fotografija*. Vabljen predavanje na 1. mednarodni konferenci podiplomskih študentov ZRC SAZU in Univerze v Novi Gorici »Spreminjanje prostorov, meja, spominov«, Ljubljana, 27.–29. 11.
- *Orientalistični vzorci v diskurzih o (zahodnem) Balkanu v procesu evropskih integracij*. Predavanje na posvetovanju »Orientalizem v Evropi«, Avstrijska akademija znanosti, Dunaj, 4.–5. 12.
- *Diskurzi o Zahodnem Balkanu kot ogledalo sodobne evropske identitete*. Gostujoče predavanje na dodiplomskem predmetu »Politične mitologije«, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 18. 12.

Martin Pogačar

- *"Popevka" and Yugoslav Interfilmic Referentiality*. Referat na »2008 Joint Conference of the National Popular Culture and American Culture Associations«, San Francisco, ZDA, 16.–19. 3.
- *Memonautica: Online Representations of the Yugoslav Past*. Referat na »3rd Global Conference: Visions of the Human in Cyberculture, Cyberspace and Science Fiction«, Mansfield College, Oxford, Velika Britanija, 1.–3. 7.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Irena Avsenik Nabergoj

- Ecole biblique et archéologique française de Jérusalem, Hebrejska univerza, Jeruzalem, Izrael, 23. 7.–3. 8.: zbiranje gradiva za novi projekt.

Breda Čebulj Sajko

- ZOOM Kindermuseum, Dunaj, Avstrija, 15.–17. 9.: študijski obisk in sodelovanje na delavnicah.
- ICOM Europe Museum Tour and Conference, 28. 9.–4. 10.: študijski obisk muzejev Albanije, Makedonije, Grčije in Turčije z aktivno udeležbo.

Ana Hofman

- Robert Bosch Regional Fellowship, New Europe College, Bukarešta, Romunija, marec– avgust: raziskovalno delo v okviru projekta.
- Max Plank Institute for Social Anthropology, Halle, Nemčija, maj, junij: sodelovanje v okviru raziskovalne skupine "Socializem in postsocializem v Evro-Aziji".

Nina Peršak

- Inštitut za kriminologijo na Wolfson College, Univerza v Cambridgu, Velika Britanija, januar, februar: gostujoči znanstvenik (Visiting Scholar).
- Centre for Advanced Study, Sofia, Bolgarija, oktober–december: gostujoči predavatelj (Visiting Fellow).

Tanja Petrović

- L'École des hautes études en sciences sociales, Paris, junij, julij: enomesečno raziskovalno bivanje (štipendija Francoskega veleposlaništva v Ljubljani).
- Center za svetovne jezike, Univerza v Osaki, Japonska, oktober: dvotedensko raziskovalno bivanje.

PEDAGOŠKO DELO

Irena Avsenik Nabergoj

- Predavanja v okviru dodiplomskega študija »Slovenistike« na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Oto Luthar

- *Spomin narodov v historični perspektivi*. Predavanja na Podiplomskem programu »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur« Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.
- *Uvod v študij zgodovine*. Predavanja v okviru študijskega programa I. stopnje »Kulturna zgodovina«, Univerza v Novi Gorici.

Lucija Mulej

- *Socialna ekologija, Okoljska psihologija*. Predavanja na Fakulteti za znanosti o okolju, Univerza v Novi Gorici.

Nina Peršak

- *Viktinologija*. Predavanja in seminar za redne in izredne študente 3. letnika univerzitetnega študija na Fakulteti za varnostne vede Univerze v Mariboru.

Tanja Petrović

- *Antropološka lingvistika*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko, Univerza v Novi Gorici, zimski semester 2008–2009.

MENTORSTVO

Oto Luthar je mentor mladim raziskovalkam Jasni Fakin Bajec (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta), Petri Testen (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta) in Ivanki Huber (Univerza v Mariboru) ter mentor Kaji Širok in Maji Gombač (podiplomski študijski program »Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur«, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana).

Nina Peršak je mentorica več študentom pri seminarskih in diplomskih nalogah na Katedri za kriminalistiko, kriminologijo in kazensko pravo Fakultete za varnostne vede Univerze v Mariboru.

Tanja Petrović je mentorica doktorandkam Kaji Širok, Tanji Nadu in Kseniji Bucik na podiplomskem študijskem programu "Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur", Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

BIBLIOGRAFIJA

Bibliografija sekcije se nahaja na spletnem naslovu sekcije.

Osebnosti bibliografije so dostopne na spletnem naslovu <http://splet02.izum.si/cobiss/BipPersonal.jsp?init=t&sid=B8473227DBC0BC1CF6F413E31CA46786> oz. <http://www.izum.si>, izbira COBISS in nato bibliografije.

SPLETNI NASLOV SEKCIJE

<http://sirh.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Researchers in the *Section for Interdisciplinary Research in Humanities* focus on researching the relationship between language, memory and politics of representation in Slovenia and Central and South-eastern Europe. SIRH became active in 2008 and since then its activities have been marked by two postdoc projects, *Human rights, security and challenges of contemporary criminality*, and *Imag(in)ing neighbourhood: Austria, Slovenia and discourses on South-East Europe*. Moreover, researchers participate in a number of projects running within other institutional arrangements, such as: *History of forms in Judeo-Christian sources and tradition*, in target-research projects (*Influence of interethnic and interreligious relations on peace and stability in the Western Balkans*), in professional associations (ethnological society) projects (*Intercultural dialogue in the Ljubljana region*), and several international projects (*Nostalgia or Subversion?: Rural Culture Practices in Post-socialist Serbia* – coordinated by the New European College, Bucharest; *CEU-OSI Comparative History Project* – coordinated by the Centre of Comparative Recent History – Central European University, Budapest; *Shaken Order: Authority and Social Trust in Post-Communist Societies* – coordinated by the Centre for Advanced Studies, Sofia) and form the evaluation team in the *weReurope* project – coordinated by the Institut für Bildungsforschung der Wirtschaft, Vienna, Austria. Some of SIRH members lecture under- and post-graduate courses at the University of Nova Gorica and University of Maribor. SIRH research results are regularly published in international journals and presented at conferences.

- 1 Gašper Gabrijelčič
- 2 Milojka Žalik Huzjan
- 3 Brane Vidmar
- 4 Barbara Šuštar
- 5 Vojislav Likar
- 6 Anita Abram

ZALOŽBA ZRC

ZALOŽNIŠKI SVET

Dr. Helena Dobrovoljc, dr. Janez Dular, dr. Peter Klepec, dr. Franci Gabrovšek, dr. Naško Križnar, dr. Vojislav Likar, dr. Jernej Mlekuž (od 19. 5.), dr. Barbara Murovec, dr. Drago Perko, dr. Petra Svoljšak, Milojka Žalik Huzjan, dr. Janja Žitnik (do 18. 5.).

PERSONALNA SESTAVA

Vodja in glavni urednik: dr. Vojislav Likar.

Likovno-grafična urednica in oblikovalka: Milojka Žalik Huzjan.

Samostojni tehnični sodelavec: Branko Vidmar.

Vodja prodaje: Anita Abram.

Tajnica: Barbara Šuštar.

Tehnik: Gašper Gabrijelčič.

V okviru založniškega programa ZRC SAZU je v letu 2008 oz. z letnico izida 2008 izšlo 40 naslovov knjižnih publikacij (od tega 1 v sozaložništvu). V knjižnih zbirkah je izšlo 28 publikacij, 12 pa kot samostojne izdaje zunaj zbirk. V okviru glasbenega založništva so izšle 3 knjižne izdaje in dve CD plošči. Izšlo je tudi 15 letnikov znanstvenih in strokovnih periodičnih publikacij (od tega 5 v sozaložništvu) ter 18 enot drobnih tiskov (katalogi, vabila, zloženke ipd.). Ustanovljena je bila nova knjižna zbirka *Studia translatoria*, ki jo v okviru založbe izdaja Društvo slovenskih književnih prevajalcev. Kot prosto dostopne digitalne publikacije so bile objavljene 4 monografije. Iz različnih razlogov je bilo 8 za izdajo v letu 2008 predvidenih publikacij prenesenih v program za leto 2009.

Založniški program so finančno podprli Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS, Ministrstvo za kulturo RS, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Raziskovalni sklad ZRC SAZU in drugi zunanji sofinancerji in sponzorji.

Založba je samostojno in v sodelovanju z izdajatelji, soizdajatelji in sozaložniki organizirala 28 novinarskih konferenc in javnih predstavitev v Ljubljani in drugih krajih po Sloveniji in zamejstvu. Svoje izdaje je predstavila tudi na 2 knjižnih sejmih oz. prodajnih razstavah. Vse publikacije so bile tekoče predstavljene tudi na spletnem katalogu znanstvene in strokovne literature Založbe ZRC (<http://zalozba.zrc-sazu.si>).

KNJIŽNE ZBIRKE

SIOVARJI

- Andreja Žele: *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov* + CD.
- Ljudmila Bokal (ur.): *Čebelarski terminološki slovar*.

LINGUISTICA ET PHILOGICA

- Jože Toporišič: *Stilnost in zvrstnost*.
- Tjaša Jakop: *Dvojina v slovenskih narečjih*.
- Matej Šekli: *Zemljepisna in osebna lastna imena v kraju Livek in njegovi okolici*.

LINGUA SLOVENICA

- Andreja Legan Ravnikar: *Krščanska terminologija v razvoju slovenskega knjižnega jezika*.

OPERA INSTITUTI ARHAEOLOGICI SLOVENIAE

- Andrej Pleterski et al.: *Zgodnesrednjeveška naselbina na blejski Pristavi. Najdbe*.

THESAURUS MEMORIAE

Series Fontes

- Miha Preinfalk, Matjaž Bizjak: *Turjaška knjiga listin I. Listine zasebnih arhivov kranjske grofovske in knežje linije Turjaških (Auerspergov)*.

STUDIA LITTERARIA

- M. Juvan, D. Dolinar (ur.): *Primerjalna književnost v 20. stoletju in Anton Ocvirk*.
- Vita Žerjal Pavlin: *Oblikovanje ciklov v slovenski liriki 19. in 20. stoletja*.

OPERA ETHNOLOGICA SLOVENICA

- Ingrid Slavec Gradišnik, Helena Ložar Podlogar (ur.): *Čar izročila. Zapuščina Nika Kureta (1906–1995)*.
- Jurij Fikfak, Jože Prinčič (ur.): *Biti direktor v času socializma. Med idejami in praksami*.

FOLKLORISTIKA

- Drago Kunej: *Fonograf je dospel! Prvi zvočni zapisi slovenske ljudske glasbe*.
- Urša Šivic: *Po jezeru bliz Triglava ... Ponarodevanje umetne pesmi iz druge polovice 19. stoletja*.

MIGRACIJE

- Janja Žitnik Serafin: *Večkulturna Slovenija. Položaj migrantske književnosti in kulture v slovenskem prostoru*.
- Kristina Toplak: *»Buenas artes«. Ustvarjalnost Slovencev in njihovih potomcev v Buenos Airesu*.

PHILOSOPHICA

Prizma

- Ernesto Laclau: *Emancipacija/Emancipacije*.

GEOGRAFIJA SLOVENIJE

- Lučka Ažman Momirski et al.: *Terasirana pokrajina Goriških brd*.
- Matija Zorn: *Erozijski procesi v slovenski Istri*.
- David Bole: *Ekonomska preobrazba slovenskih mest*.

- Blaž Komac, Karel Natek, Matija Zorn: *Geografski vidiki poplav v Sloveniji*.

GEORITEM

- Aleš Smrekar, Drago Kladnik: *Gnojšča na Ljubljanskem polju*.
- Matija Zorn, Blaž Komac: *Zemeljski plazovi v Sloveniji*.

CARSOLOGICA

- N. Zupan Hajna, A. Mihevc, P. Pruner, P. Bosák: *Paleomagnetism and Magnetostratigraphy of Karst Sediments in Slovenia*.

VODNIKI LGD

- Drago Kladnik (ur.): *Zamejska Hrvaška*.
- Matjaž Napokoj: *Libija*.

HISTORIČNI SEMINAR

- K. Keber, K. Šter (ur.): *Historični seminar 6 (2007)*.

STUDIA TRANSLATORIA

- Tone Smolej: *Iz francoskega poslovenjeno. Prispevki za zgodovino slovenskega literarnega prevoda*.

SAMOSTOJNE KNJIŽNE IZDAJE

(po abecedi avtorjev/urednikov)

- Andraž Čarni et al.: *Flora and Vegetation of the Macedonian Steppe*.
- Nataša Gregorič Bon: *Prostori neskladij: etnografija prostora in kraja v vasi Dhërmi/Drimades, južna Albanija*.
- Vesna Mia Ipavec: *Murve in »kavalirji«. Svilogojstvo na Goriškem*.
- Petra Kolenc: *Dr. Henrik Tuma (1858–1935) in njegova knjižnica*.
- D. Likar, A. S. Ostan, A. Pleterski, J. Rožič, B. Štular: *Sporočila prostora. ARHE. Arheologija, arhitektura*.
- Oto Luthar et al. (ur.): *KRAS – Trajnostni razvoj kraške pokrajine*.
- Lucija Mulej: *Relativizem v sociologiji znanosti*.
- Andrej Pleterski: *Kuhinjska kultura v zgodnjem srednjem veku*.
- T. Podobnikar, M. Čeh, M. Krevs (ur.): *GIS v Sloveniji 2007–2008*.
- Trevor R. Shaw: *Foreign Travellers in the Slovene Karst 1486–1900*.
- Marija Stanonik (ur.): *Gašper Križnik (1848–1904) in njegov čas*.
- Marija Stanonik: *Slovstvena folklor v interdisciplinarni luči*.
- Franjo Štiblar: *Svetova kriza in Slovenci. Kako jo preživeti?*

DIGITALNE PUBLIKACIJE

(prosto dostopne na spletu)

- K. Keber, K. Šter (ur.): *Historični seminar 6 (2007)*.
- Petra Kolenc: *Katalog knjižnice Henrika Tume*.
- Urška Rajgelj: *Med samouresničitvijo in družbenimi pričakovanji: odnos univerzitetno izobraženih do rodnosti*.
- Mojca Ravnik: *Borovo gostüvanje v Predanovcih*.

GLASBENO ZALOŽNIŠTVO

MONUMENTA ARTIS MUSICAE SLOVENIAE

- Gabriello Puliti: *Integra omnium selomnitatum vespertina psalmodia (1602)* – (MAMS 54).
- Matej Babnik (1787–1868): *Sonate pour le Piano-Forte avec accompagnement de Violon (Supplementa 1)*.
- Isaac Posch (ok. 15–1622/23): *Pet motetov (Supplementa 2)*.

IZ ARHIVA GLASBENONARODOPISNEGA INŠTITUTA

- *Izvirna ljudska glasba – Bela krajina in Kostel* (Avtorji in izbor zvočnega gradiva: Marko Terseglav, Urša Šivic in Robert Vrčon; spremna beseda: Marko Terseglav; priprava in obdelava zvočnega gradiva: Peter Vendramin; uredništvo: Urša Šivic).
- *Slovenske ljudske plesne viže – Bela krajina in Kostel* (Avtorji in izbor zvočnega gradiva: Rebeka Kunej, Mirko Ramovš in Drago Kunej; spremna beseda: Rebeka Kunej; priprava in obdelava zvočnega gradiva ter uredništvo: Drago Kunej).

PERIODIKA

- *Acta carsologica*, 37, št. 1, 2.
- *Acta geographica Slovenica*, 48, št. 1, 2.
- *Acta historiae artis Slovenica*, 13.
- *Arheološki vestnik*, 59.
- *De musica disserenda*, 4, št. 1, 2.
- *Dve domovini / Two homelands*, št. 27, 28.
- *Filozofski vestnik*, 29, št. 1, 2, 3.
- *Hacquetia* 7, št. 1, 2.
- *Jezikoslovni zapiski* 14, št. 1, 2.
- *Keria* 10, št. 1, 2.
- *Pogled*, 4, št.1–2.
- *Studia mythologica Slavica*, 11.
- *Traditiones* 37, št. 1, 2.
- *Umetnostna kronika*, št. 18, 19, 20, 21.

SPLETNI NASLOV ZALOŽBE

<http://zalozba.zrc-sazu.si>

GENERACIJE ZNANOSTI XV

NAGRAJENCI ZA LETO 2008

NAGRADA ZLATI ZNAK ZRC

Prof. ddr. Igor Grdina je bil od leta 1989 do 2004 zaposlen na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je predaval starejšo in novejšo slovensko književnost, od leta 2004 pa poteka njegovo znanstvenoraziskovalno delo na Inštitutu za kulturno zgodovino ZRC SAZU.

Njegova bibliografija obsega prek 734 enot; njegova dela so dosegljiva tudi v nemškem, angleškem, madžarskem, češkem in poljskem jeziku. Napisal je 8 znanstvenih monografij (ali pomembnih poglavij v njih); posebej gre omeniti prvo politično zgodovino Slovencev v obdobju 1860–1918, znanstvenokritično izdajo Brižinskih spomenikov. Je glavni urednik in vodja projekta komentirane izdaje Zbranih del Primoža Trubarja, ki je doslej izpeljan do polovice. Izjemno dragocena je njegova skrb za odkrivanje in ohranjanje slovenske glasbene preteklosti. O mednarodni odmevnosti znanstvenoraziskovalnega dela Igorja Grdine pričajo tudi njegovi izjemni rezultati v mednarodnem prostoru.

NAGRADA SREBRNI ZNAK ZRC

Dr. Marijan Dovič rojen v Zagrebu, je leta 1999 na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani diplomiral iz primerjalne književnosti in slovenščine. Od leta 2000 je bil zaposlen kot mladi raziskovalec na Inštitutu za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU; leta 2003 je magistriral, 2006 pa doktoriral pod mentorstvom Marka Juvana.

Že med študijem je objavjal v časopisih in znanstvenih revijah ter sodeloval na konferencah, pri čemer se je intenzivneje ukvarjal z literarnim kanonom, s teorijo vrednotenja, sodobno sistemsko teorijo literature in teoretičnimi in zgodovinskimi raziskavami avtorja in avtorstva. Dovič se uvršča med najprodnnejše in najbolj delavne strokovnjake za literaturo, ne le v svoji generaciji. V svoji prvi znanstveni monografiji *Sistemske in empirične obravnave literature* (2004) je prvi pri nas celostno in kritično predstavil sistemsko paradigmo literarne znanosti. V doktorski disertaciji *Slovenski pisatelj: Razvoj vloge literarnega proizvajalca v slovenskem literarnem sistemu*, pa je njeno metodologijo že uspešno preskusil ob zgodovinsko-sociološki analizi razvoja pisateljske vloge na Slovenskem od 18. do 21. stoletja. Dovič je poleg dveh znanstvenih monografij pripravil in uredil še simpoziji zbornik o avantgardistu Antonu Podbevšku, monografijo o Janezu Trdini ter elektronsko izdajo Zbranih pesmi Antona Podbevška.

NAGRADA ČASTNI ČLAN ZRC SAZU

Prof. dr. Reinhard Strohm sodi med vrhunske strokovnjake na področju historične muzikologije, od srednjega veka do 19. stoletja. Že skoraj deset let redno sodeluje z Muzikološkim inštitutom ZRC SAZU in prispeva k ugledu in uveljavitvi Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti doma in v svetu.

Prof. dr. Reinhard Strohm, rojen v Münchnu, predava na najelitnejših univerzah v Veliki Britaniji in Združenih državah Amerike. Njegovo zadnje delovno mesto je bila profesura na Oxfordski univerzi. Kot gostujoči predavatelj oz. prejemnik raziskovalnih štipendij je daljša obdobja deloval tudi v Rimu, Toursu, Chicagu in na Dunaju. V letih 1970 do 1982 je sodeloval pri projektu izdaje zbranih del Richarda Wagnerja v Münchnu, kjer je pridobil veliko strokovnih in organizacijskih izkušenj, ki jih nesebično in radodarno posreduje drugim, tudi urednikom naše nacionalne zbirke starejše glasbene literature, Monumenta artis musicae Sloveniae, ki jo izdaja Muzikološki inštitut ZRC SAZU. Prof. Strohm je nosilec številnih odlikovanj in član dveh uglednih akademij: Britanske akademije (od 1993) in Akademije znanosti v Göttingenu. Je aktiven in vpliven član ter svetovalec strokovnih združenj kot so Mednarodno muzikološko društvo, Händlov inštitut v Londonu, Bach Network v Združenem kraljestvu, Center za kulturne študije pri Avstrijski akademiji znanosti itd. V okviru Evropske znanstvene fundacije je bil ustanovitveni član in vodja petletnega projekta »Glasbeno življenje v Evropi, 1600-1900«, v katerem je prav na njegovo vabilo v segmentu opere sodeloval tudi Muzikološki inštitut ZRC SAZU. V letih 2003 in 2008 je prof. Reinhard Strohm podaril knjižnici Muzikološkega inštituta ZRC SAZU več kot 1000 knjig iz svoje zasebne strokovne knjižnice.

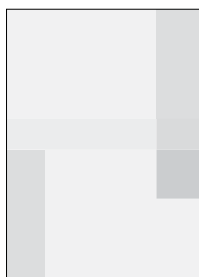
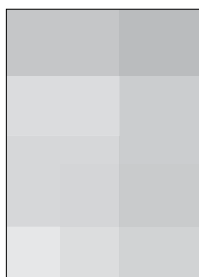
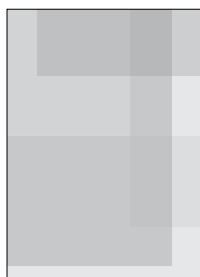
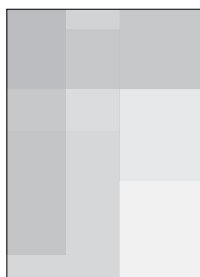
Bibliografija profesorja Strohma je obsežna in njegova dela temeljnega in prelomnega pomena za razvoj stroke - najsi gre za razvoj evropske srednjeveške glasbe v njenem družbenem kontekstu, razvoj operne glasbe v vseh njenih glasbenih in izvenglasbenih aspektih ali pa za modernistične in postmodernistične razprave o glasbeni historiografiji.

UPRAVA

dr. Oto Luthar, direktor

Vanda Baloh

Majda Bogdanovič

Duša Bosnić

Nasiha Brakić

Marko Jevnikar

Teja Komel

Alenka Koren

Aleksander Kuharič

Igor Lapajne

Ana Marija Ličina

Anica Luin

Barbara Marinkovič

Mirjana Marinkovič

Darka Naglič

Irena Naglič

Ciril Oberstar

Lidija Pangeršič

Tanja Pavčič

Jelka Pekolj

Alojzija Petek

Slavica Rogič

Katica Softić

Marija Maja Stipar

Tadeja Sušnik

Amra Šabotić

dr. Jeffry David Turk

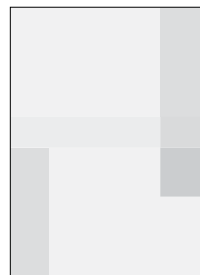
Tanja Valte

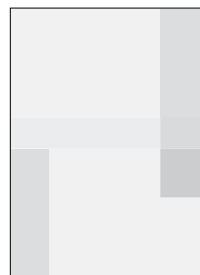
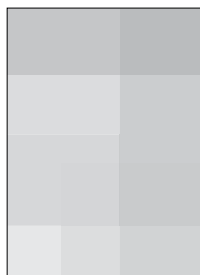
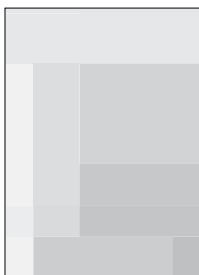
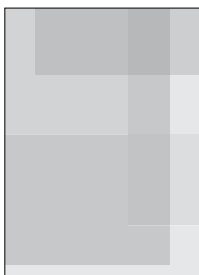
mag. Romana Zajc

Marko Zaplatil

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA

dr. Varja Cvetko Orešnik,
predstojnica do 31. 1.dr. Marko Snoj,
predstojnik od 1. 2.

dr. Kozma Ahačič

Martin Ahlin

Simon Atelšek

dr. Aleksandra Bizjak Končar

Ljudmila Bokal

Marija Djurović

dr. Helena Dobrovoljc

Tanja Fajfar

dr. Metka Furlan

dr. Apolonija Gantar

mag. Alenka Gložančev

Mojca Horvat

Marjeta Humar

dr. Nataša Jakop

dr. Tjaša Jakop

dr. Primož Jakopin

Nevenka Jerman

Peter Jurgec

Janez Keber

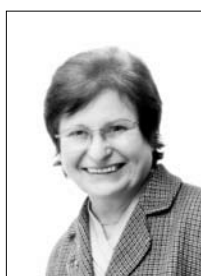
dr. Karmen Kenda – Jež

dr. Simona Klemenčič

Polona Kostanjevec

Borislava Košmrlj – Levačič

Alenka Lap

mag. Branka Lazar

Nina Ledinek

dr. Andreja Legan Ravnikar

dr. Majda Merše

Mija Michelizza

dr. Jožica Narat

dr. Vladimir Nartnik

Karmen Nemec

dr. France Novak

Andrej Perdih

Alenka Porenta

Zvonka Praznik

dr. Francka Premk

mag. Helena Smole

dr. Vera Smole

mag. Jerica Snoj

dr. Matej Šekli

Ivanka Šircelj – Žnidaršič

dr. Jožica Škofic

Cvetana Tavzes

mag. Silvo Torkar

Rožamarija Lučka Uršič

dr. Peter Weiss

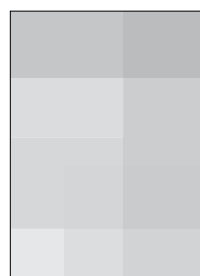
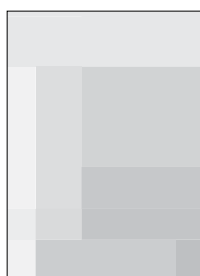
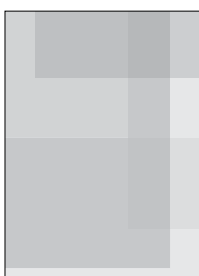
dr. Danila Zuljan Kumar

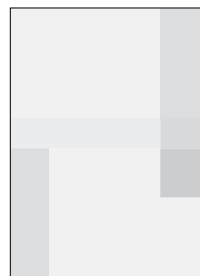
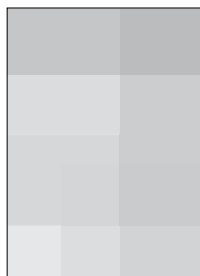
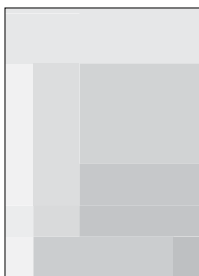
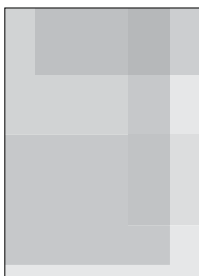
Mojca Žagar Karer

dr. Andreja Žele

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

dr. Jana Horvat,
predstojnica

dr. Maja Andrič

Mateja Belak

dr. Dragan Božič

dr. Slavko Ciglencečki

Janez Dirjec

Andreja Dolenc Vičič

dr. Janez Dular

Lucija Grahek

Ivan Marija Hrovatin

Dragica Knific Lunder

Tjaša Korenčič

Tamara Korošec

Lucija Lavrenčič

Tina Milavec

Zvezdana Modrijan

Breda Pavčič Justin

mag. Primož Pavlin

ddr. Andrej Pleterski

dr. Marjeta Šašel Kos

dr. Benjamin Štular

Sneža Tecco Hvala

dr. Borut Toškan

Drago Valoh

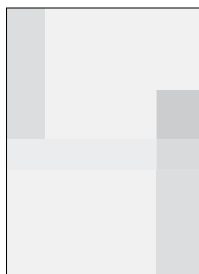
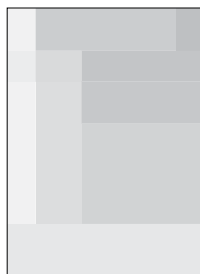
dr. Anton Velušček

Julijana Visočnik

Tina Žerjal

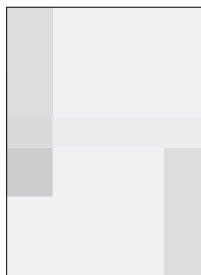

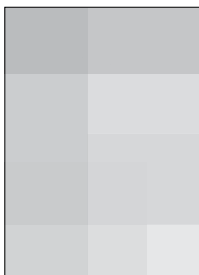
ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

dr. Darja Mihelič,
predstojnica

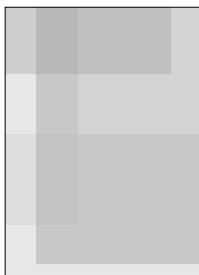
dr. Matjaž Bizjak

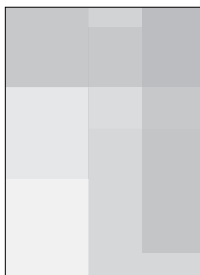
dr. Boris Golec

dr. Stane Granda

dr. Katarina Keber

Petra Kolenc
NI BILO NA SEZNAMU

dr. Dušan Kos

dr. Miha Kosi

Neva Makuc

dr. Miha Preinfalk

Miha Seručnik

dr. Petra Svoljšak

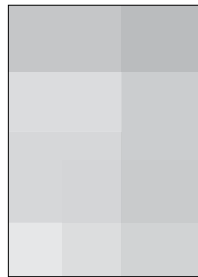
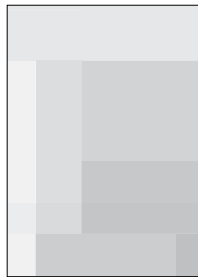
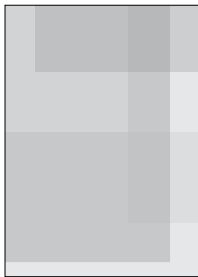
mag. Barbara Šterbenc Svetina

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

dr. Barbara Murovec,
predstojnica

dr. Marjeta Ciglenečki

Andrea Furlan

Alenka Klemenc

Tina Košak

dr. Ana Lavrič

Franci Lazarini

dr. Jure Mikuž

dr. Mija Oter Gorenčič

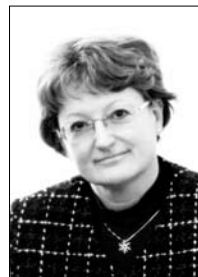
dr. Damjan Prelovšek

dr. Blaž Resman

dr. Helena Seražin

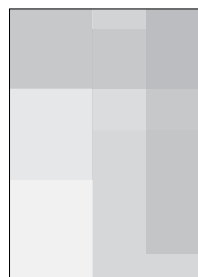
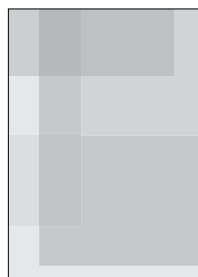
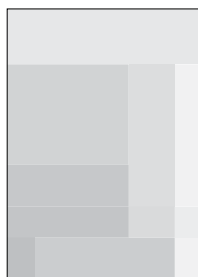
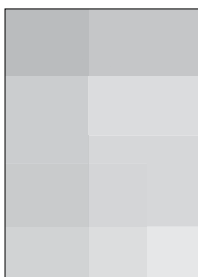
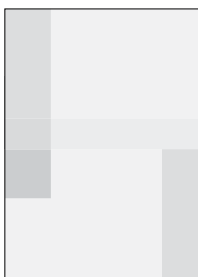

mag. Romana Zajc

MUZIKOKLOŠKI INŠTITUT

dr. Metoda Kokole,
predstojnica

dr. Nataša Cigoj Krstulović

mag. Tomaž Faganel

Božidara Frelih

dr. Jurij Snoj

Katarina Šter

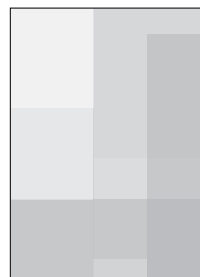
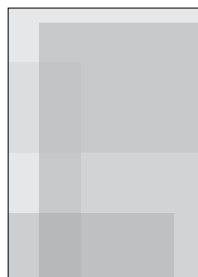
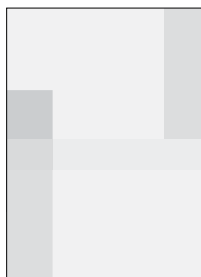

Maruša Zupančič

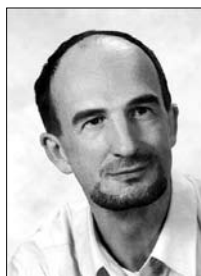
INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

dr. Darko Dolinar

Monika Deželak Trojar

dr. Marjan Dolgan

dr. Marijan Dovič

Jože Faganel

Jernej Habjan

dr. Marko Juvan

Alenka Koron

Alenka Maček

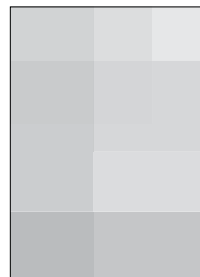
dr. Matija Ogrin

mag. Jola Škulj

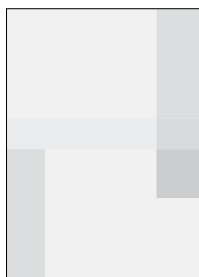
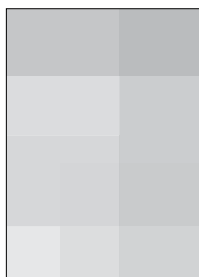
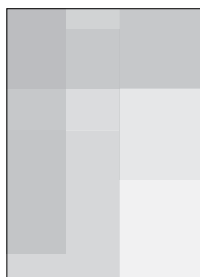
mag. Luka Vidmar

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

dr. Monika Krojej,
predstojnica

Saša Babič

Stanka Drnovšek

dr. Jurij Fikfak

Božena Gabrijelčič

dr. Maja Godina Golija

Vanja Huzjan

mag. Vesna Mia Ipavec

dr. Barbara Ivančič Kutin

dr. Naško Križnar

Aleksander Kuharič

Špela Ledinek Lozej

Miha Peče

Saša Poljak Istenič

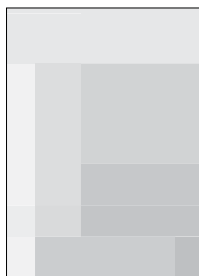
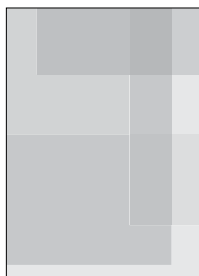
dr. Mojca Ravnik

dr. Ingrid Slavec Gradišnik

dr. Marija Stanonik

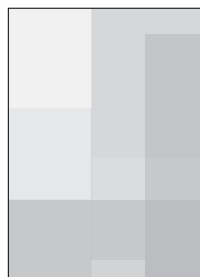
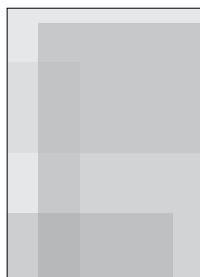
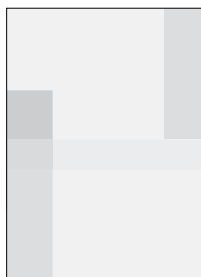

GLASBENONARODOPIJNI INŠTITUT

dr. Marjetka Golež Kaučič

dr. Marija Klobčar

Mojca Kovačič

dr. Drago Kunej

dr. Rebeka Kunej

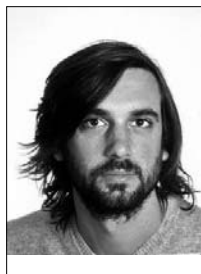
mag. Maša Marty

Marjeta Pisk

Anja Serec Hodžar

mag. Gregor Strle

dr. Urša Šivic

Katarina Šrampf

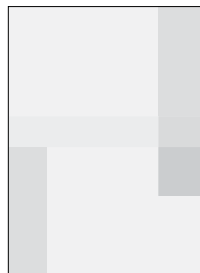
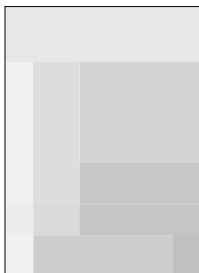
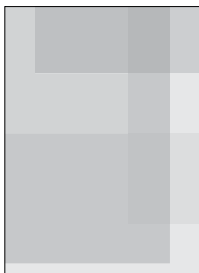
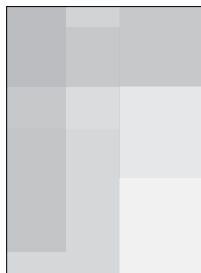
dr. Marko Terseglav

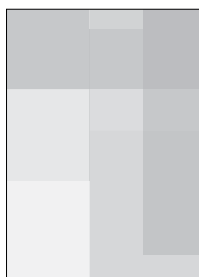
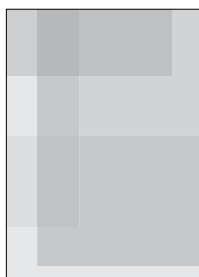
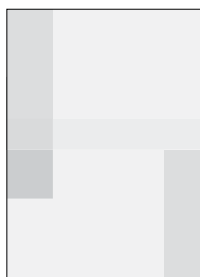
Peter Vendramin

mag. Robert Vrčon

INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO

dr. Marina Lukšič-Hacin,
predstojnica

dr. Marjan Drnovšek

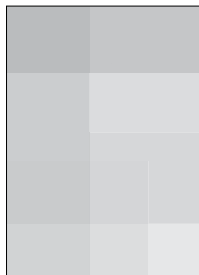
dr. Irena Gantar Godina

dr. Jure Gombač

Špela Marinšek

Maša Mikola

dr. Mirjam Milharčič-Hladnik

dr. Jernej Mlekuž

Urška Strle

dr. Kristina Toplak

Mojca Vah

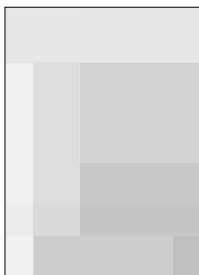
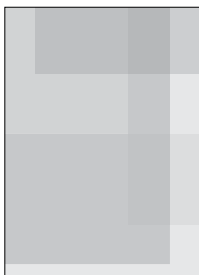
dr. Janja Žitnik Serafin

FILOZOFSKI INŠTITUT

dr. Rado Riha,
predstojnik

mag. Matej Ažman

dr. Aleš Bunta

dr. Aleš Erjavec

dr. Marina Gržinić Mauhler

dr. Peter Klepec Kršič

dr. Katja Kolšek

dr. Oto Luthar

dr. Tomaž Mastnak

dr. Jelica Šumič Riha

dr. Samo Tomšič

Tadej Troha

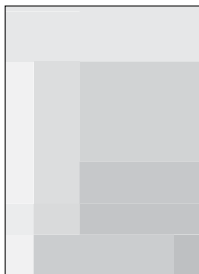
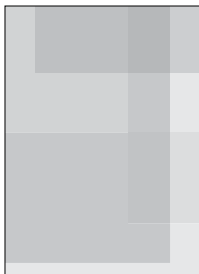
dr. Matjaž Vesel

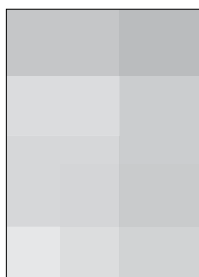
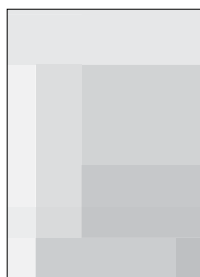
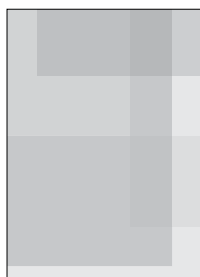
dr. Alenka Zupančič

dr. Ana Žerjav

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

dr. Drago Perko,
predstojnik

dr. David Bole

Mateja Breg Valjavec

Rok Ciglič

Bojan Erhartič

Meta Ferjan

mag. Jerneja Fridl

dr. Matej Gabrovce

Primož Gašperič

Mauro Hrvatini

dr. Drago Kladnik

dr. Blaž Komac

Darka Naglič

dr. Janez Nared

dr. Milan Orožen Adamič

Polona Pagon

mag. Miha Pavšek

dr. Franci Petek

Primož Pipan

Katarina Polajnar

dr. Marjan Ravbar

Nika Razpotnik

dr. Irena Rejec Brancelj

Peter Repolusk

dr. Aleš Smrekar

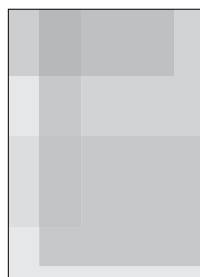
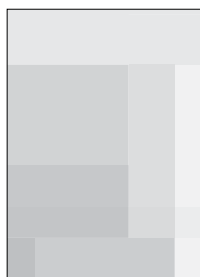
dr. Maja Topole

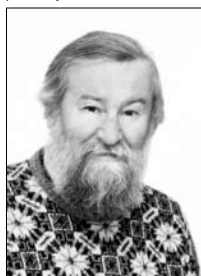
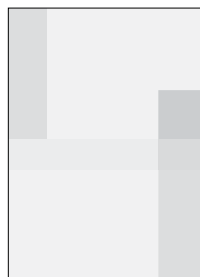
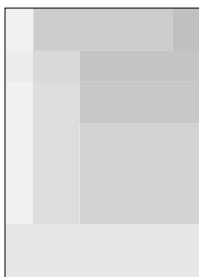
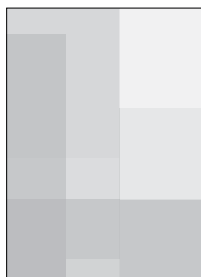
dr. Mimi Urbanc

dr. Matija Zorn

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

dr. Tadej Slabe,
predstojnik

Leon Drame

Franjo Drole

dr. Franci Gabrovšek

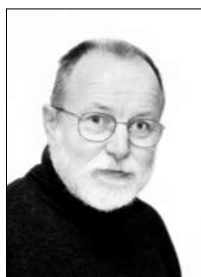
Jurij Hajna

dr. Martin Knez

mag. Janja Kogovšek

dr. Andrej Kranjc

Maja Kranjc

dr. Andrej Mihevc

dr. Janez Mulec

dr. Bojan Otoničar

Matija Perne

dr. Metka Petrič

dr. Tanja Pipan

Mitja Prelovšek

Sonja Stamenković

dr. Stanka Šebela

Slavuljka Šušak

Janez Turk

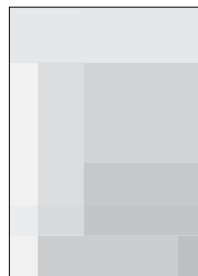
dr. Nataša Viršek Ravbar

Mateja Zadel

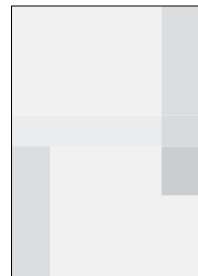
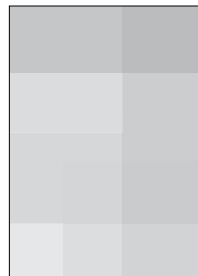
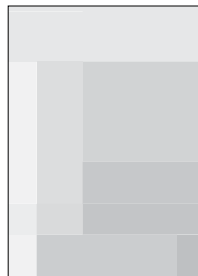
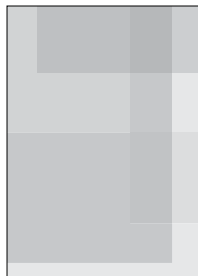
dr. Nadja Zupan Hajna

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA

dr. Špela Goričan,
predstojnica

dr. Miloš Bartol

Kata Cvetko – Barić

Alenka Eva Černe

dr. Irena Debeljak

mag. Adrijan Košir

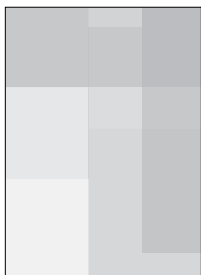
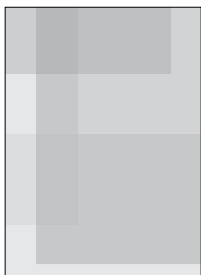
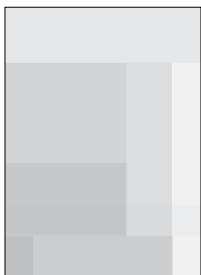
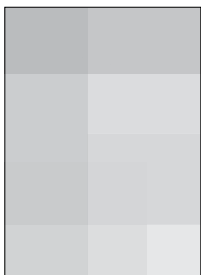
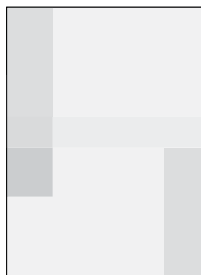
Tomislav Popit

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

dr. Matjaž Kuntner

dr. Ingi Agnarsson

dr. Valerija Babij

dr. Metka Culiberg

dr. Andraž Čarni

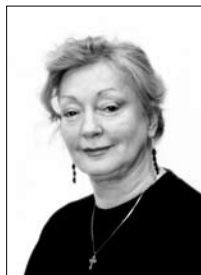
dr. Tatjana Čelik

mag. Boško Čušin

dr. Igor Dakskobler

Olga Dežman Jokić

Olga Kardoš

dr. Petra Košir

Simona Krajčič

mag. Aleksander Marinšek

mag. Aljoša Pirnat

Iztok Sajko

mag. Andrej Seliškar

dr. Rajko Slapnik

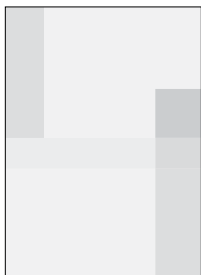
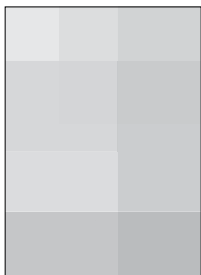
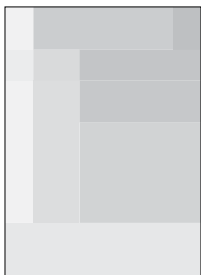
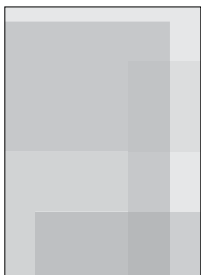
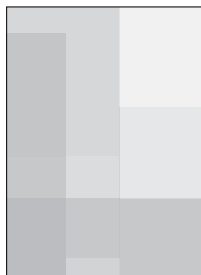
dr. Urban Šilc

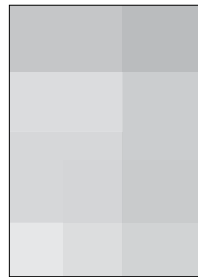
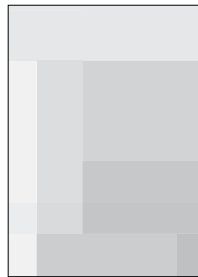
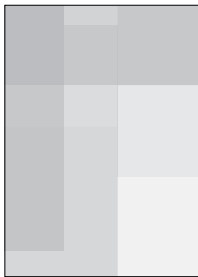
dr. Branko Vreš

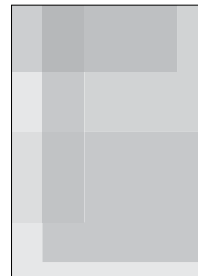
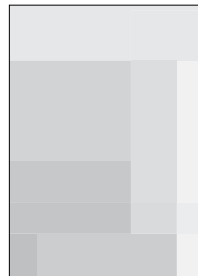
dr. Igor Zelnik

DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT

dr. Duška Knežević Hočevar,
predstojnica

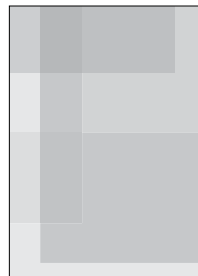
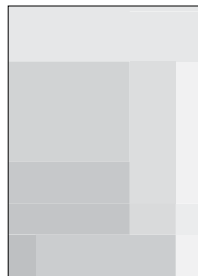
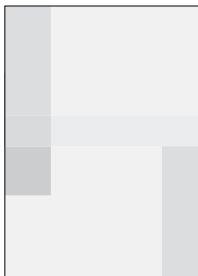
dr. Sanja Cukut

dr. Majda Črnič Istenič

dr. Urška Rajgelj

dr. Lilijana Šprah

INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO

dr. Andrej Vovko

dr. Irena Avsenik Nabergoj

mag. Pavlina Bobič

ddr. Igor Grdina

Martin Grum

Urška Hozjan

dr. Mateja Matjašič Friš

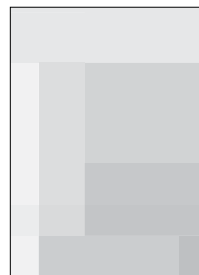
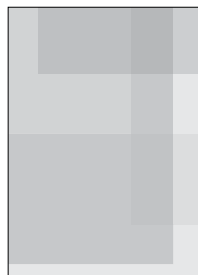
dr. Andrej Rahten

Katja Škrlj

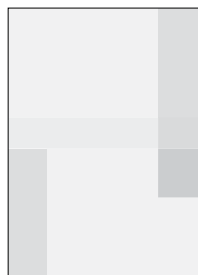
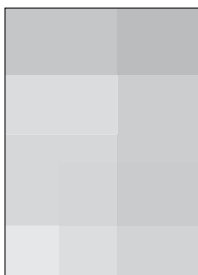
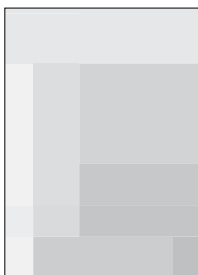
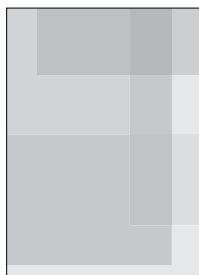
mag. Neža Zajc

INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE

dr. Ivan Šprajc, predstojnik

dr. Tatiana Bajuk Senčar

Saša Čaval

dr. Liza Debevec

dr. Nataša Gregorič-Bon

Žiga Kokalj

Peter Lamovec

Aleš Marsetič

dr. Krištof Oštir

Peter Pehani

dr. Tomaž Podobnikar

Melita Robič

dr. Borut Telban

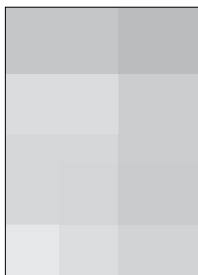
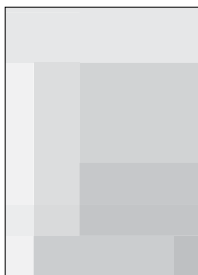
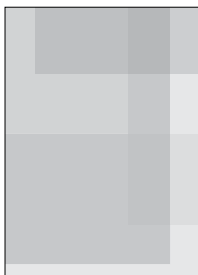

dr. Tatjana Veljanovski

SEKCIJA ZA INTERDISCIPLINARNO RAZISKOVANJE V HUMANISTIKI

dr. Oto Luthar, vodja

dr. Irena Avsenik Nabergoj

dr. Breda Čebulj Sajko

Jasna Fakin Bajec

dr. Ana Hofman

Teja Komel

dr. Lucija Mulej

dr. Nina Peršak

dr. Tanja Petrović

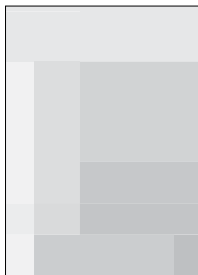
Martin Pogačar

dr. Mateja Ratej

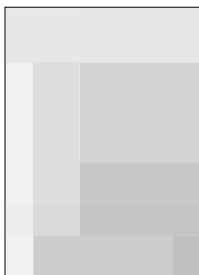
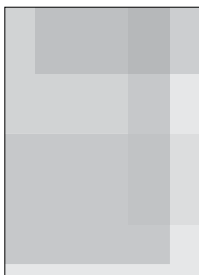
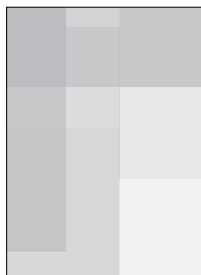

Petra Testen

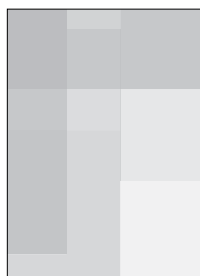

ZALOŽBA ZRC

dr. Vojislav Likar,
vodja

Anita Abram

Gašper Gabrijelčič

Barbara Šuštar

Branko Vidmar

Milojka Žalik Huzjan

KAZALO

ORGANIZACIJSKA SHEMA ZRC SAZU	4

DIREKTORJEVO POROČILO	5

5 Pomembnejši raziskovalni rezultati	
6 Podiplomski program	
6 Založba ZRC	
6 Knjigarna AZIL	
6 Novi prostori	
DIRECTORS' REPORT	7

7 Significant research results	
8 Postgraduate programme	
8 ZRC Publishing	
8 Azil bookshop	
8 New spaces	
UPRAVNI ODBOR	9

KOLEGIJ	9

ZNANSTVENI SVET ZRC SAZU	10

UPRAVA	13

13 Personalna sestava	
15 Poslovno poročilo za leto 2008	
17 Kadrovska analiza	
18 Center za predstavitvene dejavnosti	
18 Historični arhiv za Slovence v Avstraliji – Država Novi Južni Wales	
19 Podiplomski študijski program Interkulturni študiji - Primerjalni študij idej in kultur	
20 Historični seminar	
21 Spletni naslov historičnega seminarja	
21 Summary	
KOLENDAR PRIREDITEV ZA ZUNANJE JAVNOSTI	22

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA	27

27 Znanstveni svet	
27 Personalna sestava	
29 Raziskovalni program in raziskovalni projekti	
37 Drugo delo in dejavnosti	
39 Znanstveni sestanki	
39 Knjižnica in dokumentacija	
40 Publikacije inštituta	
40 Mednarodno sodelovanje	
40 Obiski v inštitutu	
41 Doktorska in magistrska dela	
41 Predavanja, referati in drugi javni nastopi	
46 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja	
47 Pedagoško delo	
48 Mentorstvo	
48 Bibliografija	
48 Spletni naslov inštituta	
49 Summary	

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

51

- 51 Znanstveni svet
- 51 Personalna sestava
- 52 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 54 Drugo delo in dejavnosti
- 54 Knjižnica in dokumentacija
- 55 Publikacije inštituta
- 55 Mednarodno sodelovanje
- 56 Obiski v inštitutu
- 56 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 58 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 58 Pedagoško delo
- 58 Mentorstvo
- 59 Bibliografija
- 59 Spletni naslov inštituta
- 59 Summary

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

61

- 61 Znanstveni svet
- 61 Personalna sestava
- 62 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 64 Drugo delo in dejavnosti
- 65 Knjižnica in dokumentacija
- 65 Publikacije inštituta
- 65 Mednarodno sodelovanje
- 65 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 67 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 68 Pedagoško delo
- 68 Mentorstvo
- 69 Bibliografija
- 69 Spletni naslov inštituta
- 69 Summary

UMETNOSTNOZGODOVINSKI
INŠTITUT FRANCETA STELETA

71

- 71 Znanstveni svet
- 71 Personalna sestava
- 72 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 74 Drugo delo in dejavnosti
- 75 Znanstveni sestanki
- 75 Knjižnica in dokumentacija
- 75 Publikacije inštituta
- 76 Mednarodno sodelovanje
- 76 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 77 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 78 Pedagoško delo
- 78 Mentorstvo
- 78 Bibliografija
- 78 Spletni naslov inštituta
- 79 Summary

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

81

- 81 Znanstveni svet
- 81 Personalna sestava
- 82 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 83 Drugo delo in dejavnosti
- 83 Znanstveni sestanki
- 84 Knjižnica in dokumentacija
- 84 Publikacije inštituta
- 84 Mednarodno sodelovanje
- 85 Obiski v inštitutu
- 85 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 86 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 86 Pedagoško delo
- 87 Mentorstvo
- 87 Bibliografija
- 87 Spletni naslov inštituta
- 87 Summary

INŠTITUT ZA SLOVENSKO
LITERATURO IN LITERARNE VEDE

89

- 89 Znanstveni svet
- 89 Personalna sestava
- 90 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 91 Drugo delo in dejavnosti
- 91 Knjižnica in dokumentacija
- 92 Publikacije inštituta
- 92 Mednarodno sodelovanje
- 92 Obiski v inštitutu
- 93 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 94 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 94 Pedagoško delo
- 95 Mentorstvo
- 95 Bibliografija
- 95 Spletni naslov inštituta
- 95 Summary

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

97

- 97 Znanstveni svet
- 97 Personalna sestava
- 98 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 102 Drugo delo in dejavnosti
- 103 Knjižnica in dokumentacija
- 104 Publikacije inštituta
- 105 Mednarodno sodelovanje
- 105 Obiski v inštitutu
- 105 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 107 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 107 Pedagoško delo
- 108 Mentorstvo
- 108 Bibliografija
- 108 Spletni naslov inštituta
- 109 Summary

GLASBENONARODOPISNI INŠTITUT 111

- 111 Znanstveni svet
- 111 Personalna sestava
- 112 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 116 Drugo delo in dejavnosti
- 118 Znanstveni sestanki
- 118 Knjižnica in dokumentacija
- 118 Publikacije inštituta
- 118 Mednarodno sodelovanje
- 119 Obiski v inštitutu
- 120 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 122 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 122 Pedagoško delo
- 122 Mentorstvo
- 122 Bibliografija
- 122 Spletni naslov inštituta
- 123 Summary

INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO 125

- 125 Znanstveni svet
- 125 Personalna sestava
- 126 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 128 Drugo delo in dejavnosti
- 129 Knjižnica in dokumentacija
- 129 Publikacije inštituta
- 129 Mednarodno sodelovanje
- 129 Doktorska in magistrska dela
- 130 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 131 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 132 Pedagoško delo
- 132 Mentorstvo
- 132 Bibliografija
- 132 Spletni naslov inštituta
- 133 Summary

FILOZOFSKI INŠTITUT 135

- 135 Znanstveni svet
- 135 Personalna sestava
- 136 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 137 Drugo delo in dejavnosti
- 137 Znanstveni sestanki
- 137 Knjižnica in dokumentacija
- 137 Publikacije inštituta
- 138 Mednarodno sodelovanje
- 138 Doktorska in magistrska dela
- 138 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 140 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 141 Pedagoško delo
- 142 Mentorstvo
- 142 Bibliografija
- 142 Spletni naslov inštituta
- 143 Summary

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA 145

- 145 Znanstveni svet
- 145 Personalna sestava
- 146 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 154 Drugo delo in dejavnosti
- 155 Znanstveni sestanki
- 155 Muzej, knjižnica in zbirke
- 157 Publikacije inštituta
- 157 Mednarodno sodelovanje
- 159 Obiski v inštitutu
- 159 Doktorska in magistrska dela
- 159 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 164 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 166 Pedagoško delo
- 166 Mentorstvo
- 166 Bibliografija
- 167 Spletni naslov inštituta
- 167 Summary

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA 169

- 169 Znanstveni svet
- 169 Personalna sestava
- 170 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 173 Raziskovalno delo v okviru mednarodnih projektov
- 176 Drugo delo in dejavnosti
- 178 Znanstveni sestanki
- 178 Knjižnica in dokumentacija
- 179 Publikacije inštituta
- 179 Obiski v inštitutu
- 180 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 183 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 184 Pedagoško delo
- 186 Mentorstvo
- 186 Nagrade, odlikovanja, priznanja
- 186 Bibliografija
- 186 Spletni naslov inštituta
- 187 Summary

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA 189

- 189 Znanstveni svet
- 189 Personalna sestava
- 190 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 191 Drugo delo in dejavnosti
- 192 Knjižnica in dokumentacija
- 192 Mednarodno sodelovanje
- 192 Obiski v inštitutu
- 193 Doktorska in magistrska dela
- 193 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 193 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 194 Mentorstvo
- 194 Bibliografija
- 194 Spletni naslov inštituta
- 195 Summary

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA 197

- 197 Znanstveni svet
- 197 Personalna sestava
- 198 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 203 Raziskovalno delo v okviru mednarodnih projektov
- 204 Drugo delo in dejavnosti
- 205 Knjižnica in dokumentacija
- 205 Publikacije inštituta
- 205 Razstave
- 205 Obiski v inštitutu
- 205 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 208 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 208 Pedagoško delo
- 208 Mentorstvo
- 208 Bibliografija
- 208 Spletni naslov inštituta
- 209 Summary

DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT 211

- 211 Znanstveni svet
- 211 Personalna sestava
- 212 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 213 Knjižnica in dokumentacija
- 213 Doktorska in magistrska dela
- 213 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 214 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 214 Pedagoško delo
- 214 Mentorstvo
- 215 Bibliografija
- 215 Spletni naslov inštituta
- 215 Summary

INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO 217

- 217 Znanstveni svet
- 217 Personalna sestava
- 218 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 219 Ostale raziskave
- 220 Inštitutski arhiv in slovenska bio-bibliografska podatkovna zbirka
- 220 Osrednji specializirani informacijski center za humanistiko (OSIC)
- 220 Drugo delo in dejavnosti
- 220 Znanstveni sestanki
- 221 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 222 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 222 Pedagoško delo
- 222 Mentorstvo
- 222 Bibliografija
- 222 Spletni naslov inštituta
- 223 Summary

**INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE
IN PROSTORSKE ŠTUDIJE** 225

- 225 Znanstveni svet
- 225 Personalna sestava
- 226 Raziskovalni programi in raziskovalni projekti
- 228 Drugo delo in dejavnosti
- 229 Znanstveni sestanki
- 229 Knjižnica in dokumentacija
- 229 Publikacije inštituta
- 229 Mednarodno sodelovanje
- 230 Obiski v inštitutu
- 230 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 232 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 233 Pedagoško delo
- 234 Mentorstvo
- 234 Bibliografija
- 234 Spletni naslov inštituta
- 235 Summary

**SEKCIJA ZA INTERDISCIPLINARNO
RAZISKOVANJE V HUMANISTIKI** 237

- 237 Personalna sestava
- 238 Raziskovalni program in raziskovalni projekti
- 239 Raziskovalno delo v okviru mednarodnih projektov
- 240 Drugo delo in dejavnosti
- 240 Mednarodno sodelovanje
- 241 Predavanja, referati in drugi javni nastopi
- 243 Raziskovalno delo v tujini, študijski obiski in potovanja
- 244 Pedagoško delo
- 244 Mentorstvo
- 244 Bibliografija
- 244 Spletni naslov sekcije
- 245 Summary

ZALOŽBA ZRC 247

- 247 Založniški svet
- 247 Personalna sestava
- 248 Knjižne zbirke
- 249 Glasbeno založništvo
- 250 Periodika
- 250 Spletni naslov Založbe ZRC

**GENERACIJE ZNANOSTI XV
– NAGRADE IN PRIZNANJA ZRC SAZU** 251

ALBUM 253

